

І. Гимни й Марші

До-повстанські пісні

1. Зродились ми великої години (1) Гимн ОУН

сл.: Олесь Бабій

Маршово

(1) 

Зро - ди - лись ми ве - ли - ко - ї го - ди - ни, з по -



жеж вія - ни і з по - лу - м'я вог - нів — пле - кав нас біль по



втра - ті У - кра - ї - ни, кор - мив нас гніт і гнів на во - ро - гів. Вар. 1)

Варіант для строфок 2, 4, 6.



І ось і - дем а бо - ю ми жит - те - во - му, твер - ді, міц - ні, не -



злам - ні мов гра - ніт. бо плач не дав сво - бо - ди ще ні - ко - му, а



хто борець, той здо - бу - ва - є світ. а хто борець, той здо - бу - ва - є світ.

1. Зродились ми великої години,¹
з пожеж війни і з полум'я вогнів² —
плекав нас біль по втраті України,
кормив нас гніт³ і гнів⁴ на ворогів.

2. І ось ідемо в бою⁵ життєвому,
тверді, міцні, незламні⁶ мов граніт⁷ —
бо плач не дав свободи ще нікому,
а хто борець — той здобуває світ.⁸

¹ У Войтихівського: з великої години.

² У Подуфалій2: в пожарал війни і в полум'я вогнів.

³ У затвердженому тексті гимну: гнет; у ПісніУН: кормив нас гнів і злість на ворогів.

⁴ У Подуфалій2: бут; у Шморгуна: про втрату України, / кормив нас гніт і гнів (до). У Подуфалій3: кормив нас гнів на лютях (ворогів).

⁵ У Войтихівського: І ось ідем в поході; у ПісніУН і у Подуфалій2: І ось ми ідем у бою; у Шморгуна: І ось ідем всі в бою. У Подуфалій3: І ось ідем в бою ми.

⁶ У Кардаша, у ж.Сурма, і у Бераецького: тверді й міцні, незломні; у Войтихівського: міцні, тверді, незломні.

⁷ У Подуфалій2 і у Шморгуна: як граніт.

⁸ У Невиниручного: лиш той борець хто здобуває світ.

3. Не хочемо ні слави ні заплати —
заплатою нам розкіш¹ боротьби;²
солодке нам у бою умирати³
як жити в путах,⁴ мов німі раби.
4. Доволі нам руїни і незгоди —
не сміє брат на брата йти у бій.
Під синьо-жовтим прапором свободи
з'єднаєм весь⁵ великий нарід свій.
5. Велику правду для усіх єдину
наш гордий клич народові несе:

¹ У ПісніУН, у Войтихівського і у Невмирущого: радість. У Подуфалій3: ані плати, бо платою нам радість.

² У «Молода Україна»: заплата нам — це розкіш в боротьбі.

³ У Невмирущого: помирати; у ПісніУН: бо краще нам у бою умирати; у Подуфалій2: солодке нам за волю умирати. У Подуфалій3: солодке нам у боротьбі змирати.

⁴ У Невмирущого: між жити в путах; у Войтихівського: чим жити у путах; у «Молода Україна»: як жити у путах; у ПісніУН: чим жити в путах. У Подуфалій3: між в путах жити.

⁵ У затвердженому тексті гимну: весь.

“Батьківщині будь⁶ вірний до загину —
нам Україна вище понад все!”

6. Веде нас в бій борців упавших⁷ слава —
для нас закон вайвищий та⁸ наказ;⁹
Соборна Українська¹⁰ Держава —
вільна, міцна,¹¹ від Тиси¹² по Кавказ.¹³

⁶ У ПісніУН: Вітчизні ти будь. У Подуфалій3: Будь Батьківщині.

⁷ У «Молодий Націоналіст»: полеглих. У Подуфалій3: що впали.

⁸ У «Молодий Націоналіст»: сей; у Кардаша, у ж.Сурма, Подуфалій3 і у Бервешького: і; у Невмирущого: це.

⁹ У Войтихівського: це вищий є наказ; у ПісніУН: то приказ; у Подуфалого: це приказ.

¹⁰ У Кардаша, у ж.Сурма, і у Бервешького: Українська; у Войтихівського: Українська є (або: же?).

¹¹ У Невмирущого: одна, вільна; у Бервешького: вільна й міцна. У Подуфалій3: одна міцна.

¹² У ПісніУН, у Кардаша, у «Молодий Націоналіст», у ж.Сурма і у Бервешького: Сяну.

¹³ У Кардаша: Соборна Українська держава, / вільна й міцна від Сяну по Кавказ; у Подуфалого: Соборна Українська держава, / одна міцна від Сяну по Кавказ. У Шморгуна: Зібрались ми, повстанці України, / всіх нас, всіх нас об'єднує УПА, / ідем у бій за щастя наше й волю, / щоб Україна вільною була.

2. Зродились ми великої години (2) Маршова

(2)

Зро-ди-лись ми ве-лн-ко-ї го-ди-ни, з по-жеж вій-

ни і з по-лу-м'я во-гнів — пле-кав нас біль по втра-ті у-кра-

ї - ни, кор-мив нас гніт і гнів на во - ро - гів.

3. Доволі нам руїни і незгоди

Текст як у № 1.

Маршово

(3) 

До-во-лі нам ру-ї-ни і не-зго-ди не смі-є



брат на бра-та йти у бій, під синьо-жов-тим пра-по-ром сво-



бо-ди з'єд-на-єм весь ве-ли-кий на-рід свій

4. Ми зродились із крові народу

МАРШ ОУН

сл. і мел.: А. Мориченко

Бадьоро, завзято



Ми зро-ди-лись із кро-ви на-ро-ду ко-ли-



са-ла нас гріз-на тир-ма, гар-ту-ва-ли бо-ї за сво-



бо-ду і не-на-висть до гань-би й яр-ма.




Смерть, смерть, ля-хам смерть, смерть мос-ков-ській про-кля-тій ко-



му-ні: в бій крі-ва-ний О-УН нас ве-де, де

Варіант приспіву:



Смерть, смерть, смерть ля-хам, смерть мос-



1. Ми зродились із крові народу,
колисала нас грізна тюрма,
гартували бої за свободу
і ненависть до ганьби й ярма.

Приспів: Смерть, смерть, ляхам смерть,¹
смерть московській проклятій² комуні:
в бій кривавий ОУН³ нас веде.

Приспів...

3. Нам братів на очах катували
і над нами знущались ляхи,⁵
ми повстанем ударом навали
та не встане вже ворог лихий.⁶

Приспів...

2. Ми всі вірні сини України,
грізні месники наших братів,
ми чекаємо тільки хвилини –
ждєм наказу: “Громить⁴ ворогів!”

4. А тепер ми ідем всі до бою
За українські за наші права,
щоб здобути для людей наших волю,
Україна щоб вільна була.

Приспів...

¹ У Бєрвєцького: Смерть, смерть, смерть катам. У Подуфалій3: смерть ляхам.

² У Вперед, Подуфалій3: московсько-жидівській. У Шморгуна: московсько-більшовицькій.

³ У Вперед: в бій кривавий наш вожд. У Подуфалій3: в бій, в бій, в грізний бій, ОУ(є)Н в бій кривавий.

⁴ У Бєрвєцького: Громить ворогів! У Подуфалій3: Вперед! На катів!

⁵ У Бєрвєцького і у Шморгуна: і знущались над нами катів.

⁶ У Шморгуна: Ми усе те, усе витривали / і торттури убі ми знесли. У Подуфалій3: некасит-на Москва і ляхи, ти граде час грізної навали, / і не сплинить нас ворог лихий.

5. Ми йдем вперед Пісня УГА

сл. і муз.: Л. Лепкий

Маршово



1. Ми йдемо вперед, над¹ нами вітер віє
і рідні нам вклоняються жита² –
від радості аж серце мліє,
за волю смерть нам не страшна!
- 2.³ Ми йдемо вперед, над нами сонце сїє,
гармати б'ють, здригається земля,
і гордість груди аж розпинає⁴ –
за волю смерть нам не страшна!

¹ У ПісніУН: за; у Сурмі, 1922 р.: Ми йдемо
аперід.

² У збірці Вперед: вклоняються збіжжя; у Червона
Калина: збіжжя; у Сурмі, 1922 р. і у Лірі-Сурмі:
вклоняються жита.

³ Ця строфа знаходиться тільки у збірці "Вперед"
і у Червона Калина.

⁴ У Червона Калина: розпинає.

3. Ми йдемо вперед, з далека чути гуки:⁵
гармати б'ють, і крові всюди вщерт.⁶
Не буде більш терпіння, ні муки!
Вперед! Там воля або смерть!
4. Звенять⁷ шаблі, як ясне сонце сяють,⁸
гремлять⁹ пісні, аж землянька свята¹⁰
дрожить¹¹ під нами дорога –
за волю смерть нам не страшна!

⁵ На ленті Гурт: за нами чути гуркіт.

⁶ У джерелах: там воля або смерть! У ПісніУН:
Ми йдемо вперед, за нами бої гули, / і ряд могил
і крові всюди вщерт.

⁷ У СпівПласт: Двенять.

⁸ У Лірі-Сурмі: сїє.

⁹ У СпівПласт: гримлять.

¹⁰ На ленті Гурт: а земля бач яка.

¹¹ У СпівПласт: дрижить.

6. Сміло, друзі (I)

(1) Andante

Смі-ло, дру-зі, не вте-рай - те ду-ха на страш-ну - ю прю, ви у-кра-ї-ну спа-сай - те, честь і сво-бо-ду сво-ю. А як у-мер-ти прий-деть-ся в сі-рих казармах, тю-р-мах, мес-ник но-вий пі-дій-меть - ся на наших збі-лі-лих кіст-ках, на на-ших збі-лі-лих кіст-ках.

1. Сміло, друзі, не втерайте¹² духа на страшную прю,¹³
ви¹⁴ Україну спасайте, честь і свободу свою.

Приспів: А як умерти прийдеться в сірих казармах,¹⁵ тюрмах,
месник¹⁶ новий підійметься на наших збілілих кістках.

2. Хай нас по тюрмах саджають, хай нас катують¹⁷ вогнем,
хай на Сибір висилають¹⁸, ми всі¹⁹ тортури знесем. *Приспів...*

¹² М. Кавун співає: Сміло друзі(є) не трайте.

¹³ М. Кавун співає: пугь.

¹⁴ М. Кавун співає: ядїть.

¹⁵ М. Кавун співає: казармах; Бжеська подає: касарнях.

¹⁶ Від Дербіша: то месник.

¹⁷ М. Кавун співає: каралють.

¹⁸ М. Кавун співає: засилають.

¹⁹ М. Кавун співає: всі ми.

7. **Сміло, друзі (2)**

Текст як у попередньому числі. Приспів перетворений у третю строфу.

(2) **Маршово**

Смі-ло дру-зі не аге-ряй - те ду-ха на страш-ну-ю при,

ви У-кра-ї-ну сла-сай - те, честь і сво-бо-ду сво-ю.

8. **За власну могутню державу**

сл.: Р. Бжеський

муз.: Олександр Глушко(?)

Moderato

За влас-ну мо-гут-ню дер-жа-ву. а стрем-лін-ні свя-

то-му є-ди-ні, за вла-ду і зем-лю і сла-ву змо-

гутній Со-борній У-кра-ї-ні О-кри-ле-но спра-го-ю во-лі, чу-

жин-ця-ми гноб-ле-ний люд. міль-йо-ни до бо-ю у по-ле сві-

до-мо та гріз-но пі-дуть. І ру-шим як гра-до-ва хма-ра, у

сяй-ві страш-них блис-ка-виць. тай світ ско-лих-не-мо у-

да-ром. сяг-нем до во-ро-жих сто-лиць.

1. За власну могутню державу,
в стремлінні святому єдині,
за владу і землю і славу

в могутній Соборній Україні!

¹ М. Кагул співає: за волю, за честь і за славу / а

2. Окрилемо¹ спрагою волі
чужинцями гноблений люд —
мільйони до бою у поле
свідомо та грізно підуть.

3. І рушим як градова хмара
у сійві страшних блискавиць,
та й світ сколихнемо ударом,

єдиний соборний Україні. Н. Бжеська подає:
Вкраїні.

¹ М. Кавун співає: Окрилення (Окрилено?).

сягнем до ворожих столиць.

4. І все, що лиш сильного правом
нахвбні чужинці взяли,
ми в бої святім і кріавім
назад відберемо собі!

5. Вперед же за власну державу,
в стремлінні святому єдині,
за владу і землю і славу
у вільній, могутній Україні!

9. Грають сурми, грають Україна, мати, кличе нас повстати Маршово



1. Грають² сурми, грають — юнаків скликають,
у ряди збирають³ — буде бій, звіщають, гей!

Приспів: Націоналісти — раз, два!

Молоді орлята —

хлопці, хлопці, соколята.⁴

2. Україна, мати кличе нас повстати,
одностайно стати, в бою погуляти,⁵ гей!

Приспів...

3. Не будемо спати, плакати, ридати —
день пімсти-розплати будем готувати, гей!

Приспів...

4. За нашу державу, за честь і за славу,
знищемо⁶ кроваву Москву і Варшаву, гей!

Приспів...

5.⁷ За нашу свободу, за красу і вроду,

² У Голяш і у Подуфалого: Чуєш.

³ У Подуфалого: всталяють.

⁴ У ПісніУН і від Сирке: і дівчата.

⁵ У Подуфалого: в бою погуляти, волю здобувати.

⁶ У ПісніУН і в Олійника: розіб'єм.

⁷ У Бервецького: Ми не сплямим роду нашого народу, / і в огонь і воду ляжем за свободу, гей! У Подуфалого: Ми не сплямим роду нашого народу, / хоч в огонь чи в воду підем за свободу.

підем в огонь, в воду, для свого народу, гей!

Приспів...

6. Не сумуй родину, не тужи! дівчино –
кличе Україна, наша Батьківщина, гей!

Приспів...

¹ У Подуфалого: не плач ти...

Повстанські переспіви

10. Зродились ми не з крові (1,2)

мотив рос. Маршу Лєтунів

Бадьоро, завзято



Зро-ди-лись ми не з кро-ви а-ле в ді-я-сність. Пет-лю-ри



чин сая-тия щоб до-вер-шить — по-ви-га-нять ля-хів і ко-му-



лістів, но-ве жит-тя в Укра-ї-ні ство-рить. Все ви-ще тай ви-ще тай



ви-ще, здавиг-не-мо си-ньо- жов-тия пра-пор, мо-гут-нім у-да-ром ми



зни-щим, ко-му-ну я чер-во-ний та-пор. Все — пор

Маршово



Зро-ди-лись ми не з мі-ї а-ле з ді-я-сній, щоб за-вер-



шить сая-тия Пет-лю-ри чин, ви-гнать геть асіх ля-хів і ко-му-



ні-стів, но-ве жит-тя на Укра-ї-ні ство-рить. Все ви-ще, і



1. Зродились ми не з крові але в дійсність,
Петлюри чик святій щоб довершити¹
повиганять² ляхів і комуністів,
нове життя в Україні створить.³
Приспів. Все вище, і вище, і⁴ вище,
здви́гнемо синьо-жовтий⁵ прапор,
могутнім ударом ми знищим,
комуну й червоний⁶ терор.⁷

- 2.⁸ Духа не вб'єш кровавий батьку Сталін,
я твоя сім'я собак і яничарів,⁹
дармо куєш свої хижачькі плани,
бо вже горять в серцях народу гнів.¹⁰
Приспів...

- 3.¹¹ Що нам Сибір, що білі ведмеді,¹²
що Казахстан, звірі сНКаВсДе?
За все, за все ми щиро вам відплатим,¹³
але Україна вільна буде.¹⁴

Приспів...

¹ Наша реконструкція тексту; у Войтиківського: Повстали ми не з мрії але в дійсність, / щоб довершивсь святій Петлюри чин; у СпівУПА: Зродились ми не з мрії, але з чину, щоб(и) здіснити Петлюри заповіт; у Кашуби: Зродились ми не з крові але дійсні, / щоб довершити святій Петлюри чин; у СпівГоляща і у Бервещького: Зродились ми не з мрії але з дійсні, / щоб завершити святій Петлюри чин; на ленті Гурт: Зродились ми не з мрії але хисні, / щоб довершити святій Петлюри чик; у Шморгуна: Зродились ми не з мрії, але дійсно, / щоб захистити святій Петлюри чин.

² У Кашуби: щоб розігнати; у Бервещького: вигнати геть всіх; у Шморгуна: прогнати геть.

³ У СпівУПА: ляхів й москву прогнати з України, / нове життя і мир новий створить. У Бервещького: на Україні створить.

⁴ На ленті Гурт, оба рази: та й.

⁵ У Кашуби: жовто-синій; у Бервещького (та на ленті Гурт): несем(о) синьо-жовтий прапор.

⁶ У СпівГоляща та на ленті Гурт: і ляхський; у Бервещького: комуно-московський; у Шморгуна: комуна й німецький.

⁷ У СпівУПА: ми прапор синьо-жовтий несім, / комуна і німців ми знищим / і волю здобудем нам всім.

⁴ У СпівУПА: Не вб'єш ти духа, Сталіне проклятий, / не допоможе вже ніщо тобі, / паремне прагнеш волю ісламати, / уже стає народ до боротьби.

⁹ Реконструкція У Кашуби: в твоїй сім'ї собак-яничарів; у СпівГоляща і у Бервещького (і у Шморгуна): Духа не вб'єш проклятий кате Сталін, / твої сини – собаки яничари (собаки-гончарі).

¹⁰ У Кашуби: бо ми скуєм твої хижачькі плани, / бо вже горять в краю пролетарів; у Бервещького: дарма снуєш свої хижачькі плани, нам Україна лиша понад все! У СпівГоляща: бо вже стає народ до боротьби. У Шморгуна: дарма снуєш свої хижачькі плани, / бо вже стає народ до боротьби.

¹¹ У СпівУПА: Що нам Сибір, концтабори і грати, / що муки, смерть в ляхах енкаведе, / за все, за все ми у стократ відплатим, / тож України воля вже гряде!

¹² У Шпіндюрн: медведі.

¹³ У Шпіндюрн і у Кашуби: заплатим. У СпівГоляща: (було) вам щирая подяка, (поправлено) вам прийде ще заплата. На ленті Гурт: вам щирая заплата. У Шморгуна: ляхи енкаведе? / За все, за все ми щед्रो вам заплатим.

¹⁴ У Кашуби: Степан Бандера в бій нас поведе. У СпівГоляща: бо Україна вже вільна буде. У Шморгуна: бо України воля вже гряде.

11. Чужинче, йди скажи Україні

Не поспішаючи

Чу- жинь-че, йди ска-жи Вкра-ї - ні, що ми го-то-ві на при-
каз — що ми збу-ду-єм на ру-ї-ні, но-ві твер-ди-ні і свя-ти-ні, як
ми пі-де-мо дру-гий раз. Все ви-ще, та й ви-ще, та й
ви-ще не-се-мо си-ньо- жов-тий пра-пор. мо-гут-нім у-
да-ром ми знищ-ем ко-му-ну й гер-ман-ський те-рор.
Сни-лось ме-ні, що я на во-лі, що У-кра-ї-на вже віль-на, що
міс-то Ки-їв вже сто-ли-ця, і про-ва-ли-ла-ся Мос-ква.

Чужинче, йди скажи Україні,

що ми готові на приказ —

що ми збудуєм на руїні,

нові твердині і святині,

як ми підемо другий раз.

Приспів: Все вище, та й вище, та й вище,

несемо синьо-жовтий прапор,

могутнім ударом ми знищем

комуну й германський терор.

Снилось мені, що я на волі,

що Україна вже вільна,

що місто Київ вже столиця,

і провалилася Москва.

Приспів...

За все, за все... [далі нема на ленті]

12. В Чорнім лісі (1)

сл. «Боян»

маршова, на мотив "Приамурської партизанської"

(1) Andante



1¹ В Чорнім лісі, (в) темнім² борі -
сурми поклики, пісні³
там гуляють «Різунівці»,
славні лідари грізні

2. Командир веде перед там,⁴
славний лицар бойовий,
на його наказ шохвили
всі готові йти у бій

3 Як заграють скоростріли
в бій усі дуть⁵ як лви,

йдуть повстанці переможно -
це Бандерові орли.⁶

4 Б'ють Москву із Укра-ни,
розгорівсь народний гнів -
кров ворожа летиться всюди
де йде віддих «Різунів»

5. Піднімається повстання,
Україна у вогні -
над лісами над борами
чути голос «Різунів».

6. Сяє воля України,
сяє полум'ям ясним,
слава, слава «Різунівцям»,
слава лицарям грізним!

1 У Голяш3 - " пісню уложив стрілець «Боян» з
1-ої сотні курія «Різун» в Чорному лісі "

2 У Подуфалій3. густім.

3 У Голяш3. Там під лісом, темним бором, /
грають сурми бойові.

4 У Записнику Голяш. Там перед веде провідник.

5 У Записнику Голяш. йдуть у бій усі

6 У Юркевич⁴ це Українці орли (може України це
орли)

13. Ой у лісі, в темнім гаю

маршова

на мелодію "Приамурської партизанської"

1 Ой у лісі, в темнім гаю -
там гуляли «різуни»,
«різунівці» там гуляли,
славні лідари грізні

2. Іх вперед веде провідник,
славний лицар бойовий⁷,

на його наказ шохвили
всі готові йти у бій

3 Хлопці дужо і моторні,
щей завзяті - хоч куди,
то повстанці непоборні,
то Бандерові орли

7 У Невмірушого: «Бойовір».

14. Через гори через доли

маршова Карпатської Січі

на мелодію "Приамурської партизанської"

1 Через гори через доли
йшла карпатська Січ вперед
щоби взяти Закарпаття
і мадярів вигнати геть.

2 І горів стяг малиновий
наче кров з останніх ран
йшла загони нечеслесних
українських партизан

15. Український народе, вставай зо сну

на мотив Марсези

Маршово



У-кра - їн-ський на-ро де вста - вай зо сну бо вже

час ре во лю- ці - ї їде Кро-в'ю во-лю і честь здо-бу

вай сво-ю, нам кра- їн-ська я честь по-над все У-кра-

ї - ну Со-бор-ну здо-бу-дем і са-мі па ну ва-ти вній

бу-дем, бо ко заць ке пле-м'я ми хо-ро - бре, рід-ний

край ми сам-і о-сво-бо-ди мо За нас Бог си-ла

я прав-да свя та, нам вже сло-дить зви-тя-ги зор-я

Український народе, вставай зо сну,
 бо вже час революції їде.
 Кров'ю волю і честь здобувай свою,
 нам українська честь понад все
 Україну Соборну здобудем
 і самі панувати в ній будем,
 бо козацьке плем'я ми хоробре,
 рідний край ми самі освободимо
 За нас Бог, сила й правда свята,
 нам вже сходить звитяги¹ зоря

¹ Під музикою подано: лобіді У Гордієнка З нами Бог, сила й правда свята / Перемоги нам світять (зоря)

16. Чи то в хмарах гуде (1)

на мотив нар. п. "Ой у полі верба"

Поміркувано



1. Чи то в хмарах гуде,
чи то буря гряде?
Гей! То ж то наша повстанська кіннота
та й у! похід іде.

2. Попереду командир
мов той місяць серед зір.
Гей! За ним хлопці преславні молодші
на конях вороних²

3. Командире ти! наш
просим тебе — ве́ди нас.
Гей! Щоб Україна, матінка єдина,
та й не журилась.

4. За зруйнований край
смертю ката карай.
Гей, рубай, хлопці, рубай силу вражу,
без пощади рубай!

5. Ворогів ми знайдем
і у⁴ порох зігрем
Гей та й розвієм цей порох по вітру,⁵
на копитах рознесем.

6. Чи вогонь, чи вода
це для нас не біда⁶
Гей! Усміхається наша Україна,⁷
як у вінку молоді!

¹ У Шморгуна: в хмарі буде? Гей, та це ж
наша повстанча кіннота / у

² У Шморгуна повсталих молодці, / слави на весь
мир.

³ У Шморгуна Командире, друже

⁴ У Шморгуна Ми комуху розбієм і на

⁵ У СпівУПА Та й розвіємо в просторі мов пір'я.

⁶ У Шморгуна лавеліка біда

⁷ У СпівУПА: Україна

17. Чи то в хмарах гуде (2)

(текст — як у ранішому варіанті)

під мотив нар. п. "Ой у полі верба"

(2) Andante



18. Від тихого Дону до верхів Карпат

варіант "Не сміє бути в нас страху" (Р. Купчинського)

Не поспішаючи



1 Від тихого Дону до верхів Карпат
одна нероздільна родина,
без панства, без рабства, насильства і
зрад,
одна, незалежна Україна

2 А ми тую славу Україну
із рук москалів визволимо —

а тих,¹ що по тюрмах ворожих сидять,
ми їх на руках винесемо.

3 Почують ще українські гори і доли
розбитий кайданів брязк і гарматний стріл
А жовтоблаkitні прапори
замають наш Київ і Львів.

¹ В джерелі а т

19.

Ми йдемо у бій

За рідний край

Сл. Романа Купчинського.

Ходом

на мотив "Осіnnі квіти вже зіскли" (№177)



- 1 Ми йдем у бій, ми йдем у бій,¹ по згарищах руїни,²
за рідний край, за нарід свій, за волю України
- 2 Ми йдем у бій, земля дрожить,³ радіють⁴ гори, степи,
а⁵ нас у бій благословить могутий⁶ дух Мазепи.
3. О друзі: браття по тюрмах – не час нам сумувати
ідея наша пресвята не дасть нам погибати

дальший текст, з пісні УСС⁷:

Нам не страшний червоний Кремль, ні дикі орди сходу,
нас в бій веде святий тризуб, знам'я вільного роду
Щастя нам Бог, розбити льох, де гине наша Мати,
щоб з нею враз, в побіди час воскресний день стрічати

1 У Невмирущого: земля дрожить у Купчинського: Ми йдемо в бій, ми йдемо в бій.

2 У Купчинського «За рідний край»: крізь згарища руїни, у його «Ми йдемо в бій» по згарищах Руїни.

3 У Купчинського і у Сури-Ліри: дуднить.

4 У Невмирущого: синіють

5 У Купчинського: бо

6 У Купчинського «За рідний край», могутній.

7 У Іоляша № 102 циклопстичний перепис обробки М. Колесси, мелодії Р. Купчинського, на чоловічий хор. Едмонтон, І. XII. 1954 р. (Не ясно звідки цей текст походить.) На плиті Мамо, до пісні «За рідний край» ще такий текст: Воскресний стяг ми підняли, / золоту тризуба сяє / рідні поля, в битвах-боях / звільнити присягаєм

Пісні повстанського періоду

20. І знову заграли сталеві сурми

Марш Кубанських Козаків

з репертуару в'язнів мордовських концтаборів

Маршово

І зно-ву за-гра-ли ста-ле-ві-і сур-ми,
зно-ву зітхає дві-ча у ніч-ку трав-не-ву у ні-чень-ку тем-ну ко-гей, гей, гей, гей,
зак-о-сід-ла-є ко-ня гей, гей, ге-ю, ге-ю, гей, гей,
гей, гей ко-зак о-сід-ла-є ко-ня

І знову заграли сталеві сурми,

і знову зітхає дівча

У нічку травневу, у ніченьку темну,

козак осідлає коня

Приспів. Гей, гей, гею, гею, гей, гей,

гей, гей! козак осідлає коня.

Коня приголубить. Прощайте, станиці,
де соком налити сади
Козак дасть коню вороному напиться
із річки холодної води
Приспів...

Прощавай, дівчино, я скоро вернусь,
якщо не загину в бою

Як сіра пташина в саду защебече,
тоді я до тебе повернусь
Приспів...

Розкинулась пилюка по степу широкому,
де свідком синіє курган.
А к нь вороний копитами б'є землю
в саду заспівав соловей.
Приспів...

21. Чи то грім гримить

сл. і муз. Р. Купчинський ("для дивізії «Галичина», Львів, 1943.")

Маршово



Чи то грім гримить,
чи вода шумить?

Машерують
наші добровольці,
аж земля дуднить.

Ой дуднить земля
на усі поля,
на всю нашу
славу Україну

по самі моря

А моря гудуть,
вістку подають.
"Гляньте, зорі,
глянь же ясне сонце,
куди вони йдуть"

Ой ідуть вони
крізь ліси, лани,

вийди, вийди,
мила-чорнобрива,
ручкою махни.

Махни ручкою
над головою,
возьму тебе
за тую рученьку,
як не вмиру в бою.

22. Під шум лісів

сл.: Р. Солтис

муз.: Я. Гордій





Не шум лісів – рушниц тріск!
 Не запах трав, а крові дух
 Гей брате! Чуєш поклик наш?!
 Не затикай, безумний, зух!!

Приспів: Ми йдем! Ми йдем! –
 Тремтять кати!
 Щоб матір з крові піднести,
 вогонь, що палить ним край,
 у вашій крові погасить!!!

Тиране! Кате! Бережись!!
 Бо мести слушний час настав!
 Ввесь край горить в святим вогні...
 Чи чуєш поклик наших лав?

Приспів.

Червоний кате Вдарив дзвін!
 І вже кінець! Тобі кінець!
 Чи бачиш! Хлопці йдуть на герць!!
 І ти пропав!... Навік пропав!...

Приспів.

альтернативний текст'

Під шум лісів, під шепіт трав,
 у сонці проміннях ясних,
 під крилами визвольних дум –
 несеться спів з грудей вільних.
Приспів:

При зброї всі! Воїни ми!
 Палаєм гнівом боротьби.
 Живем тобою, рідний краю,
 хоч і в пазурах судьби!
Приспів...

За кров святу братів друзів,
 за честь Вітчизни йдемо в бій
 Ми йдем як буря, гураган,
 не сплянить нас ні смерть ні біль!
Приспів.

23.

Рам'я в рам'я марш дивізії «Гатчина»

муз. Я. Гордій

Маршово



Інсь - кий во - як без ва ган ня йде, за слав - ний рід за

інсь - кий во - як без ва - ган - ня йде, за слав ний

на рід свій, за зем - лю я ві - ру і все йо - му свя - те

рід за на - рід свій за зем - лю я ві - ру і все йо - му свя те

* Лу на є спів сво бо - ди клич, на віт - рі ло - по -

Лу - на - є спів сво - бо - ди клич, на віт рі ло по

тять вже стяг і - дуть стріль - ці сіль - ні, твер - ді, і -

тять вже стяг — і - дуть стріль - ці сіль - ні, твер - ді, і -

дуть стріль - ці на бій на змаг на змаг і - дуть стріль - ці сіль -

дуть стріль - ці на бій, на змаг, на змаг — і - дуть стріль - ці сіль -

ні, твер - ді, і - дуть стріль - ці на бій, на змаг

ні, твер ді, і - дуть стріль - ці на бій, на змаг

CODA

"Га - ли - чи - на"

* при повторенні співати дальший текст (Іх тисячі...)

Рам'я в рам'я мов хвиль прибій,
український воєк без вагання йде,
за славний рід, за нарід свій
за землю й віру і все йому святе

Лунає спів, свободи клич,
на вітри лопотить вже стяг —
ідуть стрільці силими, тверді,
ідуть стрільці на бій, на змаг!

Іх тисячі, добірні всі,
мета їх вільна Вітчизна —
не йде в похід народу квіт,
дивізія "Галичина".

Палає спів вогнем в очах,
і пімсти меч на обрих блєстити,
дрожить земля, вже гromи б'ють,
хочеш бо жити — то ж треба побиди
У ряд ставай! За рідний край!
Солодша смерть від бряск кайдан
Хай гине хат теревоний гад,
комуна — вольности обман

І наче грім, мов хмарол м,
іде луна аж до Кремля
це йде в похід на дикий Схід
дивізія "Галичина"

24.

Виє буря

муз. і сл. Я. Гордій

Маршово

Ви-є бу-ря, дро-жить зем-ля, па-ла-є світ

Сур ми гра-ють клич-ня зов — про-дай дів-чи-но, бо

я вже йду, йду в біл за рід-ний край за Ві-тчи-ну про-щай дів-ча
не плач

ну Ой, не плач же дів-ча не плач не плач не

плач-чей же вер-нусь знов. Гра-ють ко-н во-ро-ні

— а — шу-ють щас-тя В по-хід по-ра-про-

щай, про-щай, мо-є дів-ча, не плач, — ча

Виє буря, дрижить земля. палає світ
Сурми грають кличний зов —
прощай дівчино, бо я вже йду,
йду в біл за рідний край, за Вітчину

Ой, не плач же дівча не плач —
чей же вернусь знов
Грають коні вороні —
вишукують щастя В похід пора —
прощай, прощай, моє дівча

Повстанські пісні [пісні УПА]

25. Із гір Карпат лунає пісня волі (1,2)

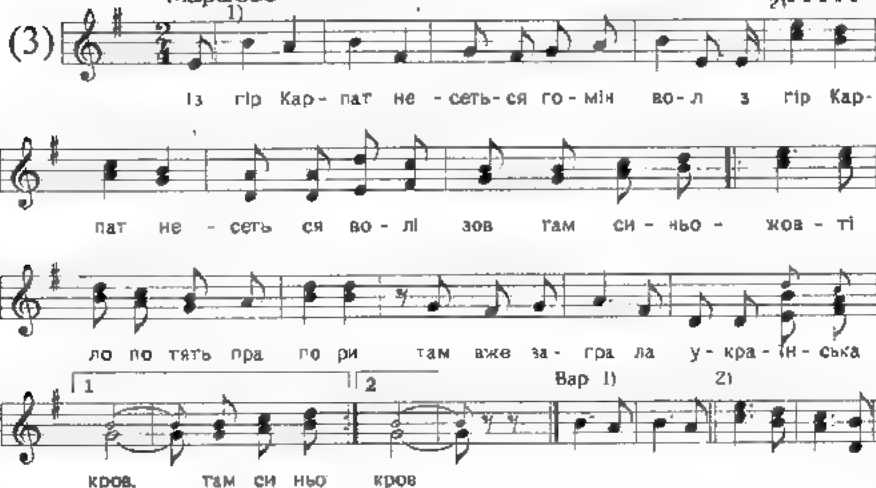
Марш «Сіроманців»

Маршово



26. **Із гір Карпат несеться гомін волі (3)***Марш «Сіроманці»*

Маршово

(3) 

- 1 Із гір Карпат несеться гомін волі,¹
із гір Карпат несеться волі зов...²
Там³ синьо-жовті лопотять прапори,
там вже заграла українська кров.
- 2 Там борами⁴ мандрують «Сіроманці»,
На плечах крис, граната⁵ у руках.
це Батьківщини вірні повстанці⁶
виконують провідника наказ.⁷
- 3 Бандера шлях до волі⁸ нам покаже.
з його наказу⁹ йдемо на пробій¹⁰

- І розіб'єм, розгромим¹¹ когось вороже.
запалимо визвольний буревій
4. Гей, рідний брате Заходу-² і Сходу,
до нас єдиайсь, в ударний моноліт!¹³
Ми України вибором свободу,
показали ми загарбницький світ¹⁴
- 5 Тобі на славу, Україно-Мати,¹⁵
ми знищимо ката, волю принесемо!
І загриплять повстанські скрізь гармати
на поздоров з Твоїм воскресним днем¹⁶

¹ У ЛітУПА. лунає лисня волі.

² У ПісніУН. лунає пісня зов. У Шморгука. Із гір Карпат лунає пісня волі, / із гір Карпат лунає волі зов.

³ У Бервещького: І

⁴ У ПісніУН. Борами там; у Бервещького: Там горами

⁵ У СпівУПА. у Бервещького. гранати.

⁶ Так на плиті Мамо. У джерелах. Батьківщини це вірні повстанці. У ПісніУН. Батьківщини це вірні повстанці.

⁷ У Навмирушого це вірні Батьківщини повстанці, / готові на провідників наказ. У ПісніУН. виконують командира наказ, у Бервещького провідників виконують наказ

⁸ У ПісніУН. і у Бервещького: до бою.

⁹ У ПісніУН. на його приказ, у Бервещького: на його поклик.

¹⁰ Так у журналі «На чатах» У СпівУПА. ідемо у біій; у СпівГоліаша ми ідемо в біій. У ПісніУН. ідемо всі, як стій; у Бервещького станемо всі, як стій

¹¹ У ПісніУН. І розгромим, розломим.

¹² У ПісніУН. Наш рідний брат зі заходу

¹³ У СпівГоліаша. єдиайсь разом в один моноліт. У СпівУПА. єдиайсь в один ударний моноліт. У ПісніУН. до нас єдиайсь, в визвольний борецькіт.

¹⁴ Реконструкція. У СпівУПА. і у ЛітУПА. Загарбницький поведимо ми світ! У ПісніУН. і перевернемо загарбницький світ

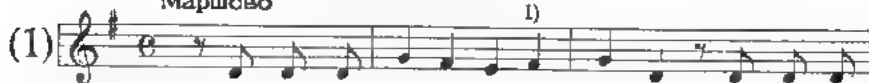
¹⁵ У СпівУПА. Батьківщини, о люба наша Мати.

¹⁶ У СпівУПА. І загриплять могутні гармати, / вітаючи Тебе з воскресним днем.

27. Ой там далеко на Волині (1) Там на півночі на Волині

Маршево

1)



28. Гей на півночі, на Волині (2)

сл.: Микола Галицько

Україна, травень, 1943 р.

1. Гей на півночі,¹ на Волині,
створила ся армія УПА,
щоби² воскресла Україна,
і завітала свобода.

2. Про контингенти³ там не знають,
живуть там люди, мов в раю,
бо за цю волю, за свободу
Волинь пролягла кров свою.⁴

3. Горіли села і містечка,
борці боролись ніч і день,⁵
в перших рядах борців-героїв
згинув⁶ Ізаків наш Василь.

4. Упав як лицар України,
на полі слави як борець,⁷
ціле життя страждав по тюрмах,
геройська смерть сплела вінець.

5. Прощай герою України,
прощай наш друже дорогий
твої діла нам незабутні,
а твій наказ для нас святий

6.⁸ Твої діла для нас є взором,
життя борця — це школа шкіль,
ти блис між нами метеором
і полетів як той сокіл

7. Сестра в селі рідненьким плаче,⁹
щодня виходить за село,
чи не вертає рідний братчик,
чи не побачить ще його...¹⁰

8. Не плач сестричко, не журися,
поглянь у синю далечину¹¹ —
твій брат умер, та¹² жити буде
в піснях майбутніх поколінь!

¹ У Шморгуна: Там десь далеко

² У СпівГоліяша: де народилася УПА, / там вже; у М. Галицько: зродилася армія УПА, / щоб нам

³ У М. Галицько: контингенти (sic)

⁴ У СпівГоліяша: бо за цю волю золотую пролягла Волинь кров свою. У Шморгуна: Про інтендантів там не знали, люди жили немов в раю, / За ту волюнку святую воки пролили кров свою

⁵ У Шморгуна: бійці боролись день і ніч

⁶ У Шморгуна: упав.

⁷ У Шморгуна: Він був, мов лицар України, а н був, мов лицар і борець.

⁸ Ця строфа тільки у М. Галицько

⁹ У М. Галицько: Там сестра в ріднім селі плаче. У листі автор подає раніший варіант Там в Підосинній сестра плаче.. (Це зворот на рідне село Ізаківа.) У СпівГоліяша: В селі ріднім сестричка плаче. У Шморгуна: рідненька плаче (нераз.)

¹⁰ У М. Галицько: чи не вертаєсь рідний братчик, чи не побачить віч його. У СпівГоліяша: віч його. У Шморгуна: чи не приїде братик любий, чи не побачу ще його

¹¹ У М. Галицько: Ой не плач сестро, не журися, не гляди сумно в далечинь —. У СпівГоліяша: далеко в далечинь.

¹² У СпівГоліяша: помер, а. У Шморгуна: помер, та

29. Там на півночі на Волині (3)

слова як у № 28.

Маршово



Там на пів - но - чі на Во - ли - ні, де на - ро -



ди - ла - ся у - ПА, там вже вос - крес - ла У - кра -



30. Ми лицарі без жаху і без смерти Гімн Безсмертної Батави Марш УПА-Захід

слова: В. Пачовський

Маршово



- 1 Ми лицарі без жаху і без смерти,
На злочин світа¹ станем без ваги.
Ми присяглися долю перелерти,
Роздерти присуд смерти ваш, 'боги'!
- 2 Роздерли ви Україну² на чверти,
Безсмертну душу вперли в ланцюги,
Та³ ми зродились, щоб за неї вмерти
Роздерти присуд⁴ смерти ваш, 'боги'!
- 3 Нас не злякають танки ні канони,
Ми слаvim правду, Бога, новий світ,⁵
Вас прокляли упавші мільйони,⁶
На месть⁷ нас гонить кров їх з роду в
рід.

- 4 Народ безсмертний переможе в бою
І встане месник із кривавих⁸ мук,
За нами стане,⁹ давою страшною,
Мільйон мільйонів¹⁰ мускулястих рук
- 5 Здвигом з заліза, з крові, і з завязття¹¹
Державу від Дунайця¹² по Кавказ.
Ми лицарі, що скинемо прокляття –
За смерть ми смертю покараєм вас!

⁸ У ЛітУПА. кровавих

⁹ У СпівУПА. встане. У ЗбірУПА: І знова встане

¹⁰ Подаємо тут відмінку від ранішого прояву цього слова орфографію, щоб узгодити кількість складів із ритмом мелодії. В джерелак уживані обидві форми, але зазвичай вони дотримуються консеквентно одної або другої. Не зважаючи на такі відхилення, синлабізація музики у всіх доступних нам джерелак така як ми тут подаємо. (У СІЗ та в ж «Молода Україна» ужиті дві орфографії, раз: мільйони, а тут: Мільйон мільйонів.)

¹¹ У ЛітУПА. з заліза, крові, і завязття. Деінде: з заліза, з крові, і завязття

¹² У ЛітУПА. Дунаю.

¹ У СпівУПА. світу

² У ЛітУПА. Роздерли Україну ви.

³ У ЗбірУПА. бо.

⁴ У ЛітУПА. засуд (В 1-й строфі було: "присуд")

⁵ У Войтиківського. Ми слаvim правду Бога на весь світ

⁶ У СпівУПА. замучених мільйони. У СІЗ мільйони

⁷ У СІЗ та у ЗбірУПА. смерть

31. Ми сотня лемківська завзята Марш сотні «Хрін»

сл. к-р «Хрін» (Степан Стебельський)
Маршюк



1 Ми сотня лемківська завзята,
що в боях зродилась і зросла,
громила ляхів в своїх селах,
і честь Батьківщині¹ аберегла

2. Хоч темная нічка мов пекло,
палають ворожі² кубла,
хоч буря з сингом гуляє,
ми йдемо розстрілюю в боях.

3. Тремтить лютий ворог всі ночі,
а днями облявами гуля,
питає, де сотня «Хрінівців»,
що полки ворожі розбива.

4 О, вітра не зловиш ти, кате,³
де тіні підперли верхи,
від граду залізного лемк в
ти згинеш, щоб більше тут не йти

5 Мов вихор гуляє друг⁴ «Вітер»,
по горах, лісах і ярах
Торощить він зграї ворожі,
в полон забирає в боях.⁵

6 На лінії «Сянік» і «Лупків»
зникаються в небо⁶ дим,
завзятий мінер наш «Омелько»⁷
мінує ворожі мости.

7.⁸ Мов буря гуляють «хрінівці»,
побіжно проходять Гічвиці,
Яселко, Завадку, Команчу,
Морохів й також Колоніці

8 І знає про них Кожушне,
там в ворога гармати взяли,
Середне, Мокре і Кам'яне,
де зграї ворожі прогнали

9. Хоч впало нас в боях багато,
ще більше до бою йде,
за Тебе сьвята Україно
й любов до народу веде⁹

⁶ У СпівГояляш і Войтиківського до неба

⁷ У СпівГояляш і Войтиківського то славний
командир «Омелько»

⁸ У СпівГояляш, замість строфок 7 і 8: За нами
десятки славних боїв. / Яселко, Кожушне,
Гічвиці, / ми з бою зі славою вийдем / бо зброя
свята(я) в нас в руці.

⁹ У СпівГояляш і Войтиківського: снага нас до
бою веде

¹ У СпівГояляш і Войтиківського Лемківщині

² У СпівУПА. ворожі.

³ У СпівГояляш і Войтиківського. Шукай, лютий
враже, вітра

⁴ У СпівГояляш і Войтиківського. наш

⁵ У СпівГояляш і Войтиківського: максими,
гармати він бере, / торощить з них лютого
ката, / в полон він ляхів все бере

32. Не страшна є нам атака (1) Пісня сотні «Бурлаки»

Бадьоро

(1) 

Не стра-на є нам а - та - ка. як є зна-ми наш Бур
ла - ка Кож-ний бій є нам при єм ний як є зна ми наш со
тек - ний Гей, чи на бун кри, чи на шан - ці.
гей, ми у бо - ю, мов у тан - ці Ці - ло вий-дем зав-жди
з бо - ю за тво - є - ш го - ло - во - ю

1 Не страшна є нам¹ атака,
як є² з нами наш «Бурлака»
Кожний бій є³ нам приемний,
як є⁴ з нами наш сотенний.

Приспів: Гей, чи на бункри, чи на шанці,
гей, ми у бою, мов у танці⁵
Все ми⁶ ціло вийдем з бою
за твоєю головою.

2 Як прийде⁷ся відпочати,
"Фасон тримай, пане брате."
А з двчатами "чловеку"
не вдавайся за далеко

Приспів.

3 Про дівчат все пам'ятайте
добре ви їх забавляйте,
щоби вороги не брали,
лиха їм не завдавали⁸

Приспів...

4. "Пане брате", таки вміло,
в селі гідно, в бою сміло,
щоб усі це пам'ятали,
як повстанці воювали.

Приспів.

⁸ У СпівУПА і у ЛітУПА і добре їх забавляйте, /
щоб вороги їх не брали, / і лиха їм не
завдавали

¹ У СпівУПА і у ЛітУПА. нам є

² У СпівУПА як ти.

³ У СпівУПА і у ЛітУПА наступ

⁴ У СпівУПА як ти.

⁵ У СпівУПА і у ЛітУПА гей, ми в бою, мов би в
танці

⁶ У СпівУПА і у ЛітУПА Усе

⁷ У СпівУПА і у ЛітУПА. А як прийде

33. Співай, шуми, зелений боре Пісня сотні «Шума»

слова. М. Босслав

Не поспішаючи

Не поспішаючи

Сп ваї, шу - ми, зе - ле ний бо ре гу -

кай те гро-ми вес-ня - ні заг - рай, трем-бі-то на всі го - ри сві

1, 3 2, 4

тїть у луть свя-ті вог - нї йдем пім-стїть кат-вський глум!

- 1 Співай, шуми, зелений боре,
гукайте, гromи весняні,
заграй, трембіто, на всі гори,
світїть у луть святї вогні!

Йде сотня наша, наче вихор —
із нами наш сотенний Шум,
хоч смерть грізна і люте лихо —
ми йдем пімстїть катівський глум!

- 2 Заграють гордо¹ кулемети
ми месників грізна² чота
Співайте грімко,³ міномети!
Ставай, Україно пресвята!

Конайте люте супостатні,
вперед, завзяті юнаки!
Вставай, вставай Україно-Мати,
гримі, Кавказе наш грімкий!⁴

¹ У СпівУПА. Заграєм чітко в; у ЛітУПА . у
СпівГоліша. Заграєм гордо в

² У СпівУПА. Ми грізна месників.

³ У СпівУПА Грім-ть співуче

⁴ У СпівУПА. до бою кинуть нас шки!

34. Світить місяць понад темним лісом Марш юрени «Бойків»

Маршово

Рум, рум, рум, рум, рум, рум, рум, рум, Сві-тить

мі-сяць по-над тем ним лі-сом буй ний ві-тер кру-гом за ві ва
з гір Кар-пат я-ра-ми на до-ли-ну сот-ня пов-стан-ців
гор-до ви-сту-па Гей, гей! Гей гей! Сот-ня пов-
стан-ців гор-до ви-сту-па!

1 Світить місяць понад темним лісом,¹
буйний втер кругом завва,
із гір Карпат ярами на долину
сотня повстанців гордо виступа
Гей, гей! Гей, гей!²
Сотня повстанців гордо виступа!

2. Пісню чути навкруги бадьору,³
кожний тише зброю у руках⁴
журчить потік, шумлять карпатські
бори.⁵
усміх веселий⁶ грає на устах
Гей, гей! Гей, гей!
Усміх веселий грає на устах!

3 Стогнуть бори і палають села,
що їх клятий комунар палить,
ось ще хвилинка, кари час настане,
настане суд — катові не жить!
Гей, гей! Гей, гей!
Настане суд — катові не жить!

4. Блідне ворог вчувши⁷ брязкіт зброї
юних левів, месників⁸ за кров,
встає народ, вже сходить сонце волі,
досить вже⁹ мук, неволі¹⁰ та оков!
Гей, гей! Гей, гей!
Досить вже мук, неволі та оков

¹ У Войтиківського: Повід лісом темним бором

² У Білевич: Гей, гей, гей! Гей, гей, гей!

³ У ЮнШлях: Пісню чути докруги бадьору; у СлівУПА і у Войтиківського. Лунає пісня докруги бадьору, у архіві: Кап. Банд. Чути пісню навкруги бадьору

⁴ У Білевич: крика до влеча; у Войтиківського: крика на плечах

⁵ У ЮнШлях: гори

⁶ У СлівУПА і у Войтиківського: веселий усміх

⁷ Так у ЮнШлях: У СлівУПА, у Войтиківського та у ПісніУН: Тремтять кати, почувши, у архіві: Кап. Банд. Дрижать кати почувши

⁸ У СлівУПА та у ПісніУН: юних орлят і месників

⁹ У СлівУПА та у ПісніУН: вже досить

¹⁰ У СлівУПА та у ПісніУН: неволі

35. Там в горах, у Карпатах Пісня куреня «Гайдамаків»

Маршове

Там в го-рах, у Кар па тах, у я-рах

там зро див-ся пер-ший ку-рінь, ку-рінь 'Гай да

мак' Гей, раз-два, в ряд ста вай, дів-чи-но, ти про-дай

«ли-че сур-ма Ми-лий твої за Вкра-ї-ну

в бій, йде у твій Гей, раз-два, бій!

1 Там в горах, у Карпатах, у ярах,
там зродився перший курінь,
курінь «Гайдамак».

Приспів: Гей, раз-два,¹ в ряд ставай
дівчино, ти прощай,
кличе сурма Милий твій,
за Україну в бій,
йде у бій!

2 А курінний «Хмель» накази видає,
а бунчужний наш від праці
рук не чує вже

Приспів.

3 А на поляні рух великий став,
там сотенні з чотовими²

¹ У СпівГоляша Гей враз

вчать військових вправ
Приспів.

4 В нас³ кухар то персона є важна,
як насипле⁴ пів дунки
раз – і вже нема

Приспів.

5 А по науці вийдем всі з лісів,
боронити рідний нарід.
бити москалів

Приспів.

² У СпівГоляша: там курінний з сотниками.

³ У СпівГоляша: А

⁴ У СпівГоляша: каляє

36.

До бою правого Пісня холмських повстанців

сл. виступа «Тараса».

мел.: В. Юркевич, «Юрченко»

(вар. "По Холмищині нашій", якої мелодія властива також і тут)

Moderato

До бо - ю пра - во - го, до бо - ю ста - вай - мо!

бо пім сти ба - жа - ють пов стан ці сер - ця
про Я - го - ду

про Я - го - ду піс - ня в бо - ю за - спі - вай - мо.

про Я - го - ду ба - ть - ка, ге - ро - я, бій - ця

1. До бою правого,² до бою ставаймо!
бо пімсти бажань³ повстанчі серця,
про «Ягоду» пісню в бою заспіваймо.
про «Ягоду» батька, героя, бійця.⁴

2 Він був командиром відважним,
хорошим,
на ворога в перших рядах виступав,⁵
він завжди веселим, усміхненим,
добрим,
з завязаного бою останнім вертав.⁶

3. Старались розбити нас зграї ворожі,
та він з небезпеки виходив щораз.
Ми його любили за справність і розум,
Ми його любили і він любив нас.

4. По Холмищині нашій, понад тихим
Бугом,
де чайка об воду черкає крилом,
там пісня лунає про «Ягоду»-друга,
там слава про нього літає орлом.

5 Його пам'ятає Посадів і Набруж,
Діброва, Черничин, і Мірче в Крилів,
його пам'ятає Махнівоч і Варяж,
він всюди нещадно громить ворогів.

6. Лети наша пісню по холмських руїнах,
по галицьких селах, волинських лісах.
лети наша пісню по всій Україні,
в зелених Карпатах, в донецьких степах.

7 До бою правого, до бою ставаймо!
бо пімсти бажань повстанські серця,
про «Ягоду» пісню в бою заспіваймо,
про «Ягоду» батька, героя, бійця.

¹ Для пісню "По Холмищині нашій", в УПА-дох, т. 1, ст. 312 "пісня укладу виступа «Тараса»" писеря сотні «Вояки» і (відноситься слів; автор мелодії невідомий). Пісня повстала осінню, 1945 р. Під мелодію "По Холмищині нашій" треба змінити текст на "До правого бою"

² У СпіваУПА: До правого бою.

³ В УПА в світлі документа. жадають.

⁴ Сулим співає: борець

⁵ Сулим співає: відважним героєм / він перший усяди в бою виступав

⁶ Сулим співає: він завжди веселий, усміхнений, добрий, / з завязаного бою останній вертав.

37.

І знову хмари почорніли

Маршово

(1) 

І зно - ву хма - ри по - чор - ні - ли, і



зно - ву впа в ту - ман Ска жи, ска жи чо го за -



ду - мавсь, ска - жи наш о - та - ман

1. І знову хмари почорніли,
і знову впа в туман...
Скажи, скажи чого задумавсь,
скажи — наш отаман.

2. Під лісом, ой там попід лісом,
січовики дуть,
і на своїх руках могутих
січовика несуть.

Приспів: І знову (як стр 1)

3. А наші ноші — не прості:
із крісів зложені,
упоперек поприз'язувані
шаблі сталеві.

Приспів:

4. На ношах тих лежить, убитий,
повстанць молодий —
увесь, увесь кров'ю облитий,
з розбитими грудьми
Приспів...

5. Ой друже, ти наш милий друже,¹
повстанче молодий —
ми тебе чесно² поховаем,
і знову ядемо³ в бій
*Приспів...*⁴

¹ У Кульчика. Оя ти повстанче молодий.

² У Кульчика з честю

³ У Кульчика: підам

⁴ У Кульчика приспів як у слідуючому числі: "Там попід лісом, темним бором"

38.

Там попід лісом, темним бором (1)

Маршово

(2) 

Там по-під лі-сом, тем-ним бо-ром пов-стан-ці на - ш



идуть, і на ру-ках сво-їх мо - гу чих то ва ри ша не

суть і зно-ву хма-ри по-тем-ні-ли, а з мо-ря іде ту ман Ска-
 2) жи, ска-жи чо-го за ду мавсь ска-жи —наш о-та — ман ска— —ман
 1) Там по-під лі-сом, тем-ним бо-ром там пов-стан-ці
 2) на-ші йдуть, на ру-ках сво-їх кре-мез-них

1 Там попід лісом,¹ темним бором
 повстанці наші йдуть,²
 і на руках своїх могучих³
 товариша несуть.

Приспів: І знову хмари потемніли,
 а з моря⁴ іде туман...
 Скажи, скажи чого задумавсь
 повстанський⁵ отаман.

2 А той товариш хлопець бравий,
 повстанець⁶ молодий,
 він цілий кров'ю обіллятий,
 з розбитими грудьми

Приспів: І знову хмари потемніли,

стріляв наш кулемет,
 голота⁷ боса утікає,
 повстанці йдуть⁸ вперед!

3 А як вже⁹ вийшли на поляну,
 сказали "Сотня, стань!"¹⁰
 сказали: "Сотня, стань на струнко,"¹¹
 і на могилу глянь!"

Приспів: І знову хмари потемніли,
 а з моря¹² іде туман...
 Скажи, скажи чого задумавсь
 повстанський¹³ отаман.

¹ У Билевич № 2, в СпівГоліаши і у Подуфалого: Там під лісом (Мелодія для такого тексту як під вар. 1), із лігою над нотами 1-2.) У Билевич № 34 Гей, там попід лісом, лісом темним там. У Голіашиз - "В Дрогобицькій та на Лемківщині починали П: Тей там попід лісом, попід темним бором." У Шморгуна: Там із за лісу (зеленого).

² Для варіанту 1): там повстанці наші йдуть. У СпівГоліаши [там] січовики йдуть. У Билевич № 34. там повстанці тихо йдуть.

³ У Шморгуна і деінде: могутніх, у Билевич № 2 кремезних, у Билевич № 34, і на руках, від поля бою

⁴ Деінде: а з коля.

⁵ У Навмирушого, у Шморгуна та у Билевич № 34. скажи наш

⁶ Для варіанту 1): кулеметник. У СпівГоліаши січовик.

⁷ У СпівУПА і у Подуфалого: комуна. У СпівГоліаши: "голота" зам'єнено раз на комуна, а другий раз на махорка.

⁸ У СпівУПА і у Подуфалого: УПА іде У Голіашиз - "У підстаршинській школі УПА в Самбірщині уживали цей приспів після кожної стріфи, а захінчення замінювали часами словами: німота боса утікає, / УПА іде вперед!"

⁹ У Билевич № 34. А як, деінде А як вони

¹⁰ У СпівУПА і у Подуфалого: сказали сотням "Стань!" (Для варіанту 1): там сказали)

¹¹ У СпівУПА. сказали сотням. "Стань на струнко!"; у Подуфалого: сказали сотням "Стань на струнко!" У Шморгуна. Як вийшла сотня на поляну, / сказали сотні, "Стань!" / сказали сотні: "Стань на струнко" У Билевич № 34 сказав отаман: "Сотня, стань!" / сказав отаман: "Сотня, струнко!"

¹² Деінде а з поля У Билевич № 34 сказав отаман. "Сотня, стань!"

4 Ой спи¹ наш друже, хлопче бравий,
відважний² молодий,
тебе ми з честю поховаем,
а завтра підем в бій³

¹³ У Незвирущого та у Білевич № 34 скажи —
наш

¹ Для варіанту 1) Сти

² Для варіанту 1): кулеметник У СпівГоліаша
січовик

³ У Шморгуна: Поклади стрільця молодого, / насипали землі. / Лежи наш друже молоденький, / а ми підемо в бій У Білевич № 34 Та з-за лісу

Приспів: І знову хмари потемніли,
стріляв наш кулемет,
голота⁴ боса утікає,
повстанці йдуть⁵ вперед!

чути голос — / кляг дилкий кулемет. / Комуна
гола там [може: гонена] зтікає, / повстанці
йдуть вперед! / І знову веди, веди ти нас до
бою, / веди, наш отаман "

⁴ У СпівУПА комуна У СпівГоліаша: "голого"
замінено раз на комуна, а другий раз на
махорка.

⁵ У СпівУПА: УПА де

39. Ой там попід лісом, лісом темним бором (2)

1 Ой там попід лісом, лісом темним бором⁶
там повстанці тихо йдуть,
і на руках із поля бою
товариша несуть.

Приспів. І знову хмари потемніли,
а з моря йде туман..
Скажи, скажи чого задумавсь,
скажи — наш отаман.

2. А як вийшли на поляну,
сказав отаман: "Сотня стань!"
сказав отаман: "Сотня, струнко,
і на могилу глянь!"

Приспів: І знову хмари потемніли,
а з моря йде туман..
Скажи, скажи чого задумавсь,
скажи — наш отаман

3 Там з-за лісу, з-за темного
тараккотить кулемет
комуна боса утікає,
повстанці йдуть вперед!

Приспів: І знову хмари потемніли,
а з моря йде туман..
веди, веди ти нас до бою,
веди, наш отаман

⁶ У Білевич № 34 (із плити) гасм

40. О чарівні ночі майові

Маршово

(1) 

О ча-рів-ні — но-чі ма-йо-ві - і, і су-во-рі —

пар-ти-зан-ські дні йдуть в бія хлоп - ці

мо-ло-ді-ї мо-ло-ді-ї, ли-ца-рі зав-зяті — і гріз-ні

1 О чарівні — ночі майові,
і суворі — партизанські дні.
Йдуть в бій хлопці молодії, молодії,
лицарі завзяті — і грізні!

2. Піднялась уся Україна
зі зброєю на ворогів.

Стрепенулась Московщина, Московщина,
як на Україні — бій горів!

3. Бій лунає, режуть гармати,
гранати рвуться, летиться кров.
Йдем Україну визволяти, визволяти,
щоб з неволі — стала знов!

- 4 Несемо — криваві знамена,
стяг побіди — несемо!
Лютих катів більшовицьких,
більшовицьких,
з України — зметемо!

- 5 Усміхнеться — рідний Київ,
Дніпро-батько — зареве
А ми крикнемо тричі слава, тричі слава,
в біл Бандера — нас веде!

41. Там за лісом сонце сходить (1)

Маршово

(2) 

Там за лі - сом сон - це схо - дить, друг Бан - де ра
йде до нас Там за лі - сом сон це
схо-дить, та схо-дить, друг Бан де - ра йде до нас

- 1 Там за лісом сонце сходить,
друг¹ Бандера йде до нас.
Там за лісом сонце сходить, та сходить,
друг Бандера йде до нас

- 2 Він приїхав привітати, (вітати),²
своїх друзів повстанців.

- 3 Кавалерія з-за ліса, (з-за ліса.)
а піхота з-за гори

- 4 Кавалерія на шаблі, (на шаблі.)
а піхота на штикл¹

- 5 Кавалерія рубає, (рубає.)
а піхота в полон бере!

6. Ми зі своєї України (України)
всю жеброту проженем

7. А на своїй Україні (Україні)
всі щасливо заживем

- 8 Фронтом, фронтом по Кавказі (Кавказі)
друг¹ Бандера веде нас.

¹ Судим співає: вождь.

² Текст у дужках додається тільки до повторення,
— за зразком першої строфи

² Деінде, вождь.

42. Там за лісом сонце сходить (2)

- 1 Там за лісом сонце сходить,
мчить вже командир до нас.
Там за лісом сонце сходить, та сходить,
мчить вже командир до нас.

- 2 Як приїхав, крикнув "Слава" (та слава)⁴
фронтом, фронтом по Кавказ!

- 3 Я приїхав привітати (вітати.)
вас степові орли

- 4 Щоб у першій лави стати, (та стати.)
і на займанця вести!"

- 5 Кавалерія з-за лісу, (з-за лісу.)
а піхота з-за гори

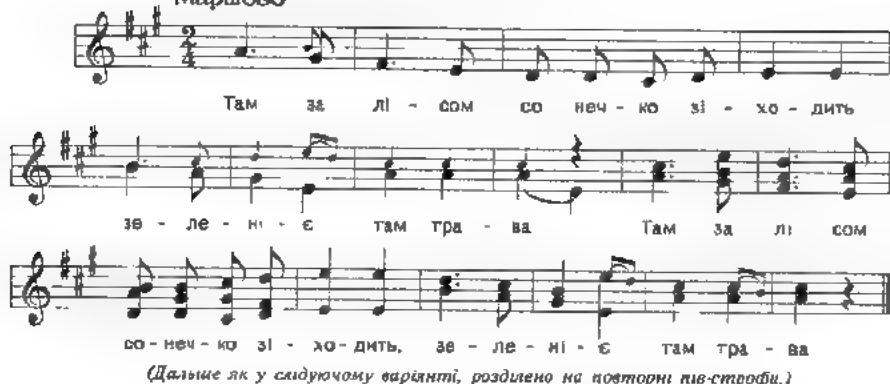
- 6 Кавалерія на шаблі, (на шаблі.)
а піхота на штикл¹

- 7 Перемоги прапор має, (та має.)
командир перед веде.

⁴ Текст у дужках додається тільки до повторення —
за зразком першої строфи. У СпівУПА таке
повторення витримане консеквентно в тексті — але
в нотах пропущені ці додаткові слова!

43. Там за лісом сонечко зіходить (1)

Маршово



Там за лі - сом со неч - ко зі - хо - дить
зе - ле - ні - є там тра - ва Там за лі сом
со - неч - ко зі - хо - дить, зе - ле - ні - є там тра - ва

(Дальше як у слідуючому варіанті, розділено на повторні пів-строфи.)

44. Там за лісом сонечко зіходить (2)

на мелодію попереднього варіанту, але без повторення пів-строф.

1. Там за лісом сонечко зіходить,¹
зеленіє² там трава –
наша сотня в похід вирушала,
лісом неслася луна.³
2. Попереду сам сотник⁴ мандрує⁵
мов⁶ той орел степовий,
в над нами⁷ синьо-жовтий прапор –
то наш прапор⁸ бойовий
3. А дівчина з хати виходила –
сльози капали⁹ на груди:
4. Не забуду, ти моя єдина,
поки жити я буду,¹¹
ту хусточку що-сь подарувала¹²
під серцем носить буду.¹³
5. Хто з дороги нам не хоче стати,
тому горе і біда.
Темний ліс – це наша рідна хата,
страва наша – хліб, вода.
6. Є в нас крики, танки і гармати,
скоростріли гуркотять –
та й виходьте, кляті окупанти –
не виходять, не хочуть.¹⁴

¹ У ПісніУН: сонце засіяло, у Березького і ПодуфалийЗ сонце сходить; у Шморгуна. Із-за лісу сонце сходить

² У ПісніУН. зеленіла

³ У Шморгуна дальші строфи своєрідні. Хто не схоже з дороги зступати – / тому горе ще й біда, / бо цей ліс – то наша рідна хата, / страва наша – хліб-вода. // Ми усі бійці завязті, / нас покликає зійна, / прожана катів проклятих – / вільна буде сторона. // Утечуть кати прокляті, / аж земля задудонить, / тоді станем на кордонах / Україну боронить.

⁴ У ПісніУН сотник наш.

⁵ У Березького і ПодуфалийЗ Попереду сотник машерує

⁶ У ПісніУН, Березького і ПодуфалийЗ. як

⁷ У Березького і ПодуфалийЗ ними

⁸ У ПісніУН наш повстанчий; у Березького. той повстанчий

⁹ У Березького і ПодуфалийЗ падали.

¹⁰ У ПісніУН, Березького: живий та здоровий У ПодуфалийЗ Будь ти милий мій, живий та здоровий

¹¹ У Березького і ПодуфалийЗ: я тебе, кохана / поки в світі житиму

¹² У ПісніУН: Не забуду, я тебе кохана. / поки в світі жить буду / ту хустинку що ти дарувала У ПодуфалийЗ ту хустинку що подарувала

¹³ У Березького і ПодуфалийЗ носитиму

¹⁴ У ПісніУН і у Березького: гей виходьте, ті що окупантів – / нечандять, не хочать. У ПодуфалийЗ так само, але . . . т. що окупанти

45. Сонце волі засіяло

(3) Маршово

Сон - це во - лі за - сі - я - ло — друг Чу прин - ка
ве - де нас. Ко - ман - ди - ри на каз да - ли, гей
да - ли — "Впе - ред дру - зі — по Кав - казі"

Сонце волі засіяло —
друг Чупринка веде нас
Командири наказ дали, гей, дали —
"Вперед друзі — по Кавказ!"

кулемети заспівали, співали —
а гармата громом б'є

Бо повстанці хлопці браві,
разом, сміло в бій шуть.
Тобі ненько Україно, Україно
славу, волю принесуть!

Вже кіннота йде в атаку
піхотинці в бою все —

46. Що то за прапор лопотить

Маршово

Що то за пра-пор ло-по - тить на віт - рі під го -
ро - ю? Що то за піс-ня го-мо нить? "Ми йдем, ми йдем ми йдем до
бо - ю. ми йдем, ми йдем, ми йдем до бо - ю!" Це



йдуть повстанці У-кра-ї-ни у бія за рід-ний край, а



мі-сяць сте-лить ім до-ро-гу, спі-ва-є з-ни-ми ліс і гай

1 Що то за прапор лопотить
на вітрі під горою?

Ясна мета для всіх одна⁶

"У бія за край до перемоги!"⁷ (2р.)

Приспів.

Що то за пісня гомонить?

"Ми йдем, ми йдем, ми йдем! до бою!"

(2 р.)

Приспів: Це йдуть повстанці України
у бія за рідний край,
а місяць² стелить їм дорогу,
співає з ними ліс³ і гай

3 За рідний край наш дорогий
ставай у нашу ладу⁸ –
ми йдемо в бія, у бія святий,
у бія за волю і за славу⁹ (2 р.)

Приспів.

2 Ні кров, ні рани, ні борня,⁴
не звернуть⁵ нас з дороги

⁶ У ПісніУН та на ленті Гурт ми йдем у бія, у бія святий

¹ У ПісніУН Ми йдем, йдем, йдем

² У ПісніУН а сонце

³ У ПісніУН луг

⁴ У СпівУПА. Ні кров, ні рани, смерть страшна

⁵ У Заліснику Голіша не зедуть.

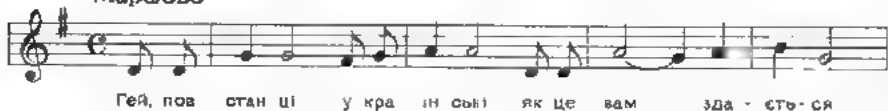
⁷ У ПісніУН у бія за край до перемоги, деінде ми йдем у бія до перемоги.

⁸ У ПісніУН За край наш рідний дорогий / ставай у наші лади⁷

⁹ У ПісніУН у бія до волі і до слави.

47. Гей, повстанці українські

Маршово



Гей, пов стан ці у кра їн ські як це вам зда-єть-ся



прий-шов Моск-вин ва-шу ха-ту та-й ще з-ва-с смі-єть-ся

1. Гей, повстанці українські,
як це вам здається,
прийшов москвин в вашу хату,
та й ще з вас¹⁰ сміється

3. Разом з нами в святім бою
стануть всі народи,
бо усім їм Московщина
не дає свободи

2. Нападає на всі села,
б'є, мордує діти,
палить села і хутори,
мусять всі терпіти

4. Вже повстанці України
взяли кріси в руки,
здобувають Україну
козаків правнуки.

¹⁰ У Подуфалій³ москаль в хашу... з нас.

48.

Ми партизани

сл.: «Роланд Різакі»

муз.: Мілько Холупа

Маршово



1. Ми партизани, лицарі України,
з ворогом лютим в бія кривавий йдем.¹
Ми свято вірим в нашу² перемогу
що ми України³ волю принесем.
 2. Хоч нас тисяч впаде за її свободу⁴
ті що остануть⁵ будуть продовжать
боротьбу за волю, за нашу державу,
від Сяну до Дону, Тиси по Кавказ.⁶
 3. Нас ворог боїться, каже що бандити,
хоче⁷ відірвати від братів, сестер –
але лютий кате, знають батько й мати,⁸
що ми лиш тобі криваву смерть несе́м.
 4. Хоч тепер нас ворог нищить і руйнує,⁹
каже відкрито: “України нет!”¹⁰ –
але ми докажем ворогові збройно,¹¹
що Україна була, і ще буде жить!
 5. Наш народ великий гордо відізвався –
показав він світу, що він ще живе¹²
Нас Степан Бандера у бою провадить,
а УГВР політику веде.
 6. Степану Бандері зможимо подяку
за його труди, й визволення¹³ –
хай живе Бандера, провідник народу,
а з ним Україна – вільна і свята!¹⁴
- ¹ У Войтихівського: ми з ворогом лютим в бія кровавий йдем, у Терещ. ми з бія кривавий, з ворогом, йдем. У СвівГоліяша: у бія кривавий, з ворогом, підєм, у Юркевича: у бія кривавий з ворогом йдем
- ² У Юркевича: в свою
- ³ У Юркевича: що України.
- ⁴ У СвівГоліяша і у (Терещ.) Хоч нас сотні впаде за її (нашу) свободу. Так само у Войтихівського. (було) її, (поправлено) нашу
- ⁵ У Войтихівського: осталися, у Юркевича: остануться
- ⁶ У Юркевича: „будуть продовжать! / За рідну Вкраїну та за її славу / ми пішли у бія та будем воювати! Раніший вигляд, і перекреслений, такий. За рідну Україну, за нашу державу ми своє життя готові віддати.
- ⁷ У Юркевича: щоб нас
- ⁸ У Юркевича, батько й мати знає, у Войтихівського: Ах ти лютий кате, батько й мати знає
- ⁹ У Войтихівського: А тепер нас ворог нищить і рабує (Тут 3 і 4 строфи у відворотному порядку) У СвівГоліяша. Хоч нас ворог нищить, нищить і руйнує
- ¹⁰ У СвівГоліяша: що Вкраїни нет. У Войтихівського, каже отверто, що Вкраїни нет
- ¹¹ Реконструкція У СвівГоліяша: але ми катови докажемо збройно; у Войтихівського а ми ворогові докажемо збройно.
- ¹² У СвівГоліяша: що ми ще живем
- ¹³ У СвівГоліяша: за його труди і за визволення у Войтихівського: за його труд і визволення
- ¹⁴ У СвівГоліяша: нища понад все

49.

Ми українські партизани

Сл. і мел. А. Марченко

Маршово

Ми — у-кра-їн-ські пар-ти-за-ни ру-ша-єм ла-ва-ми у
 бія, за на-шим при-кла-дом пов-ста-не на-род про-буд-же-ний як
 стія вже гра-ють сурми бли-зь-ко во-ля вже рве-ть-ся сер-це кли-че кров.
 в ог-ні ку-є-ть-ся на-ша до-ля, вста-ють за ко-ва-ні зо-ков

- 1 Ми — українські партизани,
 рушаєм лавами у бія,
 за нашим прикладом повстане
 народ пробуджений як стій.

Приспів: Вже грають¹ сурми, близько воля,
 вже рветься серце, кличе кров,
 в огні кується наша доля,
 встають заковані з оков

- 2 Ми — українські партизани,
 нащадки славних козаків,
 щоб нарід визволить з кайданів
 ми б'єм проклятих ворогів!²

Приспів

3. Ми — українські партизани,
 не знаєм що таке є страх,³
 родина наша — обрізани,⁴
 а хата — в лісі у крах¹

Приспів

4. Ми — українські партизани,
 життя нам біль і кров несе,
 ще народ наш вільний встане,
 нам Україна понад все!

Приспів.

¹ У Білівич: Співують, у Березького: Лунають.

² У ЗбірУПА комуна і ляхів. Це джерело подас
 тільки 3-ю і 2-гу строфи, а такому порядку У
 ПісніУН б'ємо комуку і ляхів, порядок строф 2
 3 У Березького: ми б'єм комуку і ляхів. У
 ж. Сурма № 1 ст. 1: ми б'єм нащадку ворогів У
 шморгуна (див. примітки до "Ми іродились із
 крові народу"): визволить з неволі / ми б'єм
 комуку і ляхів.

³ У ЮнШлях та у Гладилівича. не знаємо, що це
 є страх

⁴ Обрізани: рушниці з арзіною цівкою, що їх
 можна було скрити під оджею. У ЗбірУПА і у
 Березького. родина наша вирізана.

50.

Ми смілі воїни суворі (1,2)

Марш «Чорного Лісу»

сл. Марко Боеслав

1 Ми смілі воїни суворі -
Наш батько гнів, а мати месть -
Брати ми грому і просторів
Борці за волю, славу й честь.

Приспів: Смиються ватри - юний репт,
Співає думу Чорний ліс.
Душа повстанців - славний «Грегіт»
цілує пестить в рний кріс

2 Голублять сосни, мов дівчата,
До бою серце грає марш,
Рої залізні вже на чатах,
«Різу» із нами - лицар наш

(1) на мотив «Ми українські партизани»
Приспів..

3. Чатуй, катюго на заставах -
Ми йдемо на зустріч вже тобі!
Готові, друзі! Слава! Слава! -
Лунає гімн, клекоче бій

Приспів..

4. За Тебе, рідна Україно,
За кров святу Твоїх дітей
На суд покличемо руйни,
І встане вічний Прометей!

Приспів.

(2) Варіант мелодії¹ без приспіву:

Маршово

Ми смі-лі во-ї-ни су во рі наш ба-ть-ко гнів, а
ма-ти месть — бра-ти ми гро-му і про-сто-рів
бор ці за во-лю, сла-ву й честь. сла-ву й честь

¹ Від М. Добоша, записки шкільної, без внясення чия музика (може бути Добоша).

51.

Без рідної буди
Марш сотні «Орлі»

плек. від. УПА «Ігор»

Маршово

(1) Без рід-но-ї бу-ди, мов зві-рі не лю-ди. бо
з лі-сом збра-та-ли-ся ми — втоп та ли кор до ни фрон-



ги й пє-рє - по ни зав - зя - ті пов - стан - ці «Ор ли»

Без рідної буди,
мов звірі не люди,
бо з лисом¹ збраталися ми —
втоптали кордони,
фронти й перепони²
завзяті повстанці «Орли»

По світі³ мандруєм,
хоч⁴ ніг вже не чуєм
бо в жилах бурлацька кров,⁵
де станем ночуєм,
не спим — а вартуєм⁶
щоб ворог на карк⁷ не майшов.

Не знаєш де згинеш,
де друзів покинеш,
а йдеш і⁸ см ешся і б'єш

В кривавому танці
гуляють повстанці —⁹
за ними заграва пожеж¹⁰

Як полем так лісом,¹¹
з навіженим¹² крісом,
мандруєм¹³ по ріднім краю:
літають¹⁴ орлята,
додзобують¹⁵ ката —
будують державу¹⁶ свою!

⁹ У Кашуби: Гуляють повстанці в кривавому танці

¹⁰ У Кашуби, та в Невмирущого: заграва пожеж У «Державність»: Не знала де згинем, / де друзів покинем, / а йшли і сміялись, / а кривавим танку / Змагали повстанці, / будували Вкраїну свою.

¹¹ У Кашуби і полем і лісом. У Невмирущого: Так полем і лісом. У «Державність»: Йшли полем і лісом

¹² У Невмирущого з наставленням, у «Державність»: Із знайденням.

¹³ У Кашуби: Гуляють. У Невмирущого: мандрують. У «Державність»: блукали

¹⁴ У Кашуби, та в Невмирущого: Гуляють. У «Державність»: Гуляли

¹⁵ У Кашуби: додзобують. У Невмирущого: розбивають. У «Державність»: били ми.

¹⁶ У «Державність»: здобували Україну

¹ У Кашуби: Із вітром. У Невмирущого: із лісом.

² У Кашуби: Скорили ми гори, шляхи і кордони (перші 3 слова перекреслені, і дописано: Стоптали закони). У Невмирущого: Стоптали закони / фронти і кордони

³ У Кашуби: Що нощі. У Невмирущого: Всю мічку

⁴ У Кашуби: що. У Невмирущого: аж

⁵ У Кашуби: І завжди до бою готов.

⁶ У Кашуби, та в Невмирущого: Де станеш ночуєш і спиш і вартуєш

⁷ У Кашуби: нас.

⁸ У Кашуби: А все йдеш.

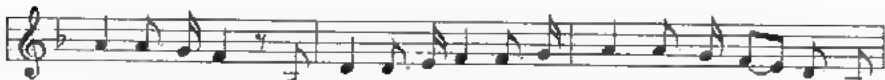
52. Лав наших залізних Пісня — Марш «Месників»

сл., Петро Гетьманець

Маршово



Лав на-ших за-ліз-них ні - чим не здо-ла - ти, нас крик не ля-ка - є во



ро-жих а-так у нас по-пе-ре-ду син даль-них Кар-па тів наш



Лав наших залізних нічим не здолати,
нас крик не лякає ворожих атак
у нас попереду син дальних Карпатів
наш друг — командир «Залізняка»

В нм воля сталава,
він наш командир!
Із ним ми, як леви,
як бурі, як вир!

Зійшлись звідусіль ми у дні ці криваві,
хай довго матуся, чи дівчина жде, —
бо нас командир «Залізняка» з гromом слави
побідно усюди веде

В нм воля сталава,
він наш командир!
Із ним ми, як леви,
як бурі, як вир!

Не нам вже носити покірно окови,
терпіти знуцання жакливих катів, —
до рідного краю моря в нас любови
завзяття й відвага орлів!

Не нас на руїнах
п'янитимуть сні!
Борці України,
ми волі сини!

Із ним бойових ми знамен не огудим
і разом з другими походом грізним
Вкраїн. державність навіки здобудем,
і славу ми вибором з ним!

Не нас на руїнах
п'янитимуть сні!
Борці України,
ми волі сини!

53.

Чи то буря, чи грім (1)

сл. Б. Лепкий



Чи то буря, чи грім, чи гуде хмаролім,¹
що земля на сто миль² грає грізно?
Від Кубані аж до гір³ чути голос: "Позір!"⁴
В ряд ставай, щоб не було залізю.

В ряд ставай, готовись,⁵ не на що не дивись,⁶
чи до пекла підеш чи до неба.
Кидай⁷ неньку стару, кидай любовку і сестру,⁸
бо настала велика потреба

Бо⁹ настав такий час, що умре кожний з нас,¹⁰
не на¹¹ ліжку, а в полі у крові.¹²
І в хвилину страшну¹³ спом'яни вітчизну,¹⁴
бо за неї ти згинує з любови..⁵

¹ Також: хмарозид. У Бориса. Чи то грім, чи гуде буревій (/ а). У Шморгуна: чи то грім, чи то гуде хмарогін.

² Також: навкдуги.

³ Також: Від Поділля до гір; Від Кубань до гір.

⁴ У Бориса: один У Шморгуна: то зібрався в похід, український варіант

⁵ У Бервешького, Голяш⁵ і у Бориса: не барись. У Шморгуна, Брат, яставай, готовись.

⁶ Сирко, на ленті, і у Бориса на нікого не дивись, у Лепкого: не барись, / на ніщо не дивись.

⁷ У Бориса. Прощай

⁸ У Невмирущого: милу і сестру; у Голяш⁵: покинь любовку і сестру У Лепкого: кинь кохану сестру У Бориса: цілуй любовку й сестру У Шморгуна любовку, сестру

⁹ У Невмирущого: І

¹⁰ У Невмирущого, Голяш⁵, Шморгуна і у Бориса: що умре кожен з нас У Лепкого: дехто з нас

¹¹ У Бервешького, Голяш⁵, Шморгуна і у Бориса: у

¹² У Невмирущого, Шморгуна і у Бервешького: бою; у Голяш⁵: а в бою і в крові У Лепкого: не в постелі, а в полі у крові

¹³ У Бервешького: тяжку У Лепкого: грізну У Шморгуна І в годину грізну

¹⁴ У Невмирущого і Лепкого: І в хвилину грізну спом'янеш Вітчизну; у Бервешького: Вітчизну; у Голяш⁵: В ту хвилину грізну спом'янеш ти Вітчизну У Бориса У годину грізну пом'яни Вітчизну У Шморгуна: спом'янеш Вітчизну

¹⁵ У Невмирущого: ти для неї залинеш з любови, у Бервешького: що за неї вмирає ти з любовою, у Голяш⁵: що за неї вмираєш з любови, У Лепкого: бо для неї вмираєш він з любові У Бориса: що загинув ти для неї з любові. У Шморгуна: Бо за неї умремо з любовою.

Наше тіло погнй, як цвіток¹⁶ ясних мрій,
наша кров, то росиця над раном.¹⁷
Наша думка то грім, на¹⁸ руках хмаролім,
на ляхів ми підем гураганом.¹⁹

А прийдеться, що ми не дійдем до мети –
говорити про нас будуть внуки²⁰
що боролись колись, полягли а²¹ не здались,
і кайдани порвали на шуки.²²

¹⁶ У Бервешького: то гній для цвітів.

¹⁷ У Бервешького: це росинка над краєм.

¹⁸ У Бервешького: це грім, у

¹⁹ У Бервешького: над ворогом пройде ураганом'

²⁰ У Невмирущого: люди; у Бервешького: А ми йшли полягли, до мети не дійшли, / та про нас говоритимуть люди; у Гордієнка: Як у біа ми підем, до мети ми дійдем / і про нас говоритимуть люди; у Голяш⁵: А якщо ми йшли, до мети не дійшли, / то про нас говоритимуть люди. У Лепкого: І хоч нам полягти й не дійти до мети, то про нас говоритимуть внуки: (так) У Бориса: Хоч би всі полягли, не дійшли до мети, / та про нас говоритимуть люди (/ як). У Шморгуна: І вони полягли, і мети не дійшли, / і про них говоритимуть люди.

²¹ У Бервешького: та. У Бориса: я. У Лепкого: полягли – (не далися, / а). У Шморгуна: полягли (не здались)

²² У Невмирущого: пірнали на штурмі. У Бориса: боротьбою ми волю здобудем' У Шморгуна. І пута (У Лепкого є дописано: повторити І й куллет.)

54. Чи то буря, чи то грім (2) ГЕЙ, ПОЗІР!

Маршово

(2) 

Чи то бу-ря чи гр-м чи гу-де хма-ро-лім, що зем-
ля на сто миль стог не гріз-но? Лю-ди йдуть як той бір чу-ти
сур-му "По-зір!" Вряд ста-вай, щоб не бу-ло за піз-но!

Чи то буря, чи то грім, чи гуде хмаролім,
що земля на сто миль стогне грізно?
Люди йдуть, як той бір, чути сурму: "Позір!"
В ряд ставай, щоб не було запізно."

То двигнувся в похід, український нарід,
щоб здобути собі кращу долю

Най режуть борони та най б'ють перуни.
Він як повинь розлітеться по полю.

Де ж є сила така щоб спинити могла
весь нарід, як він з місця двигнеться?
Чути клич "Гей, позір!" Блисне сріблом
топір,
дух росте, серце молотом б'ється.

55. Віють вітри, віють, повівають

Маршово



Ві-ють ві-три. ві-ють по ві-ва-ють по ла-нах, ши-
ро-ких сте-пах ві-ють ві-три та йдуть-но гу-ля-ють
все про козаць-ку до люшум-лять, до-лю шум-лять

Вар 1) 1) 1)

Віють вітри, віють, позивають,¹
по ланах, широких степах²
Віють вітри, та³ буйно гуляють,
все про козацьку⁴ долю шумлять.⁵

Вже обридли тюрми і тортури⁶
Вже⁷ обридло всяке⁸ ярмо.
Гей нуж хлопці,⁹ пора нам повстати,¹⁰
ми України пропасти не дамо!

¹ У Юркевича. Віють вітри, та буйно гуляють.

² У ЗбірУПА по широких степах та лугах. У Юркевича по ланах та буйних степах.

³ У ЗбірУПА все.

⁴ У ЗбірУПА: козацьку

⁵ Від Марії Василько. про повстанську славу все шумлять у Шморгуна. Віють вітри да буйно гуляють / по широких українських степах. Про долю козацьку вони повідують, / про жадану волю вони все шумлять.

⁶ У ЗбірУПА. Вже нам обридли тюрми і грати, на ланці Терещуків, від Потічного: ... і кати.

⁷ У ЗбірУПА. Вже нам

⁸ Денде: вороже, німецьке, чуже

⁹ У ЗбірУПА. Гей ви браття

¹⁰ У Юркевича. ми добре стріляйте. У Шморгуна. Вже нам набридли тюрми і грати, / вже нам набридло вороже ярмо. / Нумо ж, хлопці, пора повстати.

Гей готуйте!¹¹ кріси та гранати,
будем ворога в істастю проганяти
Хай же!¹² знають ворожі кати,
чи!¹³ українці за волю стоять!

Гей ви хлопці, у ряди¹⁴ ставайте,
ворог суне лавою на нас
Гей ви хлопці пора на повстання,⁵
бо надходить останній вже час¹⁶

Ліс наш батько, нічка наша мати,
кріс і шабля – наша рідня¹⁷
Кидай, козаچه. молоду дівчину:
темна могила – це!¹⁸ жінка твоя¹⁹

¹¹ У Степанюка. лаштуйте. У ПодуфалийЗ. Ой лаштуйте кріси і гармати. (У Подуфалого це початок пісні.)

¹² У ПодуфалийЗ. бо чекає ворог вже на нас. Нехай

¹³ У Степанюка і ПодуфалийЗ. як

¹⁴ У ЗбірУПА. в ліній.

¹⁵ У ЗбірУПА. ви щільно стріляйте

¹⁶ У Юркевича. бо прийшов вже останній час.

¹⁷ У ЗбірУПА. кріс, гранати – це наша рідня. У Шморгуна. темна нічка – мати, / кріс і шабля – вся твоя рідня. У ПодуфалийЗ. темна нічка – мати, / кріс та шабля – це моя рідня

¹⁸ У Шморгуна. могила – то

¹⁹ У Юркевича і ПодуфалийЗ. бо Україна це нех-ка твоя. У ЗапискиЗ. бо Україна це мати твоя.

56. Ліс твій батько, нічка твоя мати

Ліс твій батько, нічка твоя мати,
кріс, гранати – це твоя рідня.
Кидай, брате, дівчину до хати
і ще сьогодні вступай до УПА.

[...]
як уб'ють – на марах понесуть,

на мелодію "Віють вітри, віють, позивають"

а за ті тяженькі герпіння
золотий хрест на грудях положуть

Поховать мене у могилі
ніхто там до мене не прийде,
тільки прийде заплаче дівчина,
як могила травою поросте

57. Вже 22 роки

1 Вже двадцять два роки як нарід в
кайданех
плаче ридає в ворожих тюрмах –
ой, ідуть, ідуть стрільці сичови
нарід визволяти з ворожих кайдан.

2 Попереду іде провідник Бандера,
і смілим кроком, славний отаман,

ой, ідуть, ідуть нарід визволяти
з під більшовицьких та цвасських
кайдан

3. Тоді Україна стане самостійна,
одна нероздільна від Тисю по Кавказ,
і ми збережемо українські діти –
провідник Бандера буде володіти

58. На північнім нашім кордоні УПІВСЬКА МАРШОВА

сл. Іван Хміль

На північнім нашім кордоні,
аж ген під наш Бересть і Пінськ —
ідуть УПА славні загони
на захист родинних вогнищ.

Вітає їх людність Полісся,
на очах срібляться сльоза
і по хутор, то курні розлігся,
що хата — твердині краса.

— Вставай Український Народе,
УПА це є кузні г о р и о! —
Нас кличе життя всіх до згоди,
нас в'яже Тризуб у одно!

І віра, і пісня, і мова —
від Щари, Пини по Дунай!
Їх води належать Дніпрові,
їх думка це — Вільний наш Край!

Ідем, щоб Соборно затерти
кордони неволі й таньби!
Ідем воскресити із мертвих
що ворог поклав у гроби

Хай лине наш марш цей упівський
з-над Буга, аж ген по Кубань!¹
Зродив його гнів український
у загравах грізних повстань.

59. Ллється пісня буревісна

Маршово



Ллеть-ся піс-ня бу-ре-віс-на по Лем-ків-щи-ні кру-гом!



Гей, гей, ллється піс-ня — то пов-стан-ці йдуть шля-хом

Ллється пісня буревісна
по Лемківщині¹ кругом!
Гей, гей, ллється пісня,
то повстанці² йдуть шляхом.

Гордо, сміло, в право, в ліво,
мазепинки з тризубом...
Гей, гей, гордо, сміло,
то повстанці йдуть шляхом.

Серце в'яне, тільки глянє
до дівчини за вікном
Гей, гей, серце в'яне —
то повстанці йдуть шляхом.

Україно, батьківщино,
в бій підемо із врагом³...
Гей, гей, Україно,
то повстанці йдуть шляхом.

¹ Терещенко співає, по Поліссі скрізь. Також, по Україні.

² На плиті: добровольці (так і скрізь).

³ На плиті не виразно: поличимось(?) з врагом (чи може: поїдемо?)

60. Лине пісня буревісна

переспів І. Хміль

Лине пісня буревісна
по Поліссі скрізь кругом!
Гей, гей лине пісня,
то повстанці йдуть шляхом.

Йдуть за волю, кращу долю,
з затиснутим п'ястуком!
Гей, гей йдуть за волю,
глянь, повстанці скрізь кругом.

Визволяти Батьківщину –
це для нас святий наказ!
Гей, гей – визволяти
від Сяну аж по Кавказ!

Проганяють та рубають
комуністів та ляхів!
Гей, гей – час настане
будем бити й німців!

Утікайте, вражі ляхи!
Бо прийшли ці юнаки!
Гей, гей – наші хлопці
українські козаки!

Серце в'яне, як погляне
дівчинонька з-під вікна!
Гей, гей – серце в'яне –
виват відьва Вітчизна!

61. **З-понад Прип'яті та Бугу** **КОБРИНЯЧКА – Маршова УПА**

сл.. Іван Хміль

Не поспішаючи



З-понад Прип'яті та Бугу,
з-понад Ясельди й Піни, –
Поліщук у Сорок другим
встав на захист Вітчизни

Проти тих, що не питавши
йшли від хліба визволять! –
як брунатних, так і "старших" –
ляха, шваба, москаля...

Встав як лицар загадковий
мужио з крисом в повний ріст!
– Геть брунатні і червоні –
з рідних наших сіл і міст!

Ми тут Батьківці від віку
боліт, боря і полів!
і не хочем тут опки
ні ляхів, ні москалів!

Так вперед, вперед до злуки
всі у лави як один!
любосвітні онуки
із Тризубом золотим...

Хай живе нам УКРАЇНА –
піснй й волі сторожа! –
від Гайнівки по Дон Синій,
а з Кубані – по Дунай!

62.

Лунає клич (1,2)

сл.: А. Лотоцький

(1) Маршово

Лунає клич, лу-на грім-кйя впе-ред, впе-ред у бія сая-
тий — у бія за рід-ний край, за на-рід сая вста-
вай у кра-ї но спо-кій-на будь, у-кра-ї-но спо-кій-на будь, твєр
да мов сталь стрі-лець-ка груди мов сталь стрі-лець-ка груди

Маршово

Лу-на-є клич, лу-на грім-кйя впе-ред, впе-
ред, у бія сая-тий — у бія за рід-ний край, за
на-рід сая вста-вай у-кра-ї-но спо-кій-на будь, у-кра-ї-
но спо-кій-на будь твєр-да мов сталь стрі-лець-ка
груди, мов сталь стрі-лець-ка груди, груди

1. Лунає клич, луна грімкий,
вперед, вперед, у бій святий –
у бій за рідний край,
за нарід свій ставай.

Приспів: Україно спокійна будь,
Україно спокійна будь,
тверда мов сталь стрілецька груди,
мов сталь стрілецька груди.

2. Пройшли Дністер,¹ Дніпро пройдем,
і не станем аж² не зайдем

¹ У Войтихівського: Дністер пройшли.

до Донця берегів,
і Кавказу верхів.

Приспів.

3. Із трудів наших вільна станеш Ти,
Україно, по всі віки –
здобудеш щастя-рай,
і волі світ-розмай.³

Приспів.

² У Войтихівського: док, деінде; пок; у Ой у лузі
не станем поки

³ У Войтихівського: і вільний світ ручай

63.

сл.: А. Лотоцький

1. Лунає клич, луна грімкий,
вперед, вперед, у бій святий –
у бій, у бій за рідний край,
за нарід свій в ряди аставай.

Приспів: Україно спокійна будь,
Україно спокійна будь,
тверда мов сталь стрілецька груди,
тверда мов сталь стрілецька груди.⁴

2. Пройшли Дністер, Дніпро пройдем,
не станем поки не зайдем
на Дон і Донця береги
й Кавказу горді верхи

Приспів.

⁴ Під мелодію «Wacht am Rhein» співається: тверда
мов сталь, мов сталь стрілецька груди.

Лунає клич (3)

на мелодію «Wacht am Rhein»

3. І станс там вже Січ нова,⁵
Стрілецька Січ, кріпка, сильна,
і муром там будем Тобі,
Україно, стрільці Твої

Приспів.

4. За муром сим безпечна Ти,
дрожати будуть вороги,
бо поки кріс у нас в руках,
в порожнім серці смертний жах.

Приспів...

5. Від трудів наших сильна Ти,
Україно, по всі віки
здобуде праця волі рай,
і щастя квіт, краси розмай

Приспів.

⁵ У Сури, 1922 р. : станем там, як Січ нова.

64.

Лунає клич (4)

(4) Широко



бій свя - тий — у бій свя - тий за рід - ний край, за



Лунає клич луна грімкий,
вперед, вперед, у бій святий —
у бій святий за рідний край,

за наріт свій в ряди вставай
Приспів: Україно, Україно, спокійна будь,
тверда мов сталь стрілецька груди

65. **Бряцять збруя, скрипить віз** *Месть партизани*

Бряцять збруя, скрипить віз,
відгомоном шумить ліс,
тамто вужем поміж пнями
чуйко ідуть партизани.

Це ж ці хлопці очайдухи
пруть на зустріч завирухи,
мestь несуть на вістрях збруї
знані ворогам герої.

Мestь несуть за ріки сліз,
за скutih трупів повен віз,
за кров святу — й тих могили,
що в каторгах вик скінчили

З другом-крісом пруть завзято —
зустріч в бою це в них свято,
трупом стелять там доріжку,
за цю синьо жовту стрічку.

66. **Ми переможемо** *(Маршова повстанська)*

слова. Т. Вільшинко



Ми переможемо!
Хоч ворог лютує,
хоч нищить, мордує,
хоч п'є нашу кров —
ми встанем з оков!
Мета в нас єдина.
Державна Україна.

Ми переможемо!
Бо прагнемо волі,
не терпим неволі —
за волю йдем в бій
Чужий знає й свій.
Мета в нас єдина
Вільна Україна.

Ми переможемо!
 Ми трупом ворожим
 границі уложим,
 візьмем кров за кров
 і встанем з оков!
 Мета в нас єдина:
 Соборна Вкраїна

Ми переможемо!
 Батьківщині м'ялїй
 знання всі і сили,
 всі наші чуття,
 і кров і життя
 в офірі ми зложим
 і ми переможемо!

67.

Повстанський стяг (Маршова)

Маршово



1 Повстанський стяг наш лопотить,
 Червоно-чорний у бії скликає,
 в крові купается земля,
 це Україна воскресає.

3. Червоно-чорний стягу наш
 ідем в червоне без вагання,
 щоб нашу Чорну . Святу
 звільнить від ката у повстанні.

2 Повстанський стягу бойовий
 це кров тебе почервонила,
 а рідная свята земля,
 тебе це чорним позначила.

4 Повстанський стяг наш лопотить,
 Червоно-чорний у бії скликає,
 в крові купается земля,
 це Україна воскресає.

68.

Слава і честь вам, борці за свободу (Марш героїв)

Маршово



*Приспів.*

Слава і честь вам, борці за свободу,
 вої ідеї святої,
 славне лицарство, орли України
 слава і честь вам, герої!

Ви честь України і прадідів славу
 героїзмом своїм воскресили,
 неugiутість, завзяття, відвагу і мужність
 нащадкам у спадку лишили

Приспів.

Життєвих утїх ви зреклись добровільно,
 невигод, офір не лякались,
 без сонця й повітря у норах сидили,
 проте, не скорились змагались!

Приспів...

Ви силу ворожу, і зброю, і підступ,
 відвагою перемогали,
 наїзників били, — народ боронили
 свободу для всіх здобували

Приспів

Коли ж у безвихід в борбі попадали,
 то ласки в катів не благаїли, —
 останнім набоем у бою стрілялись
 гранатами себе зривали

Приспів.

Ви чином героїським і словом гарячим
 усіх закликали до бою, —
 ми йдемо на поміч, на зміну вам, друзі
 Смерть катові! Слава героям!

69.

«Свобода народам»

Маршово 3—





«Свобода народам! Свобода людині!» —
зов воли по світі із наших знамен.
За спільну справу ставай в одну лаву —
узбек, українець, індус і бушмен
Приспів. Вставайте, вставайте усі, хто в
неволі
Єднайтесь під визвольні наші стяги.
Рубайте, стріляйте усіх хто
невольять. —
Ні жалю, ні ласки для вас вороги!

учений, нуждар, робітник, селянин
Приспів.

За владу, за волю, за хліб, кращу долю,
за рівність без «старших» і «вищих»
б'ємось

І зброї не кинем, аж поки не скинем
з людини й народів неволі ярмо
Приспів.

Ми знищимо катів — і «братів» що катями,
й руками вільними по щастя сягнем
«Свобода народам! Свобода людині!» —
на наших прапорах палає вогнем!
Приспів.

70.

УПА іде (Маршова)

Маршова



D.C. al Fine

УПА їде УПА,
і ворог утіка,
бо армія героїв
нікому не вступа!
Приспів: Ми УПА не
посоромим,
будем битись до загибуні
за свободу для народів
і за волю для людини.

«Соборна і вільна» —
цей клич несе УПА
Гей, армія героїв
нікому не вступа!
Приспів...

Ми били німака
й б'ємо більшовика,
бо армія героїв
нікому не вступа.
Приспів...

І всюди й все УПА
поконує врага
УПАрмія ніколи
й нікому не вступа!
Приспів...

Гей, хлопці, до УПА
і сміло на врага,
бо армія героїв
нікому не вступа!
Приспів...

71. Гей, готуйте хлопці зброю

Маршово

Гей, го-туя-те хлоп-ці, збро-ю. ви-ру-ша-є-мо до бо-ю.
Щоб кай-дан у-же ку-ва-ти, У-кра-ї-ни роз-пи-на-ти.

та на во-ро-гів, на сво-їх ка-тів!
Більш ні-хто не хтів. Більш ні-хто не смів!

Ма-ши-но-ва в нас пі-сто-ля, вду-жих мо-ло-ди-х ру-ка-х.

пе-ред на-ми схо-дить во-ля—тож ц-ль-но бий по во-ро-гах!

1 Гей, готуйте хлопці зброю,
вирушаємо до бою
те на ворогів,
на своїх катів!
Щоб кайдани уже кувати,
України розпинати
більш ніхто не хотів,
більш ніхто не смів
Машинова в нас пістоля,
в дужих молодих руках,
перед нами сходить воля —
цільно бий по ворогах!

2 Весь народ їде із нами,
з лісовими юнаками,

під повстанський стяг,
на ризальний змаг!
Не лякаємося смерті,
І, як треба буде вмерти,
впадемо на полях,
на своїх степах!
Машинова в нас пістоля...

3 Ворогів зметем проклятих,
у боях важких, завзятих,
за розритий край,
за зчорнілий рай!
Не пощадимо нікого,
переможемо духа злого, —
Боже, силу дай,
Боже, помагай!
Машинова в нас пістоля.

1 У СпівУПА кайдани (Україну)

72.

Гей, степами

сл. і муз. Степан Малицю
Маршово

1. Гей, степами, темними ярами,
йдуть походом рідні¹ полки.
Хто відважний, хай іде із нами,²
лицарями будьте³ юнаки!
2. За нікого⁴ битись не будемо,
до нікого в найми не підем,⁵
для України ми усі живемо,
і за неї голови кладем⁶
3. Кожний ворог йде нас визволяти,
а для себе землю він краде
На могилу землю буде мати!
На могилі воля зацвіте!
4. Гей полями, темними ярами,⁷
утікайте люті вороги
Хто не з нами — той йде з ворогами,
того бити будем без ваги
5. Лети, пісне, попід небесами
до українських промовляй сердець:
хай же⁸ буде наша воля з нами,
а ворожим замірам⁹ кінець!

¹ У СпісУПА та у журнали «Посвіт»: йдуть походом заїзні; у Юркевича: машерують рідні, деінде: машерують сталеві;

² У Юркевича: нехай іде з нами

³ У журналі «Посвіт»: будьмо; у Юркевича: козиками будьте.

⁴ У Юркевича: чужее; деінде: За чужее битися не будем, / до чужого.

⁵ У архіві Кап. Банд.: на нічю службу не підем(о)

⁶ У Юркевича. за Україну голови складемо

⁷ У архіві Кап. Банд. подано також чорними ріллями

⁸ У Юркевича. нехай.

⁹ У Юркевича: затіям.

73.

Гей, шуміть ліси і бори

Наша сотня

сл. Б. Нижанківський

Не поспішаючи

муз.: Ю. Лаврієвський





мах чорні-є не-бо. хай зем-ля дри-жить! На-ша
во-ля, на-че ра-нок сріб-но за-дзвє-нить! На-ша
сотня—це най-кра-ща на-ша сот-ня бо-йо-ва, як і-
де то ліс аж стогне, гнуть-ся де ре-ва! А як
вдарить на-ша сот-ня вна-ступ у про-лом на-че
бу-ря, що ме-те все вог-ня-ним кри-лом!

1 Гей, шуміть ліси і бори,
веснами шуміть
гromовницею, вогнями
буряних століть!
Хай в димах чорніє небо,
хай земля дрижить.
Наша воля, наче ранок
срібно! задзвенить!

Наша сотня — це найкраща
сотня бойова,
як іде, то ліс аж стогне,
гнуться дерева!
А як вдарить наша сотня
в наступ, у пролом,
наче буря, що мете все
вогневим крилом!

2 Командир наш найлюбший
в сотні поворотим,
хоч у пекло на гуляння
підемо всі з ним!
В бою — перший, а в поході
знає сто доріг,
вік життя готов віддати
за бійців своїх!
Наша сотня.

3 Не тужіть, чорнобриві,
не глядіть на шлях,
вернемось, як переможно
залопоче стяг.
У поході в нас є любка
вірна до кінця
смерть, що любить і голубить
кожного бійця!
Наша сотня.

74. Гей, хлопці, в коло Ми молодії хлопці лісовії

Маршово



Гей, хлоп-ці в ко-ло стань-мо, ба-дьо-ро пі-сню но-ву за-спі-



вай - мо. ми мо ло ді ї хлоп - ці лі - со - ві - ї



мо - ло - до сві - та аж - вай - мо. вай - мо

- 1 Гей, хлопці, в коло станьмо, бадьоро¹
пісню нову² заспіваймо,
ми молодії, хлопці лісовії,³
з молоду світа вживаймо

2. Ми молодії хлопці лісовії
не боїмося⁴ нічого,
ані тої слоти,⁵ ані роботи,
ані морозу важкого.⁶

3. Бо при роботі піт залляє⁷ очі,
дощ біле тіло обмине⁸

вітер обсушить, а мороз не рушить,⁹
тим¹⁰ наше тіло сажіє

4. При УПА¹¹ служити, кулемет¹² носити
і мандрувати край світа¹³...
ми молодії, хлопці лісовії,¹⁴
скрізь¹⁵ нам дорога відкрита

- 5.¹⁶ Кулемет носити, дівчину любити,
і мандрувати край ліса —
ми молоді, хлопці лісові,
скрізь нам дорога відкрита.

¹ У СпівГояша і у Записнику Гояша: Станьмо
хлопці в коло, в коло весело; у Бервешського: Ой
станьмо в коло, хлопці веселі

² У СпівГояша: яку (поправлено: гримку) — у
Бервешського: свою

³ У Бервешського усюди: сільські

⁴ У СпівУПА: Нам не страшная (і) праця важкая,
/ ми не боїмося, у Бервешського: ми не боїмся, у
ЗбірУПА: ми не боїмося

⁵ У Бервешського: ані слоти. У Записнику Гояша:
Нам не страшная праця важкая / ми не
боїмося нічого / ані слоти

⁶ У Бервешського: тяжкого.

⁷ У Бервешського і у Записнику Гояша: залля.

⁸ У Бервешського: дощ піде — тіло обмине.

⁹ У СпівУПА: вітер обсушить, мороз нас не
рушить, у Бервешського: вітер обсушить, мороз
остудить.

¹⁰ У СпівУПА і ЗбірУПА: в тім

¹¹ У СпівУПА: В УПА, у Бервешського: При
війську

¹² У Бервешського: і кірка.

¹³ У СпівУПА: світу

¹⁴ У Бервешського: сільські.

¹⁵ У Бервешського: всім.

¹⁶ Цієї строфи нема в СпівУПА, у ЗбірУПА,
початок: В УПА служити, і дівач любити, на
додаток: Гурт дівчата любити.

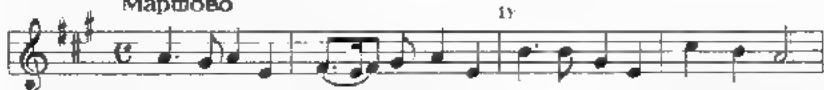
75. Машерують вже повстанці

сл. і муз.: Р Купчинського (Краків, 1941 р.)

для куреня Р Шухевича-Чупринки

Маршово

1у



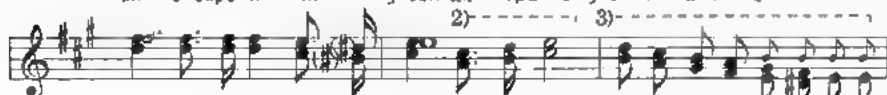
Ма-ше-ру-ють а-же по-в-ста-н-ці як ко-ли-сь і ш-ли стрі-ль-ці.

1)-----



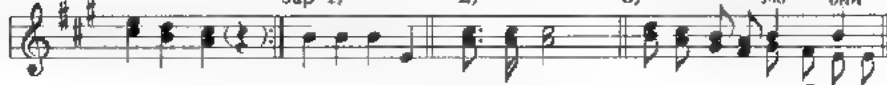
ся є збро-я їх у сон-ці. гра-є у-сміх на ли-ці Хто жи-

2)----- 3)-----



вий хто-жи-вий. в ряд ста-вай. в ряд ста-вай. ви-зво-ля-ти. здо-бу-ва-ти

Вар 1) 2) 3) лю-бий



рід-ний край гра-є у-сміх в ряд ста-вай ви-зво-ля-ти здо-бу-ва-ти

у Купчинського



на ли-ці Хто жи-вий в ряд ста-вай. визволяти визволяти рід-ний край!

- 1 Машерують¹ вже повстанці,²
як колись ішли стрільці,³
сяє зброя їх у сонці,⁴
грає усміх на лиці
Хто живий, хто живий,
в ряд ставай, в ряд ставай,
визволяти, здобувати⁵
рідний край⁶

- 2 Тільки зброя дасть нам волю,
гей, юначе, не барись,
в тихих водах ясні зорі⁷

жнов засяють як колись.

Хто живий .

- 3 Вже не буде ворог лютий
розпинать на смерть братів,⁸
не впливатиме⁹ отрути
в чисті серця¹⁰ юнаків.
Хто живий

4. Перед нами¹¹ молодими
простелився¹² воля шлях,
існя лине в небо синє¹³
переможно має стяг.¹⁴

Хто живий ..

1 У СпівУПА. Гей, маршують. У Кальби2
Машерують (добровольці).

2 У Купчинського: добровольці (або вже повстан-
ці), у СпівГоліама. партизани

3 У СпівУПА як давно колись стрільці

4 У СпівПласт і у Кальби2 сяють їх шоломи в
сонці у Купчинського: сяють їм шоломи в
сонці

5 У СпівУПА: здобувати, визволяти; у Купчин-
ського і у Кальби2 визволяти, визволяти, у Бле-
вич: захищати любий.

6 У СпівУПА любий рідний край!

7 Може «ясні зорі, тихі води»[?]

8 У СпівУПА. розпинати нам братів У СпівПласт
і у Кальби2: розпинать на хрест батьків. У
Купчинського. розпинати нам братів.

9 У СпівПласт: і не вплиє вже У Кальби2: ні не
вплиє він

10 У СпівУПА і у Купчинського: в серцях чисті; У
СпівПласт і у Кальби2: в чистій душі.

11 У СпівПласт юнім

12 У СпівПласт: простягнувся

13 У СпівПласт. в над ними небо синє

14 У СпівПласт: ясне сонце в небесах

стань. пов - стань на ро - де мій. бе - ри за збро - ю вми - ть. за

у - кра - ї - ну смерт - ний бій. свя - та вій - на го - рить. Пов -

Варіант початку

— рит —

Варіант мелодії (2).

Маршово

(2) ось день вій - ни на - род - но - ї ось ка - ри й пом - сти

час, не - ма вже си - ли жод - но - ї. щоб стрим - у - ва - ла нас

Пов - стань пов - стань. на - ро - де мій, бе - ри за збро - ю вми - ть. за

у - кра - ї - ну смерт - ний бій. свя - та вій - на го - рить

1 Ось день війни народної,
ось кари й помсти час,
нема вже сили жодної,
щоб стримувала¹ нас

Приспів: Повстань, повстань, народе мій,
бери за зброю² вмиєть,
за Україну смертний бій,
світа війна горить.

2 Ми йдемо в бій з ворожими
полками орд чужих

ми віримо, що зможемо
звільнити край від них.

Приспів.

3 Не нам неволя й панщина
і не для нас тюрма,³
не хочемо Московщини,
й німецького⁴ ярма¹

Приспів.

¹ У СпісГоліяша Для нас неволя й панщина /
огидна мов тюрма

⁴ У СпісГоліяша ні польського.

¹ У Билевич здержувала.

² У СпісГоліяша: кидайся до зброї

78.

Вже досить мук Вперед

Маршово

Вже до-сить мук, ка-тор-ги і зну-щан-ня, сур-ми за гра-ли,
во-лі час на-став! Вся у-кра-ї-на у вог-ні пов-стан-ня.
сп-ши-ть на-род ввесь до пов-стан-чих лав впе-ред вс-вже гра-ють гар-
ма-ти, ми йде-мо в остан-ній вже бій! Го-ту-йте, го-ту-йте гра-на-ти, вста-
є ввесь на рід віль-ний! Впе-ред, впе-ред впе-є ввесь на рід віль-ний

1. Вже досить мук, каторги¹ і знущання,
сурми заграли, волі час² настав!
Вся Україна у вогні повстання,
спішить³ народ ввесь до повстанських лав.

Приспів. Вперед всі, вже грають гармати,
ми йдемо в останній вже⁴ бій!
Готуйте, готуйте гранати,⁵
встає ввесь на рід вільний!

2. Ідуть полки залізні⁶ герої
нищать комуну, німаків женуть⁷

сини землі України вої,
що вірно й чесно волю стережуть.⁸
Приспів...

3. Встає вільна Соборна⁹ Україна,
вже чути брязкіт нищених оков,¹⁰
не буде більше згарищ ні руїни,¹¹
нас вже розсудить¹² залізо і кров

Приспів

¹ У СпівУПА: зневаги. У СпівГоліаша: крияд, наруки. У Божика: мук, каторг (та)

² У СпівГоліаша: час волі

³ У СпівУПА, у СпівГоліаша (та у Божика): Вся Україна горить вогнем повстання, / встає (спішить) У СпівУПА також: горить Україна аж вогнем повстання, / встає

⁴ У СпівУПА: наш.

⁵ У СпівУПА і у СпівГоліаша та у Божика: Летять за катани гранати (встає вже)

⁶ У СпівУПА: нестримані.

⁷ Реконструкція У архів: Кап. Бякл., з обробки Божика: знищать неволю, зайдів ворогів, У

СпівУПА і у СпівГоліаша: женуть комуну, зайдів-поляків: у ЮнШлях: женуть комуну, німаків женуть

⁸ У СпівУПА і у СпівГоліаша та у Божика: сини землі України вільні вої, / що за свободу стануть всі як стій.

⁹ У СпівУПА: Соборна Вільна

¹⁰ У СпівУПА: чути вже брязкіт розриваних оков; У СпівГоліаша: чути вже брязкіт спадаючих оков. (може: зірнаних оков).

¹¹ У ЮнШлях: не буде більш кругом одна руїна. У СпівГоліаша: не буде більш кругом пуста руїна.

¹² У СпівУПА: бо нас розсудить.

79.

Доволі мук
Вперід

- 1 Доволі мук, недолі і страждання,
доволі ганьби, час волі настав
Вся Україна горить вогнем повстання,
всі поспішають до повстанських лав.

Приспів: Вперід всі, вже грають гармати,
ідемо в останній вже бій
Летять за катами гранати,
встає вже нарід вільний!

- 2 Встають полки залізні героїв:
і б'ють комуну, зайдів і поляків

снии землі, України вірні вої
що за свободу стали всі як стій.

Приспів.

3. Встає Вільна Соборна Україна!
Чути вже брязк спадаючих оков,
не буде більш кругом пуста руїна,
нас вже розсудить! залізо і кров.

Приспів.

У ЗбірУПА розлучить.

80. Виходь, виходь народе з тюрм

Маршово

Ви- ходь ви- ходь на - ро- де з тюрм, ту - ди де же во- ля ви-
та - є, де но- сять а ча- ля- вах овя - че - ні но- жі, де
по- лу- м'я пом- сти па - ла - є вже пі сня трем бі - ти гро-
ма ми гу де. но - вих гай- да- ма - ків а бія свя- тий ве- де ця
пісня — не кво- ле ри - дан ня це зов це зов до пов стан ня

1. Виходь, виходь народе з тюрм,
туди, де вже воля витає,
де носять в халявах священі ножі,
де полум'я помсти палає

Приспів: Вже пісня трембіти громами
гуде,

нових гайдамаків в бій святий веде
Ця пісня — не кволе ридання —
це зов — це зов до повстання

- 2 Вставай, вставай народе мій,
свобода народам — людині!
Зі сходу вже сьє Тризуб золотий,
сіятиме вічно від нині.

Приспів..

- 3 Дрожи, дрожи проклятий кат,
ще мент і утопишся в крові.
Мов буря народна стихія гряде,
і рве вже залізні окови.

Приспів.

81.

Заграви блеском

Маршово

За - гра - ви блес - ком наш стяг сі я - є, вог -
 нем па - ла - є і кли че в бій, хто во - лі й до - лі хто
 прав ба жа - є за - при - сяг - ни тут на стяг мер щій! хто
 2
 стяг мер щій! Гей, крі - пім крі пім сер - ця нам не -
 ма - є во - рот - тя, пе - ре - ли лась ча - ша вщерт, а - бо
 1
 во - ля, а - бо смерть! пе - ре - смерть! 2

1. Заграви блеском наш стяг сяє,
 вогнем палає і кличе в бій
 хто волі й долі, хто прав бажає
 заприсягни тут на стяг мериць!
 Гей, кріпим, кріпим серця,
 нам немає вороття,
 перелилась чаша вщерт,
 або воля, або смерть!

2. Роздуймо, браття, вогонь завзяття,
 життя звернім ми на новий шлях,
 і до єднання, хоч скрізь страждання,
 бо доля в наших лежить руках!

Пімстимо ми кривди всі,
 що завдали глитаї,
 і боротись будем, знай,
 і за волю і за край!

3. Вперд до цілі йдім без вагання,
 хоч крізь пожежу, крізь пекло мук,
 здобудем волю, всім ясну долю,
 титани духа, титани рук!
 Пімстимо ми кривди всі,
 що завдали глитаї,
 перелилась чаша вщерт,
 або воля, або смерть!

82.

Збудись могутня Україно (1,2)

Маршово

(1) Збу дись мо - гут - ня У - кра - ї - но, ко заць кий

кра-ю стань на змаг, ту-ди де сон-ця де вер-ши-
ни до сла-ви, во-лі йде Твій шлях Го-туй-ся у бо-ю-ві
ла-ви ко-заць-ке пле-м'я мо-ло-де До пе-ре-мо-ги
і до сла-ви У-ПА вбо-ях те-бе ве-де
Вар. " шлях Го-туй-ся у бо-ю-ві ла-ви ко-заць-ке
пле-м'я мо-ло-де До пе-ре-мо-ги і до сла-ви
Маршово

(2)

Збу-дись мо-гут-ня у кра-ї-но, ко-заць-кий
кра-ю стань на змаг, ту-ди де сон-ця де вер-
ши-ни, до сла-ви, во-лі йде Твій шлях Го-туй-ся
у бо-ю-ві ла-ви ко-заць-ке пле-м'я мо-ло-де До пе-ре-
мо-ги і до сла-ви У-ПА вбо-ях те-бе ве-де
Маршово

- 1 Збудись могутня Україно,
козацький краю¹ стань на змаг,
туди де сонце – на вершини,
до слави й волі² йде Твій шлях.³

Приспів. Готуйся⁴ у бойові лави⁵
козацьке плем'я молоде
До перемоги і до слави
УПА в боях тебе веде.⁶

- 2 Вже степ Твій знову вкрився кров'ю,
в пожарах світ увесь⁷ горить,
наїзники в смертельнім бою⁸

1 У СпівУПА, у СпівГоліша і у Войтиківського,
козацьке плем'я.

2 Так у Войтиківського від Собчука, від Дмитрия-
шина на вершинах, / до слави, волі У СпівУПА
, у ЮнШлях.. туди, де сонце, де вершини, / до
перемоги; у Горденка туди де сонце на
вершинах / до перемоги, у СпівГоліша: туди де
сонце, де вершини, / до слави, волі; у ЗбірУПА.
туди де сонце на вершинах, / до слави й волі, у
Шморгуна до вершини, / до волі, а слави.

3 У Войтиківського: (від Собчука) веде нас, (від
Дмитришина) веде нас шлях, у ЗбірУПА. йде
наш шлях.

4 У Горденка Готуйся

5 У Войтиківського: (від Собчука) в бойові лави

6 Так у ЮнШлях. У СпівУПА, у ЗбірУПА, у Спів-
Голіша і у Войтиківського. тебе Вандера поведе

7 У Горденка: в пожарах цілий світ; у ЮнШлях
в пожарах цілий світ; у ЗбірУПА: Вже степ
широкий вкрився кров'ю, / в пожежі світ ший,
у Шморгуна: Вже край твій знов уклався кров'ю,
/ в пожежах світ ший.

8 У ЗбірУПА наїзники смертельних боїв, у
Шморгуна. наїзники в смертельнім бою /
(ришають хто з нас)

ришають хто з них має жити.
Приспів.

- 3 Нехай кровавляться прокляті,
тла їх прийме чорнозем.⁹
Бо¹⁰ нам на Сході володіти,
і володіти ми будемо!¹¹

Приспів.

- 4 Даремне, кето, всі турботи,
нас голодом не замориш,
не піде молодь на роботи,
в фольксдоячі нас не заманиш¹²

Приспів...

5. Від предків ми здобули мужність,
ми землю любимо свою
Катам покажем нашу тугість
і силу нашу у бою.

6. Повстане¹³ Київ заповітний,
шапки козацькі зацвітуть.
Залопотить блакитно-жовтий,¹³
Софії¹⁴ дзвони загудуть.

Приспів.

9 У ЗбірУПА. їх тіло вкрив чорнозем. у Войти-
ківського: (від Собчука) тіло їх вкрив чорнозем,
(від Дмитришина) тіло їх прийме чорнозем.

10 У Войтиківського: А

11 У ЮнШлях і у ЗбірУПА. Лиш нам на Сході
панувати, / і панувати ми будемо! У Шморгуна.
Нам на Вкраїні панувати, / і панувати ми
будемо!

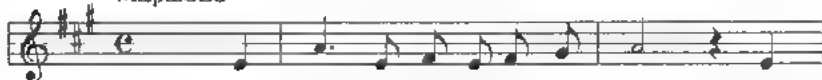
12 У ЗбірУПА і у Шморгуна: Всміхнеться

13 У ЮнШлях.. наш славний прапор; у Шморгуна.
жовто-блакитний

14 У ЮнШлях.. у СпівУПА, у СпівГоліша: в
Софії, у Войтиківського: софійські.

83. Збудись Україно, повстань

Маршово



Збу - дись У - кра - ї - но, пов - стань. вес -



ну зу - стрі - ну - ти у - стань. бо сон це ся - є вже для



нас, для нас на - став вже во лі час

- 1 Збудись Україно, повстань,
весну зустрінути устань,¹
бо сонце сяє вже для нас,
для нас настав вже² волі час
- 2 Юначе стрункий, молодий,
ставай зі зброєю у бій,³
жде нарід твій, жде рідний край,
за Україну все віддай
- 3 Тюрми⁴ неволі не знесем,
кайдани вражі розірвем,
- 4 Заграва небо червонить,
режуть гармати, сталь дзвенить.
Чи скоро вільний будеш знов,⁵
розсудить меч, розсудить кров.
- 5 Ми чуєм волі, волі зов,⁶
народ свободний буде знов,
ми йдемо в бій⁷ до перемоги,
бо з нами правда,⁸ з нами Бог!

¹ У СпівУПА: зустрічати устань; у СпівГолляша і у СпівПласт: зустріти поспішай.

² У СпівПласт: надходить

³ У СпівПласт: в ряді. У СпівГолляша: в рукав

⁴ У СпівУПА: Тюрм...

⁵ У Гордієнка: Чи скоро вільні будем знов.

⁶ У СпівПласт: Ми чуєм, чуєм волі зов.

⁷ У СпівПласт: ми йдем вперед

⁸ У СпівГолляша: з нами Бандера

84.

Нумо до зброї ПІСНЯ УПА

- 1 Нумо до зброї, військо Бандери!
Ніч безпросвітна, душить туман,
дружно, бадьоро рушають загони,
сурми заграли, б'є барабан
- Приспів.* Приціляй, не спиняй,
фронт рівняй, не відступай.
Відблиск зорі в небі горить,
іде до нас бажаний волі час. (2 рази)

- 2 Хай розмовляють куля та порох,
бийся коробро, доки живий

Згинь навки наш недруг і ворог,
з нами Бандера – Петлюра новий

Приспів.

3. Нас мільйони⁹ хоробрих і дужих,
пощали ворогу ниде не дамо,
ми за Вільну Нову Україну
душу й тіло своє віддамо!

Приспів...

⁹ У СЛ: мільйони; у Голляша № 89 (випинок із преси): мільони. Останнє годиться краще з метром

85.

Ми Українські Революціонери

сл і муз. Петро Болехівський-Боян

Маршово



Ми у - кра - їн - ські Ре - во - лю - цю - не - ри,



ми рід - ні дру - зі сі - чо - вих стріль - ців, і ми до - ка - жем



що жи - ве - ше Сла - ва Сла - ва Гер - о - їв і Во - ло - да - рів

Ми Українські Революціонери,
ми рідні друзі Січових Стрільців,
і ми докажем, що живе ще Слава, (2 р.)
Слава Героїв і Володарів.

Ми Українські Революціонери,
ми юні друзі нового життя,
ми не допустимо на Україну (2 р.)
Москву прокляту, німця і ляха.

Ми Українські Революціонери,
ми йдемо в бій за свій Рідний Край.

за край і волю, за Націю долю - (2 р.)
ти, юний друже, до нас приставай

Ми Українські Революціонери,
до боротьби ми станемо всі враз,
за Україну, за її свободу, (2 р.)
з вогнем завзяття ждемо на приказ!

Ми Українські Революціонери,
і з ворогами станем на пробій,
бо нас проведить Провідник Бандера, (2 р.)
з ним ми ідемо за Україну в бій!

86.

Даремно пробують

сл. і муз.: Петро Болехівський-Боян

Маршово

Да - рем - но про - бу - ють Вкра - ї - ну за - ку - ти. Да -

рем - но про - бу - ють гно бить нас в яр мі, вже го - ді тер - пі - ти, стог -

нать у не - во - лі, і бу - ти ра - ба - ми на рід - ній зем лі, вже

го - ді тер - пі - ти стог - нать у не - во - лі і бу - ти ра ба - ми на

рід - ній зем - лі

Ки - їв Львів Кру - ти, Ба - зар!

1 Даремно пробують Україну закути,
Даремно пробують гнобити нас в ярмі,
вже годі терпіти, стогнати у неволі,
і бути рабами на рідній землі

2. Даремно лякати нас мором і тюрмою,
даремно шукати вам за гроші слугів,
даремно вам думати, що ви вже герою,
Україна повстане і змете катів.

3. Даремні всі заходи ваші скажені,
даремні всі спроби палити нам хати,
даремне все ваше - народ їде до бою!
Україна всіх кличе - вперед до мети!

4. За кров лицарів наших ми помстимося -
вже годі терпіти каторжницьких кар -
зривється народ і повстане Україна,
воскресне наш Київ, Львів, Крути, Базар!

87.

Доволі кривди і наруги

Маршово



Доволі кривди і наруги, сміх із наших святинь,
 Чи чуєш ти як гуркотить гнів на Україні степах?
 Вальються тюрми народів, ожива Україна, Білорусь і Кавказ.
 В вільних народів походи, Україна всім перід веде,
 До мети усі дійдемо, А для п'ятдесять мільйонів —
 Україно будеш понад все!

Доволі кривди і наруги,
 сміх із наших святинь,
 і гнів охопить яруги —
 з під кордонів усіх лунає наш життя-спів
 Щастя усім ми несемо!¹
 в серцях — любов, у чинах — гнів
 До мети усі дійдемо —
 Україна — це наш життя-спів

Чи чуєш ти як гуркотить гнів?²
 на України степах?
 Вальються тюрми народів,
 ожива Україна, Білорусь і Кавказ.³
 В вільних народів походи
 Україна всім перід веде⁴
 А для п'ятдесять мільйонів —
 Україно будеш понад все!

¹ Від Камінської: Ми щастя несемо.

² Від Камінської: Чи чуєш як гуркоче грім.

³ Від Камінської: ожива Білорусь і Кавказ.

⁴ Від Камінської: Україна перід всім веде

88.

Слава Вітчизні

Урочисто

Сла - ва Віт - чиз - ні, честь У - кра - ї - ні,
 сла - ва до ві - ку од ни - ні! Вір - ні си - но - ве
 збро - є - ній кро - в'ю чес - ти на - ро - ду сто - ро -
 жать. Кро - в'ю свя - то - ю зем - лю і збро - ю
 скроп - лю - ють ли - ца - рі в бо - ю

Слава Вітчизні, честь Україні,
 Слава до віку однині!
 Вірні сини зброєю й кров'ю
 честі народу сторожать.
 Кров'ю святою землю і зброєю
 скроплюють лицарі в бою.

Слава героям, во нам твоім
 чесній, лидарській сторожі!
 Шлях до держави, давньої слави,
 лицарі горді проклали
 Сильна, соборна і непоборна
 прапор перемоги розгорне!

89. Живи Україно, свободним життям

Маршово

Жи - ви У - кра - ї - но, сво - бід - ним жит - тям, на
 щас - тя на - ро - ду, на смерть во - ро - гам! Пр ве - мо кай - да - ни зруй -
 ну - єм тюр - ми, мо - гут - ні, сво - бід - ні про - мо - ви - мо ми

Живи, Україно, свободним життям,
на щастя народу, на смерть ворогам!
Зруйнуємо тюрми, пірвем кайдани,
могутні, свободні промовимо ми.

Наш жоєто-блакитний¹ замає прапор,
загине комуна – червоний терор;
вже досить неволі, ми хочемо жити,
кайданів залізних не хочем носити!

¹ У Подуфалого: блакитно-жовтий.

До бою за волю ми сміло підем
і білу й червону Москву проженем,
щоб в краю зір ясних, в землі тихих вод,
був паном лицарський український народ.

Де Сян, де Карпати, де Крим, де Кавказ –
Україна українцям, а зайдам всім зась!
Ні п'яди землі ворогам не дамо,
в її обороні життя віддамо!

90.

Від Сяну і Збруча Вставай Україно

В темпі маршу

Від Ся - ну і Збру - ча йде піс - ня мо - гу - ча, до

до - ну гук - ну - ли Кар - па - ти. Вста вай У - кра - ї - но, бе -

ри сво - є ві - но зби - рай жем - чу - ги і ду - ка - ти" Вста -

- рай жем - чу - ги ду - ка - ти"

Від Сяну і Збруча йде пісня могутча,
до Дону гукнули Карпати:
"Вставай, Україно, бери своє віно,
збирай жемчуги і дукати!"

У досвітніх росах срібляться колеса
Твої це пшеничні віниці,
винчайся в те злілля на гоже весілля,
скидай всіх дітей українців.

Гей, рідні діти, вже сонечко світить,
збирайтесь на пир погуляти,
на рідних загонах вином та червоним
московських гостей напувати

Щоб так напилися, щоб не піднялися,
щоб з ропу до роду йшла слава,
яка була грізна, огненна, залізна,
остання з Москвою розправа.

Вставаймо, вставаймо

В темпі маршу

Вста вай-мо, вста вай мо! Нас кли-че сур-ма до
бо-ю за во-лю на-ро-ду. вже до сить чер-во-на, мос-
ков-ська тюр-ма по-жер ла бор-ця за сво-бо-ду! Ми
мес-ни-ки смер-ти і кро-ви бра-тів, по-ги бель не-се-мо ко-
му-ніі. Впе-ред хто жи-вий, час зма-ган-ня на спів До
бо-ю вста-вай в У-кра-ї-ні

Вставаймо, вставаймо! Нас кличе сурма
до бою за волю народу,
вже досить червона, московська тюрма
пожерла борця за свободу!

Приспів:

Ми месники смерті і крові братів,
погибель несемо комуні!
Вперед, хто живий, час змагання наспів.
До бою вставай в Україні!

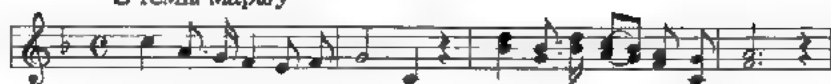
Дітей і жінок вигодує кат
вбиває батьків, нищить землю
В далекому Сибірі копає наш брат
для "слави кривавого Кремлю".

Приспів...

За смерть і неволю несемо пожар
і кулі, і месть, і руїну!
Вперед, хто живий, бо найвищий вже час
прогнати катів з України
Приспів...

92. Геть вороги з України

В темпі маршу



Геть во-ро-ги з У-кра - ї - ни!

Геть із ши-ро - ких сте-пів!



До-сить кай-дан і не во-лі.

до-сить на-руг і тер-пінь!

1 Геть вороги з України!

Геть із широких степів!

Посить кайдан і неволі,

досить наруг і терпіння!

2 Наші високі Карпати,
наш другий батько Дніпро
кличуть до зброї ставати,
кличуть скидати ярмо.

3 Наш чорнозем плодovitий,

нашу славу батьків

ми боронитимем сміло,

ми розіб'єм ворогів.

4 Станьмо всі враз, українці,
станьмо як сила одна,
всіх ворогів проженемо,
засяе всім нам свобода!

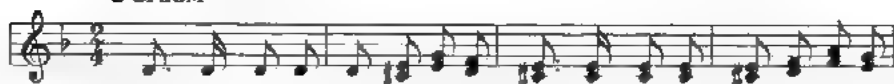
93. Гей, гей! Із-за гори військо наступає

В стилі балади



З огнем Гей, гей!

Із-за го-ри вій-сько на-сту - па - є



Трубі-лять тру-би зо-ло-ті-і, буб-нять буб-ни го-лос-ні-і.



ли-нуть піс-ні сте-по-ві-і ржуть ко-ни-ки во-ро-ні-і



Гей там У-кра - ни зброй-на си-ла йде в за-зя-тий бій



від-би-в'ять зна-силь-ства зем-ля й на-рід свій

Гей, гей! Із-за гори військо наступає

Трублять труби золоті,

бубнять бубни голосні,

линуть пісні степові,

ржуть коники ворони.

Приспів. Гей, там України збройна сила

йде в завзятий бій

відбивать з насильства

землю й нарід свій.

Гей, гей! Попереду війська отамани!

Перші в лекло сталь кидують,
перші ворогів рубують,
вражі лави розбивають,
вражих трупів накладають.

Приспів.

Гей, гей! Хто відважний – поступай за нами!

Тут весело погуляти,
грізно грюкотять гармати,
раз родила рідна мати,
раз і треба помирати!

Приспів...

94. Ішли ми до бою темними лісами

В темні маршу



Ішли ми до бою темними лісами,
ішли визволяти рідний край
українське військо Степана Бандери –
за наш український звитчай.

Нас різали, стріляли, били, катували
червоні кати-москалі.
Ми стерегли державу від клятої навали
і гнали з української землі.

Була Україна в сльозах і рунах,
тужила за синами вона,
але ще не вмерла, не впала на коліна
прекрасна наша рідна сторона.

В далекім Сибірі вмирили герої,
віддати життя їм довелося.
На стягу священні кольори –
це кольори неба і розлив колосів.

95. Що за військо іде?

Марш сотні «Орли»

на мелодію "Чи то буря, чи грім (1)".

Що за військо іде, що за пісня гуде,¹
що за прапор на вітрі лопоче?
То повстанці «Орли» по під лісом² пішли,
то їх пісня так серце лоскоче.

Не кидають квіток під їх кований крок,
не сплітають віночків дівчата,
бо їх батько – то лід, а їх матір³ – то ніч,
Україна ціла – то їх хата.

Ой,⁴ погляньте на них, на стрільців
молодих,

на засніжені снігом⁵ обличчя:
усміхаються нам, а страшні⁶ ворогам,
з очей гнів і⁷ завзяття іскриться.

Десь далеко рідня виглядає щодня
і чекає дівчина⁸ русява.
Нам дорожчий той дім, що потрібний⁹ усім –
Самостійна¹⁰ Соборна Держава!

⁵ У Оберишнина на обсяглані пшлом.

⁶ У Оберишнина вим, а страшні.

⁷ У Подуфалого: а грізним ворогам / з очей їхні.

⁸ У Подуфалого: і дівчина чекає.

⁹ У Подуфалого: Дорогий їм той дім, що потрібен.

¹⁰ У Оберишнина: Українська.

¹ У Подуфалого: лине.

² У Оберишнина: копія гасм.

³ Наша реконструкція: у Оберишнина і їх хата.

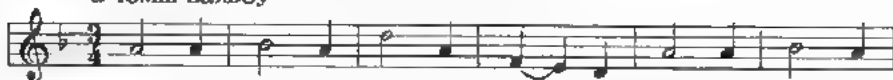
⁴ У Оберишнина: Ви.

II. Історичні

До-повстанські пісні
Про Біласа й Данилишина

96. Ой, там з-під нашого Львова

В темпі вальсу



Ой, там з-під на - шо - го Льво - ва сум - ні віст - ки



йдуть, що Бі - ла - са й Да - ни - ли - ша в кай - да - ни ку - ють

1 Ой, там з-під нашого Львова
сумні вістки йдуть,
що Біласа й Данилиша
в кайдани кують.

у землі України –
хай про волю снять.

2 Ой кують їх лихі люди,
вражі поляки.
Сумно, тяжко всім нам буде,
сплетемо вінки.

4. Ой не тише, вражий лясче
прийде воля й нам;
наша воля не поляже
на зло ворогам

3. Попрашаємось із ними –
хай спокійно сплять

5. Ой, там з-під нашого Львова
сумні вістки йдуть,
що Біласа й Данилиша
в кайдани кують.

97. Із Трускавця до Городка

Не поспішаючи



Із Трус-кав - ця до Го-род - ка хлоп-ці при - ї-
1) -----



ха - ли — як при - ї - ха - ли, на поч ту на - па - ли,



всі гро - ші за - бра - ли що Бі - ла - са

1. Із Трускавця до Городка хлопці приїхали –
як приїхали, на пошту напали, всі гроші забрали.
2. Із Городка до Трускавця сумні вісти йдуть,
що Біласа та й Данилишина в кайданах ведуть.
3. Ще не вмерла Україна – ми єї не лишим,
за ню згинув Василь Білас, Дмитро Дакилишин.

98.

Ой, у славнім Львові

на мотив "Ой, не ходи Грицю"

Не поспішаючи

Ой, у славнім Льво - ві ста - ла - ся но ви - на

- чо - го - сь за - жу - ри - лась не - нь - ка У - кра - ї - на

до ї - ї ха - ти при - ї - ха - ли ка - ти.

що - би двох хлоп - ців зі сві - та зі - гна - ти, - гна ти

- 1.¹ Ой, у славнім Львові сталася новина
чогось зажурилась ненька Україна:
до ї хати приїхали кати,
щоби двох хлопців зі світа зігнати
2. Із Городка до Трускавця сумні вістки йдуть.
Біласа і Данилишина в кайданах везуть.
За підпільну працю дістали заплату
засудили кати на життя утрату.
3. Ой, на нашій Україні неповиті рани,
та ще й нашу Україну хують у кайдани –
людей саджали у кримінали,
щоби так марно вік свій коротали.
4. Вже на страту – у кайданах, ведуть Біласа
та до нього скованого Данилишина,
за ними ідуть ксьондз із адвокатом,
а позаду ідуть судія із катом.
5. Вийшов прокуратор, Біласа питає:
“Що ж бо ти Біласе, що собі бажаєш?”
“Я гордий того, що нині гину
за нашу неньку, за Україну.”
6. “Що ти Данилишине, що собі бажаєш?”
Так прокуратор другого питає.
“Я хотів би в гробі, ще ся дізнати
коли ви ляжи будете конати.
7. В хвилию останну з гробів повстануть,
катів без суду вишати будуть.
Кожному кату долю однаку:
На одну гиляку – ляха і собаку!
8. А ти Мотико: ти – підлий лайдако,
запродав ти хлопців – ляська собако!
А за тую зраду дістанеш посаду –
але не тішися їди та повійся!”

¹ Реконструкція на основ зворотів оригінальних.
Джерело анонімне по його бажанню.

99.

Під Львовом чорна хмара

Сумно



- 1 Під Львовом чорна хмара — чорніша наступає,
там двоє синів України страшна судьба чекає.
- 2 Перший син України — Данилишин Дмитро,¹
боровся за Україну, за українське добро
- 3 Другий син України — Біласів Василь,
боровся за Україну, хоча був молодий.

4. Борилися соколи, борилися обидва,
бо хотіли визволити² Україну з ярма.
- 5 А був між ними зрадник, Мотика називавсь,
він дуже смерті боявся, все ляхам признавсь.
- 6 Засвіти, мати, свічку, хай вона догоряє,
перекажіть до діщини, нехай не умліває

¹ У Бєрєцького і у Подуфалого: Петро.² У Подуфалого: визволяти

100.

Понад Львовом чорна хмара

Повільно



- 1 Понад Львовом чорна хмара все небо укрила,
зажурилась Україна, тяжко зажурилась.
- 2 Заплакала Україна, безталанна вдова
як синів її найкращих судили у Львові.
- 3 Що перший син Василь Білас — славний син український,
що другий син Данилишин — герой ОУНівський
- 4 Закрякало гайвороння, по борах, по полях,
коли ляхи присудили смерть обом героям.
- 5 Та піднівся Данилишин, задрижали ляхи,
він до друзів своїх вірних та й став промовляти.
- 6 "Не сумуйте друзі мої, не плач Україно,
нехай нарід йде до бою за свободу сміло".
- 7 А ви, ляхи недоїдки, щоб ви не раділи,
незабаром суд настане — ми будем судили
- 8 Не журися Україно ми тебе не лишим,
згинули за тебе славно Білас й Данилишин.

101. Червона кров, усюда кров (1,2)



1 Червона кров, усюда кров¹
залляла рідний край
Ще вчора жив і був здоров -
а нині, умирай.²

2 Ще вчора жив і був здоров -
йшли думки золоті
а нині ти, товаришу,
лежиш в сирій землі.

3 Ще не вмерла Україна,
ще її не поховали.
та вже наші товариш
життя своє віддали

4. Ще не вмерла Україна,
і ми і ся не лишим -
вже віддали життя своє
Білас і Данилишини.

¹ У Березького. осюта кров. У ПодуфалийЗ
Усюди кров, червона кров.

³ У ПодуфалийЗ: й (без "ше").

² У Березького, ПодуфалийЗ умирає.

Про Закарпатську Україну

102. В 1938-му році



1. В тисяча дев'ятьсот тридцять восьмому році сталась сумная новина
задзвеніла мечем, запалала вогнем Закарпатська Україна.

2 Чехи в Хусті ся б'ють, а мадари з-заду йдуть, насилають ультимати:
щоб народ ся піддав, свою зброю віддав, бо інакше їм не жити

3 А наш батько Волошин та й⁴ скликає всіх старшин на велику⁵ нараду,
щоб народ увесь повстав, свою волю захищав від мадярської навали.

⁴ У ПискуН хай.

⁵ У Олійника: велику

103. Послухайте, милі браття

Помірно



1. Послухайте, милі браття,
як боролось Закарпаття.
2. Сорок тисяч воювало,
кров невинну проливало.
3. Несе річка бже тіло,
а дівчини серце мліло.
4. Несла річка сестрі - брата,
жілці - мужа, дітям - тата
5. Ой там гурни не ховають,
похоронив не справляють.

6. Лишень ворон, серед ночі,
видовбує карі очі
7. А під Хустом ворон кричє,
на могили мати плаче
8. Плаче мати на могили,
а дівчина на чужині.
9. Не журіться, милі браття,
ще повстане Закарпаття
10. І зелена Верховина,
Самостійна Україна.

Про предсечні події

104. Як Лопатинський з-за кордону (1,2)
Не поспішаючи

Маршово





стан - ня то - ді че - кіс - там а ру - ки апав

1. Як Лопатинський, з-за кордону,¹
у рідний край, у Львів вертав,
він ніс надію про повстання,²
тоді чекістам в руки впав.
2. Їх вів Васильків — знав дорогу
і перший він у бою впав.⁴
шуміли сосня, і діброви,
а скоростріл торохкотав.⁵
3. Їх окружили⁶ на узліссі
москаль кричав "Бандіто, здайся!"⁷
А він стиснув в руку⁸ мавзера —
Медведь гранату розряжав.⁹
4. І впала Зена,¹⁰ край дороги,
із криком¹¹ "Слава! Не здавайся!"
І впав¹² Медведь — а Лопатинський
на Львів, на Львів все пробрався.¹³
5. Чекістам в відповідь — гранати,
а сам залег за яму-рів—
Чекісти вбиті. Він рванув
у дальшу путь на Львів, на Львів.
6. Він йшов три дні,¹⁴ й три довгі ночі —
кров заливала його сліди.¹⁵
і мерзли руки, сліпли очі,
а ноги відмовлялись ходи.¹⁶
7. Скоріше, друже, поспішайся —
з піснями там на тебе ждуть.¹⁷
А ти, знеможений, остався
щоб хоч ті рани завинуть.
8. Треба завинуті ті рани,
щоб не значила кров сліди
Та вже обскочили — вовками,
і градом — кулі понеслися.¹⁸
9. Сходило сонце за горами, —
шаліє буря світова
Три дні, три ночі від кордону
там Лопатинський з ран вмирив.¹⁹
10. А як прийшла та сумна вістка,
що Лопатинський в бою апав,
сумом занеслась Україна,
а Львів, і Київ, заридав
11. А там, далеко за кордоном,²⁰
сидить Бандера, при столі
в н думу думає важною²¹ —
чи Лопатинський вже в краї?²²
12. Чи вже збираються сотнями,
полками вілнї козаки,
чи гострять ножи, як за Богдана,
нові Гонті й Залізняки?
13. Злітають круки на Україну —
Москви голодніі вояки,
а їм, мов буря, вилітають
його й Вандерові орли
- ¹ У Шморгуна: з-за границі
- ² У Берві махджав.
- ³ У Записки? (і у Шморгуна): і ніс ті (він) думи
про повстання, у Подуфалого: і думи думав про
повстання
- ⁴ У Записки?, в бою упав, у Шморгуна.
кайперший в бою він упав.
- ⁵ У Невмирушого: тарахкотав, у Шморгуна: асе
клекотав.
- ⁶ У Берві Подуфалого і у Шморгуна. обступили.
- ⁷ У Записки? кричали "Здайсь, бандіто, здайся!",
у Берві кричали "Здайсь, бандіти, здайся!", у
Олійника із криком "Здайсь, бандите, здайся!"
у Подуфалого кричали "Здайсь, бандіте, здайся!"
у Шморгуна: кричали "Здайсь, бандите,
здайся"
- ⁸ У Берві в руках.
- ⁹ В Олійника, Медведь гранату лаштував у
Записки? гранату готував. у Подуфалого: в руку
вистоло / Медведь гранату лаштував. у
Шморгуна: риктував
- ¹⁰ У Невмирушого: Зеня; у Берві, Подуфалого і у
Шморгуна. Упала Зена
- ¹¹ у Шморгуна. гукнула
- ¹² У Берві, Подуфалого і у Шморгуна: упав
- ¹³ У Записки? пробрався.
- ¹⁴ У Подуфалого: Знов три дні
- ¹⁵ У Подуфалого: в кров все значила сліди.
- ¹⁶ У Подуфалого: а снігах утомлений бродив
- ¹⁷ У Записки? тичнями там на тебе ждуть, у
Шморгуна. чекісти за тобою йдуть. / (А він)
- ¹⁸ У Шморгуна. Щоб завити ті рани, / щоб
кров на значила сліди / і знов обскочили
вовками, / і градом стріलोंки падають.
- ¹⁹ У Шморгуна. Шумли сосня, і діброви, / співали
пісеньку тобі. / На тебе там чекає провід, / на
твій наказ їти у бій
- ²⁰ У Шморгуна на чужині
- ²¹ у Записки? важкую, у Шморгуна: думи
тяжкі
- ²² У Записки? в країю.

105.

Тридцятьсьомий рік минає

В темпі маршу



Трид-цять-сьо-мий рік ми на є. вось-мий на-сту-па-є



як у Льво-ві в три-бу-на - лі при-суд від ми - та-ли

1. Тридцятьсьомий рік минає,
восьмий наступає,
як у Львові в трибуналі
присуд відчитали

2 Там дванадцять українців,
то самі герої,
що хотіли здобувати
славу ненці своїй

3 Перший герой це Бандера,
другий Лебідь зветься,

він кайдани не боїться –
з кайданих сміється.

4. А між тими героями
є також дівчата'
Назарівна і Гнатівна –
вдвожжя завзяті.

5. А як крикнуть всі герої,
"Слава, нашій рідній,
слава, нашій Україні –
вільній і свободній!"

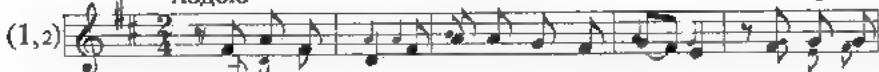
Повстанські пісні

106.

Мов олень той (1)

Базар

Ходю



Мов о-лень той, що за-гна-ний в бо-ло-то за-цько-ва-



ний со-ба-ка-ми в лі-сах, бо ро-ли-ся ва-та-ги, там, пі-



хо-ти ки-но-та йде за ни-ми по слі-дах

1 Мов олень той,¹ що загнаний в болото,
зацькований собаками в лісах,

боролися ватаги, там, пихоти,²
кіннота йде³ за ними по слідах

¹ У Берлі. Мов той олень, у Пастушенка. Немов той олень, (загнаний в болото / нацькований)

² У ПіснiУН боролась там одна чота пихоти, у Сніголяша і у Берлі боролась ватага там пихоти, у Пастушенка боронитись ватага, там, пихоти, / (кіннота йде за нею)

³ У ПіснiУН : у Берлі йшла.

2. Паде з утоми військо по дорозі,¹
не в силі кріса вдержати в руках,²
а боги ноги пухнуть у знемозі,³
кривавлять рани в драних опушках⁴
3. І бій кипів⁵ – останній, може, з боїв⁶ –
за полком полк йшов⁷ ворожих сил
І⁸ крикнув хтось: “У нас нема набоїв!”
Вполудне втихло⁹ – впав останній стріл.
- 4.¹⁰ Кризь заметив вже видно ворог близько
останню кулю сам один козак
в чоло послав собі. Й схилився низько –
і копнув трупа комуніст-хижак
5. Зігнали¹¹ нас, забрали від нас зброю –
вірних¹² синів¹³ святої боротьби.
І впав наказ, щоб власною рукою
копали ми сами¹⁴ собі гроби¹⁵
6. Знеможені, ранені і побиті,
копали ми¹⁶ могили на полях
Під оклик, глум і крик несамовитий¹⁷
московських військ, що стали у рядах.

¹ У ПісніУН: у знемозі

² У ПісніУН: кріс тримати у руках.

³ У ПісніУН: на морозі

⁴ У Невмирущого: Криваві рани в драних
опушках. У ПісніУН: онучках, у Пастушенка:
онучах

⁵ У ПісніУН: у СпівГоліяша і у Берві. А бій
кипить, у Пастушенка. Як бій кипів.

⁶ У Берві: останній паде в бою; у Пастушенка:
останній вже із бою.

⁷ У Берві, у ПісніУН і у СпівГоліяша: це, у
Пастушенка: і полк за полком йшов з.

⁸ У СпівГоліяша: Аж

⁹ У ПісніУН: стихло, у Берві: з полудня стихло, у
СпівГоліяша: з полудня втихло; у Пастушенка: і
хтось гукнув, що в нас нема набоїв, / з полудня
втихло

¹⁰ Ця строфа є тільки у ПісніУН

¹¹ У СпівГоліяша, Загнали. У Пастушенка: Зігнали
(іх, забрали від них).

¹² У ПісніУН: вірних

¹³ У Берві: Загнали нас і всіх (всім?) забрали
зброю – / вірним силам.

¹⁴ У Берві: копали тут самі, у СпівГоліяша і у
Пастушенка: щоб власними руками / копали тут
сам

¹⁵ У ПісніУН: рови.

¹⁶ У Пастушенка: потомлени, побиті, / копали
враз.

¹⁷ У Пастушенка: Під окликом, мов глум
несамовитий

7. «Готова вже могила всім єдина»
сказали ми, а відповів дав кат¹⁸
“Ось вам вільна соборна Україна,¹⁹
для вас нема ні ласки ні пощади
8. Та коли б з вас хтось ізложив²⁰ присягу,
що буде вірним до смерті²¹ Москві,
і відречеться від свого²² стягу,
то буде той щасливий і²³ живий”²⁴
9. В холодку днину, серед снігу, мряки,²⁵
над свіжим гробом, що на них чекав,
стояло триста шістьдесят²⁶ воєнків,²⁷
ніхто не зрадив²⁸ – ласки не благає!
10. І впав наказ, клекочуть скоростріли,
стелилося²⁹ козачтво мов трава,³⁰
і труп за трупом падав³¹ до могили,³²
а скоростріл клекоче, не вгада

¹⁸ У Невмирущого: сказати стрільці, відповів дав
кат. У ПісніУН: промовили, а відповів дав кат
у СпівГоліяша, А як могила була вже го това. /
промовили, а відповів дав кат. У Пастушенка
(після 10-ої стр.). “За те моя могила всім єдина”
/ промовівши, у відповідь дав кат. У
Шморгуна: “Зате моя могила всім єдина” /
промовили. А відповів дав кат

¹⁹ У Невмирущого: І ось вам вільна Соборна
Україна

²⁰ У Берві: “А хто би з вас отут зложив; у
Пастушенка: “А хто із вас зложить вірну

²¹ У Берві: вже навіть; у Пастушенка: буде він слу-
жити вік; у СпівГоліяша: А як би хтось із вас
зложив присягу, / що буде вірно він служити.

²² У Берві: що відречеться нині свого, у
СпівГоліяша і у Пастушенка: свого.

²³ У Берві: той буде вільний, той буде, у
Пастушенка: то буде він щасливий і.

²⁴ У ПісніУН: “А хто із вас складе тепер присягу,
/ що буде вірно він служить Москві, / хай
відречеться від свого стягу, / то буде він
щасливий і живий”, у СпівГоліяша: вільний.

²⁵ У Пастушенка: І у холодну днину, сміжну
мряку

²⁶ У ПісніУН: мовчало триста п'ятдесят.

²⁷ У Берві і у СпівГоліяша: юнаків

²⁸ У СпівГоліяша: плакав.

²⁹ У Невмирущого: Хилилось, у Пастушенка:
схилилось (юнацтво).

³⁰ У Берві і у СпівГоліяша: юнацтво стелиться,
мов та трава.

³¹ У ПісніУН: за трувом труп котився, у
Пастушенка: пада

³² У Берві: падають в могилу, у СпівГоліяша:
падає з могили

6. "Готова вже могила всім єдина" – промовили. А відповідь дав кат:
"І ось вам вільна соборна Україна,
для вас нема, соборників, пошад!"
7. А коли хтось із вас складе присягу,
що буде вірним вик-по-вік Москви,
і відречеться нині свого стягу,
той буде вільний і щаслив тоді".
8. В холодну днину, серед снігу, мряки,
над сніжним гробом, що на них чекав,
мовчало триста шістьдесят юнаків,
ніхто не зрадив – ласки не благав!
9. І впав наказ, клекочуть скоростріли,
юнацтво стелиться мов та трава,
і труп за трупом падає в могилу,
а скоростріл клекоче, не вгава.
10. З великої некритої ще ями
несуться зойки ранених і зов
І хтось грозив кривавими руками:
"Ми нині тинем, завтра – кров за кров!"
11. Хтось вечором закопував могилу,
і бачив, як один стрілець вмирає,
і говорив до другого на силу,
"Ти смертію життя народу дав."
12. Пливуть роки від року, аж до року,
співає пісню все новий кобзар..
І він оспівує в піснях народу¹
кривавий, ще непомщений² Базар.

¹ У СпівУПА. І оспівує у піснях народу

² У СпівГолуба: скривавлений не помщений

108.

У неділю до полудня

(Пісня про «Голуба» – про Ярмівку)

В темпі маршу



У не ді ли до по-луд-ня де ся то і го-ди-ни,



внз шім се-лі. у Яр-мів-ці ка-ти об-сту-пи-ли.

1. У неділю до полудня, десятої години,
в нашім селі, у Ярмівці, хата обступили. (2р.)
2. Наші хлопці, добровольці, збройний вишкіл мали,
тії стрільці, що на стійці, з крісом гасло дали (2р.)
3. Дав команду сотник «Голуб» – до бою ставати,
і проклятих комуністів геть порозганяти (2р.)
4. Розпочався бій великий – почали стріляти,
і почали енкаведисти з лісу утікати. (2р.)
5. Впало стрільців двох забитих, два тяжко ранених,
а чотири, молодських, було поранених (2р.)
6. А червоних комун стів – дві сотні упало,
а пів сотні, у потічку, равеннях лежало. (2р.)
7. Сотник, в руку вже ранений, на це не зважає –
крилом лівим, крилом правим – вперед наступає. (2р.)
8. Дав команду сотник «Голуб» – назад відступати,
і ранених, і побитих з собою забрати (2р.)
9. Дав команду сотник «Голуб» – у ліси циганські.
обступають, облягають знов – війська логанські. (2р.)
10. Надлетіла гостра куля, груді йому пробилася:

³ У Невмирушого. про «Бистрого»

⁴ У Невмирушого. нечитке: пройшла (може: прошила?)

українського героя на землю звалила. (2р.)

11. Прощайте вірні друзі, бо я вже вмираю –
із рідною Україною я на все прощаюсь. (2р.)
12. З пісню на устах наших¹ йдемо ми до бою:
або згинем, чи здобудем собі й людям волю. (2р.)
13. Як повстане Україна ми тебе не лишим,
за що згинув Василь Білас й Дмитро Данилишин.

¹ У Невмирущего: Із пісню, що в устах нас

109.

Не одна вже хмара (Пісня про бій під Уневом)

Широко (alla breve)

Не од на вже хма - ра

си ня і чор - на - сон - це за-сту - па - ла Гей

Не од-на на - ва - ла - жор-сто ка та ли - жа

1 2

- Вкра - ї - ну вкри - ва - ла Вкра ї - ну вкри - ва - ла

- | | | |
|--|--|---|
| <p>1 Не одна вже хмара –
і синя і чорна –
сонце заступала Гей!
Не одна навала –
жорстока та лиха –
Україну акривала</p> | <p>4 «Бурлаків», «Полтавців»,
сотні «Коси» й «Довби»,
славних «Сіроманців» – гей!
веде «Яструб» смілий
за святе діло
проти голодранців</p> | <p>7. Суне знов голоста
танки і піхота
кругом наступають. Гей
«Яструб» сам на танки –
горять їх останки –
босари втікають!</p> |
| <p>2 Не було й не буде
звік такої хмари,
щоб сонце згасила Гей!
Не було й не буде
навали такої,
щоб нас задушила.</p> | <p>5. Трескіт кулеметів,
гук гранатометів,
«Слава», матюкання, гей!
поранених крики,
гуркіт танків дикий –
до ночі із рана</p> | <p>8. Вночі від'язались,
з «перстеня» прорвались
і – «пнтай як звали» Гей!
Босари порожні
місце у облаві
до ранку тримали!</p> |
| <p>3 Хлопці в бій готуйтеся!
З усіх боків ворог
навалою суне Гей!
Акторія, Слов'ята
повні босарами
кишать Луни й Унів!</p> | <p>6 Виступаєм в П'ятин.
Нічко, рідна мати,
захисти повстанців Гей!
Вийшли, спочили
Знову обступили
вороги уранці.</p> | <p>9. З двох сторін, уранці –
«Вперёд» на повстанців
з усієї сили.. Гей
І пів дня стрілялись –
поки догадалися,
самі себе били!</p> |

10. Не одна вже хмара – і синя і чорна – сонце заступала Гей! Не одна навала – жорстока та хижа – Україну вкривала.
11. Світлом слава лине – переполовинив «Яструб» голодранців! Гей! Слава – командири! Хай голода гине. Хай живуть повстанці!
12. Не було й не буде звик такої хмари, щоб сонце згасила Гей! Не було й не буде такої навали, щоб нас задушила.

110. В Загоріві на горі

Весело



1. В Загоріві на горі,
у старім монастирі,
у неділю, рано-вранці,
там молилися повстанці.
2. "Благослови, Божа Мати,
на ворогів міцно стати,
боронити Україну
по лицарськи – до загибну"
3. "Борітеся, мої діти,
бідну землю бороніте,
за прикладом мого Сина
встане з мертвих Україна."
4. В понеділок, на світанку,
в Загоріві блищать танки,
гудуть авта й літаки –
облягають німаки.
5. "Друзі, алярм, гей вставайте,
монастиря не давайте,
бороніте Україну"
"Здобудемо або згинем!"
6. Стало днати у віаторок –
"Іх тисячі, а нас сорок."
- Налягають німаки –
не деються козаки.
7. Той ранений вже в четверте,
одмагається від смерті, –
"Зажди, смерте, хоч хвилину –
ще зб'ю з одну машину"
8. Той під розп'яттям коняє
і на Христа поглядає:
"Ти за нас амер, Божий Сину,
і ми гинем за Україну"
9. Стало в середу смеркатися –
залишилось вісімнадцять –
З полеглими попрощались.
Крізь ворожий стрій прорвались.
10. В Загоріві на горі,
спочивають лицар
Хрест високий в головах:
«Полягло тут 22»...
11. Спить спокійно, друзі милі,
у високій цій могилі
Пімстимо смерть і руїну,
звдигнем з мертвих Україну

111. Шумів-веснів гурбинський ліс (Пісня про бій під Гурбами)

Співає



1. Шумів-веснів гурбинський ліс.
Пучнявів силою новою,
пахнів, співав і зелнів, —
сміявся над зимою злою.
2. Він знав, що холод і пітьму,
як б вони не були люті,
завжди весна перемагає.
Було так, е, і має бути!
3. Сьогодні ж я в лісі дві весни, —
подвійний рух, подвійний гамір —
між квітами, серед дубів
цвіте-шумить повстанський табір
4. А вколо ліса, мов туман
на села, яв поля спадає, —
то більшовицька босячня
ліси гурбинські обступає.
5. І вдарив бій, преславний бій, —
бій зла з добром, зими з весною,
бій тьми із сонцем золотим,
неволі з волею святою.
6. —Тримайся, «Сторчане», з полком пре
«Герой», «смиритель» вільних фіків —
На двісті кроків підлустив —
і полк пропав, й полковник згинув
7. Ось вдарив ворог другий раз —
шей з танками, і фронтом цілим..
Зломився «Яструб», «Залізняк»,
й оточений «Сторчан» наш смілий.
8. «Куринь в прорив!»... Ударили —
три сотні вирвалися, й гармати..
Не встигло вийти шістьдесят, —
а з ними і «Сторчан» завзятий.
9. Прорвався ворог на заді .
(Іх — тридцять тисяч, наших — жменька)
Та тут, мов скеля на шляху, —
куринь «Бувалого» й «Довбенка».
10. До ночі билися, а в ночі
рванули разом на всі боки
Й сміялись з люті ворогів,
немов весна з снігів глибоких
11. Шумить, весніє наш народ —
пучняве мов ліс весною,
і з ворогом у бій стає —
мов та весна з зимою злою.
12. Бо знає, що неволю, гніт,
які б вони не були люті,
хто бореться, — перемагає —
було так, е, і має бути!

III. Про Долю народу

До-повстанські пісні

112.

Віє вітер, віє буйний

Помірно

Ві - є ві - тер, ві - є буй - ний, аж дуб по - хи - лив ся
Ска - жи, ска - жи ко - за - чень ку, ку - ди ти пу - стив - ся?
Ска - жи, ска - жи ко - за - чень - ку, ку - ди ти лу - стив - ся?

- 1 Віє вітер, віє буйний, аж дуб похилився
Скажи, скажи козаченьку, куди ти пустився? (2)
- 2 Чи ти їдеш в Туреччину братів визволити?
Чи ти їдеш на Україну слави добувати? (2)
- 3 Я не їду в Туреччину, ані на Україну
від могили до могили соколом долину. (2)
- 4 Долину я, долину я, до могил приляжу,
батькам нашим всю тяженьку ндолю розкажу. (2)
- 5 Розкажу я всю недолю – наше лихоліття,
та я скажу їм, «Нас сердечно поблагословіть» (2)
- 6 «Благословіть, благословіть у чистому полі
ми чужої не бажаєм, лиш свої волі!» (2)

113.

Навколо небо червоніє

Поволі

Нав - ко - ло не - бо чер - во ні - є. нав -
ко - ло хма - ри про - стяг - лись — си - ни рід - но - ї У кра -
ї - ни на дні до - ро - ги ро - зія - шлись

Вар 1)



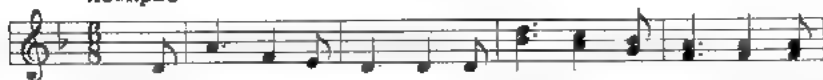
ни рід но ї у кра - ї-ни на дві до- ро- ги ро-зія - шлись

- | | |
|---|--|
| <p>1 Навколо небо червоніє
навокolo хмари простяглись –
сини рідної України
на дві дороги розійшлись.</p> <p>2 А з тих доріжок – на дві стежки,
і мавпцями так пішли. –
і мавпцями так мандрують –
мов ть прибудини сини.</p> | <p>3 Лютують кати перевертні
і лється, лється братня кров,
о Господи наш милосердний
позбав нас цих страшних оков.</p> <p>4 Нехай нас б'ють, нехай катують,
нехай нас на Сибіри шлють –
а ми те все переживемо,
а їм кінці також прийдуть!</p> |
|---|--|

114.

Весняний раночок

Помірюю



Вес ня - ний ра - мо - чок, ле - ге - сень - кий ві - тер, зда



ла - ка він ди - ше – ген, ген спить на - р-д спо - кій - но, зне-



си - ле-ння пра-це-ю – со - ба - ки зві - ща ють злий день

- | | |
|--|---|
| <p>1. Весняний раночок, легесенький вітер,
здаєка він дише – ген, ген
спить нарід спокійно, знесилений працею
собаки звіщають злий день.</p> <p>2. Здаєка почули гудіння машини,
що везли незнаких катів –
забрали родини. жаль серце стискає,
що вже не побачили братів.</p> <p>3. Прощались родини з своїми хатами
де жили весело вони –
на старість недоля забирає (1) з хати –
везе у¹ далекі Сибіри.</p> | <p>4. Де сильні морози, де вітер лиш свище,
де гине український люд.
Восесильний наш Боже, змири з нас окови,
і дай нам заплату за труд.</p> <p>5. Звільни батьківщину з червоного пекла,
із кітків проклятих хатів –
бо вже час приходить скинути кайдани
із наших закутих братів.</p> <p>6. Затих соловейко, затихла зозуля,
земля ся здригнула уся
як слюзи невинних річкою спливали
малесеньким дітям з лиця.</p> |
|--|---|

¹ У Невмирущого: а.

115.

Край дороги Україно, Україно

Помірно



- 1 Край дороги, край дороги могилу копали:
в ту могилу, в домовину, Богдана ховали
- 2 Ти Богдане! Ти гетьмане! Легше тобі буде:
за честь, за славу, за Україну нікто не забуде.
- 3 Україно, Україно, як! тобі здається?
Сидить ворог в твоїй хаті та й з тебе сміється.
4. Най сміється, най радіє – він! довго не буде:
колись⁴ наша Україна самостійна⁵ буде!
5. Україно, Україно, ой ти наша мати,
чи ще довго над тобою будуть панувати?
- 6 Вже не довго – розкуються заковані руки,
а горою заблищать козацькі шабліюки.
- 7 Гукне, гукне Україна, як море заграє.
і прапор жовто блакитний агори засяє

¹ У Кришука. що.

² У Кришука ще й

³ У Кришука Най сміється, най сміється, вже

⁴ У Кришука: скоро.

⁵ У Кришука самостійною

Строфи 3 до 7 співають також під мотив стрілецької пісні "Хлопці алярні".

Рішуче



116.

Де ж тая слава

Поволі

Де ж та я сла-ва. сла-ва кри ва ва. де ж ті-ї стріль-ці
 слав-н ко-за-ки? Все ля-хи за-бра-ли все по-руй-ну-
 ва-ли, д ми на-род нуж-ден-ні жеб-ра-ки

- 1 Де ж тая слава, слава кришава,
 де ж ті стрільці, славні козаки?
 Все ляхи забрали, все поруйнували,
 а ми народ нужденні жебраки.
- 2 Які ж то погані польські улани:
 били по селах невинних селян,
 копали ногами, били нагайками –
 колись, колись підете ви за Сян.
3. Ти зруйнував нас, ти сплюндрував нас,
 де були школи – там заклав тюрми,

нашими кістками гатив греблі, тами.
 Невже, не вже, не вже не люди ми?

4. Хочемо волі, кращої долі,
 хочемо вільно розвивати світ,
 хочемо просвіти, хочемо летіти
 як птах, як птах, як птах в далекий світ.
- 5 Гей, же, до бою, браття – за волю –
 з ворогом лютий час робити лад,
 вже ревуть гармати – скаменіся кате'
 віддай, віддай Україну нам назад!

117.

Гей же до зброї

Рішуче

Гей же до збро-ї, брат-тя, за во-лю, з во-ро-гом лю-тим
 час ро-би-ти лад. аже ре-вуть гар-ма-ти сла-ме-ни-ся ка-те від-
 1 2
 дай, від-дай у-кра-ї ну на-зад! —кра-ї-ну на-зад

1. Гей же до зброї,¹ браття, за волю,
з ворогом люгим час робити лад,
вже ревуть гармати - сханення кате-
віддай віддай Україну назад!

2. Ти зруйнував нас,² ти сплюндрував нас,
де були школи - там заклад³ тюрми,
гатів греблі, тами⁴ нашими кистками.
Невже ж, невже ж, невже ж не люди ми?⁵

3. Де наша⁶ слава, слава кривава
наші гетьмани, Січ і козаки?⁷
Все кати забрали, все поруйнували,
а⁸ ми народ нужденні⁹ жебраки.

4. Хочемо волі, власної долі,¹⁰
хочемо вільно розвивати світ¹¹,
хочемо просвіти, хочемо летіти
як птах, як птах, як птах в широкий світ

¹ У Шморгуна до бою.

² У Бераї і у Шморгуна, оба рази й

³ У Бераї: закладав, у Шморгуна: там де були
школи закладав.

⁴ У Шморгуна. ями

⁵ У Шморгуна: невже, невже, невже не народ ми?

⁶ У Шморгуна. Де ж наша.

⁷ У Шморгуна. де ж наші гетьмани, Січ і козаки?

⁸ У Бераї. і

⁹ У Бераї: народи; у Шморгуна. а ми, а ми -
народні

¹⁰ У Бераї: Хочемо долі, власної волі

¹¹ У Бераї рідкий розвинуті світ; у Шморгуна:
хочемо просвіти, розвиватися

118. 3 вогнем, мечем

1. З вогнем, мечем, кайданами, ландами
валить на схід германська дика путь:
ріже, палить, стріляє, нищить і мордує,
кує народ в тяжкі кайдани, пута

2. Аж там в батьків, в німечної старої,
беруть дочку - останню підмогу,
беруть, везуть в Німеччину чужу,
далеку,
на каторжну невольничу роботу

3. Аж там беруть останню дитину,
беруть везуть у поле на розстріл -

а мати плаче, плаче гірко і ридає:
"Коли вернешся сину, сину мій?"

4. Аж там беруть останню корову,
останній лях, останній кусок хліба,
рабують все що тільки в руки їм попаде -
одні йдуть геть, другі приходять знову

5. Народе мій закований в кайдани,
забудь все зло, забудь останні свари,
настав вже час - єднайся в одну сім'ю
велику
під синьо-жовтий ОУ(є)Н прапори.

119. Триста літ

Маршово

Три - ста літ, три ста літ ми - на - є
як наш брат у тюр - мі ко - на - є
за у - кра - їн - ський на - род



1.¹ Триста літ, триста літ минає
як наш брат у тюрмі² конає
за український народ.³

2. Наш селян, наш селян бідує,
а москаль із ляхом панує
на українській землі.

3.⁴ Ті ляхи, ті ляхи забрали
все пору... все поруйнували
на українській землі.

4. Ой вставай, ой вставай⁵ народе,
здобувай Україні свободи,
сам український народ.⁶

5. Розбивай, розбивай колоди,⁷
здобувай України свободи,⁸
сам український народ.⁹

6. Розривай, розривай¹⁰ кайдани,
хай ще раз Україна встане,
і український народ.¹¹

7. Ой вставай, нове покоління,
вирубай врага до кориння
з української землі.

8. Бодай ті вороги пропали
що на нас тюрми збудували
на українській землі.

9. Гей всі враз, гей всі враз за славу,
розіб'єм Москву і Варшаву,
ми український народ.

10. Ми ще раз тюрми поруйнуєм,
ми ще раз Україну збудуєм
на українській землі.

11. Уставай, уставай народе,
здобувай України волю
на українській землі

12. Уставай, уставай, Богдане,
хай ще раз Україна встане
на українській землі

13. Уставай, уставай, Тарасе,
хай ще раз Україна воскресє
на українській землі.

14. Уставай, уставай, Шевченку,
визволяй Україну неньку
і весь український народ.

15. Господи, Господи помилуй,
і спаси, Господи пожалуй¹²
наш³ український народ

16. Триста літ, триста літ минає
як наш брат у тюрмі конає
за український народ.

¹ У Крищука: Триста літ, триста літ минає, / як наш народ по тюрмах страждає / на українській землі.

² У ПисніУН: в кайданах у Берві в неволі, у Юркевича і у Крищука в неволі вмирає.

³ У Берві: і весь український народ; у Крищука: ми — український народ, у Юркевича: наш український народ.

⁴ Від Голяка про цю строфу (Записки5): "Так співали в Бережанському повіті, 1938-9 роки" Також подає таку строфу Проживем, проживем на славу, / зяжеєм ляхів за Варшаву, / з української землі.

⁵ У ПисніУН: Повставай, повставай; у Крищука: Гей вставай! Гей вставай

⁶ У ПисніУН: на українській землі; у Крищука: ми — український народ

⁷ У ПисніУН: темниці, у Крищука: Розбивай мури і в'язниця

⁸ У ПисніУН і у Крищука: столицю

⁹ У ПисніУН: на українській землі, у Крищука: ми український народ.

¹⁰ У Берві: Поривай, поривай.

¹¹ У ПисніУН: на українській землі.

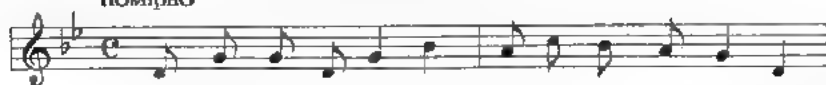
¹² Також: помилуй, у Берві: Господи, Господи помилуй

¹³ У Записки5: Господи, Господи помилуй / весь.

120.

Триста літ минає
Вже більше літ доїсті

Помірно



Три - ста літ ми - на - є, як ко - зак в не - во - л



хо - дить по - над бе - рег, ви - кли ка є до - лі Гей, вий - ди, вий - ди



із во - ди, виз - воль ме - не, сер - день - ко, із бі - ди

Триста літ минає,¹ як козак в неволі,
ходить понад берег, викликає долі:²
Гей, вийди, вийди із води,
визволь мене, серденько, із бди.

Не вийду, козаче, не вийду, соколе,
не вийду, серденько, бо³ сама в неволі
Гей, у неволі, у ярмі,
під московським караулом у тюрмі⁴

¹ У Андрейка Вже більше літ двісті У Андрейка
є 6 стофок

² У Андрейка викликає волю

³ У Андрейка: собото! / Хоч рада б я вийти, та

⁴ У Андрейка. у тюрмі / під московським
караулом у ярмі.

121.

Я сьогодні щось дуже сумую (1,2,3)
Ти воскреснеш, моя Україно

сл. В. Бобинський

Сумливо



(1,2) Я сьо - го - дні щось ду - же су - му - ю — про ко -



заць - ку - ю до - лю зга - дав і про сла - ву сво - ї не - за -



бут - ни що ко - лись я як со - кіл лі - тав

Andante



(3) Я сьо - го - дні щось ду - же су - му - ю — про ко -



1. Я сьогодні щось дуже¹ сумую
про козацьку долю² згадав
і про славу оту незабутню,³
що колись я, як сокіл, літав.⁴

2. Боронив свою рідну країну⁵ –
не боявся я лютя⁶ татар –
годі слава про мене гриміла,⁷
не посмів насміхатись⁸ яничар.

3. А тепер – все пройшло, все минуло,⁹
темна¹⁰ хмара кругом¹¹ облягла,
і на горі синам України
лиха доля¹² у гості прийшла.

4. Плачуть рідні сини України,
плачуть степ і широкі поля,¹³
і ридать рожеві квіти,
що Україна в неволю пішла¹⁴

5. Вдарять дзвони в велику¹⁵ годину,
і в останній ми підемо бій¹⁶ –
ти воскреснеш моя Україно,
в повнім блиску¹⁷ і (в) славі своїй.¹⁸

¹ У Пастушенка і у Шморгуна Оя сьогодні я дуже.

² У архіві Кап. Банд.: волю; у Шморгуна: про колишню долю

³ У Вожаківського: свою незабутню; у архіві Кап. Банд.: також: оту золотую; у Берві: її незабутню; у Кришчука: давню не забуду; у Пастушенка: оту не забуду; у Шморгуна: тую не забути

⁴ У архіві Кап. Банд.: як вітер гуляв. у Берві: я, колись, мов той вітер бував. у Кришчука: що колись як той вихор гуляв; у Пастушенка (і у Шморгуна): я, мов сокіл, літав.

⁵ У архіві Кап. Банд.: свою кенку Вкрапу; у Шморгуна: свою рідну Вкрапу; у Берві і Кришчука: Боронив я свою Україну

⁶ У Берві: боронив від ворожих; у Пастушенка (і у Шморгуна): захищав я (ї) від лютя

⁷ У архіві Кап. Банд.: зо мною стояла; у Кришчука: за нами стояла; у Берві: давня слава по світі бугала; у Пастушенка: лунала; у Шморгуна: літала.

⁸ У Вожаківського: не посмів насміятись; у архіві Кап. Банд.: нас глумить; також нас глумити; у Берві: не посмів глумитись; у Кришчука: нас глумитись не смів; у Пастушенка і у Шморгуна: і боявся мене.

⁹ У Кришчука: Що було, відбулось, перебуло.

¹⁰ У Вожаківського, Кришчука, Пастушенка і у Шморгуна: чорна.

¹¹ У Кришчука: усе

¹² У Кришчука: злая доля; у Шморгуна: знов неволя

¹³ У Кришчука: Плачуть, плачуть сини України, / плачуть, плачуть широкі поля

¹⁴ Даньє: Плачуть рідні сини України, / плачуть степ і великі ліси / плачуть ті рожеві хати, / що навік їх змарніла краса.

¹⁵ У Берві: в побідну; у Пастушенка (і у Шморгуна): Вдарить дзвін (грім) у щасливу.

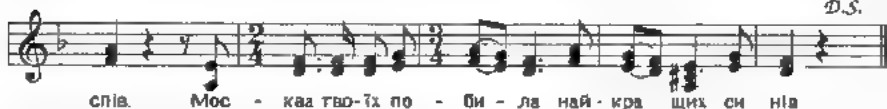
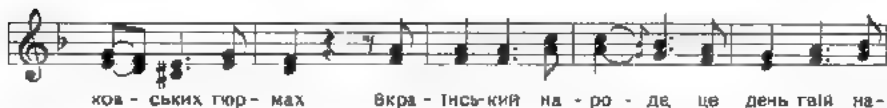
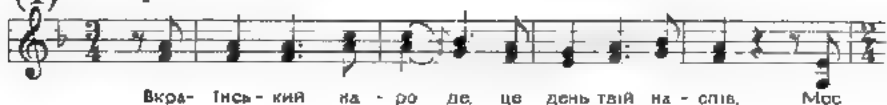
¹⁶ У Вожаківського: у кровавий підемо ми бій; у Берві і новий ми розпочнемо бій; у Пастушенка і у Шморгуна: ми завжди підемо у бій.

¹⁷ У Вожаківського: сяєв; у Кришчука: сил

¹⁸ У Берві в дакий славі і в блиску давнім; у Пастушенка: і підмешся в славі своїй; у Шморгуна: ти воскресни, моя Україно, / на кистях тих моїх ворогів.

122. Вкраїнський народе, це день твій наспів (1)

(1) Помірно



Український народе, це день твій наспів, | 2р. Москва твоїх побила найкращих синів.

Невкриті ми спали в одних сорочках.
Неволі зазнали в московських тюрмах
Український народе, це день твій наспів,

Катюги злушались [..] /ногами товкли/
під ніхті (м) саджали горячі голки
Український народе, це день твій наспів,
Москва твоїх побила найкращих синів.

123. Український народе, час тобі наспів (2)

Помірно



Український народ, час тобі наспів,
Москва тобі пожерла найкращих синів.
Начальство стріяло і єнкаведе,
партійна комуна до гробу веде.
Нераз заганяли в холодні тюрми,

за нігті салжали гарячі голки
На цементах спали в одних сорочках,
личенька вмивали в гарячих сльозах.
Лягли твої діти, мов скошена трава,
над ними так мстилась червона Москва

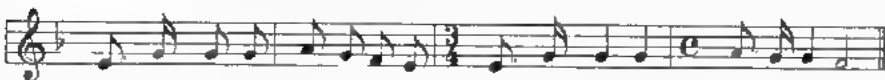
124. Під Києвом, під Крутами (1,2,3)

(1) на мелодію "Сього року сумні свята" № 125.

(2) Помірно

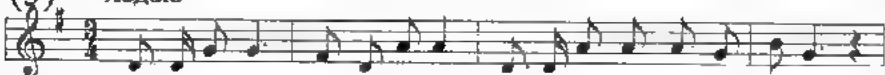


Під Ки-є-вом, під Кру-та-ми під Ки-є-вом під Кру-та-ми



був страш-ний бій з во-ро-га-ми, був страш-ний бій з во-ро-га-ми

(3) Ходю



Під Ки-є-вом під Кру-та-ми під Ки-є-вом, під Кру-та-ми



під Ки-є-вом під Кру-та-ми був страш-ний бій з во-ро-га-ми

- 1 Під Києвом, під Крутами
був страшний бій з ворогами¹
2. Вісім тисяч² на одного,
на студента молодого.
3. Всі студенти ся зібрали,
під Крутами ся не дали
4. Вони Київ боронили,
життя своє положили.
5. Червоніє сніг на полі,
де пролилась кров героїв.³

6. Поле вкрилося трупами,
як в живновий день снопами.
- 7 А по трупах тих героїв
зайшов ворог до Кийова
- 8 Ой не смійся, лютий враже,
голова твоя ще ляже
9. Вх дівчата, всі короші,
вишивайте хлонецькі ноші.
10. Нехай ворог лютий знає,
що Україна воскресє

¹ У Пастушенка. був бій тяжкий з москалями.

² У Пастушонка. Триста катів.

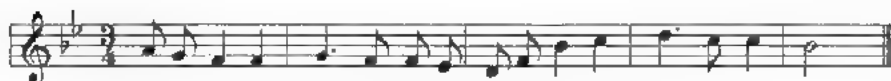
³ У Пастушевця: де пролили кров героїв

125. Сього року сумні свята (1)

Помірно



Се-го ро-ку сум-ні сая-та. се-го ро-ку сум-ні сая-та.



з Ко-но-валь-ця кров прол-ля-та, з Ко-но-валь-ця кров прол-ля-та

1. Сего року сумні свята, (2)
з Коновальця кров проллята (2)
2. Встань Хмельницький, встань Богдане, (2)
повставайте всі гетьмани! (2)
3. Некай лютий ворог знає, (2)
що Вкраїна воскресає (2)¹
4. А ви хлопці молоді, (2)
куйте кулі сталеві. (2)
5. Куйте кулі накувайте, (2)

- Україні волю дайте! (2)
- 6 Встань Тарасе, пробудися (2)
на свій нарід подивися! (2)
- 7 Як він тяжко тут бідує (2)
і по тюрмах² голодує (2)
- 8 Встань Тарасе, встань Богдане, (2)
повставайте всі гетьмани! (2)
- 9 Най повстане тая слава, (2)
що в степу листьом літ спала (2)

¹ У Шморгуна, відтак Україна не загине, / поки світить небо синє!

² У Подуфазого ("В нас велике свято нині") Як він тяжко тут гарує, / в ріднім краї

126. Цього року сумні свята (2)

- 1 Цього року сумні свята, (2)
з Коновальця кров проллята. (2)
- 2 Вбили, вбили Коновальця, (2)
він навіки розпрощався. (2)
- 3 Прийшла вістка з Роттердаму, (2)
виписали чорну фану (2)
- 4 Ви дівчата, ви хороші, (2)
вишивайте хлопцям ноші. (2)
- 5 Хлопцям ноші і тризуби, (2)
Україна вільна буде (2)

- 6 Встань Хмельницький, встань Богдане, (2)
повставайте всі гетьмани! (2)
- 7 Встань Тарасе, пробудися, (2)
на свій нарід подивися. (2)
- 8 Як твій нарід тут бідує, (2)
Україна³ голодує. (2)
9. Ходить босий і обдертий, (2)
Сам на себе просить смерті. (2)

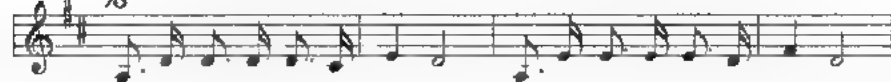
¹ У Шморгуна Як по тюрмах він бідує, / в ріднім краї голодує Відтак Як сміється лютий ворог, / що загинемо ми скоро

127. Ой ти Євген Коновальцю

Помірно



Ой ти Єв-ген Ко-но-валь-цю ти цьо-го не спо-ді-вав-ся
що з на-ро-дом у-кра-їнсь-ким ти на ві-ки роз-про-щав-ся



Ой ти зем-ле, ой ти чор-на Ой ти зем-ле, ой ти чор-на



Ой ти зем-ле, ой ти чор-на прий-ми вожд-а, не будь гор-да

Ой ти Євген Коновальцю,
ти цього не сподівався,
що з народом українським
ти навіки розпрощався.

Ой ти земле, ой ти чорна ..
Ой ти земле, ой ти чорна
Ой ти земле, ой ти чорна
прийми вождя, не будь горда

Прийми його! біле тіло...
 Прийми його біле тіло...
 Прийми його біле тіло,
 щоб від вітру не зчорніло.

¹ Сулим співає усюди* його.

Прийми його білі руки.
 Прийми його білі руки
 Прийми його білі руки,
 що терпіли за нас муки

Прийми його карі очі.
 Прийми його карі очі...
 Прийми його карі очі,
 що не спали вдень і вночі.

128.

Там далеко в Роттердамі (про Евгена Коновальця)

Повільно

Там да-ле-ко в Рот-тер-да мі ста-ла-ся но-ви-на
 вби-ли на-ші во-ро-жень-ки най-кра-що-го си-на
 вби-ли на-ші во-ро-жень-ки най-кра-що-го си-на

- 1 Там далеко в Роттердамі сталася новина,
вбили наші вороженьки найкращого сина
- 2 Пішов від нас рідний Батько в глибоку могилу,
Заплакала Україна, за ним затужила.
- 3 Не тіштеся, вороженьки, що ви Батька вбили,
ані Москва, ані ляки не вб'ють нашу силу'
- 4 Не тіштеся, москалиця, що герой в могилі,
бо на нашій Україні ростуть нові сили.
- 5 В Україні нові сили вибухнуть вулканом,
тоді наша Україна самостійна стане
- 6 Як проженем з України ворогів поганих,
тоді впадуть із Отчизни навіки кайдани.
- 7 Запанує в Україні наша сила рідна.
Залопоче прапор волі навіки побідно.

129.

Світить місяць над зорями

Помірно

Сві-тить мі-сяць над зо-ря-ми. сві-тить мі-сяць



1. Світить місяць над¹ зорями, (2)
закували нас в кайдани. (2)
2. Ми кайдани розрвемо, (2)
Україні волю дамо² (2)
3. Дамо волю і свободу (2)
українському народу (2)
4. Гей ви хлопці, не дармуйте, (2)
беріть кріси та й воюйте (2)
5. Гей дівчата ви хороші, (2)
вишивайте хлопцям носії (2)
6. Прийшла вістка з Роттердаму (2)
вивісили чорну фану. (2)
7. Ходить³ вістка по Україні, (2)
вбито вожда на чужині (2)
8. Сумні були наші свята, (2)
з Козовальця кров проллята (2)
9. Ой ти земле, ой ти чорна, (2)
прийми тіло – не будь горла. (2)
10. Прийми тіло, карі очі, (2)
що боролись проти ночі (2)
11. Встань Тарасе, пробудися, (2)
на свій нарід подивися (2)
12. Як твій нарід⁴ тут бідує, (2)
Україна голодує. (2)
13. Встань Тарасе, встань Богдане, (2)
повставайте всі гетьмани! (2)

¹ У Шморгуна: між.

² У Шморгуна: Як кайдани розкувати, / Україні волю дати?

³ У Немирущого: Нидить.

⁴ У Записки: Як він тяжко.

130. Ци ви чули любі хлопці

1. Ця ви чули любі хлопці, (2)
що сталося у Вислоді? (2)
2. Двадцять-шести ся погало, (2)
в криміналах голодувало. (2)
3. А три друзи ся попали, (2)

на мотив "Сего року сумні свята" № 125.

4. сиром земльом присипали (2)
Над Вислоком ворон краче, (2)
5. а по селі мати плаче. (2)
Мати плаче і ридає, (2)
- свого сина виглядає. (2)

Пісні із запозиченими мелодіями

131. Вже настала любя днина

мотив рос. пісні "Із за острова на бере"(пор. "Пан'ятаю той березень" № 319)



1 Вже настала люба днина,
Свят Зелених другий день –
пробудилась Україна,
кайданами дзень та й дзень.

2 Не плач ненько-Україно,
кайданами не дзвони –
ми про тебе не забудем,
твої вірні сини.

3. У Стараві є могила
в пам'ять нашого стрільця,
то ж спішімо всі українці,
честь віддаймо для борця.

4 Всі разом ми поспішали
і прапори підняли,
і вороних осіддали,
честь героям віддали

Повстанські пісні
"Закута в кайдани"

132. Як мати закута в кайдани

Поволі



1 Як мати закута в кайдани
(чи чуєш ти брязкіт кайдан?)
як нарід голоден вона¹ плаче
від муки, терпіння, і ран.

2 Чи бачиш? – жита похилились.
ти сів – воно не твоє
Як день, так і ніч ти працюєш,
а ворог із того жне.

3 Чи бачиш? – Дніпро висихає,
пороги шумити стають,
зозулі на дерева сідають,
недолю України кують.

4 Чи бачиш? – Карпати сумують –
сини їх ходять у ярмі²
лиш вітер тихенько розносить
по полю їх пісні сумні.

5 Як мати закута в кайдани...
(чи чуєш ти брязкіт кайдан?)
Не стилно, що ходимо рабами,
за боля зневаги і ран?

6 Як були ми вдома³ – малими,
в серцях ми сказали собі:
для тебе, Україно, живемо –
і волю здобудемо тобі!

¹ У Невмирущого: вна (зс)

² У Невмирущого: що сини їх ходять в ярмі.

³ У Невмирущого: Ми були удома

133.

Чи чуєш, мій друже юначе

Поволі

Чи чуєш, мій друже юначе, чи
чуєш ти брязкіт кайдан, як мати Україна
плаче за сльози терпіння і ран?

1. Чи чуєш, мій друже юначе,¹
чи чуєш ти брязкіт² кайдан,
як мати Україна плаче
за сльози терпіння і ран?³

2. Чи бачиш?⁴ Дніпро висихає,
пороги шуміти стають,
зозулі по деревах сідають,
про долю України кують.

3. Чи бачиш? Жита похилилися,⁵
ти сів — воно не твоє.
ти мучився днями і ночами,⁶
а ворог лиш з⁷ того жне.

4. Чи бачиш? Карпати сумують,
дизлячись на ярмо синів,
а вітер тихенько по полі
розносить жалібний їх спів.

5. Відень ворог до тебе сміється,
а ввечір в кайдани кую,
за твою цю працю гіркую,
гармати на тебе кую.

6. Ми чули ці бої ще з малку⁸
і в серці сказали собі:⁹
для тебе живемо Україно,
щоб волю здобути Тобі.

7.¹⁰ Ви сестри не плачте у неволі,
ви браття не сумуйте в чужині,
ще прийде той час, та хвилина,
ще придуть веселі дні.

¹ У Тереші. ти друже козаче; У Голіш: О мати
закута в кайдани.

² У Тереші. брязкіт; у СпівГоліша, Спів УПА і у
Подуфалого: той брязкіт.

³ У Тереші. як народ весь голодний плаче / з
голоду, нужди і ран; У Голіш: Нам сором, що
злемось рабами, / а скільки терпіння і ран; у
СпівГоліша і у Подуфалого: за стільки терпіння
і ран (У СпівГоліша слідує додаткова строфа,
яка повторює перші 2 ряди 1-ої стр. а відтак: як
народ голодний весь плаче / від нужди
терпіння і ран?)

⁴ У Голіш: Дивися.

⁵ У Тереші: Дивись як жита похилилися, у
Голіш: Дивися, жита похилилися.

⁶ У СпівУПА, СпівГоліша і у Подуфалого: ти
мучивсь по днях і по ночах, на ленті Тереші
працюєш щодня і щоночі, у Голіш: ти мучивсь
щодня і щоноченька.

⁷ У Голіш: а ворог із.

⁸ У СпівГоліша ще малими.

⁹ У Тереші Як були ми дітьми малими / сказали
ми в серці собі

¹⁰ Цей строфи нема в СпівУПА, взята з ленти
Тереші. із листа Голіш. У Тереші початок. Не
плачте, ви браття українці, / не плачте, ви
сестри в чужині у Голіш 4-ий рядок: по
будуть розплати страшні.

134. Стогне в ярмі Україна

Помірно



- 1 Стогне в ярмі Україна
від червоних сагравів -
руки свої простягає
до своїх синів.
- 2 "Сини мої, соколята,
виростати вам,
визволяти рідну неньку
з московських кайдан."
- 3 Почув голос сам Бандера
в далекому краї.

крикнув: "Айяри, хлопці мої -
Збирайте сотні!"

- 4 Смертним боем ми зустрінемо
окупантів москалів -
визволити Україну
вже найвищий час наспів!
- 5 Аж тепер ти, Москво клята,
мусиш дати звіт
за той цвіт України
що топтала триста літ "

135. Чом так сумно не весело

Помірно



1. Чом так сумно не весело
по всій нашій Україні?
Покидають наші села
наші хлопці молоді.
2. Покидають рідні села,
покидають родину,
а самі ідуть шукати
в темні дебри хатину
3. В тій хатині не весело,
кругом не тишина -
вивезли мені родину,
я остався сирота.

- 4 Україно, Україно,
в тебе доленька ляхів¹ -
виганяє москаль з хати
молодого² юнака
5. Україно, Україно,

У Бориса. Україно, моя нене. / твоя доля вже така

¹ У Бориса: українця. Після цієї строфи додана ще така Виганяє, виганяє, / та вже довго не буде / наша слава Україна / собі волю здобуде!

ти вмиваєшся¹ в крові,
та й за тебе, Україно,
мучимось у лісі²

¹ У Бориса купаєшся

² У Бориса а ми мучимось в тюрмах - / самі хлопці молоді

6 Приснив ми ся сон дивненький,
що я дома³ ночував..
пробудився - а я в лісі
щей сумненько заспівав⁴

³ У Бориса вдома

⁴ У Бориса пробудився у неволі, / встав та й гірко заплакав

136. Світить місяць, світить ясний (1)

на мелодію "Ой у лісі між соснами" (1) № 439.

1 Світить місяць, світить ясний,
світить ясних дві зорі,
а ми мучимось у лісі,
самі хлопці молоді

а ми мучимся¹ по тюрмах,
самі хлопці молоді

2 Приснив ми ся сон дивненький,
що я дома² ночував..
пробудився - а я в лісі..⁶
Встав, та й гірко заплакав.

4. Україно, моя нене,
твоя доля вже така -
виганяє москаль з хати
молодого юнака⁸

3. Україно, Україно,
ти купаєшся в крові,

5. Виганяє, виганяє,
та вже довго не буде,
наша слава Україна,
самостійною буде!⁹

⁵ У Бориса вдома.

⁶ У Бориса пробудився у неволі.

⁷ У Подуфалого мучимось. У Бориса мучимось (в тюрмах)

⁸ У Бориса українця юнака.

⁹ У Бориса: собі волю здобуде

137. Занесло тебе снігом, Вкраїно Замело тебе снігом, Вьраїно

Помірно

За-нес-ло те-бе сні-гом, Вкра і но, за-ку-
ри-ло ім-лу си-ви-но-ю, мов по ма-тв-рі ді-ти під
ти-ном, так го-ло-сять віт-ри над то-бо-ю

1 Занесло¹ тебе снігом, Вкраїно,
закурило імлу сивиною,²
мов по матері діти під тином,
так голосять вітри над тобою.³

2 Занесло, занесло, закурило,
занімів у тузі небосхил —
не повернем у рідні хати,

¹ У Кришчука. Занесло

² У Кришчука: закурило: воле і гай, далі як у п. 3-4
третьої строфи: о сліпа, немалимає сяло, / ти
міцніша за смуток жаль

³ У Кришчука ці 2 рядки входять у 2-гу строфу: Ні
сліду, ні дороги степами, / вже не видно
верхів'я дібров. / Як по мамі дітки під тиками,
/ так голосять вітри над тобов.

не побачимо рідних сторін

3 Занесло, занесло, закурило,
непроглядну, засніжену даль —
ой тяжка, невловима сяло,
ти підлиша ніж смуток і жаль.

4 Машеруємо ніччю снігами
у карпатській своїй стороні —
нам вклоняються рідні смереки,
а крутом все село у вогні.

5 Хоч важка і нестерпна дорога,
та надія туди нас веде,
де в убогій селянській родині
пісня-туга нас кличе, нас жеде.

138. Горять вогні, моя Вкраїно

1 Горять вогні, моя Вкраїно,
могили стогнуть на полях
і рідні села у рунах,
а нарід гине по тюрмах.

2. Забрали сина разом з батьком,
а маму вивезли в Сибір,
дочку мордують у в'язниці,
спалили діда на вогні

3 І ходять, плачуть бідні діти,
самі осталися без рідні,

голодні, босі і обдерті,
і просять хліба по селі.

4. Так виглядає Україна
в червоному царстві СССР
нужда, неволя і руїна,
і зойк братів, і плач сестер.

5. З могил, із крові, із руїни
ростуть герої молоді,
які не хочуть покоритись
хатам червоному у Кремлі

Чотири вороги

139. Війна, війна - весь світ воює

Ходою

ВІА - на ВІА - на — весь світ во - ю - є, лиш у-кра -

Ін - ські - І бра - ти не ма ють рід - но - І ха -

ти ни їх по не - во - ли-ли ка - ти. не ма-ють ти

- 1 Війна, війна – весь світ воює, лиш украї́нські брати не мають рідної хатини – їх попустили кати.
2. На нашу неньку Україну прийшло чотири вороги: ляхи прокляті і мадяри, німці, шваби і кати.
- 3 Пропало три ворожі сили, а ще¹ четверта пропаде, і незадовго² з України вона в Московщину втече.³
4. А ви спіть, друзі, спіть спокійно, в котрім бою вже полягли, щиро боролись за Україну, її⁴ діджати не могли.
- 5 Вам похорони не справляли, ніхто в могилу не складав, а тільки ворон, опівночі, вам карі очі випивав.
6. Карі очі, чорні брови, личко біленькеє клював,⁵ а у вишневому садочку хтось стиха плакав і ридав.
7. То плаче, тужить, стара мати, то плаче мила, сестра, брат, що⁶ вже не вернеться до дому, бо розстріляв червоний кат.
8. Не плач старенькая матусю, не плач дівчино молода, бо він поляг за Україну, його прийме сира земля.

¹ У Невмирущого вар. Г:25. та щей

² У Невмирущого вар. Г:25 незабаром

³ У Невмирущого вар. Г:25 в Московщину вона втече.

⁴ У Невмирущого вар. Г:25 за Україну, та її.

⁵ У Невмирущого вар. Г:25. і личко білеє клював.

⁶ У Невмирущого вар. Г:25 бо.

140.

В Закарпатті радість стала

на мелодію «Як настала доля чорна» № 495.

- 1 В Закарпатті радість стала, та радість стала, та гей!
Україна нам⁷ повстала, та нам повстала, та гей!
- Приспів:* Приказ строгий, в право глянь!⁸
Там скачуть карі коні,
там грають скоростріли,⁹
б'ють шаблями в право, в ліво,
щоб серце не боліло, та гей!
2. А¹⁰ мадяри наступали, та наступали, та гей!
Україну нам забрали,¹¹ та нам забрали, та гей! *Приспів.*
 - 3 ¹² А їм Польща помагала, та помагала, та гей!
Диверсантів посиляла, та посиляла, та гей! *Приспів...*
 4. Як червоні визволяли, та визволяли, та гей!
Нас у Сибір висилали, та висилали, та гей! *Приспів...*
 5. Нас у Сибір засилали, та засилали, та гей!
І по тюрмах катували, та катували, та гей! *Приспів...*

⁷ У Олійника. там

⁸ У ПискиУН. Приказ: "Струнко! В право глянь!"

⁹ У Олійника: барабани.

¹⁰ У ПискиУН Як

¹¹ У ПискиУН. Україну здобували.

¹² У ПискиУН з стр. така. Сотник Гузар в бій вступає. / Україну захищає.

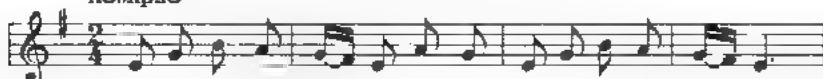
6. А як німці визволяли, та визволяли, та гей!
З нас кожухи постягали, та постягали, та гей! *Приспів...*
7. Як німці нас визволили, та визволили, та гей!
Ставку м'яса наложили, та наложили, та гей! *Приспів...*
8. Ти німото, біда чорна, та біда чорна, та гей!
Замкнув млини, побив жорна, та побив жорна, та гей! *Приспів...*
9. Годі, хлопці, дармувати, та дармувати, та гей!
Та й підемо воювати, та воювати, та гей! *Приспів...*
10. А як будем воювати, та воювати, та гей!
То будемо волю мати, та волю мати, та гей! *Приспів...*

Пройдуть ці грізні хмари

141.

Ой Лецівко, Лецівочко Лецівська коломийка

Помірно



Ой Ле-ців-ко, Ле-ц-воч-ко, се-ло на-ше ми-ле—



за-сп-вай-мо, при-га-дай-мо, як нас ви-во-зи-ли



Об-сту-пи-ли на-ші го-ри ста-лін-ські ван-ди-ти



Під-па-ли-ли на-ші ха-ти— що бу-ло ро-би-ти?

Ой Лецівко, Лецівочко,
село наше миле —
заспіваймо, пригадаймо,
як нас вивозили.

Обступили наші гори
сталінські бандити
Підпалили наші хати —
що було робити?

Горить у вогні церковця,
дзвіниця згорає —
а народ, у тяжкій смутку,
на снігу ридає.

Заплакали старі діди,
і діти маленькі —
а ми в Сибір поїдемо,
такі молоденькі.

А ми в Сибір поїдемо,
та й не боїмося
за рік, за два, за чотири,
домів вернемося
Не страшні нам тяжкі
муки,
не страшна руїна —
з того попелу повстане
вільна Україна!

142.

Ой заросли всі дороги

Ой за рос ли всі до ро ги та тра ва ми.

де хо ди - ли на-ш пол-ки з хо-руг - ва - ми

Ой за - цви - ла, по - сте - ли - ла ся о - та - ва.

де рос - ла та й про - цв - та - ла на-ша сла - ва

1. Ой заросли всі дороги та травами,
де ходили наші полки з хоругвами.
Ой зацвила, постелилася отава,
де росла та й процвітала наша слава.
- 2 Ой зашуми вітроне: "Що чувати?"
Здеревіли гаківниці та й гармати.¹
А шляхами де йшли стрільці молоденькі,
там панують, маширують воріженьки
- 3 Задзвонили сумно дзвони, заридали,
вже ми свою славу волю поховали:
поховали в темних ярах, в темних борах
та по тюрмах чужинецьких, по таборах.²

¹ Від Камінської? "Пам'ятаю від свого батька, який був в УГА і співав такі слова. 'Ой не шуми вітроне, там чувати / де ревіли гаківниці та гармати.'"

² Текст за Камінською? У Крищука 3-тя строфа така. Надлетіла ластівочка ген зі сходу / та й принесла дивну вістку для народу / щебетала, що скінчалася руйна - / встане, астане слава, вільна Україна

IV. Повстанський Світогляд

До-повстанські пісні

143. Вже час, вже час, народе встань! (1)

слова і мелодія М. Бігуна (написані в тюрмі)

Маршово

(1) 

Вже час, вже час, на - ро - де встань! Дик - туй во - ро -

гам тут Вкра - ї ну! Си - ни вже твої в бій го - то - в - сто -

ять, бо ор - ли кай - да - нів но - сить не хо - тять, бо гань - ба кай -

да - ни — не нам — не нам — а смерть ка - там

1. Вже час, вже час, народе встань!
Кінець ворогам України!¹
Сини вже твої в бій готові стоять,
бо орли кайданів носить не хотять,²
бо ганьба, кайдани³ — не нам, —
не нам — а смерть катам.
2. Ось вдарить грім з грізних гармат
і кров нам до пімсти заграє⁴
за плями тризуба, за нужду й тюрми,
за сміх святотатський, за предків кістки,⁵
бо ганьба, кайдани — не нам, —
не нам — а смерть катам
3. Не зломить нас найтяжчий⁶ меч.

не здурить братерства облуда.⁶
В повітрі, у полі, на морі й землі⁷
знесемо⁸ всі сили зорожі самі,
бо ганьба, кайдани — не нам, —
не нам — а смерть катам

4. Нехай на нас здійметься світ —⁹
Ти встанеш¹⁰ із нашої волі,
свята спадщина¹¹ наших предків-борців,
передана в боях і муках братів,¹²
Україна³ соборна, вільна,
могуча¹⁴ і грізна.
- ¹ У «Вперед»: Не зможе нас найтвердший меч, / не здурить найтвердша облуда
- ² У «Вперед», у полі, у морі, в повітрі, а землі. У Подуфалій³ В повітрі, на морі і рідній землі.
- ³ У «Вперед» і Подуфалій³ знесемо.
- ⁴ У «Вперед», Березького, Подуфалій³ і на плиті Мамо Нехай на нас це весь світ
- ⁵ У Березького; ми скинем.
- ⁶ У «Вперед», Подуфалій³ Мамо спадщина
- ⁷ У «Вперед», у Березького і Мамо: передана в боях і муках катів У Подуфалій³ синів
- ⁸ У «Вперед», і на плиті Мамо: Україно.
- ⁹ У «Вперед», у Березького і Мамо: могутня. У Подуфалій³ Україно Соборна, одка, вільна

¹ У Гладилівича Диктуй ворогам тут Україну!

² У «Вперед», Подуфалій³ і у Березького. Вже зброю до бою сини підняли, / бо лут вже яосити не хочуть орли.

³ У «Вперед» і Подуфалій³. бо ганьба й кайдани, у Березького: бо ганьба кайдани

⁴ У «Вперед» і Подуфалій³. за глум над Тризубом повстанемо ми / за сміх святотатський над предків кістками

⁵ У Подуфалій³ Не зломить нас найтвердший

144.

Ми сини могутньої країни

Не поспішаючи

Ми си-ни мо-гутньо-ї кра-ї-ни. ми жит-тя рух і сміх
 нам свя-то-ї сла-ва У-кра-ї-ни й до-ля низьких стріх. На-ша ма-ти
 Січ ста-ро-го Лу-гу. Бать-ко наш дід Дні про. на ше гас-ло
 це ко-заць-ке "пу-гу"— ну-мо всі гур-том! ну-мо всі гур-том!

1 Ми сини могутньої країни,
 ми життя, рух і сміх,
 нам святою слава України
 й доля низьких стріх.
 Наша мати Січ старого Лугу,
 батько наш дід Дніпро,
 наше гасло це козацьке "пугу"
 нумо всі гуртом!

2 Ми калину йдемо піднімати,
 хмари геть проженем,
 ясне сонце волі зустрічати
 дружно всі підем.
 Ясне сонце сходить вже у лузі —

гей, вставай з сонних пут.
 Ми умрем, а не здаємось нарузі —
 розгори́дим кнут!

3 Нам пожари не страшні, народе,
 ми новий, славний рід,
 в нас огонь завзяття й серце горде —
 сміло всі вперед!¹
 Наші предки — побратими з Лугу,
 стежать нас — нумо, час!
 Станьмо в лаву — вже лунає "пугу".
 Нарід кличе нас!

¹ У Бєрєзського: вперед

145.

Заспіваймо пісні

О. Нижанковський

Помірно

За спі-вай-мо піс-ні. то-ва-риші мо-ї, за ло-вай-мо жур-



Заспіваймо пісні, товариші мої,
заховаймо журбу на самім серця дні.

Заспіваймо пісні, товариші мої,
на журбу ворогам, на радість Вітчизні

Скиньмо смуток з душі, любі товариші,
заспіваймо пісні на розраду собі.

Заспіваймо пісні

Пом'янім Тараса, славного Кобзаря,
що неволію терпів за свій люд від царя
Заспіваймо пісні...

Та згадаймо давну¹ нашу бувальщину,
наших славних борців за рідну Вітчизну
Заспіваймо пісні...

¹ У Вертецького дівину

146. Через Київ на Україну

Помірно



- 1 Через Київ на Україну битий шлях били,
як згадаю, милий друже, то аж серце мліє
- 2 Руйнували, плюндрували прокляті чекісти,
знущалися над народом кляті комуністи.
- 3 З церков наших поробили театральні сали,
ой не даймось над собою так знущатись далі.
4. Однак кожний лицар славний козацького роду,
ми підемо за Україну з ворогом до бою.
5. Рідний Київ відберемо – він стане могутий,²
українці усміхнуться над Дніпром ревучим.

² Може: могутим

147. В Карпатах сум і жаль настав (1)

Маршово



1 В Карпатах сум і жаль настав,
бо ворог знов вже¹ батьківщину взяв,
зітхання, проклін несеться з гір до гір –
гуляє орда ворогів.

2. І Тиса журно клекотить,
ліс на Говерлі жалібно шумить,
несуть нам кати вже волю² на багнетах
і летиться кров у потоках

3. А сірим шнурком Січ іде,
січовиків у бій святий веде.

І стогнуть, гудуть твердій шпяхи биті –
несуть вже волю Україн.

4. Розіб'єм наших ворогів:
всіх москалів і всіх ляхів,³
воскресне всім нам люба батьківщина –
нам наша славна Україна.⁴

5. Наш цвіт народу і краса,
що справжню волю нам усім несе,
до зброї всі козацькі діти
з кличем. "Слава Україні!"

¹ У Подуфалого: бо знову ворог

² У Подуфалого: кати несуть ярмо нам

³ У Подуфалого: Москву, мадярів, румунів, ляхів.

⁴ У Подуфалого: наша славна мати – Україна.

148. В горах сумний час настав (2)

1 В горах сумний час настав,
мадяр знов нам батьківщину взяв,
зітхання, проклін несеться з гір до гір –
хай згинє банда ворогів.

2. Клич лунає: Вперед, брати!
Наступають на нас кати,

несуть нам кати неволю на багнетах
і летиться кров у потоках.

3 Сірим шнурком Січ іде,
січове військо в бій святий веде,
воскреснеш ти знов, моя ти батьківщино,
ваша славна Україно.

149.

Крізь хмари

Маршово

Крізь хма ри, крізь бу рі, крізь го - ри за - вад. у
здви - зі гар - то - ва нім з піс - не - ні в лад. зтри - зу - бом на жов - то - бла -
кит - но - му тлі йде - мо ми до сла - ви ке - злом - ні в бор - н за
во - лю і пра - цю в дер - жа - ві сво - їй

Крізь хмари крізь бурі, крізь гори завад,
у здвизі гартованим, з пісню в лад,
з тризубом на жовто-блакитному тлі
йдемо ми до слави незломні в борні
за волю і працю в державі своїй

Ніщо нас не спинить, лунає наш клич,
най буде Україна свобідна на вік!
З Кубані до лемків держава одна
мицна, незалежна, соборна, ціла (2р)

150.

Гей, хлопці-молодці (1)

з репертуару в'язнів мордовських концтаборів

мел. як у слідуючій пісні

Гей, хлопці-молодці, сидайте на коні,
черпните для охоти вина
До боку шаблюки, поводдя у руки,
на ноги сталеві стремена

О люлька-голубка горить, не згасає,
палить вражі замки кругом.
Нехай ворог знає, нехай пам'ятає
знущатися над козаком

Чи в нас не та сила, що в батьків бувала?
Чи в нас не те полька в зубах?
Чи в нас нема коней у степу широкім?
Чи вогонь у люльці погас?

Не гнути нам спину, козацькою спину,
під лютим ворожим ярмом
Не нюхати диму з нещасного краю,
що в'ється довкола кругом.

151.

Ви хлопці молодці (2)

сл.: С. Руданського

В темпі маршу

Ви хлоп - ці мо - лод - ці сі - дай - те на ко - ней, чер



Ви хлопці молодці сідайте на коней,
чергніть для охоти вина —
добудьте шаблюки, повіддя у руки,
на ноги сталіні стремена.

А люлька голубка горить, не згасає,
палить вражі замки кругом —
нехай ворог знає, нехай пам'ятає,
як знущатися над козаком

Чи в вас не та сила, що в батьків бувала,
чи в вас не та зброя в руках?
Чи в вас нема коней, у степу широкім?
Чи в вас огонь в люльці погас?

Ой хлопці-молодці, сідайте на коней,
а ви отамани — вперед.
Здобудемо Київ — це наша столиця,
а ми — український народ.

152. Не плакати нам (1)¹

сх. Іван Д***

муз. П. Кишакевич

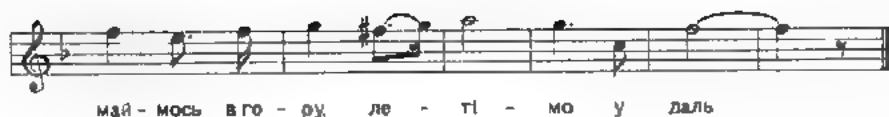
текст як у слідуючій пісні, але строфи чотирирядкові.

Vivo



¹ Кришук подвє джерело: Співаник Українських Січових Стрільців, Відень, 1918 р., ст. 6. Текст збережено за оригіналом. (Тут 4 рядкові строфи)

² У Андрейка №541, ст. 354, подані автори — слів: Іван Д***, музики — Кишакевич. Тут строфки чотирирядкові.



май - мось в го - ру, ле - ті - мо у даль

Не плакати нам (2)

сл.: Іван Дзюба

нар. варіант

(2) В темші маршу



Не пла - ка - ти нам і сльо - зи не лить, не

нам ко - за - кам те ді - ло ро - бить

- 1 Не плакати нам і сльози не лить,
не нам козакам те діло робить.
- 2 Хай! плачуть ляхи, хай плаче москаль.
Здіймаймось в гору,³ летімо у даль.

- 3 Не нам вже просить, не є ми¹ раби,
не нам вже тужить, ми вільні сини!
- 4 Гей! скоро у бія! гей! скоро ідм!
Україну вільну ми знову здвигнім!
5. Гей! скоро вперед! за народ-симю,
завзяття і злука розіб'ють тюрму!
- 6 До бою! стрільці, до бою спинім!
Україну вільну ми знову здвигнім!

¹ У Кришука оба рази: най.

² У Невмирущого: у гору

³ У Кришука: не ми є.

153.

Гей, там на горі



Гей, там на го - рі Січ і - де, гей, ма - ли но вий

І - с'

стяг не - се. А крас-ка стягу - жов-тий двіт, на си-нім по-лі,
Вар 1)

мов бла - кить.

Гей, там на горі Січ іде,
гей, маїновий стяг несе.
А краска стягу — жовтий
цвіт,
на синім полі, мов блакить.

Гей, як скала ми є тверді,
поляжем в бою — не в ярмі,
бо хоч мали ми дітлахи,
боротись вчили нас батьки

Як ми підемо в боротьбу,
за Україну, свободу,
і присягаєм: Не померем,
поки кайдани не порвем!

154.

Поклін тобі, Тарасе

на мотив "Як з Березан до Кадри"

Помірно



Поклін тобі, Тарасе,
за твої праві труди —
про тебе рідний наріч
ніколи не забуде.

То наша перемога
і вірна присяга,
відверта розмова
і битва і відплата

Ніколи не забуде
про твої заповіді —
чого батьки не зможуть
то сповнять їхні діти.

І жодна людська сила
її не переможе
бо наше діло праве
і Бог нам допоможе!

155.

Хто живий, устайвай

З вогнем



Хто живий, устайвай — плуг на меч прокувай,
на Україну вже трубить Богдан!
До борби, до борби кличе голос труби —
люд встає від Кавказу по Сян!
Наш народ-великан на ляха й москаля
в бій піде і поборе в борбі!

Від Кавказу по Сян — українська земля,
землю сю відберемо собі!
Від Кавказу по Сян лиш один буде лан:
його власником — наріч цілий!
Спільна праця і край, блисне воля і рай —
України вінець золотий

156. Єднаймося, брати-галичани

Урочисто



Єднаймося, брати-галичани —
 не час на роздори, не час.
 Бо нам ще великдень настане,
 і доля всімхнеться до нас!

Від Чорного моря до синіх Карпат —
 одна нероздільна родина,
 без панства, без рабства, насильства і зрад
 одна самостійна Україна.

Почули се орли в широкім степу,
 гарматний стріл загримів..
 І жовтоблакитні прапори
 замають наш Київ і Львів.

Тоді усміхнеться Україна
 і вільне козацтво і Січ
 І знову та слава засяє,
 засяє понад цілий світ

157. Понад Тисою мчаться тіні
ПІСНЯ ГІР

Понад Тисою мчаться тіні
 гордих легінів вперед —
 вірні сини гоцулики
 на чолі сачових чет

Линуть легіні по хижих —
 слухай як серця (їх) б'ють...
 бо вони всіх розбудили
 і заснути не дадуть.

Не скують вже їх хайдани —
 бо тіла їх вже мертві,
 постаті їх як ікони
 чисті духом і святі.

Як лиш смеркне — то з Ясінія
 линуць на верхи Карпат
 в Закарпатській Україні
 поплд стрихи бідних хат.

Не заснуть вони вже гожі,
 не допоможе жоден гнет,
 ані підла чеська зрада,
 ні ворожий меч-багнет.

То ж згадайте, рідні браття,
 про геройські вчинки їх
 як полеглих за Україну,
 за свободу рідних гір!¹

¹ Може стрих.

158. Жовтоблакитний стяг

Урочисто





1. Жовтоблакитний стяг над нами має,¹
високо лине він до ясних зір.
На ньому тризуб золотом сяє,
щоб нас з'єднати всіх з долин і гір.²

Приспів:

Хто живий — вставайте в бій до перемоги
За Україну-неньку, за народ, життя³
О краю наш рідний, мов сонце погідний,
ми твої невтомні молоді борці.

2. Хвилює море, гори багрянють,
несеться волі подих по степах
Вороги наші скоро⁴ занімують,
ми йдемо до бою на⁵ визвольний шлях.

Приспів.

3. Хай лютий ворог силе бурі-громи,
хай сунуть лавою на нас
за прапор битись будемо без утоми,
бо шал у грудях не погас.

Приспів...

¹ У Бєрє? сєє

² У Бєрє? щоб нас з'єднали всі долини і гір.

³ У Подуфалин? за народний стяг.

⁴ У Подуфалин? червоної банди хутко.

⁵ У Бєрє? за.

159.

А в неділю рано

Помірно



1. А в неділю рано, в четвертій годині,
приїхав Петлюра на новій машині.
2. Приїхав Петлюра та став говорити:
Ой зле ж вам тут люди на Україні жити
3. "Чи ви хлопці спали, чи ви в карти грали,
що вашу Україну вороги забрали?"
4. "Ми, батьку, не спали, і в карти не грали,

А ми, молодії, нічого не знали."

5. В понеділок, рано, ще сонце не сходить,
українське військо з окопів виходить.
6. Окопи, окопи, ми вас будували,
прийшла та година, я ворогам віддали.
7. Ми вас будували через цілу зиму,
вороги забрали за одну годину!

160. У неділю рано, ще сонце не сходить (1)

Ходом

у не - ді лю ра - но, ще сон - це не сло - дить,

зі - брав во - рог вій - сько та й до нас під - хо - дить

у не - ді - лю ра - но, ще сон - це не ехо - дить,

зі - брав во рог вій - сько та й до нас під - хо дить

- 1 У неділю рано, ще сонце не сходить, зібрав ворог військо та й до нас підходить.
- 2 В неділю в полудне сонце ся крижує українське військо окопи готує.
- 3 В неділю під вечір сонце ся сховало, українське військо окопи лишало.
- 4 Окопи, окопи, жаль вас покидати, як вас було тяжко в землі будувати
- 5 Ми вас будували через ділу зиму, а тепер лишам за одну хвилину
- 6 Чи ви, хлопці, спали, чи ви в карти грали,

що ви Україну ворогам віддали?

7. Ані ми не спали, ані в карти грали, тільки ми команди доброї не мали.
8. Перша бригада була підмовлена, друга бригада була підкуплена
9. Третя бригада добре воювала, четверта бригада пила та й гуляла.
10. Тернопіль забрали, а Львів окружили, а під Перемишлем голови зложили
11. Там під Перемишлем висока могила, там в ній спочиває вся стрілецька сила.

161. Вже весна воскресла, трави зеленіють (1)

В темпі маршу

Вже вес - на вос - крес - ла, тра - ви зе - ле - ні - ють.

вже вес - на вос - крес - ла, тра - ви зе - ле - ні - ють

1. Вже весна воскресла, трави зеленіють
2. Там на Закарпатті могили чорніють.
3. Могили чорніють свіжо висипані.²

¹ Співается також без повторень (2 рядки на мелодію), або також 2 рядки у строфі, 2-ий повторється

² у Немиришого вар. І 24: свіжі висипані.

4. Там лежать січовці за недолю дані¹
5. Боролись завзято не було різниці.
6. Жінки брали коси, мужчини рупниці.
7. Боролись завзято, та й не стало сили
8. Трупнi вкрили землю,² кров потоком пляла³
9. Молоді дівчата рани завивали.
10. Українських стрільців в шпиталі відсиляли⁴
11. В шпиталі відсиляли,⁵ в шпиталі лічили.
12. Своїх товаришів,⁶ що їх поранили.
13. Що їх поранили гострими кулями.⁷
14. Не один заплакав гіркими сльозами.
15. Українські сльози на дармо не впали.
16. Таки Закарпаття мадярам не дали.
17. Ви гори Карпати рівняйтеся з долами.
18. А ми браття й сестри підем їх слідами.⁸

¹ У Бера2 Там лежать герої, що за волю впали.

² У Бера2. землю вкрили.

³ У Бера2. лилась.

⁴ У Бера2 відправляли.

⁵ У Бера2: відправляли.

⁶ У Бера2: Тих молодих стрільців.

⁷ У Бера2. мадяри шаблями.

⁸ У Бера2: А ви, браття-сестри, йдіть за їх слідами.

162. Вже весна воскресла, трави зеленіють (2)

(2) В темні маршу

Вже вес - на, вос - крес - ла, гра - ви зе - ле - ні - ють.
ой да - на, ой да - на, ой да - на, ой да - на

там на За - кар - пат - тю мо - ги ли чор ні - ють.
там на За - кар - пат - тю мо - ги - ли чор - ні - ють, раз!

1. Вже весна воскресла, трави зеленіють,
там на Закарпаттю могили чорніють,
ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
там на Закарпаттю могили чорніють,
раз!
2. Чорніють могили свіжо висипані,
там лежать герої, що за волю впали,
ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
там лежать герої, що за волю впали,
раз!
3. Боролись завзято не було різниці,
жінки брали коси, мужчини рупниці,

ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
жінки брали коси, мужчини рупниці,
раз!

4. А в неділю рано сонце ся крижує,
українське військо окопи буде,
ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
українське військо окопи буде,
раз!
5. В понеділок рано сонце ще не сходить,
зібрав ворог військо⁹ та й до нас підходить

⁹ На ленті Тариф 5 дехто співає: зібралось військо.

ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
зібрав ворог військо та й до нас підходить,
раз!

6. Окопи, окопи, жаль вас покидати,
так вас було тяжко в землі¹ будувати,
ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,

так вас було тяжко в землі будувати,
раз!

- 7 Не одна жертва за Україну впала,
слава України і героям слава,
ой дана, ой дана, ой дана, ой дана,
слава України і героям слава
й честь!

¹ На ленті Терэф.5 дехто співає: в зми.

163. Зоріла золота заграва

сл.: В. Янів

Помірно



1. Зоріла золота заграва,
здригався світ під звуки сургм.²
Широко³ залунала слава,
що нам воскресла вже держава,
що Україна встала з тюрм.
2. Гойлися столітні рани,
бо не царив вже кволий жаж⁴
Лежали в поросі тирани,
розірвано важкі кайдани,
стелився в майбутнє ясний шлях.
3. І знову⁵ "що це, що це" чути –
це знову наїзд диких орд.
Покаже бій, покажуть Крути,
покажуть⁶ бути чи не бути –
без війська, без своїх когорт

4. Невже ж побідять супостати?
У відповідь паде наказ.
Хто волю любить в ряд ставати,⁷
книжки змінати на гранати,⁸
з вогню створити⁹ славний час!
5. Нас триста шлях загородили
у Київ своїми грудьми,
життя віддали Україні,
створили другі Термопили
Ми полягли, та не здались.
6. Юначе, йди скажи Україні,
що ми готові на приказ –
що ми збудуєм на руїні,
нові святині і твердині,¹⁰
і з бій підемо другий раз.¹¹

² У Бера² здригнувся світ збудився зі сну

³ У Піснюн Повсюдно.

⁴ Так у Заліски⁵, у Бера². віковий жаж.

⁵ У Бера². Негайно

⁶ У Бера². На досвітку прийшлося зблизити /
пистакти.

⁷ У Бера². ставайте.

⁸ У Бера². змінуйте на гранати

⁹ У Бера² створимо

¹⁰ У Заліски⁵. Чужинця, йди скажи Україні, що
ми готові на наказ .. нові твердині і святині.

¹¹ У Бера². як нам прийде такий наказ.

164.

В сорокстретім році (1)

музика під слідуючим числом

1. В сорокстретім році ми ідемо в бій¹
за рідну Україну,² за рідний нарід св.й.³
Гей, ура, ура,⁴ ми ідем на ворога,
за рідну Україну,⁵ за рідни права!

2. Ми всі ОУНівці — хлопці молоді,
ми б'єм ляхів, комуни, за ними й
нимаків
Гей, ура, ура

¹ У СпівГоліша. В сорокстретім році ми ідемо у
бій

² У Юркевича. В сорокчетвертім році: ми ідемо в
бій. / за волю України

³ У СпівГоліша і на лентіГоліша: за нарід св.й.

⁴ Також співали Гей, слава, слава (Голіш) У
СпівГоліша Слава, слава, слава

⁵ У Юркевича за волю України. на лентіГоліш
за вільну Україну

3. І кинемо сто тисяч разом по Москв.,
а решту шей мадярам, і проклятій
ляшш
Гей, ура, ура ..

4. Повстане в Києві столиця вільна,
а Степан Бандера заведе права.
Гей, ура, ура ..

Переспіви

165.

В сорокстретім році (2)

Маршово

В со-рок-тре-тім ро-ці ми і де-мо в бія за во-лю У-кра і ни за
рід-ня на-рд св.й Ми в від-ді-лах У - ПА і дем на во-ро - га за
во - лю У кра - і - ни, за рід - и і пра ва Ми - ва!

1. В сорокстретім⁶ році ми ідемо в бій
за волю України, за рідний нарід св.й.⁷
Ми в відділах УПА ідем на ворога,⁸
за волю України, за рідни права!⁹

2. З нами вождь Бандера на чолі стоїть,
всі народні справи він добре стежить.
Ми в відділах УПА ідем на ворога,
за волю України, за рідни права!

⁶ У Юркевича В сорокчетвертім році: з
СпівГоліша. в сорок-сьомім році.

⁷ У СпівУПА: за рідну Україну за нарід св.й

⁸ У СпівГоліша: Слава, слава, слава, / ми ідем
на ворога; на лентіГоліш: Гей, слава, слава, /
ми ідем на ворога

⁹ У Сп.в.УПА. рідну Україну, за рідни права!

166. По таборах і тюрмах (1)

сл. і муз.: Р. Купчинський

вар. мел. "Не сміє бути в нас страху"

Маршово

(1) 

По та - бо - рах і тюр - мах ка - ра - лись
дов гі го - ди — за те - бе рід ний кра - ю
міа, за те - бе мій ча - ро - де.

- 1 По таборах і тюрмах¹
карались довгі годи —
за тебе рідний краю мій,
за тебе мій народе.
- 2 Тухоль, ² Домб'є і Бересть,
Береза³ і Бригідки,⁴
на слушний суд прийдуть колись⁵
як достовірні свідки.
3. І скажуть⁶ правду в оч. всім —
хто нас карав без права,⁷
і буде радість вмісто⁸ сліз,
а⁹ замість ганьби — слава.
4. Сибірські тундри, Казахстан,
Соловки і підвали¹⁰ —
проте таборів голод ніяк
нам сили не зломали.
5. Не вбили в серці помсти зов
кремльські кати люті.
В серцях у нас гаряча кров
показує нам путі.
6. За смерть козацьких лицарів,
за Батурина і Крути,
розплати час усім наспів
пора усіх розкути
7. Кривава тінь наших вождів
Петлюри й Коновальця¹¹
зове у бій полки борців
з Москвою в смертний танець
8. Клекоче грім грізних повстань.
"За зброю — всі розкуті!
Народе, за права повстань
до бою з катом лютим."
9. Розіб'єм тюрми ворожі,
зам нимо в руїни
а з крові нашої — в огні —
воскресне Україна!

¹ У Купчинського. Ми по таборах і тюрмах.² У Невмирущого: Тихоля.³ У Купчинського: Домброва⁴ У Невмирущого. Бригідки; у Бєрві: Не страшна
нам тюрма, / «Береза» і «Бригідки».⁵ У Невмирущого: на страшний суд прийдуть
колись, у Купчинського: на слушний прийдуть
суд колись, у Бєрві: на Страшний Суд підем
колись.⁶ У Бєрві: скажем.⁷ У Купчинського. хто мучив нас без права.⁸ У Купчинського: замість.⁹ У Купчинського: і¹⁰ У Невмирущого: підвали?¹¹ Може: Петлюра й Коновалець?

167. Ми по таборах і тюрмах (2)

сл. і муз.: Р. Купчинський

(2) В темні маршу



- 1¹ Ми по таборах і тюрмах² карались довгі роки,³
за тебе рідний краю наш, за тебе наш народі. (2р.)
2 Сибірські тундри, Казахстан, Соловки⁴ та піщали,
таборів дрови, голодран, нам сили не зламали (2р.)
3. Не вбили в серці помсти зов катівські муки люті,
в серцях у нас гаряча кров, показує нам путі. (2р.)
4 Розіб'єм (ми) тюрми і Москву, замінимо в руїни,
і з крові нашої, в вогні повстане Україна! (2р.)

¹ У Березького: строфа 1 як тут; строфи 2, 3 як в попередніх номерах У Шморгуна: строфа 1 як тут, строфи 2 б так: Москаль чи полях все одно, катюги однакові / для тебе рідний краю наш, для тебе, ти наш народі // Комуна - це брехія Москви, перевертень Варшави для тебе (і т.д.) // І Соловки ті і Сибір, Береза і Бригади / на суд воли до нас прийдуть як достовірні свідки // І Соловки ті і Сибір. ТеПеУ і розстріли і не зломлять духа в нас того, що живе віки цілі // Ми гордо здіймем груди свою, ми з ворогом битися годні / за тебе (і т.д.) ..

² На ленті Кавун: таборах і тюрмам.

³ На ленті Кавун: страждали довгі роки, у Шморгуна: карались довгі роки

⁴ На ленті Кавун: солонки (?)

168. То не грім заgrimів

мел. лемківської нар. пісні?

переспів «Гордого», пров. підрай. «Рава-Ріки», (Рава-Руська?), в Карпатах.

Маршово



- 1 То не грим заgrimя, то не бір зашумів,¹
не столітні дуби затримали,
то лихі вороги, на наш край дорогий,
мов голодні вовки нападали.²
- 2 І на нашій землі, свої хвилі брудні
гураганом важким прокотили,³
а в годинку гризну,⁴ дорогу Вітчизну⁵
у пожарі крові затопили.⁶
- 3 Де ж ті вірні сини, де подились воми,
де ті лицарі гризні⁷ завзяті?
Чом вони не встають, як один чом не йдуть,
батьківщину свою визводять?⁸...
4. Ти⁹ злодого трясись,¹⁰ утікай, бережись,¹¹
бо господар додому вертає!
А ти темная ніч, проходи¹² чим скоріш,
на Україні¹³ хай сонце засяє.

¹ У Бера2, Подуфалій3 і на ленті Терсф 5 то не
дзвон задзвенів

² У Пастушенка набігали

³ На ленті Терсф 5 покотили у Пастушенка
ураганом тяжким прокотили (і).

⁴ На ленті Терсф 5 і в годинку гризну.

⁵ У Пастушенка. Вітчизну

⁶ На ленті Терсф 5 і у Пастушенка: у пожарах, і
крові втопили

⁷ У Немилівського: де дились ті лицарі

⁸ На ленті Терсф 5 і у Пастушенка. рятувати.

⁹ У Бера2. Гей

¹⁰ У Пастушенка: Ти катюго, корись, у Шморгуна:
Ти катюго, держись.

¹¹ У Бера2, Подуфалій3 чим скоріш.

¹² У Пастушенка пропадай

¹³ У Бера2, Подуфалій3: Україні

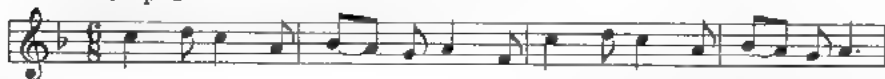
Пісні із запозиченими мелодіями

169. Україна – степ і море (І) ПОЛІСся

сл.: Іван Хміль

Помірно

на мел. "За горою світ біленький"



У - краї - на - степ і мо - ре. У - краї - на - ліс і бірі!



У - краї - на - вне - по - ко - рі роз - прав - ля - є лет до зір

1. Україна – степ і море,
Україна – ліс і бірі!
Україна в непокорі
Розправляє лет до зір.

- 5 ¹⁴ Воля кожному Народу
На Прабатьківській Землі!
Всі до зброї – за Україну
Тоді будемо вільні!

2. Слідом йди моє Полісся
Вночі з степом до Карпат!
Хай лунає рідня пісня.
"Руку братові, дай брат!"

3. Віри може й не одної,
Але дух і кров одні! –
Очі вгору, в руки зброю –
Завтра будемо вільні.

4. Досить мук і наруги
Йдемо в бій за Рідний Край
Об'єднавшись один з другим,
Молим – Боже помагай!

¹⁴ В авторських машинописах (Полісся, 1943.), із його поправками ця строфа замінює 5-у та 6-у строфи ранішого вигляду
стр. 5. -Воля кожному Народу
На Прабатьківській Землі!
Воля, щастя і Свобода, –
Геть від ляхів, москалів!
стр. 6. Хай проклята буде мить та
Помагати ворогам! –
Всі до зброї за Україну,
А Ти Боже помагай!
(Ще раниці версії
рядок 4 – Геть ляхів і москалів!
рядок 7 – Всі до зброї в будем бити.)

170. Гомоніла наша Україна

на мотив «Катюша»

Маршово



1. Гомоніла наша¹ Україна,
скаженів, лютився² комунар —
трупни, тюрми,³ скрізь одна⁴ руїна,
розходивсь⁵ червоний Сталін-цар

2. Надаремно⁶ лютитися катюго,
не згасиш⁷ ти кров'ю цей пожеж,
що горить вже у серцях народу —⁸
мало помсти,⁹ мало буде кар!

3. В день святий народнього повстання
сипнемо героїв мільон,
прийде час державного повстання —
ми грудьми обставимо кордон.

4. За Петлюру, за вождів¹⁰ повстання
Коновальця пресвятую кров,
за Соломки, каторгу, заслання,
за Ческа, за шляхи від оков —

5. вже стає, з великої руїни,
гід прапором реву канонад,
вже встає соборна Україна:¹¹
зацвите державно-творчий лад

¹ Так у Гриценка. Терещенко співає громом; у СпівГоліяша гомом; у Гордієнка: Гомоніла, гомоніла

² Терещенко співає і у СпівГоліяша: і лютивсь.

³ У СпівГоліяша: тюрни, трупи.

⁴ У Гриценка сама.

⁵ Терещенко співає: розгулявся.

⁶ У СпівГоліяша Ти даремно

⁷ Терещенко співає і у СпівГоліяша: заллещ, у Гордієнка згасиш.

⁸ У Гриценка. За Бандеру, за вождів повстання, Терещенко співає: що горить у серці за наругу, у Гордієнка. За Петлюру, за вождів повстання.

⁹ У СпівГоліяша. крові

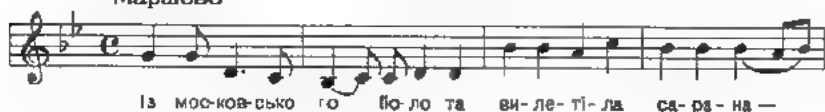
¹⁰ У СпівГоліяша. вождя

¹¹ У СпівГоліяша. вже встає соборна Україна / (було:) під прапором реву (поправлено: у могутнім реві) канонад, / зацвите (було:) страшенная (поправлено: великая) руїна

171. Із московського болота

на мотив «Розпрігайте хлопці коні»

Маршово





1. Із московського болота
вилетіла¹ сарана —
большевицькая голота,
я на чолі — сатана.
- 2 Україну всю обсили —
голод ходить по селах,
знову тюрми загатили,
знов панує чорний жак.

3. Із-за гір та з-за високих
революція граде
нас на ката-комуніста
командир наш поведе.
- 4 Не pomoже ani Сталін,
не pomoже КомСоМол —
згинє партія проклята,
Гітлер, Сталін і Хрущов.

¹ У Голяш³ палетіла

Повстанські пісні

Заклик

172.

Відкривай нам, світе, брами (Рейдова повстанська)

Помірно



- 1 Відкривай нам, світе, брами —
широко-широко.
Українські це повстанці
в рейд ідуть глибоко...
- 2 Гей, ідемо до сусіда,
і до братів рідних:
"Ще живемо й ката б'ємо,
бийте й ви негідник."
- 3 "Колгоспнику наддніпрянський,
замучений катом —

- піднеси но вище чоло,
й бий голову, брате!"
4. "Воз'єднаний в ярмі новім,
брате з Буковини
воз'єднайся з повстанцями,
й бий катів України."
 5. "Поляки і білоруса —
замість разом гинуть,
ну ж візьмёмось усі разом
гнати зайду в спину"

6. "Гей, словаки волюбівні,
і чехи завзяті —
з'єднаймося у повстанні
проти 'брата'-ката."

7. Відкривай нам, світе, брами —
широко-широко...

Українські це повстанці
в рейд ідуть глибоко...

8. Гей, ідемо до сусідів,
і до братів рідних
"Ще живемо й катів б'ємо,
бийте й ви негідних."

173. Гей, готуйтеся, партизани (1,2)

(1) В темпі маршу

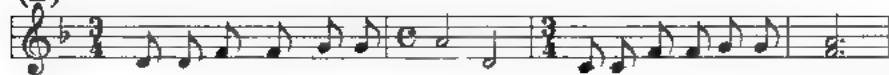


Гей, го-туй-тесь, пар-ти-за-ни, за-ки сон-це не зай-шло —



вже го-рить, го-рить пов-стан-ня во-лі хо-чем — не яр-ма!

(2) В темпі маршу



Гей, го-туй-тесь, пар-ти-за-ни, за-ки сон-це не зай-шло —



вже го-рить, го-рить пов-стан-ня во-лі хо-чем — не яр-ма!

1.¹ Гей, готуйтеся, партизани,
заки² сонце не зайшло —
вже горить, горить повстання
воли хочем — не ярма!

2. Ми ідемо, а за нами
лине пісня по вітрах —
наша воля кріпша стане
з перемогою в боях.

3. Наш прапор, прапор свободи
на блакитнім золоті,
сонце сяє, прапор має,
хто за правду — з нами йде.

4. Всі нам дали всього много —
ми віддаймо їм хоч раз,³
щоб всі знали, пам'ятали,
що Україна є для нас.

5. Ми не хочемо Варшави,
ненавидимо Москву,⁴
все чуже і нам вороже⁵
рознесемо по степах

6. Будь здорова, рідна мати,
і прощай, бо я вже йду⁶
в партизанській загони
за Україну на війну.

¹ У ПсінУН порядок строф — 1, 5, 4, 6, 1

² У ПсінУН покля.

³ У ПсінУН: Всі нам дали всього много — / а ми віддаймо їм хоч раз!

⁴ У ПсінУН: І не вірим у Москву.

⁵ У ПсінУН: для нас, вороже.

⁶ У ПсінУН: Ти дівчино, будь здорова, / будь здорова, я вже йду

174. Ой, на горі, на високий

Помірно



1 Ой, на горі, на високий,
два дуби тоненькі -
там Бандера вибирає
хлопців молоденьких.

піднімайтеся до зброї
за святую волю."

2 "Збирайтеся, мої хлопці,
на одну годину -
визволяти із неволи
нашу Україну.

4. "Ой ми рано ся зберемо,
дамо усім знати,
що ми хлопці, бандерівці,
підєм воювати"

3. Дайте знати, заспівайте,
та в ряди ставайте,

5. Ой, на горі, на високий,
два дуби тоненькі -
там Бандера вибирає
хлопців молоденьких.

175. Прийшла вістка до села

Весело



Прийшла вістка до села, гей-гей.
кидай Іване плуга гей-гей
Гей! Гей! Грицьку, Стецьку -
у ряди вже ставай:
кличе нас боронити
наш рідний милий край!

Чи то Славко чи Дмитро, гей-гей
чи «Чорнота» чи Гонтя, гей-гей
Гей! Гей! Рідна земле -
борців хоробрих дай:
кличе нас визволяти
наш рідний милий край!

Так сотні зібралися, в гаю, в гай..
курєні зірвалися, в гаю, в гай..

Гей! Гей! До проводу –
спішімся з гаю в гай:
кличе нас до походу
наш рідний милий край!

Підемо дорогами, в гаю, в гай
ти, Дніпре, порогами – грай нам, грай.

Гей! Гей! Полонини –
пахучий миром гай.
кличе нас боронити
наш рідний милий край!

176.

Ой бабуню

Ой бабуню, бабуню, видчиняй –
та скоренько партизан заховай
Гей! Гей! Діду, діду, бабуні помагай –
ой, діду, дідусеньку – криляку замикай

Ой бабуню, бабуню, поспішай –
та до хати стежечку замітай.

на мелодію «Прийшла вістка до села»

Гей! Гей! Діду, діду, перчику набирай –
стежечку, коло хати, перчиком посилай

А вже біжать вороги – за слідом,
попереду собаки – за нюхом
Гей! Гей! Занюхали перчику на стежці
і зразу розгубились собаки на слші!

Про обставини повстання

177.

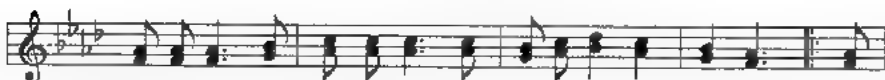
Осінні квіти вже зісхли (1)

Зів'ялі квіти відійшли (2)

(1) Помірво



О - сі - ні кві - ти вже зі - схли змо - ро - же - ні ві - тра - ми, як



по - сі - ла - ки нас ве - ли глу - зу - ю - чи над на - ми О

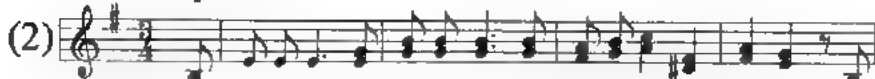


тям - лю, тям - лю я тоя час ти пла - ка - ла за мно - ю. І



на про - щан - ня раз у раз ма - ха - ла ру чень ко ю.

Помірво



Зі - вя - лі кві - ти ві - ді - я - ли змо - ро - же - ні віт - ра - ми, як



- 1 Осіні квіти вже зісхли¹ зморожені вітрами,
 як поспіаки нас вели глузуючи² над нами
Приспів. О тямлю, тямлю я той час, ти плакала за мною,
 і на прощання раз у раз махала рученькою.³
- 2 Я пам'ятаю як в той час наше село горіло,
 і було чути плач дітей, а моє серце мило.
Приспів.
- 3 Знайшли кати для нас тюрму де будем⁴ вікувати:
 чужий нам край⁵ – скрізь вороги – а вітер свище в ґрати.
*Приспів.*⁶
- 4 О не радійте вороги – на сміх не вийдуть Круті!
 Щоб ви знущатись так могли, Україна не допустить.
Приспів.
- 5 Товаришу, ти твердо стій – для нас не встид кайдани,
 «Мужність твоя і честь твоя» для нас мов гасло стане!
Приспів.
- 6 І голос помсти розійшовсь закованих в окови,⁷
 і діло помсти розпочнуть Бандерові соколи
Приспів.
- 7 А там у лісі, у яру, зійшлися партизани,
 щоб за волю України боротись з москалями
Приспів: Бо вже зійшла зоря ясна над нашими братами,
 і розпочали бій сятий з московськими катями.

¹ У Бєрв! Зів'ялі квіти відійшли. У Голєш? Осіні! цвіті вже зісхли.

² У Бєрв! злуцаючись. У Голєш? глузуючись.

³ У Бєрв! Ох, тямлю.. кустиком. У Голєш? Ох, тямлю.. махала ти рукою.

⁴ У Бєрв! тут мусиш. У Шморгуна: тут будем.

⁵ У Голєш? тут будем зимувати / чужий тут світ У Шморгуна. тут край.

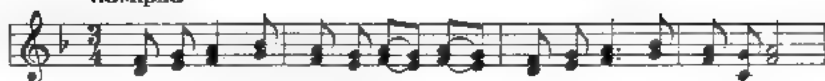
⁶ У Бєрв! тут приспів такий: Ох, не радійте вороги, наш дух вуста вам скрутить, / нас не зламають кайдани – Вкраїна мусить бути у Шморгуна те саме подане як 2-га строфа, але із таким закінченням: Вкраїна не допустить У Голєш?, також як відмінний приспів: Ох, не радійте вороги, хай сміх уста вам скрутить, / нас не злякають ланцюги і дух в нас не уступить.

⁷ У Шморгуна. Помстивай! Гоняй дух зляти / з варшавського околу

178.

Сумні міста, сумні села

Помірю



Сум-ні міс-та, сум-ні се-ла, сум-на вся У-кра-ї-на



бо вже всіх нас по ло-ни ла та про-кля-тя - я Мос-ква

1 Сумні міста, сумні села,
сумна вся Україна,
бо вже всіх нас полонила
та проклята Москва

2. Аж тоді міста і села наші
тай веселими будуть,
як з нашої України
КомСоМольців проженуть.

"Якого ми роду"

179.

Нас питають якого ми роду(1)

Ходом



Нас ли-та-ють, зя-ко-го ми ро-ду і для



ко-го то-ру-єм шля-хи, -- це ж то ми на вра-тах Цар-го



ро-ду пе-ре-мож-ний свій щит під-ня-ли

1 Нас питають, якого¹ ми роду
і для кого торуєм² шляхи, —
та ж то наші до брам Царгороду
ударяли залізнi полки!³

2. Та ж то наша долоня стискала,⁴
підіймала важкого меча,⁵
аж німіла⁶ зухвала Варшава
і Суздаль зловорожий⁷ дрижав.⁸

¹ У Невмирушого вар. Г'46: з якого.

² У ЮнШлях' кладемо; У ПісніУН і у Бориса: тортемо.

³ Текст під музику у СпівУПА та ж то ми на вратах Царгороду / залишили побідні знаки. У ПісніУН і у Бориса: та ж то ми на вратах Царгороду / залишили побідні щити. У СпівГоляша: та ж це ми на вратах Царгороду / прибавали побідні щити. У Невмирушого вар. Г'46: це ж то ми на вратах Царгороду / переможний свій щит підняли

⁴ У Невмирушого вар. Г'46: ширшала. У ПісніУН і у Бориса: ширшала.

⁵ У ЮнШлях' рукоят' пружавого меча. У СпівГоляша: То ширшала побідна дононя, / як стискала залізо меча. У ПісніУН так стискала залізного меча. У Невмирушого: і стискала залізо меча. У Бориса і у Залишнику Голяша: так стискала булатного меча.

⁶ У Невмирушого вар. Г'46: що дрожала. У ПісніУН і у Бориса: що німіла.

⁷ У ЮнШлях' кивувато. У СпівГоляша: мимоволі.

⁸ У Невмирушого вар. Г'46: і султан, мимоволі, дрожав. У ПісніУН і у Бориса: і султан мимоволі

- 3 Нас далеко у світі¹ всі знали,
ми платили всім кров'ю за кров,²
ми загарбників люто карали
і карати ми станемо знов¹
- 4 Ми водили в Москву Сізімунта,³
і в Полтаву⁴ варяжську рать,
ми карали Росію за Суздаль,
за Москву⁵ ми ще будем карать.
- 5 І стоїть пограбована хата,
та в руїнах лежить Батурин
Плаче, тужить знедолена мати
і забутий всіма Чигирин.
- 6 Хай горить пограбована хата,
Немизіда освятить наш чин,
ще нам пальці будуть прилипати
до насичених кров'ю мечів.
- 7 Хай горить пограбована хата,
хай в руїнах лежить Чигирин –
переможемо, знищимо ката,
а не вийдемо в безвість чужин⁶
- 8 Ми йдемо своїм визвольним шляхом,
нас єднає великий наш чин
Стане степ українцями братом
і повстане новий Батурин

дрижав.

¹ У ЮнШлях: й широко

² У СпівУПА. пам'ятали поляглих ми кров.

³ У Невмирущого вар. Г:46. Під Москву ми водили Зигмунта. У ПісніУН Ми водили під Москву Жигмунта. У Бориса Під Москву ми водили Жигмунта.

⁴ У Невмирущого вар. Г:46. під Варшаву. У ПісніУН і у Бориса: під Полтаву

⁵ У Невмирущого вар. Г:46 і у ПісніУН і у Бориса: за Базар

⁶ У СпівГолубша. стане степ українцями батьком, / за кориннеє місто – яри. У ПісніУН. стане степ українцями батьком, / за курені-місце – яри. У Бориса: Чигирин тай палає в огні / стане степ українцями батьком, / і постануть в ярах курені

180. Нас питають якого ми роду (2)

текст як у варіанті

Маршово

(2)

Нас пи - та ють, я - ко - го ми ро - ду і для
ко - го кла - дв - мо шля - хи, — та ж то на - ші до
брам Цар - го - ро - ду у - да - ря - ли за - ліз - ні пол - ки

181. Нас питають якого ми роду (3)

текст як у варіанти

Moderato

(3) 

Нас пи та - ють, я ко - го ми ро ду і для
ко - го то - ру - є - мо шля - хи, — та ж то ми на ара - тах Цар - го -
ро - ду за - ли - ши - ли по - бід - ні ши - ти

Про настанлення повстанця

182. Ми сміло в бій підем
Ми сміло йдем у бій

Маршово



Ми смі - ло в бій пі - дем за У - кра - ї - ну
і го - ло - ви скла - дем за зем - лю рід - ну

Ми сміло в бій підем¹
за Україну,
і голови складемо²
за землю рідну

З піснею на устах
сміло йдем до бою,

чи згинем, чи здобудем
Україні волю³

Не страшить нас тюрма,
ні муки-болі —
нам страшно жити в ярмі,
жити у неволі

І тому прапори всі
вгору знесемо,
і клятих ворогів
ген проженемо!

Й повстане Україна,
налевно повстане,
розірвемо ярма,
розкуєм кайдани.

¹ У Берлі. Йдем у бій² У Берлі: зложимо³ У Берлі: і згинемо, або здобу-
демо волю

183. Україно моя, наша мати рідна

сл. Борис Бобинський («Бобо»)

Україно моя, наша мати рідна,
чи для Тебе життя не шкодуєм,
на руїнах в вогні, у кривавій дні
ми державу нову побудуєм!
А Бандера Степан, він усіх нас, партизан,
в бій кривавий за волю поведе,
нас не спинить ніхто: ні кати — ГеСтаПо.

ні жорстоке — червоне [...] ⁴

Ми ідемо у бій, проти сотні один рій.
проти танків — ручною гранату,
скорострілом еМГа ми б'ємо [...] ⁵
добре пражем голоту прокляту!

⁴ Може: еМВеде⁵ Може: ворога

184. Ну і що ж, що прийдеться умерти (1,2)

Поволі



Ну і що ж, що прий-дець-ся у-мер-ти у по-

хід-ній ши-не лі в жи-тах — ми у ві-чі сміє-мо-ся смер-ті, а вми-
tento mosso

ра-ти прий-дець-ся лиш раз, а вми-ра-ти прий-дець-ся лиш раз

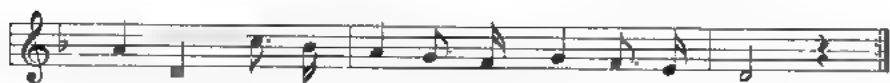
Маршово



Ну і що ж, що прий-дець-ся у-мер-ти у по-



хід-ній ши-не-лі в жи-тах — ми у ві-чі сміє-мо-ся



смер-ті, а вми-ра-ти прий-дець-ся лиш раз

1 Ну і що ж, що прийдеться умерти¹
у похідній шинелі в житах² —
ми у вічі сміємося смерті,
а вмирати³ прийдеться лиш раз.

2 Ну і що ж, що хтось буде ридати,
на воротах даремно ждучи,⁴
будуть нам маршовою співати
до атаки гранати, рвучись.⁵

3 Наша сотня ударна, залізна,⁶
наша сотня в боях — богатыр,⁷
нас тризуба веде знам'я грізне
і завзятий наш друг командир.

4 За потоптану честь України,
за поганьблену землю святу,
ми ідем, щоб підняти⁸ з руїни
українську державу нову

¹ У СпівУПА, нам умерти; у Спів Голіша і у Подуфалого: як прийдеться нам умерти

² На ленті Терэф 5: у похідній шинелі життя.

³ На ленті Терэф 5: а умерти; у Шморгуна: бо умерти, у Пастушенка: бо веде нас (велика мета)

⁴ У СпівУПА, у Спів Голіша і у Подуфалого: Будуть нас на воротах прощати / Надаремно дівчата ждучи.

⁵ На ленті Терэф 5: Ну і що ж, як буде виглядати / на воротах дівча, плачучи, / а нам будуть

марші кинувати / а лютім бою гранати, рвучись

⁶ У СпівУПА і у Спів Голіша: залізна ударна, у Шморгуна: пробойна, залізна

⁷ У Подуфалого: в бою богатыр; у Шморгуна: наче вир; у Пастушенка: в бою ураган (а далі: нас веде сила тризуба грізна / і завзятий наш друг отаман).

⁸ На ленті Терэф 5: піднести; у Подуфалого: ми ідемо, щоб підняти; у Пастушенка: землю свою / ми ідем, щоб піднести.

185. Ви хлопці, не сумуйте

(мел. вар.: Не плачте не журіться)

Ходом



Ви хлопці, не сумуйте,
ви хлопці юнаки —
бо незабаром прийде
погибель на враги

Тарасе, рідний батьку,
ми тобі присягнем,
що рідну Україну
навіки визволим.

Ми проженем на Волгу
проклятих москалів,
і станемо на Сяні —
не пустимо ляхів.

Ви хлопці, не сумуйте,
ви хлопці молоді —
бо тюрми збудували
ка себе москалі.

Ми будемо стріляти
і різати ножем,
ми з рідної України
ляків проженем.

Повстане Україна,
все чиста без сміття,
повстане на Україні
нове вільне життя.

186. Світить місяць, світить ясний (2)

Не поспішаючи



1 Світить місяць, світить ясний,
молодий ліс етиха шумить,
А ви літа молодії —
як важко нам тут вас прожить?

3. Гей, дівчата молодії,
як важко з вами розійтись.
Просіть у Бога перемоги —
ми ще зустрінемось колись.

2. Довкола б'ються — війна всяляка
усі советську комуку б'ють.
А наші хлопці молодії
самі очоcho до УПА йдуть.

4. Ми вірям свято в перемогу,
з вірою радо у бій ідем,
залитій кров'ю Україні
на руках волю й славу несеми!

187. Світить місяць, світить ясний (3)

Світить місяць, світить ясний ..
мов той лист ріка шумить
а мої літа молоді
як мені тяжко вас прожить.

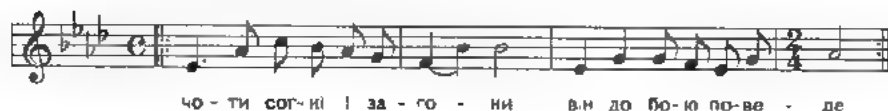
Навкола б'ються — війна велика
наші хати щолком в огню,
а наші хлопці молоді
стають охочо до бою.

Гей дівчата молодії
як важко правди робити
та просить в Бога перемоги
ми ще зустрінемось коли.

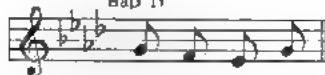
Ми вірим свято в перемогу
з вірою радо в бій ідем
залитий кров'ю України
на руках волю принесем!

188. Ніч минає, сонце сходить

Не поспішаючи



Вар 1)



1. Ніч минає, сонце сходить —
Василь Шелест з нами все,
чоти, сотні і загони
ви до бою поведе.
2. Знай, наїзнику неситий,
хто господар тих земель
На Волині, в Полтавині,
проснув вже ся батько Хмель.
3. Довбуш з Карпат обізався —
юних легнів зове
Поліцук у своїх борах —
кулеметами січе.
4. Ми не хочем твої Волги,
ні Варшави чи Москви,
тільки геть із України —
в свої нєтра проч їди!
5. Добре знаєш де є межі —
Україна це наш край,
сиди в себе, в своїй леж
наших земель не чіпай!
6. Ми повстанці молодії
не вагались зброю взяти —
волю для свого народу
життям власним захищати.

189. Ходіть сюди до мене хлопці

Маршово



Хо - дить сю ди до ме - не хлоп - ці Я за - раз



вам щось роз - ка - жу я за - пи сав - ся в доб - ро -



воль ці і ра - зом за - ми я пі - ду

1 Ходіть сюди до мене хлопці!

Я зараз вам щось розкажу:

я записався в добровольці

і разом з вами я піду

зрадять, браття, Львів і Київ,

зрадять, браття, Дон і Сян.

2 Як раз ми хлопці, всі під міру,

катів проклятих поб'ємо,

за рідний край, за св'яту в ру,

своє життя ми віддамо

4. еНКаВеДисти КомСоМольці

нехай тікають вже зовсім,

а зрадників — б'ють добровольці
не бути на Україні їм

3. Здобудем, браття, Львів і Київ,

здобудем, браття, Дон і Сян,

5 Комуна розіб'єм як гада,

буде в нас єдність не роздор,

повстане Українська влада,

засяє сонцем наш прапор.

190. Слухайте хлопці історію шапки

ШАПКА ПОВСТАНЦЯ

1. Слухайте хлопці історію шапки,
з фронту привіз її батько-воєнка,
з фронту німецького — самі дірки,
смушок — не смушок, а самі латки

4. Вже не вернувся ніколи до хати —
за рідним селом прийшлося умирати
Тільки лишилася шапка стара —
пам'ять про батька нехай не вмира

2 Раз повернувся тато опівночі
з темного лісу, з наганом при боці
Тільки у хату — за ним німаки.
батька зловили, як хижі вовки

5 Гляну на шапку, там латка на латці,
знову пригадаю батька повстанця
Шапка в пошани висить на стіні —
родить у серці повстанські вогні.

3 Батько спокійно: "Синоку, не тужи —
шапку на руки мені положи
Жінко, не плач, я за справу помер."
"Швидше із хати!" — кричить офіцер

6. Батьківську шапку синок наддає,
за прикладом батька в повстанці
вступає
По Волині рідний воїном літає,
ворогів неситих за батька карає!

191.

Довкола ліс шумить (1,2)

Помірно

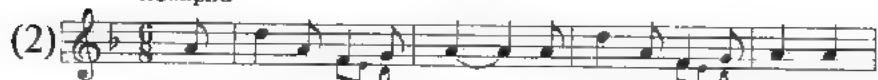


Дов ко - ла ліс шу - мить. і ват ра до - го - ря - є -



мо ро зи по ти сну - ли, сні жок вже по - лі - та - є -

Помірно



Дов - ко - ла ліс шу мить і ват - ра до - го - ря - є -



мо - ро - зи по - ти сну - ли, сні жок вже по - лі та - є.

1 Довкола ліс шумить,
і ватра догоряє —
морози потиснули,
сніжок вже летить.

2 У лісі сидимо ми,¹
зима нам не страшна,
бо б'ємо ми комуна,²
проклятого врага.³

3 В село ми не ідемо⁴ —
облави там щодня,
до армії не йдемо⁵ —
на чорта нам вона!

4. Хоч вороги лютують,⁶
ми свищемо на них,
у "кадрах ми зелених",
гущавах лісових.⁷

5. Бо дебри, ліс, кривка —
то наше є добро,
у них для України
життя збережемо.⁸

6. Як ввечорі із лісу
на засідку ідем⁹
боляться вороги нас,
бо смерть ми їм несе.

7. Чкаємо наказу
коли підемо в бій
за рідну Україну
підемо всі як стій.

8. Як вийдемо із лісу,
на села і міста,¹⁰
повстане Україна
могутня і вільна.

¹ У СпівУПА: Ми сидимо у лісі

² У СпівУПА: побореми комуна.

³ Від Дашка: ляха.

⁴ У СпівГоліаша: До села ми не йдемо.

⁵ У СпівГоліаша: до армії не підемо

⁶ Від Дашка: Хоч ворог наш лютеє У СпівГоліаша.
Хоч большевик лютеє.

⁷ Від Дашка: у тушах лісових

⁸ Від Дашка: В лісі, в дебри, кривки — / це наше
є житло, / бо в них ми збережемо / для України
добро (або: життя)

⁹ У СпівГоліаша: А як часом із лісу / до села
підійдем.

¹⁰ Від Дашка: Коли вийдемо з лісу, / підемо на
міста. У СпівГоліаша: Тоді вийдемо з лісу, /
підемо на міста.

192. Під буйним дубом, при гвинтівці

Помірно



1. Під буйним дубом, при гвинтівці,
в глибоких думках дід сидів,
слезу ковтнув, згадавши славу
пішовших до УПА синів.
2. Найменший син – п'ятнадцять років,
просився в батька на війну.

Старий сказав, ідучи з дому.
“Малий ще сини – не візьмуть!”

3. А все ж таки пішов із батьком
в УПА найменший його син.
А немка Господа благала
щоб повернувся хоч один.

Осудження катів

193. Ой кате, кате, що си гадаєш

Помірно



1. Ой кате, кате, що си гадаєш маєш родину де ї сковаєш? } 2р.
2. На Україну з нею не поїдеш, і в домовину з нею не ляжеш. } 2р.
3. Ой кате, кате, глянь назад себе, як тече кровця, так буде з тебе. } 2р.
4. Бачиш як друзів наших вбивають, лиш за Україну вони вмирають. } 2р.
5. Тим, хто вмирає, смерть не однака, ти ж, лютий кате, вмиреш як собака! } 2р.

Про жертви, і їм належну шану

194. Чи чуєш гук зрадливої машини

сл. Дан Мур

Не поспішаючи



1 Чи чуєш гук зрадливої машини,
Що стрепенула зливом Роттердам?
Погасло серце сина України,
Щоб спалахнути в грудях тисячам!

У вільні дні народ піде на прощу,
Де смерть безсмертям стріву генерал

2 На крилах туги злинь у Білогоршчу,
Де бій кипить, святого гніву шал.

3. В горах, лісах і по карпатських схилах
Хай крок твій тихо, в святості ступа.
В їх тіні волі виростали крила,
Там сплять безсмертні лицарі УПА.

195. Ви в дні весняні положили життя

Поволі



Вя в дні весняні положили життя,
на наказ святий України
А¹ руки дівочи не клали квіття,
друзі не несли домовини

Останній цілунок на вашім чолі
не склали² матуся ні тато
Ніхто не світив вам свічок в головах
друзі не прийшли поховати.³

¹ У Шморгуна святої України / Вам.

² У Шморгуна не склали.

³ У Подуфалого: і друзі не ходили ховати (такій

Тортури і смерть не змогли вас зломити,
ви тайну забрали в могилу,
по бурнім життю ви пішли спочивати
за чесне, священне діло.

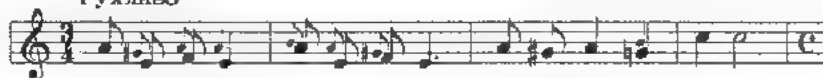
Не сурмили сурми вам марні жалібний,
не справила гризну родина
Сповнили ви⁴ наци приказ святий,
вам вдячна за це Україна.

текст лишемо під музикою)

⁴ У Шморгуна. Ви сповнили

196. Вітер віє, сонце гріє

Рухливо



Ві - тер ві - є, сон - це грі - є чор - но зем чор - ні - є.



На тій ни - ві о - рел си - вий о - зи - ми - ну сі - є

1 Вітер віє, сонце гріє⁵
чорнозем чорніє.
На тій низи орел сивий⁶
озимину сіє

4 Пішов влучок, подивився,¹⁰
Богу помолився
"Спи, герою, нехай тобі
Україна сниться."

2 Сіє, мріє тай гадає
на шлях поглядає,⁷
онук малий, кучерявий,
воли поганяє

5 Так, як зараз, пам'ятаю —
біля межі скраю
вня лежав там,¹¹ гірко плакав:
"Матінко, амираю..."

3. Дивись сину, ось могила,
ци⁸ подивися,
там спить стрілець, українець,⁹
Богу помолися

6. Ніхто за ним не заплаче,
ні батько,¹² ні нянька,
тільки кров гарячу нила
земля із серденька.

⁵ У Пастушенка Сонце світить, вітер віє; у Шморгуна Сонце гріє, вітер віє

⁶ У Пастушенка. сивий, у Шморгуна дідок сивий

⁷ У Пастушенка Сіє, мріє про щось любе, / думку розважає; у Шморгуна Сіє, віє про щось мріє, / на степ поглядає / (а внук).

⁸ У Пастушенка (і у Шморгуна) "Бачиш, влучку, — он (ось) могила, / підні.

⁹ У Пастушенка. України

7 Заревуть в степу гармати,
забривають шаблями,
тоді буде кров за кров,
а муки за муки

¹⁰ У Конола: Пішов милий, кучерявий.

¹¹ У Шморгуна і

¹² У Пастушенка не заплакав, / ні отець, у Шморгуна ні отець.

Почессть упавшим

197.

Тихо спіть, лицарі
(на честь полеглих героїв)

слова: Т. Вільшинко

Не поспішаючи

Ти-хо спіть, ли-ца-рі - ви у-се
від-да-ли за сво-бо-ду і честь У-кра-ї -
ни, к-ни-х днів мрі-ї - сні, спо-ді-ван-ня
яс-ні - ви зв'я-ли-ли в і м'я бать-ків-щи-
ни ви зв'я-ли-ли в і м'я бать-ків-щи-ни

Тихо спіть, лицарі -
ви усе віддали
за свободу, честь України,
юних днів мрії-сні,
сподівання ясні -
ви зв'язали в ім'я
батьківщини

Як герої жили
у борні полягли -
з ворогами змагались
жорстоко
Майорів гордо стяг
в ваших дужих руках:
ми несем його далі високо.

Ми з ворожих сердець
вам складемо вінець -
не присне ваша кров
непоміщена
Присягаєм на кров!
"Батьківщина з оков
мусить бути навіки
спасена."

198.

Я бачив сам, як він упав

сл.: Василь Білос

Я ба-чив сам, як він у-пав то
пу-ло-ва-но-му са-ду, як кров з чо-ла тек ла до-



- | | |
|---|--|
| <p>1 Я бачив сам, як він упав...
то було в нашому саду,
як кров з чола текла долів,
в руках тримав свій вірний кріс.</p> <p>2 Як я прибіг то він просив
щоб я йому води приніс,
щоб кров з лица собі обмив,
тулив до серця вірний кріс.</p> <p>3 Як я з водов назад прибіг,
стрільця не було вже в живих,</p> | <p>на білому, як сніг лиць,
останній усміх вже застиг.</p> <p>4 І поховали ми його
на цвинтарі під звук гармат.
А хоч здалека він прибув,
то був усім як рідний брат</p> <p>5 На ту могилу рік-у-рік
їду я, їдуть мої брати,
бо той стрілець за волю впав!
Йому поклон наш і цвіти</p> |
|---|--|

199. Ви жертвою в бою нерівнім лягли ПОХОРОННИЙ МАРШ

сл. Павло Розвід-Пале

на мелодію "Варшав'янки"

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любові до свого народу
Ви все віддали за його що могли
І щастя, і честь, і свободу

Не раз ви конали в в'язницях брудних.
Свій суд беззаконний над вами
катюги-судді вирикали, а ви
на смерть волочили кайдани.

А деспот гуляє на учті гучній,
Неспокій вином заливає,
А грізні слова на двірцевій стіні
Огніста рука проставляє:

"Надіжде ще час, і повстане народ
У силі могутній - свобод...
Розкине усе, що гнітило його
І скаже напасникам - годі!..."

За вами борців тисячі уже йде,
на смерть і погибель готові!
Прощайте же, браття, ви чесно пройшли
Велику дорогу любові

V. Доля повстанця

До повстанських піснi, переспiви

200. а) В Чорне Море кров Дніпром пливе

Помiрно



В Чор не Мо - ре кров Дніп - ром пли ве.

в Чор-не Мо-ре кров Дніп-ром пли - ве там сі - чо-вик

там сі чо-вик там сі чо - вик у по - хід і - де

- 1 В Чорне Море кров Дніпром пливе, (2) ой чого ж ти (3) так засмучений.
там січовик (3) у похід іде.
2. Там січовик у похід іде, (2)
під ним коник (3) так сумно іде.
- 3 Ой ти коню, коню вороний, (2)
4. Як же ж мені веселому бути? (2) —
як шляхами (3) вороги ідуть.
5. Не страшна нам в лютім бою смерть, (2)
бій приносить (3) славу, волю, честь

200. б) Чорна хмара гомоном гуде

переспiв, на мелодiю попереднього варіанту

Чорна хмара гомоном гуде, (2) Ой чого ж ти, ой ти коню мій, (2)
в бiй кривавий (3) там УПА іде. Ой чого ж ти (3) так засмучений?

Попереду отаман веде. (2) Як же мені веселому бути? (2)
під ним коник (3) так сумненько йде як ярами, як ярами,
мов та хмара, вороги ідуть!

201. Повiяв вiтер степовий

Сумливо



По ві яв ві-тер сте-по-вий — тра - ва ря по-хи-ли-ла

Впа-в в бо - ю стрі-лець мо-ло-дий — дів - чи на за-ту-жи - ла

1. Повіяв вітер степовий¹ трава ся похилила...
Впав в бою стрілець молодий² – дівчина затужила.
2. А був то³ хлопець молодий – його лишень кохати:
він впав як той листок сухий⁴ – повік буде тежати.
3. Летів⁵ ворон з чужих сторін тай жалбненько⁶ криче:
“Вставай козаче молодий – твоя дівчина плаче.”
4. Заплаче мати – не одна, заплаче й чорнобрива,⁷
бо не одного козака сира земля накрила.

¹ Деінде. у степу

² На хент козак; у Бориса молодий стрілець, або січовий стрілець.

³ У Бориса. А то був.

⁴ Деінде немом сухий листок У Тереш і у Бориса. як той сухий листок

⁵ У Тереш і у Бориса: Летить.

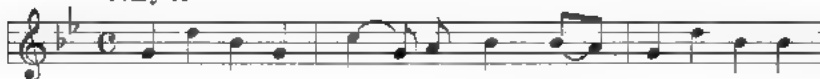
⁶ У Тереш- жалібно він.

⁷ Деінде. заплаче Україна у Тереш його мила.

202.

На Україні дзвонять дзвони

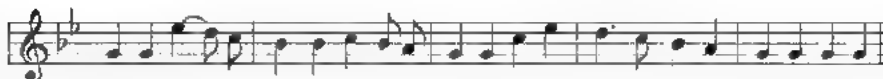
Рішуче



На Вкра-ї - ні дзво - нять дзво - ни - о - сід - ла - ли



хлоп - ці ко-ней - щоб шаб-лі і ме - чи ос-три ли і в по хід ся



го-то-ви - ли, щоб шаб-лі і ме - чи ос-три-ли і в по-хід ся го-то-ви-ли

- 1 На Україні дзвонять дзвони⁸
осіддали хлопці коней⁹ –
щоб шабл і меч оstriли
і в похід ся готували.

2. Виряджала мати сина
та й молилась Богу...
Виряджала сестра брата
в далеку дорогу

3. Виряджала, напувала
коника в криниці,
несла зброю золотую,
шаблю та й рушницю.

- 4 Іди, дї мій синочку
та й не забавляйся,
за чотири неділіськи
додому вертайся

5. Десь по хав на чужину
та й десь там загинув,
свою рідну Україну
навіки покинув.

⁸ у Бєрє2 дзвони дзвонять.

⁹ у Бєрє2 коні.

Повстанськ. пісні
 Про долю повстанця, в загальному

203. Не маєм ми рідної стріхи

Не поспішаючи

Не ма єм ми рід-но-ї стрі- хи в жит- ті не за-
 зна-ли у-ті-хи В зли-днях ви-рос-та-ли са-мі
 вк про-кли-на-ли, і ста-ли блуд-ни-ми людь-ми
 1) 2) 3)
 стрі-хи, в жит- у-ті-хи. В зли-кли на-ли.

1. Не маєм ми рідної стріхи,
 в житті не знали утіхи
 В злиднях виростили,
 свій вк проклинали,
 і стали блудними людьми

2. Нас доля по світу ганяє,
 ніде нам спокою немає,¹
 по світі мандруєм,
 аж ніг² вже не чуєм,
 бурлацька кров у нас б'є.³

¹ У Невмирущого. жє дав

² У Білевич хоч ніг

³ У Білевич бурлацька кров в нас пливе

Додаток до пісні

2/4 бі-ди жур-би не
 Ми ни-ні— тут, а зав-тра— там дні по хви-лях ка-
 Ми ни-ні— тут, а зав-тра— там за-руч-но так і не
 зна-єм
 ча-єм Ми ни-ні— тут а зав-тра— там ра-діє-но
 зна-єм, бо-вадні ці-ле на-ше жит-тя ве-се-лий

все ві-таєм та-ка судь-ба вна-шо-му жит-
у - сміх ма є. а чи прой-дем
ті- що-нич до-ро-ги шу-каєм а чи прой-дем
чи не прой-дем смі-є-мось. і їде-мо вгв-ред

* 2/4 варіант — для слідуєчого тексту:¹

Ми нині — тут, а завтра — там.
бідн-журби не знаєм
Ми нині — тут, а завтра — там
і все вперед манджаєм.

Ми нині — тут, а завтра — там.
все радісно вітаєм,
і тах цїле наше життя
веселий усміх маєм.

Така судьба в нашому житті —
цїонч дороги шукаєм
а чи пройдем — чи не пройдем
ми все вперед їдем.

¹ Тексти подані від музикою від Білевич, на ленті, текст від Антіва Дербіша, з «Веселого Львова». Другий вимагає 2/4 варіанту у другій фразі, при чому зберігається час чверть-ноги а додається один такт

204. Я бурлака, бурлакую (1,2)

(1) Не постшляючи

Я бур ла ка, бур-ла-ку-ю. без бать-ка без ро-ду
не ма-юсь де при-ту-ли-тись хоч з мос-та тай в во-ду

(2) Ходом

Я бур ла ка, бур-ла-ку-ю. без бать-ка без ро-ду
не ма-юсь де при ту ли-тись — хоч з мос-та таї в во-ду



1 Ой чути, чути гарматні стріли,¹
ой чути, чути як² ревуть
то битим шляхом на Україну
полки повстанців в бія³ ідуть.

2 На плечах криси, в руках гранати,⁴
коней за повіді⁵ ведуть,
як вижджали на поле бою –
а комуністи вже їх ждуть.⁶

3. Прощає мати рідного сина,
прощає брат свою сестру –⁷
а там прощає молодий стрілець
свою кохану дівчину.⁸

4 Взяв за рученьку.⁹ “Бувай здорова,” –
а з очей¹⁰ сльози полились –
“Не плач¹ дівчино і не журися,
а щиро Богу помолись.”¹²

5 Вийав¹³ стрілець у чисте поле,
йому назустріч – вороги
“Ой кате, кате, ворожий кате,¹⁴
Ми тут на віки пропали.”

6 Гармати грають, кулі літають,
стрільці лягають – мов¹⁵ трава,
вдарил куля стрільця у¹⁶ груди,
він повалився із¹⁷ коня

7. І полилася кров із серденька,⁸
і закрасила всю траву,
а його друзі¹⁰ похоронили,
і висипали могилу

8 І поставили хрест з²⁰ берези
а сотник напис написав.
що в цій могилі спочив навіки
молодий стрілець – партизан!²¹

¹ У Шморгуна, вар. а) і б): ревуть гармати. У ПодуфалійЗ: як б'ють гармати

² У Шморгуна, вар. а): та й

³ У Шморгуна, вар. а): із України / полки бандерівців; там же, вар. б): по Україні / січовики стрільці, у Невмирушого: січові стрільці в бія. У ПодуфалійЗ: там битим шляхом по Україні: січовики-стрільці.

⁴ У Шморгуна, вар. а): при боках шаблі

⁵ У Шморгуна, вар. б): на поводах коней.

⁶ У Шморгуна, вар. б): Прощай мій коню, прощай вороний, / тут розійдемося мабуть.

⁷ У ПодуфалійЗ: Прощала мати свого сина, / там брат прощав свою сестру

⁸ У Шморгуна, вар. б): Ой там прощала та мати сина, / там брат прощав свою сестру, / ой там прощався та розлучався / стрілець з своєю дівчиною.

⁹ У Шморгуна, вар. б) і у ПодуфалійЗ: Подав їй руку

¹⁰ У Шморгуна, вар. б) і у ПодуфалійЗ: а в келі

¹¹ У Шморгуна, вар. б) і у ПодуфалійЗ: Прощай.

¹² У Шморгуна, вар. б): може я вернусь колись. У ПодуфалійЗ: Прощай, дівчино, ти ще молода, може я вернусь колись.

¹³ У Шморгуна, вар. б): Поїхав.

¹⁴ У Невмирушого, усюди, кате.

¹⁵ У Шморгуна, вар. а) і у ПодуфалійЗ: а кулі свистять. / бійці падають як

¹⁶ У Шморгуна, вар. а) і у ПодуфалійЗ: бійцеві в; у Шморгуна, вар. б): стрільцеві в

¹⁷ У Шморгуна, вар. а) , повалився він з.

¹⁸ У Шморгуна, вар. а): і полилася кров червона.

¹⁹ У Шморгуна вар. б): А кров червона його гаряча / та все стікає на траву, / а друзі його. У ПодуфалійЗ: А кров червона його гаряча / струмком стікає на траву, / а його друзі

²⁰ У Шморгуна, вар. а) і (у ПодуфалійЗ): і висісали хреста (1)з, у вар. б): Поставили хреста з.

²¹ У Шморгуна, вар. а) і у ПодуфалійЗ: “У цій могилі: спочив навіки / український славетний партизан”; у вар. б): молодий хлопець партизан.

207.

Покидаю я рідну Україну

Помірно

По - ки - да - ю я рід - ну У - кра - ї - ну. го - ки -

да - ю я рід - ну ю мать, а сам пі - ду, не - щас - ний хлоп -

чи - на, аж десь там на по - зи - ці - ю страж - даць

Покидаю я рідну Україну,
покидаю я рідную мать,
а сам піду, нещасний хлопчина,
аж десь там на позицію страждать.

І дадуть ми тяженького кріса,
і наказ¹ — ворогів побідить,
і прийдеться мені, молодому,
аж десь там головою наложить.

Відірве мені руку або ногу,
і на марах мене понесуть,
і за тії страждання і муки
хрест дубовий на грудях положуть

І останеться в полі могила
а над нею лиш зорі ясні.
А дичина моя, чорнобрива,
буде плакати ночі і дні.

¹ Подаю: і скажуть.

208.

Ой, покинув я вірну дівчину

(пор. «Я сьогодні від вас віджджаю»)

Ходом

Ой по - ки нув я вір - ну дів - чи - ну. ой, по -

ки - нув я рід ну ю мать, а сам пі ду, не - щас - ний хлоп -

чи - на, аж десь там за Вкра ї ну во - ю - вать

Ой, покинув я вірну дівчину,
ой покинув я рідную мать,
а сам піду, нещасний хлопчина,
аж десь там за Україну воювать.

І дадуть ми тяженького кріса,
і на марах мене понесуть,

і за твою любов до України
хрест дубовий на грудях положуть.

І засиплять могилу землею —
там мене вже ніхто не знайде,
лиш спісне та заплаче дівчина —
а могила травкою заросте

209.

Ой піду я скрізь лісами

Помірно



Ой піду я скрізь лісами –
старі дуби шелестять,
сухе листя облітає,
вітер віє цей шумить.¹

Чи йти мені даліше лісом?
Вовчої дри шукать?
На той світ мати родила,
щоб за волю пострадать

Мої друзі п'ють, гуляють –

вони знають, що живуть;
а мені московські драти
тільки жалю завдають.

Україно, Україно,
як я тебе полюбив,
я за тебе, рідний краю,
все що мав, тобі віддав.

Віддав я своє здоров'я,
молоді свої літа,
а як прийдеться, в потребі,
то віддам своє життя.

¹ Може вітри віють цей шумить. (?)

Прищипання матері

210.

Зірвалася хуртовина

сл.: Г К

муз. В. Витицький

Маршово



Зірвалася хуртовина,
топче збіжжя на лану,
виряджала мати свого сина
на криваву війну

“Підеш² сину, моя дитино,
у завзятий, лютий бій
захищати³ рідну Україну,
боронити нарід свій

“Як вернешся, сину, вквітчаю⁴

цвіт-каліною твій кріс. .
не вернешся – тихо зарідаю.
хай ніхто не бачить сліз.”⁵

“Ой, вернися, та⁶ моя мати,
як калина зацвіте –
принесу я до твоєї хати
сонце золі золоті!”⁷

⁵ У Юркевича а: щоб ніхто не бачив сліз.

⁶ У Юркевича – ти.

⁷ У Білевич. Ой, вернися, ти моя мати, / з
столиць життя зацвіте / з зо мною військо те
завзяте, / славу й волю принесе

² У Юркевича їди.

³ У Юркевича визнавати

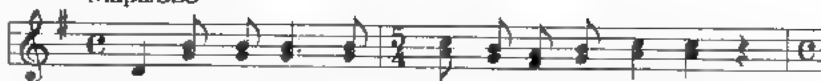
⁴ У Білевич (із плити(?)). замаю.

Повстанець прашає дівчину

211.

Подай дівчино ручку на прощання

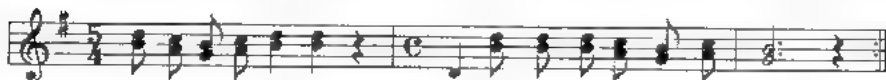
Маршово



По-дай дів-чи-но руч-ку на про-щан-ня,



мо-же ос-тан-ній вже раз— прий-шла хви-ли — на



час і-ти до бо-ю,

му шу спов ня ти свій при-каз!

1 Подай дівчино ручку на прощання,¹
може останній вже раз —
прийшла хвилинка.² час іти до бою,
мушу сповняти свій приказ!³

з грудей червона кров текла рікою,¹⁰
останні слова¹ говорив.

2 Як ми наступали, темненької ночі,
лиш зорі де-не-де сяяли.⁴
гармати били — а ми наступали,
один по другому падали.⁶

4 "Напишіть до батька, напишіть до неньки,
напишіть до коханої дівчини."²
що гостра куля груди мою пробила
о пів до другої години.¹³

3 Бачив я,⁷ бачив раненого друга —
він впа⁸ на землю ще⁹ живий

5 "Напишіть до батька, напишіть до неньки,
напишіть до коханої дівчини
мене поховали у четвер раненько —
я впа⁸ за волю України."¹⁴

6.¹⁵ Не було там батька, не було там неньки,
не було там коханої дівчини,
лиш товариство сумно заспівало,
оркестра жалібно заграла.¹⁶

¹ У ЗбірУПА. прощання

² У Подуфалого: бо прийшла хвилинка

³ У Бєрєві наказ. У ЗбірУПА: мушу сповнити наказ! У Білевич (із плити) мушу сповнити свій наказ!

⁴ У ЗбірУПА: Темної ночі, як ми наступали, / на небі зорі не сяли У «Посвіт»: Вони йшли до бою темної ночі, / а ясні зорі їм сяли. У Бєрєві (л 2) з-за хмар місяць виглядав. У Білевич (із плити)? Ми йшли до бою темної ночі, / а (то?) зорі в небесах сяли. У Подуфалого Як йшли до бою темненької ночі, / а ясні зорі сяли, у Пастушенка. Ми йшли до бою темної ночі, / а зорі де-не-де сяли

⁵ У «Посвіт»: вони наступали, у Пастушенка (і у Подуфалого) (а) гармати грали, а ми наступали

⁶ У Бєрєві і у Подуфалого: один по одному падав

⁷ У Невмирного: Ой бачив. У «Посвіт». Бачив він... У Бєрєві Ой бачив я...

⁸ У Бєрєві і у Пастушенка: він упав. У «Посвіт» і у Подуфалого: що впа.

⁹ У Пастушенка: ледь. У Білевич (із плити?): він впа на землю молодий

¹⁰ У Невмирного: річкою.

¹¹ У Пастушенка. останнє слово.

¹² У ЗбірУПА, і у «Посвіт» усюди напиши.

¹³ У ЗбірУПА. за славу волю України. У «Посвіт»: в бою за волю України. У Бєрєві і у Білевич (із плити): я впа за волю України. У Подуфалого груди мою раніла / в бою за волю України; у Пастушенка. восьмої години

¹⁴ У ЗбірУПА: Вмираю я за волю України — / останні слова говорив. / В неділю рано о восьмій годині / Життя він своє закінчив, у Пастушенка. що вірні друзі мене схоронили / о пів до другої години.

¹⁵ Тільки у Бєрєві

¹⁶ У Записки⁵: тільки мieli друзі на струнко стояли, оркестра жалібно їм грала.

212. Прощайте, ви рідні села (1)

Ходою

(1) 

Про - щай - те ви рід - ні і се ла, і

ти най-до-ро-жча — про- щай Я за втра до бо-ю від-їж -

джа - ю — ти Біль-ше вса-ду не че кай

1. Прощайте, ви рідні села,
і ти найдорожча — прощай
Я завтра до бою від'їжджаю —
ти більше в саду¹ не чекай

2² І снитися сні будуть щасливі³
присниться дівчинонька моя,⁴
присниться із нею⁵ розмова —
остання розмовононька сумна.

3⁶ А може я в бою загину
і кров із грудей потече —
лежатиму в полі (я)⁷ самотно...
і там не забуду (я) тебе!

4,⁸ Не джидься мене, дячино,
не склониш головку на груди...
лиш прошу тебе я єдино:
повки ти мене не забудь!

5 Дубовий хрест буде за батька,
за матір береза буде,
а темна, сирая могила —
заступить,⁹ серденько, тебе.

6. І більш я тебе не побачу —
скоронять мене зпоміж людей,
і більш я тебе не пригорну
до своїх горячих грудей.

7 А ти, найдорожча кохана,
останеш тоді вже⁰ сумна,
як вийдеш стихенька у вечір
на мою могилу сама

¹ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196): в садочку.

² У Невм. вар. Г (19а) і Г (196) — це 4-та строфа

³ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196): І снитись будуть
сні золоті

⁴ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196): присниться
Вкраїна вільна

⁵ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196): із мною

⁶ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196) — це 2-га строфа.

⁷ У дужках текст для вар. Г (19а) і Г (196).

⁸ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196) — цього тексту
нема, а натомість, як 3-тя строфа: Послухай
миленька буйних вітрів / як вони весною гудуть
— / вони тобі, мила кохана, / від мене зисточку
принесуть.

⁹ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196) замінити.

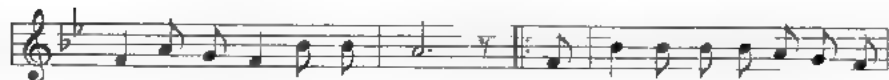
¹⁰ У Невм. вар. Г (19а) і Г (196): останешся в дома.

213. Прощайте, ви рідні села (2,3)

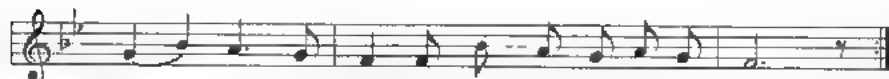
Маршово



Про - щай - те, ви рід - ні - ї се - ла. |

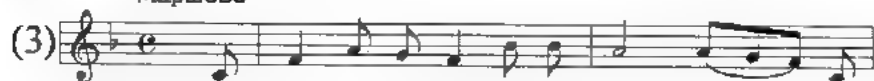


ти, най до-рож-ча, про- щай сьо - го - дні до бо-ю від-їж -

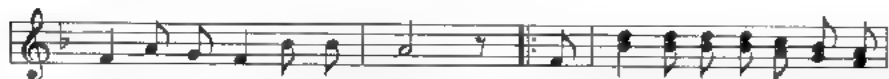


джа - ю, ти зав - тра вса - доч - ку не че - кай.

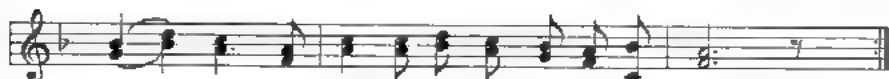
Маршово



Про - щай - те, ви рід - ні - ї се - ла. |



ти, най- до-рож-ча, про- щай — сьо - год ні до бо-ю від-їж -



джа - ю, а ти у са - доч - ку не че - кай

1. Прощайте, ви рідні села,
і ти, найдорожча,¹ прощай —
сьогодні до бою відїжджаю,
ти завтра в садочку² не чекай.

2. Не дїждешся мене ти дівчино,
не склониш головку на груди,
лиш прошу тебе я єдино
повік ти мене не забудь

3¹ І снитися сні будуть щасливі,
присниться Україна вільна,
присниться з дівчиною розмова,
остання розмовонька сумна

4. В тім бою ревнуть гармати,
а кулі все сьятимуть смерть,
в тім бою, дівчино, я загину —
в живих ти мене не знайдеш

5.⁴ А як у бою я загину,
і кров із грудей потече,
лежатиму в полі я самотно,
і там не забуду я тебе.

6. Дубовий хрест буде за багька,
за матір бєрєза буде,
а темна сирая могила
заступить, серденько, тебе.

7. І більш я тебе не побачу
схоронять мене зпоміж людей,
і більше тебе не пригорну
до своїх гарячих грудей

¹ У Шморгуна: наймиліша

² У Невмиручого вар Г.19а): ти більше в садочку,
а в Г.16 а ти у садочку

³ У Шморгуна: Присниться мені сон солодкий, /
присниться Україна рідна, / присниться з тобою
розмова — / остання розмова сумна

⁴ У Шморгуна: А може я в бою загину / і кров
потече із грудей — / лежатиму в полі самотий /
і там не забуду тебе!

8. А ти найдорожча кохана,
останешся й будеш сама,

як вийдеш стихенька у вечір
на мою могилу сама

214. Рушив кінь мій в далеку дорогу (1,2,3)
Руши поїзд в далеку дорогу

Не поспішаючи



Не поспішаючи



1 Рушів кінь мій¹ в далеку дорогу,
спотикнувся і даліше помчав
і останній я раз подивлюся²
на це³ все що так вірно кохав.

2 Коли кінь мій знова затупоче
нагадається все те мені.
спів, гітара, темніенькі ночі,
поцілунки гарячі твої

3 Ти сумна коло хати⁴ стояла,
вітер хустку твою⁵ колихав,
у очах твоїх⁶ сльози брєніди,⁷
ти ридала — я тяжко зітхав

4 "Прошавай, моя люб(я) дичино,
бо я їду в далекий край,
там не раз і не два я згадаю
твое личко і очі сумні.

5 Пригадаються села і гори,
на гору ми шшли через гай,
а за гаєм стукочуть вагони,
їх колеса у тьмі гуркотять.

6 Пригадай собі, люб(а) дівчино,
як смерека шуміла в гаю,
ти схилила голівку на груди
і стихенька шептала: "Люблю!"

7. Ходить смерть понад наші окопи,
кулі свищуть, гарматі гудять,⁸
а мені вже не тяжко у бою,
бо за волю не страшно вмирати.⁹

8 Кров гаряча з¹⁰ болючої рани,
по шинелі стікає¹¹ в траву —
я цю пісню для тебе співаю,¹²
бо, кохана, вже¹³ скоро помру.

1 У Кришука: Рушів по їд., даліше¹ сколихнувся
вагон і помчав.

2 Може. Я останній вже раз., У Кришука. вже
останній я раз подивися.

3 У Кришука: те.

4 У Кришука. на пероні

5 У Кришука: чубом твоїм

6 Тут у Кашуби: а очей в тебе

7 У Кришука: на очах в тебе сльози тремтіли.

6 У Кашуби: Ходить смерть поміж нами так
часто, / кулі різко над нами свищать.

9 У Кришука а мені вже тепер однаково бо не
страшно за волю вмирати

10 У Кашуби: Тече кров із.

11 У Кашуби: по шинелі спливає

12 У Кришука: Свою пісню для тебе кінчаю

13 У Кришука: бо напевно я

215. Як повстанець в похід вибирався

Не поспішаючи



Як пов- ста-нець в по- хід ви - би - рав - ся во - ро -



но - го ко - ня о - сид - лав. бі - ля ньо - го дів - чи - на сто -



я - ла. він до сер - ця і - і при - гор - тав

1 Як повстанець в похід вибирався¹⁴
вороного коня осидлав,¹⁵
біля нього дівчина стояла,
він до серця її пригортав.¹⁶

2 "Ти Марусю, не плач, не журися,
я з кривавого бою вернусь,
як не прийме ня земля сирая,
я до тебе знова¹⁷ ще прийду"¹⁸

¹⁴ У Шморгуна: Раз козак у похід собирався

¹⁵ У Невмирущего: осидлав вороного коня.

¹⁶ У Шморгуна: стояла дівчина — / як дичину
свою розважав.

¹⁷ У Невмирущего: знову

¹⁸ У Шморгуна: "Ой не плач, не журися, дичино,
/ я з кривавого бою повернусь, / як не прийме

3. Раз Маруся по саду ходила
сумна вістка до неї прийшла,
що милого в живих вже немає,
присипала сирая земля.

4. "Для кого ж я тепер zostалася?
Для кого ж я на світі живу?
Я без нього, як квітка, зів'яну,
я за милим в могилу іду."

сирая могила, / я на віки твоїм залишусь."

5 Ой на горі могила стояла,
біля неї шовкова трава,
а ви хлопці кашкетів знімайте,
бо вже вірного друга нема.

6. І всі хлопці кашкетів зняли
і на нарах¹ його понесли —
ми ще вчора з ним пісню співали,
а сьогодні він мертвий лежить.

¹ Де нде, руках.

216. Прощай, я іду вже в далеку дорогу ПОВСТАНСЬКА ПІСНЯ

сл.: Іван Хміль

Ходом



1. Прощай, я іду вже в далеку дорогу.
Бог знає, чи вернусь живий.²
Не плач, не журися, сирітко убога,
прощай,³ здоровенька живи!

2. Як судиться жити і щастя всміхнеться —
я вернусь,⁴ щоб там не було!
Коли ж не вернуся, а серце заб'ється,⁵
то пісню зложу про любов...

3. Як я тебе кидав⁶ весною у маю,
ласкав у⁷ квітучім саду
Про спів соловейка⁸ в зеленому гаю,
як бором повстанці ідуть.

4. Як сплять на покосах у ранішніх росах,
як б'ються на смерть і життя!
І волю всім людям під сонце⁹ голосять
Народу на рідних полях¹⁰

5. Прощай же кохана,¹¹ іду добровільно,
бо нам не до ласк і кохань! —
Жила б Україна Соборна і Вільна
з Карпат по Каспій і Кубань.

⁹ У Грицай і волю всім людям під сонцем

¹⁰ У Грицай: я народам на рідній землі.

¹¹ У Грицай: Прощай же дівчино.

² У Грицай: чи верну колись.

³ У Грицай: бувай.

⁴ У Грицай: я верну

⁵ У Грицай: а туга наляже

⁶ У Грицай: Як ми ся прощали.

⁷ У Грицай: ввечері, а.

⁸ У Грицай: співав соловейко

217. Провожала раз дівчинонька

Помірно



1 Провожала раз дівчинонька
свого милого в УПА -
коня веде, зброю несе,
в руці хустка вишита.

3 "На постою, чи у бою -
друзів своїх бережи
Гори, луки та оселі -
від ворогів захисти."

2 Шовком хустка мережана,
щоб старостів пов'язать -
"Візьми її, мій соколе,
будеш мене споминать.

4 Україно, рідна ненько,
тобі вірно присягнем
що за волю, кращу долю,
в бія завзяття ми підем

218. Чарівні дні кудись пройшли

Чарівні дні кудись пройшли,
не вернуться чудові сні,
Доля дорогу нам розвела
Подай же цвітку хризантем,
бо ми вже разом не підеи,
благаю тебе моя мила.

А може стринемося знов,
твое лице майне сміхом,
ти підеи дальше без тривоги.
А я оглянуса на путь,
і з болем шарпну¹ свою грудь,
і буду плакати край дороги

¹ У Голіш: стисну

219. Сонце над заходом

Не поспішаючи





мо - же я з го - бо ю сьо - го - дні ос - тан - ній раз

Сонце над заходом ворон закрячав¹ —
молодий повстанець дівчину прощав:
“Прощавай, дівчино знаєш який час,
може я з тобою сьогодні останній раз.

Ой минає рочок, щей місяців два,
від милого вістка дівчині прийшла.

“Наша сотня завтра вирушає в бій,
я не знаю, мила, чи вернусь живий
Якщо я загину, мила, не журись —
а за мою душу Богу помолись.”

“В тім бою кривавім я ранений став —
більшовицьким катам у руки попав
Більшовицьким катам у руки попав,
сам того не знаю як живий оставсь.

Ці слова сказавши, скочив на коня,
махнув рученькою “Бувай здорова!”

“Прощу тебе, мила моя, не журись —
тюрму перебуду, вернусь колись
Як лиш мене любить серденько твоє,
то скоро, дівчино, будем обсе.”

¹ Може: закрячав?

Повстанець прощається з милою і з матою

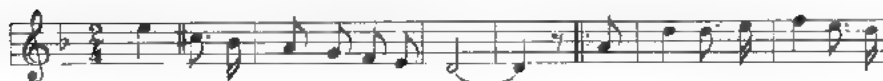
220.

**Збирався козак
(Вибирався козак)**

(1) Не поспішаючи



зби - рав - ся ко - зак від - їж - джа - ти до бо - ю, свій



край бо - ро - нить від во - ро - га. про - щав - ся з ма - ту се ю



ду - же ста - ро ю, про - до - гля - да - ти і - ї

1. Збирався² козак від'їжджати до бою,
свій край боронить³ від ворогів,⁴
прощався з матусею дуже старою,
просив доглядати її

то плакала мила його.

2. Матуся за сином ридала всі ночі,⁵
ридала цілисіньк дні,
і плакав хтось тихо в саду під вербою,⁶

3 Три роки минає⁷ війна не кінчиться,
ніхто не вернувся із війни.⁸
Матуся на шлях виглядати ходила —
чекала його⁹ в осени

² У ЛтУПА. Вибирався.

³ У Оліяника і Голяш5 боронити свій край.

⁴ У ЛтУПА. від ворогів злих

⁵ У ЛтУПА. в ці ночі; у Голяш5. так тяжко
ридала у Оліяника щодня

⁶ У ЛтУПА. вибіслю; у Голяш5 не спала всі ночі
і дні. / там стіла хтось плакав в саду під
вербою

⁷ У Голяш5 Минає два роки; у ЛтУПА: Два роки
минає

⁸ У Голяш5 ніхто не вертає з війни.

⁹ У Голяш5 синачка

4. Одна тільки мила — весела,¹ щаслива,
не жде козаченька з війни,²
з другими жартує,³ весілля готує,
спдить вишиває рушники⁴
- 5.⁵ А клялася судьбою, що буде любити,
ніколи не зрадить його,
аж поки не вернеться з бою додому,
повик не забуде його.
6. Вертають з побідкою лицарі славні,
прапор перемоги несуть,⁶
ведуть своїх коней⁷ у рідну оселю —
назустріч їм квіти кладуть.⁸
7. До рідної хати козак під'їжджає —
чомусь не виходить ніхто —⁹
забиті дошками і¹⁰ вікна і двері,
крутом кропивою¹¹ заросло.
8. Померла¹² матуся і зрадила мила.
Навіщо вертаєся я з війни?¹³
Стели там політі кров'ю вірних друзів,¹⁴
вони пригорнули б мене.¹⁵
- 9 Як смерть наді мною косу підіймала,
навіщо від неї боронивсь?¹⁶
За свій рідний край, за¹⁷ зрадливую милу.¹⁸
як лев з ворогами я бивсь.

¹ У Голяшів: Тільки одна мила в селі є, у ЛітУПА. раде

² У ЛітУПА: не жде із війни козака

³ У Голяшів: з іншими жартує: у ЛітУПА і у Олійника гуляє

⁴ У ЛітУПА: рушники вишиває.

⁵ У Олійника цьому відповідає його 3-тя строфа
Клялася, що буде його вірно любити, / не
зрадить, не зрадить його, / аж поки не
вернеться з бою додому, / не зрадить, не
зрадить його.

⁶ У Олійника: Вертались з побіди ті лицарі славні/
лунають музика і спів, у ЛітУПА. музика їм
грає і спів лунає.

⁷ У ЛітУПА. везуть рідні коні.

⁸ У Голяшів Вертають козаки із війська додому, /
прапор перемоги несуть, / ведуть свої коні у
рідні оселі / під ноги їм квіти кладуть, у
Олійника і у ЛітУПА несуть.

⁹ У Голяшів. Козак доїжджає до рідної хати, /
ніхто не стрицає його

¹⁰ У Голяшів: всі.

¹¹ У ЛітУПА, буриньом

¹² У ЛітУПА Умерла

¹³ У Голяшів нащо ж я жертвався з війни? У
ЛітУПА. пощо ж я вернувся з війни?

¹⁴ Може: друзів вірних кров'ю у Олійника. Там
кров'ю проліті стелі вірних друзів; У Голяшів
Там кров'ю політі стелі вірних друзів; у
ЛітУПА. Там стелі політі кров'ю вірних друзів.

¹⁵ У Голяшів бул б скороняли мене.

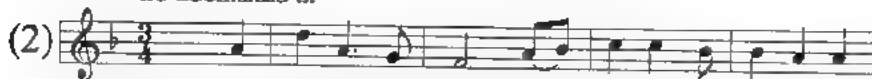
¹⁶ У Голяшів. Як смерть наді мною з косяю стояла
/ нащо ж я себе боронив? У ЛітУПА. її боронив?

¹⁷ У ЛітУПА За рідний свій край і

¹⁸ У Голяшів за зрадливую дівчину

221. Прощався стрілець з своєю рідною (3)

Не поспішаючи



про - щав - ся стрі - лець з сво - є - ю рід - не - ю, про -



щав - ся стрі - лець з сво - є - ю ми - ло - ю, про щав - ся з ма -



ту се - ю. ду - же сга - ро - ю, про - сив до - гля - да ти і - і

- 1 Прощався стрілець з своєю ріднею,
прощався стрілець з своєю милою,
прощався з матусею, та дуже старою,
просив доглядати її
- 2 А мати за сином плакала всі ночі
а мати за сином плакала всі дні,
і плакав хтось тихо в саду під вишнею—
то плакала мила його
- 3 Сім літ вже минає війна не кінчиться,
ніхто не вертає з війни,
лиш мати на шлях виглядять виходила—
чекала сина зосени
- 4 А дівчина-мила рада і весела —
не жде козаченька з війни —
з другими жартує, весілля готує,
сидить вишива рушники
- 5 Вертають з походу лицарі преславні,
музики їм грають, співають пісні,
несуть бістрі коні їх в рідні оселі,
півті їм на зустріч несуть
- 6 Під'їжджає стрілець до рідної хати
Чому ж не виходить з неї ніхто?
Забиті дошками і вікна і двері,
крутом буряном поросло
7. Умерла матуся, і зрадила мила
чого ж я вертався з війни?
У степу политім кров'ю вірних друзів
земля пригорнула б мене
8. Як смерть із косою стала наді мною,
чого ж я від неї боронивсь?
За рідну Україну, зрадливу дівчину,
моє леж з ворогами я бивсь.

222.

Подивися дівчино на мене

В темпі маршу



- 1 Подивися дівчино на мене —
твої очі чарують мене,
все на світі віддав би за тебе,
щоб любити, кохати тебе.
2. Подивися дівчино на мене —
як я щиро тебе полюбив.
я у лісі, вечірньою¹ порою,
під явором з тобою² говорив.
- 3 А я завтра поїду в дорогу
захистити від ворога край:
може в бою де-небудь загину —
ти дівчино про мене згадай
4. Аж там в хаті³ старенькая мати
свого сина вікном⁴ вигляда,
чи не прийде синочок до хати,
щоб полегшити неньці життя.⁵

¹ Також Там у дома⁴ У Невмирущего вар. Г.32 в вікно Також в віконце.⁵ Також чи поварке ви з темного лісу, / чи¹ У Невмирущего вар. Г.32: вечірнов² У Невмирущего вар. Г.32. з тобов.

5. Не виглядай старенькая мати -
твого сина давно вже нема.
в партизанському бою убитий -
лиш чорніє могила сама.¹

6. Аж там в полі² висока могила -
на ній шабля й шовкова трава:
познайте ви хлопці пілотки,
бо вже вірного друга нема.

полегшить матері життя

¹ У Невмирущого вар. Г-10: одна

² У Невмирущого вар. Г-32: в лісі

223. Завтра в далеку дорогу (1)

Не поспішаючи

(1)

Зав - тра в да - ле - ку до - ро - гу ко - ня сво
го о - сід ла - ю, за - ки - ну крі - са на пле - чі
ми - лу сво - ю по - пра - ца - ю

1. Завтра в далеку дорогу коня свого осідлаю,
закину кріса на плечі, милу свою попрощаю
2. А як матуся синочка в далеку путь виряжала,
щастя здоров'я для нього в Бога просила-благала.
3. А на прощання дівчина червен китайку подала -
слава героям України, путь партизанам вказала
4. З вітром полину я в поле, зелене жито сколишу,
і незабутку, на спомин, своїй дівчині залишу
5. Вже не один з партизанів вже не побачить родиня,
і не пригорне дівчини, бо він у бою загинув.

224. Завтра в далеку дорогу (2,3)

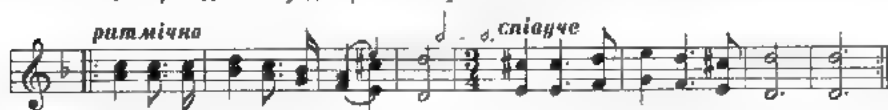
(2) Помірно

Зав-тра в да-ле-ку до-ро-гу ко-ня сво го о-сід-ла - ю.
крі-са на пле-чі за-ки - ну ми-лу сво-ю по-пра-ща - ю

(3) Помірно



Зав-тра в да-ле-ку до-ро - гу ко-ня сво го о-сід - ла - ю,



крі-са на пле-чі за-ки - ну, ми-лу сво - ю по-пра-ща - ю

- 1 Завтра в далеку дорогу
свого коня осідлаю,
кріса закину на плечі,
милу свою попрощаю.
2. Вихром полину я в поле,
зелене море сколишу,
і незабудку на спогад
своїй дівчині я лишу.
3. Батькові, ненці вклонюся,
рідних сестер попрощаю,
шаблю припну я до боку,
ворона свого замаю.
4. І виряджала матуся
сина, ой, свого сокола,
щастя для нього у бою
щиро благала у Бога
5. А дівчинонька соколу
червону квітку подала,
слава героям України,
вслід партизанам сказала

6. Гей, там ідуть партизани,
вітер за ними лиш віє,
і не одно сердечатко
тужить за ними та мле

- 7.¹ І не один з партизанів
більш не побачить родини,
і не пригорне² дівчини –
бо він у бою загине.

8. Ой та загине, загине,
та не загине та слава –
він, хоч упав, та розгромив
тую ворожу навалу.³

¹ Строфи 7 і 8 взято із Співаника Голяша. Деінде.
І не один з партизанів / вже не вернеться
ніколи / вже не пригорне дівчини – / лежить
убитий у полі.

² У Спів'оляша, обійме.

³ У Спів'оляша: ворожу війська навалу

225. Завтра в далеку дорогу (4)

(4) Маршово



Зав-тра в да-ле-ку до-ро - гу ко-ня сво го ви-ря-жа - ю, Гей



крі-са за-ки-ну на пле - чі, ми-лу сво - ю по-пра-ща - ю

- 1 Завтра в далеку дорогу
коня свого виряжаю, Гей!
кріса закину на плечі,
милу свою попрощаю.

2. А дівчинонька соколу
червен-китайку подала, Гей!
цей незабутку на спомин,
ворон-коня замаяла

3 Гей там шуть партизани,
вітер над ними лиш віє. Гей!
І не одне серденьтко
за ними тужить і мліє.

4. Слава синам України,
вслід партизанам сказала.
(далі нема!)

226. Завтра в далеку дорогу (5)

(5) Помірно



1 Завтра в далеку дорогу
коня свого осідлаю,
кріса на плечі закину,
милу свою розпрощаю.

щастя для нього у бою
широ благала у Бога.

2. І виряджала матуся
свого, ой, сина сокола -

3. Ой там ідуть партизани,
вітер за ними лиш віє,
вже не одне серденьтко
тужить за ними та мліє

Повстанець прищипується з ріднею

227. Прощався стрілець (1)

Не поспішаючи



1 Прощався стрілець зі ріднею своєю,¹
сам поїхав в далеку дорогу
За свій рідний край, за стрілецький звичай
йдемо² в бій – за свою перемогу

2 А вітер колише зелену діброву,
молодий дуб до долу³ схилився,
листя шелестить, вбитий стрілець лежить
над ним коник його зажурився.

3. "Ой коню, мій коню, не стій наді мною –
я тимчасом полежу невикритий,⁴
біжи коню мій – скажи неньці рідній
що я лежу у степу⁵ забитий

4. "Хай батько, і мати, і сестри рідні⁶
нехай вони за мною не плачуть.
Я в степу лежу за ідею святу –
степ наспівує думи козачі!"⁷

5 Ряди за рядами ідуть партизани –
ім гармати до походу грають⁸
За «упавшим честь»⁹ лиш березовий хрест.
вірні друзі у пісні згадають.¹⁰

⁶ У Співголяша. і рідні сестри

⁷ У Співголяша. Я в лісі лежу, за ріднею тужу, /
чорний крух наді мною лиш кряче

⁸ У Невмирушого: гармати до походу ім грають; у
Співголяша: до походу гармати ім грають

⁹ У Співголяша. За їхню честь.

¹⁰ У Співголяша дрібні сльози по грудях
спливають.

228. Розпрощався стрілець (2)

Не поспішаючи

(2) 

1 Розпрощався¹ стрілець зі своєю ріднею,
і поїхав¹² в далеку дорогу,
за рідний свій¹³ край, за стрілецький звичай
прийняв бій¹⁴ – за свою перемогу.

2 А вітер колише зелену траву,
молодий дуб на дуба¹⁵ схилився,
листя шелестить, вбитий стрілець
лежить
над ним коник його зажурився.¹⁶

¹¹ У ЗбірУПА Розпрощався.

¹² У Білевич і у Шморгуна: відїжджає.

¹³ У Білевич, у ЗбірУПА і у Шморгуна: за свій
рідний

¹⁴ У Білевич. йде у бій. У ЗбірУПА. иде в бій. У
Шморгуна: ми ідем (за свою Україну). Деінде.
Йдемо в бій.

¹⁵ У ЗбірУПА додолу: у Шморгуна зелену
діброву, / молодий дуб доходу Деінде; зелену
ліщину

¹⁶ Деінде: похилився (?)

3 "Ой коню, мій коню, не стій наді мною—
я тимчасом полежу неукритий,¹
біжи, коню мій, скажи неньці мой,²
що я лежу у лісі³ убитий

4 "Хай батько, і мати, і рідні сестри,⁴
нехай вони за мною не плачуть...

¹ У СпівУПА. Ой коню, мій коню, не стій ти даре-
мне / і землі не розкопуй копитом, у Білєвич
Ой коню, мій коню, не стій на даре-мне / не
розкопуй землі ти копитом; у Шморгуна
полежу закритий Деінде прикритий

² У Білєвич: старій, у Шморгуна: рідній. Деінде:
ідн, коню мій, скажи неньці рідній.

³ У Білєвич: що лежу я у полі. У ЗбірУПА. що я
лежу у степу — (забитий). у Шморгуна у степу

⁴ У ЗбірУПА. Некай батько, мати, і сестри рідні

Я в лісі¹ лежу, за ріднею тужу,
чорний крук наді мною лиш кричє."⁶

5. Ряди за рядами ідуть партизани,
до походу гармати їм грають,
За народну честь — за знущання⁷ і
смерть—
вони ката усюди карають.⁸

⁵ У ЗбірУПА в степу у Шморгуна: Я вбитий
(лежу, за ідею свою)

⁶ У Шморгуна і деінде, чорний ворон над мною
кричє. У «Жорна»: чорний крук наді мною
заплаче. У ЗбірУПА. чорний крук наді мною
закричє.

⁷ У СпівГоліаща (справлено): наругу

⁸ У «Жорна» і у ЗбірУПА. За їхню честь — лиш
березовий хрест, дрібні сльози на груді
проливають. У СпівГоліаща: За їхню честь —
лиш березовий хрест, / дрібні сльози по грудях
спливають

229. Розпращались стрільці вже з ріднями (1)

1 Розпращались стрільці вже з ріднями,
у далекий похід відійшли,
там, де грали побідно гармати,
сталеві полки їх пішли.

2 Ми підемо ясними шляхами,
до сонця, до щастя весни,
і прапори замахуть в просторах,
і сповняться мрії і сни

3 Перейдуть залізні колонии
по рідних степах і лісах,

і стануть на рідного краю кордонах,
угору піднесуть свій стяг

4. Заквітчайте двачата могили
тих стрільців, що впали в бою,
заспівайте їм пісню весною,
як цвіти завітнуть в маю.

5. Заквітчайте їх кріси у цвіти,
кулемети в стрічки прикрасіть,
бо вільної України ви діти,
і за щастя й в бій ідіть.

230. Стоїть гора кучерява РОЗЛУКА

Помірно



1. Стоїть гора кучерява
під кучером хата,
коло неї моя мама
прощавала тата.

2. Кинув косу на покоси —
пшов воювати,
щоби неньці Україні
воленьку придбати.

3 Прощавайте матусенько,
вірна дружино —
не забувай ти за мене,
рідна дитино.

4 Рости сику нам на вітиху,
вчися працювати,
та помагай бабі й мамі
в хаті газдувати.

5 В рідній хаті рідна правда,
в рідній хаті — сина,
в рідній хаті рідна мова —
всій родині мила.

6 Як здобудем Україну
вернуся із бою —
як не вернусь, не забудьте
молитись за мною.

7. Не журися мій таточку,
що я ще маленький —
не раз тобі я придамся
в години тяженький.

8 Забрав хлопців, пішов в гори,
гвікнув долинами —
дав нам знати, що злучився
він у партизани

9 Так минає рік за роком —
мати вгледяє
Вже бабуню поховали —
тато не вертає

10 Нема волі — Україна
злига кров'ю ненька,
її діти по Сибірі —
а хата пустенька.

231. Я сьогодні від вас від'їжджаю (1)

Маршово

(1) 

Я сьо- год - ні від вас від - їж - джа - ю бо ро -



ни - ти рід - не сень - кий край Мо - же вер - нусь, а мо же за -



ги - ну. Ти дів - чи - но про ме - не зга - дай

1 Я сьогодні від вас від'їжджаю
боронити ріднесенький край,
може вернусь, а може загину,
ти дівчино про мене згадай

2 Ой згадай ти моє серденьтко,
як обое любилися ми колись...
Твоє личко — рожевий цвіточок,
я б до нього що вечора моливсь

3 У селі там старенькая мати
свого сина в віконці вигляда,
чи не вернеться з темного лісу,
і полегшить матусине життя

4. Не тужи, не тужи стара мати,
твого сина на світі нема
Він упав у кривавому бою,
і зосталась могила сумна

5 Там у полі чорніє могила,
на ній в'ється шовкова трава,
Познімайте ви хлопці кашкети
бо вже вірного друга нема

6. Позлімали друзі мазепинки
ще вінок на могилу сплели,
а як стали із ним вже прощатись
то гармати кругом загули

232. Я сьогодні від вас від'їжджаю (2)

Lento

(2)

Я сьо- год - ні від вас від'їж - джа - ки Бо ро -

ни ти рід - не - сень кий край. Мо - же вер - нусь, а мо же за -

ги - ну. Ти дів - чи но про ме не зга - дай

1. Я сьогодні від вас від'їжджаю
боронити ріднеський край,
може вернусь, а може загину,
ти дячино про мене згадай

2. І згадай ті щасливі¹ хвилини
як любились, кохалися ми.
Твоє личко — рожевий цвіточок,
твої² очі чарують мене

3. А у дома³ старенькая мати
свого сина в віконце⁴ вигляда
Чи поверне він з Чорного лісу,
чи покращить матусі життя⁵

4. Ой не плач, не ридай⁶ стара мати,
твого сина на світі вже нема.⁷

Він загинув в повстанському бою,
залишилась могила сумна.⁸

5.⁹ Ой у полі висока могила,
кругом неї шовкова трава.
Поскидайте, друзі, мазепинки,
бо вже вірного друга нема

6. Поскидали вони мазепинки,
і клялися за нього помстити,
щоб вже кров не лилася даремне,
і щоб неньку стару звеселить.

7. Гей друзі, помістіть смерть свого брата,
що віддав своє юне життя
в боротьбі із наїзником-катом,
щоб повстала Україна вільна.

¹ У Крилача, ст 51 веселі

² У Крилача, ст 51 хари

³ У Крилача, ст 52 І сьогодні, у Юркевича: Там у дома

⁴ У СтівУПА, у ПисніУН і у Бери2 в вікно.

⁵ У Крилача, ст 52: чи не верне з східного фронту, і покращить матусі життя.

⁶ У Крилача, ст 52: журись.

⁷ У Крилача, ст 52: на світі нема

⁸ У Крилача, ст 52: сама

⁹ У Крилача, ст 52:

Там у полі висока могила,
на могилі шовкова трава,
познімайте ви, хлопці, шоломи
уже вірного друга нема.

233. Я сьогодні від вас від'їжджаю (3)

Не поспішаючи



1 Я сьогодні від вас від'їжджаю
Боронити ріднесенький край.
Може вернусь, а може загину
Ти, дівчино, про мене згадай

2 І згадай ті веселі хвилини,
Як любились, кохалися ми.
Твоє личко рожевий цвіточок,
Карі очі чарують мене

3 І сьогодні старенька мати
Свого сина в вікно виглядає,

Чи не верне зі східного фронту,
І полегшить матусі життя.

4 Ой не плач, не журись стара мати,
Твого сина на світі нема.
Він загинув в повстанському бою,
Залишилась могила сама.

5. Там у полі висока могила,
На могилі шовкова трава,
Поскидайте ви, хлопці, шоломи:
Уже вірного друга нема.

Разлука з матою

234. Будь здорова моя мила

Помірно



1 Будь здорова моя мила, подай ручку, я вже їду -
нігде в світі не забуду щом кохав тя лиш одну

2 Як я їхав на Україну то ти була як сестра,
а тепер я у неволі, ти ся робиш як чужа

3. У неволі тяжко жити, у неволі є біда,
ой як тяжко на серденько, щастя долі вже нема.

4. У неволі тяжко жити, нема правди ні з кого,
а ти в світі наймиліша, дай ми трійла зимного.
5. На ледочку ти стояла, я з віконця ся дивив,
Ти стояла і плакала, дрібний листок читала
6. Дай ми трійла зеленого, я ще хлопець молодий,
пий ти краплю, а я другу, тай помремо обоє.
7. Кожна пташка пару має, і той черв'як, що в землі,
а я бідний нещасливий, трачу марно свої дні.
8. Ой зацвила жовта рожа у вишневому саду,
я ще хлопець молоденький, ще тюрму перебуду
9. Ще тюрму я перебуду, тай на волю я вийду,
а як вийду я на волю, свою пароньку знайду

235.

Скажи, серце, тую правду



1. Скажи, серце, тую правду,
що я тобі розкажу —
як горюю, як сумую,
білим світом я нуджу
2. Не для щастя, не для долі
ми з тобою тут з вишлись

Полюбимось, покохаймось,
тай розійдемося колись.

3. Ти для себе, я для себе
десь далеко будем жить,
нарікаючи на долю.
Серце плаче і болить.

Розлука з родиною

236.

Тихий ліс (1)

Пор. "Тужно грала чарівная скрипка", № 475 (вар. 2)

Сумливо



- 1 Тихий ліс, а біля¹ нього шанці,
ніч минула в полум'ї² заграв,
втомлені стрільці поснули вранці,
вартовий їх сон оберігав.³
- 2 Тихо, тихо, полем вітер віє,
шелестить,⁴ торкнувшись лица,
і летять у даль⁵ солодки мрії
вартового, юнака стрільця.
- 3 Ось він вдома, вийшли сестри любі,⁶
стара⁷ мати в білому платку,

і в той час, позад нього на дубі,
пролунало збуджене ку ку

4. Ой, чого ти закувала зрана,⁸
перервала мрій солодких нить,⁹
угадай, скажи мені¹⁰ кохана
скільки років я ще буду жить.
5. Байдуже кує собі зозуля,
рик, другий, четвертий на кінець –
та¹¹ рахунок перервала куля,
похилилась прострілений стрілець.

¹ У Войтиківського: Тихо – ліс, побіля

² На ленті Гурт: в мареві; у СпіваУПА: в зареві,
у Войтиківського: в темряві.

³ У СпіваУПА: і у Войтиківського їх соку
зберігав.

⁴ У Войтиківського та на ленті Гурт: лопотить.

⁵ У СпіваУПА: і несуться а даль

⁶ У Войтиківського та на ленті Гурт: Ось там
вдома, вийшли любі сестри.

⁷ На ленті Гурт: рідна.

⁸ На ленті Гурт: Навіщо ти закувала зранці.

⁹ У СпіваУПА: ирий солодких перервала нить, у
Войтиківського: зупинила ирий солодких мить.

¹⁰ У СпіваУПА: моя

¹¹ У СпіваУПА: і

237.

Тихо, ліс (2)

1. Тихо, ліс, довкола нього шанці,
ніч пройшла у заграві заграв,
втомлені стрільці поснули вранці,
вартовий їх сонник доглядав.
2. Полем, полем буйний вітер віє,
лопотить, лопоче край лица,
і летять у даль солодкі мрії
вартового, юнака стрільця
3. Наче вдома, сестри й браття милі,
стара мати в білому платку,

і в той час, понад нього на дубі,
закувала збуджена ку-ку

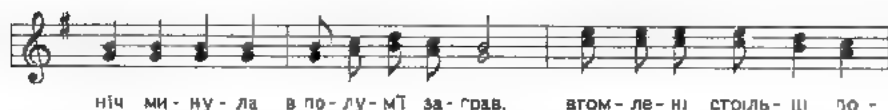
4. Ой, чого ж ти закувала вранці,
перервала мрій солодких мить?⁹
Ти агадай, скажи мені, зозуле,
скільки років я ще буду жить.
5. Байдуже кує собі зозуля,
рик, другий, третій на кінець,
і рахунок перервала куля,
похилилась прострілений стрілець.

238.

Тихий ліс (3)

Текст як у № 236.

Ходом



239.

Я під небом чужим

Темпо гавта

Я під не-бом чу- жим, мов той гість не-про ше ний
чу- ні крик жу-рав- лів, від- лі- та- ю- чих в даль—
сер- де рветь- ся з гру- дей— чу- ні крик ка- ра ва- нів.
від- лі- та- ю- чих в даль де Віт- чиз на мо- я

Я під небом чужим, мов той гість
непрошений,
чую крик журавлів, відлітаючих в даль —
серце рветься з грудей чую крик караванів,
відлітаючих в даль — де Вітчизна моя

Ось вже близько вони я все більше ридую
немою вістку сумну несуть вони мені —
то ж з якого же ви непривітного краю
прилетіли сюди на нічліг журавлі.

Краю мій дорогий, за тобою я плачу,
хоч до тебе доріг не осталося мені
Ох неваж ж бо неваж я тебе не побачу,
і неваж до віку жить мені в чужині

Сумний крик журавлів над собою я чую,
краю рідного спів пригадав він мені
Ох неваж ж бо неваж я його не почую —
перестаньте ридати наді мною журавлі.

240.

За лісом, за гаєм

За л - сом, за га-єм чор- ний во-рон кру-жить.
за рід- неньким краєм сер-це мо-є тужить. за рід- неньким краєм
сер-це мо-є ту-жить Вір-но-го си-на ви-зво-ляй з не



За лісом, за гаєм чорний ворон кружить,
за рідненьким краєм серце моє тужить.
Приспів. Вірного сина визволяй з неволі,
моя Україно, цвіт моєї долі

Лети вітре полем, долитай до хати,
запитай калину чи зустрине мати.

Приспів:

Лети вітре полем, лісами, дугами,
обними дівчину моїми руками
Приспів

Сонце засіяє – чорний ворон згине –
вийде зустрічати повстанця! дівчина
Приспів

• У Подуфалого: козака. У ласті 14 жовтня 1991 р
Ст Голіш: "співали також 'повстаниця'"

'Краща краля' — це війна

241. Черемоше, брате

Ходом



1. Черемоше, брате ріднесенький, (2 р.)
місяць над тобою, місяць над тобою, янесенький. (2 р.)
2. А вода у річці хитається, (2 р.)
пиду до дівчини, пиду до дівчини, спитаюся. (2 р.)
3. А як мені скаже, що ти не мій, (2 р.)
сотня мандрує, а курінь мандрує – пиду у бій (2 р.)
4. Дадуть мені коня вороного, (2 р.)
і гостру шабельку, і гостру шабельку, до боку мого. (2 р.)

242. Хай землю виорять гранати (1)

під мотив грузинської нар. п. "Судіко"

(1)

Хай зем - ли ви - о - рять гра - на - ти.

під во - лю ви - о - рять по - сіа по - па - чи - ть «в жни - ва» дів -

ча - та, нас пар - ти - зан - ських ко - са - рів

Варіант 1)

- 1 Хай землю виорять гранати,
під волю виорять посів,
побачите «в жнива»¹, дівчата,
нас партизанських косарів²
- 2 На плечах³ кулеметна стрічка,
в руках гранати, цей⁴ наган
дармо,⁵ дівчино, плачеш цілу нічку,
твій милий свої волі пан⁶
3. І шкода сліз і шкода жалю,
що ти лишвилася одна
Собі знайшов я⁷ 'кращу кралу' -
та 'краща краля' - то війна.⁸
4. В йна палка, рум'янолиця,
за⁹ смерть дає свою любов,

- дарма тобі, дівчино, сниться,¹⁰
що вернусь я живий, здоров.¹¹
5. Колись, у тихий вечір, в хаті,
півню співатимеш одна...
Тихенько, тихо, хтось стукоче
з саду до твого вікна
6. А кнь стоїть, гризе вуздечку,
йди¹² спитай його сама,
чому на його¹³ сиделечку
твого милого нема
7. Твій милий десь далеко в лісі
лежить в терновому¹⁴ вінку,
згадай його, дівчино, в¹⁵ пісні,
в той тихий¹⁶ вечір у садку
8. А¹⁷ другий милий запитає,
'Про кого пісня ця сумна?''
Ти не скажи! Хай він¹⁸ не знає!
Цю тайну знай лиш ти одна!¹⁹

¹ «В жнива», тобто в час жнив, в тут розуміється після завершення повстання коли робота повстанців: «косарів» уродить бажаним плодом у СпівУПА. побачите жнива.

² У Шморгуна Як землю виорють гранати / з люба вродить там посів, / побачите «в жнива» дівчата, / вас, українських косарів.

³ У Шморгуна грудяк

⁴ У Шморгуна граната і.

⁵ У Шморгуна: дарма.

⁶ У Шморгуна Твій милий з полі лежить сам.

⁷ У Невмирушого Я собі знайшов у Шморгуна бо ти лишвилася не одна. / Від тебе знайду

⁸ У Шморгуна, а ім'я кралі - це Війна.

⁹ У Шморгуна на.

¹⁰ У Невмирушого і у Шморгуна. дарма, дівчино, тобі сниться

¹¹ У Шморгуна що я вернусь жив і здоров

¹² У Невмирушого вийди, у Шморгуна То кінь стоїть, гризе твуздечку - / вийди:

¹³ У Шморгуна тому

¹⁴ У ЗбірУПА тернистому

¹⁵ У ЗбірУПА і у Шморгуна, хоч раз у

¹⁶ У Шморгуна у ясен

¹⁷ У Шморгуна. Як

¹⁸ У Шморгуна. То не кажі, нехай.

¹⁹ У Шморгуна сама

243. Хай землю виорють гранати (2)

(2) Помірно, рухливо

на мотив грузинської нар. п. "Суліко"

Хай зем-ли ви-о-рять гра-на-ти, під во-ли ви-о-
 рять по-сів по-ба-чи-те «в жни-ва», дів-
 ча-га нас пар-тизан-ських ко-са-рів
 Варіант 1)

- 1 Хай землю виорють гранати,
Та підготовлять під засів,
Побачите жнива дівчата –
нас партизанських косарів.
- 2 На грудях кулеметна стрічка,
в руках граната і наган,
і дармо плачеш, дівча в нічку,
твій милий своїй волі пан
- 3 І шкода сліз і шкода жалю,
Бо ти на світ не одна,
Від тебе знайду 'кращу крало' –
Ця крало пишна – це війна.
- 4 Війна палка, рум'янолида,
за смерть дає свою любов,
А прийду знову я до тебе,
Як вернуся живий, здоров.¹

5. Вона осталася удома,
Пісню співала лиш одна,²
Тихенько, тихо хтось стукоче
З саду до неї, до вікна.
6. Там кінч стоїть, гризе вуздечку,
иди спитай його сама,
чому на його сиделечку
твого милого нема³
- 7 Твій милий десь далеко в лісі
лежить в терновому⁴ вінку,
згадай його хоч раз у пісні
у тихий вечір у садку

² У Білевич сама.³ У Білевич твого милого нема.⁴ У Білевич тернистому¹ У СпівГолоса: і дармо тобі, дівча, сниться / що
вернуся я живий, здоров.

244. Хай землю виорють гармати (3)

Хоч землю виорять гранати

(на мелодію "Гей на півочі на Волині")

1. Хай землю виорють гармати,
на посів будь уже готов,
побачите жнива, дівчата,
в нас⁵ партизанських косарів.

- 2 На грудях кулеметна лента,⁶
в руках гранати⁷ і наган,
і дармо тобі дівча, сниться,

⁶ У Бориса: стрічка.⁷ У Бориса: граната.⁵ У Бориса: під волі нашої посів / Побачать у
жнива дівчата / нас

твій милий в УПА партизан.¹

3. І шкода сліз і шкода² жалю,
бо ти осталась³ не одна
Від тебе знайду краду⁴ країю --
ця країя чишна -- це⁵ війна

4. Війна палка, рум'яні личка,⁶
та⁷ за життя дає любов,
і дармо⁸ тобі, дівча, сниться,
що верну я живий і⁹ здоров.

5. І як¹⁰ останешся ти в дома,
пісню співатимеш одна.¹¹

1 У Бориса. даремно плачеш, дівча, нічку / твій
милий свій волі пан

2 У Кашуби. На дармо сліз, на дармо

3 У Бориса. лишилась.

4 У Кашуби. Я собі знайду іншу

5 У Бориса. то.

6 У Бориса. лича

7 Додане слово. Цей рядок у ЗбірУПА. за життя
дає любов, у Анон2: за життя видає любов, у
Кашуби за смерть дає свою любов

8 У Кашуби. Надармо.

9 У Кашуби: що милий вернеться У Бориса: за
смерть дає свою любов / Дарма тобі, дієчино,
сниться, / що прийде милий жив.

10 У Кашуби. Коли.

11 У Анон2. сама.

Тихенько, тихо¹² хтось стукає
в саду до твого вікна¹³

6. Там¹⁴ кінь стоїть, гризе вуздечку,
пиди, спитай¹⁵ його сама
чому на його сиделечку¹⁶
твого милого нема.

7. Твій милий десь¹⁷ далеко в лісі
лежить в тернистому¹⁸ вінку
згадай його хоч раз¹⁹ у пісні,
у тихий вечір у²⁰ садку

8²¹ А другий милий як згадає,
"Про кого пісня ця сумна?"
А ти не скажи! Хай не знає!
Цю тайку знай лиш ти одна

12 У Кашуби: стиха

13 У Бориса. Коли заплачуть карі очі, / полетять
пісенька сумна, / послухай: тихо хтось стукає /
із саду до твого вікна.

14 У Кашуби: Мій.

15 У Бориса. Ади, запитай.

16 У ЗбірУПА. чому на ньому сиделечко. У Бориса.
чому на сиделечку.

17 У Кашуби: гей

18 У Кашуби: тернистому

19 У Кашуби: хоча.

20 У Кашуби: у тихім вечорі в.

21 У Кашуби: Тобі (Тоді?) заспокоїть серденько, /
твое страждання і тут, / а про тебе, моя мила,
/ в темній могилі снитиму

245. Як землю виорють гранати (4)

Маршово

(4) 

Як зем лю ви - о - руть гра - на - ти, під

во - лки ви - о - руть по сіа. по - ба - чуть нас «важни ва» дів - ча - га

нас пар - ти - зан - ських ко са - різ

1 Як землю виорють гранати,
під волю виорють посів,
побачуть нас «в жнива» дівчата,
нас партизанських косарів.¹

2. На грудях кулеметна стрічка,
в руках граната і наган,
надармо плачеш, дівча,² нічку,
твій милий долі свої пан

¹ У Кашуби хоч землю виорють гранати.

² У Кашуби козаків

³ У Кашуби темну

⁴ У Кашуби свої долі

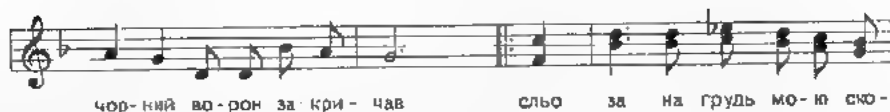
3. Твій милий гон далеко в ліс,
лежить в терновому вінку,
згадаєш ти його у пісні
у тихий вечір у садку.

4. Колись я звечора до ранку
тримав дівчину на руках —
тепер я звечора до ранку
стою із крисом на чатах.

5 В казармах нічка холодна,
лягаю спати на часок —
не прийде мати тай не скаже
“Вставай синочку, пий чайок.”

246. За гори сонце заходило

Поволі



1 За гори сонце заходило
і чорний ворон закричав,⁵
сльоза на грудь мою скотилась —
останній раз прощай сказав

2. Прощайте мій отець і мати,
прощайте вся моя рідня,
прощавай мила, чорнобрива,
що кохав тебе три літа.

3. Подайте коня вороного,
подайте зброю золоту,
нехай я сяду, тай поїду
в чужу, далеку сторону

4. Чужа сторонка не рідная,
буде мов мачуха мені,
нікому буде пожалітись,
мов тій безрідній сироті

5. Заведуть мене до табору⁶ —
там ляжу спати на часок,
не прийде мати тай не скаже.
“Вставай синочку, пий чайок”

6. Заведуть мене до табору⁷ —
там ляжу спати на спину,
не прийде мати тай не скаже
“Вставай синочку, постелю.”

7 Нераз я звечора до рання
ходив по рідному селу,
тепер я звечора до рання
стою із крисом на посту

8. Нераз я звечора до рання
тримав дівчину на руках
тепер я звечора до рання
стою із крисом на часах

⁵ Так у Невмирущого, може: закричав.

⁶ У Невмирущого: до казарми

⁷ У Невмирущого: до казарми

247. За лісом сонце догоряло

1 За лісом сонце догоряло
і чорний орел закрівак,
на груди мою сльоза скотилась –
останній раз прощай сказав.

2 Прощайте карі оченята
прощай дівчино молода,
сюди я більше не поверну,
мені – далека сторона.

3. Колись я звечора до ранку
тримав дівчину, обнимав
тепер заграє мар¹ воєнний –
іду з землянку, ляжу спати.

4. В землянці стіни холодні,
я собі твердо постелю –
не прийде мила і не скаже
“Чекай, нехай тя обниму”

¹ Може: марш. (Порівняй “Не раз я чарочку випив” № 250, л. 3.)

248. Шуміли сосни і діброви (1,2)

(1,2) Маршово

Шу - мі - ли сос - ни і діб - ро - ви як я і -
шов у тем ний гай, сльо - за ме - ні на груди ско - ти лась ос -
так - нія раз ска зав про - щай сльо - щай

1 Шуміли сосни² і діброви
як я ішов у темний³ гай,
сльоза мені на груди скотилась –
останній раз⁴ сказав прощай.⁵

2⁶ Прощай дівчино красотице,⁷
бо я вже іду на війну –
хто знає, чи коли поверну⁸
ще раз в родиноньку свою.

3 Колись я випив склянку меду,
і йшов в садочок погулять –

тепер я вип'ю склянку чаю,
і йду в окопи ночувать.

4 В окопах⁹ нічка холодна.
лягаю спати на часок.
Не прийде мила, і¹⁰ не скаже:
вставай, миленький, пий чайок.

5. В окопах¹¹ нічка холодна..
лягаю спати на полу,²
не прийде мила, і¹³ не скаже.
вставай, миленький, постелю.

6 Колись я звечора до ранку
тримав дівчину на руках –

² В Олійника лісі.

³ У Подуфалого, в зелений.

⁴ У Подуфалого: сльози по личеньку котились, / в останній раз.

⁵ Подано: прощай сказав

⁶ У Подуфалого: Прощайте села ріднєсенкі, / прощай, дівчино молода. / Не знаю чи як ще поверну / до свого рідного села.

⁷ У Невмирушого варіанті Г.20: красунечко.

⁸ У Невмирушого варіанті Г.20: повернусь.

⁹ У Подуфалого: В кривці

¹⁰ У Подуфалого: тай

¹¹ У Подуфалого: В кривці.

¹² У Невмирушого варіанті Г.20 подане в дужках альтернативне слово: шинелю; мабуть треба б переміняти наголос у 4-ім рядку – “постелю”, як також і музику в обох випадках

¹³ У Подуфалого: тай

тепер я звечора до ранку
стою із крісом на плечах.¹

¹ У Невмирущого варіанті Г:15: тримаю кріса у
руках. У Подуфалого тримаю кріса на плечах, у

ногого це є 3-тя строфа, а слідує 4 та така.
Колись я звечора до ранку / любив з дівчиною
постояти, / тепер я звечора до ранку / сплю в
кріівку почувати.

249. Бувало звечора до ранку

Бувало звечора до ранку
носив я двача на руках —
тепер я звечора до ранку
ношу я кріса на плечах.

Бувало звечора до ранку
пишов я в садок погулять —
тепер я вип'ю склянку чаю,
піду в кабінку — ляжу спати.

Прийшов я у тую кабінку,
на холодну землю² ся кладу —
не прийде мила, тай не скаже
встань, милий, най ті постелю.

² У Кришчука: на холодний цемент.

250. Не раз я чарочку випив

1. Не раз я чарочку випив,
на вулицю гулять ходив,
а нині грають марш військовий,
у лісі спати ся положив.

2 У лісі спати ся положив,
а може в чистому полі,

не прийде мила, не пригорне,
не скаже: "Я тебе люблю."

3 Не прийде мила, не пригорне,
не скаже: "Я тебе люблю."
Не прийде мама тай не скаже.
"Лягай, синочку, постелю."

251. Бувало вип'ю шклянку пива

1. Бувало вип'ю шклянку пива,
сплю в садок я погулять, —
а нині вип'ю шклянку води,
сплю на нари сваті лягати.

на мелодію "Не плач матусю", № 329 (вар. 2)

2 В камері нічка холодная,
і цілі ночі я не сплю,
не прийде мама³, і не скаже:
"Вставай, козаче, постелю!"

³ Також: мила.

Вони тою кров'ю — волю здобували.

252. Летіла зозуля горами долами

Маршово



Останнє слово говорию...

254. У лісі, у темному (1,2)

(1) Помірно



у лі-сі у тем - но-му се - ред па-ху-чих тра-в ле



жить ко-зак ра - не-ний ле-жить не - на-че впа-в

(2) Помірно



у лі-сі, у тем - но-му се - ред па-ху-чих тра-в ле -



жить ко-зак ра - не-ний ле-жить не - на-че впа-в ле - впа-в

- | | | |
|--|---|--|
| 1 У лісі, у темному
серед пахучих трав
лежить козак ранений,
лежить снахчє впа-в. | "Ой милий, мій милицький, ⁵ 8
а що ж тебе болить?" | Дівчина, як почула,
почала плакати
"Мені уже до дому
нема чо вертати." |
| 2 І рани завивають! ¹
його вірні друзі,
і кров йому гамують ²
а він яєначе в сіі. | 5 "Болить менс, серденько,
болить правая рука, ⁶
що куля поранила —
куля більшовика. ⁷ | 9 Все легше, легше, легше,
з козака серце б'є..
Вже скоро день минає,
і нічка настає. |
| 3 В неділю, дуже рано,
як почало світить, ³
біжить якась дівчина,
до нас вона біжить. ⁴ | 6 8 "Мила моя дівчино,
я вже прощаюся —
більше я вже не буду
з тобов стрічатися " | 10. "Ви вірні мої друзі,
пишіть до родини
нехай вона при де
мене поховати " |
| 4. Прибігла до милого —
почала говорить. | 7 "Іди, иди до дому,
на мене не чекай —
Іди, иди до дому,
та іншого шукай " | 11 Як прийшла стара мати—
над сином ридає,
а старий, сивий батько —
за сином вмирає |

¹ У Невм Б.35 а): І кров йому гамують.

² У Невм Б.35 а): і ліка при-кладають.

³ У Невм. Б.35 б): ще місць не палає.

⁴ У Невм Б.35 а) і б): біжить вона до нас

⁵ У Невм Б.35 а): Ой милий, серце мое

⁶ У Невм. Б.35 а), щеї правах рука

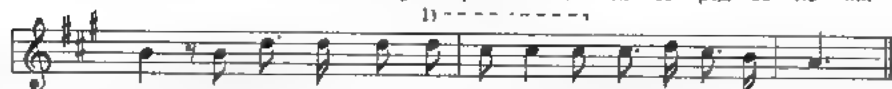
⁷ У Невм. Б.35 а) і Б.35 б): більшовицька.

⁸ У Невм а Б.35 а), нема б-ої стр., і клячється 7-ю, Б.35 б) не подає 7-ої стр

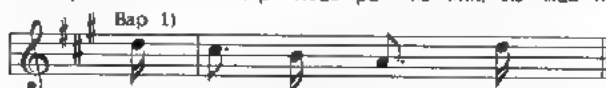
255. Ой там у Чорнім лісі (3)



Ой там у чор-нім л і сі, се ред зе-ле-них
1) -----



грав ле-жав стрі-лець ра-не-ний, ле-жав не-на-че спав.



по-ра-не-ний ле-

1. Ой там у Чорнім лісі,
серед зелених трав
лежав стрілець поранений,
лежав неначе спав.

2. А у неділю рано.
лиш почало світати,
біжить до нас дівчина,
не подаєш назад.

3. Прибігла до милого —
стихенька¹ говорить:
“Ох милий, серце моє,
а що тебе² болить?”

4. “Болить мене, серденько,
щеї правая рука,
що куля поранила —
куля большевика.”³

5. Вже лекше, лекше, лекше,
стрілецьке⁴ серце б'є...
І скоро віч минеться,
і знову⁵ день буде.

³ У Шморгуна: “Болить мені, милая, / болить
права рука, / ранила гостра куля, / куля
більшовика.”

⁴ У Шморгуна: Ой швидше, швидше, швидше /
повстаньце

⁵ У Шморгуна: ніч минає, / вже скоро.

¹ У Шморгуна: І стала

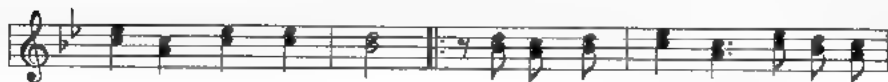
² У Шморгуна: а що ж тобі.

256. Ой там на горі, там на високій

Маршово



Ой там на го-рі, там на ви-сокій, там де ду-



бо-вня хрват ото-їть — а під хрес-том тим зе-ле-на



ро жа, зе-ле-на ро-жа. бі-лий цвіт

Ой там на горі, там на високий,
там де дубовий хрест стоїть –
а під хрестом тим зелена рожа,
зелена рожа, білий цвіт.

Ой то не рожа, то не зелена,
і то не з рожи білий цвіт –
то ті сльози, сльози дівочі,
що вона плаче день і ніч.

Ой там на горі, там на високий,
там де дубовий хрест стоїть –
а під хрестом тим стрелець убитий,
біленьким снігом прикритий.

Прийшла до нього миленька його
тай починає плакати
“Вставай, вставай же, ти мій миленький,
щось тобі маю сказати”

“А я не встану, ти, моя мила,
бо я не можу вставати –
на руках рани, серце зболене
і я тут маю вмирати.”

А як несли його до церковці –
стрілць уся рязом ішли –
гармати грали, попи співали,
а коні сумно ступали.

Як привезли його до церковці,
там поставили на стілець.
Дівчина влякла перед престолом
“Благословіть нас ту, витець!

“Благословіть нас батьку і мати,
вся молодого родина –
бо я жива йду з ним у могилу:
я його вірко любила.”

257.

В селі на Вибранівці

Не поспішаючи



- 1 В селі на Вибранівці серед пахучих трав.
В селі на Вибранівці стрелець Микола влав.
- 2 Всі друзі коло нього – всі друзі у журбі –
і ліки прикладають – а він неначе в сні
- 3 Всі друзі коло нього – всі поставали в ряд,
дивляться якась жінка біжить сюди, до нас.
- 4 Біжить вона стежкою, а купі наче град!
Біжить вона стежкою, не подзється взад.
- 5 Прибігла до Миколи, і стиха шелотить
“Ой сину мій, Миколо, а що ж тебе болить?”
- 6 “Болить мене серденько, шей лівая рука –
ото ж ня поранила хуля ворожая.”
- 7 В селі на Вибранівці серед пахучих трав
В селі на Вибранівці стрелець Микола влав.¹

¹ У Незмирущого (не виразно) зсинаив (*) (може “заснує”).

258.

Ой там під Львовом

Маршово



Ой там під Львовом явір зелененький.
ой там лежить стрілець, стрілець
молоденький

Ой лежить він лежить, терпить тяжкі
муки —
без лівої ноги, без правої руки

Без лівої ноги — чим ся підпирати?
Без правої руки — чим лист написати?

“Дівчино, дівчино, не стій наді мною —
взьми цю хустину, повтирай кров мою.

“Взьми цю хустину, що’сь ї вишивала,
щобись пам’ятала, що милого мала.

“Щобись пам’ятала, що милого мала —
що на Закарпаттю його поховала.

“Що на Закарпаттю його поховала —
високу могилу йому висипала

“Високу могилу йому висипала,
і на тій могилі напис написала.

“І на тій могилі напис написала:
Хай живе Бандера і його держава!”

“Хай живе Бандера і його держава,
щоби Московщина нам синів віддала.”

259.

Ой там під Кийовом

Ой там під Кийовом явір зелененький
а під тим явором, стрілець молоденький

Ой лежить він, лежить, терпить тяжкі
муки —
без лівої ноги, без правої руки

Прийшла до нього сама мати його —
плаче і ридає, і жалує його.

“Я думала, сину, тебе оженити —
а ти пішов, сину, до війська служити

“Я думала, сину, невісточку мати —

на мелодію “Ой там під Львовом”
а ти пішов, сину, кровцю проливати”

Ой прийшла до нього сама мила його —
плаче і ридає, і жалує його.

“Миленький, миленький, де твоя рученька?
Чим ти м’я пригорнеш до свого
серденька?”

“Мила моя, мила, мила дорогенька,
взьми цю хустину, повтирай личенько

“Взьми цю хустину, що’сь ї вишивала,
щобись пам’ятала, що милого мала”

260.

Ой там у полі безмежнім

Поволі

(1)

Ой там у по - лі без - меж - нім стрі - лець ра -

не - ний ле жав. ви зня - вши о - ці у -

го - ру, по - ле без - меж - не про - щав

1. Ой там у полі безмежнім стрілець ранений лежав
ви, знявши очі угору, поле безмежне прощав
2. "Прощай ти поле безмежне прощай - Вкраїно рідна,
думав я вільним остатись - ворог життя відобрав.
3. "Не жаль ми тих темних ночей, що по лісах я блукав -
лиш жаль ми тих карих очей, котрі так вірно кохав."
4. На небі зироньки сяють - мила йде в сад погулять,
сяде на білу березу - буде на милого ждять.
5. Стала під білу березу - довго стояла, сама,
ждала на свого милого - його нема, тай нема
6. На небі зироньки сяють - скоро будуть погасать,
наче до неї говорять. "Сумніс дівча, їди спать."
7. Ой там у полі безмежнім стрілець убитий лежав -
мертвими очима вгору поле безмежне прощав

261.

Там у безмежному полі

Помірно

(2)

Там у без - меж - но - му по - лі, там де про

від - ник ле - жав, під - няв у го ру він о -

чи рід - не по ле про - щав

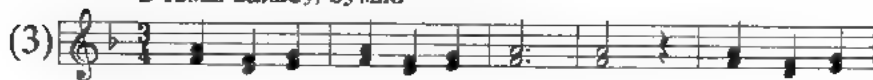
1. Там у безмежному полі,
там де провідник лежав,
підняв угору він очі
і рідне поле прощав.
2. Прощай, старенька матусю,
і ти, хатино стара,
прощай, річенько Серете –
мої останні слова.

3. Рад би до зас повернути
в тобі, хатино, сидіть,
в тобі, річенько Серете,
білсе тіло обмять.
4. Не жаль ми тих темних ночей,
що я їх часто не спав,
лиш жаль ми за Україну,
що я так вірно кохав

262.

В чистім безмежному полі

В темпі вальсу, сумно



В чис-тім без - меж-но-му по - лі стрі-лець ра -



не-ний ле - жав,

прия-шов до ньо-го во - ро -



ний

і так жа - ліб-но за - 'ржав

- 1 В чистім, безмежному полі
стрілець ранений лежав,
прийшов до нього вороний
і так жалібно за'ржав.
2. Стрілець,¹ розплющивши очі,
глянув на свого коня'

Прощай, мій коню вороний,
я вже кінчаю життя

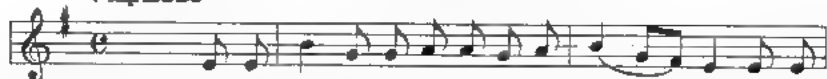
- 3 Не жаль ми тих темних ночей,
що я в підпіллі гуляв,
лиш² жаль ми тих карих очей,
що я так вірно кохав

¹ У Неамирушого вар. Г 22: Козак² У Неамирушого вар. Г 22: но.

263.

Та й нащо мене мати породила

Маршово



Тай на - що ме-не ма-ти по-ро-ди - ла тай на -



що ме-не Гос-подь зі-слав

щоб я бід-ний не-щас-ний хлоп -



чи - на за боль - ше - ви - ків кров про - ли - вав?

1 Та й нащо мене мати породила,
та й нащо мене Господь зслав –
щоб я бідний нещасний хлопчина
за большевиків кров проливав?¹

кров стікає на землю сиру –
а убиті лежать біля мене,
і між ними я також помру.

2. Відірве мені руку або ногу –
я нещасний калка буду
Ох і Боже ти мій милосердний –
що я бідний робити буду?

4. Є у мене десь батько і мати –
хто їм скаже що вістку сумну? –
що я тут у чужині загинув
і до дому уже не верну

3. Ой лежу я в траві – поранений,

5 Та ще сили і пам'яті стало –
я до дому листа написав:
ой прощай же, прощай, старий батьку,
я твій син вже убитий зостав.

1 У пісні "І нащо мене мати породила", що я
хлопець, такий молоденький, за Україну кров
проливав? (Хоч тексти заперечують собі, сене
подібний! Подібний парадокс у пісні "Хай
землю внорють гранати", "краща краля" – "за
смерть дає свою любов", або "за життя дає свою
любов")

6. Батько лист той читає дрібненький –
дрібні сльози падуть на папір.
чуєш, жінко, сніжок наш рідненький
вже на фронті від кулі помер.

264.

Свищать кулі, гострі кулі

Поміряю



Сви- щуть ку- лі, гос- трі ку лі, шей ре - вуть гар- ма - ти.



а я ле- жу у де кун- ку, ря- туй, Бо- жа Ма - ти

1. Свищать кулі, гострі кулі,
шей ревує гармати.
а я лежу у декунку,²
рятує, Божа Мати.

3. Один лежить – в тяжких ранах,
без обох ніг – другий,
третій – кличе товариша:
"Добний мене, друже."

2. Перестали вже стріляти,
крики було чути,
крики-йойки, крики-йойки,
і тяженькі муки

4. "Ой товаришу, мій брате –
як тебе вбивати?
За тобою, в дома, плаче
отець, стара мати.

5. "Ой товаришу, повстанче,
молодий козаچه –
Згинамо за Україну,
бо скрота плаче."

² У декунку – у окопах.

Смерть

265. По бою було, крик затих (1,2)

на мотив "Заграй ми цигане старий"

Помірно

(1) 

По бою було, крик затих, і стріли
повтихали. Той впав, а той жи-вий о-
ставсь, а ра-не-ні вми-ра-ли. Той ра-ли

(2) 

По бою було, крик затих, і стріли
притихали. Хто вмер, а хто жи-вий ли-
шивсь, а ра-не-ні ко-на-ли

1 По бою було, крик затих,
і стріли повтихали.¹
той впав, а той живий оставсь,
а ранні вмирали.²

2 Прощитий кулею лежав
син країв із Узпр'я.³
при ньому друг його клякчав —
оба сини Узпр'я⁴

3. 'Вмираю', каже "брате мій,
і світ мене прощає" —⁵

на смерть, мені вже вдарив⁶ дзвін.
До тебе просьбу маю

4. "Візьми сопилку тай⁷ заграй
заграй мені в останнє —
нехай присниться рідний край
і молодість, кохання."

5. І друг, схилювшись⁸ над ним,
сопилку витягає —
дрожачим голосом, сумним
журливу⁹ пісню грає

¹ У Бера² притихали.

² У Бера² хто вмер, а хто живий лишивсь, і а
ранені конали

³ У Бера² стрелець села Підгір'я

⁴ У Бера² Підгір'я

⁵ У Бера² тебе і світ прощаю.

⁶ У Невмирушого. вдарить.

⁷ У Бера² і.

⁸ У Бера² схиляється.

⁹ У Бера² тужливу

6 І бачить ранений, моя в сні,
ую свою країну¹
діброви, гори та² ліси,
і степ, і полонину.

¹ У Бера2. І бачить ранений у сні, / ую свою
Україну

² У Бера2 г.

7 Та нагло друг пісню урвав --
і дивиться на нього.
"Чи спиш, Василю -- чи умер
за волю люду свого?"

8 Дивиться друг на Василя,
питається у нього..
та Василь вже скінчив життя
'за волю люду свого'!

266. Тучі та завої в степу далекім

Не поспішаючи

Ту - чі, та за - во - і в сте - пу да - ле клім

стук-ну-ла кінно та ко-пи-та-ми в діл вда-ри-ли гар-ма-ти!

Пер-ша ку-ля бра-те, в гру-ди без-та-лан-но-му ме-ні

Вар 1) 2) 3) для строфок 3 і 4

о - ці --ро-ни роз-кля-ють ро-но-го ко-ня
--ан-ня на зем-лі

1 Тучі¹ та завої в степу далекім
Стукнула кіннота копитами в діл.
Вдарили гармати! Перша куля, брате,
в груди безталанному мені

2 Серед злої ночі, мої карі очі
кряки та ворони розкляють.
Кучері шовкові кості козакові,
бур'яном, травою заростуть.

¹ Н Вжеська подає тут: хмари

3 Командир питає, список зачитає
Бєсть у нього хлопці -- я їм не рівня
Шкода України, шкода моїх рідних,
матері старої, та вороного коня

4 Мила посумує, з іншим пожартує
Кості мої злінуть у сирій землі
Ось вся пригода! України шкода,
сонечка на небі, та кохання на землі

267. Ой надлетів той крук чорний (1,2)

Поволі



- 1 Ой надлетів той крук чорний — сів біля криниці.
там повстанець, в грудь ранений, благає водиці.
2. "Дая водиці, круку чорний", повстанець заплакав.
Крук не чує, скочив ближче, і ще раз закрікав.
- 3 Як прощався він зі світом, то крук клював очі,
і не було більш зітхання до темної ночі.
4. А в ночі прийшли повстанці і тіло забрали,
і поклали хрест дубовий там де поховали
- 5 Ніхто не був із родини, ніхто не заплакав —
лиш крук чорний на могилі «Вічну пам'ять» крикав.
- 6 Прощай батьку, прощай ненько, прощай Україно,
прощай дівчино, серденько — бо я вже загинув.

Варіант (2)

1. Ой надлетів той крук чорний сів біля криниці
там повстанець, в грудь ранений, благає водиці.
- 2 "Води, води, чорний круче", повстанець благає..
Крук не чує, ближче скаче і кров випиває.
- 3 "Друже круче, це кров моя," повстанець благає..
Крук не чує, ближче скаче і кров випиває.
- 4 "Друже круче, це кров моя," повстанець заплакав. .
Крук той ніби осмілюєся і ще раз закрікав.
- 5 У повстанця чорні очі, очі чорні в крука,
в крука очі усміхнені, в повстанця розпука.
- 6 Нема сили їх примкнути, сльози не сливаються,
лиш думки ще не зникнуть, білий світ прощають.
7. Прощай світе білесенький, прощай Україно,
прощай дівчино, серденько — а я тут загину
8. І ніхто не був з родини, ніхто не заплакав —
лиш крук чорний на могилі «Вічну славу» крикав.

268.

На купині під осокою

Поволі



1 На купині під¹ осокою –
там один стрілець вмирав:
він² тримав за грудь рукою,
з рани кров він зупиняв³

2 І потекла та кров червона,
і стікає в купину –
а стрілець там помирає
за ідею, за святу.⁴

3 Глянув в гору він ясним оком,
і побачив неба світ –
стиснув зуби він від болю –
передав друзям привіт.⁵

4. “Ох ви друзі мої єдині,
я вмираю вік у вік,
я вмираю – не побачу
своєї рідної вже повік.

5 Ох ви друзі мої єдині,
я тут вже загину –
не побачу я вільною
свою рідну Україну.⁶

6 Не знаю ти,⁷ що наряд встане,
і завзято в бій піде,
і катам за все відплатить,
і мене там спом’яне.”⁸

¹ У Шморгуна: між.

² У Пастушенка: і.

³ У Шморгуна: він тримався за грудь рукою,
кров із рани зупиняв.

⁴ У Шморгуна: Кров лилася проміж пальці /
стікала в купину / Там один стрілець вмирає /
за ідею, за свою.

⁵ У Пастушенка: І сплющив очі, глянув в гору /
побачив небо й світ / стиснув зуби він від болю
/ і братам послав привіт У Шморгуна: Глянув в
гору подивився – / і побачив небо згін / Він
підняв угору руку / і послав друзям привіт

⁶ У Пастушенка: “Ох брати мої єдині, / я вмираю
без рідні / я вмираю й не побачу / самостійної
доби У Шморгуна –Друзі милі, я вже чую, /
що вмирати я буду / Як умру, то не забуду /
самостійну Україну

⁷ У Пастушенка: Вірю в те.

⁸ У Пастушенка: заплатить / і привіт братам
пошле У Шморгуна: Я вмираю, але вірю, / що
повстане наш наряд / Тоді катам за все
заплатять / і віддачать за мене.

269. У осінню нічку вітер свище полем (1, 2)

(1, 2)

у - о - сін - ню ніч - ку ві - тер сви - ще по - лем

сум - но і три - вожно буй - ний ліс шу - мить Під ви - со - ким дубом

на зем - лі хо - лод - ний ра - не - ний у гру - ди — пар - ти - зан ле - жить

Варіант (2) малими нотами: мелосний витяг варіанту в ісометричній силабічній ритмі



- 1 У осінню нічку вітер свище полем,¹
сумно і тривожно буйний ліс шумить.
Під високим дубом, на землі холодній,
ранений у груди — партизан лежить.
- 2 Кров гаряча з рани струмком витікає²
і ніхто не бачить тільки смерть страшна...³
Ранений у груди — помочи благає,
і ніхто не чує, тільки ніч одна.⁴
- 3 "Не знаєш ти батьку і ти рідна мати,
як та рана в серці тяженько боляче...
Не знаєш сестричко, де твій брат вмирає,
бо найтяжчий ворог не дав йому жити.
- 4 "Ніхто з вас не прийде бачитись востаннє,
та хотіай кохана, ти прийди сама,
може твої сльози кров гарячу сплять,
щоб вона так скоро з серця не стекла.
- 5 "Дай най подивлюся в твої ясні очі,
може легше буде у сирій землі!
- 6 "Прощайте, всі рідні, не тужіть за мною!
Грудь мою ранила куля гостра.
Прощай, дівчино, не чекай на мене
я вже не повернусь — ти тепер одна."
- 7 Правую рукою рану затуляє,
лівою рукою кріса притулює.
"Прощай, батьку й ненько, я тебе лишую,
як рідного брата я тебе любив."
8. В смертних судорогах він розплющив
очі,
смерть над головою вже йому стоїть
"Прощай, батьку й ненько, я вже
умираю
Не будете знати де ваш син лежить."
- 9 Деся далеко в лісі сова закривчала,⁶
ранений в гарячці помочи благав...
Ще щось хотів сказати⁷ — смерть уста
скривила
так в осінню нічку⁸ партизан вмирав.

¹ У Невмирушого: Деся далеко в лісі сова засквипала

² У Невмирушого: Кров гаряча струмком із грудей ся ляє

³ У Невмирушого: тільки ніч одна У Подуфалій: та ніхто не сплять тільки смерть одна

⁴ У Подуфалій: Ранений в гарячці помочи благає, та.

⁵ У Невмирушого: тільки смерть одна

⁶ У Невмирушого: засквипала.

⁷ У Невмирушого: сумно і тривожно буйний ліс шумів. / Щось хотів сказати

⁸ У Невмирушого: в осінній лісі

270.

Десь далеко в лісі

*У осінню нічку вітер свище полем (3)**Текст як в попередній пісні*

(3) Не посвітаючи

Десь да ле-ко в лі-сі со-ва за-ски - ви - ла, сум-но і три-
 вож-но буй-ний ліс шу - мить. Під ви-со-ким ду-бом
 на зем-лі хо-лод-ній, ра-не-ння у гру-ди — пар-ти-зан ле-жить

271.

В Городенці на машині

Помірно

В Го-ро-ден-ці на ма-ши-ні лен-ту мо-ло-ти-ли
 про Ва-си-ля мо-ло-до-го не-сла-ву зло-жи-ли

- 1 В Городенці на машині ленту молотили,
про Василя молодого неславу зложили.
- 2 Та й зложили неславочку легкодушні люди,
що він кинув залізечку в машинкові груди.
3. Ой чи кинув, чи не кинув — то його провина,
пішла марно з цього світа покірна дитина.
4. Ой Василю, Василечку, чим ти провинився,
що у полі, край дороги, кровцею облився?
- 5 Лишилася Василева сорочка бияленька —
куда ходить, руки ломить Василева ненька
- 6 Лишилася Василева сива кабатина,
куда ходить, руки ломить молода дівчина
- 7 Лишилася Василева шапка баранкова,
лишилася за Василем сумненькая слава.

272.

Серед диких степів

Поволі



Серед диких степів, де простори ланів,¹
де лиш вітер по полі гуляє,
там в чужій стороні, без рідні, без сім'ї
молодий партизан² умирає.

Рідний край він любив і дівчину лишню,
і пішов з ворогом воювати
тільки ворог лихий рідний край дорогий
став мечем і огнем руйнувати

В почорнілих очах відбивається жаль,
що умре молодим на чужині,
що вітри та сини заметуть його сліди,

і не буде його на Україні

Він не плакав за тим, що умре молодим,
бо лиць вічне є небо над нами
Йому жаль одного, що могилу його
занесе на чужині снігами.

Серед диких степів, серед буйних вітрів
заросте лиш трава там буряна³
А хто міг би прийти і цвіток занести
на могилу оту партизана⁴

³ Реконструкція, у Березького: почорніє його
хрест березовий.

⁴ Реконструкція, у Березького: на могилу ту
січовикові, деінде бойовикові

¹ Від Каманської: де простори, піски.

² У Березького: січовик

273.

У неволі тяжкій

Сумливо



1. У неволі тяжкій
партизан¹ молодий
умирає з кривавої рани –
йому жаль лиш було
що могилу його
занесуть буйні вітри снігами

2. Він свій край так любив
там дівчину лишив,
сам поїхав в чужину вмирати ²

¹ У Бокоча, січовик. Але казав В. Бокоч, що раніше співав "партизан".

² У Шморгуна. Я край свій любив, / я дівчину лишив, / і пішов за свій край воювати.

коли ворог лихий³
рідний край дорогий
став вогнем і мечем руйнувати.⁴

3. Пройде рок в зо три
і холодні вітри
занесуть ту могилу снігами⁵
Хто ж тоб' міг би прийти
і цвітів принести
на могилу оцю партизана?⁶

³ У Шморгуна. Але ворог лютий

⁴ У Шморгуна. Мечем і вогнем руйнувати.

⁵ У Шморгуна. А сини та льоду / занесуть всі слани / і забудуть про мене на Україні.

⁶ У Шморгуна. Хто де

⁷ У Бокоча і у Шморгуна на могилу січовика.
(Пор. першу примітку)

Похорон

274. У лісі темному, де біла береза (1)

Повол



1. У лісі темному, де біла береза,
де соловей пісню співав,
лежить там убитий стрілець молоденький,
а тіло ніхто не сховав.⁸

2. Ой лежить він, лежить,⁹ три дні і три
ночі,
аж тіло зчорніло його.
Зрубали соснину, збили домовину –
а в вечір ховали¹⁰ його

3. Як його ховали, то гармати грали,
а соловей пісню співав,
а зорі сяяли¹¹ в його карі очі –

а він ся з родинув² дращав:

4. "Прощай, старий батьку, і ти стара мати,¹²
і ти найдорожча – прощай!
Я більше не вернусь¹⁴ до рідної хати,
я вже не побачу свій край."¹³

5. У лісі темному, де біла береза,
де соловей пісню співав,
стоїть там самігня стрілецька могила –
довкола шовкова трава¹⁶

¹² У Подуфалого: як він всю родину

¹³ У Подуфалого: прощай, стара мати

¹⁴ У Подуфалого: не прийду

¹⁵ У Подуфалого: і більше не повернусь в свій край.

¹⁶ У Подуфалого: стоїть там могила стрільця січового, / травою кругом поросла.

⁸ У Подуфалого: не ховав.

⁹ У Подуфалого: Лежить він убитий.

¹⁰ У Подуфалого: і так поховали його.

¹¹ У Подуфалого: світили.

275. У лісі темному, де біла береза (2)

- 1 У лісі темному, де біла береза,
де соловей пісню співав,
лежить там убитий стрілець молоденький,
а тіла ніхто не сховав.
- 2 Ой лежить він, лежить, три дні і три ночі,
вже тіло зчорнило його –
а кровця стікала по білій шинелі,
а крук кльовав очі його.
- 3 Іхав козаченько з далекого краю
і тіло стрільця він знайшов –
зрубав він ялину, зробив домовину,
і вичю його поховав.
- 4 Як його ковали, то гармати грали,
а соловей пісню співав,
а зорі сяли в його карі очі –
а він ся з родинув прашав:
- 5 "Прощай, старий батьку, і ти стара мати,
і ти найдорожча – прощай
Я більше не вернусь до рідної хати,
я вже не лобачу свій край
6. "Бо моя хатина в зелений діброві –
навколо зелена трава
Напевно не знає молода дівчина,
що мене на світі нема "

Заповіт

276.

Там за зрубом ЗАПОВІТ ПОВСТАНЦЯ

Не поспішаючи



1. Там за зрубом, в темнім лісі,
сонце погасає –
а на зрубі, при узліссі,
повстанець вмирає.
- 2 Він вмирає, світ прощає
щирими словами..
Мовкне пташка, деяв стихає,
ліс скилився верхами. .
3. "Гей, прощай же, ясний світе,
і ви, добрі люди –
моє слово заповітом
нехай для вас буде
4. "Ти ясний, прекрасне небо –
та покад братами,
ворогів дари від себе –
громами, хмарами
5. "Та будь ти, земле, плодом:
друзям – щонайкращим,
ворогам мого народу
терном і будячям.
6. "Тих, що кров дають за волю –
кличте, тату, в хату,
тих, що граблять і неволять –
геть гонять проклятих.
7. "Хлібом, силко зустрічайте,
мамо – моїх друзів,
босярам – деś пошукайте
доброї отрути.
8. "Обізвися, усмихнися,
сестро – до повстанців,
занимай, і відвернися –
перед голодранцем
- 9 "Ти ж готуйся, милий брате,
в бій за Україну,
щоб звільнити від «зіркатих»
милу батьківщину

10 "Ви ж, за нашу смерть нечасну,
мили браття-друзи,
приготуйте пімсту страшну
лютому катюзі!

11 "Заповіт цей нехай ходить
по всій Україні –
нехай пімсту пісня родить
в старцех і дитині."

277. Як мені прийдеться вмерти (І)

Поміряю

(1) 

Як ме н прий деть - ся вмер ти.
жер-гву - ва - ти для кра - ю, Будь-те лас-ка, по - хо
вай те ви ме - не в зе ле-нім га - ю

1 Як мені прийдеться вмерти,
жертвувати для краю,¹
будьте ласка, поховайте²
мене в зеленому гаю³

2 Лиш у гаю поховайте,
щоб деколи з весною
хоч пташина заспівала
тужну лісню наді мною.

3 Потім висипте⁴ могилу,
хрест високий⁵ закопайте,
на хресті⁶ прибийте дошку,
і на н.й⁷ слова подайте.

4. "Тут січовик спочиває,
що з гарячої⁸ любови
в боротьбі⁹ за Україну
не зносив тяжкі¹⁰ окови"

5 Це сказав, на небо глянув,
шепнув "Боже" ледве чути,
в Божі руки віддав душу –
кругом стало тихо, смутно

6. А його могилу нині
звеселяють пташки співом,
а ти друже як там будеш,
змов "Богородице Діво"

1 У Берлі Як нам прийдеться вмирати, / задля
рідкого краю.

2 У Берлі та поховайте.

3 У Невмирущого подано також ви мене в
зеленому гаю

4 У Берлі- Висипте мені

5 У Берлі березовий хрест

6 У Берлі на тім хресті

7 У Берлі і такі

8 У Берлі: що із святої

9 У Берлі, нині в борбі.

10 У Берлі здіймав тяжкі

278. Як нам прийдеться вмирати (2)

Стримаво



Висипте мені могилу,
бреззовий хрест закопайте,

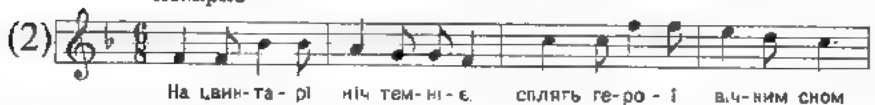
на тім хресті прибийте дошку,
і такі слова подайте:

“Тут січовик спочинає,
що із святої любови
він в борбі за Україну
зди́мав тяжкі́ окови”

Мозила

279. У степу могила

Поволо



1. У степу могила чорніє,
сплять стрільці там¹ вічним сном
Тихо, тихо, вітер віє,
і співає свій псалом.

¹ У Подуфалого. На цвинтарі ніч темніє, / сплять герої.

2 Над гробами ангел смерти
числить схилені хрести
Встаньте ви у горді лави
до святої боротьби.

3. Вас пробудить пісня слави
в цей прекрасний день весни
Годі, годі сльози терти
серед горя і журби

280.

Широка могила

Широка могила з сирієї землі,
а у тій могилі сплять друзі мої.
Їх тини виходять із темних борів
і кличуть до помсти на своїх катів.

І вітер шелоче, їх думу несе,
й підбирає військо молоде.
Спить мої друзі, сніть радісні сні,
наповнені віри ждять волі-весни

281.

Ой піду я, піду, поміж ланами

на мотив нар. пісні "Ой піду я, піду"

Вільно

Ой пі - ду я, пі - ду, таї по - між ла - на ми.

нар - ву я пше - ни - ці [й]а ма ку зво - лош ка ми.

та пі - ду я даль - ше в гли би н[и] лі - са - ми

аж ту - ди де стеж - ки scho - дять - ся я - ра - ми

Ой піду я, піду, [та] поміж ланами,
нараву я пшениці [й]а маку з волошками,
та піду я далше в глибин[и] лісами
аж туди де стежки сходяться [з?] ярами

Під хрестом з берези спільна там могила –
а в ній спочивають стрільці «Беркута»
Він посередині – з вірними друзями,
біля нього лежить брат вірної дружини

На хрест я виночок виплету з бляватів,
у сніг покладу я волошків і маків
Знаєш ти, курінний, хто це передав,
кому ти у серці на віки зів'яв.

VI. Доля дівчини, мами, рідні

До-повстанські пісні

282. Прощай, дівчино моя

Сумливо



Про-ша вай дів-чи-но мо-я мо-же вже вос-тан-ний раз бо стрі-



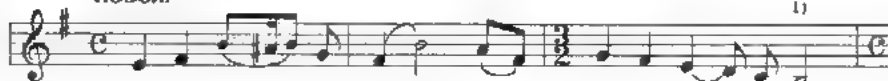
лець-ка сур-ма гра-є і до бо-жі кли-че нас

- | | |
|--|---|
| 1 Прощай, дівчино моя,
може вже в останній раз,
бо стрелецька сурма грає
і до бою кличе нас. | 4 Минув місяць, минув другий,
а миленького й нема,
а на третій місяченько
вже скінчилася війна. |
| 2 "Я сьогодні із тобою,
завтра піду воювати,
а позавтра — у могилі:
буду вічно спочивати." | 5 Ні з ким в полі жито жати,
ні з ким ячмінь в'язати,
ні з ким сісти, говорити,
циру правду сказати. |
| 3 Рано-вранці, ранесенько,
на вороному коні
через поле, степ широкий,
мов той вітер — полетів | 6 Сама в полі жито жала,
сама ячмінь в'язала,
сама сіла, затужила,
гірко шей заплакала! |

У Олійника: гірко шей заплакала.

283. Ой давно я давно, в матінки була

Поволі



Ой дав но я. дав но а ма-тін-ки бу-ла.



вже стеж-ка-до-риж-ка тер-ном за-рос-ла.

- 1 Ой давно я, давно, в матінки була,
вже стежка-доріжка терном заросла

- 2 Ой заросла терном, шей шипшиною,
де я походжала, тай дівчиною.

- 3² Взяли мене кати у чужу сторону,

- 2 3-та я 4-та строфи ставляють одинокую важливу

у чужу сторону тай на Колиму

визначність цього переставу від народної пісні,
вони замінюють 3 строфи такі 3 Де я
походжала, тай дівчиною, / де носила воду
коновчиною / 4 Дала мене мама у чужу сто-
рону, / у чужу сторону тай за дружину. / 5. А
як видавала, той наказувала, / щоб ти в мене
донько сім літ не бувала

4. А як забирали, той наказували
"Щоб ти в Україні повік¹ не бувала."

5. А я не втерпіла, зозулею стала,
зозулею стала, у сад прилетіла

6. Сіла на вишеньці, тай стала кувати,
вийшли мої мама у сад походити

7. "Вийди, батьку вийди, що за новина,
у нашім садочку дивна пташина."

8. Вийшли, тато, вийшли, із старої хати,
із старої хати, доньку пізнавати.

9. "Ой то не пташина, тая новина
то бідна дитина, то донька моя"

¹ Н Бжеська подас тут: во-вік

Пісні із запозиченими мелодіями

284.

В бій за славу (1,2)

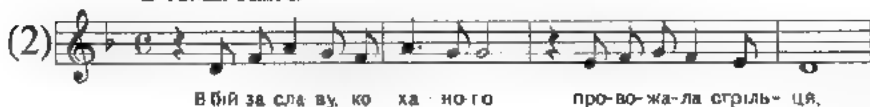
Пісня про Нечая

під мотив рос. солд. п. "На позиції дівушка"

Не поспішаючи



В темні таяга





В бій за славу, коханого
проводжала¹ стрільця,
цілу нічку прощалася,
цілувала в уста

І шептала коханому,
не побачиш мене,²
як колись там під вишнею
пригортала тебе³

Вже прийшла та хвилиночка,
від'їжджати пора,
цілувала⁴ в останнє
вже сидів в стремєнах
Лети, орлику, птичкою,⁵
ворогів розбивай,
неси свого товарища,
це вже другий «Нечай».

Дудожить під копитами
степовая трава,⁶
спів лунає між горами —⁷
Україна вільна!

Чути пісню коханого⁸
скрізь по селах містях:
впав «Нечай» твій поранений
на гурбинських полях.⁹

Зблідло личко коханого,
кров тече на траву¹⁰
Чути — шепче стихенька він,¹¹
споминнає рідню.

«Прощавай, ти!»¹² кохана —
не побачиш мене
як колись там з гітарою
в саду місяць вийде.¹³

Вийде¹⁴ місяць — освітить все.
в саду місце пусте,
де ходили їх ніженьки —
той слід заросте!

Де ходили їх ніженьки —
заростає трава
Не жди свого коханого —
вже могила сира.¹⁵

¹ У ЗбірУПА: у Громенка: впряжала

² У Громенка: прощавай же, коханий мій, на побачу тебе.

³ У Шморгуна: проводжало дівча. / В нічку темку прощалося, / цілувало уста. / «Прощавай же, кохана, / не побачиш мене, / будеш згадувати частиньку, / коли місяць зійде»

⁴ У ЗбірУПА: поцілував.

⁵ У Шморгуна: вже цілує в останній раз, / вже ступив в стремєна. / Лети, орлику, пташиною.

⁶ У Громенка: земля

⁷ У Шморгуна: чуєш пісню, кохана

⁸ У Шморгуна: Чуєш пісню, кохана. (містях?)

⁹ У СпівГоліша: упав Нечай поранений, / в підкарпатських лісах У Громенка: Впав Нечай ізранений на гурбанських полях... У Шморгуна: на Урвєнських полях

¹⁰ У ЗбірУПА: на рілєю; у Шморгуна: Зблідло личко кохане, / кров стікає в рілєю.

¹¹ У СпівГоліша: І шепоче тихесеньку у Шморгуна: Уста тихо шепочуть — / (споминають).

¹² У СпівГоліша: уже.

¹³ У СпівГоліша: зійде.

¹⁴ У СпівГоліша: Зійде.

¹⁵ У Шморгуна: там трава поросла. / Не жди свого коханого — / вже могила німа.

285.

На покинутих згарищах

під мотив рос. солд. п. "На позиції дівушка"

1. На покинутих згарищах
сумно віють вітри,
там де ми розпрощалися,
він сказав: "Мушу йти".
І покинув заплакану
він дівчину свою,¹
і сказав їй: "Зі славкою
я до тебе верну!"²

2 І з друзями подібними
його доля сплела,
і пішов він до рідної,
до своєї УПА.
І поглянув в останнє
милий в тее вікно,
де сиділа кохана,
цїлувала³ його.

3 Друзі з радістю стрінули
молодого стрільця,
розказали про подвиги,
про повстанське життя.
І покинув заплакану
він дівчину свою,
і сказав їй: "Зі славкою
я до тебе верну!"

4. І в лісах непроходимих
з кулеметом⁴ в руках,
він боровся з червоними,
в славних лавах УПА
І покинув заплакану
він дівчину свою,
і сказав їй "Зі славкою
я до тебе верну!"

¹ У СпівУПА І дівчину заплакану / покинув він
молоду

² У СпівУПА: прийду.

³ У СпівГоліаша. і пестила.

⁴ У СпівГоліаша з скорострілом.

286 У повстанці, коханого проводжало дівча

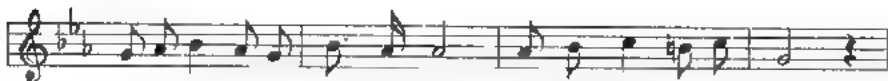
сл. Марійка Будник(?)

під мотив рос. солд. п. "На позиції дівушка"

Не поспішаючи



У пов-стан-ці ко-ха-но-го про-вож-жа-ло дів-ча,



і з ту-го ю на сер-день-ку, зо сльо-зою на о-чак



Ми-нув мі-сяць ско-ре-сень-ко і вже дру-гий на-став



як пов-ста-нець дів-чи-нонь-ку в тем ну ніч-ку про-щав.

Вар. 1)

1. У повстанці, коханого проводжало дівча
і з тугою на серденьку, зі сльозами в очах.¹
Минув місяць скоресенько і вже другий настав
як повстанець дівчиноньку в темну нічку прощав.
2. Прийшла вістка із віддїлу, що коханий упав,
що він в бою нерівному смерть героя прийняв.
Не заплакала дівчина як почула про це –
Сумом серце не вкрилося, ні сльозою лице
3. В першу нічку невидную прямувала у ліс,
з санітарною торбою, за плечима щей кріс,
і на ранок до віддїлу зголосилась вона.
“Я прийшла пити повстанчого гірку чашу вина.
4. Вчора вістку одержала, що коханий поляг,
я рішила – коханого продовжатиму шлях.”
І порою зимовою дівча стало у ряд.²
Смерть коханого милого відпокутує кат.

¹ М Кавун зо сльозой на очах. М. Бжеська подає тут: зо сльозами на очах

² Н Бжеська подає тут: з лаву стало дівча

Повстанські пісні Про долю дівчини

287. Цвила, цвила калинонька

сл. пров. «Тарас» (Дмитро Матвєський)

Помірно



- 1 Цвила, цвила калинонька,¹
тай в'янути стала,
ой чого ж ти дівчинонько
прясти перестала?
- 2 “Пішов, пішов мій миленький
в повстанські загони...”
Не журись, моє серденько.⁴
він край наш⁵ боронить.
- 3 Не хилися калинонько
вітами⁶ додолу,
повернеться незабаром
твій милий додому
- 4 Хай не плаче стара мати
дрібними⁷ сльозами,
буде, буде перемога,
тай за повстанцями⁸

³ Так у Сльоголяца. Це годиться краще з метром
лісні ніж поправка у СпізУПА Цвила, цвила
калінонька.

⁴ У Білевич: Не журися, дівчинонько.

⁵ У Юркевича, він краю.

⁶ У Юркевича: віттами

⁷ У Білевич: гіркими

⁸ У Білевич: за УПА бійцями

288. Не хилися беризонько

Помірно



1. Не хилися беризонько,
бо ще сонечко зійде
не журися дівчинонько.
твій миленький це прийде.
2. "Ой чи прийде, чи не прийде,
мій миленький до села -
аби тобі краю рідний
тая воленька прийшла!"

3. Гей дівчино, бери кріса,
півню заспівай нову -
жлуть тебе повстанці в лісі
як сестрицю бойову¹
4. Україну захищати
молодечими грудьми -
щоб вернулись батько й мати
з далекої Колими

¹ У джерелі не чітко, виглядає як "бо нову"

289. Нераз, вечірною порою

Помірно



Нераз, вечірною порою,
звичайно як у маю,
як місяць високо зійшов,
спіщила садом до га(ю).

Зустріла я друга в лісу
сидячи край діброви,
а з ним дівчина чудова,
рум'яна, щей чорні брови.

То усміхється, то змовчить,
пошепче щось стихенька,
то прислуховується співів
мого соловейка.

І знов гітару він візьме,
заграє мило та звучно,
і так їм любо той час мине
весело, а не скучно

І знов прийшов чарівний май
і гай зазеленівся, -
дівчина ходить поціл гай: -
де той повстанець дівся?

Повстанець в лісі темному
уже давно загинув
і на розлуд,² залишив
розкохану дівчину.

² Може: і на розпук?

Діточина працює повстанця, рідню

290. На прощання, з другом довго говорила

Не поспішаючи

На про щан ня, з дру гом дов - го го - во - ри - ла.

і ди - ви - лась сум - но во - ці го - лу - бі

"Про - ща - вай мій дру - же. будь здо - ров мій ми - лий.

я на спо мин хуст-ку да ру ю то бі"

На прощання, з другом довго говорила,

і дивилась сумно в очі голуби...

"Прощавай мій друже, будь здоров мій милий,
я на спомин хустку дарую¹ тобі

Якщо підеш, друже, в бій із москалями,²

як ти куля раниць, поміж козаками...

от тоді, мій друже, ця біла хустина

так загойть рану як моя рука

Котиться машини, гуркотять гармати,

і сталеві птиці летять у розмай...

якщо, милий друже, з ворогом стрінешся
білої хустини ти не підіймай.³

Притули до рани, а потім криваву
хустку, наче прапор, піднеси в гору.

Хай по світі лине слава України,
слава про повстанців незломних в бою."⁴

¹ Н. Бжеська подає тут: подарую; М. Кавун співає: подар'ю.

² Н. Бжеська подає тут: у бій з москалями.

³ Н. Бжеська подає тут: підіймай.

⁴ М. Кавун: "Співали 'в нерівнім бою і співали 'незломних в бою'..."

291.

Бувай здоров коханий мій

Сумливо

Бу-вай здо-ров ко-ха-ний мій бо я і-ду в до - ро - гу

Роз-аї-єть-ся ки-ти-ця мрія без те-бе до-ро - го - го

На-ді-я, моя виш-не-вня квіт роз-аї-єть-ся з віт - ра-ми. а



1. Бувай здоров, коханий мій,
бо ч іду в дорогу.¹
Розвіється китиця мрій
без тебе дорогого.
Надія мов вишневий квіт
розвіється² з вітрами,
а я піду в далекий світ
незнаними шляхами.
- 2 В повітрі когаться дими,
машина вже готова.
Прибуди, коханий, пригори,

і поцілуй без слова.

Бо, певне, я не повернусь —
ти не вдавайся в тугу.
Бувай здоров, коханий мій —
ти, може, знайдеш другу

- 3 Дзвіночок дзвонить "дзень-дзелень" —
машина вже готова,³
не вчую більш твоїх пісень,
не вчую ані слова
І в глибину твоїх очей
я більше не загляну —
далеко від твоїх грудей,
на чужині зів'яну

¹ Н. Бжеська подає тут: бо я іду на північ.

² Н. Бжеська подає тут: Надії, мов вишневий квіт, / розвіються.

³ Н. Бжеська подає тут: вже на шляху.

292.

Літня зірна нічка

Темпо вальса



Літня зірна нічка
вкрила вкруг усе,
а блідонький місяць
свій товар пасе
І по нивці синій
стиха проходить,

у садок вишневий
тайком заглядає.
Бачить як квітонька
головоньку клонять,
бачить як дівчина
перли-сльози ронить.

І праще милого
в далекую путь.
"Повертай скоренько
мене не забудь..."

293.

Сльози скотились з її очей Лірична пісня УПА

Помірно



Сльози скотились з її очей
коли сказав він "Мила, прощай"
Сумом вкривались цвіти вишень,
а вітер кликав "Скоро вернись."

Біль задавила у своїх грудях,
очі вид ішастя вгору підняла.
"Ідь же, мій милий, у нашу УПА...
вернеш у славі, я знову твоя."

За смерть і руїни та сльози кругом
помсту неси ти червоним катом.
Жити для України ти не жалій,
з волею вернеш, будеш ти мій"

І все усміхнулось небо, земля,
квіти хилились під ноги стрільця,
сонце раділо з висот в небесах,
золотом сипло йому по слідах¹

¹ Наша реконструкція – у Овершинна: "...з
небесних висот, / ...йому у слід."

294.

Бувайте здорові

Бувайте здоров, моя рідна немко!
Чом ти не втопила, як була маленька?
Я ж тебе топила, а ти не зтонула
Як же тебе, доню, тюрма не мінула?
Бувайте здоров, мої рідні браття!
А хто ж буде, браття, білячко вам прати?
Бувайте здоров, мої рідні сестри!
А хто ж буде, сестри, ваші коси плести?

Бувайте здорові, ви мої віконця!
Я ж вас протираю ще до сходу сонця!
Бувай же здорова, ти моя земелько!
Я ж тебе мазала в суботу раненько!
Бувайте здорові, дубові дороги,
ой де проходили мої білі ноги!
Бувайте, бувайте, та не забувайте,
щодня, щогодини мене споминайте

Мати працює сина

295.

Вирижала мати сина

В темні маршу





- 1 Виряжала мати сина під Крути до бою,
розчесала кучерики² понад головою. (2р.)
2. Іди, іди мій синочку – а бою не здавайся,³
як побореш вороженьків – до дому вертайся. (2р.)
3. Іду, іду моя мати – вчиню твою волю,
а ти ходи й проси Бога, щоб вернувся⁴ з бою. (2р.)
- 4 Ждала, ждала мати сина⁵, під Крути ходила –
пізнавала⁶, між трупами, найменшого сина. (2р.)
- 5⁷ А як вайшла між трупами – голівоньку сина,
положила на коліна, тай заголосила: (2р.)
- 6 Люляй, люляй мій синочку, а я твоя мати –
сину любий⁸.. Боже милій.. вороже⁹ проклятий! (2р.)

1 У Олійника і у Ой у лузі: Виряджала

2 У Олійника гарні кудрі, у Ой у лузі: чорні кудри.

3 У Олійника: не вгавайся, у Ой у лузі: не вгавайся

4 У Олійника: та й молись Богу, щоб вернувся я.

5 У Олійника: стара мати

6 У Олійника: та й шукала, у Ой у лузі: пізнавати (між стрільцями)

7 У Олійника: Знайшла, знайшла стара мати голівоньку сина / нагадала дні колилиз, та й заголосила, у Ой у лузі: Ой пізнала стара мати голівоньку сина, / проклинаючи, колише, тай заголосила

8 У Олійника: рідний.

9 У Олійника: ох, враже. У Ой у лузі: "Люлі, люлі, мій синочку, тож я твоя мати! / Сину рідний! Боже милій! О, враже проклятий!"

296.

Ой там край дороги

Сумно, не поспішаючи



Ой там край до ро ги ста - рий дуб сто - яв



а під тим ду - бом пов - ста - нець ле - жав

- 1 Ой там край дороги старий дуб стояв,
а під тим дубом повстанець лежав.
2. Він лежить, не дише, він леначе спить –
золоті кучери втер шелестить.
- 3 Ой прийшла до нього матінка його.
плаче та ридає – цілує в чоло.
- 4 "Я вдовою стала п'ятеро дітей –
сину найдорожчий, сину дорогий "
- 5 А там біля неї командир стояв
він й на серцю тугу розважав:
6. "Не плач стара мати, син героєм вдав,
тай за Україну, котру так кохав "

297.

Там на краю ліса

Поволі

(1)

Там на краю ліса старий дуб сто-яв під тим старим

дубом партизан лежав. Він лежить, не чує, він не наче

спить — золоті кучері вітер шелестить. вітер шелестить

Вар 1) спить — золоті кучері вітер шелестить. 2) спить — золоті кучері вітер шелестить

- 1 Там на краю ліса старий дуб стояв¹
під тим старим дубом партизан лежав.²
Він лежить, не чує, він³ неначе спить —
золоті кучері вітер шелестить.
- 2 А над ним старенька⁴ матінка стоїть,
плаче і ридає "Сину," говорить,⁵
"я тебе ростила⁶, я тя берегла,
а тепер могила буде тут⁷ твоя
- 3 Як ти був маленький, батька ти не знав⁸ —
десь там піді Львовом⁹ голову поклав:
я вдовою стала п'ятеро дітей,
ти був наймолодший, сину мій рідний."¹⁰
4. А позаду неї отаман стояв¹¹ —
з тугою на серці, так¹² її сказав:
"Не плач стара мати, син героєм впав¹³,
він за Україну, життя своє дав."¹⁴

¹ У Кашуби. стоїть.

² У Кашуби. лежить. У Шпіндюрі: повстанешь лежить.

³ У Шпіндюрі: Він лежить спокійно, так

⁴ У Невмирушого: Над ним його стара.

⁵ У Кашуби. слізами вмиваєсь, сину говорить.

⁶ У Кашуби. кормила.

⁷ У Кашуби. тут буде

⁸ У Кашуби: Як ти уродився, батько твій упав.

⁹ У Кашуби: коло Львова, у Шпіндюрі. біля Львова

¹⁰ У Кашуби. Андрій.

¹¹ У Кашуби: Позаду старушки куриний стояв; у Шпіндюрі: А позаду мамі куриний стояв

¹² У Кашуби: він

¹³ У Кашуби: став.

¹⁴ У Кашуби: своє віддав.

298.

Там під львівським замком

Помірно

(2) 

Там під львів-ським зам ком ста-рий дуб сто-їть.

там під львів-ським зам-ком ста-рий дуб сто-їть.

а під тим ду-бач-ком пар-ти-зан ле-жить

Вар. 1) 2) 3)

1. Там під львівським замком старий дуб стоїть,
а під тим дубочком партизан лежить.¹
2. Він лежить, не дише, він неначе спить –
золоті кучері² вітер шелестить.
3. А над ним схилилась³ матінка його,
плаче та риде – цілує чоло.⁴
4. “Сину ж ти мій, сину, дитино моя –
були б ти не вбиті, якби не війна.
5. “Як ти був⁵ маленький, батько воював –
він за Україну голову поклав.⁶
6. “Я вдовою стала п'ятеро дітей⁷ –
ти був наймолодший, сину мій Андрій⁸
7. “Я ж тебе кохала,⁹ я ж тя берегла –
а тепер могила тут буде твоя.”¹⁰

1 У Бері і Анонз стояв лежав. У Шморгуна Ой там під Одесом старий дуб стоїть, / а під тим же дубом повстанець лежить.

2 У Бері золоте волосся У Анонз Ой лежить, лежить він та неначе спить / в золотих кучерах У Бориса. в золотім колосі. У Шморгуна. Лежить він умовчки може він не спить, / золоті кудри (вітер шелестить)

3 У Анонз: Приходить до нього.

4 На ленті і такі слова вона говорить, у Бері: А над ним матуся старенька стоїть / Сину ж ти мій, сину, стига гомонить. У Анонз плаче і риде – цілує його. У Бориса А над ним матуся старенька стоїть. / “Сину ж ти, мій сину,” стига гомонить. У Шморгуна. Біля нього мати у траві стоїть / та й до свого сина прко говорить.

5 У Бері і у Бориса. Ти був ще , тут строфа 5 і 6 у відворотному порядку

6 У Анонз німець батька убив, / там деє піді Львовом голову зложив.

7 На ленті: Мала ж я вас мала п'ятеро синів.

8 У Бері (і у Бориса): Було вас у батька п'ятеро синів, / а ти наймолодший, сину наш (мій) Андрій. У Анонз Вас було у мене п'ятеро синів Андрій

9 У Бориса: Я ж тебе пестила, у Шморгуна. “Я ж тебе глядала (тебе)

8. А позаду неї отаман стояв —

і такі слова він їй казав:

9 "Не плач стара мати, син героєм став —
він за Україну голову поклав."

10 У Аноні: Я тебе любила, я тя берегла, / а тепер, синочку, могила твоя. У Шморгуна: "а тепер повстанця могила взяла." У Бориса після цієї строфи ще такий текст: У степу могила наспланя, / а на ній матуся засмучена

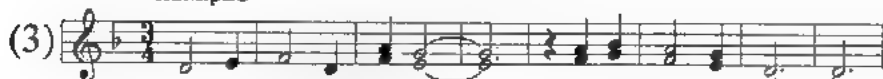
• На ленті: Не плач стара мати, не плач, не ридай — / син за Україну голову поклав. (М. Василько співає, див. слідуюче число: бо твій син загинув за свій рідний край.)

299.

Ой там під лісочком

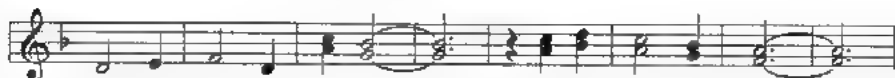
Ой там під горою

Помірно



Ой там під лі - соч - ком

ста рий дуб сто їть.



а під тим ду - боч - ком

пар - ти зан ле - жить



Він ле - жить не чу - є.

він не - на - че спить



— в зо - ло - тх ку - че рах

ві - тер ше - лес - тить



Ой там під го - ро - ю

ста - рий дуб сто - їть.



а під тим ду - бочком

пар - ти - зан ле - жить

Він ле - жить не

чу - є.



він не - на - че спить — зо - ло - т, ку - че р

а тер ше - лес - тить.

1. Ой там під лісочком¹ старий дуб стоїть,
а під тим дубочком партизан² лежить.
Він лежить, не чує, він неначе спить —
в зологих кучерах³ вітер шелестить.
- 2 А над ним старенька матуся⁴ стоїть,
з тугою на серці вона⁵ говорить:
“Я тебе кохала, я тя⁶ берегла —
а тепер могила тут буде твоя
3. Як ти народився, батько твій⁷ упав —
десь там коло⁸ Львова голову поклав.
Я вдовою стала п'ятеро синів⁹ —
а ти наймолодший, сину мій Андрій.”¹⁰
- 4 ¹¹ А біля старушки сотенний стоїть —
з тугою на серці її говорить:
“Не плач стара мати, не плач, не ридай,
бо твій син загинув за свій рідний край”

¹ М. Васько співає: горою.² М. Васько співає: повстанець.³ М. Васько співає: золоті кучері⁴ М. Васько співає: матуся старенька⁵ М. Васько співає: йому⁶ М. Васько співає: Я тебе кормила, тебе.⁷ М. Васько співає: твій батько.⁸ М. Васько співає: біля⁹ М. Васько співає: Я вдова лишилась п'ятеро дітей¹⁰ М. Васько співає: Андрія.¹¹ У Крищука Позиду матусі отаман стоїть — / з тугою на серці він їй говорить. / “Не плач стара мати, син героєм став — / він за Україну голову поклав.”

Не ждїть повстанця:
— *втрата милого*

300. У лісі під дубом столітнім

на мелодію “Сміло друзі (1)”

У лісі під дубом столітнім
Висока могила стоїть.
Край берега летється проміння,
і листя пожовкле летить.¹²
До теї могили щонаочі
приходить дівчина молода
І лле вона сльози дівочі
проядуть її марно лга.

Стояла на хрест похилившись,
з тривогою ніж виняла,
у серденьку ніж устромила.¹³
Я шептала: “З тобою вже я”
Спить, вірний діти України,
хай сниться чудовий вам сон,
що ви були вірні для неньки,
боронили вільний кордон.

¹² У Шморгуна. лежить.¹³ У Шморгуна. утопила.

301. Під Лугами

Поволі



- 1 Під Лугами, під Лугами, в долині
лежить стрілець молодий
- 2 Лежить стрілець, поранений, без рідні,
без рідної сестриці

3. Прийшла д нему, прийшла д нему дівчина,
чорнобрива калина
4. Та й повела, та й повела попід ліс –
несла йому в риний кріс
5. Та й обтерла, та й обтерла кровцю з ніг,
що текла на білий сніг.

302.

Сирота мандрує на схід воювать

Помірно



- 1 Сирота мандрує на схід воювать,
він б'ється за Україну, за свій рідний край.
- 2 Б'ється він – воює, кров він пролива,
а дівчина удома слізеньки втира.
- 3 Десь свиснула куля козакові в груди.
Привезли на захід – у шпиталь кладуть.
4. Як прийшла до нього дівчина його.
плаче, і риде, жалує його.
- 5 Взяла, пригорнула його – сироту
"Доле ж моя, доле – сиротою виму"

303.

Ой там на горі дуб стоїть

Помірно



- 1 Ой там на горі дуб стоїть, (2р)
а під тим дубом милий лежить.
- 2 Ой тікай милий, бо згориш, (2р)
ти моє серце засмутиш.
- 3 Ой волів би я згоріти, (2р)
Як на чужині бідити.
- 4 Бо на чужині Бог знає, (2р)
яка нас доля чекає.
5. А дівчина, як почувла, (2р)
впала на землю – зімліла.
- 6 А по хвилі йа стала, (2р)
з милого попід збрала.
7. "Буду носити в фартусі, (2р)
буде ми легше на душі
- 8 "Буду носити де буду йти я, (2р)
щоб пам'ятала, що кохала"

304.

Ой там на Вкраїні

Сл.: Віра Лебедева

Тужливо



Ой там на Вкраїні
в сте пу над шляхом,
чорні могила
з похилим хрестом.

А шепче з-за витру
трава молода:
"Нехай не ридає
дівчина сумна

А вдома дівчина
в'яне вся з журби, з туги
"А де ж ти, козаче,
вернися, вернися!"

"Бо хто за свій нарід
дав життя дороге,
той в Бога щасливий
і славен буде"

— *трати в родині*

305.

Ой, війна, війна - щей яка війна

(1) Помірно



- 1 Ой, війна, війна - щей яка війна,
мала жінка мужа - ще з війни нема.
- 2 Не плач, жінко, не плач, не плач, не
журись,
маєш дрібні діти - з ними веселись.
- 3 Маєш дрібні діти з ними веселись,
клякни на коліна, Богу помолись.
- 4 Ой, війна, війна - щей яка війна,
мала мати сина - ще з війни нема.

5. Не плач, мамцю, не плач, не плач, не
журись,
твій син на Вкраїні в окопах лежить
6. Твій син на Вкраїні в окопах лежить,
його кров червона на грудях кипить.
- 7 Його кров червона на грудях кипить.
Просить товариша, щоб його добить.
8. "Друже мій, друже, як ти добиває?"
За тобою плаче отець твій і мати"

306. Ой, війна, війна – світова війна

(2) Помірно



- 1 Ой, війна, війна – світова війна,
не жди, мати, сина – бо його нема.
- 2 Твій син молодий на землі лежить,
його кров червона на сонці кипить.
- 3 Його кров червона на сонці кипить.
Просить товариша, щоб його добить
- 4 "Ой ти друже! мій, кулі не жалій –
добий моє серце, в чужий стороні.
- 5 Чужа сторона – скрізь чужі люди.

1 У Немірушого Товаришу.

Хто мене скоронить, як ми смерть
буде?"

6. Ой летять круки з тої діброви,
виклювали очі, щей чорні брови.
- 7 Ой летять круки – жалібно кричуть,
не одна матінка за сином плаче.
- 8 Не одна матінка, не одна дочка –
Ой чи скоро прийде милий з дороги?
9. Не плач, мати, не плач – син героєм
впав,
він за Україну життя своє дав.

307. Ой там за гаєм, за розмаєм

Не поспішаючи



- 1 Ой там за гаєм, за розмаєм,
за берегом, потоком,
стоїть сумная, невесела,
хатина одинока
- 2 Колись була ота хатина
весела і безжурна,
співали в ній сини мої
як соловейки в гаю
- 3 А старший син в тюрму попав
ще в сорок першим році,
терпів ви там тяжкі торттури,
щей били кожної ночі
4. А менший син, як старший син,
на свого батька вдався –

він крикнув. "Слава Україні",
гранатою розірвався.

5. І так пішли оба сини
в могилу спочивати,
лишили батька, неньку стареньку,
без помочі у хаті
- 6 Ой там за гаєм, за розмаєм,
за берегом, потоком,
стоїть сумная, невесела,
хатина одинока
7. Ішов дідусь поляною,
з вітрами розмовляє:
"А де ж ті кості моїх синів,
де ж я їх побираю?"

308.

Шумлять гаї В Зелені Свята, в маю рай

Помирно

Взе- ле- н Свѣ - та в ма ю рай чо - мусь гос -

по- дар той ла-ти так сум-но спо- гля - да- є на гаї не -

на - че скар- би там втра- тив)

1. Шумлять гаї, шумлять гаї,
сколисані вітрами.
Долини, гори і паля
увінчані квітками.
2. Зелені Свята, в горах май,
та щось так сумно в хаті
З вишна господар вигляда,
неначе скарби втратив.¹
3. І ллється сум з його очей,
нема в них я крихти злості.
Неначе просять в дім одей,
зайти благають в гості
4. Зайшов я в дім, а дідуган
в довірливий розмові
повидав біль душевних ран
мені, мандрівникові...
5. "Ось в цій хатині край села,
ось тут, посеред поля
гуляли три сини мої,

- голубила їх воля.
6. Пішов найстарший на війну
в гарматний гризний класит
І в бою вічним сном заснув
на чужині далекий.
 7. Середній син, неначе птах,
теж на війну полинув,
і згинув теж у цих лісах
за ньеньку-Україну
 8. Найменший – революціонер,
вже рік минає другий,
в сибірській каторзі помер
від голоду й нарути
 9. А мати їх, моя жона,
о третім вчувши чутку,
померла, вчора рік минув,
з тяжкого горя й смутку."
 10. Прощай, прощай, дідуся мій,
я з гр вертатись мушу
Упали сутінки на гаї,
впав сум на мою душу
 11. Шумлять гаї, шумлять гаї,
сколисані вітрами
Долини, гори і паля
увінчані квітками

¹ М. Васько співає: В Зелені Свята, в маю рай, /
чомусь господар той хати / так сумно споглядає
на гаї / неначе скарби там втратив.
Затримуємо цей текст під музикою бо це
єдине джерело мелодії.

— залишилися в пам'яті

309.

Лечу до вас в різдв'яний час

на мелодію "Ой там далеко на Волині", №27

1. Лечу до Вас нині думками,
у радісні святочні дні.
Вітаю щирими словами,
Тебе родину і Вас друзі.

2. І бачу столи з колачами,
пахне сіңце, свічка горить.
Веселюсь думками між вами,
бо в мене серце так болить.

3. І всі засіли до трапези,
вже й побажання хтось сказав,
а в кожного на очах сльози –
про тих далеких хтось згадав.

4. Вже і колядку відспівали –
хтось каже, що вже пізний час,
а я все думками між Вами,
благодя спогяду у Вас.

5. Зійшла на землю нічка ясна,
що в ній зникає всяке зло.
Та чи крізь засіки і дроті
зійде сюди якийсь добро?

6. А ручкою Христос-Дитятко
післав привіт усій землі,
а може той Христос-Дитятко
подасть ту ручку і мені?

310. Не стрінемось вже більш ніколи

1. Не стрінемось вже більш ніколи
на тій долині сліз і горя –
мене стрінула лихая доля,
а ти це може знайдеш другу.

2. Ти йшов у світ противними шляхами,
тебе широкий світ пригорне –

а наді мною, над сиротою
заплаче мое чорнее горе.

3. Не плачте тату, мамо, сестри,
що я уже пішла від Вас –
мене стрінула лиха доля.
Хто зна чи верну вже до вас?

По втраті

311. Бабусю

Помірко



1. Бабусю, бабусю!
чого тебе ніччю
у відділ занесло сюди?
Не знаю, сніочку, не знаю, молодче, –
іду та не знаю куди.

2. А звідки ж ти родом?
Чому ти, старенька,
в хатину свою не ідеш?
До тла погорило село моє рідне
і хати ти вже не знайдеш.

3. А де ж є дідусь твій,
куди він подався?
Де діти твої, де сини?
Над дідом, дочкою, гранат розірвався –
синів постріляли кати.

4. Ночами і днями
блукаю самотна,
шукаю притулку і сна.
Сьогодні я рада, сьогодні щаслива,
бо вас, бо героїв знайшла.

312.

Старенька ненька

також на мелодію "Ой там далеко на Волині". № 27.

Не поспішаючи



- 1 Старенька ненька плаче, тужить,
дівчина плаче молода
Кати московські запалили
і наші села і міста.
- 2 Забрали сина молодого,
дівчині милого взяла.
Не вернеться уже ніколи,
кого чекісти повели.
3. Не сам один в тюрму попався,
три сотні друзів разом з ним,

- сяни найкращі України,
з гарячим серцем степовим
4. Криваво в ранці сонце сходить,
і в місті гомін оживає —
тоді чекісти починають
свої пекельні жнива
 5. По десять разом їх виводять,
мотор, як завжди, загудів .
І ще рат "Слава Україні!"
І мертва падають долів.

313.

Ой, ви хлопці, посходіться

Широко, сумво



1. Ой, ви хлопці, посходіться, з дівчатами полюбіться
полюбіться, покохайтесь, разом пісню заспівайте. (2 р.)
2. Заспівайте про руйну, Закарпатську Україну,
про зелену Верховину — де боролись до загину,
де полягли наші браття в обороні Закарпаття.
- 3 А над Хустом ворон кричє, на чужині мати плаче —
мати плаче на чужині, а дівчина в домовині (2 р.)
4. Сестра тужить у неволі — лежать стрільці в чистім полі,
ніхто трупа не ховає, похоронів не справляє —
тільки круки серед ночі видзьобують карі очі
5. На Тиси кров червоніє, і матері серце мліє —
побачила, тай зомлила — несе Тиса мертве тіло. (2 р.)

VII. З Тюрем і Таборів

"За зраду ворогів"

314.

Голово, ти моя нелегальна

Пісня мучеників польських тюрм, написана в 1938 році.

Помірно



Го - ло - во, ти мо - я не - ле - галь - на те - бе



скон - фіс - ку - вав про ку рор тво - я дум - ка та - ка не ло



яль - на, що ос - тав - ся за не - ю до - зор

- 1 Голово, ти моя нелегальна тебе skonфіскував прокурор твоя думка така нелояльна, що остався за нею дозор
- 2 Голово, ти моя вивратова, цілий скарб вивратових ідей усі люди про те пам'ятаймо, як катюги мордують людей
- 3 Бо я мушу про це пам'ятати¹ в офензиву² мене завезли,

- періцили по п'ятах палками, і за нігті встромляли палки.
- 4 Підвшали уніз головою терпетину³ до носа лляли. револьверами били, ногами, вдбивали вирки, печинки
- 5 І ще досі я харкаю кров'ю, кров тече з незагоєних ран. Із любов'ю до рідного краю обмиваю рубці від кайдан

¹ У Кришуків пам'ятати.

² Офензива: від постерунок, дефензива

³ Терпетина: отрута (терпентина)

315.

Голово, ти моя skonфіскована

Помірно



Го ло - во, ти мо - я скон - фіс - хо - ва - на. те - бе



скон - фіс - ку - вав про - ку - рор, тво - ї дум - ки та - кі не ле -



галь - ні - ї, що над ни - ми по - тріб - ний над - зор.

1 Голово, ти моя сконфіскована,
тебе сконфіскував¹ прокурор,
твої думки такі не легальні,
що над ними потрібний надзор.

2. Твої думки такі революційні,
цілий вік нецензурних ідей,
пам'ятайте про це нелегальні,
як катують і мучать людей.

¹ У Невмирушого: сконфіскував тебе.

3. Цілий вік свій буду пам'ятати,
як на допит мене привели,
як зв'язали, періщили п'яти,
а під нігті саджали шпильки.

4. Як нас вішали вниз головою,
терпентину до носа лили,
револьверами били, ногами
вдбивали нирки, печінки

316. Голово, ти моя революційна

Ходою



1 Голово, ти моя революційна,
в тебе склад безцензурних ідей,
і нехайно про це ти пам'ятаєш,
як мордують нелегальних людей.

2 Як я маю про це пам'ятати,
як до деси мене привели
і зв'язали, періщили в п'яти,
терпентини до носа ляляли.

3. І цей вішали вниз головою
і за нігті саджали шпильки,
револьверами били, катували,
обривали нирки, печінки.

4. Я і досі ще харкаю кров'ю,
горюю від зболілих тих ран,
і з любови до свого народу
оглядаю я всім хайдан.

317. Бунт паперів я носив

Помірно





- 1 Бунт паперів я носив
тай чекіст мене зловив.
2. До тюрми мене віддали,
тяжко били, катували.
- 3 Ой сиджу я вже три роки,

- болять мене тяжко боки.
4. Україно, Україно,
я за тебе в тюрми гину.
5. Україно, рідний краю,
я за тебе погибаю

318.

Моя матусе

«Орелія»

- 1 Моя матусе! Я в тюрмі.
Минають сумно дві за днями
немов тумани, що в зими
пливуть над рідними полями.
- 2 Як сумно тут! Із поза ґрат
не бачу соняшного сходу .
На років двадцять мене кат
в тюрму замкнув – за честь народу!
- 3 Впадуть мої слова в твій дім,
немов злодій серед ночі.
Ти, не рилай! Не плач зовсім!
Отри свої старечі очі.

4. І горда будь, що ворог злий
карає так твою дитину.
Чи т'ямниш?¹ Вцяла ти дітей
боротись за Україну!²
5. Сестрі сказати не забудь:
хай сіє квіти отгородні,
щоб мали чим встеляти путь,
як вернуться борш народні!

¹ У Юркевич № 5. Чи пам'ятаєш?

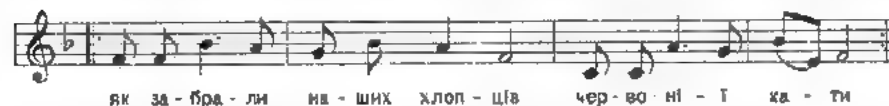
² У Юркевич № 5: Україну

Арешт

319.

Пам'ятаю той березень

мелодія рос. пісні "Із-за острова на стрежень"



- 1 Пам'ятаю той березень рік сорок-дев'ятий,
як забрали наших хлопців червоні³ кати.
2. Я виходив тоді з хати,⁴ ні з ким не працював,
щоб не було підозриння, щоб кат не дізнався.
3. Лиш очима і душею прощав я хатину,
прощай батьку, прощай менько, свята Україно.
4. Як привели наших хлопців на тяженькі муки,
то зглумились⁵ і знущалися, хто впав їм в руки

³ У Невмирущого вар. Г'40: московські

⁴ У Невмирущого вар. Г'40: Як виходив я із хати.

⁵ У Невмирущого вар. Г'40: глумились.

5. Там і холод, смерть і голод, робота тяженька,
лиш присниться Україна, старий батько й ненька
6. Лиш два рази в одня рэчок міг листа писати,
щоб читали там про мене в моїй рідній хаті.

320. Бувай, бо я вже відїжджаю

мотив пісні "Прощання"

Не поспішаючи



Бу - вай, бо я вже від - їж - джа - ю ва -



ле - кия край на чу - жи ну, 1 Бог сая - тий вже тіль - ки



зна - є, чи я до те - бе ся вер - ну

- | | |
|---|--|
| <p>1. Бувай, бо я вже відїжджаю
в далекий край на чужину,
і Бог сятий вже тільки знає,
чи я до тебе ся верну.</p> <p>2. А може я все перебуду
і повернуся я зза ґрат,
а поки я ще у в'язниці —
нехай заступить менший брат.</p> <p>3. Хай він ворогів не боїться,
нехай по правді він живе,</p> | <p>нехай він своїми руками
блакитний прапор підніме.</p> <p>4. Нехай підїме його вгору,
нехай побачать вороги
нехай побачать ті люди,
котрі кували в кайдани.</p> <p>5. Іду, їду я у в'язницю,
не буде слїду по мені —
тебе благаю, моя ненько,
щоб не тужила по мені.</p> |
|---|--|

321. І був тихий вечір Темна нічка була

Помірно



І був ти - хий ве - чір — всо - ди бу - ло ти - хо.



До се - ла, стн - хень - ка. під - їж - джа - є — ли - хо.



1. І був тихий вечір¹ — всюди було тихо² ..
До села, стихенька, підїжджає³ — лихо.
2. Ідуть кати, ідуть, попід кожну хату,⁴
арештують друзів за підпільну працю.⁵
3. Друзів арештують, в'яжуть назад руки,
до тюрми саджають, дають тяжкі муки.⁶
4. По два рази денно води доносили —
по⁷ шість разів денно нагаями били!⁸
5. Там друзі сиділи⁹ майже по пів року,
поки їх покличуть¹⁰ слухати вироку.
6. Вирок прочитали:¹¹ на смерть засудили,
як заграв скоростріл¹² — друзів повалили.¹³
7. 'Прощай Україно, прощай мамо, тату —
за підпільну працю я дістав¹⁴ заплату ”
8. 'Прощай Україно, прощай мамо, тату —
прощавайте друзі — і ти тюрмо¹⁵ клята.
9. Не одна то жертва на Вкраїні¹⁶ впала:
слава Україні — і героям слава!

¹ У Бера2 Темна нічка була, у Шморгуна. Була нічка темна

² У Неамирущого: мило; у часописі «Волинь» Нічка була темна, кругом було тихо.

³ У Бера2 Кожен раз до села / приїжджає; у часописі «Волинь» і у Шморгуна: а під наше село лізкрадалось.

⁴ У Бера2 Приїжджають кати до кожної хати, у часописі «Волинь» Підкрадалися кати до однієї хати у Шморгуна. Заходили кати до кожної хати / (забирали).

⁵ У Бера2 на тортури й кари, у часописі «Волинь» щоб забрати друзів до тюрми за грати

⁶ У Бера2 назад руки в'яжуть / із села вивозять до тюрми на муки; у часописі «Волинь» Друзів забирали, пов'язали руки, / та й повезли друзів до тюрми на муки, у Шморгуна Забирали друзів — синів України, / що хотіли врятувати рідний край з руїни.

⁷ У Бера2 Там три рази денно воду принесли / і.

⁸ У Бера2 скоростріл застрочив; у Шморгуна кулемет загаркав — (друзі похилилися).
⁹ У часописі «Волинь» воду їм носили, / а по скільки у ніч нагаями били, у Шморгуна. воду їм носили, / а по кілька разів нагаями били.

¹⁰ У часописі «Волинь» Друзі висиділи; у Шморгуна: Просиділи друзі.

¹¹ У часописі «Волинь» і у Шморгуна: викликають друзів.

¹² У Бера2: відчитали, у Шморгуна. Вироки читали

¹³ У Бера2 скоростріл застрочив; у Шморгуна кулемет загаркав — (друзі похилилися).

¹⁴ У часописі «Волинь» кулемет застрочив, друзі похилилися. Видтак слухає остання строфа: Похилились друзі до самого долу. / За тебе, краю мій, не один умирає

¹⁵ У Бера2 дістали. У Шморгуна. Прощавайте мамо, прощавайте тату, / за підпільну працю дістав я

¹⁶ У Бера2: тюрма.

¹⁷ У Бера2: Не одна жертва за Україну

322.

Сіла на машину

Сіла на машину – сльози на очах,
а довкола мене з крісами в руках.

Сіла на машину – машина жене,
минає хатину, де батько живе.

Минає хатину і рідне село,
аж на залізницю авто завезло

Там нас посадили, вагоми дали,
в закритих вагонах далі повезли

Повезли нас в Харків, з Харкова в Москву,
а з Москви повезли в сибірську тайгу

Там нас поскидали в сибірських лісах,
на хліб заробляти, жити в землянках.

323.

У неділю рано, ще сонце не зійшло

У неділю рано, ще сонце не зійшло,
до Марусі в хату штири кати прийшло.
Заходять до хати та й стали питати
– Признайся, Марусю, де твій рідний тато!
А Маруся встала, катам відказала:
– Кати тата вбили, я ще була мала!

Дістають кайдани Марусю кувати:
– Признайся, Марусю, а де твоя мати!
– Не смійся, катюго, сьогодні неділя!
Моя рідна кенька пішла у підпілля!

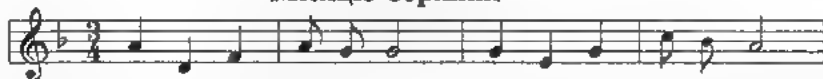
Дістають нагана Марусю стріляти»
– Признайся, Марусю, де твої два брати!
Признайся, Марусю, краще собі зробиш –
випустим на волю ще й грошей заробиш!
– Краще мені, кати, в могили лежати,
ніж за ваші гроші братів продавати!

Вивели Марусю посеред подвір'я.
– Признайся, Марусю, де прапор подля!
Признайся, Марусю, краще собі зробиш –
випустим на волю ще й грошей заробиш!
– Краще мені, кати, в могили лежати,
ніж за ваші гроші Україну продати!

Забрали милого

324.

Місяцю зоряний



Мі - ся - цю зо - ря - ний ско - рі - ше по - га - сай!



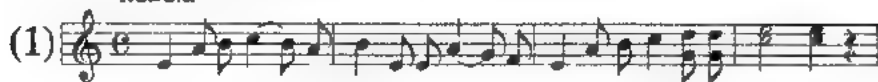
Вий - ди ко - ла - на - я до ме - не в тем - ний гай.

- 1 Місяцю зоряний скоріше погасай!
Вийди кохана до мене в темний гай
- 2 "А я виходила, щей цілувалася
милого забрали – а я осталася.
- 3 "Забрали милого тяжки вороги,
а я не бачила куди його вели.
- 4 "Повели милого попід калиною,

- а я лишилася з малов дитиною
5. "Повели милого попід березами,
а я заплакала гіркими сльозами.
- 6 "Повели милого попід тополею,
а я заплакала на своїй долею.
7. "Місяцю зоряний – скоріше погасай!
Більше не вийду я тай до милого в гай "

325. Гарні вечори, гарні та гарні (1)

Поволі



Гар-ні ве-чо - ри, гар-ні та гар - ні а ще гар-ні-ші-ї дни-ни



Ой хо-див хло - пець гар - ний зве-чо - ра до сво-ї лю-бо-ї дів - чи - ни

- 1 Гарні вечори, гарні та гарні,
а ще гарніші - динки¹.
Ой ходив хлопець гарний, вчора,
до своєї любові дівчини
- 2 Був тихий вечір, як вони, вбоє,
довго стихенька розмовляли
в вишневім саду, під вишенькою,
а зорі весело сяяли
3. Аж стало авто - загрукотіло,

сам я не знаю чого...
єНКАВедисти! Серце зомліло!
Ідуть по хлопця молодого.

4. І взяли хлопця під білі боки,
а білі рученьки кують,
дівчина плаче, аж ручки ломать -
ні миленького беруть!
5. "Милій мій милий, хто нам допоможе
в нашій, нещасливій долі?
Ой Боже, Боже, мій милий Боже...
Ти вже не вернешся - ніколи"

¹ У Навмируцого: дин.

326. Гарні вечори на Україні (2)

Гарний вечорок (3)

В темпі маршу



Гар-ні ве-чо-ри на У-кра-ї-ні, а ще гар-ні-ші-ї дни-ни



Тай хо-див хло-пец в гарні ве-чо-ри до сво-ї лю-бо-ї дів-чи-ни



Помірно



Гар-ний ве-чо-рок, гар-ний ве-чо-рок, а ще гар-



ні-ші-ї дни-ни - хо-див це ко-зак. Гар-ним ве-



чор ком. до сво ї лю - бо - ї дів - чи - ни

1. Гарні вечори на Україні,¹
а ще гарніші днини..
Та й² ходив хлопець в гарні вечори³
до своєї⁴ любові дівчини.
2. Прийшов до неї, став під віконце,⁵
а вона⁶ до нього вийшла..
Стали, говорять,⁷ соловей щебече,
а ясна зіронька зійшла.⁸
3. Вже авто їде, сигнали свище,⁹
сам я не знаю по¹⁰ кого..
Штири солдати, еНКаВеДисти¹¹ –
певне по мене молодого.

¹ У Крищука Гарні вечори, гарні вечори; у Терефенка. Гарний вечорок, гарний вечорок.

² У Невмирушого; подано також "Ой" у Крищука. Ой там.

³ У Терефенка: ходив це козак, гарний вечорком

⁴ У Крищука тихим вечором / до своєї

⁵ У Крищука. (ї) став під калину.

⁶ У Крищука: дівчина

⁷ У Крищука: Стали розмовляти.

⁸ У Крищука. місяць горою піднявся

⁹ У Невмирушого: Аж їде авто – дає сигнали, у Терефенка сигнали гвонять

¹⁰ У Невмирушого: на, у Терефенка. до.

¹¹ У Крищука: Чути розписи – три енкаведисти; у Терефенка. Три острі криси, енкаведисти / козак не вернеться ніколи.

4. Вже авто стало, загуркотало –
кують мене¹² у кайдани..
А дівчина плаче, білі ручки ломить¹³ –
милий не вернеться и коли.
5. Ой вийшла вона за веротонька
тай так до милого сказала
"Ой їд же, милий, за ту Україну,
буду на тебе я чекала"
- 6.¹⁴ Минає рочок, минає другий,
милий з неволі ся вертає
їде через села, тай через чужі –
з українцями ся витає
7. З українцями, з українками,
з добрими людьми ся витає
Стільки натерпівся за ту Україну –
а України ще немає.

¹² У Невмирушого: Машинна стала, загуркотіла – / мене кують.

¹³ У Невмирушого: Дівчина плаче, аж ручки ломить.

¹⁴ У Невмирушого: Минає рочок, минає другий, / а вже на третій завертає: / їду через села, через чужі – / з українцями ся витаю. // 7. З українцями, з українцями, / їм є відома правда / хоч я вернувся з тяжкої неволі – / та України їде нема.

327. Гарні вечори на Україні (4)

1. Гарні вечори на Україні,
а ще гарніші днини..
щей ходив хлопець в гарні вечори
до своєї любові дівчини.
2. Ходив він, ходив в сад під калину,
до любові дівчини своєї..
Пташки співають, соловей щебече,
місяць підноситься горою.
3. Машинна їде – дає сигнали¹
сам я не знаю на кого..
Чотири свиsti – еНКаВеДисти –
певно по мене молодого.

4. Узяли мене тай закували,
щей до машини ведуть..
Дівчина плаче, аж ручки ломить –
її миленького беруть.
5. Минає рочок, минає другий,
а вже на третій завертає:
їдем через села, через чужі –
з українцями ся витаєм
6. З українцями, із земляками –
я вам всю правду розкажу:
хоч повернувся я із неволі –
Вкраїни я не находжу.

328. Там у садочку, тай на яворі

варіант "Гарні вечори"

(4)

Там у са-доч-ку тай на я во рі, там со-ло-вей-ко сп -

ва - є. Гар - на дів - чи - на, як та ка - ли - на,

сво - го ми - ло - го пра - ща - є

1 Там у садочку, тай на яворі,
там соловейко співає.
Гарна дівчина, як та калина,
свого милого прашає.

2 Прощай миленький-чорнобривенький,
Прощай, мій друже дорогий,
бо я без тебе жити не можу,
ой ти, мій орле коханий!

3 А авто стало, забуркотало,
пшли розбой! в сторони,
дівчина плаче, аж умиває,

кують ми ляхи у кайдани

4. Стала дівчина під голе небо,
Богу щиренько ся молить.
"Забрав єс, Боже, ти життя мого,
бо вже не прийде він ніколи"

5 Вже минув рочок, другий минає,
милий з неволі вертає.
Вийшла дівчина за воротонька,
свого милого втає.

6 А милий їде тай попереду,
із товариством розмову має:
"Втратив я, браття, за Україну,
усе здоров'ячко своє"

! У Кришчука: розвої.

Забрала сина, доньку

329. Згадай мене, моя матусю (1)

Не плач матусю (2)

Помірно

(1)

"Зга-дай ме - не, мо - я ма - ту - сю, зга-дай ме -

не, що я тай сик — як був ма - лий, то ти ба -

ви - ла, а як від - ріс — взя - ли ка - ти!"

Воріянт (2). (Текст тут як у строфах 1-3, і 6, а відхилення подаємо там у примітках під гаслами "У Крищука". На цю мелодію також Бувало вип'ю шклянку пива (№ 251),

(2) Помірно (тужливо)



- 1 Згадай мене, моя матусю,
згадай мене,¹ що я твій син —
як був малий, то ти бавила,²
а як підріс — взяли кати!
- 2 "Не стало сили, боронити .
не стало сили,³ бо'м стара..."
Кати злетили, мов⁴ ті круки,
і закували юнака
- 3⁵ Здригнулось тіло від побоїв...

¹ У Крищука: Не плач, матусю, не журися, / не плач, кохана

² У Крищука: як був малим, то ти гляділа

³ У Крищука: "Які ж бо я стерпіла муки! / Не малам сили.

⁴ У Крищука: Вночі злетілись, як.

⁵ У Крищука і закували молодого, / стискають руки ланцюги, / і забряжчав я кайданами / як кат промовив: "Вже іди!"

Стиснули руки — кайдани
і кайданами забряжчав я
Кати промовили — вже йти!

4. І на відкід я попрашався:

"Прощай, родино ти моя
прощай, родино — Україно,
більш не побачу тебе я

5. "А у неділю, дуже рано,
побачиш сина у сльозах,
побачиш сина молодого,
закованого в кайданах"

6. Ми розійшлися на всі дороги
стежками в різні сторони
і мандруючи так мандруєм,
неначе блудні сини.

⁶ Це 4-та стр. у Крищука, нема у Невмирущого.
Пор. Забудь мене, моя матусю (4), анотація до 3-ої стр.

330. Забудь мене, моя матусю (3,4,5)

(пар. мел. вар. "Свічка горить рожевим світлом")

(3,4) Помірно



(5)

Сумливо



За будь мене мо-я ма-тусю, за-будь мене, що я твій син — як



був ма-лий то ти ра-ді-ла а як під-ріс — ка-ти взя-ли!

1 Забудь мене, моя матусю,
забудь мене, що я твій син —
як був малий, то ти раділа,¹
а як підріс — кати взяли!

2 "Не було сили, боронити
не було сили, бо'м стара."²
Кати злетілись,³ мов ті круки,
і закували юнака.

3 Здриннулось тіло від побоїв.
Стиснули руки — кайдани..
І кайданами забряжчав я
Кати промовили — вже йти!⁴

4 Відходячи я попрощався:
"Прощай родинонько моя,
прощай родино⁵ Україно,
більш не побачу тебе я.

5 Більш не побачиш свого сина
ні у гаях, ні у лісах,
лише побачиш через слюзи
закованого в кайданах."

6 Як привезли мене в темницю,
як кинули мене туди,
коли я глянув навкруг себе —
сидять заковані брати

7. Прийшов катюга самий старший:
"Отак вам, українські сини!
Не схочете більш⁶ України —
на вас покопані ями."

8. Нехай нас б'ють, нехай катують,
нехай з нас роблять що хочуть,
нехай нас в тюрми замикають —
на⁷ них ще прийде помсти час.⁸

¹ У Бервешького і у Пастушенка: гляділа.

² У Пастушенка (і у Бервешького): Не мала(-с) сили боронити, / не мала(-с) сини, бо стара.

³ У Пастушенка: злетіли

⁴ У Пастушенка: Здриннулось тіло від кайдани, / і руки стиснули замки. / І забряжчав я кайданами. Кати промовили: "Вже йди." У Бервешького і кругом села червоніли, / синьо-блакитом простяглись, / сини вільно: Україні на три дороги розійшлися. // І розійшлися на три дороги, / а з тих доріг на три стежки, / і так маняють ман'цями, / немаче блудні сніги

⁵ У Пастушенка: матусенько моя, / прощай. рідная

⁶ У Пастушенка: Не схочте більше

⁷ У Пастушенка: для.

⁸ У Шморгуна цю строфу замінюють три: Не лякай, кате, нас ямами, / не страшні нам твої ями, / ще прийде, прийде час розплати, / та катувати не будем ми. // Тоді заграють кулемети / і по лісах, і по полях, / тоді посвяяться могили / по українських повстанцях. // Тоді засяє на Україні, / засяє сонце угорі, / тоді замають на всім світі / жовто-блакитні прапори

331. Люба матусю, чи пам'ятаєш (1) ПРОЩАЛЬНА

(1,2)

Жалібно



Лю-ба ма-ту-сю, чи па м'я та-єш.



1 Люба матусю, чи пам'ятаєш,
як жовту косу чесала ти?
Тепер у тюрмі, щодня і ночі
цю косу чешуть мені кати.

2. А біле тіло пухне, синіє,
його щоденно нагайка рве

Пропало, нене, нема й надії –
бо твоя доня у тюрмі вмере.

3. Вже не побачиш мене в віночку,
дружки до шлюбу не поведуть.
Прокляті кати правду не скажуть,
аяі могили не покажуть ..

332. Люба матусю, я все думками (2)

Люба матусю, я все думками
до тебе¹ лину як нч, так день,
тебе я бачу в своїй уяві
і голос чую твоїх пісень.²

Ти колихала³ мене малою
і пригортала мя⁴ до грудей,
не одну нічку ти не доспала –
і сон зганяла з твоїх очей

Я пригадаю про дні на волі,
як мою⁵ косу чесала ти
Тепер у тюрмі я, у неволі,
мені ту косу вирвуть кати.⁶

А біле тіло чорніє, пухне:
як день так вночі нагайка тне.
Пропала, ненько! Не май надії,
бо твоя донька вже не верне.

Ти не побачиш мене в віночку,
вінок з барвнику ти не сплетеш,
будеш шукати мої могили –
могили мої ти не знайдеш.⁷

Ти⁸ не побачиш мене в віночку,
дружки⁹ до шлюбу не поведуть,
кати замучать у казематі
і в сирі землю закопають.¹⁰

Люба матусю, будь з того горда,
що я вмираю за нарід свій.
Я до нічого тут не призналась,
хоч як знущався проклятий змії.¹¹

Люба матусю, будь з того горда,
що твоя донька в тюрмі вмере.
Напевно, ненько, колись Україна
тобі за мене вдячна буде.

¹ У Царинника. Люба матусю, я все до тебе / думками. (Цей музичний варіант подання у музиці до попереднього числа, № 331, малими нотами.) У Бориса: Люба матусю, я все до тебе / думкою.

² У Царинника. речей.

³ У Царинника: колисала.

⁴ У Царинника. все. У Бориса: і пригортала.

⁵ У Царинника: Як пригадаю ті дні дівочі, / як русу У Бориса. Я споминаю ті дні на волі, / як русу.

⁶ У Царинника: Тепер у тюрмі, як день так ночі, / ту русу косу мичуть кати. У Бориса. Тепер в неволі цю русу косу / щодня, щоночі мичуть кати.

⁷ У Бориса. І не сплетеш ти вінок з барвнику / і на могилу не покладеш, / бо кат червоний тобі не скаже, / сама могили ти не знайдеш.

⁸ У Царинника: Більш

⁹ У Бориса: дружки

¹⁰ У Царинника: кати прокляті мене замучать, / без труни в землю мя покладуть. У Бориса. кати червоні мене замучать, / без труни в яму покладуть.

¹¹ У Табірні Пісні і у Шморгуна: Я ні до чого тут не призналась, / що жимагай від мене цей змії

З тюрем, і таборів

333.

Свіча горить рожевим світлом

(пер. мел. вар. "Забудь мене, моя матусю" № 330, вар. 3)



- 1 Свіча горить рожевим світлом,
зорі за ґратами світять.
За дверми чути вартовії,
машини глухо стугонять.
- 2 Один в'язень був наймолодший,
скинув він голову на груди.
Він бідний плаче і ридає,
чогось не може він заснути.
- 3 Глядить без грати у в'язниці,
а там в горах доріжка йде.
А том доріжком йде дівчина,
чогось до мене не прийде.
- 4 "Прийди, дівчино, на хвилину,
прийди, дівчино, хоч на дві.
Забилось серце у неволі,
у тій проклятій мною тюрмі.
- 5 Тюрма, тюрма, велике слово,
для всіх велика і страшна.
Тільки для мене не страшная,
давно з тюрмов спізнався я.
- 6 На що сь мя, мамо, породила,
на що сь мя, мамо, словила?
Судьба, нещастя і недоля
також мене уповила."

334.

Куди вітер хмари носить

Помірно



- 1 Куди вітер хмари носить,
куди хилиться трава,
де не стану, де не гляну,
всюди чужа сторона.
- 2 Та й думками я літаю
до села рідненького —
хотів би'м ся довідати,
що сталося новенького.
- 3 Може дома вже руїна,
і родини не маю,
чи в Сибіру, на каторзі —
давно вісти чекаю.
- 4 Україно, наша мати,
найдорожча стороно,
ми за тебе по Сибірах
тяжкі муки терпимо

335.

В вишневому саду гуляв

В темпі вальсу

(1)



В виш - нє - во - му са - ду гу - лєв, дїв -
чи - нов лю - бу - вав ся, у тяж - кі - ї кай -
да ни по пав. Чо - го ж я до - че - кав - ся?

- 1 В вишневому саду гуляв, дівчиню любувався,
у тяжкі кайдани попав. Чого ж я дочекався?
- 2 Отець мій гіркі сльози ллє, а мати нічого не знає,
що син в тюрму, в Сибір їде, родину покидає.
- 3 Сибір, Сибір далекий край, Сибір я добре знаю,
Сибір пройду, назад вернусь, з друзями погуляю.
- 4 Не раз, не два, подумав я як вивратись на волю,
залізні ключі задзвеніли. "Ні, хлопче, не дозволять!"
- 5 Сиджу в залізній клітці я, таї так собі думаю,
в оточенні суді мій вирок - чим хинчиться, не знаю.

336.

Згадай же, Мамцю, той же вечір

Не поспішаючи

(2)



Зга-дай же. Мам-цю, той же ве-чєр, зга-дай же.
Мам-цю, той же час, ко-лись гу - лєв я із хлоп-
ця - ми, те-пер я ї - ду у Дон - бас.

- 1 Згадай же, мамцю, той же вечір, згадай же, мамцю, той же час
колись гуляв я із хлопцями, тепер я їду у Донбас.
- 2 Замкнув я хату на замочок, а сам піду я до дівчат,
прощайте любі дівчата, бо я вже їду у Донбас.

- 3 Ой чути, чути гуде поїзд, ой чути, чути, вже гуде.
Ой знаю, знаю я той поїзд, мене в Донбас він завезе¹
4 А серце б'ється без упину, розлука рже без ножа.
Кому вона лише потрібна,² кому потрібне моє життя?
5 Присниться³ мені, моя мамцю, приснилось мені у ночі,
що я на Вільній Україні – а я в Донбаській стороні.
6 Роблю я в шахті, під землею, все по коліна у воді,
як наші мною обвалиться,⁴ тоді не жити вже мені.
7 Говорять люди, щом змінився, і що на личку я змарнів –
личко змарніло, я змінився, бо я в Донбаській стороні.

¹ У Невмирушого вар. Г:42 відвезе

² У Невмирушого вар. Г:42: Кому це все є так потрібна.

³ У Невмирушого вар. Г:42 Приснилось.

⁴ У Невмирушого вар. Г:42: обірветься.

337. Прощай, дорога Україно

Прощай, дорога Україно,
прощай, українська земля,
прощайте поля України,
вітай нас, чужа сторона!

Цвіте край віконця калина,
що я посадила її
Мене довго вдома не буде
я буду в чужій стороні

Вже треті дзвінки продзвеніли,
пора у вагони сідати,
кидати на довго Україну,
в далеку Московщину мчати.

А мати погляне на калину –
зачлють її сльози рясні
А вітер повне з України,
про все він розкаже мені.

338. Прощайте ви, друзі мої

В темпі вальсу

Прощай - та, ви, друзі мої, не спо - ми - най - те злом. зга - дай - те лиш як ми ко - лись ді - ли - лись су - ха - ром

- 1⁵ Прощайте ви, друзі мої, не споминайте злом,
згадайте лиш як ми колись дилились сухаром.⁶

⁵ У Бориса, перед цією строфою, подана ще така. Поїдемо в сит, в далекий край, / чи на Сибір, чи на Алтай, / А місто Львів – це спомині слів... / Прощай, прощай, прощай.

⁶ У Бориса: згадайте все, як щиро ми ділились сухаром.

2. Сьогодні ми, а завтра ви – в нас доля всіх одна,
і гірку чашу мук терпінь ми вип'єм аж до дна.¹
3. Згадайте лиш як по лісах, нас їла мошкара,
і тих друзів, що забрали тиф, голод і цинга.
4. Згадайте як наші брати вмирали в чужині,
як хоронили ми їх там, у вічний мерзлоті.
5. Тюмень, Кузбас, Тайшет, Усть Кут, Норильськ, і Магадан –
зложив кості у тій землі товариш наш не один.
6. Не забувайте наш етап у люті морози,
голод, холод на чужині, нашу нужду й сльози
7. Згадаємо, як то було у ті довгі роки,
і як здружили усіх нас сибірські бараки
8. Східний Сибір і Колима, шахти і рудники,
а там робили і жили знедолені раби
9. Не забудемо сталінські бараки й табори,
і як із нас знущалися сНКаВеДистські кати.
10. І знаємо, проклятий кат пощади нам не дав,
визвольної війни синів до банди приривнав.
11. Та прийде час, минеться зраз неволя і тюрма.
І усміхнеться ще й до нас кохання і життя.

¹ У Невмирущого: Сьогодні ви, а завтра ми, нам доля всім одна, / гірку чашу своїх терпінь ми пили аж до дна

339. Зелений гай, пахуче поле (1) СОН

слова П. Грбовського

Поволі

(1) 

Зе- ле- ний гай па- ху че по- ле в тюр- мі при -

тепа

сми - ли - ся ме ні і степ ши - ро- кий, не- на- че



мо - ра ва- да - ле- кий рід - ний сто - ро - ні



1 Зелений гай, пахуче поле
В тюрмі прискилися мені,
І степ широкий, неначе море,
В далекий рідний стороні.

2 Садох прхснївсь коло кати,
Хатина вбогая² моя...

А в тій хатині сумує мати,
Й лежить, їздукує сестра.

3 Поблідло личко, згасли очі,
Надія вмерла, став зігнувся...
І я заплакав олівночі
І, гірко плачучи, проснувся.

² У Билевич рідная

340. Зелений гай, пахуче поле (2,3)

СОН

Поволі

(2) 
 Зе-ле-ний гай па-ху-че по ле в ти-р-мі при
 сні-ли-ся ме-ні і степ ши-ро-кий на-че
 мо-ре. і ти-хий шум по кру-жи-ні

(3) Не поспішаючи


 Зе-ле-ний гай па-ху-че по ле в ти-р-мі при сні-ли-ся ме-ні
 і степ ши-ро-кий, на-че мо-ре. в да-ле-кій рі-д-ній сто-ро-ні

1. Зелений гай пахуче поле
в ти-р-мі приснилося мені
і степ широкий, наче море,
в далекій рідній стороні.

3. А дома жде старенька мати
за сином тужить по ночах,
і сестра плаче на чужині,
і цілі ночі у сльозах.

2. Сниться мені, що я на волі,
що Україна вже вільна,
а місто Київ вже столиця,
і провалилася Москва.

4. Орли гуляють по Україні -
Бандери вірнії сини,
на наших землях скрізь руїна,
і тільки сняться волі сні.

341. Зелений гай, пахуче зілля (4)

СОН

(4) Поволі


 Зе-ле-ний гай па-ху-че зіл-ля в ти-р-мі при-сни-ли-ся ме-ні
 і степ ши-ро-кий. на-че мо-ре і ти-хий шум по кру-жи-ні

1 Зелений гай, пахуче зілля
в тюрмі приснились мені,
і степ широкий, наче море,
і тихий шум по кружині.¹

2 Садок вишневий коло² хати
вечірня літня пора
В хат. була весела мати,
півню співало нам дівча³

3. Любив її і звав своєю,
немов ту панночку, кохав
В гайок, в лісок ходив я з нею,
пісні свої я їй співав.

4 Вона заплакала крізь сльози⁴
і, опустивши очі вниз,

немов шукала⁵ по дорозі
те, що втратила⁶ колись.

5. Поблидло личко, згасли очі,
надія вмерла, стан зігнувся.
І я заплакав опівночі
і, гірко плачучи, проснувся⁷

6. Сниться мені,⁸ що я на волі,
що Україна вже вільна,
а⁹ місто Київ вже столиця,
і провалилася Москва

7 Але¹⁰ прокинувся й дивлюся —
а я ще й досі у тюрмі.
І сам не знаю чи діждуся
того, що снилося¹¹ мені.

1 У Пастушенка і тихий сон навкружині.

2 У Пастушенка: приснився біля

3 У Пастушенка. А в хаті тій журився мати / і
кудьгувалося дівча. (У Шморгуна. і збудьгувалося
дитя)

4 У Шморгуна. Вона заплакала.. Скрізь сльози...

5 У Шморгуна: шукає

6 У Шморгуна: затратила.

7 У Пастушенка. заснув

8 У Пастушенка Приснилося.

9 У Пастушенка. вже нова, що

10 У Шморгуна. Ось я

11 У Пастушенка: те, що приснилося.

342. Широкий степ, пахуче поле (5)

СОН

1 Широкий степ, пахуче поле
в тюрмі приснились мені,
і степ широкий наче море,
і тихий шум по кружині.

2 Ставок приснився біля хати
вечірня літня пора
А в хаті тій стужилась мати,
і збудьгувалося сестра.

3. Вона заплакана, крізь сльози
усе дивилася кудись,
немов шукала по дорозі
те що украдене колись.

4 Сниться мені, що я на волі,
що Україна вже вільна,
а місто Київ вже столиця,
і провалилася Москва

343. Тернопіль мій, Тернопіль мій

Помірно



Тер - но - піль мій, Тер - но - піль мій, мо - я ти



Бать - ків - щино —

че рез те бе. Тер - но - піль



1. Тернопіль мій, Тернопіль мій,
моя ти батьківщино –
через тебе, Тернопіль мій,
я в клітці¹, мов пташнина

4. Сибір, сибір, далекий край,
сибір, я добре знаю,
сибір пройду, назад вернусь,
з друзями повстрічаюсь.

2 В тюрмі сиджу, в вікно гляджу,
як весь народ гуляє,
моя душа, тюремная,
свободи дожидає

5 Сибір, сибір, далекий край,
сибіру не боюся,
сибір пройду, назад вернусь,
з дівчинок ожениюся

3 Батько старий, мати стара,
нічого там не знають,
що їхній син, з України
далеко відіжджає.

6. Тернопіль мій, Тернопіль мій,
моя ти батьківщино –
через тебе, Тернопіль мій,
утратив я дівчину.

¹ У Невмирущого: у клітці

344.

Присудили мені

Присудили мені жить в чужій стороні
і надовго покинуть родину,
но в чужому краю не сама там буду.
і без вистки я там не загину

Де ж ти, миленький мій! Я згадала тебе!
Чи живеш ти чи, може загинув?
Хоч тебе не буде, та я вірять буду,
що живеш ти і ще я зустріну.

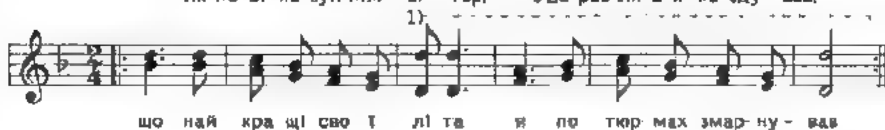
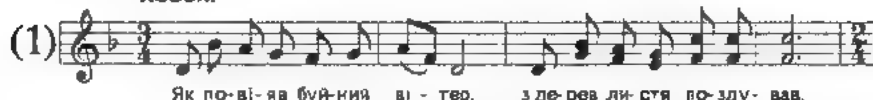
Дома мати стара, в каті люди живуть
і не зміють її шанувати,
а я в тайгах, в степах ще й сибірських снігах
буду Бога за неї благодіти

Я плакати не буду, що в тюрмі я сиджу
чи за лагерним дротом блукаю.
Я кінчати буду тилу пісню сумну.
Україно, тебе лиш кохаю!

345.

Як повіяв буйний вітер Рости, рости черемшино (1)

Поволі



Варіант 1)



Помірно

(2) 

Ро сти. ро - сти че - рам - ши - но.



ши - ро - ко ся роз - тя - гай — ти мо ло да дів - чи -



нонь - ко про ко - хан - ня за - бу - вай

1 Як повіяв буйний вітер,
з дерев листя подував,
що найкращі свої літа¹
я по тюрмах змарнував.

2. Рости, рости черемшино,
широко ся розстеляй,
будь здорова, матусенько,
свого сина забувай.²

3. Гуляй, гуляй моя мала,
про мене не забувай,³
бо я сиджу у неволі⁴
за Україну, рідний край.

4. З України вітер віє —
а мені тут все одно,⁵
день і вечір вартові⁶
стерснуть мое вікно.

5 Не стережіть, вартові,
бо я звідси не втечу,
бо тут грати⁷ залізні —
проломати не зможу

6. Бо тут грати⁸ залізні,
щей з доброго заліза,

не проломлю, не пролізу,
без долота, без ножа.

7 Просидів⁹ я один рочок,
просидів¹⁰ я другий рік,
прийшли брати¹¹ українці
визволяти їх¹² на світ.

8 Одну браму розломали,¹³
другу браму розбили,¹⁴
взяли мене на рученьки,¹⁵
на Україну понесли¹⁶

9. А як мене визволили,
тай на волю я вийшов,
розпрощався я навіки⁷
з тою проклятою тюрмов.

10. Україно, Україно,
Україно, краю мій —
я за тебе, Україно,
муки тяжкі терпів.

⁹ У Невмиручого Б-63.а): Ой сиджу, в Соколи: Ой сидів.

¹⁰ У Невмиручого Б-63.а): ой сиджу; в Соколи: ой сидів.

¹¹ У Соколи: браття.

¹² У Соколи: визволять мене.

¹³ У Записки: проломили; у Олібника: відтворили; у Соколи: розвалили.

¹⁴ У Записки: відкрили, у Соколи: розтягли

¹⁵ У Записки: за рученьку У Соколи: за рученьки.

¹⁶ У Невмиручого Г-14: тай на волю винесли; у Записки: тай на волю вивели; у Соколи: на світ божий вивели

¹⁷ У Записки: А за пеньку Україну / свого кровню я пролив, / і навіки розпрощався.

¹ У Невмиручого Г-14: як, були гарні літа.

² У Соколи: Рости, рости черемшино, / широко ся розростай / ти — молода дівчинонько, / про кохання забувай.

³ У Соколи: Ти молода дівчинонько, / про кохання забувай.

⁴ У Соколи: в криміналі.

⁵ У Невмиручого Б-63.а): мені в тюрмі все одно

⁶ У Невмиручого Б-63.а): два сторожі, військові

⁷ У Невмиручого Б-63.а): брани

⁸ У Невмиручого Б-63.а): брани

346.

На городі росте зілля

- 1 На городі росте зілля,
на тім зіллі жовтий цвіт
як бись знала, матусенько,
який в тюрмі гіркий світ¹
- 2 Не гнівайся, матусенько,
що так довго не пишу –
завезли ня в тоті мури,
що й паперу не знайду.²
- 3 Посадили твою доню,
дали років двадцять п'ять.
То й не знаю, матусенько,
звідки волю виглядять
- 4 Кожна пташка пару має,
навіть в землі той хробак,
а я бідний, нещасливий,

трачу свої літа так.³

5. Трачу свої гарні літа,
трачу свої гарні дні
я ніколи не виходжу
із проклятої тюрми.
6. Розкопайте тую греблю,
Нехай вода витече –
про кохання забувайте,
нехай воно пропаде.
- 7 Ой як тяжко, ой як важко,
тую греблю розкопачь,
а ще тяжче, а ще важче
про кохання забувать
- 8 Рости, рости черемшино,
широко ся розвивай.
Будь здорова, матусенько,
бо я їду в чужий край.

¹ У Бориса. А в городі росте зілля, / а в тім зіллі
чорний цвіт. / як би знала, моя мамо. / який в
тюрмі сумний світ

² У Бориса. що ласкав тобі не шлю, / посадили
твою доню, / тепер мучать без жалю.

³ У Бориса. Кожна пташка волю має, / ще й
черв'як, що у землі, / а я бідна, нещаслива, / в
сірих мурах трачу дні.

347.

Рости, рости черемшино (2)

пор. На городі росте зілля

Помірно

(3)

Ро - сти, ро - сти ча - рам - ши - но,
ши ро ко ся роз - тя га - ро - сти, ро - сти дів - чи -
нонь - ко. про ме - не не за - бу - вай

- 1 Рости, рости черемшино,
широко ся розтягай –
рости, рости дівчинонько,
про мене не забувай

2. Не гнівайся, дівчинонько,
щом так довго не писав –
замкнули ня в такі мури,
щом ся ледве спам'ятав

- 3 Як в городці росте зілля,
як в городці жовтий цвіт,
щобис знала дівчинонько –
в криміналі сумний світ.

- 4 Кожна пташка пару має,
і той хробак, що в землі,
лиш я бідний, нещасливий,
в криміналі трачу дні

348.

Ой, звівся буйний вітер Сонце сходить і заходить (1)

- 1 Ой, звівся буйний вітер,
з дерев листя опада,
що найкращі свої літа
я в неволі змарнував.
2. Сонце сходить і заходить,
а в тюрмі моїй темно
дні і ночі — часові
стерезуть моє вікно.
- 3 Хоть стережить, не стережить,
я отсюди не втечу,
бо сі грати сталеві —
поламати їх не можу ¹
4. Не гнівайся, моя мила,
що я листа не писав —
бо сидів я у неволі,
тай паперу я не мав.
5. Ой сиджу я один рочок,
ой сиджу я другий рік,
прийшли мої товариші
визволяти м'я на світ
6. Одну браму проломили,²
другу браму розбили,³
взяли мене на рученьки,⁴
тай на волю вивели
7. А за неську Україну
свою кровцю я пролляв,
і навки розпрацєвсь
з тов проклятою тюрмов.

¹ У Записки! Сторожіте, сторожіте, / я ітак не
відбіжу / Ой як хочеться на волю / грат
півати не можу

² Так у Записки, у Олійника. відтворили у
Соколи розважили

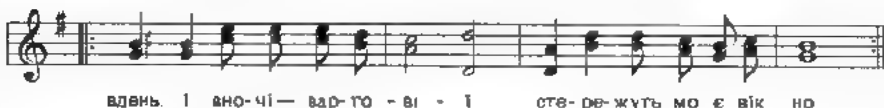
³ У Записки відкрили

⁴ У Записки за рученьку.

349.

Сонце сходить і заходить (2)

(1) Помірно



- 1 Сонце сходить і заходить,
в моїй тюрмі все одно:
вдень, і вночі — вартові
стерезуть моє вікно
- 2 Стережіте, стережіте,
мені з тюрми не втікати —
не такі мої кайдани
щоб їх легко розірвати.⁵
- 3 Ви, кайдани — сталеві,
ви, кайдани — залізні:
не порвуть вас мої руки,
не поріжуть вас ножі.
- 4 Соловею, канарею,
ти літаєш високо —
перекажи товаришам
що я в тюрмі — далеко
5. Не збиткуйся, лютий враже
не збиткуйся наді мною —
я цю тюрму перебуду
і щей стрінуся з тобою.
- 6 Ти ще впадеши на коліна —
землю будеш цілував,
і у мене молодого
прощення будеш благав.

⁵ У Аноні. Стережіте, стережіте, / я на волю не
вийду, я за свою Україну / в криміналі загиню.

350. Сонце сходить і заходить (3)

1 Сонце сходить і заходить,
в мой тюрмі темнота.
вдень і вночі – вартові
стерезуть мого вікна.

2 Стережіте, стережіте,
я на волю не вийду,
я за свою Україну
в криміналі згину.

3 Як повів буйний вітер
тай настала слобода,
прийшли браття українці
визволить мене з ярма.

4 Одну браму відчинили,
другу браму розбили,
взяли мене за рученьку,

тай на волю вивели.

5 Як я вийшов з тої тюрми
то я ревно¹ заплакав
що найкращі свої літа
я у тюрмі змарнував.

6 Ой лишнь я сина вдома
коло мамі рідної;
а тепер го не впізнаю –
він на коню воронім.

7 Він на коню вороненькім –
бо він стрілець сичовий,
він боровся за Україну,
за український нарід свій

¹ У Анон² римо (?)

351. Сонце сходить і заходить (4)

(2) Не поспішаючи



Сон - це схо - дить і за хо - дить я три лі та у га



ю на вес ні прий - шов до - до - му

1) -

Var 1)



ро - ди - ни не пі - зна - ю

а він тільки про сить -

1 Сонце сходить і заходить,
вже п'ять років у гаю...²
на весні прийшов додому
родини не пізнаю

2. Батько лежить – тяжко збитий,³
аби не обернується,
мати, сестри го підводять –
а він тільки проситься:

² Сулим співає: я три літа у гаю.

³ Сулим співає: хорий.

- 3 "Не берить мене за руку –
вона тяжко утовчена,¹
а ребра є поломані²
від польського нагана."³
4. "Тату рідний, мамо рідна –
більше вас не будуть бить,
тепер буду ближче з вами –
то вас буду боронить."⁴
- 5 Тату рідний, мамо рідна –
на Вкраїні тяжко жити,
там братів наших мордують⁵
і⁶ кожне село горить.
6. Тату рідний, мамо рідна –
добре жить буде тоді,
як засяють над Києвом
синьо-жовті прапори.
- 7 Тату рідний, мамо рідна –
ми ляхів не боємось,
ще війна не закінчена –
ми їм ще відплатимось.⁷
8. Ляхи мудрі – з москалями,
а москаль то є свій пан,
а ми вхопимо за зброю
і проженемо за Сян.

¹ Сулим співає: бо вона утовчена. У Анон2: бо є тяжко утовчена.

² Сулим співає: ще й ребро є поломана.

³ У Анон2: від большевицького нагана.

⁴ Сулим співає: бо ми тут будемо ближче, / то вас будем боронить.

⁵ У Анон2: бо ляхи нас всіх мордують.

⁶ Сулим співає: а.

⁷ Сулим співає: як повстане нам держава / то ми їм відплатимось. У Анон2: ще війна не скінчена / то ми їм ся відплатимо.

352. Я не крав, не розбивав

Помірно

Я не крав, не роз-би-вав. я лю-бив сво-бо-ду.

І за те в'юр-му по-пав. що вір-но слу-жив на-ро-ду

Вар'янт 1)
що вір-но слу-жив на-ро-ду

1. Я не крав, не розбивав,
я любив свободу,
і за те в'юрму попав,
що вірно служив народу
2. Батько плаче і ридає,
а мати не знає
що син їде у Сибір –
з родиню ся прощає.
- 3 "Прощайте батечку старий,
продайте стара мати –
не знаю – буду (я), чи ні,
вже більше вас видати."
4. Сибір, сибір далекий край,
я всі дороги знаю,
Сибір пройду, назад верну –
з дівчинок ся звінчаю

353. За муром одцвіли каштани

Чи чуєш, Юрку?

сл. Богдан Кравців

(пор. Як Лопатинський, мел. 1)

Сумно



1. За муром одцвіли каштани
і вільний¹ вітер залюбки
до мене в келю заносить
останні білі пелюстки.
2. Спалився, витлів юний липень
і серпень вигорів до тла,
і літо бабині снується²
тендітним пряднаєм срібла.
3. Вже крильми осінь³ має, лине,
і вже десь⁴ золоті⁵ гаї,
і вже янчання журавлине
об грати вдарило мої...
4. Над містом ніч, і шум, і гомін
і з снігом⁶ біла заметіль
і вже санковими дзвінками
довозить молодість звітіль.
5. "Чи⁷ чуєш, Юрку?" — "Чую, друже...
бували лепські гулянки.
Оттак⁸ ще двадцять зим в'язничних
мені дзвонитимуть⁹ дзвінки."

6. Як¹⁰ звірі простір ми любили,
блакити далечі й води,¹¹
і хижу волю, й вовчі ходи
в людні тривожні городи
7. І ніки нам, як зирям в кліті,¹²
і хід розмірний улад.¹³
чотири кроки, все чотири —
туди й назад... туди й назад.
8. Колись, як буди серце здавлять,
і зрадить волю друг і брат —
я знаю буду банувати
за днями що в плетінці грат
9. За ночами суворох келій,
залитих померками вщерт,
де йдуть¹⁴ юнацьк роки друзям,
де з усміхом стрічають смерть.
- 10.¹⁵ Дивлюся друзі, аж верзеться,
здається, радісно мені,
бо може й вам коли прийдеться
почуť з-за ґрат оці пісні.

¹ У Бервещького: буйний.

² У Бервещького: сміється

³ У Камінської: Вже осінь крильма.

⁴ У Камінської: десь ізбуть.

⁵ У Кравців: в золоті. У нашій тексті подаємо
"золоті" задля нігалоу музичного на складі "ті"

⁶ У Камінської: Замовкло. втюкло все довкола, / зі
снігом

⁷ У Кравців: Ти.

⁸ У Бервещького: Мені

⁹ У Бервещького: отак дзвенітимуть.

¹⁰ У Камінської: Мов.

¹¹ У Камінської: і сніго неба далечінь.

¹² У Кравців: як зирям кліті.

¹³ У Камінської: А зараз немов звірі в клітці, / і
рівно зміряти від ряд.

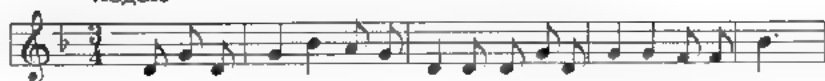
¹⁴ У Камінської: залитих сумерком ущерт, / де
йшли (стрчали)

¹⁵ Цей строфи нема у Кравців — подана тільки у
Бервещького

354.

Сидів, читав я дні і ночі

Ходою



Сидів, чи - тав я дні і но - чі, Вкраї - ні во - лю здо - бу вав.



Бо все від дав я для Вкра - ї - ні за - те в кай - да - ні я по - пав

1 Сидів, читав я дні і ночі,
Вкраїні волю здобував,
бо все видав я для України
зате в кайдани я попав.

2 Я був разом з товаришами,
котрих замучили кати,
а мене вони засудили
навек до смертної тюрми.

3 Сиджу я на кам'яній лаві
залізні ланцюги дзвенять -

не видно світла... лиш високо
скляні віконця блискотять.

4. Загляньте сонячні проміння
на чорну кам'яну стіну -
я прошу: зійди сонце ясне,
суши на пальцях кров мою

5. Ой сів я собі тай думаю:
бідна Україно моя,
не страшна нам тая могила -
но лиш досмертна тюрма

355.

Сидів я день

Рухливо



Си - дів я день - ду мав я ніч ку чи - тав про

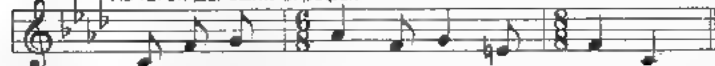


Вкра - ї - ну мо - ю. а ме - не взя - ли тай за - су



ди ли на вік до тем - но - ї тюр ми

Початок дальших строфок



1. Сидів я день думаю я нічку
читав про Вкраїну мою,
а мене взяли тай засудили
на вік до темної тюрми.

2. Сиджу я на кам'яній лавці -
железні ланцюги бринять,
не бачу світа - а лиш високо
маленькі віконця мигтять.

3. "Скажи прият(е)лю, рідний брате,
скажи про Україну мою
Чи ви на волі - чи на свободі -
чи вас ще судять у тюрму."

4. "Скажу я тобі рідний брате,
скажу про Україну мою.
Одних вишають - других стріляють -
а третих судять у тюрму."

356.

Сидів я раз з двома друзями

Сумно



Сидів я раз з двома друзями,
котрих замучили кати —
а мене взяли, закували
навік до темної тюрми.

Ой світить сонце, світить ясно,
світить на кам'яну гору
Прошу тя, сонце зйди нижче,
скажи мені про Україну

Сиджу я на кам'яній лавці,
кайдани на руках дрижать —
ніщо не видно, тільки гори
й мале виконце ся блищать.

Що на Україні там чувати?
Чи там панують ще кати?
Одних стріляють, других мучать,
третіх саджають до тюрми!

І світить місяць, світить ясний,
світить на кам'яну гору.
Прошу тя, місяць, зйди нижче,
суши на ранах кров мою.

Одних стріляють, других вшарть,
четвертих б'ють і катують —
і поміж нашими братами
свіжі могили все ростуть.

357.

Лічу в неволі я дні і ночі

Помірно



1 Лічу в неволі я дні ночі —
України доленьку згадав.
себе віддався за Україну,
та сам в неволенську попав.

не видно світа, лиш високо
маленькі віконця блищать.

2 Ой служу я на кам'яній лавці,
кайдани на мені бринять,

3 Я раз, з двома товаришами,
яких замучили кати,
а мене дяхи засудили
на в'яз до темної тюрми

4. Як упаде місячне проміння –
освітить камеру мою,
прошу місяця зійти нижче,
сказати мені про Вкраїну.

5. Скажи мені про Україну
Чи там панують ще кати?
"Одних катують, других мучать,
третій саджають до тюрми."

358. Доля з мене все глузує

слова і музика - Петро Болехівський-Боян

концтабір Аешівці, 1943-4 р.

Помірно



Доля з мене все глузує,
Серце рветься в далечинь,
а дівчині все байдуже, (2 р.)
що я терплю важкий біль.

На широкому блакиті
я пестив Тебе ніжну,
мов царівну в оксамиті, (2 р.)
колихав тебе до сну

Полетів би серед ночей,
соловейком заспівать,
випить красу з синіх очей, (2 р.)
а тоді – хай помирать.

Як засне світ любов'ю
прийде гарна знов весна,
і полинуть на Вкраїну (2 р.)
сині очі і краса.

Діючина в тюрмі

359. Болить серце, болять груди

Не поспішаючи



1. Болить серце, болять груди,
головонька у журбі,
що всі хлопці по волі гуляють,
а я сиджу у тюрмі

2. Відшурались батько й немля,
відшуралися вони –
лише сонце в маленьке віконце
заглядає до тюрми

3 Загрімили в замках двері,
відчинилися вони —
під багнетом молодую Зеню
аж до суду повели.

4 “Скажи, скажи партизанко,
скажи, скажи молода,
скільки наших настріляла
твоя вірна рука.”

5. “Скільки вас я постріляла
полічити не можу
скільки — мене більше не питаєте,
я нічого не скажу”

6. Прощай Київ, прощай Харків,
станіславська тюрма,
я до вас вже більше не поверну,
не поверну більше я

Передача

360. Нема щастя, нема долі

Не поспішаючи



1 Нема щастя, нема долі
нема матері, батька
Я проклятий тою долею
сам оставсь, як сирота

2 Вже мабуть моя матуся
із печалі померла!
Вже мабуть її могила
вся травою заросла

3 А як вийду я на волю
і до дому поверну
я ту мамину могилу
всю квітками обсаджу

4 Я ту мамину могилу
всю квітками обсаджу
Я ту мамину могилу
всю сльозами обмию!

5 А в неділю, дуже рано,
мати до воріт прийшла,
своєму рідному синові
передачу принесла

6 Своєму рідному синові
передачу принесла,
і ключнику молодому
передачу подала.

7. “Передайте передачу
бо в нас люди говорять
що по тюрмах, по в’язницях

дуже голодом мoryть.”

8 А той ключник усміхнувся,
усміхаючись, сказав.
“Вже твій син тієї ночі
на покій душу віддав

9. “Твого сина розстріляли,
при тюремній же стіні,
як вирок йому читали —
знали зироньки одні.”¹

10. Заридала стара мати
передача впала з рук
а з грудей її старечих
задривав жалібний звук

11. “Сину, сину, ти мій сину,
ти дитинонько моя,
я тобі, рідненький сину,
передачу принесла

12. “Передайте передачу,
передайте хлопцям тим,
що страждають за ту справу,
за яку страждав мій син.

13. “Передачу я купила
за останній грош
Передайте передачу
на помин его душі.”

¹ У Крищука. бачив зироньки ясті

361.

А в неділю, дуже рано (1)

У неділю дуже рано

Помірно



1 А в неділю, дуже рано,
 мати до тюрми прийшла,
 та й своєму рідному сину
 передачу принесла.

2 Та й купила трошки хліба
 за останній гроші.
 "Передайте передачу
 за покій його душ"

3 А начальник усміхнувся,
 усміхаючись, сказав:

"Разрешаю передачу,
 за покоем душі оддати."

4. Обизвався надзиратель,
 та й сказав такі слова
 "Твого сина розстріляли,
 його в світі вже нема.

5. "Розстріляли в нічку темну,
 при тюремній же стіні,
 як вирок йому читали —
 знали зироньки одні"

362.

В неділю дуже рано (2)

Помірно



1 В неділю дуже рано,
 лиш з'яснився світ,
 а моя стара мати
 під брамою стоїть.

2. Принесла передачу
 до доні у тюрму,

з підписаним мішечком —
 дала дижурному

3. А я, в тому мішечку,
 та й бачу всю сім'ю:
 і мою стару матір
 заплакану, сумну.

4. Принесла кусок хліба,
і сухарів твердих,
солодких, не від цукру –
від мами сліз гірких.

5. Тоті тверді мура
збирають цвіт з лица,
а день за днем, похмурий,
і так іде життя.

6. Прилетів сивий пташок,
той вдарив до вікна,
а мені жаль зробився,
і потекла сльоза.

7. Прилетів сивий пташок,
приніс нам новину:
“Збирайтеся, дівчата,
в далеку чужину.”

8. Не плачте батьку, ненько,
за мною не тужить,
я їду на чужину
і там я буду жить.

9. Не плачте сестри, браття,
що я їду в чужину,
як Бог мені допоможе,
до дому поверну.

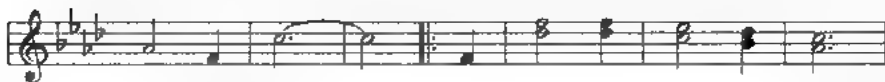
363.

Сиджу я в темних мурах

Поволі



Сид - жу я в тем - них му - рах. спа - да - є



цвіт з ли - ця, і день за днем по - хму



ро пли - ве мо - є жит - тя.

1 Сиджу я в темних мурах,
спадає цвіт з лица,
і день за днем похмуро
пливе моє життя.

2 Ти думаєш, мамусю,
що доні вже нема –
твою доню забрала
ненаситна тюрма

3 А в неділю раненько
за ґратами – блакить,
а моя стара мати
під ґратами стоїть.

4. Принесла передачу
вже доні у тюрму,
з підписаним мішечком –
дає джурному.

5. А у цьому пакунку
я бачу всю рідню,
і бачу рідну матір
заплакану, сумну.

6. Принесла передачу,
і сухарів сухих,
солодких не від цукру,
від мати сліз гірких.

7. Не плач, моя матусю,
не плач і не журись –
як Бог мені допоможе,
я вернусь колись.

8 Прилетів чорний ворон
і стукнув до вікна:
“Збирайтеся, дівчата –
чужая сторона”

Перед розстрілом

364. І нащо мене мати породила (1,2)

Маршово

(1) 

Помірно

(2) 

1. І нащо мене мати породила, і за що² мене Бог покарав, що я хлопець, такий мочоденький за Україну³ кров проливав?
2. Ой візьму⁴ я перо і чорнило, до родичів лист напишу, нехай родичі лист прочитають, через кого в могилу я йду⁵
3. Голово ж ти моя, просвищеная, до чого ж ти мене довела?⁶ Із дівчиноз мене розлучила, та в могилу мене завела
- 4.⁶ Ой іду я в могилу, іду я, і ніхто мого тіла не знайде — лиш дівчина, Маруся, заплаче, як могила травою⁷ заросте

1 У Подуфалого: Нащо

2 У Подуфалого: нащо

3 У Подуфалого: що я такий хлопець молоденький / за Вкраїну

4 У Подуфалого: Візьму

5 У Подуфалого: за що я в могилі чежу

6 У Подуфалого: Ніхто мого тіла не любачить, / ніхто мого тіла не знайде, / тільки батько і мати заплаче, могила травою заросте.

7 У Несмиришого: травол.

365.

Прощай холодная темнице

В темпі вальсу



- 1 Прощай холодная темнице,
останній раз в тобі сиджу,
прощай кохана дівчино,
я завтра на розстріл іду.
- 2 За хату буде¹ темна могила,
за² ліжко буде сира земля,
а спати положить остра куля,
остра куля більшовика
- 3 А на мою сумну могилу
прийде кохана дівчина,

скаже: вставай ти мій соколе,
я бідна плачу тут сама

- 4 Не плач, не плач моя дівчино,
а помолись щиро Богу,
бо я загинув за Україну,
за Україну самостійну.
- 5 А на моїй високій могилі
там пишно квіти розвітнуть,
що я загинув за Україну
це ти про мене не забудь.
- 6 Ще по моїй високій могилі
цвіте червона калина,
вона мені всю правду скаже,
як воскресне Україна

¹ У Невмирушого: Хата буде

² У Невмирушого: нема "за"

366.

Пройшла весна, настало літо

Не поспішаючи



- 1 Пройшла весна, настало літо --
в саду квіточки зацвіли:
мене нещасного друзяку
в кайдани ручки закули.

- 2 Прощай, холодная темнице,
останній раз в тобі сиджу,
прощай, кохана дівчино,
я завтра на розстріл іду

3 А завтра, як зорі погаснуть,
під весняні веселі дні,
то я зів'яну, як та квітка,
більш не почуєш моїх слів.

4.¹ І на моїй сумній могилі
не буде знаку, ні хреста –

1 Деінде: За хату буде темна могила / за ліжко
буде сира земля, / а на моїй сумній могилі / не
буде знаку, ні хреста.

ти не прийдеш, моя кохана,
відвідати тіло мертвеця

5 І на мою сумну могилу
прийде кохана моя
“Вставай, вставай ти мій голубе
мені самій життя нема”

6 Іди ж ти, мила, геть з могили,
не дражни серденька мого –
мое серденько вже зів'яло,
густою кров'ю заплило.

367. Ой плаче тужить стара мати (1)

Помірно, рухливо

(1) 

Ой пла - че ту - жить ста - ра ма - ти, та шей дів -
чи на мо - ло - да - зле - ті лись ка - ги мов ті
кру - ки на на - ші се - ла і міс - та зле - та

1 Ой плаче тужить стара мати,
та шей дівчина молода² –
злетілись кати, мов ті круки,³
на наші села і міста.

2. Злетілись кати, мов ті круки,⁴
забрали милого⁵ зі сну:
“Прощай прощай моя дівчино,
я завтра на розстріл іду!”⁶

3 “Не сам⁷ один я тут попався –
нас триста орл в тут сидить,⁸
і щонайкращий цвіт України –
найтяжчі муки він терпить.”⁹

4 Щодня виводять по одному,¹⁰
під звук моторів¹¹ чути стріл,
і ще раз:¹² “Слава Україні!” –
тоді мертві падають долів.¹³

2 У Олійника плаче дівчина молода, у Бера2: ой
плаче-тужить дівчина.

3 У Олійника: кати московські надлітають, у
Бера2 кати московські налетіли

4 У Олійника Злетілись вночі, мов чорні круки, у
Бера2 Кати злетіли, мов ті круки.

5 У Олійника: сплячого.

6 У Олійника. Прощай дівчино, забудь про мене /
я йду на смерть, за Вітчину; у Бера2 Прощай
дівчино забудь за мене / я йду на смерть, за
Україну

7 У Олійника: І не.

8 У Олійника. лежить, у Бера2: хлопців молодих.

9 У Олійника, найкращий цвіт цей України /
як. він муки тут терпить; у Бера2, ніщо не
краще в цій країні, / по темних мурах люд
терпить.

10 У Бера2: і по одному нас виводять.

11 У Бера2: із під мотора.

12 У Бера2: ще гукнем

13 У Бера2: і всі мертві падають на дол

5.¹ Ніхто не скаже де могила —
де поховав червоний кат,
а на могилі ніхто не заплаче,
ані сестричка, ані брат

6. "На тій могилі куш калини,²

¹ У Олійника: На похорон не грийде батько, / сестричка, мати, ані брат / ніхто не знає де могила, / де тіло поховав кат У Берз. 1 похорону не справляють / ні батько, мати, ані брат, / ніхто не знає де їх могила — / де похоронить тіло кат Так само у Громенка за винятком 4-ої лінійки: де доховає тіло кат

а нею вітер шелестить:
вона мені всю правду скаже —
де мій миленький твердо спить.

7 "Сама я руту посадила,³
сама я буду поливати:
сама повстанця я полюбила,
сама я буду забувати."

² У Олійника: Ов там у лузі, корч калнин, у Громенка: Стоїть у полі корч калнин, / а на тій лїстї шелестить; / вона тобі, дїчинно, скаже, / де твій миленький тихо спить.

³ У Олійника: Сама садочок я садила.

368. Ой плаче тужить стара мати (2)

текст як у попередньому варіанті

(2) Не поспішаючи



369. Плаче тужить стара мати (3)

Помірно, рухливо



- 1 Плаче, тужить стара мати,
і дівчина¹ молода —
кати московські налетіли,
і закували юнака.
- 2 Вночі злетілись, мов ті² круки,
і взяли сплячого зі сну:
“Прощай, дівчино, забудь за мене,
я йду на смерть за Вітчизну!”
- 3 І по³ одному їх виводять,⁴
над гук моторів чути стріл,⁵
і ще раз: “Слава Україні!” —
і всі мертві падуть долів.
4. Їм похорону не⁶ справляють
ні батько, мати, ані брат.⁷
Ніхто не знає де могила —
де поховане тіло кат.
- 5 А там у лузі куц⁸ калини,
а на ній листя шелестить.
вона тобі, дівчино, скаже
де твій милесенький лежить.⁹
6. “Сама я рожу посадила,
сама я буду підливать.
сама я хлопця полюбила,
сама я мушу!¹⁰ забувать.”

¹ у ЗбірУПА плаче дівчина.

² Реконструкція у Юркевича: Злетілися, мов ті;
у ЗбірУПА: Злетіли вночі мов ті.

³ у Юркевича По.

⁴ у ЗбірУПА І по одному нас вивозять.

⁵ у Юркевича під гук машини і стрілів.

7. На Україні я родилась,
на Україні я зросла...
Яка я була гарна дівчина
і щастя долі не знайшла.

⁶ у ЗбірУПА. І похорону не справляють

⁷ у Юркевича: Похорону їм не справляє / ані
батько, ані брат.

⁸ у зборі Пісень УПА. Стоить у волі корч.

⁹ у ЗбірУПА: де твій миленький твердо спить.

¹⁰ у ЗбірУПА: буду

Пливуть труни

370. В сорокпершій році, як стави гатили

- 1 В сорокпершій році, як стави гатили,
українські хлопці річеньками плули.
2. Плули вони, лили, бистрими ріками,
не один доплив аж до рідної мамі.
3. Вийшла стара мати сина пізнавати,
розв'язала очі і стала плакати.
4. “Оя сину мій, сину, що тобі здається?
Україна встала, а тобі не сниться!”

VIII. Любовні

Із запозиченими мелодіями

371. Ми не зійдемося вже ніколи

мотив "Реє та стогне"

Не поспішаючи



- 1 Ми не зійдемося вже ніколи
на цім проваллі смутку і горя,
мене зігнуть тяжкі мозолі,
а ти ще може знайдеш долю.
- 2 Пидемо різними шляхами,
тебе суетний світ пригорне,

- а над моїми слізоньками
сміятись буде горе чорне.
- 3 А як, вечірньою порою,
тобі задзвонять на упокій,
пиду шукати за тобою,
стежками смутку, безнадій

Повстанські пісні

З повстанцем кохаюся

372. Соловію, рідний брате

(1) В темпі маршу



- 1 Соловію, рідний брате,
виклич мені дівча з хати,
та раз, два,
виклич мені дівча з хати,
та раз.
- 2 Виклич мені дівча з хати,
бо я маю щось спитати,
та раз, два.

- 3 Бо я маю щось спитати,
чи не біла стара мати,
та раз, два...
- 4 Ой чи біла, чи не біла,
що з повстанцем говорила,
га раз, два...
5. А я мамі признаюся,
що з повстанцем кохаюся,
та раз, два...

373. **Їхав козак через місто**(2) **Помірно**

Їхав козак через місто —
під копитом камінь тріснув, гей!
під копитом камінь тріснув, та гей!
Під копитом камінь тріснув —
до серденька кріс притиснув Гей! (2р.)
До серденька кріс притиснув —
соловейко в гаю свиснув. Гей! (2р.)
Соловейку, ти мій брате,
виклич мені дівча з хати Гей! (2р.)

Виклич мені дівча з хати,
маю її щось спитати. Гей! (2р.)
Маю її щось спитати,
чи не була вчора мати. Гей! (2р.)
Ой чи була, чи не була,
що з повстанцем говорила Гей! (2р.)
А я мамі признаюся,
що з повстанцем кохаюся Гей! (2р.)

*Я плакати не буду*374. **Чого ти, дівчино, така сумна ходиш***Чого ти, дівчино, така невесела***Не поспішаючи**

- 1 Чого ти, дівчино, така сумна ходиш. чому не співаєш пісень?
Чому вечорами у сад не виходиш, дивишся на шлях і нічку і день?
- 2.¹ Тому сумна ходжу, що край у неволі, і пісню співаю сумну
У сад не виходжу бо не маю долі, мій милий загинув в бою.
3. Як тяжко згадати той вечір розлуки, як милий шов до УПА:
палкі поцілunki, і він подав руку, я була весело-сумна.
4. Весела, тому що до рідного війська, мій милий пішов до УПА
не буде вже більше гуляти голода, пропаде проклята тюрма.
5. Хоч милий не прийде мене не пригорне – а могилі нехай спочива,
я плакати не буду, не буду ридати, буде Батьківщина вільна.
- 6.¹ Тоді ми згадаєм про наших героїв – я свого милого спімну,
а тим, що упали, не лякалися бою, винок на могилу сплету

¹ Марія Василько співає (милі нотки): Чого ж ти, дівчино, така невесела

² Марія Василько співає: дивишся у степ.

³ Марія Василько подає. Того сумна ходжу, що долі не маю – мій милий пішов до УПА, / не буде вже більше гуляти голода, пропаде московська мара.

⁴ Марія Василько подає. Коли ми згадаєм про наших героїв, що воюють в рядах УПА, / а тим що упали, не лякалися бою, вінець на могилу складемо.

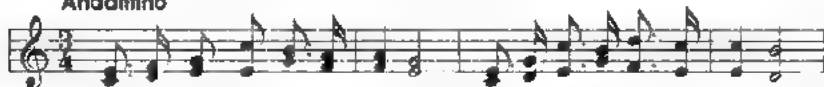
375. Місяць жовтень, це вже осінь

Не сумуй, дівчино мила

слова і музика: Петро Болехівський-Вояк

концтабір Авишці, 1943-4 р.

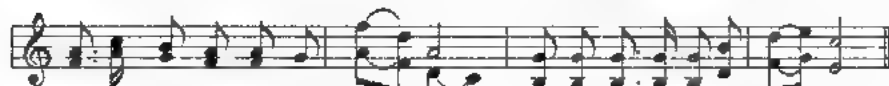
Andantino



Місяць жо-в-тень, це вже о-сінь, сум-ні мрі- і світ акри- ва-ють.



а сер-день-ко в дів-чи- нонь-ки, шеп-че люб-лю і ко-ха-ю.



а сер-день-ко в дів-чи- нонь-ки, шеп-че люб-лю і ко-ха-ю.

Місяць жовтень, це вже осінь,
сумні мрії світ акривають.
а серденько в дівчиноньки,
шепче люблю і кохаю.

Між сумними деревами,
і хатина сумна стала –
нема цвітів, нема рожі,
нема її, бо зів'яла.

Не сумуй, дівчино мила,
не сумуй, моя кохана,
час вже близько – ми зйдемося,
Україна змете тирана

Не сумуй за тими днями,
що провели ми з собою,
не лякайся ти нічого,
я в Авишці теж з тобою.

Ще засвітить місяченько,
як світляк колись над нами,
своїм сяйвом освітив нас,
серця наш об'єдналися.

І та зіронька ясненька,
вона тобі пригадає,
хто був милий, чорнобривий,
кого вірно він кохає

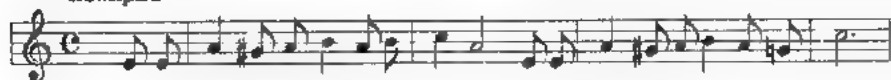
Защебече соловейко,
в верболах над річкою,
на Вкраїні, в ріднім краю,
там пізнались ми з собою

Не сумуй, дівчино мила,
не сумуй, моя кохана,
час вже близько — ми зійдемося,
Вкраїна змете тирана.

Якщо любиш мене — то надіся

376. У саду де розкішна груша

Помірно



У са - ду де розкіш-на-я груша. де я час-то те-бе зу-стрі-чав.



на-зи - вав я те-бе до-ро го ю. си-зо - кри-ла го-луб-ко мо - я

1. У саду де розкішна груша,
де я часто тебе зустрічав.
називав я тебе дорогою,
сизокрила голубко моя.

3. Якщо любиш мене — то надіся.
Як не любиш — то так собі будь:
цїлувати будеш ти другого,
а про мене, Галинонько, забудь.

2. У землянці, засипаній снігом,
де я часто тебе бачив в сні...
Твоє ім'я, у лісі, перед боем,
виризав я ножем на сосні

4. Якщо любиш мене — то надіся..
я прилину до тебе орлом.
Тоді виї'єм за волю України,
і за нашу єдину любов.

Не жди повстанця

377. Ізійшов місяць із-за хмари

Помірно



І - зій-шов мі-сяць із-за хма-ри і всю до-ли-ну о-сві-



тив. а як о-сві-тив всю до-ли-ну — то



знав за хма ри за хо - див

- 1 [Вийшов¹ місяць із-за хмари
і всю долину освітив,
а як освітив² всю долину –
то³ знов за хмари заходив.
2. В долині – там стоїть хатина,
а в тій хатині – три вікна.
там мати доню навчала
доня засмучена була..

- 3 “Ой доню ти, моя доню,
ти в мене ягідка одна,
не жди повстанця із походу –
його на світі вже нема.”
4. І знову в хаті стало тихо –
не було чути голосів
На другий вечір – для нелюбів –
до ночі прала ручники.

¹ У Громенка. Ой, вийшов.

² У Громенка: а, освітивши.

³ У Громенка: він.

378. Нащо дівчино айстри сієм

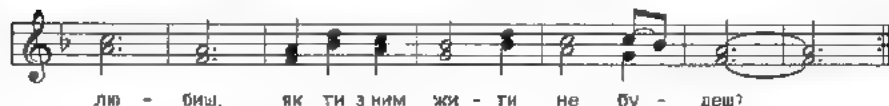
Помірно



На-що, дів - чи - но, ая - стри сі-єм, як ти їх



рва - ти не бу - деш? На-що дв - чи - но, хлоп - ця



лю - биш, як ти з ним жи - ти не бу - деш?

1. Нащо, дівчино, айстри сієм,
як ти їх рвати не будеш?
Нащо, дівчино, хлопця любиш,
як ти з ним жити не будеш?
2. Не йди, дівчино, понад річку –
бо ти у річку упадеш.
Не йди, дівчино, за повстанця
бо за повстанцем пропадеш
3. “А я повстанця не боюся,
і за повстанця піду я –

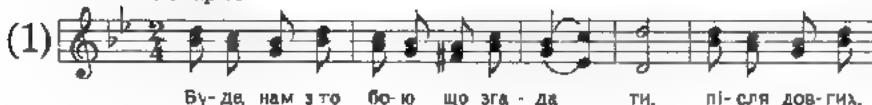
тільки боюся револьвера,
щоб не страждала груди моя”

4. Чого, повстанче, сумний ходиш?
Чого ні сміху, ні жартів?
Чи тобі служба надоїла,
чи кинь вороний захворів?

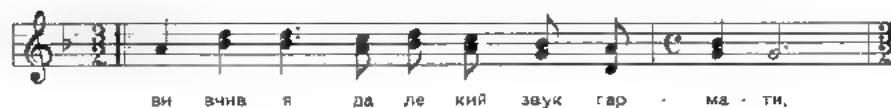
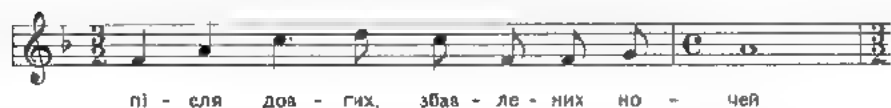
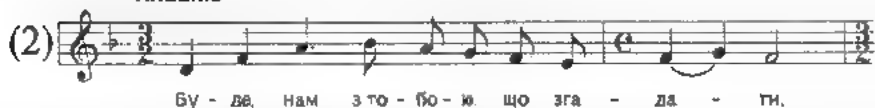
5. “Мені ні служба надоїла,
ні кинь вороний захворів –
тільки дівчина видалася,
котру я вірно так любив.”

379. Буде, нам з тобою, що згадати (1,2)

Помірно



Бу-де, нам з то бо-ю що зга - да ти. пі-сля дов-гий.



1 Буде, нам з тобою, що згадати,
після довгих, збавлених ночей:
вивчив я далекий звук гармати,¹
і тривожний блиск твоїх очей

2. Очі, в тебе² – квіти темно-сині
на узбіччі радісних доріг
Чи зустрінемося з тобою знову³
на своїх дорогах бойових?

3 Будуть стріля⁴ розсипатись – глухо,
задрожить, від вибухів⁵ – земля,
вийдеш ти в ту сторону – послухай,
де в багрянніх полум'ях⁶ поля

4. Завидніють кругом виднокруги,
обиліється кров'ю битий шлях,⁷
будуть хлопці йти суворочолі
в темносірих,⁸ наче н ч, рядах.

5 І підуть⁹ вони, безмежним краєм,
де руїни – з поміж тихих трав,¹⁰
і напевно ти того¹¹ згадаєш,
хто любов мужність поєднав

6 По Вкраїні сумно вітер віє –
гніе додолу тонкий верболюз.
Ми до вас не вернемося ніколи –
шкода ваших дождів і сльоз.

¹ У ПисніУН гарматний.

² У ПисніУН: Твої очі

³ У Невмирудого: я з тобою більше не зустрінуся
(Мелодія 1)

⁴ У ПисніУН: стрільня

⁵ У ПисніУН: і дрижати, в вибухах

⁶ У Невмирудого: де в багрянніх полум'ях

⁷ У ПисніУН: І почуєш грізну бряку волі,
вкріється кров'ю битий шлях.

⁸ У ПисніУН: в сируватих

⁹ У ПисніУН: і пролуть.

¹⁰ У ПисніУН: крізь руїни сіл, дерев і трав.

¹¹ У ПисніУН: тоді.

380.

Рожі й терен

сл. і муз. Петро Болехівський Болн

Вижгорода, Вишневця, Волині, 1942-43 р.

Помірно



Рожі й терен в гаю цвітуть,
а любя шепче: "Ах, не забудь..."
Це не для нас рожі і гай.
Не плач, забудь, прощай, прощай
Як вийдеш геть на ті верхи,
споглянеш там на небозвх.

Тоді поглянь в той темний бір,
побачиш там лиш усміх зір.
Тоді ще раз згадай мене,
скажи собі: "Не верне вже."
Пропав навик, цей гарний час,
коли любов лучила нас

Чи тямий, кохана той вечір

381. Вже сонце зайшло за горою

Не поспішаючи



1. Вже сонце зайшло за горою,
а я дожидаю тебе.
Ой виїди, послухай зі мною
цю дивну пісню солов'я!

2. Вже сонце зайшло, геть за лугом,
а місяць зза гори вийшов –
ой виїди, послухай, кохана,
цю пісню про нашу любов.

3. Чи тямий, кохана той вечір,
як місяць чарівно світив –
дивись я в твої карі очі,
до серця свого тулив.

4. Тоді, то серця нас питали,
який же то буде вінець?
А з наших грудей вилитали
зтихання зболілих сердець.

5. Хоч люди давно вже поспули,
і місяць за гору зайшов,
ми довго в обняттях стояли –
з кохання нас хтось розбудив.

¹ У Невмирушого вар. Г'55 а): цю пісню про нашу любов..

² Цей строфи нема у Невмирушого вар Г'55 а).

6. Нащо мене мати родила?
Нащо мене Господь послав?

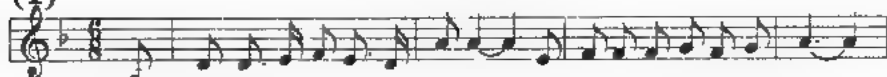
Я вірно любив свою милу,
чому мені Господь не дав?

Який же то буде вінець?

382. Послухай дівчино красуне (1,2)

також на мотив "Вже сонце зайшло за горою"

(1) Не поспішаючи



По - слу-хай дів-чи-но кра - су-не що я у цій піс-ні ска-жу

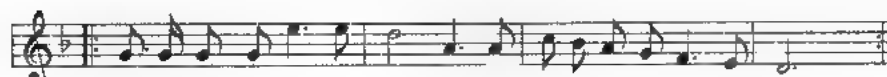


дав-но я за-ко-ха-ний в те-бе не смі-ло це сло-во ка-жу

(2) Не поспішаючи



По - слу-хай дів-чи-но кра - су-не що я то-бі з цій піс-ні ска-жу



дав-но я в са-мо-му сер - ці для те-бе ці сло-ва но-шу

1. Послухай дівчино красуне,
що я у цій пісні скажу:
давно я закоханий в тебе —
не сміло це слово кажу
2. Краса твоя марно зів'яне —
ти будеш бабуса стара,
і стан твій, високий мов явір —
зігнеться, і буде дуга.
3. І руки твої соковиті —
зів'януть і руки колись —
і очі твої не засвітять
вогнем тям, що все так світивсь.
4. Так знай же, тепер піддавайся
на ласки козачі усі!

Шинелі не бійсь, не цурайся² —
це, серце, вірніше за всіх

5. А як вороги всесторонні
об'являть жорстоку війну,
ми сядем обое на коні³
тебе я не лишу саму.
6. Набої ти будеш підносити,
щоб влучно нам ворога бити.⁴
Борожая куля, як скосить —
ти мусиш мене замінити.
7. А згодом, як стихнуть гармати,
могила мою не забудь!
Ти мусиш її ухитчати,
щоб миг я спокійно засну.

¹ У Невмирущого вар. Г.55 б), відповайся / за
друзя українських синів.

² У Невмирущого вар. Г.55 б): Шинелі мої не
цурайся.

³ У Невмирущого вар. Г.55 б): на коней.

⁴ У Невмирущого вар. Г.55 б): Я ляжу і буду
стріляти - / ти будеш патрона носити.

383. Послухай дівчино красуне (3)



1 Послухай дівчино красуне,
що я тобі в пісні скажу
ти вільно літаєш, як пташка,
а я у неволі сиджу.

2 Згадаймо минулу весну,
як наше кохання цвіло,
і в тиху ніченьку ясну
життя у обіймах пліло.

3 Тоді моє серце раділо,
я думав про тебе, життя ..
ти в очі дивилася сімло,
мов тее! невинне дитя

4. А як вороги з-за кордону
об'являть в країні війну,

ми сядем обое на коні -
тебе я не лишу саму.

5 Ти будеш носити патрони,
щоб легше було воювать..
Ворожая куля наскочить -
будеш мене заступать.

6 А як стріл гарматний затихне,
ти мусиш мене відшукать,
могилу мою завітчаєш,
щоб легше було спочивать.

7 Ти підеш тоді межі люди -
там буде матуся стара -
тоді ти, дівчино, згадаєш,
як ти зі мною цвіла

¹ У Берлі. мов те

384. Послухай, кохана дівчино (4)



1 Послухай, кохана дівчино,
цю пісню що я розкажу,

що в моєм зажуреном серці
сьогодні тобі принесу

2 Як ворог підступить на місто
1 видасть Україні війну,
ми сядем обое на коні
тебе не залишу одну.

3 Ти будеш підносити набой
щоб легше нам ворога бити...
Ворожая куля, як скосить –
ти мусиш мене замінити.

4 А як після бою затишке,
ти мусиш мене схоронити,¹
могилу мою захвітчати
мені буде легше лежати.

5 Тому я прошу – піддавайся
на ласки вояцькі мої!
Шинелі не бійсь, не цурайся –
в ній серце палкіше за всі

¹ Може поховати. (?)

385.

Посиплється листя з берези

Andante

По - сип - леть - ся ли - стя з бе - ре - зи, по -

ви - ить хо - лод ні віг - ри на стан твій, на лич - ко рум'я - не на

о - ці тво ї ча - рів - ні на о ці тво ї ча - рів - ні

1. Посиплється листя з берези,
повіють холодні вітри
на стан твій, на личко рум'яне,
на очі твої чарівні

2. Ти зовсім була некрасива,
на вроду була ти сумна
Чого ж ти з усіх моїх милих
осталася в серці одна?

3. Одну я любив за веселість,
другую за вроду кохав,
а третю сумну й невеселу –
без неї спокою не мав.

4. Ми будемо ворога бити:
ти будеш патрони носити,
як вражая куля підкосить,
ти мусиш мене замінити.

Тоді я вернуся до тебе...
Пісні до милої, до милого

386. Лети, моя думо в вечірню годину (1)

сл. Р. Купчинського (його мелодія інакша)

Не поспішаючи



Ле - ти, мо - я ду - мо вве - чір - ню го - ди - ну, да



ле - ко, да - ле - ко звид - сіль —

ле - ти мо - я ду - мо, у



ту - ю ха - ти ну, де слу хав я каз - ку то - піль.

1 Лети, моя думо в вечірню¹ годину,
далеко далеко звидсіль² —
лети моя думо, у тую хатину,³
де слухав я казку топіль.⁴

2 Жила в тій хатині дівчина кохана.
а може живе — то вклонись⁵
скажи ти їй правду, болочу як рана,⁶
що я вже не той⁷ що колись.⁸

3 Що гасне мій погляд і тихне мій голос,

а зморшки⁹ зорали чоло,
поволі, в неволі, сивіє¹⁰ мій волос,
а серце терном заросло.¹¹

4.¹² Скажи їй думо, хай душу розважить¹³ —
а серцю хай¹⁴ скаже: "Корись!"
Хай дармо не б'ється, хай марно не
тужить,¹⁵
бо я вже не той¹⁶ що колись.

5.¹⁷ Є в Бога надія, що я повернуся
з неволі, з далеких країв.
Зустріне мене моя рідна матуся
обниці сестер і братів

¹ У Невмирущого у піаніно

² У Невмирущого: відсіль.

³ У Голяша № 108: ген в тую хатику. У Невмирущого: до тої хатини.

⁴ У Невмирущого: де слухав казку топіль, у Купчинського: що слухав казки топіль. У Бориса: Лети, моя пісня у рідну Україну, / далеко на крилах несись / до рідної мамини в ту милу хатину, / де слухала казку колись.

⁵ У Голяша № 108: В хатині жила там матуся старенька / а як ще живе — то вклонись, у Купчинського: У хаті жила там дівчина кохана / а може живе — поклонись⁷

⁶ У Голяша № 108 скажи їй правду, болочу мов рана; у Купчинського: і скажеш їй слово болоче, як рана

⁷ У Голяша № 108: не те.

⁸ У Бориса: Лети, моя пісня Матусі старенькій, / коли ще жива, поклонись. / І слово болоче промов їй тихенько, / на горні мої помелись.

⁹ У Купчинського: і скби. У Бориса: Не та вже я стала, змінився мій голос, / померкло (зарано).

¹⁰ У Купчинського: що з волі я неволі посивів.

¹¹ У Купчинського: і терня у серце вросло. У Бориса: поросло.

¹² Цей строфи нема в Невмирущого, взята із Голяша № 108. У Бориса: Промов ти їй слово, розрадь ти їй душу, / розвій хоч на хвилину журу / Нехай вона марно за мною не тужить, / бо я ще вернусь, як не вму

¹³ У Купчинського: І шепнеш їй, думо, хай душу роздужить.

¹⁴ У Купчинського: а серцеві.

¹⁵ У Голяша № 108. Хай марно не плаче / марно не тужить.

¹⁶ У Голяша № 108: не те.

¹⁷ Ця строфа тільки у Бориса.

387. Лети, моя думо, лети моя пісню (2)

переспів на слова Р. Купчинського (ал. попередню пісню)

Не поспішаючи

(2)

Ле - ти, мо - я ду - мо, ле - ти мо - я

піс - ня, да - ле - ко, да - ле ко від сіль

ле - ти мо - я піс - ня, до то - ї ха -

ти - ни, де слу - ха - є каз - ку по - піль

1 Лети, моя думо, лети моя пісню,
далеко далеко відель
лети моя пісню, до тої хатини
де слухає казку топіля.¹

2 До тої хатини, де любий мій милий
якщо ще живий – то вклонись:
скажи йому слово, болюче як рана,

що я вже не та що колись.

3. Що згас вже мій погляд і стих вже мій
голос,²
а зморшки з'орали чоло,
поволі, в неволі³ посивів мій волос,
а серце терном поросло.⁴

² У Невмирушого, Б:71 а): і стихла розмова

³ У Невмирушого, Б:71.а): в неволі, поволі

⁴ У Невмирушого, Б:71.а): заросло.

¹ У Невмирушого, Б:71 а): де любий мій милий, /
де слухала казку колись.

388. Я чую, Оксано

сл. Борис Бобинський («Бобол»)

1 Я чую, Оксано, Твій голос тужливий,
То вітер його з України приніс.
Я чую, як б'ється в нім серце бурхливе,
Я бачу Твій погляд туманний від сліз.

2 Оксано моя, нас давно розлучили,
Повік будеш жити у серці моїм,

Твій погляд далекий, коханий і милий.
Несу я в житті ідеалом своїм.

3. Я знаю, не раз Ти мене споминаєш
І часто виходиш на берг Збруча,
І дивишся в даль, де зоря догорає,
Оксано, Оксано, Ти мріє моя

389.

Оксано, Оксано

сл. народний переспів сля Бориса Бобинського («Бобо») (?)

В темпі вальсу

Ок са - но Ок са но — я чу ю твій го лос

ме ні з у кра ї ни де ві - тер при - нє

Я чу - ю як сто - гнє по - гоп - та - ний го - лос я

ба - чу ті о - чі на - пов - не - ні сл.з

1 Оксано, Оксано -- я чую твій голос:
мені з України це вітер приніс.
Я чую як стогне потоптаний голос,
я бачу ті очі, наповнені сляз.

2. Оксано, Оксано — давно ми розстались,
ще прийде наш час — ми зустрінемося знов.
Моею любов'ю ти була й осталась,
Оксано моя — моє щастя й любов.

3 Оксано, Оксано — я чую твій голос.
ти часто виходиш на берег Дністра
З туюю грядеш ти туди де палає
на заході сонця — вечірня зоря.

4. Як нашу могутню, вільну Україну
освітить наново вечірня зоря,
тоді я вернусь до тебе, адива,
до тебе Оксано, Оксано моя!

390.

Останній привіт тобі, мила

текст як у варіанті, №594.

Не поспішаючи

(1) О стан-ній при-віт го-ві, ми-ла, зза грат, зза ре-шіт-ки я

шли по зав-тра. по зав-тра. да-чи - но — ти зна-єш на до я тут жду

391. Під небом чужим я скитаюсь (1,2)

В темпі вальсу, сумно

(1) 

П д не-бом чу жим я ски - та - юсь не -



ма-є по-ра-ди ме-ні те-бе мо-я зір ко бла



га ю при-сни-ся ме-ні хоч у сні

В темпі вальсу, сумно

(2) 

Під не-бом чу-жим я ски-та-юсь не-ма-є по-



ра-ди ме-ні те-бе мо-я зір-ко бла-га-



ю при-сни-ся ме-ні хоч у сні

1. Під небом чужим я скитаюсь,¹
немає поради² мені
тебе моя зірко³ благаю
приснився мені хоч у сні

2. Хотів би на тебе я глянуть
і слова твого почути,⁴
поради твоєї послухать.
з тобою все горе⁵ забудь.

3. Чи скоро тебе я побачу,
чи скоро почую твій глас,
чи скоро, чи скоро настане
щаслива хвилинка для нас?⁶

4. Не скоро тебе я побачу,
не скоро почую твій глас,
не скоро, не скоро настане
щаслива хвилинка для нас?⁷

5. Тихесенько⁸ лісом проходжусь
і чую⁹ — зозуля кує.
Згадав я, що я¹⁰ Божому світі
дівчина кохана десь є

6. Веселе, щасливе — кохання,
веселий — твій погляд, твій сміх,
веселе твоє щебетання —
милише від всяких утіх.

¹ У Білевич тиняюсь.

² У Білевич слокою

³ У Білевич рлбоко.

⁴ У Білевич: Хотів би тебе я побачити / і слова твого почути

⁵ У Білевич і горе з тобою.

⁶ У Білевич чи скоро для мене настає / так

довго ще мріяний час

⁷ У Білевич: не скоро для мене настає / так довго ще мріяний час

⁸ У Білевич Тихесенько я.

⁹ У Білевич знову

¹⁰ У Білевич Згадав що нія

392. Із слів моїх "Люб'ю", зродилось

1. Із слів моїх "Люб'ю", зродилось
багато пахучих квіток.
Зітхання мої обернулись
у хори співучих пташок.

2. Коли ти мене покochaєш
дарую ці квіти тобі:
із квітів оцих соловейки
заступлять дорогу журбі.

3. Під небом чужим я блукаю —
не має спокою мені —

на мелодію «Під небом чужим я скитаюся»
скачу я все за тобою
скачу як вдень так вночі.

4. В прекрасну вечірнюю пору,
щоб місяць на небі зійшов,
я думкою все біля тебе
і мрію про нашу любов.

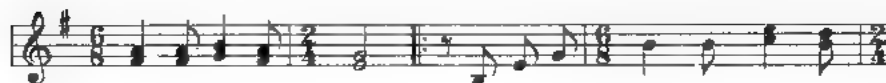
5. Як кінчу я с(т)рок приговору
вернусь я в оселю рідну,
вднайду тебе моя рибко
і скажу тоді що люб'ю.

393. Я пам'ятаю тії слова (1,2)

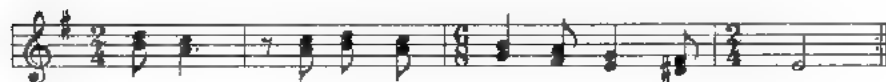
Не поспішаючи $\text{♩} = \text{♩}$



Я па-м'я - та - ю ті - і сло-ва як ми про -



ща-ли-ся ко - лись, ти від-ія - шов в пов-стан-ські



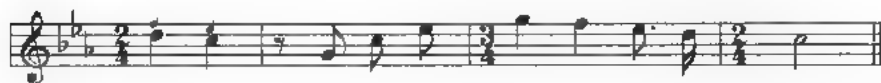
ла-ви і ми з то - бо - ю роз - ія - шлись



Я па-м'я - та - ю ті - і сло-ва як ми про -



ща-ли-ся ко - лись, ти ві-дій - шов в пов-стан-ські



ла-ви, і ми з то - бо - ю ро-зій - шлись.

1. Я пам'ятаю тії слова
як ми прощалися колись,
ти відійшов в повстанські лави,
і ми з тобою розійшлися.

2. На плече кинув автомата,
стиснув свій стан ти поясом,

і ти вже був ген, ген, далеко,
пестила тебе поглядом.

3. Тебе нема, а я скачу
Коли до мене ти прийдеш?
Тебе щодня я виглядаю.
Коли побіду принесеш?

394.

Ой, хотіла б усе я забути

- 1 Ой, хотіла б усе я забути
і хотіла б забути себе,
і далеко полинуть думками,
десь далеко зустрінути тебе.
- 2 Хочу стрінуть тебе, мій коханий,
кочу стрінуть між морем квіток,
щоб над нами шумили берези,
під розмову дзвенів нам струмок.
- 3 Та не буде того, що я мрію,
не побачу тебе, милий мій,
- 4 Так минуло багато вже часу
Дзвін на північ годинник пробив.
І самі зачинаються очі,
мою голову сон похилив.
- 5 На добраніч тобі, мій коханий,
одинокий в далекому краю.
Доки сонечко завтра устане,
ніч з тобою у мрях я буду

395.

Ти приходиш до мене цоночі

- 1 Ти приходиш до мене цоночі
в п хвилини, як міцно я сплю,
заглядаєш в заплакані очі
і шепочеш: — Не плач! Я люблю!
- 2¹ Ти з легенька мене обіймаєш —
в тих обіймах я млію у сні,
поцілунками душу виймаєш,
розривається серце мені.
- 3 Вдчиняю заплакані очі —
навкруги лиш темрява німа.
Знов ті самі безсонні ночі,
мого щастя нема і нема.

¹У записах Голяша: Твої очі горять наді мною / в тих обіймах я млію німа, / Поцілунками душу аймаєш / і відходиш, лишаюся сама

396.

Згадай, згадай останнєє кохання

на мелодію «Сидить дівча над бистрою водою»

Помірно

Зга- дай, зга - дай о - стан- не- є ко - хан- ня, ти мо- ло-

дий був а я бу- ла ди - тя ти при- гор - тав ме - не до сво- го

сер- ця. і го- во- рив "На ві- ки ти мо - я," ти при - гор- — я"

- 1 Згадай, згадай останнєє кохання,
ти молодий був,² а я була дитя,
ти пригортав мене до свого серця,
і³ говорив. "На віки ти моя."
- 2 Тебе взяли ті вороги прокляті⁴
і завезли в Сибір, в далеку тайгу,⁵
нас розлучили на великі муки
Ох, Боже мій, навіщо Ти так дав?

² У Шморгуна. Була весна і ми зустрілися знову / ти молод був.

³ У Шморгуна. У двох серцях відкрилась наша тайна, / ти.

⁴ У Шморгуна, ті воріженьки лисі

⁵ Тайга: тундра. У Шморгуна: в Сибір — далекий край.

3 Тебе взяли і висточки не дали
Ох, Боже мій, навіщо так мені?
Може вони тебе замордували?
Як ще¹ живий – присягнися хоч у сні

4 Без тебе я, як світ на сонці, а'яну,
без тебе я не можу в світі жити

Ой де, ой де я чарів тих дістану,
щоби забути тебе і не любити?

5 Не раз, не два, я Господу молюся,
не раз, не два, вірненько так прошу
верни милого з північної тайги –
нехай ще² раз до серця пригорну.

¹ У Шморгука Якщо.

² У Шморгука, хоч.

397. Козаче, козаче я тобі не віро

Не поспішаючи



1. "Козаче,³ козаче — я тобі не віро,
зрубав ти калину на моїм подвір'ю:
зрубав ти калину гиллям гиллявою,
зрадив ти дівчину — з лиця білявою "

2 "Не я тебе зрадив — сама ся зрадила.
як я вів коника — нащо сь виходила?
Як я вів коника — коня вороного,
нащо виносила айина червоного?"

3 "Коня напувала, збрую виносила,
личко виїнувала, кучері пестила
бо ти йшов до бою крісом воювати,
за рідну країну груди наставляти."

³ На тасьмі звучить. Ну та че; може: Нубо аже; або: Ну хлопче.

399.

Була весна кругом і в серці

(Любовно-революційна)

Бу - ла вес - на кру - гом і в сер - ці, (по - ра як хо - четь - ся лю
 бить), хи ли лось не - бо над зем - ле ю. ко - ха - лись з зе - лен - ни бла -
 кить, ко - ха - лись з зе - лен - ні бла - кить. — у я мо - є і

1. Була весна кругом і в серці,
 (пора, як хочеться любити),
 хилилось небо над землею,
 кохались з зеленню блакить.
2. П'яніли квіти від кохання,
 (зіцхалось повними грудьми),
 пташки кохались і співали,
 співади і п'яники й ми..
3. Нещадно ми кохались, любя,
 (була палка й жагуча ти),
 але кликнула мене інша,
 і ти сказала: "Що ж ? Іди!"
4. Ми попрашались, розійшлися
 "Україно, я до тебе йду —
 тобі життя мое і сила,
 тебе здобуду, чм впаду."
5. Була війна — кругом змагались,
 (пора, як хочеться так жити),
 здригалось небо із землею,
 горіла злесьня і блакить.
6. Каті п'яніли-лютували,
 ми ж — "слава" — повними грудьми,
 і били вороги й співади,
 випивались боротьбою ми
7. Ось-ось і боротьба скінчиться,
 (палка й жагуча як і ти),
 здобуду волю — то вернуся,
 а не здобуду — то не жди.
8. Я вас обох люблю, кохані —
 Україно й дівчино моя,
 для вас життя мое і сили,
 для вас живу і згину я.

400.

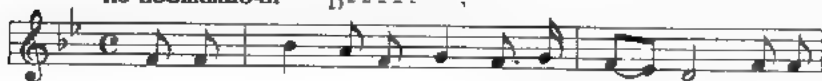
Ой пустіть

Пращання

співається також на мелодію «Ой не легка дорога до волі»

Не поспішаючи

1) - - - - -



Ой пу - стіть. та пу - стіть, не - хай гля - ну, я - ка



гар - на ді - во - ча кра - са в не - ї у - сміх ча - рів - ний кв -



то - чок по пле - чу роз пу ще на ко - са

Вар. 1)

2)



м'я. пу - стіть мя

1 Ой пустіть, та пустіть,¹ нехай гляну,
яка гарна дівоча краса,
в неї усміх чарівний квіточок,
по плечу² розпущена коса

2 "Ой, останься, мій милий, останься,
прошу тя не лишай ти мене,
пригадай собі наше кохання,
як я вірно любила тебе"

3 "Знаю, знаю, моя дорога,³
що ти вірно любила мене,
а я мушу служити Україні
і на той час покинути тебе."⁴

4 Грають сурми зі сходу і заходу,⁵
час до бою, ставаймо⁶ в ряди,
визволяти Україну з неволі,
визволяти наш нарід з бди⁷

5 Встане воля, воскресне Україна,⁸
погуляєм⁹ в широких степах,
і не будем вже більше каратись¹⁰
в тих проклятих ворожих тюрмах.¹¹

⁵ У СпівУПА: зі сходу й заходу; у Шморгуна: зі сходу на захід.

⁶ У СпівУПА: ставайте.

⁷ У СпівУПА: з тюрми; у Білевиц: визволяти братів із тюрми; у Шморгуна: визволять Україну з неволі, / визволяти друзів із тюрми

⁸ У СпівУПА: Україна.

⁹ У Білевиц: запануєм

¹⁰ У СпівГомини: терпіти.

¹¹ У Білевиц: і не буде вже більше терпіння / в тих ворожих проклятих тюрмах; на леві Тереш.5, від Полічного. в тих московських жидівських тюрмах.

1 У Білевиц: Ой пустіть м'я, пустіть м'я; у Шморгуна: Ой пустіть ж мене.

2 У Білевиц: в неї зір чарівний, карі очі, / на плечах; у Шморгуна в неї зір чарівний - онімієш, / на плечах

3 У Білевиц: моя ти дорога; у У СпівУПА: Вірю, вірю, моя дорога

4 У СпівУПА: але мушу служити Україні / і на той час кидаю тебе у Шморгуна: що насправді ти любиш мене / та я мушу служити Україні / і навки покинуть тебе.

401. Іди від мене ти, моя кохана (1,2,3,4)

(1, 2) Не поспішаючи

І - ди від ме - не ти, мо - я ко - ха - на зій ди з о -
чей, ме - не не за - бу - вай я син лі - сів, а сер - це пар - ти -
(1-ий раз)
за на на ме не жде з по бі до ні ввесь край

(3, 4) Не поспішаючи

І ди від ме не ти, мо я ко ха на. зій ди з о
чей, ме - не не за - бу - вай, я син лі - сів, а сер - це пар - ти -
за - на. на ме - не жде з по - бі - до - ю ввесь край

1. Іди від мене ти, моя кохана,
зійди¹ з очей, мене не забувай,
я син лісів, а серце партизана,
на мене жде з побідою весь край

2. Надармо ти надією палаєш,
щоби мене до серця пригортати,
та ти сама це дуже добре знаєш,
що партизанам тільки воювати.

3. Сьогодні нас Карпати зустрічають,
а завтра, знай, Волинь вітає нас,
вдтак підемо прямо² аж на Київ,
Полтаву, Харків, рідний нам Донбас³

4. І так весь час ми чайкою літаєм
із лісу в степ широкий ми щем,
ми свято вірим в нашу перемогу,
що Україні волю принесем.⁴

¹ У ЛІТУПА, т. 14, ст. 147, із Денника Сотні.
«Криляча» щезні.

² У Штокалка подем просто. На ленті Гурт.
подем прямо У Подуфалого: підемо аристо.

³ У ЛІТУПА, т. 14, ст. 147, із Денника Сотні
«Криляча»: шоби(и) звальнити рідний наш
Донбас

⁴ У ЛІТУПА, т. 14, ст. 147, із Денника Сотні
«Криляча»: що ми вкороті вільно заживем

402.

Не час тепер нам на кохання

Не час тепер нам на кохання,
коли в бою наш рідний край
Любка моя – це кріс, пістоля,
хатина в лісі, тихий гай

Приспів:

Ми йдемо в бій, ми йдемо в бій
за свободу, за нарід свій
будемо бити ворогів.

Гармати б'ють, а кріси грають –
це наша сотня в бій іде.
Прапор блакитний в сонці сяє,
а на комуну жах паде.

Приспів...

А як прийдеться в бою внасти
як слід борцеві за свій край,
ти відшукай мою могилу
і квіточками уквітчай

Приспів.

А ще одно я тебе прошу –
ти щиро Богу помолись.
Як розіб'єм московську орду,
до тебе повернись колись.

Приспів.

IX. Військовий побут

Приймають у повстанці

403.

Заплакані карії очі (1)

Маршово



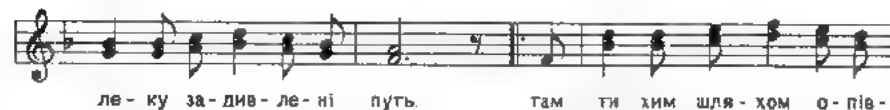
- 1 Заплакані карії очі задивлені в далеку путь,
там битим шляхом опівночі на Волинь повстанці ідуть.
- 2 Дівчина головку склонила буйну кучеряву на груди.
бувайте здорові герої, щаслива стрілецька вам путь.
- 3 Бувайте здорові герої, і в бою кривавим нехай
нам воля воскресне, кайдани хай порве нещасний наш край.
- 4 Підсунулась сотня до лісу, аж вийшли два хлопці малі,
"Ми вмієм стріляти — вчив батько, візьміть отамани друзі!
- 5 "Прийміть нас в ряди, партизани, ми вмієм ґранати кидать,
за волю свою й Батьківщини не страшно нам буде вмирать."
- 6 Старий сотник глянув на діти, з очей похоталась сльоза,
цілує в чоло одчайдухів, дарує на двох нагана.
7. "Підете ви з нами молодці, ви внуки козацьких синів,
Ви бачили смерть і руїни, ви чули про волю степів."

404.

Заплакали карії очі (2)

(2,3)

Поволі



1. Заплакали карії очі
в далеку задивлені путь,
там тихим шляхом опівночі
повстанці на Волинь ідуть.

2. Дівчина головку склонила,
буйну кучеряву на груди.
“Бувайте здорові, соколи,
щаслива волячка вам путь.”

3. Нараз серед темної ночі
заграв десь різкий автомат,¹
ще пострілів кілька — і тихо.
десь чути ще вибух гранат.²

4. Аж тут серед³ темного бору
виходять два хлопці малі,

¹ У СпівУПА: враз заграв різко кулемет; у Войтихівського: прорізав грізний автомат. На дещо Шурко співає чути голосний кулемет.

² У СпівУПА: чути лиш вибухи гранат; у Войтихівського: лиш чути вибухи гранат.

³ Деінде: Аж ось із-за; у Юркевича: Нараз ізза, у Войтихівського: Нараз серед (темного лісу).

принесять німецьку машинку⁴
“Прийміть у ряди нас, друзі!”

5. “Нам батька германці убили,⁵
замучили матір (в)торок,
нас двоє у лісі лишилось,
жертвуєм Україні⁶ свій вік.

6. “Стріляти ми вмієм, вчив батько,
гранати вмієм кидать,
нам воля воскресне з кайданів,
за волю не страшно вмирати.”

7. Старий сотник глянув на діти,
з очей покотилась сльоза,
цілує в чоло одчайдухів,
дарує на двох нагана.

⁴ У СпівБоляша машинку; у Юркевича: і просять повстанську старшину.

⁵ У Юркевича: наїдники вбили.

⁶ У Юркевича: Вкраїні жертвуєм.

405. Сумливу тишу, пітьму ночі

1. Сумливу тишу, пітьму ночі,
прорізав різкий кулемет,
повстанці в розстрільний у бою,
там чути вибухи гранат.

2. В тім слава рознеслась далеко —
приходять два хлопці малі,
принесять від ворога зброю⁷
“Прийміть нас до себе, друзі!”

3. “Наш батько загинув у бою,
а матір забрали в Сибір
Прийміть нас в ряди партизанів,
Україні жертвуєм свій вік.

4. “Ми вмієм стріляти, вчив батько,
гранати ми вмієм кидать,”

⁷ У Кашуби: металь.

Прийми нас в ряди командире,
за волю не страшно вмирати.”

5. Старий сотник глянув на діти,
з очей покотилась сльоза,
цілує в чоло одчайдухів,
дарує на двох нагана.

6. Підете в бій з нами молодці,
ви діти козацьких синів,
ви бачили смерть і руїну,
ви чули про долю степів.

7. Від'їкала сотня, лиш пісня
лунє далеко у даль:⁸
там рідні остались по селах,
чорняві дівчата, і жаль.

⁸ У Кашуби: лунєє високо — до хмар.

406. У неділю рано, вранці

Маршово



1. У неділю рано, вранці —
все дрімало тихим сном,
як виводили повстанці
юних друзів за село.
2. Вийшла стара, сива мати —
втерла сльози в рукави
“Ідете, їдете соколята —
держіть вгору прапори!”
3. Старий батько, ледво сили,
крикнув до них навздогін.
“Повертайтеся здорові —
а для зрадників — проклин!”
4. У неділю рано, вранці —
все дрімало тихим сном,
як виводили повстанці
юних друзів за село.
5. Того виводила мати,
за другим ішла сестра,
6. Лиш дівчина приступила
і хустину подала
“Як героєм згинеш в бою
щоб до серця прилягла.
7. “Як повернешся здоровий
побідений стяг принеси,
і під стягом тим звичаєм
свої коні тихі сні
8. “Не забудь за Україну,
іди сміло до бою,
і згадай за мене, друже,
за подругу, за свою.”
9. У неділю рано, вранці —
все дрімало в тихих снах
за повстанцями, у далі,
курявою вкрився шлях.

407. Набирали добровольців

Маршово



- 1 Набирали добровольців в неділеньку вранці
Гей, гей, гей, гей, в неділеньку вранці.
- 2 Записали у вояки вдовиного сина
Гей, гей, гей, гей, вдовиного сина.
- 3 За ним іде дівчинонька – дрібними вміває¹
Гей, гей, гей, гей, дрібними вміває
- 4 Поливають доріженьку, щоб не курилася
Гей, гей, гей, гей, щоб не курилася
- 5 Розважайте дівчиноньку, щоб не журилася.
Гей, гей, гей, гей, щоб не журилася
- 6 Поливали доріженьку – тай куриться курно.
Гей, гей, гей, тай куриться курно.
- 7 Розважали дівчиноньку – тай журиться журно.
Гей, гей, гей, тай журиться журно

¹ У архіві Кап. Банд. ридеє

У повстанця

408.

Зголосився до повстанців У ПОВСТАНЦЯХ Повстанець

сл. і мел. В. Юркевич «Юрченко»

В темпі маршу



1. Зголосився до повстанців
та пішов із ними в ліс,
там прийняли мене в сотню,
дали шапку, дали кріс.
2. Вийшов місяць із-за хмари,
а я на стійці над яром.
Друзі положились спати,
сплять спокійним тихим сном
3. Підняв очі до неба,
сказав молитву «Отче Наш»
Боже! Ти є Всемогучий
Хорони усіх Ти нас!

4. І загадав стареньку матір,
батька, брата та сестру –
які тяжко проживають
на заслани² в Сибіру
5. Ліс – для мене рідна хата,
а повстанці це сім'я
Боротись буду до загибну,
за Україну дам життя

² У Юркевича, в переписі в Ньюарк, Нью Джерсі, 1958 р., каторжі.

409. На скалистому Бескиді Бескид

сл. і мел.: В. Юркевич «Юрченко» (мелодії нема)

На скалистому Бескиді наша сотня спочива,
а сотенний із друзями нові пляни уклада. .
Підем друзі на Дрогобич, а від-так на Стрий –
Львів, Тернопіль не минемо а пізніше на Волинь.

Першу нічку заночуєм над Черхавою, в ліску,
раннім-ранком помандруєм ми лісами під Чукаву
А як вечір лиця настане – весілля буде...
Розіб'ємо ту заразу большевицьке МВД.

А по акції підемо на Вільшаник, Стужницю,
перейдемо Кутованку, Городин й Озимину
і до Кульчиць теж заглянем, близько Самбора,
щоб комуна добре знала, де «Булава» гостила.

Нас веде сотенний «Мирон», родом з села Гордині,
він є вояк-підстаршина нашої дивізії.
Вийшов ціло він з під Бродів, вступив до УПА,
пішов даліше воювати, щоб Україна була вільна!

410. Ой сплелися фронти

Маршово



1 Ой сплелися фронти, мов гадюки,
ой сплелися фронти всіх боїв.
А ми в лісі вчимося науки,
як свій нарід повести у бія.

2. Нас три сотні. не вченого війська –
будем іспити тут здавати,
щоб німецька орда, ні московська,
не топтала рідного краю.

3. Ой ти школо, повстанська школо –
в цілм світі нема таких шкіл.
Пишуть хлопці по буком довкола –
на сторожі стоїть скоростріл

4 Будем битись – і словом, і крісом,
всіх ворогів, ми всх проженем,
щоб над Києвом, Львовом, і Хустом
засяв ясним сонцем – Тризуб!

411.

Від Попраду по Кавказ

Помірно



- 1 Від Попраду по Кавказ стали хлопці на приказ. Гей, гей, по Кавказ стали хлопці на приказ.
- 2 Наш завзятий чотовий як той орел степовий. Гей, гей, чотовий як той орел степовий.
- 3 До бою ішли ми разом під його строгим наказом. Гей, гей, ми разом під його строгим наказом.
- 4 Друг сотенний курінному звітує про перемогу. Гей, гей, курінному звітує про перемогу
- 5 Санітарочка Оксана перев'язала нам рани Гей, гей, то Оксана перев'язала нам рани
- 6 За волю свого народу підем в бій, огонь і воду Гей, гей для народу підем в бій, огонь і воду.

412.

В гаю, зеленому гаю

Помірно



- 1 В гаю, зеленому гаю, чи в темніському лісі, там соловейко щебетав в сосніні на узліссі.
- 2 Не раз ішли ми через ліс незнаними стежками, не раз нас дощик покropив, не раз я впав до ям.
- 3 Як білий день нас освітив, тоді в кущах ми стрілись, в трох лавах стали ми усі і Богу помолились.
- 4 "Там — стійку, друже чотовий, а там — заставу дати, і лісом стежа щоб пройшла — всі решта кластись спати."
- 5 І ми заснули твердим сном, лиш командир дрмає, бо він один, як батько наш, над нами співчуває.
- 6 В гаю, зеленому гаю, чи в темніському лісі, там соловейко щебетав в сосніні на узліссі.

413.

Крізь ліси дорога

Маршово

Крізь лі-си до-ро-га про-стяг-ла-ся в путь —

на у-ско-ки, на всі бо-ки пар-ти-за-ни йдуть

на у-ско-ки, на всі бо-ки пар-ти-за-ни йдуть

- 1 Крізь ліси дорога простяглася в путь —
на ускоки, на всі боки партизани йдуть.
- 2 Гей, три сотні чатів пролетіло так —
щей прихильні автомати війснуть на плечах.
- 3 Вдаримо в гармати — вороже, втікай.
вже нікому не здолати наш багатий край!

Інциденти

414.

В славних горах, у Карпатах

Помірно

В сла-вих го-рах у Кар-па-тах над Дні стром рі-ко-ю, про-стяг-ну-лись

лі-си-го-ри чор-ко-ю сму го-ю з то-го бо-ку над по-то-ком

сто-я-ли пов-стан ці до по-то-ку по-схо-ди-ли у-ми-ва-тись вран-ці

- 1 В славних горах, у Карпатах, над Дністром-рікою,
простягнулись ліси-гори чорною смугою.
З того боку, над потоком, стояли повстанці —
до потоку походили умиватись вранці

2 Деякі ся повмивали деяк зібрались,
 большевизького нападу тай не сподівались.
 Крикнув «Орест»! Крикнув «Борис»! Крикнув «Соловейко»!
 Грімке "Слава Україні – жий здорова ненько!"

3. А хоробрі партизани "Слава!" повторяли,
 та все лютих вороженьків гордо відбивали –
 гнали лютих вороженьків з дністрового броду.
 "Не журися Україно – йдуть борці народу!"

415. Там у Пеньках, на хуторі, під лісом

Помірно



Там у Пеньках, на хуторі, під лісом
 відділ спочивати став,
 а кат червоний гучно розвідав
 і став довколо обкружлять.

Там у Пеньках, на хуторі, під лісом
 «Юрко» на стійці стояв.
 Запримитивши, він вбігає в хату
 і всім що вистку подав.

Перший «Гнатко» – був сизий проводир,
 а командир – славний «Жук»,
 мов орли «Юрко» й кучерявий «Гомін»
 та славний наш «Богун».

І крикнув «Жук», "Гей хлопці до зброї",
 а сам подався вперед.
 Вдарила ката гостра куля –
 його у грудь ранив.

Витяг пістоль дрожачою рукою –
 голову тяжко ранив...

І крикнув. "Хлопці, боріться завзято,
 щоб рабами не вмирати!"

І ще не скоро смерть його приходять –
 кат живим його у руки взяв,
 виколов очі, розпикав залізо,
 на ордені – колики вбивав!

А друзі його боролися завзято,
 кат до них листи писав
 "Бандери, здайтесь, волос вам не впаде"
 «Гнатко» їм відповідь дав:

"Ми українські революціонери,
 червоному кату не здамось!
 Знає кожний з нас, за що він б'ється,
 щоб рабами жити не довелося!"

Лиш друг «Сивач» один вернувся з бою,
 в рідний терен перейшов.
 Та не минула смерть його геройська –
 там його кат найшов

416. Там у лісі, при доріжці МИЛИЙ

Помірно



- 1 Там у лісі, при доріжці
соловейко тьохкає –
а Маруся, при криниці,
миленького чекає.
- 2 Ой довгенько її прийшло
на милого чекати
Закотіла вона скоро
до діточок вертати.
- 3 Хата її в полонині
поміж двома верхами –
там старенький її батько
помеже діточками.
- 4 Наповнила горшки водом,
з коновками вертає,
щоби милий не журився
чому її немає.
- 5 Тільки вийшла вона з хати –
стріли летять сир'ями,
та Маруся скоро біжить
поміж тими кулями.
- 6 А перед нею на стежці
зв'язкова Ганя паде,
та рукою до криниці
немічно показує.
- 7 Прибігає до криниці –
а тут її Василько,
скрозавлений догоряє,
ще шелоче, "Марійко!"
- 8 Ворог люто атакує,
ось-не-ось прориває
та Маруся з кулемета
чергою їх стинає.
- 9 На час прийшла допомога,
і ворога відбито.
Прибігає до милого –
та було вже запізно.
10. І замерло її серце...
Задержало море сліз.
Обов'язок свій відчула
понад сили її літ.
11. Поховала вона мужа
в полонині при хаті.
Поставила хрест з берези
посадила ясени.
12. І діточок проводжала –
заносили молитви...
Росли сини мов ясени –
гартувались сироти

417.

Був собі «бандьора»

Помірно



1. Був собі «бандьора», Петро ся називав,
він часто виходив з лісу, в стодолу ся ховав.
2. Петро в стодолі спить, і сон йому ся снить.
що бабство його зрадить, покаже де він спить.
3. Стодолу обступили, кричать: «Бандьора, здайся!»
Петро стривав у серце – кати кричать: «Рубай!»
4. Стодолу обрубали, Петро вже неживий
Кати кричать завзято: «Бандьора молодий!»
5. А Генка йде з роботи, в стодолу ся глядить,
в там десь у куточку убитий хтось лежить...

418.

В погідний день раненько¹

У лісі між кущами (Із ліса...) / Шумує Корсів Річка (1)

Помірно



¹ Наше джерело музики починає текстом "У лісі між кущами" і такий текст подіємо під музикою. У Подуфалий³ мелодія подібна альту, але в мажорі – її варіанта не подаємо.

1 В погідний день раненько
із ліса йде луна,
там² сонечко ясненьке
проміння розкида.

2. Понурий ліс шумує,
шумить вода, гуде³ –
недобре щось віщує,
тривожна хвиля йде.

3. У лісі⁴ між кущами,
виходячи на край,
два юних партизани
почули крик: "Стріляй!"

4.⁵ І так урано-вранці
розбіглися вони,
українські повстанці,
на різні сторони.

² У Подуфалий³ із лісу... а.

³ У Подуфалий³ Понури... вода й гуде.

⁴ У Голіша: Із ліса. У Подуфалий³: Із лісу

⁵ У Голіша нема цієї строфи.

5. Один біжить лісочком,
під шум сухих листків,
в горі понад поточком¹
стріляв на ворогів.
6. Другий, через дорогу,
тай² через поле — в ліс.
Йому на допомогу
служив вірненький кріс.
7. Він тричі³ обертався,
на ногу прилякав.
Завзято відбивався,
на ворога⁴ стріляв.
8. Нараз⁵ гаряча куля
прошила⁶ йому бік.

Почув він серед поля,
що вже кінчиться вік.

9. Добившись до лісу⁷
сів собі на пеньку,
схилившись⁸ на кріса,
чекав на смерть свою.

10. На доказ "молдавана"⁹
прийшли там вороги. .
і¹⁰ тіло партизана
схилилось до ноги

11. Річка Корса¹¹ шумує,
і¹² ліс ся сколихнув.
А ворог бенкетує. .
Повстанець вже не чув .

¹ У Голяша потічком. У Подуфалій³: Один побіг другий понад поточком.

² У Голяша: і у Подуфалій³. Він біг через дорогу

³ У Подуфалій³ трохи

⁴ У Голяша: на ворога

⁵ У Подуфалій³: Та враз.

⁶ У Голяша: пробила

⁷ У Голяша: Добігши він до ліса У Подуфалій³ Добіг він ще до лісу

⁸ У Подуфалій³. і, спершись

⁹ "Молдаван", молдаванами називали зрадників. (Примітка М.М. Кришука).

¹⁰ У Голяша і у Подуфалій³ а.

¹¹ Корса: річка у с. Конюхи (Примітка М.М. Кришука). У Подуфалій³. Ріка Корса.

¹² У Голяша і у Подуфалій³ а.

419.

Шумує Корсів річка Юні партизани

1. Шумує Корсів річка,
шумує Корсів ліс.
Недобре щось він чує,¹³
тривогу він приніс.
2. Вгорі поміж соснами,
виходячи на край,
два юні партизани
почули крик "Стріляй!"
3. Один біжить долиною,
під шум сухих листків,
другий понад потічком
і б'є на ворогів.
4. Він тричі обертався,
на ногу прилякав.

Завзято відбивався,
на ворогів стріляв.

5. Нараз гаряча куля
прошила йому бік
І вчув він серед поля,
що вже кінчиться вік

6. Добігши він до лісу
і сівши на пеньку,
схилившись на кріса,
чекав на смерть свою.

7. На доказ "молдавана"
прибігли москалі
а тіло партизана
схилилось до землі

¹³ Може: віщує (або викчує?)

420.

В четвер по полудню

на мелодію "І був тихий вечір"

В четвер по полудню, в четвертій години,
 їде клятий Конев на своїй машині. (2 р.)
 Їде клятий Конев, нічого не знає,
 що його у школі сам хлопців чекає. (2 р.)
 Тільки клятий Конев з школою зрівнявся,
 аж тоді зі школи скоростріл озвався. (2 р.)

Стріляли герої, стріляли невпинно,
 стріляли герої в прокляту машину. (2 р.)
 Їх там двох убили, одного ранили,
 а кляту машину в селі запалили. (2 р.)
 «Славко» впавав ранений з такими словами:
 "Ми Москву поборем, бо Бандера з нами!"

421.

Зажурилась Україна

Помірно



1. Зажурилась Україна, —
 як же не журитись —
 п'ють вороги кров народу,
 не можуть напиться.
2. Осінь пізна, вечір тихий,
 в небі зорі сяють,
 йдуть повстанці в село Урмань,
 про лихо не знають.
3. Йдуть повстанці в село Урмань,
 про лихо не знають,
 що за тином,² поедином,
 сексотів чекають.
4. Йдуть — чекають вони того,
 щоб когось убити,
 щоб руки у повстанський
 крові замочити.
5. Йдуть повстанці кроком смилім
 коло місця того..
 Раптом куля розриває
 серце кошового
6. Було чути один постріл,

і більше не чути..
 Зажурилися повстанці —
 чий стріл може бути?

7. Освітила їх ракета
 і знов потасає —
 в страшних муках край дороги,
 друг «Бір» помирає.
8. Повій вітре, повій буйний,
 дай дівчині знати,
 хай приїде моя мила
 мене поховати.
9. А ще вгтер не повіяв,
 дівчина не знає,
 а вже ворог тіло друзів
 в район забирає
10. Поскладали біле тіло
 на сани на сани,
 і повезли біле тіло
 в місто Бережани.
11. Поскидали біле тіло
 на купи, на купи,
 аж приїхав кат червоний
 рахувати трупи

¹ У Подуфалій! з неба

² У Подуфалій! що під тинком

Перед боєм

422.

Чорні хмари наступають

Маршово



1 Чорні хмари наступають,
дощі накрапають —
заплакали українці,
що в бій виступають.

2 Ой не плачте, українці,
але заспівайте —
для своєї України
волю здобуйте.

3 Не журіться, партизани,
як до бою йдете —
за рік, за два, за чотири,
назад повернете.

4 Ой прийшли ми у Карпати,
на квартири стали —
командири наказали,
щоби не заспали.

5 Командири наказали,
щоби не заспали,
щоб гострими набоями
криси ладували.

6. Ой ладуйте, хлопці, криси,
тая ладуйте швидко,
бо патруля вже доносить,
що москалі близько

Бій

Пісні із запозиченими мелодіями

423.

Це на Холмщині діялось, у початок зими

під мотив рос. солд. п. "На позиції дівушко"

Помірно



- 1 Це на Холмщині діялось, у початок зими,
але снігу не було ще – (хоч грозили вітри
тільки вітер погрожував),¹ тільки вітер свистав
і понурими хмарами він по небі гуляв.
- 2 В хаті тихо – затихло все, в хаті спокій та мир.
за столом наш прославлений, друг «Карпо»-командир.
Командир нам розказував як на Вислу зійшлися
два тирані прокляті – большевизм і фашизм.
- 3 Раптом двері відкрилися, Зенко – хлопець стрункий –
зголосив командирові, що йдуть большевики..
“Всім негайно збиратися, виходити у гай,
а на сикавостів – ні один не стріляй!”
- 4 Так спокійно та совісно командир дав наказ.
Ми, чим скорше, зібралися – повиходили враз.
В лісі ми зупинилися, залягли на краю
вороги не пробачили злості собачу свою..
- 5 Вороги не відважились тай до ліса піти,
тільки з криками дикими підпалили хати
і убили невинного бідняка-старика
така доля народів від большевиків чека.
- 6 Командир наш, поглянувши на огонь що згасав,
“Ми собакам відплатимо,” так спокійно сказав.
І до бою, до правого, нас повів командир –
він хоробрий, відважний був, мов неначе той лев.²
- 7 А як куля ворожя хитро в груди йому вп’ялась,
“Вперед!” крикнув поранений, “Вперед!” крикнув ще раз.
Це не буря шуміла там, це не був гураган –
то ми кулями мстилися проклятущим катам.
8. “Слава великим³ лицарям,” кулеметчик сказав,
і гостинцями влучними ворогів гостював.
“Вже не довго гулятимуть нові орди татар –
їх спалить і подусить всіх революції жар.”
9. Україно знедолена, батьківщино моя,
ти гранатами з’орана – трупом вкриті поля,
ти кістками засіяна – трупом злих ворогів.
ти кров’ю⁴ ізрошена своїх вірних синів.

¹ Тексту, поданого в дужках, нема на левті, власний допис.

² Може: тигр (?)

³ Може: праведним (?)

⁴ Може: та ще кров’ю.

424.

На зеленій траві (1)

на мелодію "Тей нин браття до зброї"

Маршово

(1)

На зе-ле-ня тра-ви я ле-жав у кро-ві
но-га в ме-не бу-ла пе-ре-би-та.
Ав-го-ма та пус-тить, я не ду-мав й на мить,
а ле-дис-ка бу-ла вже роз-би-та. би-та. би-та.

1. На зеленій траві я лежав у крові
нога в мене була перебіта.
Автомата пустить, я не думав й на мить,
але диска була вже розбита.

2. І не вірив ще я, що машина моя
мені: більш вже не буде служити.
І хоч сили не мав, то ще раз спробував,
нажал, мусів її відложити.

3. А друзі всі мої вже вступали в бої,
гучно грали смертельні машини.
За ідею ж свою тут ведуть боротьбу
не дармує ніхто ні хвилини.

4. Не стріляв тільки я і машина моя
Як дитя хотів я¹ заридати.
Не так рана пекла, як давила туга,
що я мусів бездільно лежати.

5. Потемніло в очах, до землі я приляг,
щоб знайти у неї² прохолоду.

1. Почув я знову, кров стікала в траву –
я руками пошукував воду.

6. Врешті ворог зтікав, що на нас наступав,
замовчали пекельні машини,
тільки ліс клеkotів, про героїв шумів,
що героїв підносять з руїни.

7. Друзі мої прийшли, на руках піднесли,
і забрали мене зі собою.
При дорозі лежать, два друзі, та мовчать,
що лягли по геройськи у бою.

8. Прошавайте друзі, спить спокійно собі,
заповіт дорешти ви³ сповнили,
батьківщину свою мужньо ви у бою
до останку життям⁴ боронили.

9. Ми за рідний народ ідемо у похід,
занесем про вас вистку родині.
Вашу смерть пімстимо, ворога розб'ємо,
і здобудемо волю України.

¹ Подано: Як дитя я хотів.

² Подано: щоб у неї знайти.

³ Подано: заповіт ви дорешти.

⁴ Подано: життя.

Повстанські пісні

425.

Всю ніч не вгавала
40 Повстанців

Маршово



- 1 Всю ніч не вгавала страшна завірюха,
великі упали сніги,
коли більшовики підходили стіха
у села ліси та яри.
- 2 Їх було багато, як чорної хмари,
чекали світанку в снігах,
щоб кинути в села великі пожари
і гритись тоді при вогнях.
- 3 А буря у вікна так голосно вила,
не видно довкола доріг
про волю повстанців у снах своїх снили,
а ворог їх лютий стеріг
- 4 В селі цьому спало лиш сорок повстанців
і снили щасливі(і) сні,
не знали, що згинуть прийдеться їм вранці,
і смерті не ждали вони
5. Аж враз на світанку, у сніжну завью
кати надлетіли, як стій,
проснулись повстанці, вхопили за зброю
і кинулись всі на пробій.
- 6 Билися¹ завзято цілих дві години,
пробилися в ліс за село,
і впали за волю, за славу України,
там сорок тоді їх лягло.
- 7 Тепер в тому лісі, де мужньо так бились
висока могила стоїть,
там сорок повстанців на віки спочили,
там сорок повстанців лежить

¹ Можє і бились.

426.

В степу під Херсоном (1,2)

Маршово



сим За-ліз-няк, пар-ти-зан Гей, гей Гей, гей, гей.

Гей, гей, гей Мак - сим За-ліз-няк, пар-ти-зан

Маршова

(2) В сте - пу під Хер-со-ном ви - со кі І тра ви, в сте

пу під Хер со - ном кур- ган ле - жить о-ди-но - кня, в мо

ги - лі гли-бо-кій — Мак - сим За - ліз - няк, пар-ти - зан

1. В степу під Херсоном високої трави,¹
в степу під Херсоном курган:
лежить одинокий, в могили глибокий —
Максим Залізник, партизан.

Приспів: Гей-гей, гей-гей-гей, гей-гей-гей,
Максим Залізник, партизан.

2. Ішов він на Київ — зайшов² до Херсону,
не знав чи поверне назад³ —
москалі на ліво, мадари на право⁴ —
осталось⁵ лиш десять гранат

Приспів: Гей-гей, гей-гей-гей, гей-гей-гей,
осталось лиш десять гранат.

3.⁶ І слово промовив Максим Залізник —
останнє слово своє:

“У темну пору гранатами вдарим —
гранати врятують усе!”

Приспів: Гей-гей, гей-гей-гей, гей-гей-гей,
гранати врятують усе!”

4. І хлопці гукнули. “Гранатами вдарим —
гранати врятують, щей як!”
І в темну пору пробігли скоро —
зостав лиш один — Залізник!

Приспів: Гей-гей, гей-гей-гей, гей-гей-гей,
зостав лиш один — Залізник!

¹ У Співаголяша. Ой там під Херсоном висока могила, також нема приспіву

² У Співаголяша: вступив.

³ Так у Співаголяша: деінде: не знає чи вернесь назад.

⁴ У Співаголяша: мадари на ліво, німота на право.

⁵ У Співаголяша. лишилось

⁶ У Співаголяша: 3. Сказав Залізник своїм партизанам / “Останеться слава і честь, / на місто і мури гранатами вдарим — / гранати врятують ще нас” / 4. Як хлопці грянули, гранати гукнули, / гранати врятували нас, / і в півночю пору прорвалися скоро — / не вийшов один — Залізник!

427.

По Холмщині нашій Пісня холмських повстанців

пісня: укладу вістуна «Тараса»

(пор. До бою правого, № 36)

В темпі маршу



По Холмщині нашій, понад тихим Бугом,¹
де чайка об воду черкає крилом,
там пісня лунає про «Ягоду» друга,²
там слава про нього літає орлом³

Він був командиром хоробрим, відважним —
на ворога в перших рядах наступає,
і завжди усміхнен, веселий та добрий —
з завзятого бою останній вертає

Його пам'ятає Посадів і Набруж,⁴
Діброва і Мірче, Черничин, Криків,⁵

його пам'ятає Махнівок і Варяж —
він всюди нещадно громить⁶ ворогів.

Лети наша пісню по холмських руїнах,⁷
по галицьких селах, волинських лісах,
лети наша пісню по всій Україні,
в зелених⁸ Карпатах, Донецьких степах.

До бою правого,⁹ до бою ставаймо!
бо помсти жадають повстанські серця,
про «Ягоду» пісню в бою заспіваймо,
про «Ягоду»-батька, героя-борця.¹⁰

¹ У УПА-док По Холмщині, понад тихим Бугом:
у Загороді По Холмщині голій, понад тихим
Бугом.

² У УПА-док Ягоду-Друга

³ На ленті. там слава літає про нього орлом

⁴ У УПА-док.. Набруж.

⁵ У УПА-док.. Діброва Черничин, і Мірче й
Криків.

⁶ На ленті: без пощади нищить.

⁷ На ленті: по всій Україні.

⁸ На ленті: суворих.

⁹ У СпілУПА До правого бою.

¹⁰ У УПА-док бійця: на ленті Лети наша пісню
по всій Україні, / по галицьких селах,
волинських лісах, / в бою заспіваймо про
«Ягоду» пісню, / про «Ягоду»-батька, героя-
борця

428.

Вже вечір вечоріє

Рухливо

(1) 

- 1 Вже вечір вечоріє, повстанське серце б'є,
а лента набой¹ поспішно подає.

Приспів. Ах,² лента за лентою — набой подавай

український³ повстанче в бою не відступає!

- 2 В марші цілу нічку — а в ранній⁴ зорі
почались завзяті, запеклі бої.

Приспів.

3. А ворог атакує і преться⁵ щосил —
юнак кулеметчик їх справно⁶ косив.

Приспів.

- 4 Як сонце сходило, втомлений⁷ юнак
упав він ранений,⁸ упав він навзніч.

Приспів.

5. До нього санітарка поспішно іде,
в обличчя вдивляється, його пізнає⁹

Приспів.

6. Він в неї вдивляється — пече в грудях рана,
біля кулемета — дівчина молода

Приспів.

7. А ворог атакує... в останній момент —¹⁰
наново заграв вже затихлий кулемет.

Приспів.

¹ У Записнику Голяша. до ленти набой.

² У Білевич Гей

³ У Білевич український.

⁴ У Записнику Голяша. нічку в пораніній.

⁵ У Білевич, рветься

⁶ У Білевич, справно.

⁷ У Білевич Як сонце вже сходило, утомлений.

⁸ У Записнику Голяша. упав він на землю

⁹ У Білевич, ділюші навой (?) на рани кладе

¹⁰ У Білевич Піднявся юнак ухопив за пречеп

429.

Сонце вже сховалось Повстанці Соколи

(2)

Помірно



Сонце вже сховалось – сотня в прорив йде,
Маруся, подруга – в бою не відстає

Приспів:

Повстанці-соколи до бою ідуть –
рідній батьківщині волю принесуть!

Зорі небо вкрили – ранений юнак
звалився на землю – темніє в очах.

Приспів

Стрелець поранений – пече в грудях рана,
а біля кулемета – дівчина кохана

Приспів.

“Марусю, подруго – ти влучно стріляй –
ворогів України не щади а карай!”

Приспів.

430.

Шістнадцятого серпня

Помірно



1 Шістнадцятого серпня
там був великий бій,
там впало шість героїв
за зраду ворогів.

2 Двох¹ зісталось збитих,
два згоріли в вогні,
двох зловили живими –
тяжкі муки дали.

3. Питали чия зброя,
і де її беруть,
на кого з нею підуть,
за що битись будуть.

4 Це наша, наша зброя
і вірна наша путь,²
ми б'ємось за Вкраїну –
Провідники всьдуть.

¹ Тут, як і в слідуючих двох рядках,
підтекстування проблематичне, може: Там
двох.. / в два.. / а двох..

5 Найстарший то був сотник,
тяжкі муки прийняв,

² У Невмирушого і вірний наш цей путь.

як скоростріли заграли
нічо не пам'ятав

де два дуби стоять,
там шість героїв України
в сирій землі лежать

6 А там посеред поля,

431. Зайшло за гори сонце

Не поспішаючи



- 1 Зайшло за гори сонце, скінчився ясний день,
в темна ніч співала все радісних пісень.
- 2 В ту нічку мандрували у похід юнаки,
веселі та бадьорі повстанці-козаки.
- 3 В ту нічку тиху, мертву, почувлася верза
по голосі ворожим почалася стрільба
4. Стріляли скоростріли, нараз почувся гук –
і впав на землю, вбитий, з Милуш – Грицько Союк
5. Від радості нависний герман зареготав,
що синові України – життя бін вдібрав
- 6 Загинув молоденький у рідному селі,
о друже дорогий наш, ми щем привіт тобі
- 7 Хоч він лежав убитий, в руках його – нагав,
все шлився, стріляти в герман, у поган
8. Загинув він лиш тілом, а дух його із нами,
і далі йде за волю до бою з ворогами ¹

¹ У Невмирного: і далі йде до бою за волю з ворогами.

432. Ой там у лузі, при долині (1,2)

Ой там у лісі, при долині

Співается також на мелодію "Ой у лісі між соснами"

Поволі





(2) Помірно



1 Ой там у лузі,¹ при долині,
червоні маки розцвіли².
Ой там три друзі,³ по геройськи,
життя за волю⁴ віддали

2 Їх було три у тій кривці,⁵
мали гранати й папашки –
вони не знали, що друг зрадить
катам червоної Москви⁶

3. Ой там у лузі,⁷ при долині,
зрадник кривку показав
Почали рватися гранати
і скоростріл затраскотав...

4 Кати кривку окружили,⁸
кричать: "Бандери! Руки вверх!"

Хтось крикнув: "Слава Україні!
Ми не здамося, нам краще – смерть!"⁹

5 Всі три разом поцілувались,¹⁰
ніхто пощади не благав.¹
Почали рватися гранати,
і кулемет заклекотав.²

6.¹³ А¹⁴ ти зраднику, ти проклятий,
нащо кривку показав¹
Ти заліз перший до кривки,
мертвих друзів повиягав.¹⁵

7. Ой там у лузі, при долині –
вже соловей не щебетав,
більше не рвалися гранати,
і кулемет не клекотав.

¹ У Крищука лісі У Подуфалого. Ой у лісі. (Тут зар на мелодію "Ой у лісі між соснами")

² У Крищука там де три рожі зацвіли. У Подуфалого. там співали солов'ї

³ У Крищука Там три друзики. У Подуфалого. Там три друзи

⁴ У Крищука наріц

⁵ У Крищука Їх трьох сядло у кривці. У Подуфалого Було їх там трьох з кривці

⁶ У Подуфалого: Було їх там трьох з кривці / і ніхто про них не знав, / тільки зрадник той проклятий / ту кривку показав

⁷ У Крищука: лісі. Ця строфа тільки у Крищука, де вона приходить після слідуєчої: (в нас 4-ої: вона частинно передбачає зміст 5-ої строфи може й непотрібна

⁸ У Крищука: нараз кривку обступили У Подуфалого. Кати кривку обступили.

⁹ У Крищука Ми не здамося! Краще смерть! У Подуфалого. А з кривки чути голос: / "Ми не здамося – краще смерть!"

¹⁰ У Подуфалого: І три друзи обнялися

¹¹ У Крищука Ой там у лузі, при долині, / зрадник кривку показав. (див стр 3.)

¹² У Подуфалого: Тільки рвалися гранати / і скоростріл затраскотав.

¹³ У Крищука Ох ти зраднику, будь проклятий! Де твоя братня любов, / що ти за отой гріш проклятий / катам продав геройську кров?

¹⁴ У Подуфалого Ой

¹⁵ У Подуфалого: Тепер лізь у ту кривку, / мертвих друзів повиягав.

433. Ой там у лузі, при дорозі (3,4)

Рухливо



1. Ой там у лузі, при дорозі,
червоні ружі зацвили...¹
Ой там три браття, з Прикарпаття,²
життя за волю віддали

2. Їх було троє, тільки троє,
мали гранати папашки³ —
вони не знали, що друг зрадив⁴
катам червоної Москви.

3. Каті кривку⁵ обступили,
кричать: "Бандери! Руки вгору!"
Хтось крикнув: "Слава Україні!"
Ми не здамося, краще — смерті!"

4. І обнялися всі три друзі,⁶
ніхто лошади не просив.
І там гранати більш не рватися,
і кулемет⁷ більш не строчив.

5. Ой там у лузі при дорозі,⁸
червоні ружі зацвили.
Ой там три друзі молодії
за Україну полягли.⁹

¹ У Подуфалого розцвили

² У Подуфалого: Ой там три друзі молодії

³ У «Спадщина». й опашки

⁴ У Подуфалого: що друг їх зрадить.

⁵ У «Спадщина» бойву

⁶ У «Спадщина» І три брати подлювались.

⁷ У Подуфалого: скоростріл.

⁸ У Подуфалого: при долині

⁹ У «Спадщина»: Ой там три браття, з Прикарпаття / життя за волю віддали

434. Сонце сходить і заходить, хмара наступає (про сім героїв на Кулебах)

слова написав і музику відібрав уроженець с. Конюхи Степан Козут

Пісня написана в 1945 р.

Помірно



Сон це схо-дить і за-хо-дить, хма-ра на-сту-пає



Сім ге-ро-їв на Ку-ле-бах до бою всту-па-є

- 1 Сонце сходить і заходить, хмара наступає
Сім героїв на Кулебах до бою вступає.¹
- 2 Мама мати одинака, вона го пестила
Через тих катів проклятих вдома не женила.
- 3 Мала мати одинака, в козаченьків² вдався
Через тих катів проклятих⁴ вдома не тримався
- 4 Як почався бій кривавий, почали стріляти,
розривали біле тіло ворожі гармати
5. Як почався бій кривавий, страшна стрілянина,
утворилася⁵ героям землянка могила
- 6⁶ Один клопець в вікно скочив, думав він ся схрити,
крикнув: "Хлопці, я ранений, мушу ся добити!"
- 7 Поскидали біле тіло, на сани, на сани,⁷
тай повезли біле тіло в місто Бережани.
- 8 Поскидали біле тіло, поклали на купи,
бо прихав⁸ кат проклятий рахувати труп
- 9 На похорон не пустили⁹ ні сестри ні брата.
Тільки собі запросили стратенського¹⁰ ката.
- 10 Того без рук, як привезли та й стали питати:
"Як розкажеш все що знаєш, будем рятувати"
- 11 "Не питайте, вражі кати, не буду казати.
Незадовго, вражі кати, будете конати!"
- 12 Пам'ятайте дівчачонька, і ви хлопці милі,—
сім героїв на Кулебах лежать у могилі

¹ У Подуфалій² Не світило сонце зрання хмари не давали.

² У Кришчука і Подуфалія³ Всі герої за Україну до бою вступають. у Подуфалій² вставали

³ У Подуфалій³, а козаченька.

⁴ У Подуфалій² червоник

⁵ У Кришчука відкрилася У Подуфалій³ то відкрилася

⁶ Ця строфа від Подуфалій², її попереджують ще такі строфи Ми завзято за Україну будем ся бороти, / так, як друзі умирали, = не страшно вмирати / Так, як друзі умирали, = не страшно вмирати, / так, як друзів розносили власні гранати

⁷ У Подуфалій² Позбирали біле тіло, зложили на сани

⁸ У Подуфалій³ на купи, на купи, бо приїде

⁹ У Подуфалій² Не пустили як могилу

¹⁰ У Кришчука: стрателського: у Подуфалій² стратенського. Стратенський кат той що страче людей

435. У неділю дуже рано (3)

Не поспішаючи



1. У неділю дуже рано, ще всі люди спали,
сім героїв, за Україну, до бою ставали.

[]

2. Позбирали тих героїв, та склали на купи,
аж приїхав кат червоний рахувати трупи.
2. Позбирали тих героїв, та склали на сани,
таї завезли тих героїв в місто Бережани

436. У суботу рано-вранці

- 1 У суботу рано-вранці
ще сонце не сходить,
як з Унева вже до лісу
голода підходить.

"Не здамося до одного
червоним за .ранцям."

- 2 Повставали рано стрільці,
каву допивали,
як радянські скорострели
вже довкола грали

4. Наступала та голода
дванадцять «штири» рази,
та лишили двісті вбитих
та шістьсот ранених.

- 3 Дав наказ сотник «Чорний»
та своїм повстанцям —

- 5 Двісті вбитих, шістьсот ранених
з лісу забирали.
наші стрільці опівночі
в похід виступали

437. Ой, між Спасом і Лугами

Помірно



- 1 Ой, між Спасом і Лугами бій великий стався —
большевицький батальйон в засідку попався
- 2 Два курені партизанські, «Журавлі» і «Довбуші»,
воювали цілий день воювали добу.
- 3 Не здавались комуністи до пізної ночі —
вистріляли всі патрони, витріпили очі
- 4 Командир їх мусів в вечір білий флаг підняти —
віддав вісім кулеметів і п'ятьсот гранатів.
- 5 Розібрали комуністів до білого тіла ..
утікали комуністи — аж земля двигтіла
- 6 А курінні командири дістали похвалу,
і по всьому Підкарпаттю полинула слава.
- 7 Заспівали партизани пішла луна гаєм —
і до нині Підкарпаття про цей бій співає

Ведуть ранених

438.

Там під горою

В темпі маршу



Там під го рою. по - над по - то - ком лов - стан - ці бій ве -

дуть Зо - ря - на Ле - ся і О - ри - ся по - бра - ти - ма не - суть і

зно - ву силь - ний бій по - чав - ся — го - ра ми йде лу - на.

ку - ли мет пісню ви гра - ва - є гра - на - та по - ма - га

Там під горою, понад потоком,
повстанці бій ведуть —
Зоряна, Леся і Орися
побратима несуть

Приспів. І знову сильний бій почався
горами йде луна,
кулемет пісню вигравляє
граната помага.

А той повстанець, юнак молоденький —
щойно в бою влав
він цілий кров'ю облятий —
своїх друзів прощав.

Приспів...

Ой ви повстанці сини України
сміло в бій йдьте,
ворогів нашої батьківщини
з рідної землі гонять.

Приспів...

439. Ой у лісі між соснами (1)

мел. варіант: "Світить місяць, світить ясний"

Помірно



1 Ой у лісі між соснами,
не помітно нікому,
пробирався, із тихенька,
партизанський відділ наш

2 Попереду¹ – дві підводи,
а на них² – червоний хрест.
А з підводи чути голос
‘Скоро буде вже кінець.’

3³ На підводі санітарка,
їй на серцю тяженько,
їй мужа поранило,
кров’ю серце облягло.

4 А за нею поранені,
роти тяжко їм болять,
санітарку вони просять,
і до неї говорять.

5 Один каже: “Напишіть
лист до моєї родини”,

другий каже: “Напишіть
лист до моєї дівчини”

6. Санітарка листа взяла
таї почала писати,
їй на серці тяжко стало –
сльози стали капати.

7 Вона пише – він диктує:
“Як ся маєм, дорога?
Я на фронті поранений –
скоро дома буду я.

8. ‘Одна рана – незамітна’⁴
по коліна без ноги,
друга рана ледь замітна
по плече нема руки”

9. І сказав ще “слава” стиха –
і відкинувся на бік,
і відвернув праву руку –
таї заснув він так навик

¹ У Невмирущого Там італи

² У Олійника: Але підвода. / а на н.я

³ У Олійника: Санітарка там сиділа, / їй на серцю
тяжко / її мужа розстріляли, / серце кров’ю
обляло

⁴ У Олійника: невелика

440. Там у лісі поміж сосни (2) А в сосновім темнім лісі / Там під лісом, по краі зруба

1 Там у лісі поміж сосни,
щоб не примтив (ні)хто нас,
потихенько посувався¹
партизанський відділ наш

2 Попереду йде² підвода,
а на ній Червоний Хрест
А з підводи чути голос
"Скоро буде мій³ кінець."

3. Санітарка там сиділа,⁴
їй на серці тяженько,⁵
їй мужа розстріляли,
серце кров'ю облягло⁶

4 На підводі лежать друзі
усі вони ранені
Один просить: "Напишіть
до моєї родини"

5.⁷ Одня каже "Напишіть
лист до моєї родини",
другий каже⁸: "Напишіть
лист до моєї дівчини"

6. Вона пише, він диктує
"Як ся маєш,⁹ дорога"
Я на фронті став ранений¹⁰ –
скоро вдома буду я

7. "Одна рана – незамітна"¹¹
по коліно¹² без ноги,
друга рана ледь замітна¹³
по плече нема руки"

8. І сказавши тихе слово
і зітхнувши тяженько,
витяг руку, попрощався
і душа вийшла з нього.¹⁴

1 У Кришука і у Подуфалій³: А в сосновім темнім лісі / непомітному для нас, / потихенько посувався, у СпівГоліяша Там під лісом, по краі зруба / там стояла хатина, / лежи не посувався У Голіяш Там під лісом, темнім бором / там стояла хатина. / колід не посувався У Шморгуна. Під сосновім темнім лісом, / де світилася зоря, / потихенько просувався / партизанські відділи.

2 У Кришука і у Подуфалій³ йшла. У СпівГоліяша і Голіяш А позаду йде.

3 У Кришука і у Подуфалій³ нам, у Шморгуна На підводі чорний хрест / Чути голос із підводи / "Скоро буде вже.

4 У СпівГоліяша і Голіяш Там сиділа санітарка

5 У Кришука. болем в душі залягло, у Шморгуна На підводі санітарка, / санітарка з Волги У Подуфалій³. в душі болем залягло,

6 У Кришука і у Подуфалій³ заплило У Голіяш: Десь на війні далеко. У Шморгуна ті червоні хати

7 У ЗбірУПА: Він попросив санітарки, / щоб написала йому листа, / Вона пише, він диктує / "Як маєш, дорога?" У (СпівГоліяша), Голіяш і у Шморгуна: Один (Стрилець) просить. "Напишіть / до моєї родини", / другий просить "Напишіть / до моєї дівчини."

8 У Кришука: просить.

9 У ЗбірУПА Як маєш.

10 У ЗбірУПА: Я у лісі легко ранений У Голіяш Я в підлілі легко ранений. У Шморгуна. "Бувай мила, здорова. / я у бою легко ранен" У Подуфалій³ Я у бою став ранений

11 У Кришука, Шморгуна, Голіяш і у Подуфалій³ невеличка.

12 У Кришука без коліна. У Шморгуна. до коліна.

13 У ЗбірУПА і у Подуфалій³ незамітна У Голіяш: чуть замітна У Шморгуна. ледь помітна

14 У Кришука: І сказавши тихе слово / обернувся задньому, / та й відкинув праву руку – / душа вийшла із тіла. У Шморгуна І скінчивши це слово, похилилася голова. / Він відкинув праву руку – / і скінчив своє життя У Подуфалій³ як у Кришука із вар'ятом: спіха слово..

Воєнні портрети

До-повстанські пісні

441.

З полтавського бою

Пісня про Мазепу

з репертуару в'язнів мордовських концтаборів

Поволі



З пол-тав-сько-го бо-ю роз-би-тий геть-ман бі-жить о-ди

allarg.

но-кий Ма-зе-па Кру-гом тіль-ки Тир-са та бі-лий ту-

a tempo

ман без-меж-но-го ди-ко-го ств-пу

З полтавського бою розбитий гетьман
біжить одиникий Мазепа
Крутом тільки Тирса та білий туман
безмежного дикого степу

Спинився гетьман, відпочинок щоб мати,
на дальних могилах у степу.
Ой місяцю, місяцю, згинь не світи,
з-за хмар не дивись на Мазепу.

Прощай Україно, навіки прощай,
прощайте степи України
Чи ще доведеться побачить колись
мені любі рідні руїни?

Прощай Україно, навіки прощай,
Тобі я віддав свою силу.
Тужливою піснею Ти привітай
мою самотню могилу

З полтавського бою розбитий гетьман

442. А в неділю дуже рано вітрець повіває (про Данила Пукала)



1. А в неділю дуже рано вітрець повіває,
там молодий козаченько житами втікає.
2. Він втікає, він прямує в невеличку хату,
а в тій хаті він дістане геройську заплату.¹
3. За молодим козаченьком у погоні гнали,
молодого козаченька аж на стрих загнали
4. Обступили ляхи хату, стали ся радити,
щоб з молодим козаченьком хату запалити.
5. Горить хата, горить хата і огонь метиться,²
а молодий козаченько з ворогами б'ється
6. Ой забив³ він команданта, забив комісара,
розлетілась⁴ по Україні Пукалова слава.
7. Як вже хата догоріла, стало⁵ пригасати,
взяли гаком за личенько, витягнули з хати
8. Як вони го витягнули за смалені руки,
положили на травцю: "Маєш, збую, муки!"
9. Взяли його за рученьки, в авто положити,
дали⁶ йому два зашики — він ще буде жити
10. Дали⁷ йому два зашики серце підтримати,
бо ще будуть⁸ в Бережанах⁹ протокол складати.
- 11¹⁰ Як вкладали до машини, він махнув рукою,
попросився з Укранов, з ненькою старою:
- 12 "Прощай, рідна Україно, прощай рідна ненько,
Мушу нині помирати за тебе, серденько.
- 13 Я боровся із ляхами доки було сили,
доки мене в чужій хаті живцем не спалили"
- 14 Широкою дорогою авто загуділи,
взяли тіло козацьке, не знати де діли.¹¹

¹ У «Вільне слово»: все прямує в невелику хату ... відплату

² У «Вільне слово»: Хата горить, хата горить, а вогонь кружиться.

³ У «Вільне слово»: Забив же

⁴ У «Вільне слово»: розійшлася

⁵ У «Вільне слово»: погоріла, стала

⁶ У «Вільне слово»: щоб в авто вложити, / дайте

⁷ У «Вільне слово»: Дайте

⁸ У «Вільне слово»: бо ти будеш

⁹ У Кришук: в Тернополі

¹⁰ У Кришук: А травця не горділа, вітрець повіває, / У ту хвилю козаченько з снітом ся прощає.

¹¹ У «Вільне слово»: Дорогою, дорогою авто загуділи, / взяли того козаченька, і не знати де діли

15. Стара мати умліває, плаче і ридає.

"Ой, за що мій син рідненький марно погибає?"

Переспіви

443. За сибіром сонце сходить (про «Кармелюка»)

мотив народний

В стилі балади



1 За сибіром сонце сходить,
як перед віками —
здавна слава Україна
та «Кармелюками»

2 Прадід мій був «Кармелюком»
ну, і батько теж.
Не всоромить свого роду
внук і син їх, може.

3 Прадід був панів неситих
батько царя скинув.
Ти ж нащадків царсько-панських
бий, «Кармелю» сину

4 Поки місяць ще не сходить,
хлопці — не звайте,
ви за мною, «Кармелюком»
скоро послішайте.

5 В Будзанові у в'язниці,
там брати закуті,
від харчизів більшовицьких
терплять муки люті

6 Там і «Оля» наша люба
в допитах вмилає,
і від тих, що доглядала,
помочи чекає.

7 Хлопці тихо підкрадалися,
варту подушили —
і сто-двадцять білих в'язнів
із тюрми звільнили

8 А еНКавЕдс прокляте
«Кармеля» шукає.—

хлопців дев'ять ціла сотня
в лісі обступає.

9 Плачуть матері й дівчата
в Тулі Рязані,—
босярі побитих возять
автоми й возами

10. Славно билися наші хлопці
за святе діло.
"Ми з тобою, «Кармелюче»
підем в пекло сміло"

11. Ой, береться ворог лютий
на наших повстанців,—
в кожн м селі по цптук тридцять
стрибків новобранців.

12 —"Бережися, «Кармелюче»",
а той — лиш всм.хнувся.
поділив на трійки хлопців,
і в терен метнувся

13 У Будзанів телефоном
із Млиниськ дзвонили:
"Наші стрибки у Млиниськах
«Кармеля» зловили."

14 Приїжджають із району
"Ну, «Кармелю», де ти?"
Плачуть стрибки. "Вдібрав нам
криси, кулемети.

15. "Щей дав буків на дорогу:
'Пам'ятайте,' — каже —
'І не псуйте, вражі діти
святе діло наше'"

16 Гонять всюди за «Кармелем»
босяри прокляті,
але мусять без нічого
в район повертати.

17 Під'їжджають аж до міста,
до самої варті.
“Десь шукаєте за мною,
мусів вас тут ждати.”

18. Як парне із автомата
по фурманці першій..
впав секретар райпарткому
з лейтенантом старшим.

19 Зажурилася ворог лютий –
“«Кармелів» не вбити
Батька вб'єш – а на його місце
стають його діти.”

444. У Саджівці, в Бережівці (про «Малину», «Січа») на мел. нар. п. “Ой у саду криниченька”

Помірно



1. У Саджівці, Бережівці,¹
сильна битва була –
не одна там стара мати
сина ся позбула.

2 «Січа» вбили, «Січа» вбили,
«Малину» зранили.
Став «Малина» утікати,
щоб не здогнали

3 Став «Малина» утікати,
рятунок шукати –
дав молодій дівчинонці
рани завивати

4. Вона рани ті завивла
положила спати.

сама сила край віконця
штафету² писати

5. Заглянула у віконце –
вже сонечко низько
“Вставай, вставай «Малиночку» –
вже москалі близько!”

6. Встав «Малина» молоденький
тай думку думає –
утікати він не годен,
що робити має?

7 Утікати він не годен,
що робити має?
Із пістоля сталевого
сам себе стріляє

¹ У Неймрушого подані дві версії: У Саджівці, в
Бережівці / У Саджівці, Бережівці

² Штафета. повідомлення, яке потрібно передати

Повстанські пісні

445.

Ой, у селі Топорівцях
(про «Кармелюка»)

Помірно



- 1 Ой, у селі Топорівцях сталася новина –
пішла чутка по всьому селі. «Кармелока» вбили.
2. В четвер, якось по полудні – уже сонце низько –
заглянули у віконце, а вороги близько.
- 3 Порадь мене, друг повстанець, що маєм робити
як утекти ми не зможем мусим ся забити.
4. Вибігає в задні двері, гранату кидає,
Паначевський з автомата в плечі попадає.
- 5 Впав «Кармелюк» на грядочці з цибули дрібненькій –
він не має ні дедика ні рідної неньки.
6. Сусід його недалекий нічо не думає,
лиш за душу «Кармелюка» тисячі збиває.

446.

Над Дубинськими гаями

на мотив "Ой, у селі Топорівцях" № 445.

Над Дубинськими гаями сова запугала
не йди Влодку до Жаркова бо буде неслава.

А наш Влодко Войнашенко(?) на це не зважає,
в одну руку гранат взявши, в другій пістоль має.

447. Зійди, Кобзарю, сину музи (1, 2)

* Варіант (1) поданий великими нотами, варіант (2) – малими нотами та з наведеними варіантами 1) і 2).

Помірно

ЗІЯ - ди Коб - за - рю си - ну му - зи. з я -

ди з під бал - ки на По - діл - ля — роз - не си

сла - ву п'я - тьох ге ро - ів, що впа - ли

на шля - ху під - піл - ля роз - піл - ля

діл - ля — роз — на шля - ху під - піл - ля

- 1 Зійди, Кобзарю, сину музи, зійди з під балки на Поділля – рознеси славу п'ятьох героїв,¹ що впали на шляху підпілля
2. П'ять юних друзів, а між ними провідник – галичанин «Артем», і мов орли – «Арсен» і «Пісня», і «Сніг» і «Коц» – оба² брати
3. В неділю рано, в сумний грудень, кати червоні³ облягли. Стрічать дві сотні п'ятьох людям – із⁴ хати в кривкву пішли
4. Не встигли взяти у руки зброю, як ворог їхній слід знайшов, зломивсь господар від побоїв, і хід в кривкву показав.
5. Зустріли катів р'ясним стрілом, а потім був гранатний⁵ зрив – “За тебе нене, душу й тіло”, упав⁶ «Артем», без голови.
6. І ще з останнього пістоля понісся стріл один, – “За Україну, за її волю!” – упали «Пісня» і «Арсен».
7. Ще дві години «Коц» із «Снігом» з проклятим катом розправлялись, і щоб не змерти на допитах, оба в кривці⁷ пострілялись.
8. “Не візьмеш нас живими, кате, не потрумфуєш наших мук

¹ У Подуфалій³ кобзарю, сину Музи, зійди у балку і славу рознеси про друзів.

² У Подуфалій³ «Кос», мов два. (І далі усюди: «Кос».)

³ У Подуфалій³ грудень, червої кати

⁴ У Подуфалій³: дві сотні п'ятьох друзів із.

⁵ У Подуфалій³ Знайшов їх кат. Зустріли стрілом, опісля був гранатний.

⁶ У Подуфалій³ і вив

⁷ У Подуфалій³ «Сніг» із «Косом» з червоним: щоб не змирати самі у хаті

борці України не здаються, і смерть приймають з¹ власних рук"²
 9 В братній могилі спочивають п'ять юних друзів – не раби,
 і нас² до помсти закликають, за рідний край, до боротьби⁴

¹ У Подуфалій³ і не побачиш наших мужів, приймають смерть з.

² У Подуфалій³ В могилі братній спочивають героїв п'ятка – не раби, вони

448. У Бишках на край лісу

Протяжно



1. У Бишках на край лісу зелений³ дуб стояв,
там сотник з Закарпаття кривку збудував.⁴
2. Було їх там⁵ сім друзів, ніхто про них не знав,
поки сексот⁶ Підлужний кривку показав.⁷
3. Кати прийшли до лісу, саме НКВД,⁸
друзі про це не знали,⁹ що їх там¹⁰ смерть вже жде
4. Гранатами в кривку червоний кат кидав,
а сотник з Закарпаття назад їх відкидав.
5. Злякалася босота, попадала до діл,
неначе вже по бою, бо вже затих був стріл
6. «Остап» виліз наверх і стежкою тікав,¹
а з-за куща густого качап за ним стріляв.
7. В кривці стало¹² тихо, но хтось це¹³ гомонів,
то¹⁴ сотник з Закарпаття прощав своїх друзів.
8. Друзі були відважні¹⁵ самі ся стріляли,
і так борці-герої за волю¹⁶ й честь лягли
9. Родину їх повезли в далекі Сибіра,
а тіла їх забрали до міста Козова.¹⁷

³ У Подуфалого: високий.

⁴ У Подуфалого: будував.

⁵ У Подуфалого: Сиділо там.

⁶ Реконструкція. У Подуфалого і у Голяш⁵: а сексот

⁷ У Голяш⁵ запродав.

⁸ У Голяш⁵ До лісу прийшло само НКВД

⁹ У Голяш⁵: а друзі не знали

¹⁰ У Подуфалого: тут

¹¹ У Подуфалого: «Остап» виліз з кривки понад ровом тікав

¹² У Голяш⁵ було.

¹³ У Подуфалого: лиш хтось щось.

¹⁴ У Подуфалого: там.

¹⁵ У Подуфалого: були всі ширі

¹⁶ У Подуфалого: за славу

¹⁷ У Подуфалого: а тіло їх повезли у місто Козову

449.

Сонце ясне засвітило

Помірно



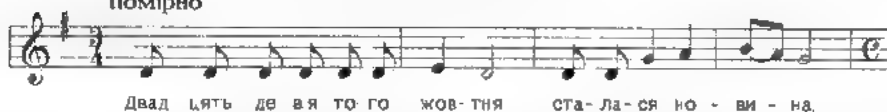
1. Сонце ясне засвітило, понад хмари стало
сім героїв з облавою до бою ставало
2. Обступили ту кривку тай стали стріляти,
розривали біле тіло ворожі гранати
3. Позбирали тих героїв тай склали на сани
твій завели тих героїв в місто Бережани.
4. Як привезли в Бережани, тай склали на купя,
аж прихав кат червоний, полчили трупи
5. Не давали рідним знати, аж не дзвонили
серед ночі, в темнім ярі, їх похоронили
6. Спить герої, спить спокійно, ми вас не забудем
за Україну, так як і ви, боротися будем¹
7. За Україну так як і ви, боротися будем,
і Україну Самостійну, навки здобудем¹

450.

Двадцять-дев'ятого жовтня

(про «Чайку»)

Помірно



1. Двадцять-дев'ятого жовтня сталася новина,
там за селом Ігриновим стала стрілянина.
2. Ой там «Чайка» з «Папиханом» атентат зробили,
щоб з босими не стрінутись в лісі відходили
3. А як стали відступати, у яр залягати,
там попала «Чайці» куля, мусів помирати
4. Понад полем попд лісом буйний вітер грає,
лежить «Чайка» коло яру — родину прощає
5. «Прощавай же Україно, і ти стара мати,
прощавайте мої сестри, і ти рідний брате.
6. А ви хлопці, ви повстанці, на мене дивіться
як рицарі України з босими боріться¹»

¹ У Невмирушого тут дописано в дужках (облавою) Мабуть вар тексту щоб з облавою

451.

Неначе вихор в місті Бірчі (про «Коника»)

В темпі маршу



Неначе вихор в місті Бірчі
полковник «Коник» там гуляв —
з своїми друзями-борцями
ворожі гнізда розбивав.

Він все відплачувався¹ за злидні,
за кров, що в Лїмні² потекла,
за стільки горя і знуцання
проклятим ворогам лякам.

Він бив, палив, був безпощадний,³
на попід бункри обертав.
В боротьбі до друзів промовляє,
неначе смерть передчував.⁴

“Якби я впав,⁵ то⁶ не зважайте,
усе вперед, вперед щіть⁷
в пожарища, дими, руїни,
прокляту Бірчу оберніть.”

І ще не встиг цього⁸ сказати,
як міномети заревли.
Зі всіх сторін ворожі⁹ кулі
неначе градом посікли.¹⁰

Повстанці дал не зважають —
на ворога мов льви щуть.¹¹
“Де командир?” усі питають.
Нема його. то й¹² далі йдуть.

Вона з подвійною вже люттю
на довід і на пост пішли
За командира смерть поमितись
на кров і зброю присягли.¹³

І так у Бірчі і в пожарах
полковник «Коник» там упав,
життя своє за батьківщину
на полі слави він віддав.¹⁴

¹ У СпівГояша. відплачував.

² У СпівГояша: Лїмний

³ На ленті Терэф 5 палив був без пощади.

⁴ У СпівГояша і у Гояш3. промовляв він, /
неначе смерть він прочував.

⁵ На ленті Терэф 5 Якщо я впав би.

⁶ У СпівГояша і у Гояш3. ви.

⁷ У СпівГояша і у Гояш3. все йдуть.

⁸ У СпівГояша і у Гояш3. І він не встиг ще це

⁹ У СпівГояша і у Гояш3. сказати.

¹⁰ На ленті Терэф 5 поміж повстанців посікли

¹¹ У СпівГояша і у Гояш3. І не зважаючи на
втрату / усе вперед, вперед все йдуть.

¹² У СпівГояша і у Гояш3: Нема його і

¹³ У СпівГояша і у Гояш3. І не зважаючи на
свята / Різдва Христового цей день, / чотири
сотні наступають / нехаче льви на диких
сотені.

¹⁴ На ленті Терэф 5 замість цієї строфи
повторяється перша

452.

Дні липневі як жар теплі Пісня про смерть провідника БСБ; про Бірчу

Дні липневі як жар теплі
у Бірчанщині цілій –
там зібрались юні друзі
в готовості боєвій.

На Цапурях Липський горі
рій еСБістів там стояв.
Ляський донос до німоти
зробив своє – «Сич» упав.

«Сич» зібрав своїх героїв,
мов¹ той батько вряжав.
Та сторожу зле поставив
За то життям² пострадав

¹ У ЗбірУПА мов (?)

Не журіться нові друзі,
що провідник наш упав
Там де зроджується воля,
там все жертви, все любов.

Поховали юні друзі
Земля будь йому пером!
То німота вже конас,
то москаль-кат іде злов.

Оля пиль друзям принесла,
що втомились від жару
Як побачила смерть «Сича»
крикнула: помсти, кари¹

² У ЗбірУПА життя (?)

453.

Ой хто то, хто то йде на Бірчу На пам'яті Командиріві «Кониківі»

на мелодію «Гей на півночі на Волині»

Ой хто то, хто то йде на Бірчу,
настримно з боем наступає?
То командир-полковник «Коник»
веде стрільців-борців¹ УПА,
щоб відплатити за людські кривди,
за кров, що в Лімні² потекла,
за смерть, неволю і руїни,
за села спалені до тла!
Мов буревій вони³ пробилась
крізь загорожі, бункери:
дрижить в страху, конас Бірча,
кубло бандитське горить.
Горить аж небо багряніє,
в огні усе палахкотить:
«За наші кривди вам відплата,
прокляті вороги-кати!»
Ворожі сили ще великі
Минає віч, вже ранок – день,
а бій у Бірчі не змовкає –
grimить, клекоче і гуде...

¹ У ЗбірУПА. бойців.

² У УПА-а документах: Лімній.

³ У СіЗ. борців.

Повстанці дали наступають,
і безперервний⁴ бій іде
«Де командир?» усі питають.
«У місті він! За ним, вперед!»
В тім жалі і люті серця стиснули,⁵
бо командир, що перший рвався,
як Лев, як Лицар-Полководець –
в бою із ворогом упав.⁶
Та це стрілецьтва не зламає
новим завзяттям запалить
«На кров і зброю присягаєм
геройську смерть його помстити!»
Нац командир полковник «Коник»
в⁷ бою із ворогом упав –
на вістар Слави України
життя і кров свою видав!
А ми – за ним, його слідами,
з його наказамн ідем,
цєм повстанськими шляхами,
гудь, де Воля нас веде!

⁴ У СіЗ. і безупинну

⁵ У СіЗ. здавили.

⁶ У СіЗ. рвався / розторощити ворожі сили, / від кулі ворога упав.

⁷ У СіЗ. у.

454.

Чотовий «Незломний»

сл.: «Опришко», роевий

муз.: В. Юркевич «Юрченко»



- 1 Чотовий «Незломний», на коня сдав —
кожному стрільцеві руку він подав
Гей, гей, гей, руку він подав
- 2 Як сів на коня руку він подав,
заїхав у Руське — ранений зістав
Гей, гей, гей, ранений зістав
- 3 Семи літний хлопець за столом сидів,
взяв з стола пістолю, й праву грудь ранив.
Гей, гей, гей, праву грудь ранив.
- 4 Чотовий «Незломний» з болю закричав:
«Рідна Україно! Вже навоював!»
Гей, гей, гей, «Вже навоював!»
- 5 Друга Чотового до ліжка кладуть
сльозами промовляє: «Хай стрільці прийдуть.»
- Гей, гей, гей, «Хай стрільці прийдуть.
6. Стрільці, довідавшись, на наказ прий
шли,
бля чотового сумні стояли
Гей, гей, гей, сумні стояли
- 7 Чотовий «Незломний» дві доби прожив,
та у сьомий, ввечір, життя він скінчив
Гей, гей, гей, життя він скінчив.
- 8 А сотенний «Мирон» його попрощав,
і ще «Со святыми» йому заспівав.
Гей, гей, гей, йому заспівав
9. Чотовий «Незломний» з Волині прийшов,
та на Лемківщині могили найшов.
Гей, гей, гей, могили найшов

455.

Над річкою Стиром
(про «Байдю»)

(на мелодію «Там на краю ліса», № 297)

1. Над річкою Стиром береги низькі,
село йому знає, а люди близькі
2. Їхав він з транспортом — «Байда»
провідник,
до різних пригод він давно привик.
3. Їхав він все перший тай думку думав —
своїм милим друзям накази давав.
4. Про «Байдів» транспорт німота вже знала
і на шляху штриці на нього чекала
5. Посипались кулі на «Байдів» транспорт,
німці були люті як скажений чорт
6. Думала німота, що там буде зброя —
там була лиш сіль й сира бараболя
7. Сів «Байда» на лаві тай стався журити —
заприсяг стократно німцям відплатитись.
8. «Не думай німото, що скінчився герць,
як почну гуляти прийде вам кінець»

456.

Березневе ясне сонце
(про «Пісня»)

Березневе ясне сонце
в Гуцульщині сяє
в малій хаті край віконця
щось «Пісня» гадає

Гей, ви хлопці молоді,
будем краще жити,
як зокрне лист дерева
будем катів бити

І нагаймо хлопці вчули —
кулеметя грають,
большевицькі людюлови
на нас наступають.

“Всі до зброї,” «Пісня»
крикнув –
кулемет у руки,
сам уперед в яр широкий
пішов на розшуки.

Березневе ясне сонце
хмаронька закрила,
бо ворожа люта куля
«Пісні» груди прошила.

І потекла кров червона
на сніжок біленький,
і в останнє усміхнувся
герой молоденький

Він сталевий пістоль вибив,
стрілив в голову вуху
“Прощай мамо, прощай сестро
прощай вся родичонько.”

А ви хлопці молоді,
в бою не здавайтесь,
і пімстою над катями
«Пісню» споминайте.¹

¹ Нечитко слово, може бути
“відмічайте”, “віддячайте”,
“відшивайте”?)

457. Що то за вістка сумна облетіла (про «Бурлаку» й «Лампу»)

Поміряю

Що то за віст-ка сум - на об - ле - ті - ла по ближ-ніх тут

се-лах кру-гом? що впа-ли «Бур-ла-ка» і «Лам-па» у бо-ю над

сво-ім не - рідним се-лом

Що то за вістка сумна облетіла
по ближніх тут селах кругом? –
що впали «Бурлака» і «Лампа» у бою²
над своїм нерідним селом

Прийшли вони в хату в друзів вивідати
що діється в ріднім селі?
Та думали в рідне село заходити,
бо мали там справи важні.

Конфідент – на хату чекістів навів!
І хату облягли – кругом!
Горить і палає – хага догорає!
«Бурлака» стріляє кругом!

Зрадливая куля їм ноги пробила –
на сніг попадали оба

“Нас друзів-героїв нелегко зламати!”
Палашки заграли знова.

І знов налягають чекісти прокляті
«Бурлаку» живим хочуть взяти,
но «Лампа» стріляє – чекістів збиває.
Паде, недобитий, він сам!

Останню кудю для себе оставив
й застрілявшись, став промовлять:³
“По мій тут крові перейдуть герої –
задумаму думу сповнять”

Плаче й сумує ціла Україна,
заплаче й старенька мати,
що згинув від зради собаки підлої
наш український брат

² На ленті що згинув «Бурлака» в бою парти-
занським

³ На ленті і в серце у себе пустив.

458.

Гей, бували хмари (про «Савура»)

В стилі балади



Гей, бували хмари
та бували бурі
в нашій Україні,
не було ж ніколи
такої кавали,
що терпимо нині.

Гей, та як звелися
зі сходу й заходу
дві чорні хмари,
вкрили наше небо,
придушили землю,
як зловісні мари

Сховалося сонце
і припишкли люди
у тяжкій неволі —
“Вже нам не діждатися
поки кінець світу,
та крапці долі...”

Гей, але як дмухне
та буйненький вітер
з Волині й Полісся
заклубились хмари
“Може буде легше” —
десь шепіт пронісся

Гей, але як вийде
з лісів і ґрупів
та УПА завзята —
то вороги люті
не знають — де дітись
та куди втікати.

Гей а попереду,
на воронім коні
«Савур» вижджає, —
блискавками мечуть
сталеві очі —
громить промовляє:

“Гей, збирайтесь друзі,
сміливі та дужі,
на бій з ворогами, —
здобудем державу
соборну та вільну —
своїми руками”

Як набрав розгону
свіжий вітер волі
з славної Волині...
гей, УПА — гуляла,
хмари розганяла
по всій Україні.

Прояснився захід, —
щезла одна хмара —
проклята німота.
але тисне, душить —
сонце заступає —
московська голода ..

“На кінець ще, хлопці,
повстанці-молодці —
не лишайте зброю!
Як не розженемо
більшовицьку хмару
не буде спокою...”

“Правда, командире,
наш «Савуре-Климе»!
повстанці гукають.
І УПА герої
знов у славі бої
завзято рушають.

Ось-ось — сонце зійде.
З-за хмар — воля вийде
і гризуб засяє...

“Де ж ти, командире,
наш «Савуре-Климе»?
Де?” — УПА питає

На оржівським полі,
у тяжкому бої,
командир вмирає.
“Битись до загину
за вільну Україну” —
заповіт складає.

“Наказ, командире,¹
наш «Савуре-Климе»!
повстанці голосять.
Про «Савура-Клима» —
славними боями
славу скрізь розносять.

¹ У Шморгуна. Ти наш У
ЛітУПА останні 3 рядки
попередньої строфи і перш 3
рядки цієї — переставили.
(Поправлено у Шморгуна.)

459.

Гей, чи ж то не яструб (про командира «Яструба»)

Широко



Гей, чи ж то не яструб –
бістролетний, степовий,
високо у синє небо знявся
Гей, чи ж не Карпенко,
чи Дмитро це молодий,
гей, у світ подався

І чи ж не соколів
посвист грізний, бойовий,
під хмарами яструб чуває
Гей, чи ж не повстанців
клич до бою громовий –
Карпенко чуває

І чи ж бо не справді,
як на хижє вороня,
яструб смілий та і з соколами¹ –
гей, виступає Карпенко²
на сталинське сарання,
гей, з повстанцями

Гарзад вчинив, Дмитро,
що ішов ти, молодий,
сміло проти вражої навали
За це тебе слушно
твої друзі бойові
«Яструбом» назвали

Не забуде ввіки
большевицький дикий звір
Уня, Пнятин, Кам'янку Жовтанці –
тут пройшли под.бно
«Яструб» смілий командир,
славні «Сіроманці».

Не забуде ввіки
й Україна твоїх дій –
дій героїських, славних і могутніх.
командире славний,
наш «Яструбе» степовий,
любий, незабутній

¹ У ЛітУПА. яструб смілий з соколами: додаємо
“та і” для кращого підтекстування музики.

² Реконструкція; у ЛітУПА цей рядок
пропущений. Може: «Яструб»

460. Ввесь ліс покритися сніжним пухом *Пісня про «Яструба»*

сл. «Дубовий»

Ввесь ліс покритися сніжним пухом,
на небі місяць вигравав,
а «Яструб», боїквар відавний,
своє життя уже кінчав.

Друзі його були далеко,
він в хаті сам один лежав,
з грудей червона кров лилася,
цвіркун сумну пісню співав

Він мріяв здобути Україну,
вернуть зі славою в рідний поріг,¹
з прапором волі прийти в хату
і впасти матері до ніг

Аж раз в бою із поляками
«Яструб», ранений в груди, впав,²
і на Лемківщині убогий
своє життя Україні дав.

Заплаче дівчина кохана,
стоя під вербою сама,
не верне милний з партизанки –
його на світі вже нема

А ми друзі твої з боївки
клянёмсь силою в бій іти
і смерть твою помстить стократно,
Україні волю принести

¹ У СпіваГоліяша: вернути в тишу рідних стріх.

² У Голіяш: ранений в груди став.

461. Як нічка за горою сховалась *Пісня про чотарового «Мороза»*

сл. «Боян»

Як нічка за горою сховалась,
остання зронька зайшла,
злая вистка до нас прилетіла,
зі сну всіх розбудила вона
і заграли у сурми так тужно –
«До зброї, всі вірні сини –
не давайте знущатись над тими,
що катують їх большевики.»¹

Дзвеніли копита по дорозі –
то мчався чотар на коні,
а за ним «різунівці» хоробрі
йшли туди² де палали вогні.

Так шли вони довгими рядами –
в розстрільну розсипались³ вони,
та із криком гриміли:⁴ «Слава, слава»⁵
всі вперед на большевиків пішли.⁶

Веде повстанців командир «Мороз»,
б'є зайдів-москалів в селі,
не дасть він знущатись над народом,
все перший він мчить на коні

Та в лютім бою куля ворожа
прошила тіло чотаря –
із криком: «Слава! До переду!»⁷
він впав із свого коня

І снилось «Морозу» чотаровому
дівчини улюблене село,
а на серці шось плакало, ридало,
бо не ввидить вже більше його.

Та злая неполя мачуха
не дала джидатись йому,
щоб з побідою скоро вернутись,
здати звіт командирі своєму⁸

¹ Можє. припинить те знущання ворожє, / що принесли нам большевики У Голіяш: що їх катують большевики У СпіваГоліяша: що катують большевики.

² У Голіяш: і у СпіваГоліяша. йшли там

³ У Голіяш: розвивались.

⁴ У СпіваГоліяша: гриміли

⁵ У Голіяш: все вперед на большевиків шили

⁶ У Голіяш: своєму

462.

Монастириська ще млою (про «Тараса», «Гриша» і «Уляну»)

текст: Б. Я

Помірно



Монастириська ще млою
й раннім сном сповиті,
в вже із них виповзають
сталінські бандити

І повзуть в каменоломи,
хоч — неділя, зрання,—
повстанці там зупинились
«Грім», «Тарас», «Уляна»

Тісним колом замикають
їх місце постою.—
Повстанці загрозу бачать
і стають до бою.

Серія із автомата —
москаль повалився.
Вклав «Тарас» злодюгу спати
й за ногу вхопився..

«Грім» посилав по голові —
впало двох ранених.
Похилюся сам навіки
біля псів скажених.

Кинулись «Тарас», «Уляна»
з кушів відступати

та не в силі поміж клятих
у поле пробратись.

Всі кабої пострілявши
в ворогів проклятих,
підклада «Тарас» під себе
останню гранату.

З гуком тріснула граната —
«Тараса» немає. .
А «Уляна» до бандитів
востаннє гукає:

—“За Україну люблю гину,
голою погана!”
Ще раз тріснула граната —
згинула «Уляна»

Так за волю України
у неділю зрання
впали повстанці-герои:
«Грім», «Тарас», «Уляна».

Слава ваша, друзи любі,
не вмере, не загине —
з чинів ваших розві'ється
вільна Україна!

463.

Над степами, над лісами (про «Орлика»)

Помірно



Над степами, над лісами,
понад селами, містами
«Орлик» молодий знімався,
він до друзів відзивався

«Гей, юнацтво ви орлине,
понад хмари, дайте, злинемо
сонце, простір тут і воля,
в гору кличе орлів доля .»

І на «Орлика» зов смілий
тисячі орлят злетили...
В нь приніс їх до ідеї,
вчив як працювати для неї

Він ОУН юнацтво жваве
кинув сміло в бій кривавий
з ворогами батьківщини
за ідею України

Сам на чолі друзів линує
вождь ідеї і вождь чину
і за милу Україну
у змагу завзялим згинув.

Хоч впає «Орлик» з рук ворожих,
та юнацтва враг не зможе
Не вмере ввіки, не загине
чин ідея України

464.

Не хочу я тліти повільно (про «Ракету»)

В темпі вальсу



"Не хочу я тліти повільно,
в неволі рабом животити
я кочу в борні спалахнути
і жити яскраво, горіти "

Сказала ось так своїм друзям,
як в лави ОУН ти вступала,
і друзі, за цю постанову,
«Ракетою» тебе назвали

«Ракето», подруго ти наша,
за словом шло в тебе діло, —
життя твоє славне, геройське,
для нас мов ракета світила.

Раненим в боях за свободу
вертала ти втрачені сили
Ти сльозом своїм відганяла
від них тому смертельну могилу.

Сильним у борні ти світила,
слабим додавала отуки.

Як темно тепер без «Ракети»,
як темно нам, друзі й подруги.

Вона, як була поміж нами,
горіла так радісно, ясно.
А в руки ворожи попалась —
не хтіла світити і згасла

"Привіт передайте всім друзям!" —
в тюрмі до спів'язнів сказала.
Дістала з халляви отрути
Ще крикнула 'слава!' — й скончала..

І згасла навки «Ракета»
як темно без неї, подруги —
побільше «Ракет» нам давайте,
горли й світили щоб другим.

Співайте про неї, дівчата,
хай слава «Ракети» не згине,
хай будить відважних між вами,
хай родить героїв України

465. Ой, що ж то за дивна у полі могила (про бійця УПА — узбека)

В стилі балади



Ой, що ж то за дивна у полі могила,
що знову Волинська земля породила?
Стоять на могилі півмісяць з хрестом...
Ой, хто ж поєднав Магомета з Христом?

І що го за дивне, незнане письмо?
Під місяцем, ось на табличі воно.
Ой, хто і кого в цій землі поховав,
півмісяць поставив і напис уклав?

Це ліном було — в сорок-третьому році
Ми били фашистів на кожному кроці —

ось тут, де могила, запеклий був бій —
ось тут, де могила, влав приятель мій

Закинула доля в наш відділ здалека
палкого бійця — молодого узбека.
Він нашу ідею всім серцем любив,
і нашого ворога з нами він бив.

Коли ж був ранений в нерівному бою,
і кров'ю залившись, вчув смерть над собою —
то погляд гарячий на схід скерував,
і з нами прощаючись, так він сказав

“Вкраїнці. Я в бою із ворогом гину
за вільну Узбекию й вільну Україну
Ви ж, друзі близькі, хоч сусіди далекі,
боріться за волю — свою і узбеків.”

Ми спільно з узбеками друга ховали,
п'ямісяць і хрест в головах виставляли,
його заповіт ми писали гуртом —
узбеки — під місяць, а ми — під хрестом

Так знайте ж, що ця ото дізна могила
союз поневолених кров'ю скропила.
Це ми об'єднали всі віри й народи
в ім'я боротьби з ворогами свободи.

Це наш клич лунає у кожній країні —
“Свобода народам, свобода людям!”
Й дрижить кожний злодій і кат-окупант,
що всі поневолені — разом в УПА

466. **Ідея в праці вас злучила** (про «Дона», «Степа» і «Руха»)

Маршово



Ідея в праці вас злучила,
здружив нескорености дух,
відвага крізь життя водила,
геройські «Дон» і «Степ» і «Рух»

В УПА катів ми сім'ю били,
в ОУН викінчували їх
Ви віддали всі свої сили
за волю рівну для усіх

Не плач дівча, дружино, мати,
що відійшли вони від вас, —
життя для боротьби віддати
для них найвищий був наказ.

І виконали його чесно —
героями лягли в борні.
Україна смертю їх воскресне,
а слава їх не згине — ні!

Хоч підпірав, їх трупом, ворог
кривавий мур еНКаВеДе —

не встоїть він, зметем у порох —
на голови катів впаде!

Хоч ворог в яму труп їх вкинув
на ганьбу і на жир для псів —
він цим провалля не закинув,
що ділить нарід від катів

Ще ждуть на зрадників — тилики,
чекають на катів — ями.
Чим частували нас, собаки,
того спробуєте самі

Не плач дівча, дружино, мати,
що ворог вбив їх, що зганьбив —
за смерть дістане смерть проклятий —
ганьбою ж слави не здобув.

Співайте з нами гимн героїв,
що славу множать, будять честь,
що підіймає всіх до зброї,
що родить гнів, жагу і месть.

467.

Хто з повстанців та не знає

Пісня про «Шугая»

Славний пам'яті повстанець, командира УПА Йосифа Позичанюка
Не поспішаючи

Хто з пов- стан-ців та не зна-є дру-га Шу-га

Я хто не зна-є, як лі-та-є мо-ло-де ор-

ля? Зна-ють, зна-ють у-сі хлоп-ці, зна-ють як о-

дин він по-єт, бо єць од-важ-ний, у кра-ї-ни

син По-бра-ти-ме по-бра-ти ме вір-ний до-ро-гий не за-

бу-де-мо про Те-бе, дру-же бо-йо-вий

- 1 Хто з повстанців та не знає друга «Шугая»,
хто не знає, як літає молоде орля?
Знають, знають усі хлопці, знають як один,
він поет, боєць одважний, України син

Приспів

Побратиме, побратиме, вірний, дорогий,
не забудемо про Тебе, друже бойовий

- 2 Червоніє, в'ється обрій, мов вогненний змій,
це «Шугай» веде повстанців з ворогом у бій
Багровіє ціле небо, багровіє світ,
гей, привіт Тобі, «Шугаю», вогневий привіт!

Приспів .

- 3 Хто ж сче там з автомата, аж трясеться гай?
Це кладе комуни клятту побратим «Шугай»!
Ой схилився, ой, упав він тихо на плече,
кров червона, кров повстанська по спігу тече!

Приспів .

- 4 Поховали та під кленом друга «Шугая»,
 посумніла, зажурилась лісова сім'я
 Гей, повстанці, не журитесь, не хилить голов,
 нашим ворогам не жити, буде кров за кров!
Приспів...

468. У неділю в Бережниці (про «Веселого»)

Помірно



У неділю в Бережниці
 сталася новина
 наїхали комуністи
 ще з ранку до днини.

Мав боївку він велику –
 штири кулемети,
 двадцять-штири автомати,
 і сотню гранатів.

Взяли коні, взяли вози,
 і забрали зброю,
 і заласи продовольства
 забрали з собою.

Наїхала та дмірота,
 як та чорна хмара
 а «Веселий», командир наци,
 ой завдав їм кари.

Підступили під сільраду,
 як вороги пили,
 дали чергу, дали другу,
 і усіх побили

Не зловили «Веселого» –
 гуляв він в районі,
 і від страху умирали
 ті кати червоні

469. Ой у лісі, на полянці (про «Соловейка»)

Поволі



Ой у лісі, на полянці¹
 стояли повстанці
 посходились до потоку²
 вмиватися вранці

Деко́три ся повмивали,
 деко́три ще мали³.
 більшовицького наладу
 ся не сподівали⁴

Кулемети терескочуть⁵ –
 мов ті накажені⁶
 Крикнув сотник
 «Соловейко»
 «Хлопці, я⁷ ранений!»

¹ У Подуфалого: на поляні.

² Реконструкція У Подуфалого
 і у Шморгуна: до потічка, на
 ленті «Соколи» до потічку
 (Може до поточка?)

³ Реконструкція. На ленті
 «Соколи» і у Подуфалого.
 деко́три іще ні; у Шморгуна
 Деко́три вже повмивались,
 деко́тр лиш встали.

⁴ У Шморгуна та й не
 сподівались

⁵ Терескочуть – таракотять.

⁶ У Подуфалого: зажажені

⁷ У Подуфалого: «Я, хлопці»

Упав «Орел», упав «Орест»,¹
упав «Соловейко»..
Крикнув: «Слава Україні-
будь здорова ненько

Будь здорова, дівчинонько,
і ти, рідна кене..
а ти, славна Україно,
не забудь за мене "

Ой у лісі, на полянці
стояли повстанці –
посходились до потоку
вмиватися вранці

¹ У Шмортуна. Упав козак,
упав орел

470. Партизан-борець провідник друг-Гриць (ПРОВІДНИК ГРИЦЬ)

сл. Микола Галицько

Маршово



Партизан-борець
провідник друг-Гриць
осідлав коня буйного,
по воляцьки сів на нього
Я поїхав на герць.
На останній герць..

Не чавру вінець,
трагічний кінець
стрінув його на роздолі
в лють на шляху до волі,
де нема границь,
люблячих сердець.

Долонька лика,
куля сталава
грудь воляцьку повертла,
душа в небо полетіла
кровця потекла,
гаряча, жива.

Ниточка життя,
юного життя
гейби струна перервалась:
ой, як матинка дізналась,
заплакала, розридалась
ненька дорога

Як труну несли,
всі дзвони гули
Гули дзвони сумним тоном
Рівним йшли друзі походом
мов рідні брати,
козацькі сини

Хорообрі сини,
творчі боротьби
несли свого друга тіло,
їх душа вогнем горіла
нової доби –
зло перемогти

Як спускали в діл
гримнув сальви-стріл'
це останній раз прощались,
дівчатоенька розридались,
народ зашумів,
жалем закипів.

Із сотень голів
чути плач і спів,
наче по великій битві –
лине до Бога молитва
Грицевих друзів,
лицарів-орлів.

Спи наш друже! Спи
Про 'нарид свій сні
Земля тобі пером буде.
Слава борця йде між люди
шляхом боротьби,
в далекі світи
через всі віки.

471.

А в середу дуже рано про бій під Вулькою

Василь Курій

А в середу дуже рано,
ще сонце не сходить,
а московська вже готота
до Вульки підходить.

Обступили кругом ліси
й навколишні села
і чекали ще приказу
бо так було треба.

З'їхалися комісари
тай стали радити,
щоб бандерів живих взяти—
буде ким робити.

Налі хлопці рано встали
каву допивати,
а московські скоростріли
почали стріляти.

Зажурився наш командир,
що має робити,
дає наказ по всіх сотнях
табор боронити.

Одна сотня у таборі,
друга помагає,
третя сотня опівночі
ліною пробиває.

Наступала та голота
двадцять щтири рази,

там осталося сто п'ять вбитих
і двіста ранених.

Сто п'ять вбитих і ранених
москаль забирає,
а наш курінь опівночі
з лісу виступає

Одна сотня на Карпати,
а друга на Волинь,
котрі були кепобиті
остались в неволи

Забирають на Сибірі,
далекі заслання,
щоб Україна не піднеслась,
не було повстання.

Були ми на Сибірі
на страшненьких муках,
а прийшла вже та година,
з ворогом розлука

Будь, москалю, на Сибірі
там твоя заплата,
а ми будем на Україні,
бо тут наша хата

А ми будем на Україні
жити, панувати,
ти, москалю без України
будеш пропадати.

Х. Для розваги

Переспіви

472. Гей-гу, гей-га – таке то в нас життя

сл і муз. Тарас «Чача» Крушельницький ЛЧ (повстанський переспів)

Рухливо

Гей гу гей - га - та - ке то в нас жит - тя на - плечни-ки го -

го - ві - пра щай мо є дів - ча Сьо го-дні по - ман - дру-єм — не

зна-є - мо са - мі де за-втра за-мо - чу-єм чо - ти ми лі-со ві! Гей-

гу. гей - га — чо - ти ми лі - со - ві! Гей - гу, гей - га

Для дальших строк

А як прий деть ся ста-ти з збро-є ю в ру - ках Бан-

де ра по - ве - де нас — за ма - є гор - до стяг

1. Гей-гу, гей-га таке то в нас життя.
наплечники готові – пращай моє дівча
Сьогодні помандруєм – не знаємо самі
де завтра заночуєм: чорти ми лісові!¹

Гей-гу, гей-га – чорти ми лісові!

Гей-гу, гей-га

2. А як прийдеться стати зі зброєю в руках,
Бандера² поведе нас – замає гордо стяг:
і спнємо³ сто-тисяч у зуби сатан,
а решта люциперу⁴ – чорти ми лісові!

Гей-гу, гей-га – чорти ми лісові!

Гей-гу, гей-га.

3. Як впадеш, стрільче, в пастку чи зловишся
на дріт

на всі питання ката давай один одвіт:
що до ОУН належав – а вождем був Євген –
щоб слава залукала далеко ген-ген-ген...

Гей-гу, гей-га – далеко ген-ген-ген..

Гей-гу, гей-га.

4. Прапор червоно-чорний це наше знамено⁵
червоне – це кохання, а чорне – пекло дно.⁶
Усі дівчата знають пекельні⁷ бар'єри ці –
забути їх не можуть, чорти ми лісові!

Гей-гу, гей-га – чорти ми лісові!

Гей-гу, гей-га

¹ «Чорти ми лісові» відноситься до пластового куреня «Лісові Чорти» (ЛЧ); може, в повстанському переспіві, співалося: «чоти ми лісові».

² У ПісніУН провідник

³ У ПісніУН вдарило.

⁴ У ЗбірУПА – люциперам.

⁵ У ЗбірУПА і ПісніУН. це наше все добро

⁶ У ПісніУН. пекло-зло.

⁷ У ЗбірУПА – чарівні, у ПісніУН і всі дівчата знають чарівні

473.

Як засвітяться світла (Пісня львівських повстанців)

В темпі танго

Як за - сві-тять-ся світ ла ніч них ліх та рень, і ти хо, всі ву-ли-ці
сплять То - ді з за-ка-мар-ків тем - ря-ви но-чей, ви-хо-ди-ть-ся ніч на я
брать Він до сон-ця не зник- в тем-но-ті ці-лий в-к щоб по-ба-чити ворог не
зміг Він не знай-де ні-де спів-чут-тя н жа-лю, лиш п-сто-ля все в-р-на йо-
му Тож ло - ві-мо дру-зі ці хви - ли - ни — по-ки-де жи-
вем бо за тиж-день, за день, за го - ди - ну — вже нас не бу-
де Не за - кри-ють ра-ме-на ко хан ки, блис-не стріл — ка-
пут тож гу - ляй-мо дру-зі аж до ран-ку, по-ки ми ще тут

Вар 1)

Як засвітяться світла нічних ліхтарень,
і тихо¹, всі вулиці сплять

¹ У ЗбірУПА і у Громенка "всюди тихо" У ГоляшЗ: то всі вулиці тихо сплять.

Тоді,¹ з закамарків темряви ночей,
виходить² вся нічна брать.

Він до сонця ве звик — в темноті цілий вік,
щоб побачити ворог не зміг.³

Він не знайде киде співчуття ні жалю,
Лиш pistols все вірна⁴ йому.

Тож ловімо друзі ці хвилини —
поки ще живем,
бо за тиждень, за день, за годину
вже нас не буде⁵

Не закриють рамена коханки. .
блисне стріл капут,⁶
тож гуляймо друзі аж до ранку,
поки ми ще тут.

Де ж ті гарні часи, що так скоро пройшли,
де ця пісня могутня без слів?⁷

Де ті гарні слова, що пили з уст твоїх,
де щасливі двочі дні?⁸

Все пройшло в сіру даль, а у серці лиш жаль,
що ті хвили не вернуться до нас,⁹
і що серце болить, забуває¹⁰ на мить,
що так скоро пройшов любий час

Я сьогодні знова¹ з тобою
в сні рожевих мрій
Заживемо щастя¹² обоє.
ти моя — я¹³ твій

А¹⁴ що сонце скоро так¹⁵ зчезає —
і знова я сам¹⁶ —
радісні всі слова відвертає —
бо я тут — ти там¹⁷

¹ У ЗбірУПА і у Громенка: І тоді, деінде. то тоді.

² У ЗбірУПА і у Громенка: виходить.

³ Деінде. щоби ворог побачить не міг

⁴ У Невмі "лиш револьвер все вірний"

⁵ Деінде: Тож ловімо ми браття хвилянку бо потім — дарма / бо за тиждень, за день, за годину — / нас вже тут нема

⁶ У ЗбірУПА: блисне стріл — кінець тег; деінде: блисне стріл у груди.

⁷ У Громенка. де ж та пісня могутня без слів? У ГоляшЗ де ж та пісня чарівна весни?

⁸ У ЗбірУПА: що пили з уст твоїх, / де щасливі двочі дні? У Громенка: Де ж ті ніжні слова, що пили з твоїх уст, / де чарівні двочі дні? У ГоляшЗ: Де радісні слова, що пливуть з твоїх уст, / де ж та пісня чарівна без слів?

⁹ У Громенка і у ГоляшЗ: що ці хвили не вернуть до нас.

¹⁰ У ГоляшЗ: а що серце болить, не відає

¹¹ У Невмі: знов у ЗбірУПА: знова є

¹² У Невмі: щастя, у ЗбірУПА: ми щастя.

¹³ У ЗбірУПА. а я

¹⁴ Невмирущий співає звідси як на кінці (Не покриють рамена.), і повторює цю другу частину від "Я сьогодні знов", як повторюючий рефрен, після 2-ї строфи.

¹⁵ У ЗбірУПА. так скоро; переставляємо, узлагоджуючи з музикою.

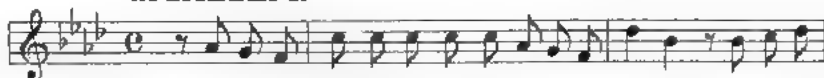
¹⁶ У ЗбірУПА. і я знова сама

¹⁷ У ЗбірУПА. всі радісні слова промовляє — / І я тут а ти там.

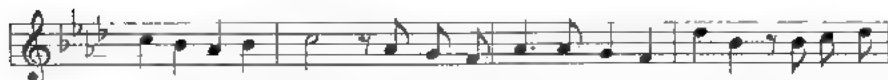
Повстанські пісні

474. Ох, як люблю ті наші гори

Не поспішаючи



Ох як любі-лю ох, як люб-лю ті наші го-ри, де по лі-



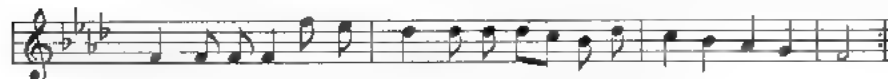
сах гу-ля ле-гінь Шумить по-тік там край діб-рови у них про-



жив там двад-цять літ Гей же гу, гей же гу! Гей же



га гей же га! Жий-мо ще жий-мо ще, по-ки час, по-ки час! Бо хто



з нас від-га-да. Бо хто з нас від-га-да, чи ще за-в-тра ста-не нас

- 1 Ох, як люблю, ох, як люблю ті наші гори,
де по лісах гуля легінь.
Шумить потік там край діброви,
у них прожия! там двадцять літ

Приспів: Гей же гу, гей же гу!

Гей же га, гей же га!
Жиймо ще, жиймо ще,
поки час, поки час!
Бо хто з нас відгада,
Бо хто з нас відгада,
чи ще завтра стане нас.

- 2 А в ту пору, а в ту пору, як лютий ворог,
по селах і лісах розбивсь,
гуляємо собі по лісі,
як гуляв Довбуш ще колись.

Приспів.

- 3 І стали нам, і стали нам ті наші гори
твердинею у лютий час,²
а виковчені темні бори
від ворогів хоронять нас.

Приспів..

¹ У Записнику Голяша: моводу грудь кладе легінь / шумить там потік при діброві / у них я жив.

² У Записнику Голяша: твердинею в критичний час

4. А як здобудемо, здобудем Україну,
то гори всі шумітимуть,
тут бились наші партизани,
що влили пам'сть в нашу грудь.
Приспів.

475. Тужно грала чарівная скрипка (1,2)

Пор. "Тихий ліс" (1) № 236.

Не поспішаючи

(1)

Туж-но гра-ла ча-рів-на-я скрип-ка, туж-но
звук-и нес-ли-ся у даль- по-про-ща-лась за-ко-ха-на
па-ра. бо про-ща-тись прий-шла їх по-ра

Сумляиво

(2)

Туж но гра ла ча рів на я скрип - ка
туж-но звук-и нес-ли - ся у даль- по-про-ща-лась
за-ко-ха-на па - ра. бо про-ща-тись прий-шла їх по-ра

1¹ Тужно грала чарівная скрипка,
тужно звуки неслися у даль -
попрощалась закохана пара,
бо прощатись прийшла їх пора.

бо настала така вже пора.
прийшов наказ мого провідника -
у повстанці виходжу вже я

2² Будь здорова, дівчино кохана,

2² У ПіснУН Там стояла закохана пара / в гід
ними дрижала земля / "Будь здорова, дівчино
кохана, / у повстанці виходжу вже я" М
Васько подає: Розпрощалась кохана пара / бо
прийшла вже їм така пора, / "Будь здорова,
кохана дівчино. / у повстанці відходжу вже я"

1¹ У ПіснУН Тихо грала чарівная скрипка, / сумно
звук в далечині неслися, / бідне серце у грудях
тремтіло. / сльози тиво котилися в киз М.
Васько співає: Сумна грає чарівная скрипка,
сумно звуки в долину летять, / бідне серце у
грудях боліє / а ті сльози так скоро летять.

3. Десь далеко загула¹ гармата –
а на пості² із крісом стрілець
згадав вечір, кохану дівчину,
згадав сльози, що лились колись.³

4. І ще ближче загула гармата,
аж здригнулась від гуку земля,⁴
кріс держала рука вже холодна,
не держалась⁵ плечей голова

¹ У ПиснУН: Ой гукнула здалеку М. Васько
подає і гукнула здалека.

² У ПиснУН: від Васько. а на стійці.

³ У ПиснУН: і слези що котилися ниць, від
Васько: і ті слези, що падали вниз.

⁴ У ПиснУН: Ой гукнула вже близька гармата, /
ой укнула не перша вона від Васько: і гукнула
із близька гармата, / аж від гуку здригала
земля

⁵ У ПиснУН: не трималась; від Васько. не
держалась (в плечах)

5.6 Покотилась стрілецька головка,⁷
покотилась не перша вона,
землю вкрили стрілецькі кості,
кров зросила батьківські поля

6. Дальше грала⁸ чарівная скрипка,
сумно звуки неслися вдалеч⁹ –
дальше ждала дівчина повстанця,
та не ждав вже дівчини стрілець.¹⁰

⁶ У Васько: і гукнула із близька гармата, / аж від
гуку здригала земля, / кості вкрили повстанські
могили, / кров зросила батьківські поля

⁷ У ПиснУН: головка

⁸ У ПиснУН: Тихо грала; від Васько: Дальше грає.

⁹ У Немчирушого: І звуки в далечині неслися, від
Васько: в долину летять.

¹⁰ Від Васько: та не жде вже повстанеця її.

476. Тужно грала чудовая скрипка (3) *Сумно грала чудовая скрипка*

1. Тужно¹¹ грала чудовая скрипка,
сумно звуки гітари² неслися,
бідне серце у грудях боліло,
дрбн.¹³ слези котилися¹⁴ вниз

2. Розлучалась закохана¹⁵ пара,
бо на неї прийшла вже пора,¹⁶
будь здорова, дівчино кохана,
у повстанці відходжу¹⁷ вже я.

3¹⁸ І гукнула далеко гармата –
а на стійці із крісом стрілець
згадав вечір чудовий, дівчину,
й її слези, що лились вниз.

4. І ще ближче гукнула¹⁹ гармата,
і ще гірше здригнулась земля,²⁰
кріс держала рука вже холодна,
не трималась плечей голова²¹

5. Покотилась стрілецька головка,
покотилась не перша вона,
землю вкрили стрілецькі кості,
кров зросила батьківські поля.

6. Дальше²² грала чудовая скрипка,
сумно звуки гітари неслися –
довго ждала дівчина повстанця,
та не ждав вже дівчини стрілець.²³

¹¹ У Кришчука: Сумно.

¹² У СпівУПА: і в СпівГоліяша: в далечині.

¹³ У СпівУПА: тільки.

¹⁴ У СпівГоліяша: покотилися.

¹⁵ У Кришчука: кохана

¹⁶ У СпівУПА: розлучалась не вперше вона, у
СпівГоліяша: розлучалась не перша вона

¹⁷ У СпівУПА: виходжу; у Кришчука: бо до війська
відходжу

¹⁸ У Кришчука: Десь далеко загула гармата, / я на
стійці із крісом стою, / і згадав я дівчину
кохану / і той вечір що з нею прощався.

¹⁹ У Кришчука: загула.

²⁰ У СпівГоліяша: і гукнула знов близько гармата,
/ аж від гуку здригнулась земля

²¹ У Кришчука: не трималась пліч голова

²² У Кришчука: Сумно.

²³ У Кришчука: вже не буде, як було колись

Сучасні популярні пісні

477.

Серед плит старих

Ти будь здорови

Темпо таяга

Се - ред плит ста - рих, не мод них зна - ки
 піс - ню я зви - чай - ну ки, сум - ну — і лиш ве - чір прий - де я і
 граю і спі - ва - ю пі - сень - ку о - цю Ти будь здо
 ро - ва — бо вже ос - тан - ня на - ша ніч, ти будь щас -
 ли - ва — більш не по - ба - чу тво Іх в.ч я вже не
 вер ну — про - щай ко ха - на ти мо я і будь щас -
 ли ва — а я сам пі - ду в жит - тя

1. Серед плит старих, немодних, знаю
 пісню я звичайну, сумну —
 і лиш вечір прийде, я і граю
 і співаю пісеньку оцю:

Приспів: Ти будь здорова — бо вже остання наша ніч,
 ти будь щаслива — більш не побачу твоїх віч,
 я вже не верну — прощай кохана ти моя,
 і будь щаслива — а я сам піду в життя.

2. Те життя наше таке коротке:
 все воко пройде на чужині,
 голву покриє сивий волос —
 а у мене лиш думки одні

Приспів.

3. І відкривши сині очі мрію,
юні споминаючи літа,
в своїм серці милу я лелюю,
шелчу їй на ушко ці слова:
Приспів..

478.

Поглянь, за вікном сніг

В темпі танго

По-глянь — за вік-ном сніг і мрія бі-ла з не-дав-ніх
днів в-даль ле-тить-мов сміх — пр-я-ди-во див-не із-ту-ги і
снів. По-глянь у сер-ця що то-миться — са-міт-не
і ви-гля-да-є те-бе із-да-ли-ни. в сво-їя скор-бо-ті —
во-но та-ке при-віт-тя. Ах по-вер-ни-ся із сріб-но-ї ім-ли

1. Поглянь, за вікном сніг
і мрія була із недавніх днів,
і в даль летить, мов сміх,
прядиво дивне із туги і снів.

Поглянь у серце, що томиться самотнє
і виглядає тебе із даліни..
В своїй скорботі воно таке привітне.
Ах, повернися із срібної імлі.

2. Подай в трепеті сну
радість побіди і одчай жаги,
тугу твою крипку
і розмах, що не боїться зими

В годину тиху ти розкажи про мрію,
що каже нам кидати юний чар,
і розвіває в серцях нам сніговою,
вливає в жили нам полум'яний жар

3. Ми йдемо під ритм душі
казковим кроком по триумф чи смерті,
щоби великі дні
свідчили гідно про кривавий герц.

Одна шалена нас полонила доля
і увінчала нашу любов мов цвіт
Чи ми побідим, чи згинемо за волю,
житиме вічно порив, заклятий в мит

479.

Минули вже літа

Минуло все як сон (Доле, чогось така проклята)

слова і мелодія: Василь Іваниць

концтабір Ашвіц, 1943-4 р.

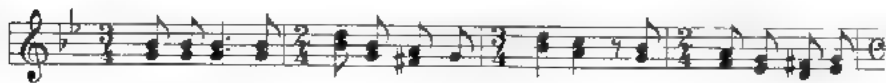
В темпі танга



Ми - ну - ли вже лі - та як ми хо - лись о бо - є, на



кри - лал ю - них мрія ле ті - ли в шас - тя дні. Ми - ну - ли



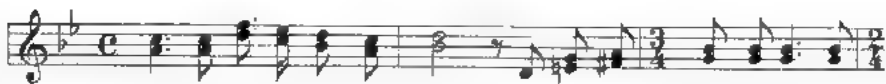
вже ле - та, як бу - ло нас лиш дво - є, свя - ту, вір ну ли -



Бов ти при - сяг - ла ме - ні Ми ну ло все мов сон, зла -



ма - ла до - ля кри - ла ка - лі ка я без



сил, по - пав у льох тюр му - і мо - ло - дість мо - я ме



не вже не пас ти ла, і шас тя по pli



ло у ка - ла - муть гріз - ну До - ле! Ве - деш ме -



не ма ніт ни ми стеж - ка ми До - ле! Чо - му го -



Минули вже літа, як ми колись обое,
на крилах юних мрій летіли в щастя дні
Минули вже літа, як було нас лиш двоє,
святу, вірну любов ти присягла мені

Минуло все мов сон зламала доля крила,
каліка я, без сил попав у ляхів тюрму —
і молодість моя мені вже не пестила,
і щастя поплило у каламуті грізну.

Приспів. Доле! Ведеш мене манітними стежками.

Доле! Чому готуєш стільки мені мук?
Зостався я, мов то дитя, без мами,
що над ним кряче голодний, чорний крук.

І молодість свою навіки вже прощаю,
без долі я оставсь, у глиб землі упав.
І хоч бажав, бажав так небагато,
то ж навіть і щастя я ніколи не зазнав.

Караюсь, мучусь я, в розпуку попадаю
здоров'я загубив, і щастя не знайшов.

Прощаю я усіх, і ви мене простіте,
що я без каяття у липший світ пішов.

Приспів..

¹ У Бєлєх вськогого хоч.

XI. Жартівливі

Переспівані народних пісень

480. Зголосився комар до повстанців

Жваво



1. Зголосився комар до повстанців, гей,
щоб кусати москалів голодранців.
2. Тук-стук, в лісі гук! Кують зброю, гей,
комареві ковалеві під горою.
3. Ой, та виліз комар аж на дуба, гей,
чи не вийде із села муха люба
4. Ой, рух у селі коло мосту, гей ..
взяли муху, завели до колгоспу
5. Затрубили трубачі "Ну ж, до зброї!" Гей!
Позлітались комарі – цілі рої.
6. Позлітались комарі рятувати, гей,
комареву мушку-душку визволяти

7. Гу-гу-гу, загуло, шей! затрало, гей,
утікають москалі, як попало!
8. Утікає москалів ціла рота, гей,
погубили "галифе" на воротах
9. Утікають москалі, ледве дишуть, гей,
вже нам муху до колгоспу не запишуть.
10. Слава, слава комарю лицарю, гей,
за перемогу, за відвагу превелику.
11. І ми враз затаїм пісню, друзи, гей,
та про славу комарину в темнім лузі.

¹ Гладилончик подає тут "гей", але в нього акордів нема "гей" акорди і-мх лінійок.

481. Ходить, ходить батько Сталін беріжком (1,2):

на мотив "Ой ходила дівчинонька беріжком"

(1) Помірно



² У Бері1 кожна строфа має 2 рядки, які повторюються

(2) Жартівливо



1 Ходить, ходить батько Сталін беріжком підганяє² Україну батіжком – їди, їди Україно в комуну, а пізніше ти поїдеш в Колиму.³

2 Буде тебе старший братик навчати,⁴ як в колгоспі двадцять років⁵ працювати,

віддавати всі маєтки у Москву, а самому пухнуть, в'януть з голоду.

3 Працюй, працюй⁶ у колгоспі ніч і день вони тобі порахують трудовень; чи ти голий, чи голодний – все співай, великого Сталіна⁷ прославляй.

4 Аж нарешті рай советський усі б'ють, всю комуну з України проженуть. Прийде воля, краща доля, всім братам, а загиніть нацим лютим ворогам.

¹ У Бері! Ленін

² У Бері! загання.

³ У Бері! продам тебе москалем рудою, у Гордієнка продам тебе жидовині рудою

⁴ У Бері! Буде тебе москаль рудий навчати.

⁵ У Бері! як в колгоспі дуже гарно.

⁶ У Бері! дурню.

⁷ У Бері! Леніна.

482.

Гей у Москві

на мотив "Гей на ставі..."



1 Гей у Москві, у палатах, у Кремлі, сидить, мислить батько Сталін ночі й дні.

2 "Ох, ти Ленін, мій соколе, чом ти вмер, хто ж врятує від заглади ССР?"

3 "Ох, як тяжко в Україні панувати – ой, не можу бандерівцям ради дати."

4 Гей почув це польський зрадник Осубка, прилігав із Берутом до Кремля

5 "Батьку Сталін, ясне сонце, соколю, пишли мені спецотдела і зброю.

6 "Ох, дай поміч комуністам у Польщі!"

Вже рік летиться кров червона по Сянї"

7. "Гей, рад би я тобі, синку, поміч дати – а хто буде мою владу захищати?"

8 "Ой, не сплю я вже безпечно у Кремлі – ворогів я маю всюди, щей в Москві"

9. Дав для Польщі зброю, гроші "старший брат",

тай вернувся той Осубка дуже рад.

10 Гей, повстанців, славних хлопців, сміх бере–

ще пізнають Кремля блазні хто ми є

483.

У горах Карпатах

Весело

у го-рах Кар-па-тах по-чу лась ко-ви-на що
 Ста-лі на вро ди-ла гру-зин-ська-я ко-за. Гей, ви кон
 ком і рай-ком, і го-лод ний рая-спол-ком
 ми вас на-го-ду-єм з ли-ка мо-туз-ком

У горах Карпатах почулась новина,
 що Сталіна ародила грузинська коза.

Приспів. Гей, виконком і райком, і
 голодний райсполком,
 ми вас нагодуєм з лика мотузком.

А Сталін все вчився – хотів стати попом,
 а¹ накінець сказився – і² став Люципером.
 Приспів...

¹ У Бералі

² У Бералі нема "і"

484.

Там у лісі під кущами

Жартівливо

Там у лі-сі під ку-ща-ми дер я я-му па-зу-ра-ми
 Чум бай-рам, чум бай-рам, дер я я му па-зу-ра-ми

1. Там у лісі під кущами дер я яму пазурами

Приспів: Чум бай-рам, чум бай-рам, дер я яму пазурами

2 Землю з ями я виносив, по крутовинах розносив.

Приспів...

3. І в дірі я примостився, так як лис, в норі, скрутився

Приспів...

4 В животі кишки марш грали, бо собаки хліб украли

Приспів...

5 Помирився я з бідною, прийшлося жити за водою

Приспів...

- 6 А води мені ставало, в саджанках було немало
Приспів...
- 7 Воду черпав я руками, бутлями носив у яму
Приспів...
- 8 Комарі мене кусали, в ночі спати не давали
Приспів...
- 9 З куців миші також лізли, і за вуха мене гризли
Приспів...
- 10 Москалі за мною слідять, і понаді мною їздять.
Приспів...

485.

Дядько Гнат

на мотив: "Ой хто, хто Миколая любить"

Помірно



Дядь-ко Гнат по пе-чі ва - ляв - ся — так то він
Весело
Вкра-ї-ни діж - дав ся. са-ло збіж-жя за-ко-пав.
стримано
ніц ні-ко-му не ска-зав — за-кон-спі-ру-вав!

- 1 Дядько Гнат по печі валявся —
так то він України діждався:
сало, збіжжя закопав,
ніц нікому не сказав —
законспірував!
- 2 Його син по селі блукає
хто він є — то він сам не знає:
виріс мов та дубовина,
до повстанця — ще дитина —
болить його спина!
- 3 Його дочка гарна чепоруха —
розрослася мов тая ропуха:
на зв'язок їти не хоче
а до хлопців ся регоче —
заміж хоче їти
- 4 Така то Гнатово родина —
на форшпан слаба кобилина.
на квартиру — мала хата,
господарка — не багата —
двадцять моргів є.
- 5 На різдво усі дзвони дзвонять —
дядько Гнат самогонки гонить:
в усі котли заглядає,
самогонку випиває
і колядує!
6. На другий день дядько вопрос має —
у сільраду скоро поспішає:
голови мельдує яранці
що в селі були повстанці —
сорок відійшли!

486. А мій миленький, десь там за лісом

Рухливо



А мій миленький, десь там за лісом,
а мій миленький, десь там за лісом,
склонив головку, і ходить з крісом.

А мій миленький, при сотни Ема,
а мій миленький, при сотни Ема,
ще до бою, б'є з еРКаєМ а

А мій миленький, він є героєм,
а мій миленький, він є героєм,
іде до бою, із щитом ройом.

А мій миленький, горілку-мід п'є,
а мій миленький, горілку-мід п'є,
іде до бою із еЛєМГе б'є

Повстанські пісні

487. А хто хоче воювати
У Повстанцях

сл. і мел.: сот. виш. Степан Голан «Мар»

Весело





1 А хто хоче воювати
до УПА нехай ще,¹
кращих друзів й командирів
він у світі не найде.

Приспів: У повстанцях добре є,
все лісами ходиться,
і не спиться, і не їсться,
часом трохи і боїться,
та це все ніщо, гей

2² Ми в цивільно панували,
грошей скільки хоч було,
а тепер це все пропало –
вже зробили з нас військо
Приспів

3³ Нас дівчата наші люблять –
кращих в світі не найдем
бо у бою завжди сміло
ми на ворогів ідем!
Приспів

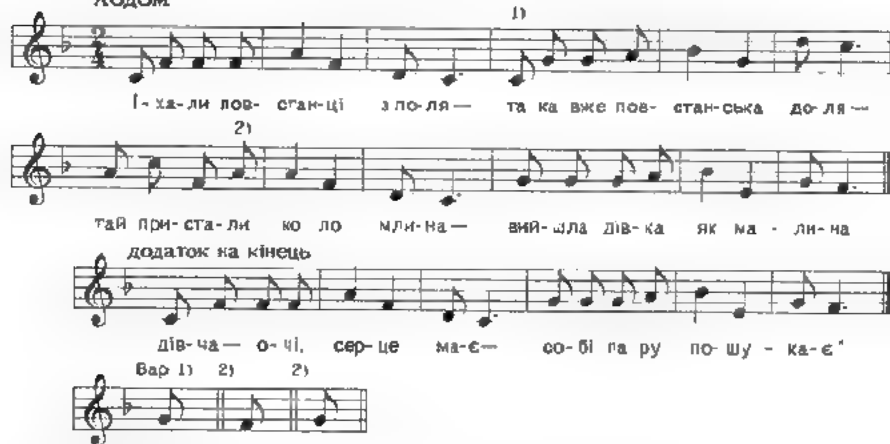
1 У СлівУПА і у Юркевича, той до УПА хай іде.
У СлівГоліша: цей до УПА хай іде

2 Реконструкція У СлівУПА. Був час, де ми
приклалися, / як в нас життя було, / не
забудемо ми того, / бо із нас уже військо. У
СлівГоліша Ми в цивільно панували, / грошей
все досить було, / та це все [прошло] минуло /
бо з нас вже військо.

3 Реконструкція У СлівУПА і у Юркевича Ми у
бою завжди сміло / на всіх ворогів ідем, /
люблять нас дівчата наші – / кращих не де не
найдем!

488. Їхали повстанці з поля

Ходом



Їхали повстанці з поля –
така вже повстанська доля –
тай пристали коло млина –
вийшла діва як малина

Мельника білш не будили
з красунєю говорили
“Скажи, галочко вродлива,
чи підеш ти за Гаврила?”

"Не хочу я Гаурилонька —
була б бідна головонька.
Мій миленький в борах ходить
сотню стрільця у бій водить

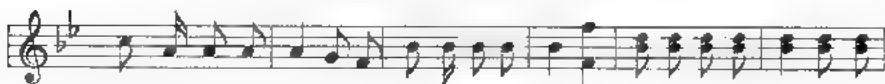
"Тому хочу вам сказати —
хлопцями не торгувати,
дівча — очі, серце має —
собі пару пошукає."

489. Служив стрілець при сотні (1,2)

(1) Весело



Слу- жив стр лець при сот ні мав ро ків двад-цять три — зу-

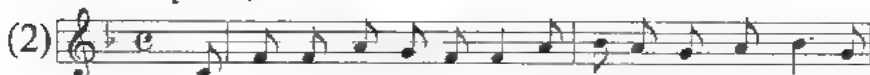


стр в ін там дів-чи ну що нес-ла пи-ро- ги Ой чу-ла чу-ла чу ла ой.

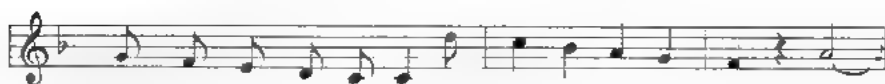


чу-ла, чу-ла, ти, зус- трів він там дів-чи ну що нес-ла пи-ро- ги

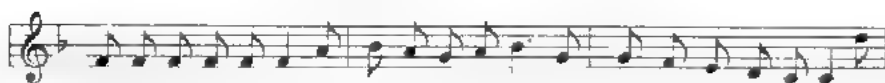
Рухливо



Слу- жив стр-лець при сот-ні — мав ро-ків двад-цять три — зу-



стрів він там дів-чи ну що нес-ла пи ро ги Ой,



чу-ла, чу ла чу ла, ой, чу ла чу ла ти, зус- трів він там дів-чи ну що



нес - ла пи - ро - ги

1 Служив стрілець при сотні —
мав років двадцять три —
зустрів він там дівчину
що несла пироги.
Ой, чула, чула, чула,
ой, чула, чула, ти,
зустрів він там дівчину
що несла пироги

2 Дівчино моя мила
ти знаєш мої сни,
ти знаєш, що я люблю
із сиром пироги
Ой, чула, чула, чула

3. Пішли вони на стежку
і сили в буряни¹

Дівчина його гладить,
а він їсть пироги.

Ой, чула, чула, чула...

4 В кустах зашелестіло —
неначе вороги —
стрілець схопив папашку,
подався в терени

Ой, чула, чула, чула...

5. Прибіг стрілець до сотні
і крикнув: "Вороги!
Рятуйте ту дівчину,
що несла пироги"

Ой, чула, чула, чула...

6. Пішла сотня в атаку,
розбила ворогів,
вдбила ту дівчину,
макітру пирогів

Ой, чула, чула, чула.

¹ У Голяша: у кущі (перекреслено і дописано, в буряни)

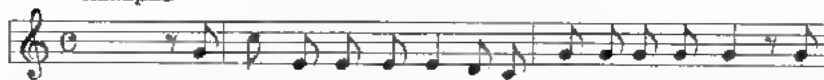
490.

Як вийшли ми з кривки

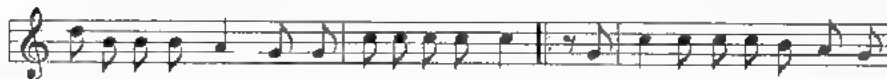
Гей, чобіт за чоботом

на мотив "Вже вечір вечоріє"

Помірно



Як вий-шли ми з кри-тїв ки. а вск-ди бі-лий сніг, як-



що пі-де-мо даль-ше бу-де за на-ми слід. Гей, чо-біт за чо-бо-том да



вай во-дик раз! А дру-зі по-ви-хо-ди-ли— че-ка-ють на нас

Як вийшли ми з кривки,
а всюди білий сніг,
якщо підемо даліше —
буде за нами слід.

Приспів:

Гей, чобіт за чоботом
давай з один раз!
А друзі повиходили —
чекають на нас.

Прийшли ми під село,
в селі більшовики.

Ми стали радитися:
чи йти нам, чи не йти

Приспів...

Прийшли ми в першу хату,
стукаєм до вікна

Ой дайте нам хліба,
ой дайте молока!

Приспів...

Прийшли у другу хату, —
гарненько наїлися,
про війну розпиталися,
до лісу потяглися.

Приспів...

Прийшли ми до ліса,
нам ворог не страшний,
хоч ліс ще не зелений,
а гай не так густий

Приспів...

491.

Ой не легка дорога до волі

варіант мелодії № 400 Ой пустіть

Маршово

Ой не легка до ро-га до во-лі, гей, кризь бу-рю, гро-зу і ту-
ман — скр-зь ве-де нас го-лод-них і го-лих заа-зя-тий наш
друг о-та-ман

Ой не легка дорога до волі,
гей, кризь бурю, грозу, туман —
скризь веде нас голодних і голих
завзятий наш друг отаман

А штани в нього латка на латці,
і в десятеро гірший піджак,
ой на теж революція, братці,
хоч і голий так справжній козак!

Сатира

492.

До колгоспу стежка проста

До колгоспу стежка проста,
а з колгоспу косяком.
До колгоспу йшла в чоботях,
а з колгоспу босяком.

Іде Сталін на корові,
Каганович на бику.
“Куда їдете громадяне?”
“На Україну по муку!”

493.

Ой на горі жінці жнуть

Жваво

Ой на го-рі жін-ці жнуть, ой на го-рі жін-ці жнуть.
Ой на го-рі жін-ці жнуть, на до-лині ба-би труть ба-би труть

1. Ой на горі жінці жнуть, (3 р.)
на долині баби труть.
2. Одна баба, як натерла, (3 р.)
взяла в мшок, тай поперла.
3. Не їди бабо долиною, (3 р.)
бо здиблешся з головою.
4. Пішла баба чистим полем, (3 р.)
здибається з участковим.
5. “Ой ти бабо, куди їдеш? (3 р.)

- Покажи ми, що несеш!”
6. “Я не скажу куди їду, (3 р.)
не покажу що несу.
 7. “Несу жито і горох, (3 р.)
не покажу, хоч бись здох”
 8. Взяли бабу до контори, (3 р.)
а пшеницю до комори.
 9. Голова каже, “Судити” (3 р.)
Бригадир каже, “Пустити.”

- 10 "Як ми будем всіх судити, (3 р.)
хто на нас буде робити?"
11. І так далі, і так далі... (3 р.)
сидить баба в криміналі
12 Сидить баба в ІСП, (3 р.)
чоловик їсти несе.
13. "Нате бабо, на – жери" (3 р.)
Більш в колгоспі не кради"
14. "А я крала, й красти буду. (3 р.)
бо так роблять усі люди!

15. "Мала м поле, мала м віз. (3 р.)
тепер маю коксагіз¹
16. "Мала м воли і бички, (3 р.)
тепер маю бурачки.
17 "Мала м масло, мала м сир, (3 р.)
тепер маю комбіжир
18 "Мала м мешки, чобітки, (3 р.)
тепер маю шляпочки "

¹ Кульбаба (з російського).

494.

А як Ленін умирав

А як Ленін умирав –
Сталіну наказував,
щоб хліб на картки видавав,
сала не показував.
Устань, Леніне, подивися,

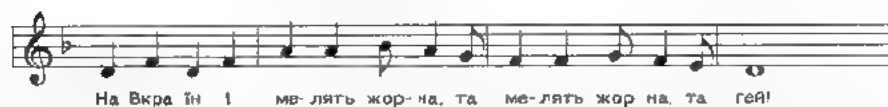
як в колгоспі розжилися
хата – криво, кляуна – боком,
щей кобила з одним оком,
ні корови, ні свині,
тільки Сталін на стіні

495.

Як настала доля чорна

(пор. "В Закарпатті радість стала" №140.)

[Рухливо]



Приспів 1)



Варіант 1)



2)



1 Як настала доля чорна, та доля чорна, та гей!

На Україні мелять жорна, та мелять жорна, та гей!

Приспів: Приказ строгий. "Жорна здать!"

Там ходять з горбинками, насипають кулаками,¹

крутять жорна вправо, в ліво, щоб їсти ся не хтіло, та гей!

2. Пише Сталін до Гітлера, та до Гітлера, та гей!

"Мелять жорна як холера, та як холера, та гей!"

Приспів.

3. Гітлер йому відписує, та відписує, та гей!

Що всі жорна конфіскує, та конфіскує, та гей!

Приспів.

4 Як приїхав² лядвир грубий, та лядвир грубий, та гей!

Та й за жорна³ вибив зуби, та вибив зуби, та гей!

Приспів.

5. Як мадяри наступали, та наступали, та гей!

Україну зрабували, та зрабували, та гей!

Приспів.

6. Батьку Сталін, дай нам мила та дай нам мила, та гей!

Бо вже воші мають крила, та мають крила, та гей!

Приспів.

¹ У Терез 5 там плачуть малі діти, там мелять дві кобіти

² У Терез 5 Приїшов з міста.

³ У Терез 5. за копійки.

496. а)

Вислав Сталін свої діти (1,2,3)

Шукають "бандьори"

Налетіли комуністи

сотенний «Тараско»⁴

мотив. Зажурились Галичанки (Р Купчинського)
народний мотив. Мала мати одну доню

(1) Рухливо



Ви-слав Ста-лін сво-ї ді-ти на за-хід-ні зем-лі про-св-ща-ти



всі на ро-ди, щоб не бу-ли тем-ні Раз два, три чо-ти-ри - лї-зуть до ко-



мо-ри ста-рі скри-ні роз-би-ва-ють— шу-ка-ють бан-дьо-ри

⁴ У Голіаша⁴ автором слів і музики згадується сотенний «Тараско»

(2) Рухливо



(3) Жартівливо



- 1 Вислав Сталін свої діти на західні¹ землі,
 просвіщати всі народи,² щоб не були темні..
 Раз, два, три, чотири — лізуть до комори,
 старі скрині розбивають³ — шукають "бандьори".
- 2 Налетіли комуністи в наші рідкі гори —
 забирають сало, м'ясо — лізуть до комори
 Раз, два
- 3 Налетіли комуністи як ті чорні круки
 убивають мирних людей — в них криваві руки
 Раз, два..
- 4 Повганяють по селі, мов чорти скажені,
 Потім ідуть до хазяйки по кури смажені
 Раз, два..
- 5 Та як прийшли на подвір'я "бандьори" шукають —
 з під корови, з під свині гної викидають..⁴
 Раз, два

¹ У Берл¹ українські У Подуфалій³ своїх дітей в українські.

² У Берл¹ просвіщати українців. У Подуфалій³: просвітити українців.

³ У Невмирущого забирають сало, м'ясо, у Берл¹ розбивають шафи скрині. У Подуфалій³: лупають комори, людям скрині розбивають.

⁴ У Подуфалій³. Як прийдуть у село, всюди заглядають, / з під корови, з під кози гній повикладають.

6. ¹ А сталінських козолупів² всі звірята знають –
навіть кур(к)и і качки³ кривок шукають!
Раз, два.
7. Як заходять до хазяйки.⁴ “Дай, хазяйко, кушати!”
Курку з квасним молоком жеруть аж ся дусять.
Раз, два..
8. Прийде стробок до хазяйки, – скриню розбиває,
і в малому перескринку “бандьори” шукає.
Раз, два
9. А «бандьора» не дуркий з скрині ся ховати
такому шміракові дати ся злапати.
Раз, два.
10. А як знайде в скрині бритву, в кишеню ховає,
каже: “Ето бандьоровська!” і з хати втікає.
Раз, два
11. Обрабують усі⁵ села,⁶ ідуть до району
кожний взве торбу бульби,⁷ літру⁸ самогону
Раз, два..
12. А як їм де прийдеться стрінути повстанців,
без торбів щосил втікають в район голодранців
Раз, два
13. А сталінських⁹ козолупів УПА переймає
та й на кожному однім кроці оловом витає.¹⁰
Раз, два – козолупи просяться в покорі
кажуть Сталіну. “Біда! Не займай бандьори!”¹¹

¹ Ця строфа із Співаника Голяша, де знаходиться поміж 2-ю і 3-ю строфками подано “А московських козолупів” і поправлено на “А сталінських козолупів”

² У Бєрв1: Про сталінських яничарів. На ленті Гурт: Тих московських посілаків. У Подуфалній3: Про сталінських яничарів

³ У Бєрв1. навіть кури і качка.

⁴ У СпівГоляша. А як прийдуть до села (не чітко). У Анон2: А як ідуть на облави.

⁵ У Бєрв1 і Подуфалній3. добре.

⁶ У Анон2: А як ідуть із облави

⁷ У Юркевича: в торб бульбу; у Бєрв1: торбу хліба; у Анон2: пєса мішок бульби.

⁸ У Подуфалній3: кожен важе торбу хліба, бутель.

⁹ У Юркевича: московських

¹⁰ У СпівГоляша. галушки сталеві в плечі їм в слід посилав

¹¹ У СпівГоляша рефрен повторюється попередній

496. б)

В большевиків руді морди

мотив: Замерзлих Галичанки (Р. Кулчинського)

1. В большевиків руді морди, брагою вониють,
а повстанці, гарні хлопці, босячню рубаять.
Приспів: Раз, два, три, чотири – буде різанина,
а з катів-енкаведистів буде “душенина”
2. У Борщеві там коза втопилась в Нічвалі,
бо не могла бідна здати молока державі.
Приспів.
3. Стару бабу на Сибір забрали агенти,
бо не могла стара баба здати контингенти
Приспів.

- 4 Сидить Сталін за столом, чуває коросту
"Давай, хлопче, контингент, бо подохну з посту!"
Приспів.
- 5 Сталіниці все згарбували, на городах пусто,
наробили сексотні, аж на світі густо.
Приспів.
- 6 А то, бігме, добрі люди, буде різанина,
з комуністів і сексотів буде "душенина"
Приспів.
- 7 А то буде грис летіту з босаків проклятих,
щоб здобути Україну — треба воювати.
Приспів...
8. А то буде грис забава, бігме, добрі люди,
буде добре жить на світі — комуни не буде.

497. Над Берліном вітер віє, розвіває град

Рухливо

Над бер-лі-ном ві-тер ві-є, роз-ві-ва-є град, а на схо-ді У-кра-ї-ну
по-ки-да Вер-махт Гей! Раз, два, друж-ньо брат-тя — за-ряд-жай і бий
Гей! Раз, два, за ту ха-ти-ну, за ро-ди-ну бий
бий мун-дур ру-дий зір-ка-тний, бий і го-лу-бий
за роз-п'я-ту У-кра-ї-ну, за дів-чи-ну бий

- 1 Над Берліном вітер віє, розвіває стяг,
а на сході Україну покида вермахт
Приспів: Гей! Раз, два, дружньо браття — заряджай¹ і бий..
бий мундур рудий, зіркатий, бий, голубий
Гей! Раз, два, за ту хатину, за родину бий,
за розп'яту Україну, за дівчину бий
- 2 Над Москвою хтось голосить, грозить і гуде,
Україну свата Йосиф, а вона не йде
Приспів
- 3 Україна, моя дівчина незасватана,
не сватайте² — до загину не піде вона
Приспів...
- 4 Іберменшам круки кричуть³ — бережуть хрести,
уткай же сибіряче — ляжеш бо і ти.
Приспів

¹ У Голяшів незважай.

² У Голяшів не ччайте

³ У Голяшів кричуть круки

5 Де ходили ваші ноги — більше їм не йти,
 позістались лиш¹ дороги, стежки і хрести²
Приспів.

¹ У Голляш³ позістали жст

² У СпівГолляша (з дописаними поправками) Де ходили наші ноги — ворогам не йти, і поляшали при
 дорогах могили й хрести.

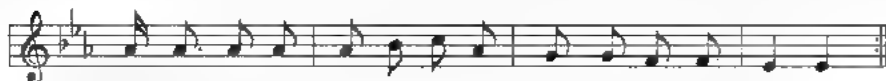
498. Їхав Гітлер на візочку

на мотив "Гречаники"

Жартівливо, рецитуючи



Скоро, ритмічно



1 Їхав Гітлер на візочку
 тай не оглядався,
 щоб вісь йому поламалась³
 він не сподівався.

"Фашистівська кобиляко
 чого ж⁴ ти пристала?
 Через тебе, Муссоліні,
 вісь⁵ мені пропала."

2 Сидить бідний Муссоліні
 тай думку думає,
 королеві віддав владу —
 сам Гітлера лає⁶

"Ах ти Гітлер, ти чортяко,
 щоб ти провалився!
 Через тебе я на старість
 у дурні пошився."

3 У Льондоні ляхи мріють
 з нами воювати —
 бо «од можа аж до можа»
 хочуть «Польську» мати.

"Ах ти Юзик, Генік, Франек,
 Польська з мертвих стане —
 ми зробімо еше кедесь
 огромне повстанє."

4 Під Москвою сидить Сталін
 тай чогось надувся —
 певно тому що⁶ пан Рузвельт
 задком обернувся⁷

"Ох, горе мені з вами,
 мої комуністи,
 як не дасть нам Рузвельт хліба,
 що будемо їсти?"

5 У Берліні бшій Гітлер
 почав помишляти,
 бо вже більш йому не прийде-
 ся фюерувати.

"Ой, «шдає» що то буде,
 як то проживати?
 Треба знову клоччя брати
 й стіни малювати."

³ У ЛітУПА, а вісь йому відгоріла.

⁴ У Бабяка чогось.

⁵ У Бабяка, я вісь.

⁶ У ЛітУПА, що до нього та й

⁷ У ЛітУПА відвернувся.

499

Сидить Сталін в комиші

Весело



*) пропускається в другій строфі

Сидить Сталін в комиші,
Гітлер у болоті –
Сталін грає на гармошці,
Гітлер ріже гопака.
дожилося Україна
по сто-грамно їдака!

Правельно, правельно,
совершенно верно!

Українці добрі люди –
хоче 'мен' так скласти: (!)
Україну собі взяти,
вортам! – свині пасти!
Правельно, правельно,
совершенно верно!

! Може: хортам?

500.

Як програємо війну

на мелодію «Гей нум браття до зброї» (пор. «На зелений траві» №424.)

Як програємо війну,
'унзер Гот' між нами,
бліснемо п'ятами,
а тепер, що можеш,
то тация до 'райху',
ми ще за горами

501.

Місяць на небо виходить

Жартівливо, рецитуючи





ха - на в пал - ки о - бія - ми тво - ї"

* імпровізоване наслідування гітари додається ad libitum, при кінці 2-го або 3-го рядку.

"Місяць на небо виходить,
за ним виходять зорі —
(бум-кінь-кінь, бум-кінь-кінь)
спішусь до тебе кохана —
в палки обійми твої."

"Хто це так кепсько співає?
Сон мій прекрасний руха
Якийсь батара буває,
облитий аж по вуха"

"Звени верету, кохана,
спусти з балкону у діл

Вилзю я по вереті
в палки обійми твої."

"Лізьте ви смілий козаче —
видно — з вас добрий Жуан.
Правда, що кепсько співали —
зате в любові ви пан"

Так кінчу цілу пригоду —
мовкне гітари бум-кінь.
акінці вже добре ся мали
вона, верета, і він

502. Не плачте не журіться ви хлопці юнаки

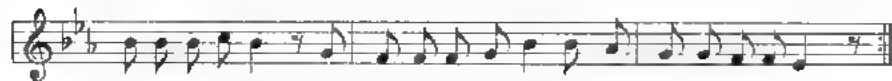
Помірно



Не плач - те не жу - ріть - ся ви хлоп - ці ю - на - ки бо



не - за - ба - ром прий - де ще бран - ка на дія - ки — роз - бе - рем всіх до на - га - як



Е - ви у ра - ю і так їх по - про - ва дим пе - ред ко - мі - сі - ю

Не плачте не журіться ви хлопці юнаки
бо незабаром прийде ще бранка на дівки,
розберем всіх до нага, як Еви у раю
і так їх попровадим перед комісію

Котра дівчина гарна і легка мов той птах,
то та буде служити напевно в лтаках,

якщо хто буде важить сто кіля із дівчат,¹
то та піде служити до танків і гармат

Котра дівчина гарна а не впорядку все,
то та дістане книжку, а в ній велике "Ц".

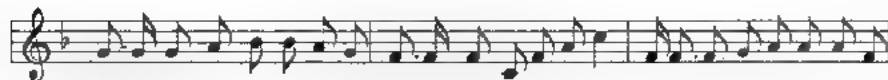
¹ В джерел. Котра дівчина важить сто кіля із дівчат

503. Послухайте любі друзі, що співати буду я

Рухливо



По - слу - хай - те лю - бі дру - зі що спі - ва - ти бу - ду я



бу - де нам всім до - бре жи - ти як скін - чить - ся ця вій - на у ва жай - те от же дру - зі



що ска - жу — це не жар - т ма - ти - мем по двад - цять дів - чат як хто тіль - ки бу - де варт



От - же стрі - ляй - те влі - во і впра - во бий - те і ріж - те та не ща - дить



кін - чить цю вой - ну — кля - ту кри - ва - ву бо бу - дем пи - ти — но і лю - бить

Послухайте любі друзі, що співати буду я:
 буде нам всім добре жити, як скінчиться ця війна
 Уважайте отже друзі, що скажу — це не жарт
 матимем по двадцять дівчат, як хто тільки буде варт
Приспів: Отже стріляйте вліво і вправо,
 бийте і ріжте та не щадіть,
 кінчіть цю війну кляту, криваву,
 бо будемо пити — но і любити.

Одна скаже "Мій соколо, я на тебе чекала"
 Друга скаже "Уважай же, я для тебе тримала"
 Третя, знову, моргне оком: "Мій милий, прийди сюди."
 А четверта — штуркне боком: "Ти цю відьму не веди!"
Приспів.

504.

Холошняки це зграями

Помірно

Хо- лош-ня- ки це згра- я- ми — наш вір- ний друг па- паш- ка в бор-
бі все по- ма- га- є нам — бо сес- тра на- ша фляш- ка
Ша- гом шаг — рів- ний шлях здо- ров хай бу- де наш ба-ть-ко Хо- лош- няк

Холошняки це зграями — наш вірний друг папашка
в борбі все допомагає нам — бо сестра наша фляшка.

Приспів: Шагом шаг — рівний шлях.

Здоров хай буде наш батько Холошняк!

Спимо під полотом — в будяках, не миємось ніколи,
а ноги видно зі штанів — а блюза без пивополи

Приспів.

А як у яму шурисмо — Україну прославляємо:
і «ай» унд «цанціг» — лупимо, корита дожидаємо

Приспів.

Співа з нас кожний, мов з труби — і чіхаєм коросту,
а воші б єм — як ніч так день, а шнапс — п'єм з фляшки просто.

Приспів.

[З дня на день не чешемось¹...] волосся дубом стало,
часом вдовичку обіймем — вкрадемо десь водки й сало.

Приспів.

¹ Реконструкція — в джерелі бракує тут текст

505.

Як багато жінок в світі

Рухливо



Як ба - га - то жінок в сві - ті — а муж - чин не мно - го.



ка жуть, що вже при - па - да - є двад - цять на од - но - го.



ку - ди гля - неш — всюди жін - ка, мов гриб по дощі о - ди - но - кий тіль - ки ви - хід



— га - рем за - ве - сти! А, га - рем — це чар ду - ші і ті - ла,



а га рем — це мрі - я всіх муж - чин на сві - ті а га рем — це



ро - жі цвіт - ка зрі - ла Ко - лись, вікні - ці, за ве - дуть в нас — га - рем!

1. Як багато жінок в світі — а мужчин не багато,
кажуть, що вже припадає двадцять на одного,
куди глянеш — всюди жінка, мов гриб по дощі,
одинокий тільки вихід — гарем завести!

Приспів. А, гарем — це чар душі і тіла,
а, гарем — це мрія всіх мужчин на світі,
а, гарем — це рожі цвітка зрела...
Колись, вікніці, заведуть в нас — гарем!¹

2. Рік за роком, мов день за днем, як потік пливе,
мужчин стає щораз менше — жінок більше все,
аж, вікніці, до того прийде — про це, дівча, знай
що дістанеш, тільки, хлопця — лиш на «бецугшайн».

Приспів.

3. Куди глянеш — всюди жінка просить тебе вмент!
"Як не прийдеш Грицьку, Петре зроблю собі смерть!"
Що то ся на світі стало?.. сам не знаю я —
чи то, може, Бог карає — чи війна, війна?

Приспів...

¹ Також співають: Коли ж, вікніці заведуть в нас гарем?

Політична сатира

506.

Мордує Сталін люд голодний АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ

сл. «Лисовик»

Мордує Сталін люд голодний,
свою сім'ю пролетарів,
як у вулкановій безодні
клекоче там на нього гнів.

Усі Москву ненавидять,
усі Кремль там клянуть,
усі добре там знають
на кого спину гнуть.

Москва не кличе вже – “Повстаньте”
замовк московський “КомІнтерн”,
там рух повстанський – люде, гляньте! –
проти Москви уже іде

Чуєш, сурмою грає,
гнів людську нароста,
“Геть московській зграй!
Смерть кремлівським катам!”

Вся Україна у повстанні,
спливає кров'ю в боротьбі,
це з Москвою йде змагання
остатній і рішучий бій

Чуєш, сурми вже грають,
І кипить боротьба,
То московській зграй
Громить наша УПА.

Узнали вже Москву й поляки,
єстонці, фіни й латиші,
узнали чехи і болгари –
і ненавидять від душі.

[3]

¹ У ЗбірУПА тут набуто пропущено текст другого
періоду пісн. (?)

507. Насильством жорстоким республік свободу ГІМН ПОНЕВОЛЕННЯ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ (1)

на мелодію гімну СССР

Насильством жорстоким республік свободу
свавільно скорила московська² Русь,
та буде народами знищений спільно
наслідник даризму – Советський Союз.

Москва, Москва, усім відомо
про двоєличну твою гру
те що поборюєш ти вдома
за морем сієш, як магу

“Чуєш, там десь, за морем
‘Рух оштрний гуде’”,
то є вітер московський,
через море іде

“О люде, люде небораки,
чого із Кремлем ворожити”
Коли не дати йому вмерти,
то й вам усім не дасть він жить!

Чуєш, сурми там грають,
треба їм допомогти,
щоб кремлівській зграй
розгромить назавжди!

О, ти московська горилля:
встає усюди вже народ –
не сунуть більше тобі рила
в чужий для тебе отгород!

Всюди, сурми вже грають,
час розплати настав.
“Геть московській зграй!
Смерть кремлівським катам!”

Рефрен. Годі коритися катові спільному,
годі терпіти московське³ ярмо,
спільними силами станемо вільними.
свободу народам й людині⁴ дамо.

² У ж. «Молода Україна»: сталінська.

³ У ж. «Молода Україна»: червоне

⁴ У ж. «Молода Україна». і людям.

Кризь бурі і грози ми йшли до свободи,
та Ленін свободу на штик нанизав,
а Сталін нас мучив за вірність народу
і в рабство когоспиче всім шлях показав.

Рефрен.

Виходим до бою ми військом могутнім,
загарбників підлих¹ з шляху зметемо,
в боях ми здобудемо долю майбутню,
свободу народам й людині² дамо.

Рефрен.

¹ У ж. «Молода Україна»: кижик.

² У ж. «Молода Україна», і людям

508. Союз принуждений республік убогих **ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ (2)** *на мелодію гімну СССР*

Союз принуждений республік убогих
скувала в лавцюги московська Русь
Хай згине опертий на крові народний
безправний, жорстокий Советський Союз.

Страждає багьківщина наша голодна
усюди панує насильство і гніт
Лиш прапор могутий і воля народна
до бою скликає, зворушує світ

Роки ми прожили в сльозах і терпіннях
а Ленін злочинець у тюрми нас слав.
Його перевищив ще Сталін в злочинах.
всіх мудрих і смілих людей розстріляв

Нам армію треба звести на сторожу
щоб всіх комуністів з доріг позмітати,
і так ми поправим судьбу нам ворожу
щоб щастя і долю країни придбати.

³ У Бориса, в російській мові: Союз принуждений республік убогих / скувала цепями московская Русь / Да сгинет весь созданный кровью народной / бесправный, жестокий Советский Союз. // Страдает отечество наше голодное, / везде процветает насилие и гнет / Но знамя могучее, знамя народное / пусть всех поднимает и к бою ведет! // Мы прожили годы в слезах и мученьях, / и Ленин преступник нам лагерь создал, / а Сталин умножил его преступления / всех умных и смелых людей расстрелял // Нам армию вырастить нужно в сраженьях / и всех коммунистов с дороги смети. / Тогда мы улучшим судьбу поколений, / и к счастью сумеем страну привести

XII. Коляди

Різдвяне побажання

509.

Бажаєм здоровля,
веселого свята,
і в спокою щасливому
другого діждати

Бажаєм здоровля

Діждати свободи
при своїй родині –
хвалу Богу заспівати
в вільній Україні!

Неозначений мотив

510.

слова: Марко Бослав

Гей, в Укра ні пожари горять,
Там над степами сіє зоря,
Гюрми розбиваймо – Ісуса вітаймо,
Хай слава лунає!

Гей, в Україні вже сурмить сурма –
Зривайсь, народе, з кайданів, ярма!

Гей, в Україні

В гармати заграймо, катів впень рубаймо,
Бо мент вже надходить!

Гей, в Україні вже дзвонять мечі,
Нумо, до зброї ставаймо мершій!
Христос нам поможе – катів переможемо
І воля настане!

511.

Серед недолі, на землі
ПОВСТАНЬСЬКА КОЛЯДА

муз.: З. Лавришин

Не постігають



- 1 Серед недолі, на землі,
Христос родився на селі.
Христос ролився, славте!
У ясельцях Дитя Святе
- 2 Вечірна зронька встає,
Мати вечерять подає
Христос родився
- 3 Сім'я вечере за столом,
порожнє місце під вікном
Христос родився...
- 4 Сибір, тортури, зойки, зов,

- благання, стоїш, ллється кров.
Христос родився...
- 5 За закратованим вікном
співають коляди гуртом.
Христос родився
 - 6 Не плач матусе, не журись!
Ще діти вернуться колись.
Христос родився
 - 7 Хвиля спасіння нам прийде,
родилось бо Дитя Святе.
Христос родився

512.

Нині радості свято

сл. М. Бояслав

Нині радості свято, Вкраїно,
 Ти ж уся у крові і сльозах.
 Дикі круки кричать на ринах,
 Багрянні скривавлений шлях...

Під вікном стоїть буря сердито –
 Стоїть тюрм до хатня вліта.
 На столі закривавлена свита,
 У розпуці вмиє сирота

Без батьків плачуть діти голодні –
 Занімали веселі пісні,
 Лине туга в тайги прехолодні –
 Там лесь батько і мати сумні.

О, не плач! Чуєш? – бій вже клекоче!
 Слухай, слухай! Дзвенить коляда.
 Гей, горять вже, горять гнівом очі,
 Кров буяє в серцях молода!

На мотив «Бог ся раждає»

513. Бог ся раждає по світу цілому (1)

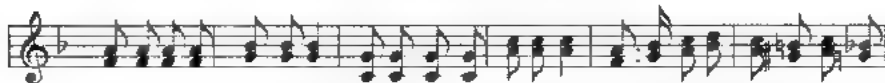
(1) Помірно



Бог ся раж - да - є по сві - ті ці - ло - му, ли - ше У - кра - ї - на



в жа - ло - бі сум - но - му скрізь а - реш - ти і тюр - ми му - ки і ка - ту - ван - ня



кров у - кра - їн - ських си - нів зли - та слізь - ми ма - теріє, мо - лодь у - кра - їн - ська ги - не,



і мов цвєт ско - ше ний вя - не в тюр - мах в му - ках і на чу - жи - ні

1. Бог ся раждає по світу¹ цілому,
 але² Україна в жалобі сумному:
 скрізь арешти і тюрми, муки і катування,
 кров українських синів злита слізьми матерів,
 молодь українська гине, і мов цвіт скошений вяне,³
 в тюрмах, в муках і на чужині.
2. Рождество Христове усі ми св'яткуєм,
 сему господарю радо словищаєм:
 встань народе, пробудись, і до зброї вже берись,
 бери крики, гармати і вчись воювати,
 розбивай тиранів, тюрми і кайдани,
 волю, волю, волю здобувай

¹ Сулим співає: по світу² Сулим співає: тільки У Невмирущого: лише.³ Сулим співає: лиймов цвіт скошений вяне, українська молодани.

3. Рождество Христове в жалобі святкуєм,
господарям чесним новину звістуєм,⁴
Встань, народе, пробудись, скинь кайдани, озовись,
недалеко вже той час, як⁵ вже воля кличе нас,
кличе нас усіх до мести,⁶ щоб на багнетах принести
волю Україні,⁷ щастя й добробут.
4. Рождество Христове в жалобі святкуєм,
господарям чесним новину звістуєм.
скрізь арешти і тюрми, муки і катування,
кров українських синів злита з слізьми матерів,
молодь українська гине, і мов цвіт скошений в'яне,
в тюрмах, в муках і на чужині.
5. Гноблений народе получися з нами
будем воювати із большевиками
Сталін з злости вуса рве, бо УПА комуну б'є,
і весело співає...
Ісусе, на сини, дай волю Україні
Боже, Боже, щастя й долю дай!

⁴ Сулим співає: українцям чесним новину звістує (1 відтак як у 2-й строфі №514).

⁵ Сулим співає: бо

⁶ Сулим співає: кличе воля нас до мести, у Невмирушого: до помсти

⁷ Сулим співає: Україні.

514. Бог ся раждає по світу цілому (2)

Текст як у попереднім варіанті.

Рухливо

(2)

1. Бог ся раж - да - є по сві - ту ці ло - му тіль - ки У - кра -

2. на а жа ло - бі сум - но - му скрізь а - реш - ти і тюр - ми

му - ки ка - ту - ван - ня. кров у - кра - їнсь - ких синів али - то з слізь - ми

ма - те - рів. ли - мов цв - т ско - ше - ний в'я не. у кра - їнсь - ка

мо людь в'я - не в тюр - мах, в му - ках і на чу - жи - ні

2 Рож-дес-тво Хрис-то-ве в жа-ло-бі са-ят ку-єм у-кра-їн-ця-м

чес-ним но-ви-ну за-и-щу є не-да-ле-ко в-же той час бо в-же во-ля

кли-че нас, кли-че во-ля нас до ме-с-ти щоб на ба-г-не та-к при-нес-ти

у-кра-ї-ні ща-с-тя й до-бро-бут

з Гно-б-ле-ний на ро-де по-лу-чи-ся з на-ми — бу-дем во-ю-ва-ти

із бо-ль-ше-ви-ка-ми Ста-лін з-ло-с-ти ву са-р-ве бо у-па-ко

му-ну б'є. І ве-се-ло спі-ва-є (rit.) І-су-се на-сі-и

дай во-лю В-кра-ї-ні Бо-же. Бо-же, щас-тя й до-лю дай

515. Бог ся раждає, люди веселіться

Бог ся раждає, люди веселіться,

бо й Україні воля народиться!

Сталін в злості вуса рве,

кінєць царства бачить вже,

бо комуна УПА б'є,

і весело співає:

"Ісусе на сні,

дай волю Вкраїні,

Боже, Боже, Боже, щастя дай "

Не сумуй, народе, ворогами битий,
більше вже не будеш у неволі жити.

Сталін в злості вуса рве

Гноблені народи, получиться з нами,
будем возовати із большевиками.

Сталін в злості вуса рве

516.

Гей, що нам браття нині робити?

на мелодію. «Бог ся раждає»

Гей, що нам браття нині робити?

Гродь кресьлявський хоче волю вбити.

Тут партійні казяться
хоча й тіні бояться,
а сскасти трусяться,
лиш чекісти деруться,
скрині вивертають,
штики в землю пхають –
штурк, штурк, штурк, штурк, штурк

Грабують працю, заводять голод,
вивозять люд наш в сибірський холод

Тут партійні казяться .

Гей, та зібрались повстанці смілі
щоб не терпіти Україні милій

Як заграє кулемет,
з гори луїне міномет,
а папашка тріскаче,
попід ребра лоскаче,
аж фуфайки друкаться,
ще й ґранати рвуться
бух, бух, бух-бух-бух!

Знищим прокляте кодро погане –
по всіх чекістах сліду не стане

Як заграє кулемет. .

517.

Київ зажурився

на мелодію. «Бог ся раждає»

Київ зажурився, і Софія гожа –
церкву ж бо комуна перейма безбож(н)а.
праведних стягають все –
з світу відправляють вже,
своїх наставляють ще,
бо комуна всім веде!
На спротив – штиками
лиють кров ріками
Тут же, тут же –
на Вкраїні!

Божий Син родився в стаєнці на сні –
закликає синя вірних України
в чоти, в сотні, в курені,
в ряди, в лави мурені
стань юначе від плуга,
бери зброю від врага!
Вже шумлять дїброви,
розсилають зови
тут же, тут же –
по Вкраїні!

Загули, заграли всі ліси та гори –
почали повстанці нищити герори
з хат женуть усіх катів,
окупантів, ворогів,
б'ють комуни і ляхів,
а за ними й німаків.
несуть духа волі
по рідному полі,
тут же, тут же –
по Вкраїні!

А Ісус маленький їх благословляє
і в нерівном бою їм допомагає.
ясно світить їм зоря,
вказує на путь вона,
правада Божя їх веде
та у бою стереже –
край щоб боронили
і народ звільнили
тут же, тут же –
на рідній землі!

На мотив «Вселенная веселися»

518. Вселенная веселися

Помірно



1. Вселенная веселися, бо вже Гітлер провалився,
 нова Європа упала
 що народи в тюрми брала
 а з нею неволя нам не пропала!
2. Нема хліба, нема сала, нема навіть бараболі,
 люди босі, голодні і голі,
 люди босі, голодні і голі,
 бідують, бідують, бідують.
3. По всій Україні голод, винен тому серп і молот,
 винні сталінські агенти,
 що стягають з людей контингенти,
 для большевиків, для москалів.

519. В Вифлеємі зоря сходить

на мелодію: «Вселенная веселися»

В Вифлеєм. зоря сходить...
 вогнем Україна горить.
 катів Ірод наставляє,
 жита з димом відсилає –
 він Ісуса знищити бажає

Де поет на кручі мріє,
 в своїх думках волю сіє,
 кличе нарід до повстання,
 скоротити Матері страждання,
 на рідній, вільній, своїй землі

Хрестом Володимир годить,
 а Хмель остро коня водить,
 і Дніпра гучні пороги грають,
 Різдвяного всі радо вітають –
 з ними ж Чупринка й його поляки.

О Ісусе, дай дожити –
 Україну визволити!
 Най різдвяні дзвони все іграють,
 паломники в Ки'в поспішають –
 Спаса на віки щоб славити!

На мотив «Нова радість стала»

520.

На синіх небесах

на мелодію «Нова радість стала»

Поволі



На синіх небесах
кривави зорі...
Заридала Україна
в московський неволі.

Не ридай, Вкраїно,
не сумуй же, мати –
встали лицарі хоробрі
Тобі волю дати.

По долах і горах
кулемети грають –

то повстанчі загони
у бій виступають.

І Христос маленький
виступає з ними –
мститься грізно, за неволю,
над катани злими

Хоч кривавим цвітом
воля процвітає –
над Києвом, злотоверхим,
Слава завітає!

521.

Нова радість стала (1)

Помірно



- 1 Нова радість стала, яка не була,
над степами України ясна зоря засіяла.¹
- 2 Ой чи чуєш Ти, Царю, ту сумну новину?²
Закували у кайдани нашу неньку Україну
- 3 В кайдани закували, в тюрми посаджали
люди невинні тисячами, в сирі землю закопали³
- 4 Просимо Тя, Царю, просимо Тя нині,
верни волю, даруй долю,⁴ нашій неньці Україні!

¹ У Шморгуна: ясна зіронька засяла

² У Шморгуна: Чи чуєш Ти, Царю, сумну новину?

³ У Шморгуна: В кайдани кували: на смерть катували, / юним трітком українським землю засівали

⁴ У Шморгуна: Просим Тебе Царю, просим Тебе нині, / поцли волю, верни славу Огієся ще така строфа. Просим Тебе, Ісусе, іще Твого Ангела, / щоб вернувся на Вкраїну провідник Степан Бандера

522. Нова радість стала (2)

Поволі



- | | |
|---|---|
| 1 Нова радість стала, яка не була,
над степами України зоря волі встала. | 4 Чи чуєш, народе, дивну новину?
Закували у кайдани нашу Україну |
| 2 Від Тиси до Дону чути голос дзвону,
що голосить світу правду нового закону | 5 В кайдани закули, в тюрми посадили
тисячами люд невинний землю полонили |
| 3 А ті закони, кров їх освятила,
йдуть до бою мільони, йде незламна сила. | 6 Просим Тебе, Царю, просим Тебе нині,
верни волю, щастя й долю, неньці Україн |

523. Нова радість стала (3)

Колядка

Поволі



- | | |
|--|--|
| 1 Нова радість стала,
яка не була
над вертепом зора ясна
на весь світ засіяла. | 4. А як закували –
в тюрми посадили
люд невинний тисячами
землю сполонили. |
| 2 Де Христос родився,
з Діві воплотився,
як чоловік, з пеленами,
убого вповився | 5 Кують у кайдани
синів України,
що вирвати захотіли ¹
рідний край з руїни |
| 3 Чи ви чули люди
такую новину:
закували у кайдани
неньку Україну | |

¹ У Немвирушого: що захотіли вирвати

524.

Свят Вечір надходить

на мелодію «Нова радість стала»

1 Свят Вечір надходить
в сорок сьомім році,
а на нашій Україні
плач на кожному кроці.

2. Сіли до вечері
мати з діточками,
замість куті вечеряти –
облились сльозами

3 Мати гірко плаче,
а діти питають

“Скажіть, мамо, де наш батько?
Чо не вечеряє?”

4. Батько пішов за синами –
мав х три соколи –
він уже їх не побачить
ніколи, ніколи.

5 Каті синів поривали,
села попалили
лиш – червоні розбишаки –
руїни лишили

525.

Як настав той святий вечір
Сумний, сумний святый вечір*на мелодію «Нова радість стала»*

1. Як настав той святый вечір¹
в сорок шостім році.²
по всій нашій Україні
плач на кожному кроці.

2 Як на небі зірка
почала сяяти
почав нарід до Святої
Вечері сідати.³

3 Посідали до вечері
мати з діточками,⁴
замість мали вечеряти –
обливалися⁵ сльозами

4 Мати плачуть, мати плачуть,⁶
а діти питають:
“Мамо, мамо, де наш тато?
Чом не вечеряють?”⁷

5 “А наш тато, діти,⁸
в далекім Сибірі –
споминає Святый Вечір
в нашій славній Україні⁹

6 Споминає Святый Вечір,
всю свою родину,
тата, маму, жінку діти,
свою неньку Україну”

7 А там знову батько й мами
за синами плачуть,
трьох їх мали, як соколя,
вже їх більше не побачуть

8. Один син в Сибіру,
другий у Берліні,
третій пішов в партизани,
щоб служити Україні.

¹ У Голяш: Сумний, сумний святый вечір

² У Бориса: Сумний святый вечір / для нас в
цьому році

³ У Бориса. Як почала зірка / на неб сяяти, /
стала мати з діточками / до столу сідати

⁴ У Свободі: Сіла мати вечеряти / зі своїми
діточками

⁵ У Голяш: змінилися

⁶ У Голяш: Плаче стара мати. У Бориса. Сіли до
вечері

⁷ У Свободі: Чом з нами не вечеряють?

⁸ У Свободі: А наш тато, а наш тато, у Бориса:
“Ваш тато в неволі”

⁹ У Свободі: нашу славу Україну

526. Чи чули ви браття

на мелодію «Нова радість стала»

1 Чи чули ви, браття,
сумну новину –
закували у кайдани
нашу ксьмьку Україну!

2 В кайдани закули,
в тюрму посадили,
люд невинний тисячами
в сирі землю положили.

3. Сили вечеряти
мати з діточками.
“Мамо, мамо, де наш тато?”
дти ся питали

4 Батько на Сибірі,
в далекий чужині –
спомінає Святий Вечір,
як то було на Україні

527. Нова радість стала (4)

Нова радість стала, як УПА повстала,
яка підлях комуністів знищила немало

АК помагає, бо вже добре знає,
як антихрист, лютий Сталін, народи карає.

Ой Ти Христе Боже, і ти УПА тоже,
борони нас від вивозу – нам і тут є гоже.

Лихая година в нас панує нині,
та вже скоро народиться воля Україні

528. Вставайте УПісти

на мелодію: «Нова радість стала» (2)

Вставайте, УПісти, до першої зорі,
Дитя Боже привітати разом з сльозом зорі.

В яслах привітаймо, дар любови даймо,
в Нього віру і надію в серцях зберігаймо.

Просим тебе, Мати – під покров прийняти,
Україну визволити – наряд розкувати

Готуймося, брати, правді волю дати,
щоб зраділа вселенная, Божий Син, і
Мати

На мотив «Вітай Ісусе»

529. Вставай, народе

сл.: М Боеслав
Помірно

на мелодію. «Вітай Ісусе»



Вставай, народе, з ярма-неволі
розкутий, розкутий!
Помсти за кайдани, жорстокі рани
і кнути!

Ставайте в лави тверді, незламні!
До зброї! До зброї!

Не знайте ні жаху, ані прокляття,
Герои!

Допоможи нам здобути державу,
Ісусе! Ісусе!
Наш полк завзятий у бій за славу
вже рушив!

530.

Боже великий, змилуйсь над тими

Колядка

(вар. «Витай Ісусе»)



1. Боже великий, змилуйсь над тими, що в тюрмах...
що плачуть, тужать, й ніхто не чує за тоє.
2. Степан Бандера, хоч він в неволі – він прийде...
він відбере Київ від катів червоних – раз на все!

На мотив «Возвеселімся»

531.

Розвеселімся всі купно нині

Колядка

1. Розвеселімся всі купно нині.
Христос родився в бідній ясині.
Співаймо друзі по Україні,
наш пісня лине в наш Київ.
2. Хай пісня лине в столицю Київ,
хай гомін б'ється в святій Софі,
нехай здригнуться софійські мури
нехай повстане весь наш народ
3. Ми пам'ятаєм Базар і Крути,
криваві рани, щей Роттердам,
де впали наші вожді України,
де згинув Семен і Євген.
4. Ми торжествуєм, шлем привіт друзям
друзям в Сибіру і по тюрмах,
що плачуть, тужать за Україну –
за Україну Самостійну.

532. Розвеселімся всі разом нині

Помірно



1. Розвеселимся всі разом нині –
Христос родився в бідній яскні.
Хвалу віддаймо
і заспіваймо –
хай пісня лине до небес.

2. Хай пісня лине до Бога-Сина,
нехай розкаже, як Україна
цли століття
рожні страхіття
рабства проклятого терпить.

3. Столиця Київ – у румовищах,
а з наших сіл – лише попелища.
Та без вагання,
знов до змагання –
за свою волю ми встаєм!

4. Великий Христе, Боже Єдиний,
над безталанням зглянься України.
В борбі¹ за волю,
за кращу долю,
допоможи її синам!

¹ На різдвяній карточці (ГолішЗ): зглянься України / В борні.

533. Не плач, народе

слова. М. Босслав

на мелодію. «Возвеселімся»

1 Не плач, народе, що люте горе,
Що кров'ю й потом хвилює море.
Ще мент-хвилина – слава прилине –
До бою будь завжди готов!

2 Бог народився, Він з нами стане,
Він нам допоможе скинути кайдани
Плач не допоможе, лиш зброя гожа
Нам славу й волю принесе!

3 Завзяттям повнись серце і душу,
Хай вам недоля сліз не ворушить!
Завтра герої рушать до бою –
Ви з нами станьте, як один!

4. О, буде свято, радість велика –
Світ обновити Бог нас покликав.
Хай згине зрада! Смерть клятим гадам!
Веди нас, Боже, – ми вже йдем!

534. По Україні

М. Босслав

на мелодію: «Возвеселімся»

1 По Україні дзвонів не чути –
Несе до Бога скаргу Славута
Ох, Рідна Мати в горі розп'ята
Опир шаліє у Кремлі

2. По селах плачуть голодні діти:
Од сліз і крові зв'яли катки,
Лише ридання, смерть і благання.
– О, Боже, Боже, мстє зшли!

3 Борців могили тирани риють,
І «Чорний ворон» ночами вие
Тіла вивозять героїв смілих,
В сміття ховають без труни

4. Чи бачиш, Христе, народу муки?
О, дай нам месну зброю у руки!
Вставайте, браття! Смерть тобі, кате!
Доволі крові і тортур!

535.

Забудьте тугу

на мелодію «Возвеселимся»

1 Забудьте тугу діти України,
хай спів бадьорий до зір полине,
що скрізь темряви блисли заграви,
засяла визвольна зоря

3. Встане могутня держава славно,
що вже народу звітнула здавна.
що за страждання марні зтхання
а за єднання й боротьбу

2 Засяла вільна нам зоря гожа,
що супостатів ми переможемо,
з рідних просторів, під шум прапора,
встане держава могутня.

4. А за єднання й боротьбу вірну,
неправд й кату все непохірну –
розквітне доля, засяє воля
золотим сонцем України

На мотив «В Вифлєсмі новина»

536.

Скоро, скоро всі вставайте

на мелодію. «В Вифлєсмі новина»

Не поспішаючи



1 Скоро, скоро всі вставайте,
рожденного привітайте,
вищун-зоря ясно сходить –
сам Христос до нас приходить
на землю.

4 Україно, рідна мати,
вже збудились і Карпати –
в бій рушають твої діти
щобни волю укріпити
на віки.

2. В славній Лаврі дзвони вмовкли
в підземеллях в'язнів товкли –
Рожденого всі благають,
лиш у Нього надію мають
на життя.

5 Став Бандера у проводі,
а Чупринка в війська штабі,
сотні струнко повставали,
«Слава во вишніх» співали
Дятятку

3 У Почаєві дзвони дзвонять,
в Зарваниці всі ся молять –
просять Спаса хоронити
Україну, боронити
від катів.

6 То ж провадить нас Чупринка,
з нами Божая Матінка,
і Дитятко помагає,
грізні кулі відвертає
на війні

7. Ми Покрову прославляймо,
Україну Її віддаймо –
нас вона держить віками,
хоч кати косять косами
завзято.

8. О Ісусе, глянь із неба,
нам Твої ласки треба,
злого духа покорити,
любов правду засадити
на землі.

537.

Святий вечір наступає

1. Святий вечір наступає,
а в Бескиді бій триває,
«Хрін» Бродича прикриває,
розбивати помагає
ворогів.
2. Наші сотні і загони
стають враз до оборони,
просять Христа силу дати,
Україну привітати
на волі.
3. Ми Ісусу поклоні даймо,
Рожденного попросимо
щоб кривив він нас у боях

на мелодію: «В Вифлеємі новина»
і дарив, у перемогах,
мудрістю.

4. Зійшла зоря над горами,
освітила нас лучами –
всі УПісти повставали
і Дитятко привітали
піснями
5. Наш Ісусе, на сніні,
дай же волю Україні –
ми Тебе будем хвалити
і з Тобою вічно жити
в любові.

538.

Святий Вечір вже надходить

1. Святий Вечір вже надходить
та горами бій клекотить –
«Хрін» Бродича прикриває,
розбивати помагає
ворогів.
2. А «Луна» їде горами,
повертається з сотнями –
всю роботу закінчили,
свої звіти зголосили
кур'яним.
3. Так повстануть і загони
в обороні рідної мови
й рідних прав на Україні
від Полісся й Лемківщини
по Кавказ.

на мелодію: «В Вифлеємі»

4. Підем в церкву помолитись,
Рожденного попросити
гартувати нас у боях
й дарувати, в перемогах,
мудрістю.
5. Зійшла зоря над верхами,
з Вифлеєму гей світами –
всі УПісти повставали
і Дитятко звеличали
піснями.
6. Ісус ручки простягає,
Божу Ласку обіцяє –
можна лиш через Голгофти
антихриста перемогти –
раз на все

На мотив «Бог Предвічний»

539. Бог Предвічний (1)

Широко



1. Бог Предвічний народився,
приніс нам новий світ,
щоб ми стали, мов¹ граніт,
проти ворогів.
2. – Комуністи, де ви йдете?
– Йдемо людей вигнати,
бандерівців лапати,¹
і не вернемося
3. Ангел звістив всім на село
щоб добро сховати
та нігде не їхати
4. – Юні друзі, де ви йдете?
– Ми ідемо в боротьбу
за України свободу
і здобудемо.
5. Знищить УПА «НКАВДе»
й Сталіна лютого,
Люципера клятого –
до ада пішли.
6. «Слава Богу» заспіваємо,
хай живе наш народ,
в вільній землі, без турбот,
з Тиси по Кавказ¹

¹ На різдвяній карточці (Голіяш3) як² У Слово і Зброю ловити.

540. Бог Предвічний (2)

Помірно



1. Бог Предвічний народився,
приніс нам новий світ,
щоб ми стали, мов граніт,
проти ворогів.
2. Знищить УПА «НКАВДе»
Сталіна лютого,
Люципера клятого –
до ада пішли.

3. Ангел Божий звістив на село,
щоб все добро поховати
і нігде не виїжджати –
бо буде бѣда.

4. «Слава Богу» заспіваймо,
хай живе Україна,
вільна самостійна,
з Тиси по Кавказ!

541.

Бог Предвічний (3)

Широко



1. Бог Предвічний народився,
з ним цілий світ звеселився,
дає приклад всім любови,
широї правди і покорі –
в яслах на сіні.
2. Хоч колиска світу – в крові,
гвалтів-горя – серця повні...
та Христа не зможуть вбити –
він між нами буде жити
на віки віків.
3. АК мордує, палить змітає,
Ковпак Медведєв їм помагає –
з нимцем прагнуть нас розбити,
все що наше зпопелити
на рідній землі
4. Ісуса кладуть в ясла на сіно –
молодь горнеться гордо, сміло:

мов гриби ті по дощі –
стають полки все нові
по Україні.

5. На заході – «Шелестівці»,
від півночі – «Клим Савурівці»,
а з полудня «Батькові» –
женуть зграї ворожі
з рідної землі.
6. Так потяли пляни АК,
розгромили і Ковпака,
Медведева проганяють,
з комуні шкіру здирають
повстанці УПА.
7. В ряди УПА поспішаймо,
«Слава Богу» заспіваймо –
честь Сину Божому,
і Творцеві нашому
поклін віддаймо.

542.

У Карпатах народився

на мелодію: «Бог Предвічний»

1. У Карпатах народився,
на горі Вовкані,
у вівчарській колибі –
і прославився.
2. Командири поклонились,
і «Довбуш», «Середний»,
«Журавель» курінний –
дари зложили.
3. Хлопці-стрільці заспівали
про бої, про грізні,
і про рейди давні –
Йому звичали.
4. Гімко, друзі, заспіваймо:
і в УПА – для Христа,
Марії, Йосипа –
почесть віддаймо

543.

Вже наш народ відродився

- 1 Вже наш народ відродився,
щоб для нас довгий час
ганьби, кривди і образ –
навік скінчився
- 2 Кров героїв відродила –
заповіт давних літ,
Україні новий світ,
нам народила
- 3 Скликав прапор синьо-жовтий
убогих, заможних,
всіх дулею молодих,
всю землю рідну
- 4 Степ і гори спалакнули –
молоді, сміливі,
у кривавому бої,
віру здобули!
- 5 Чин героїв звеличаймо,
і в боях, і в вогнях –
всі кайдани й рабський страх
разом ламаймо.

На мотив «Дивная новина»

544.

Сотня в Суходолі

коляда

Помірно

на мел. «Дивная новина»



- 1 Сотня в Суходолі, сотня у Лишівці –
утікали комуністи як від вовка вівиці
2. Поможі нам Боже, Миколаю тоже,
перебути тії свята весело і гоже
- 3 А на святій вечір вечерю готують,
про новину в наших селах люди колядують
4. Поможі нам Боже, святій Миколаю,
вигнати цих комуністів із нашого краю

545.

Дивная новина

Помірно



1. Дивная новина,
що нині за днина!
Проти війська виступає
Керзонська Вкраїна.
2. Не у людський хаті,
а поміж бидляти,
там, напевно, виростили
комуністи клятї.
3. Та діло погане,
що польські фирмани
получились в одну банду
із большевиками
4. Наче круків зграя
в села налітають,

граблять, нищать та пліондрують,
людей виселяють.

5. Та для оборони,
повстанські загони
держать в страху і тривоги
польські гарнізони.
6. Різдва ми, повстанці,
святкуєм в землянці –
бо панують в Україні
вражі голодранці
7. Всі підем за волю
у бої кроваві
другі свята відсвяткуєм
у своїй державі.

546.

На столі на сіні

слова. М. Босслав

на мелодію «Дивная новина»

1. На столі на сіні
Свчка сльози ролять
сумно у хатині –
Мати б'є поклони:
2. О, змилуйся, Христе,
Зглянься, Божа Мати –
Замініть мої ви сльози
У тяжке прокляття
3. Де ти, любий сину?
Де ж ти, мила дочко?
І цілує, к серцю тулить
у крові сорочку.
4. На столі, на сіні,
Свчка догасає

Сива мати, мов зозуля,
З горя умліває.

6. Оя, прилинь, мій сину,
З раю, з того свиту –
Видплати катам за мене
Й хату не огріту!
6. Ой, моя ти донко,
Прилинь із Сибіру,
Розпинають Україну,
І славу й віру!
7. Вислухай молитву,
Боже щедрий, Боже! –
Хай блаженна наша зброя
Ката переможе!

На мотив «Добрий вечір тобі»

547.

Добрий вечір тобі

Ой радуйся земле...

на мелодію «Добрий вечір тобі»

Рухливо

Доб-рий ве-чір то-бі, па-не гос-по-да-ри! Ра-дуй-ся!

Ой ра-дуй-ся зем-ле-

Ой ра-дуй-ся зем-ле- твоя на-род від-ро-див-ся!

1 Добрий вечір тобі,
пане господарю! Радуйся!
Ой радуйся, земле –
твій народ відродився!

2. Та берім за зброю,
та все кулеметну Радуйся!
Ой радуйся, земле –
твій народ відродився!

3. Та женим з України
ворогів проклятих. Радуйся!
Ой радуйся, земле –
твій народ відродився!

4. Гей, повстане скоро
Вільна Україна Радуйся!
Ой радуйся, земле –
твій народ відродився!

На мотив «Ангел пастирям мовив»

548.

То не в зорях небеса

«Коляда про нашу коляду»

на мелодію «Ангел пастирям мовив»

Не поспішаючи

То не в зо - рях не - бе - са - ся - ють мо - ло - д, сер ця

то ж для во лі їх по - свя - та і лю - бов, кож - ний від - дих,

чис - та кров, і здо - ро - ве жит - тя, здо - ро - ве жит - тя

1. То не в зорях небеса –
сяють молоді серця
для волі їх посвята і любов,
кожний віддих, чиста кров,¹
і здорове життя
2. То не саяво з обляків –
то сміливість юнаків
вдаряє в чоло кулям і грозам
крізь сто смертей і громи
творить наше Різдва!
3. Хай і згаснуть зорі всі –
але молодь, все в борбі,
звіщає: «Будь, Україно, спокійна»
Твоя доля надійна –
бо нова молодь є»

¹ У джерелі кожний віддих й чиста кров

На мотив «Небо і земля»

549.

В Чорному лісі...

Рухливо

В чор-но-му лі-сі, в чор-но-му лі-сі ав-се - ло жи- веть - ся.

пов-стан-ська збро-я. пов-стан-ська збро-я хо-ро-шо смі-єть-ся

Рі-зун-гу-кає. хлоп-ців скли-кає ко-с-ту-ром ма-хає. в бій по-си-лає

Ку-ле-ме-ти гра-ють. па-лаш-ки спі-ва-ють — бо-ль-ше-ві-ю га-ра-та-ють

1. В Чорному лісі (2р.) весело живеться,
 повстанська зброя (2р.) хорошо сміється
 «Різун» гукає,
 хлопців скликає,
 костуrom махає,
 в бій посилає
 Кулемети грають,
 палашки співають —
 большевію гаратають.
- 2 Орди чекістів (2р) всі села залили.
 ліси й дороги (2р) довкруг обступили.
 «Різун» гукає...
- 3 Та не злякались (2р.) чорноліські вої,
 стиснули твердше (2р.) автомати свої.
 «Різун» гукає.
- 4 «Різун» завзятий (2р.) витягнув правицю —
 вказує шлях їм (2р.) на Київ-столицю
 «Різун» гукає.

550

На Україні, на Україні сталася новина

На Україні, на Україні сталася новина:
 прийшла зі сходу, прийшла зі сходу лихая година.

Приспів: Стадін сказився,

‘богом’ зробився,
 церкви замикає,
 людей висилає,
 попів мордує,
 сексотів готує —
 ‘компартея’ бенкетує!

На мотив «Во Вифлємі нині новина»

551.

Всюди по Україні

на мелодію «Во Вифлємі» (?)

Помірно



1. Всюди по Україні окупант гуляє,
нашу кров невинну в землю проливає.
Боже Різдво наближає,
війська УПА покликає,
гартує до бою
за церкву і волю!
2. Пливають ріки крові з під польських багнетів,
чуті зойки, крики, з німецьких касетів,
комуністи загортають,
Бога й церкву викидають,
стріляють, рубають,
в Сибір відсилають.
3. До першої зорі встали всі повстанці,
Спаса привітали з радістю на серці
"Благослови Божий Сину
страждаючу Україну
просим щастя, долі,
та миру і волі"
4. Нарід України бореться вкамі,
і Боже Дитятко царствує між нами.
Дай нам, Боже, ще дожити –
Київ Лавру визволити
й віддати довіку
Покрові в опіку

552.

Зорі померкли

на мелодію «Во Вифлємі»

1. Зорі померкли в небі над степом,
ніч зацарила в полі над Дніпром
Народ у кайданах,
у кривавих ранах,
Різдва, Воли благав
2. Предки з могили встали, з під землі,
зняли високо сталеві мечі
І кличуть до бою
за Вітчизну свою,
за свободу майбутні х
3. Темрява смутку з степів розплилась –
в серцях вогнями віра зайнялась.
зродилась до ката
ненависть завзята,
кара і гнівний проклин.
4. Встануть загони єдністю крипкі,
грянуть на тюрми з неба й землі
В озброєній лаві
виступить у славі
Господь Христос на чолі

Своєрідні мотиви

553.

Бог народився

варіант «Витай Ісусе» (див. «Боже великий»)

Помірно



1. Бог народився в місті Вифлєємі в стоєнці, нині веселяться не всі українці на землі.
2. Хоч ворог лютий братів катує ждуть вони, а бідні плачуть ніхто їх не чує — їх скарги.
3. Задзвонять дзвони затрублять труби в слухний час, Йдемо до бою Боже Великий рятуй нас.

554.

Стань же милий друже

Рухливо



1. Стань же милий друже — стало вже світати' підемо всі до Вифлєєма Ісуса витати.
2. Ісуса витати, і його благи: щоби ізволив Україні кращу долю дати
3. Кращу долю дати, щоб всміхнулась Мати: щоб зрадила уся земля і Київ столиця.
4. Нехай волі дзвони в Софії заграють, і разом з нами люди всі Христа прославляють.

555.

Довкола все затихло

варіант «Довкола ліс шумить»

Не поспішаючи



1. Довкола все затихло -
перлами іскриться сніг,
а зиронька так ніжно
все кличе нас и в слід
2. І саявом тим сповила
вселенну навкрути -
у Вифлеєм повела
Чупринки всі полки
3. І з поспіхом всі стали
на збірку в один ряд:
Ісуса радо витали
бо друзям правди - він рад
4. Він нас веде до бою
за правду, віру, любов -
гартуючи у горю
де плине ріками кров.
5. Немає вірного друга,
сусіди - зрадники:

- злетили мов ті круки
країну другь на шматки
6. Вони забули Бога,
немає правди в них
штитами горнуть до гроба:
дідуся й дітей малих
 7. Ми просим Тебе Христе,
щоб та невинна кров
героями зацвила
і виродвила любов.
 8. Дай сили нам, Ісусе,
на Твоїх ворогів,
щоб видвинути правду
на гідний Твій престіл.
 9. Глянь оком щирим, Боже,
на правий цей наш чин -
хай правда переможе
й безправний катів злочин!

556.

Гей! Зимно, зимно на дворі

Рухливо





Гей! до праз - ни - ку все го - ту - є

1 Гей! Зимно, зимно на дворі —
бо зима аж під поріг
накриває билесенько
все подвіря докладненько,
сяйвом зірок всіх чарує
і морозом скрізь малює —
Гей! до празнику все готує.

3. Гей! Стають сотні на наказ,
запах крові будить нас.
Ірод бо дітей вбиває,
вбити Ісуса шукає,
сплани Його захищати,
м ж народом заховати —
Гей! в рядах наших прославляти!

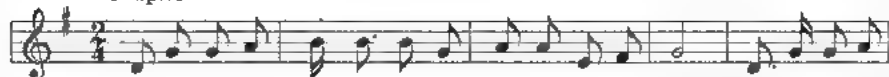
2 Гей! Святий вечір, святий час —
ясна зоря кличе нас:
до вертепу послішаймо,
Спаса там ми привитаймо,
Сина Божого благаймо
віру в нього зберігаймо —
Гей! в серцях наших заховаймо!

4 Гей! Вже настав повстання час —
наш командир веде нас:
окупантів виганяти,
Україні волю дати,
Київ, Лавру визволити,
в Дніпрі воду посвятити —
Гей! всі народи вєсєбодити!

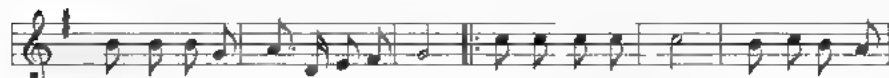
557.

У Карпатах в Широкому

Помірно



У Кар-па-тах, в Ши-ро-ко-му со-ті-ня сто-я-ла Яс-на зо-ря



з Ви-фле-є-му віст-ку по-да-ла що в-ро-див-ся цар — всім на-ро-дам



Спас. при-ніс сві-ту прав-ду во-лю й мир свя-тий для нас

У Карпатах в Широкому сотія стояла.
Ясна зоря з Вифлеєму вістку подала:
що вродився цар — всім народам Спас,
приніс світу правду, волю й мир святий для нас.

В ту чарівно тиху нічку кожний поклонивсь,
ваш Чупринка всіх вітає: "Христос народивсь!"

Луна ліне в даль — полками Його
від полків же повертає: "Славімо Його!"

Скрізь святою тишиною густий ліс сповивсь,
все і всюди вимовляє: "Христос народивсь!"
Ірод тільки сам — тому засмутивсь,
що цар миру і Спас світу нам вже народивсь.

Благослови, Ти Ісусе, ваші подвиги —
нехай ворог скаменється і Його слуги —
бо настане в нас — правди й миру час:
вклоняться тоді Тобі усі народи враз!

558. Христос рождається по всьому світу,

Хрис-тос рож-да-єть-ся по всьо-му св-іту. А ми бу-дем іс-ти
свят-у веч-еру Те-пер сум-но в кожній ха-ті, чи то в бід-ній, чи ба-гат-ій,
всьо си-дить жур-но Те-пер сум-но в кож-ній ха-ті
чи то в бід-ній чи ба-га-тій, всьо си-дить жур-но

Христос рождається по всьому світу,
А ми будем їсти святу вечеру.
Тепер сумно в кожній хаті,
чи то в бідній, чи багатій,
всьо сидить журно.

Молодая вдова з дрібними дітьми
тай ся умиває дрібними слізми.
Мале дитя каже, "Мамо,
чи ти тямиш як, бувало,
тато вніс дідух?"

Сидить старий батько тай ся зажурих,
"На кого ж мя, сину, на старість лишив?
Я вже старий до роботи,
ан, сили, ні охоти
до праці нема."

"Ой мужу, мій мужу, за тобов тужу
ході з нами їсти Святу Вечеру,
бо дити тя споминають,
що на світі тата мають
а ти їх забув."

Сидить стара мати - зажурилася,
згадала про сина - слізми вмилася.
"Ой там сніги і морози
а ти сину, милий Боже,
на полю лежиш."

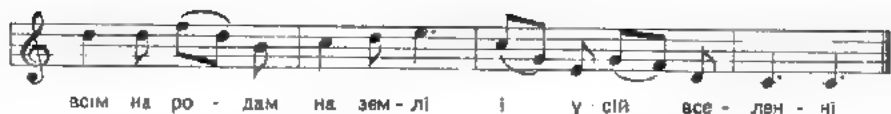
"Жінко, моя жінко, ти моя жено,
будь же терпелива, любя дружино.
Я сказати вже не в силі
чи я живу, чи в могилі
вічно спочину."

На мотиви чужих коляд

559. Тиха ніч, Свята ніч

Не поспішаючи

Ти - ха ніч, сая - та ніч еріб-лим сая-вом іс-крить сніг
ча ром ти ші мрі - є ліс, Бо жий Син нам мир при-нос



всім на ро - дам на зем - лі і у сій все - лен - ні

1. Тиха ніч, свята ніч:
срібним сльвом іскрить сніг,
чаром тишлі мріє ліс,
Божий Син нам мир приніс
всім народам на землі
і усій вселенні.

3. В тиху ніч, в святую ніч,
народилась знова Січ –
і за правду і любов,
розірвати мідь оков,
стала на сторожу
нам за волю гошу.

2. В тиху ніч, в святую ніч,
над Дніпром мріє Січ –
дух Хортиці до життя
нам відроджує УПА.
Сина Бога вітає –
«Слава во вишніх» співає.

4. Тиха ніч, свята ніч,
заклика синів на Січ:
Гей, народи, ви не спить.
а про волю-долю снить –
гнати нам зайців із хати,
Боже Дитятко прийняти

На народні мотиви

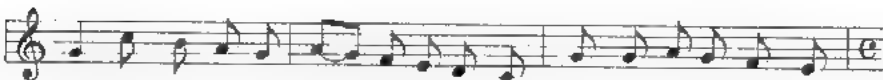
560. Зоря ясна засвітила

на мелодію: «Понад тими гороньками»¹

Помірно

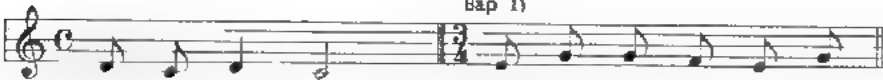


Зо-ря яс-на за-св-ти-ла де Пре-чис-та по-ро-ди-ла



Спи-нить (во-на) Ди-тя по-ви-ва-ти з Ви-фле-є-му (му-сить

Вар 1)



у - ті - ка - ти

¹ Співається також у коротшим варіанті без тексту в лівих знаках в музиці як у наступній піс

1 Зоря ясна засвітила
де Пречиста породила.
Спищать (вона) Дитя повивати –
з Вифлеєму (мусить) утікати

3. Спищать хлопці та дівчата,
рідної землі соколята.
(пшпши) «Савка» й «Довбуш» зі сотнями
в обороні (Бога-)Сина й Мами

2 Ірод військо розсилає,
він Христа вбити шукає,
(а ми) ходім Дитя захищати,
(Його) на Україні заховати.

4. Всі ставайте під один стяг
на кровавий нерівний змаг –
(в бія) з ворогами-наїзниками,
(ше) із віковими зрадниками

5 О Ісусе, зваж любов'ю
брата-сестру в тяжкій бою –
дозволь (нам) Лавру (та) визволити,
(і) хрест(и) на горах відновити

¹ Слова в дужках не подані в Гриця. Тут друга
половина мелодії точно як у наступній пісн

6. В бій поведе нас Чупринка —
з нами Божая Матинка,
будем ми тюрми (щей) розбивати,
щоб (усім) народам волю дати

7. Благослові Божий Сини
нашу неньку Україну —
дай нам ті сили і (той) любови,
щоб несли ми Твій Хрест перемоги²

² В джерелі кести Твій Хрест перемоги. (Для коротшого варіанту)

561.

Вже зірничка зійшла ясно

на мелодію. «Понад тими гороньками»

Не поспішаючи



Вже зір - нич - ка зій - шла. яс - но. сріб - ний сні жок іє кри - ть крас - но.



ку - хар бор - щик на ли ва є. ку - тю в мис ку на - кла - да - є

1. Вже зірничка зійшла ясно,
срібний сніжок іскрить красно,
кухар борщик наливає,
кутю в миску накладає

3. «Бродич» до лав промовляє,
з Рождеством сотню вітає,
а повстанці наче грим,
відповів як один

2. Кругом стійки посилили,
спішно столи застелили,
щоб Різдво ізвеличати,
Дитя Боже привітали

4. «Славім Бога на всі віки,
він дає нам вічно жити —
ще дай сили, дай розуму,
щоб розбити ту комуну»

Щедрівки

562.

Синє небо ясні зорі

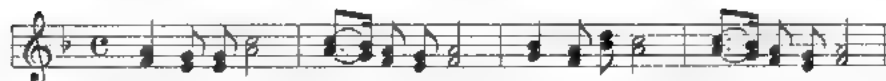
слова і музика: Петро Болехівський Боян

Волинь, 1941 р. (?)

Не поспішаючи



Си - нє не - бо яс - ні зо - р у - кра І - на на - ша в кро - в



Щед - рий ве - чір. сум - ний ве - чір Щед - рий ве - чір. сум - ний ве - чір

1. Синє небо ясні зорі,
Україна наша в крові.
Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р.)

3. Там Ірод москаль панує,
Українц в б'є катує
Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р.)

2. Чорна земля, степ зелений,
Там Ірод ходить скажений
Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р.)

4. Українців Москва гнобить,
на Сибір родин вивозить.
Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р.)

5 Просим Тебе, Божий Сину,
глянь на Матір Україну.
Щедрий вечір, сумний вечір (2 р)

6 Молим Тебе, Божа Мати,
не дай всім нам пропадати
Щедрий вечір, сумний вечір (2 р)

7 Всі ми Богу поклонімся,
за Україну помолімся

Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р)

8. Всі ми Богу поклоні даймо,
Україні помагаймо.
Щедрий вечір, сумний вечір. (2 р)

9. Обнімімось, браття, нині,
воля встане в Україні
Щедрий вечір, сумний вечір (2 р)

На мотив "Щедрика"

563. Щедрик щедрий щедрівками

Не хутко

Щед-рик щед-рий щед-рів-ка-ми ли-не ли-не над сте-па-ми
Зве-се ли ла ся ро ди на. і зра ді ла ба-ть-ків-щи-на.
Зве - се - ли - ла -
що пов-стан-ді на ро-ди лись у кра ї-ну о-сла-ви-ли
ся ро - ди - на.
мов ор-ля-та см - ло рву-ть-ся йдуть до бо-ю. ще й смі-нть-ся
Ой не - суть же во ни да ри
Ой не-суть же во ни да ри во-ро-гам за крив ду— ка-ри
для на-ро-ду— сла-ву я во-лю зо-ло-ту-ю на-шу до-лю

Щедрик щедрий щедрівками
лине, лине над степами
Звеселилася родина,
і зраділа батьківщина,
що повстанці народились —
Україну славили;

мов орлята сміло рвуться,
йдуть до бою, ще й сміються.
Ой, несуть же вони дари
ворогам за кривду — кари,
для народу — славу й волю,
золотую нашу долю.

Щедрик щедрий щедрівками
лине долом і горами
Стрепенуєся ліс дрімучий,
розгорівся бій кипучий
кулеметний сніжок сіє
ворог гине, ворог мліє.
Командири там гукають,
ще я до бою загравають,
а повстанчі кулі крешуть.
“Хай згибають! Хай не брешуть!
Супостати — геть з країни!
із найол батьківщини ”

Щедрик щедрий щедрівками
лине, лине над степами
В зорях прапор гордо має —
Україні так звищає.

На карпатські полонини,
на кавказькі верховини,
на степи такі просторі,
ще й на Чорнім нашім морі,
рождається наша слава —
самостійная держава,
рождається наша доля —
України вільна зоря

1 У НовКол. Супостати з України

564. Щедрик, щедрик, щедрівочка

Рухливо

Щед-рик, щед-рик щед-рі-воч-ка, прий-шла У-ПА бо-ї-воч-ка.

п д вік-на-ми ко-ля-ду-є гос-по-да-ря ви-кли-ка-є

"Вий-ди вий-ди гос-по-да-ри та прий-ми нас на ве-че-рю

щоб ці ха-та нас за-грі-ла, а ве-че-ря під-крі-пи-ла

"Ха-та мо-я ви-та-є вас — та за-хо-д-ть, прий-ма-єм вас

В ме-не жін-ка чор-но-бро-ва Вам ве-че-ря — вже го-то-ва"

Щед-рик щед-рик щед-рі-воч-ка прий-шла У-ПА бо-ї-воч-ка

Щедрик, щедрик, щедрівочка,
 прийшла УПА боївочка,
 під вишнями колядує,
 господаря викликає!¹
 "Вийди, вийди, господарю,
 та прийми нас на вечерю,
 щоб ця хата нас заграла,²
 а вечере підкріпила."³

"Хата моя витає нас
 та заходить, приймає нас.
 В мене жінка чорноброва
 Вам вечере — вже готова!"⁴
 Щедрик, щедрик, щедрівочка,
 прийшла УПА боївочка

¹ В джерелі викликає.

² В джерелі: щоб хата нас та заграла

³ В джерелі: вечере нас підкріпила.

⁴ В джерелі В тебе хата є тепленька, / і жіночка
 є миленька, / щей донечка чорноброва, / до
 помач все готова.

Великодні Пісні

565.

Христос Воскрес (1)

Помірно

Хрис - тос Вос - крес! Хрис - тос Вос - крес!

Де-не-де ще дзвон ки гра-ють — Хрис-та Бо-га про-слав-ля-ють.

Бо ко-му на не-свят-ку-є, цер-кви-хра-ми лик-ви-ду-є Ра-дість ли не

із не-бес. Хрис-тос Вос - крес! Хрис-тос Вос - крес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Де-не-де ще дзвони грають —
 Христа Бога прославляють,
 бо комуна не святкує,
 церкви храми лийдуює
 Радість лине із небес!
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 небо землі мир приносить —
 УПА правду всім голосить.
 А Чутринка всіх вігас
 Боже Правду прославляє
 Тихо радість йде з небес.
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Ліс навколо зеленіє,
 а стрілець в душі лиш мріє —
 думки линуть в рідні хати,
 щоб родину прикрити
 Зішли Боже мир з небес.
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Ворогів щоб побідити,
 Україну з лут звільнити,
 храми Божі відчинити,
 щоб на волі помолитись —
 дай нам Боже із небес!
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

566.

Христос Воскрес (2)

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Тільки рідко голос дзвонів
 переймає звук канонів,
 бо комуна не святкує,
 церкви наші ліквідує.
 радість прийде лиш з небес
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Радість небо нам голосить -
 Україна того ж просить.
 А Чупринка промовляє
 і "Христос воскрес!" вітає.
 Тиха радість йде з небес
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 В кожнім лісі і в діброві
 відправляєм Служби Божі,
 величаєм Воскресіння,
 Христа Бога Провидіння -
 просим волі всім з небес.
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Ліс навколо зелене,
 а стрілець в душі лиш мріє -
 думки линуть в рідні хати,
 щоб родину привітати
 Зішли Боже мир з небес.
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес Христос Воскрес!
 Ворогів щоб побидити,
 рідну нещку увільнити,
 храми Божі відчинити,
 щоб на волі помолитись
 дар нам Боже із небес!
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

Христос Воскрес! Христос Воскрес!
 Так з піснями день минає,
 лютий ворог скрізь гуляє,
 і обляви він готує,
 а рідню він арештує -
 Бог дасть сили нам з небес.
 Христос Воскрес! Христос Воскрес!

XIII. Після-повстанські пісні

Пісенні завороти до повстанської тематики

а) Під мотив Гаївок, Веснянок

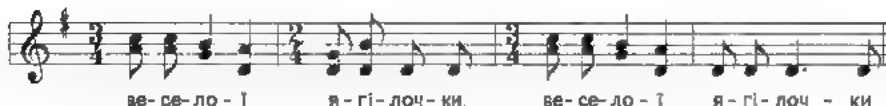
567. Заспіваймо паняночки

Яглка

Ходою



За співай-мо па-ня-ноч-ки. па-ня-ноч-ки



ве-се-ло-ї я-гі-лоч-ки. ве-се-ло-ї я-гі-лоч-ки

1. Заспіваймо паняночки, паняночки, веселої яглички. (2р.)
2. Хай воскресне тая слава, тая слава, що п'ятьсот літ в степу спала. (2р.)
3. Хай воскресне Україна, Україна, сріблом злотом обмiana. (2р.)
4. Хай воскреснуть з могил ті, з могил ті, стрільці наші сичові. (2р.)

568. Заспіваймо яглички

Яглка

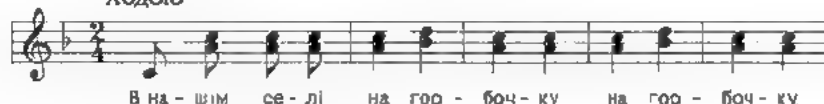
на мелодію попереднього варіанту

1. Заспіваймо яглички, яглички веселої, паняночки (2р.)
2. Най ся мати утішає, утішає, Христос з гробу воскресає. (2р.)
3. Най воскресне, най прибуде, най прибуде,
4. Хай воскреснуть з могил ті, з могил ті, стрільці наші сичові. (2р.)
5. Най почують міста й села, міста й села, Україна ще не вмерла. (2р.)

569. В нашім селі на горбочку

Гаївка

Ходою



В на-шім се-лі на гор-боч-ку на гор-боч-ку



сто-їть цер-ква на ви-доч-ку. сто-їть цер-ква на ви-доч-ку

1. В нашім селі на горбочку, на горбочку, стоїть церква на видочку (2р.)
2. Коло неї ніби квіти, ніби квіти сидять старці, ходять діти (2р.)
3. Ходять хлопці і дівчата, і дівчата, українські соколята. (2р.)
4. Ой ви хлопці, тут не стійте, тут не стійте, з дівчатами ся не смійте. (2р.)
5. Заспівайте співаочки, співаочки, веселої гаївочки (2р.)
6. Заспівайте на всі нуті, на всі нуті, щоб далеко було чути (2р.)
7. Щоби голос ваш відчувся, ваш відчувся, по діброві постелився (2р.)
8. По діброві і по полку, і по полку, де лежать стрільці, за волю. (2р.)
9. Тоді вони повмирили, повмирили, як волю здобували. (2р.)

- 10 А ви хлопці пісню чуйте, пісню чуйте,
в темнім гробі не сумуйте. (2р.)
11 Ми могили ваші знаєм, ваші знаєм,

- квіточками завітчаєм. (2р.)
12 Квіточками і вінками, і вінками,
і рідними прапорами (2р.)

570. На вулиці сурма грає

Гаїка

Ходою



- 1 На вулиці сурма грає. (2р.)
гей' там Січ в похід виступає (2р.)
2 Пусти мене моя мати (2р.)
гей' та за січень! вакдрувати. (2р.)
3 Підуй² я ти день косити. (2р.)
гей' три дні ціпом молотити (2р.)
4 Летить орля небесами, (2р.)
гей' та над нами козаками. (2р.)
5 Ой ти орле, ти соколе³, (2р.)

- гей! завези ня в чисте поле (2р.)
6 В чистім полію на підпрю (2р.)
гей! наша слава ходить в пірю. (2р.)
7 За Русь нашу Україну, (2р.)
гей! щоб боролась до загину (2р.)
8 Наш хлопці як та перла, (2р.)
гей! заспіваймо: «Ще не вмерла.» (2р.)
9 Ще не вмерла Україна, (2р.)
гей! наша слава самостійна (2р.)

¹ Від Голяша на Січ-Мати

² Від Голяша: Буду

³ У Незкирущого соколю.

6) Під мотив народний

571. У полі могила



- 1 У полі могила
з вітром говорила,
"Повій вітре буйнесенький,
щоб я не змарнила

щоб по мені трава росла,
росла, зеленіла

2. Щоб я не змарнила,
щоб я не зчорнила,

- 3 В полі, на могилі,
трава зеленіє —
а в могилі спочивають
стрільці січови.

4 Спить, вірні орлята –
хоч темная хата –
будуть квіти приносити
українські дівчата.

5 А дівчата прийшли
з вінками, з квітками,
На могили заплакали
ревними сльозами.

6. Стрілочки січові
чом ви тут лежите?
чом ви до нас, молоденьких,
в гості не прийдете?

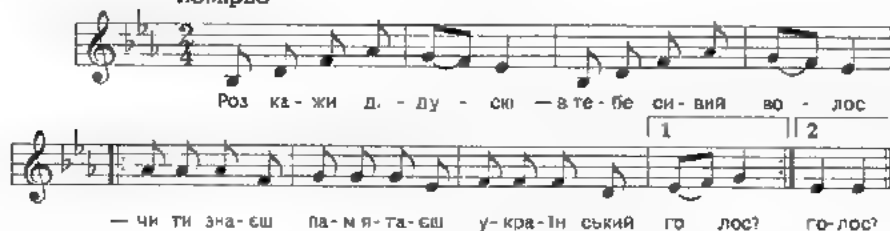
7. Стрілочки січові,
вам тут не лежати –
вже за вами затушила
Україна мати

572.

Коляда

Розкажи, дідуся

Помірно



Розкажи, дідуся
а тебе сивий волос –
чи ти знаєш, пам'ятаєш
український голос?

Український голос –
то наші органи.

шапка чорна, кожух білий,
жовто-сині фани.

Засвіти-но свічку,
постав у віконці! –

І у ж «Посвіт» постав на
віконде

хай засяє Україна
як роса на сонці!

Браття-українці,
ідем колядувати,
свою славу Україну
ідемо здобувати.

573.

Україно, Україно, квітучий наш краю

Україно, Україно,
квітучий наш краю,
ми за тебе, Україно,
в землі спочиваєм

Чути стрили з неділю,
у неділю вранці,
погинули над Свечею
українські повстанці

Попращали батька,
попращали неську,
як зросида кров червона
траву зелененьку

А в неділю із полудня
дзвоки не дзвонили,

як повстанців молоденьких
клали до могили

І не плавав ніхто з рідних
навіть малі діти,
бо не знали де ся мали
зі страху подіти.

А вороги цю могилу
зрівняли з землею –
отак клятві вороженьки
знущались над нею.

І повняв вільний вітер,
розгнів тривогу,
і проклав нам до могили
відкриту дорогу

І повія вільний вітер,
траву похилилась,
на повстанцях
молоденьких
розцвіла калина

І зацвіла білим цвтом,
віття розпустила,
немов мати синів своїх
білим пухом вкрила.

Не високий хрест з берези
свщить про руйну –
в цій могилі спочивають
борці за Україну

574.

В нас велике свято нині

переспів "Сього року сумні свята"

Помірно



1. В нас велике свято нині, (3 р.)
всі прапори жовто-сині.
- 2 Вітер прапор розвиває, (3 р.)
Україну знеселяє!
- 3 Встань Тарасе, встань Богдане, (3 р.)
повставайте всі гетьмани!
- 4 Повставайте всі гетьмани, (3 р.)
Україна вільна стане!
5. В нас велике свято нині, (3 р.)
всі прапори жовто-сині.

¹ У Подуфалого тут слізують ще дві строфи. Встань Тарасе, пробудися, на свій наряд подивися! // Як він тяжко тут гарує, / в ріднім краї голодує.

XIV. Після-повстанські авторські пісні

На тексти повстанські

575.

На зеленій траві (2)

(текст як у варіанті)

муз.: А. Глатишвин

Поволі (як баляда)

[illegible]

На зе - ле - ній тра - ві я ле - жав у кро - ві но - га

в ме - не бу - ла пе ре би - та Ав - то - ма - та пу - стигъ, я не

ду мая йна митъ, а - ле дис ка бу ла вже роз би та

576.

Їди від мене ти, моя кохана (5)

(текст як у варіанті)

муз., А. Гнатюшин

(5) Темпо довільного вальсу

І - ди від ме - не ти, мо - я ко - ла - на

зія - ди зо - чей ме - не не за Бу вай

The first staff of music is written on a five-line treble clef. It begins with a key signature of one flat (B-flat). The notation includes a series of eighth and quarter notes, with some notes beamed together. There are also rests and a fermata over a note. The staff is part of a larger exercise with multiple staves.

я син лі - сів, а сер де пар ти за - на на ме - не

жде з по би до ю весь край

577.

Я пам'ятаю тії слова (3)

(текст як у варіанті)

муз.: А. Гнатишин

(3) Andantino

Я па-мя-та-ю ті-ї сло-ва як ми про-ща-ли-ся ко-лись.
ти в д-ія-шов в пов-стан-ські ла-ви і ми з то-бо-ю роз-ій-шлись

578.

Без рідної буди (2)

Марш сотні «Орлів»

(текст як у варіанті)

муз.: М. Добощ

Ходом

Без рід-ко-ї бу-ди, мов зві-рі не ли-ди. бо з лі-сом збра-
та-ли-ся ми втол-та-ли кор-до-ни. фрон-ти и пе-ре-
по-ни зав-зя-ті пов-стан-ці «Ор-ли» стан-ці «Ор-ли»

579.

Не страшна нам є атака (2)

Пісня сотні «Бурлаки»

(текст як у варіанті)

муз.: Ярослав Барнич

1 Не страш-на нам є а-та-ка, як є зна-ми, на-ш бур-ла-ка!
2 Гей же дру-зі, гей-же амі-ло, в се-ла-х гід-но, в бо-ю смі-ло!

Кож-ний на ступ є при єм-ний як є з на ми
Шоб у с'їє па-мя та-ли як пов стан цї

rit. Гей!
наш со тен-ний! Гей! гей, гей, гей!
во-ю за-ли! Гей, гей!

з на-ми наш со тен-ний
стан-ці во-ю-ва-ли!

mf
Гей чи на бун-кри чи на шан-ці гей ми у бо-ю мов би ятан-ці

mf
Все ми ці-ло вий-дем з бо-ю за тво-є-ю го-ло-во-ю

rit.
за тво-є-ю го-ло-во-ю

за тво-є-ю го-ло-во-ю!

580. Розпрощались стрільці вже з рідними (2)

(текст як у варіанті)

муз. З. Лавринен

Не поспішаючи

1 Роз - пра ща лись стріль ці вже з рід ня - ми у да -
4 За - каїт - чай - те дів - ча - та мо - ги - ли тих стріль

ле - кий по - хід ві дійшли там де гра - ли ко - від - но гар -
ців, що у - па - ли в бо - ю, за - спі - вай - те їм піс - ню вес -

ма - ти ста - ле - ві пол - ки їх піш - ли ста ле
но ю, як за квіт - нуть цві - ти в ма - ю як за -

ві пол - ки їх піш - ли 2 Ми пі де - мо яс ни ми шля
квіт - нуть цві - ти в ма - ю 3 Ле рей - дугь за - ліз - ні - і ко -
5 За квіт чай те крі - си їх у

ха - ми, до сон - ця, до час - тя вес - ни, і пра -
ло ни по рід - них сте пах і лі - сах, і на
цві ти, куле - ме - ти встріч - ки при - кра - сить, бо віль -

по - ри за ма - нуть впро - сто - рах і слов - нять ся
рід - но - го кра - ю кор - до - нах, під не сугь во ни
ко - і вкра - і - ни ви ді - ти, за і - і час - тя

мрі - і і сні вго - ру свій стяг у бій і - діль

D.C. Coda

На тексти поетів-повстанців

581. Гей, хлопці, ударим прибоєм ПІСНЯ ПОВСТАНЦІВ

сл.: Микола Шербак

муз. С. П. Василяк-Вожжаківський

Маршово



Гей, хлоп - ці, у - да рим при - бо - єм! ви
 ходь - те із мис - та і се - ла з то - бо - ю, наш кра - ю, з то -
 бо - ю на во - ро - га ри - че - мо бо - єм щоб
 1 нам у кра - ї на цви - ла! 2 нам у - кра - ї - на цви - ла!

1 Гей, хлопці, ударим прибоєм!
 Виходьте із міста й села
 З тобою, наш краю, з тобою
 на ворога ринемо боєм,
 щоб нам Україна цвіла!

2 Шумлять, наче море, Карпати
 смереками в сонячний млі

Щоб наша не плакала Мати,
 ми підем усі до розплати,
 за волю на рідній землі!

3 Як небо широкі й безкрає,
 як жито із світлих ланів,
 хай прапор визвольний сіяє
 і нам Україну квітчає,
 розкуту нав ки-вків!

582. Україна – степ і море (2) ПОЛІСся

сл.: І. Хміль (текст як у варіанті)

муз.: В. Юркевич «Ю. Юрченко»

(2) В темпі маршу



у кра - ї на степ і мо - ре. у - кра - ї - на — лис і бірі
 у - кра - ї - на вне - по - ю - рі роз - прав - ля - є лет до зір

¹ Мелодія створена мабуть вже в Америці

583.

Ідуть по степах (1) МАРШОВА

сл. Іван Хміль

муз. А. Гнатишин

(1) Маршово

І- дуть по сте - пах — У - ПА грізні за - го - ни вос- крес - лі
ду - хи Ба - за ру і Крут! — за рід - ний край, про ти гро - мил чер
во - них, за во - лю всім за люд - ський до - бро - бут

Ідуть! по степах — УПА грізні загни
воскресли дули Базару і Крут! —
за рідний край, проти громил червоних,
за волю всім, за людський добробут.

Нехай ще ніч і свищать сніговії —
та завтра ж день і сонце і весна!
Вперед, вперед із Богом у надії
на зустріч волі й молодечим снам!..

Гей, веселяш, зомкнімо ряд по ряду,
мицніше крок, меткіше кулемет! —
Ми не дамо, землі своєї й п'яді,
бо запорука є тому наш лет
Батьківщино! Святая і кохана,
прийми від нас синівський цей уклін! —
Ми поклялись, загоїть Твої рани,
і відновить — святині із руїн

Так до мети, окрилені когорти —
мицніше крок, меткіше кулемет!
— За Україну під прапор Синьо-Жовтий,
без диктатур Москви червоних гет!
Ідуть по степах — УПА грізні загни
воскресли дули — Базару і Крут! —
за рідний край, проти громил червоних,
за волю всім і людський добробут.

¹ У Гнатишині рукописі змінено на Ідуть. В музиці 2 з нота була точкована чверть — відтак розділена на чверть і вісімку для зміненого тексту, для строфок 2 і 3 треба мабуть повернути до цього ранішого виду, поєднуючи ж 2 і 3. (Не треба знімати передтакту!?)

584.

Йдуть по степах (2)

МАРШОВА

(текст як у варіанті)

сл.: Іван Хміль

муз. З. Лавришин

(2) Ходом

Йдуть по сте-пах у - ПА гріз-ні за-го ни вос-крес-л ду хи

—Ба-за-ру і Круті за рід-ний край, про ти гро мил чер во -

них за во-ли всім, за люд-ський до - бро - бут

Не-хай ще ніч і сви-нуть сні-го-ві - і —та зав-тра ждень і

сон - це і вес-на! Впе-ред, апе-ред із Бо-гом у на ді

і на зу-стріч во-лі в мо-ло-де чини-сма

—де - чини-сма! до - бро - бут

585.

Я не боюсь тюрми і ката Вперед!

сл. Іван Князь

муз. А. Гнатишин

Повільним маршем

Я не бо-юсь тюр-ми | ка-та, во-ни для ме-не не
не страш-ні!— страш-ніш тюр-ма у рід-ній ха-ті
1 не-во-ля в рід-ній сто-ро-ні 2 не-во-ля в рід-ній сто-ро-ні

1. Я не боюсь тюрми і ката,
вони для мене не страшні!—
Страшніш тюрма у рідній хаті
неволя в рідній стороні
2. Що нам тюрма? То слава наша —
ми всі тепер у тюрмі!
Всі п'єм одну ми скорбну чашу,
одна вона — мені й тобі!
3. Кого у краще віра гріє,
того ця чаша не минає!
Вона прибавить сил, надії,
і більше укріпить тим нас.
4. Мені не сором носити кайдани
за волю краю і братів!—
Та сором — золоті жупани
носять майнявшись до катів.
5. Нехай нас мучать і катують,
а слова правди не уб'ють!
Нехай кати всі бенкетують,
час прийде — разом пропадуть!
6. Москва з віків не знає Свободи,—
концтабір й муки над людьми!
—Вперед!, щоб визволить Народи —
з неволи, рабства і тюрми!..

586.

Піднявся рідний стяг ізнов МОЛОДІЙ ГЕНЕРАЦІЇ

сл. Василь Гренджа-Донський

муз. З. Лавриниш

Помірно



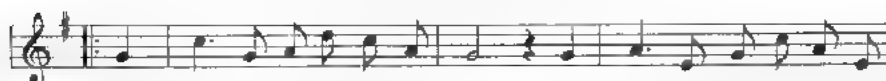
1 Під няв-ся рід-ний стяг і - знов кар - пат-ський ві-тер нам ко-
4 А Сріб-ну Зем-ля-Рід-ний Край не зрадь-те, не про -



ли - ше, а сая-во сон - ця із-за хмар на йо-му лі -
дай - те, і не за будь-те за на - род, на Рід-не Сло -



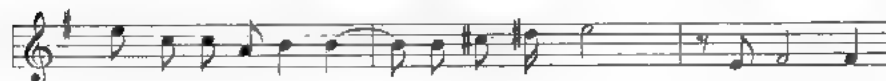
те-ра ми пи-ше Впе-ред, впе-ред Впе-ред, впе-ред
во па-м'я-тай-те Впе-ред, впе-ред



2 Свій со-няш-но-бла-кит-ний стяг ви силь-но в дво-х ру-ках дер-
3 Щоб буй-ний ви-хор не зір-вав з бо - ло-гом бу-рі не змі-



жі - те, а при-де ви-хор з від-кі - ля — пра-пор ви
ша - ли, що - би не-зна-ні - І без нас про на-шу



кріп-ко бе-ре ж те, щоб не зва-лилась щоб не зва-
до-ли не рі-шав-ли, а ми са-мі а ми са



D.C. al
ливсь
мі

Coda
Впе - ред, впе - ред

1 Піднявся рідний стяг ізнов,
карпатський вітер нам колише,
а саяво сонця із-за хмар
на йому літерами пише
Вперед, вперед

2 Свій соняшно-блакитний стяг
ви сильно в двох руках держите,
а прийде вихор звідкіля -
прапор ви кріпко бережіте,
щоб не звалився.

3 Щоб буйний вихор не зрвав,
з бологом бурі не змішали,
щоби незнані без нас
про нашу долю не рили,
а ми самі.

4 А Світу Землю — Рідний Край
не зрадьте, не продайте.
І не забудьте за народ,
на Рідне Слово пам'ятайте
Вперед, вперед

587.

Ми поклялись не розставатись ПІСНЯ

сл.: Іван Хміль

муз. З. Лавришин

Risoluto

Ми по-кля-лись не роз-ста-ва-тись і ду-чи-в-ий без во-рог-
тя! — щоб св-т по-но-во-му об-ня-ти лю-бо-в-и ра-дост-и й жит-тя
і ти піш-ла у слід за мно-ю тв-ер-да не-в-г-ну-та як кре-м-ини
ле-ті-ла ра-ла-ся до бо-ю за щас-тя но-ви-х по-ко-лін
Та постріл грякув і все по-мер-ло — про-ща-ння, сль-зи, смер-ть кро-ви
Дош-ки сос-но-ві а хрест ду-бо-вий. Тво-я по-жерт-ва лі-бо-в Ру-
ка у ка-та не здриг-ну-лась. чер-во-них сер-це без жа-лю
і ти го-ло-вонь-ку з-гну-ла пре-крас-ну гор-ду-ю сво-ю

mf

Та я лю-блю те бе я по смер ті, до - по - ки меч стис ка ру
ка! — За те що вмі ла ти у - мер - ти Ге - ро - єм — жін-ка ко-за-
ка! Ге ро - єм — жін - ка ко - за - ка!

Ми поклялись не розставатись,
ідучи в бій без вороття! —
щоб світ по-новому обняти
любов'ю радості й життя.

І ти пішла у слід за мною
тверда, невігнута, як кремень!
летіла, рвалася до бою
за щастя нових поколінь...

Та постріл грянув і все померло —
прощання, сльози, смерть і кров!
Дошки соснові, а хрест дубовий,
Твоя жертва і любов...

Рука у кага не здригнулась, —
червоних серце без жалю!
І ти головоньку зігнула
прекрасну, гордую свою

Та я люблю тебе й по смерті,
допоки меч стиска рука! —
за те що вміла ти умерти
Героєм — жінка козака

588.

Клонюсь Тобі, Колиско Мрій

сл. Іван Хміль

муз. З. Лавришин

Помірно

1 Люблю я міс - то - роз - кіш - лад, а - ле се - ло
 2 А це за - чув - ши гурт дів - чат, ко - ли йду - чи
 4 клонюсь то бі, ко - ли - ко мрій мо - є св - ло

люблю над мі - ру! сад-ки о - ті, що навкруг хат
 під ве-чір з ло - ля сп-ва - ють "жнив" - мо - я ду - ша
 — кро - со при ро - ди! і ни - вам тим і пра-ці тій

1 *mf* і ма те - рів мо - лит - ву ши - ру в од - не зли -
 2 *mf*

ва - єть - ся по - во - лі з ле - тить із

піс - не - ю - ген - ген — до зір яс - них і ме - рех - тли -

ви! ві - нок сплі - та - є із пі - сень над-хвн - ний

по - ри - вом туж - ли вим

Coda
 мо - го свя - те - свя тих на - ро - ду

1. Люблю я місто — розкіш, лад,
 але село люблю кад міру!
 садки оті, що навкруг хат,
 і матерів молитву ширу.

2. А це зачувши гурт дівчат,
 коли йдучи під вечір з поля,
 співають "жнив" — моя душа
 в одне зливається лавою

3 Летить із піснею ~ ген-ген —
до зір яских мерехтливих:
вінок сплітає із пісень
надхисний поривом тужливим..

4 Клонюсь тобі, колиско мрій,
моє село — кросо! природи!
і нивам тим, і праці тій,
мого святе-святих Народу ..

! Так у Хмеля! Може кросо (?)

589.

На північнім нашім кордоні (2) УПІВСЬКА МАРШОВА

сл. Іван Хміль
текст під № 58.

муз З. Давришын

Помірно



На пів-ніч-нім на-шім кор-до - ні аж ген під наш



Бересть і Пінськ — і - дуть У-ПА сла-ві за - го - ни На



за-хист ро динних ог ниськ Ві та є їх лід-ність По-ліс -



ся. На о-чех сріб- лить-ся сльо-за Що ху-тор, то ку-ріль роз-



ліг - ся, Що ха-та-твер-ди-ні кра - са Що ху-тор, то



куріль роз - ліг - ся, Що ха-та-твер-ди-ні кра - са

590.

Шуварі, болото УПА НА ПОЛІССІ

сл.: Іван Хміль

муз. З. Лавришин

Помірно



Шуварі, болото,
Мічарі та ліс,—
Синя позолота,
Де-не-де покіс.
Кукає зозулька
На сухім суку:
Скільки ще прийдеться
Жити на віку?

Пісня котить бором,
Лине з гаю в гай,
Шумить осокою
Незбагненний край!

Ось вони — погляньте,
Наче журавлі,
Шнуром простяглися
Ранком на зорі
Ось вони, повстанці,
Легендарний чин,—
Під росою вранці
Серед цих низин.

Ідуть боронити
Від "культур вовків",
Свої хати крити
Дахом з осоки

Клонить сон в знемоги
Так би і прилиг!
Щілу ніч в дорозі,
Не посунеш ніг..

—Скорше, друзі, скорше
—Гука курінний
Уха насторожив
Красень-вороний.
В бори Чорнолісся,—
Гей там — поганяй!
Рідне тє Полісся,—
Незбагненний край!

591.

Ревіли вихри дні і ночі

Пісня Куреня "Діаони"

(Пам'ятини зимовий рейд 1946 р.)

слова. Марко Босслава

муз.: від М. Добоща¹

В стилі балади

Ре - ві - ли ви - хри дні і но - чі — ша -

лі ла ли - то за - мо - тіль, в я ру гах ви ли ста да

вов - ці сер - ця да - вив жор - сто - кий біль

¹ Із нотних записок М. Добоща, без подання авторів. Деякі з них оригінальні його твори і переписані окремо під його іменем, а інші дано нагадують знамі пісні. Може бути мелодія Добоща.

Ревіли вихри дні і ночі —
Шалала люто заметіль,
В яругах вили стада вовч. —
Серця давив жорстокий біль.

Ми йшли голодні, з ніг валились,
Ордою ворог наступав.
Ми в ката ласки не просили
В нас честь Батьківщини свята.

Не зломим нас, жорстокий кате,
У наступ, друзі! На пробій!
Хай шлях прочистять нам гранати!
Вперед! Вперед! В завзятий бій!

Встелили шлях нам трупи ката,
Садист наново скаженів.
Скрипи серця, Україно-Мати!
Вперед! Вперед! До слави днів!

І знову в наступ ми рвонулись —
«Славко» полг, а з ним «Шугай».
Вогнем дихнули наші дула
Вперед! За волю! Рідний край!

Вперед! Вперед! По трупах ката,
З Карпат пробоем за Дністер!
Благослови, Україно-Мати —
В нас дух героїв не умер!

592.

Тобі Рідний Краю

сл.: В. Грендзис-Донський

муз.: М. Войко

Adagio

mp То-бі, рід-ний кра-ї, і чест, і лю-бов.

mf Хай ві-тер гу-де по-ня во-лі! *f* За ти-сячу ро-ків

mf і сльо-зи і кров про-ляв твої на-род у не во-лі

f За ти-сячу ро-ків і сльо-зи і кров про-

p ляв твої на-род у не-во-лі *кінєць* ле-ні Кар-па-ти

1. Тобі, рідний краю, і честь і любов.
Хай вітер гуде пісню волі,
за тисячу років і сльози і кров
проляв твій народ у неволі
2. Криваво стояв у тяжкій боротьбі
за волю, за рідну державу

Був вірний до смерті, країно, тобі
за правду, за честь і за славу!

3. За волю народу, щоб з мертвих воскрес,
Життя ми готові віддати
Щоб сонце свободи світило з небес
На наші зелені Карпати.

На різні тексти

593.

Земле рідна, моя Батьківщино

Іван Неамтиручий, 1988 р.

Зем-ле рід-на. мо-я Бать-ків-щи-но

Я за-ко-ха-ний в кра-су тво-ю

Кра - ю мій, зне до - ле - на Вкра - ї - но,

я мо - лю - ся за тво - ю судь - бу

Як цві - туть са ди й шум лять діб - ро - ви.

як ще - бе чуть со - ло - ві в га - ях

як си - ні - є не бо ла - зу - ро - ве,

зо - ло - тять - ся пше ни ці в по лях

- 1 Земле рідна, моя Батьківщино
я закоханий в красу твою
Краю мій, знедолена Вкраїно,
я молюся за твою судьбу
Як цвітуть сади й шумлять діброви,
як щебечуть солов'ї в гаях,
як синіє небо лазурове,
золотяться пшениці в полях
- 2 Твоя слава у твоїх героях,
що віддали за тебе життя,
в тюрмах, в таборах, в повстанських боях,
показали шлях у майбуття

І про це шумлять, шумлять діброви,
і щебечуть солов'ї в гаях,
і синіє небо лазурове,
золотяться пшениці в полях.

3. Твій народ достойний є свободи,
час його великий ще прийде,
в колі вільних і рівних народів
він почесне місце ще знайде.

Хай цвітуть сади й шумлять діброви,
хай щебечуть солов'ї в гаях,
і синіє небо лазурове,
золотяться пшениці в полях.

594.

Останній привіт тобі, мила

муз. І. Невмирущого

Помірно



О-стан ній при-віт то-бі ми-ла. з-за грат з-за ре-
шті-ки я шлю. бо за-в-тра, бо за-в-тра, дів-чи-но-ти
зна-єш на що я тут жду. Роз-ві-я-лись мрії ко-
хан-ня, хоч мо-же і мо-же не всі Чи тя-миш сло-
ва ті о-стан-ні "Вкра-ї-но, жит-тя лиш то-бі"

Останній привіт тобі, мила,
з-за грат, з-за решітки¹ я шлю,
бо завтра, бо завтра, дівчино²
ти знаєш на що³ я тут жду
Розвіялись мрії кохання,
хоч може і може не всі
Чи тямкиш слова ті останні:
"Вкраїно, життя лиш тобі!"

⁴"Поїдеш в далекі табори,
хоч важко там буде тобі —
а пройдуть дні горя, неволі —
ти вернешся знов до сім'ї
А я із друзями останусь

на сторожі рідних гробів,
і духом вітатиму волю
що прийде на вістрах мечів."

А як вже народ відспіває
всенародне свято весни,
тоді, моя мила, в молитві
про душу мою спомяни

Прохання ще маю⁵ до тебе
як мати моя ще жива,
скажи їй, дівчино,⁶ від мисл
такі останні⁷ слова:

¹ у Бориса: з-за тюремних.

² у Бориса: кохана.

³ у Бориса: ти знаєш чого.

⁴ у Бориса слідує 2 строфи поданої вкінці, такі:
"А може зашлють у неволю? / Хоч важко там
буде мені / та я подолаю недолю / і знову
вернусь до сім'ї // А ви, мої друзі, лишайтесь
на варті печальних гробів / Я духом вітатиму
волю, / що прийде на вістрах мечів"

⁵ у Бориса. Останнє прохання.

⁶ у Бориса: кохана.

⁷ у Бориса. останні мої ці

"Я мамо, під киутами' ката,
свої душі не зламав⁹ —
хоч стали судити¹⁰ прокляті,
пощади, життя не благав.¹¹

Спокійно я ждав ті хвилини¹²
коли на розстріл поведуть.
Ох мамо, це все для України
Не жаль мені . Біль цей забудь!¹³

⁸ У Бориса: під муками

⁹ У Невмируцого: зломив.

¹⁰ У Бориса: як били, знущались.

¹¹ У Невмируцого: подано, зламав.

¹² У Бориса: я жду тої хвили

¹³ У Бориса: за Україну? / Прости мене й горе забудь!

595.

Як сонце заслонить...

Марш Молоді

сл. і муз.: В. Гриняк

Маршово

Як сон - це за - слонить та хма - ра чор - ненька, то за - раз во
на і ми - на — а на У - кра - ї - ні все ніч - ка тем - ненька і
сон ця не ма та й не - ма, а на У - кра - ї - ні все
ніч - ка тем - нень - ка і сон ця не ма та й не - ма
Як за - шум - лять пра - по - ри, як сур - ми за - гра - ють, ста -
вай - те, мо - люд - ці, в по - хід! Ми пі де мо впе - ред, зна - ми
весь наш на - род, зна - ми ми - ро - лю - би - вий



Як сонце заслонить та хмара чорнаська,
то зараз вона і мина —
а на Україні все нічка темнаська
і сонця нема та й нема.
І нам ще засвітить, засяє ще сонце,
настане ще нам ясний день,
ще чудна весна нам загляне в віконце,
щоб навіть п'ятьми віків сотень.

(2р)

(2р.)

Як зашумлять прапори, як сурми заграють,
ставайте, молодці, в похід!
Ми підемо вперед, з нами весь наш народ,
з нами миролобивий світ
Рветься серце до сонця,
рветься серце до волі,
кличе нас Вітчизна
мила і дорога
Україна

І все найлютіша зима проминає,
приходить ще чудна весна,
а на Україні снігом замітає —
зима, все зима та й зима.
Щоб навіть недоля тривала віками,
щоб навіть спалили наш край,
а на Україні розлиються хмари
і сонце загіє наш край

(2р)

(2р)

Як зашумлять прапори ..

596.

Зашуміть ліси діброви Подстанська Пісня

сл. Л. Целинський

муз. О. Покорна

За - шу-міть лі - си ді-бро-ви від ку-ба-ні до Кар-пат—

роз - ка-жіть всім що па-ну-є в нас те пер чер во ний кат

Час прий-шов щоб збро-ю взя-ти в ру-ки і спов-нить Шев -

чен-ка за-по-віт, більш не ба-чить крив-ди а-ні му-ки

Тер - пить на - рід від літ

- 1 Зашуміть ліси діброви
Від Кубані до Карпат —
Розкажіть всім, що панує
В нас тепер червоний кат.
Час прийшов щоб зброю взяти в руки
І сповнить Шевченка заповіт,
Більш не бачить кривди ані муки
Терпить народ від літ.
- 2 Зашуміть ліси діброви,
Розбудить степи і гай —
Щоб усі були готові
Рятувати рідний край
Хоч прийдеться може кров пролляти,
Хоч прийдеться навіть полягти,
Будем край наш рідний захищати —
Боже допоможи!

597.

Чорними хмарами вкрита руїна Марш «Україна»

сл.: І. Багрянний

муз. Г. Китастий

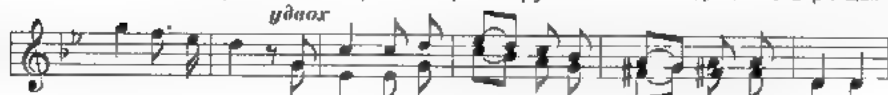
Маршово

один



Чор-ни-ми хма-ра-ми вкри-та ру-ї-на ві-тер на зга-ри-шах

удвох



гріз-но гу-де як ди-ка пус-те-ля ле-жить у кра-ї-на

Аор



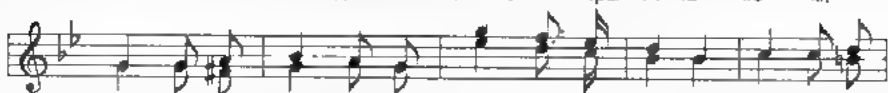
ту-жить дів-чи-на мес-ни-ка жде! Раз, два до бо-ю не



шко-дуя со-бо-ю, меч під-не-си і на від-літ



бий! Бий до ос-тан-но-ї крап-лі на-по-ї,



бий за віт-чиз-ну по-ляж го-ло-во-ю за У-кра-



ї-ну впе-ред, впе-ред, впе-ред, бий, бий, бий

Чорними хмарами вкрита руїна,¹
вітер на згарищах грізно гуде —
як дика пустеля лежить Україна,
тужить дівчина і месника жде!
Приспів. Раз, два, до бою —
не школуй собою,
меч піднеси і на відліт бий!
Бий до останньої краплі набою,²
бий за вітчизну, поляж головою,

за Україну вперед, вперед, вперед,
бий, бий, бий.

Грізно реве неблагання³ стихія
нас вже до ями на смерть привели..
тільки не знали напасники злії
як умираючи⁴ б'ються орли
Приспів.

¹ У нотах Кап. Банд. вкриті руїни

² У нотах Кап. Банд. Бий до останнього в битві набою

³ У нотах «Бурлаків» неблагання У нотах Кап. Банд. гуде неблагання

⁴ У нотах Кап. Банд. захищаючись

З нами пройшли через муки й тортури,
як приклад великий, як жертви за нас,
великі звитязці Мазепа й Петлюра,
Петро Дорошенко, Богдан і Тарас.

Приспів...

За немовлят, за глум і руїни,
за матерів, за румовища хат,
вставай Україно, могутня, єдина,
від синього Дону до синих⁵ Карпат!

Приспів...

⁵ У котак Кап Банд синих.

598. Гей, шуміли смереки зелені

Гуцулка

сл. Леся Храллива
Помірно

муз. Василь Подуфалий



1 Гей, шуміли смереки зелені,
Спаляхнули високі Карпати,
Де з хатин при шляху, в долини
Виразала гуцулочку мати

2 Де тайком у бесаги картаті
Святойнанського зілля вложила
Жаль тремтів веретеном по хаті,
Сумувала хатина похила ..

3 Чорні хмари найшли із півночі,
Чорногора від стріли лунала,
А гуцулка три дні і три ночі
Без наказу на стійці стояла

4 Клеkotів Черемош через скали,
Пригасали на небі зірниці,

Де гуцулка одна визволяла
трьох друзів із важкої в'язниці.

5 Гей, трембіти гули в полонині,
Розпростер там беркут дужі крила,
Де гуцулка у білу ю днину
комісарів трьох грізних убила

6 Похилилося сонце за гору
Тихо в'янули скошен. трави,
Де лежала в зеленому борі,
А на грудях три рани криваві

7 Спалахнули ясніше Карпати,
Дияні вісті вітри говорили
Жаль тремтів веретеном по хаті,
Сумувала хатина похила.

599. Вчора Він ще жив

ген. хор. Тарасу Чупринці (Романові Шухевичу)

слова і музика: Петро Болехиський-Боян
Maestoso

1990 р., в 40-ліття смерті





Вчора Він ще жив,
вчора Армію творив,
і до бою нас водив,
вчора рідний край свій боронив
Вчора Він ще жив,
вчора Він ще жив.

Вчора Він трудився
вчора з ворогами бився
і у боях прославився

Україні вірно Він служив
Вчора Він ще жив,
вчора Він ще жив

Вчора Він ще жив,
вчора Він і нас учив,
вчора дав Він нам приказ.
"Україна кличе нас!"
Нині Він живе
з народом на все!

600.

Пекуча вістка: він упав

сл.: Ярослав Курдидик¹

муз.: Ірина й Люба Завадівські

В темпі маршу

¹ Із поеми "Доба велика і сувора"

Пекуча вистка. він упав.
Тверда, вояцька його смерть.
А ми стискаєм крицю лав,
Звикаючи до втрат і жертв.
Приспів: Ти вічний у ділах своїх,
І хто їх може спопелить?
Чупринки зброя дали дзвонить,
І смолоскипами горить.

Поля якими йшли колони,
Його полки, мов князя рать.
Гранатні вирви і могили
Його дороги крізь значать.
Приспів.

Волинь, Полтавщина, Карпати –
Де тільки рейдами ходив
І раптом – блискавка крилата
“Упав наш вождь і командир!”
Приспів...

601.

КОЛИСКОВА

Ю. Шухевичу в день народження сина Ромчика

сл.: Володимир, 1970 р.

муз.: М. Добос

Чутливо

Спи ди-ти-но. по-ки спить-ся на-бі-рай-ся сил

хай твій шлях то-бі при-снить-ся вче-ре-ді мо-гил

Спи ди-тя. хай сон роз-в'я-же сніп жи-вих кар-тин

він про все то-бі роз-ка-же. чия ти внук і син

Спи, дитино, поки спить-ся,
Набирайся сил,
Хай твій шлях тобі
присниться
В череді могили.

Спи, дитя, хай сон розв'яже
Сніп живих картин,
Він про все тобі розкаже,
Чий ти внук і син.

Спи, дитино, люлі люлі,
І не мруж свій вид,
То свистять у лісі кулі.
Де ходив твій дід.

Чуєш, як дзюрчать потоки?
Бачиш ці стежки?
Дід пильнує на всі боки,
Бо ж довкруг вовки.

Звірі ходять тихо-тихо,
Вдаючи овець,
Спи дитя, позбутись лиха
Не зумів стрелець.

І тепер зелене листя
З вітром розмовля.
– Вік хотів, щоб змія з
колиски
Не тягав малят

Спи дитя, і суд-дорогу
Всю, як є, затам
Он на батька ще малого
Кидають аркан.

Гострять ніж, кують
закози,
Хто й брехню плете,
Спи, дитя, яж зійде знову
Сонце золоте

Спи, дитино, люлі-люлі,
І не мруж свій вид,
То свистять у лісі кулі.
Де ходив твій дід.

602.

Рано вранці сонце сяє Народні Месники

сл. Павло Дубів

муз. З. Лавришин

Маршівно

(4°)

1 Ра-но вран-ці сон-це ся-є Гей, на пра-по-рах на пра-бо-ло-ви! Гей, по-рах бо-ло-ви!

гей, гей, Сур-ма гра-є, ви гра-ва-є, впо-гей, до-бо-рю.

9 Хід-сь-ли-на-є, всіх впо-хід-сь-ли-ка-є, всіх хто си-дів цю-ни-ч у теп-лія в по-хід-сь-ли-на-є, всіх

13 Ка-ті, хто сто-яв на ча-тах за-ку-шем всі ув-пер зби-ра-те-ся ор-ля та час на-стає

18 Став до-бо-рю, став до-бо-рю ми дем ми Ядем до-бо-рю дем. дем. до-бо-рю

Рано вранці
сонце сяє
(на прапорах) на прапорах бойових
Сурма грає,
виграє,
і в похід скликає всіх
(/в похід/ скликає всіх)
Хто сидів цю ніч у теплій хаті,
хто стояв на чатах за кущем,
всі тепер збирайтеся орлята,
час настав (- до бою) – до бою ми ідем.

Крок за кроком,
чітко в ногу,
(кожен сміло) кожен сміливо ступа
І виходять
на дорогу
славні воїни УПА. (це /славні/ воїни.)
Марширують, мужні і завзяті,
йдуть назустріч бурі і вітрам
За Вкраїну – гей, за рідну матір
несемо (несемо) відплату ворогам.

Хоч багнети
в нас холодні,
Та серця (зате серця) горять вогнем.
Ми є месники народів –
за народ
у бій ідем
(за нарід /в бій/ ідем.)*
Марширують, мужні і завзяті,
йдуть назустріч бурі і вітрам.
За Вкраїну – гей, за рідну матір –
несемо (несемо) відплату ворогам.

Ми підходимо
ближче й ближче,
серце гнівом сповнено уцерть.
Наші кулі
грізно свищать
«Перемога або смерть!» (/в похід/ ставаймо всі)
Хто сидів цю ніч у теплій хаті,
хто стояв на чатах за кущем,
всі тепер збирайтеся орлята,
час настав – до бою ми ідем.

* для баритонів: за нарід йдем
В дужках поданий додатковий для музики текст.
Не міняється текст у тактах.

4 - 5: Гей, гей, гей. / до бою.
18 (у басях), вже
20 - 21: ми йдем до бою.

603.

Прощайте, друзі

сл.: С. Любомирський

муз.: З. Лавришин

Сумливо

Про- щай - те дру - зі, у да - ле - ку до - ро - гу.

ра- зом во - ю - ва - ли. ра- зом йшли у бій ра - зом ми смі - я - лись

ра- зом у - ми - ра - ли за во-лю Вкра-ї - ни за весь на - рід свій, ра -

зом ми смі - я - лись. ра - зом у - ми - ра - ли

за во - лю Вкра - ї - ни за весь на - рід свій

1. Прощайте, друзі, у далеку дорогу,
разом возували, разом йшли у бій
разом ми сміялись, разом умирали,
за волю України за весь нарід свій.
2. Гей серце в гору співай на прощання!
Лиш руку подай на коротку ще мить,
ще раз глянь навколо, згадай там, де будеш,
що вітер в Карпатах ще даліше шумить.
- 3 Прощайте друзі, у щасливу годину,
взьмуть із собою наш щирий привіт,
хай спогад про бій наш останній за волю
веде вас в широкий, далеский нам світ

604.

Ти знемігся, мій милий

муз. З Лавришин

Сумляво

Ти зне - міг - ся, мій ми - лий до ме - не і - ди при гор -
ну те бе ніж но, як ма - ти. А як схо - чеш спо - чить - бу - ду
ба - вить те - бе, ко - лис - ко - во - і бу - ду спі ва ти
А за снеш бу ду ми лий, те - бе бе - рег - ти, щоб спо -
чив, хоч на час. бі - ля ми - ло - ї ти. ми - ло - ї ти

Ти знемігся, мій милий до мене іди'
пригорну тебе ніжно, як мати
А як схочеш спочить - буду бавить тебе,
колискової буду співати..
А заснеш - буду, милий, тебе берегти,
щоб спочив, хоч на час, біля милої ти

Ти багато страждання і муки прийняв.
я твій біль нависний заспокою:
дам живої водиці напиться тобі,
пошматоване серце загою.
Знову дужий ти станеш до праці й борні -
хоч покраєш кохаюче серце мені.

І молитимусь я, коли підеш у бій,
щоб умів за Україну стояти
І тихесенько-тихо, щодня, сама
бузу горі своє колисати
Ти ж на те не дивись, не дивись, не зважай
Тебе кличе до бою поневолений край!

Додаток

Уривки із пісень

1.

Зібралися всі повстанці
до одної хати,
а сексотки – злі люди
дали катам знати.

2.

Я городами втікала,
а вони мені vzdогін,
та й нагнавши, та й питають.
– Де бандерівський загін?

3.

Де ти, миленький мій! Я згадала тебе.
Чи живеш ти, чи може загинув?
Хоч тебе не буде, та я вірить буду
що живеш ти і ще раз зустріну

4.

І горді ми, що боремось за волю,
Нам світить Володимира тризуб,
Здобудемо українську державу,
Нас вороги з дороги не завдуть.

5.

Задзвонить дзвін,
луною він
охопить усю Україну,
народ наш піде,
Бандера поведе,
до перемоги, до чину!

6.

(на мел. "Гуцулки Ксен.")
Наші розкоші минули
хоч два роки тільки були

...

Що ми [тільки] там не їли,
де ми [тільки] там не спали,
шейне фройляйн ми кохали,
а тепер прийшов капут

То Бандера все наховів,
партизанів всіх узброїв¹

і від себе гонять равс.

Приспів. Майне лібе партизани,
змилюйтеся ви над нами,
будем добрими панамі,
А повстанці кажуть: – "Найін"

7

Ми ні за Сталіна, ні за Суворова,
Ні за Гітлера – на розум хворого,
Ми за Україну – любов безмежну,
Ні від Йоська, ні від Фрітца незалежну

8.

Недалечко Костополя Янова Долина –
розгулявся хат червоний по нашій Україні.
Будеш, кате, утікати, патинки губити –
будуть наші гарні хлопці України служити

¹ У Гордієвк: повстанці взяли до зброї.

Одна дорога йде до ліса

Помірно

Од-на до-ро-га йде до лі-са, дру-га до-ро-га в Ні-
меч-чи-ну тай ро-зій-шли-ся рі-дні бра-т-я
тай на чу-жу-ю сто-ро-ну

Одна дорога йде до ліса,
друга дорога в Німеччину –
тай розійшлися рідні браття
тай на чужую сторону.

Додаткові пісні
Марші й Гімни

Лини, пісне, ген до неба

Пісня кіннотників УПА

Маршово

Ли-ни, піс-ня, ген до не-ба над про-сто-ра-ми ла-
нів – хай по-чу-ють рід-ні се-ла наш пов-стан-ський гор-дий
спів. Б'ється сер-це на-ше жва-во, мча-ться ко-ні, ли-не спів. Не ми-
ну-ти-вам, про-кля-ті, пом-сти на-род-них бор-ців!

1. Лини, пісне, ген до неба,
над просторами ланів,
хай почують рідні села
наш повстанський гордий спів.

Приспів: Б'ється серце наше жваво,
мчаться коні, лише спів
Не минути вам, прозляті,
помсти народних борців!

2 Не страшні нам Кремля мурі,
ні жорстокий Сталін-пес;
не здавлять нас дні лохмурі –
ми народ, ми сила мас!

Приспів...

3. Мчіться коні швидше, швидше,
мчіться коні в далину,
поки кат червоний дише
не спиняється в бігу.

Приспів...

Нестримним потоком, чота за чотою

Марш «Сірих вовків»

В темпі маршу

Не - стрим-ним по-то - ком, чо - та за чо-то - ю і - дуть У - кра

ї ни си ни, да - ле - кі від смут - ку, не

близь кі з жур бо ю, не - суть в сер ці ра - дість во - ни.

1. Нестримним потоком, чота за чотою,
ідуть України сини,
далекі від смутку, не близькі з журбою,
несуть в серці радість вони

2. Це «Сірі вовки» – ми залізні чоти,
боля не страшний для нас вир,
у славному рейді, в орлиному льоті
нас «Бистрий» веде командир

3. Ідем ми на поклик народу до бою,
нас кличуть дакекі віки.
І запад несе, і відвагу з собою,
незламні ми «Сірі вовки».

4. В Затуринськiм лісі вімоти як зливи,
повстанців хотіли розбити

Та «Бистрий» побідно звідсіля нас вивіз,
бо «Сірих вовків» не зломить!

5. Під Львовом громили комуну уперто,
були і над рідним Збручем
Підем ми на Київ, хоч би навіть вмерти,
із гордим свободи кличем.

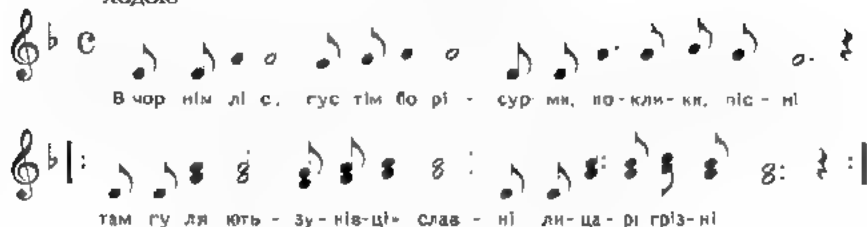
6. На нас посилає комунa гармати,
на нас посила літаки,
та серця палкого й вогнем не зламати,
незламні ми «Сірі вовки».

7. І ми переможемо, України повстанці!
бо з нами іде наш народ.
Вкаїну ми нашу, як сонце уранці,
пиймемо до щастя висоти.

В Чорнім лісі (2)

текст як у "В Чорнім лісі" (1), № 12

Ходою

Вже громом грянув гнів народу
(Гей, Україна понад все)

В темні маршу



1 Вже громом грянув гнів народу,
щоб змити ганьбу — всяк у бій вставай!
За рідну землю і свободу,
за Україну будь готов посвятити! (2)

А як на яру Україну
орду шакалів занесе,
то ми на хижаках святим вогнем
наш заповіт випишуймо мечем.
"Гей, Україна понад все!" (2)

2 Брати ми всі одної крові,
гряде нова козацька Мати-Січ,

калина піднялась в діброві,
народе, жив, ніхто тебе не здужа
А як на яру Україну

В сорокдругім році (3)

1 В сорокдругім році пішли ми у ліс,
Щоб битись за Україну за свій народ
Приспів: Гей, слава, слава, ми йдемо на ворога,
За рідну Україну, за вільні права!

2 Сотники по боках на конях ідуть,
попереду юнаки прапори несуть
Приспів.

3 Гризуб Володимира на чолі в юнаків,
прапор жовто-блакитний на вятрі майорить.
Приспів...

4 Ходили ми по лісі, та більше не будемо,
підемо на Київ – напевно здобудемо!
Приспів...

Про долю народу

Ой Богдане-Зиновію

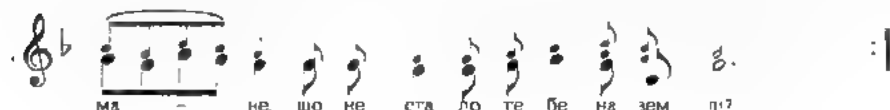
на мелодію "Ще не вмерла України"

Ой Богдане Зиновію, не обачний сину,
нащо віддав на поталу неську Україну?
Щоби честь її повернути, станем куреннями,
назвемося Українці вірними синами!

Спогадаймо час неволи лихую годину,
й тих, хто вмишляв боронити рідну Україну
Наливайко і Павлюк і Тарас Трясило
із могили кличуть нас на святе діло!

Блідий місяць

Поволі



1 Блдіий місяць схованся за хмари
та й заплакали очі мої.
Де ж ти дівся, наш пан-отамане,
що не стало тебе на землі?¹

2 Ти сказав, що нам другий настане
отаман, на Україні, новий,²
і робити панам перестане³
український нарід молодий

1 У Пастушенка Зійшов ясен місяць за
хмари, / поблділи на небі зірки. /
Отамане, ти наш рідний батьку / не
стало тебе на землі.

2 У Шморгуна: отаман, молодий, на землі,
у Пастушенка: що колись та настане
/ на Україні порядок новий.

3 У Пастушенка. що ляхам перестане
робити

3 Ти лежиш вже тепер і не чуєш,
що ся діє у нас на землі,
марно діти твої пропадають,
бо запряжені в тяжкім ярмі⁴

4 А у Києві – нашій столиці –
там вже дзвони давно не гудуть,
там то наші брати-українці
у колючу робити ідуть.

4 У Пастушенка. А тепер ще гірше
настало / кують нас в кайдани
нові, / за щирю правду України /
сидять наші браття в тюрмі

Сонце сходить – я журюся

Сонце сходить – я журюся,
а заходить – плачу,
що тебе, моя Вкра но,
так давно не бачу.

Розлучили нас з тобою
степи та діброви,
що давно вже я не чую
ричєнької мови.

Тяжко жити на цм світі,
та ще гірше бранцю –
мовчч, слухай та корися
всєкому поганцю.

Бо зустрілися незгоди.
ллються крові ріки
діти будуть сиротами
блдувать навки.¹

1 У Пастушенка. довіку: у Шморгуна: і
жінки навки

У Луцьку під тюрмою

У Луцьку під тюрмою могили стоять,
а в тих же могилах брати наші сплять.
Над ними, Вкраїно, чоло нахили
вони всі за волю твоєю полягли
У Луцьку під тюрмою стріляли братів –
Москва тобі пожерла найкращих синів.
Москва тобі пожерла найкращих синів
Вкраїнський народе, вже час твій наспів

Висока могила

Висока могила сирій землі,
а в тій могилі сплять браття мої,
котрі за Україну в неволі були,
життя молодеє катам віддали.
Кати змордували найкращих синів,
в Луцьку під тюрмою стріляли браття
Український народе, вже час твій наспів,
Москва тобі вбила найкращих синів.
Начальство стріляло ще й НКВД,
в тюрмах мордували ворожі кати.
Лягли твої діти мов жата трава,
над ними помстилась червона Москва.

Повстанський світогляд

Вже час, вже час, народе встань! (2)

текст як у "Вже час..." (1), № 143.¹

В темпі маршу

Вже час, вже час, на - ро - де встань! Кі - нець во - ро - гам У - кра -

ї ни! Вже збро ю до бо ю си ни під ня ли бо

пут вже не хо - чуть но - си - ти ор - ли бо гань ба я кай да ни не

нам! не нам а смерть. а смерть ка там!

¹ Видатна для тексту різниця — останній рядок кожної строфи має додаке внутрішнє повторення: не нам — а смерть, а смерть катам В останній строфі змінені останні 2 рядки: Україно Соборна, Одна, / Вільна, могутя і грізна

Українська пісню, загрими

В темпі маршу

Вкра їн ська піс - ня, за - гри - ми! До - во - ли вже тер - пі - ли

ми Зну - щань жор - сто - ких і о - бид тер - пі - ти

1 да - лі со - ром, стид! 2 да - лі со - ром стид

1 Українська пісню, загрими!
Довол. вже терпили ми.
Знущань жорстоких і обид
терпіти далі сором, стид!

2 З краю терпіння і могили
устань, хто трохи має сил,
в кого надії світ не зблід,
гей, до борні, гей, до побід!

3 Не вижити нам чудес,
щоб сам собою ворог щез,
не скинути ласки небеса
самі творимо чудеса!

4 Вогонь із дум, із серця грим
мицною волею кріпим.
В кого надії світ не зблід,
гей, до борні, гей, до переміж!

Ми не дамо катувати народу

В темпі маршу

Ми не дамо ка-ту-ва-ти на-ро-ду і не-сти за-гиб-елі пра-гм-атич-ної зем-лі, в-ста-не-м ор-ла - ми-ли цар-сь-ко-го ро-ду, про-мі-рим всі зем-лі, всі зем-лі й краї. По-рив без-меж-ний за во-лю й жи-ття нас всіх за-кли-ка-є до бо-ю. До бо-ю з ля-ха-ми ю-нацькі сер-ця, роз-плати час бли-зький. За збро-ю на-ць-кує сер-ця, роз-плати час бли-зький. За збро-ю

1 Ми не дамо катувати народу
і нести загибелі прагматичної землі,
встанем орлами лицарського роду,
проміримо всі землі, всі землі й краї
Порив безмежний за волю й життя
нас всіх закликає до бою,
до бою з ляхами, юнацькі серця,
розплати час близький. За зброю!

2. Ми не дамо руйнувати країни.
вже досить безправства і глуму і мук,
горе й недоля синів України
в мільйонах твердий затискає п'ястук.
Порив безмежний.

3 Крила розгорнем – загрозять гармати,
і маки червоні кругом зацвітуть,
рушуть степами козацтво завзяте, –
вставай, Україно з невольничих пут
Порив безмежний...

Гей, станьмо, браття, як один

Ходою



Гей, стань-мо. брат-тя, як о-дин, до друж но ї ро
хай зги-не ско-ро. на-чедим, чер-во-на-я го



бо-ти. Пле-че в плече, ра-мя в ра м'я, хай
ло-та



кріп-иє, дуж-ча-є пов-стан-ська-я сі-м'я

- 1 Гей, станьмо, браття, як один, до дружної роботи,
хай згине скоро, наче дим, червона голота
Приспів. Плече в плече, рамя в рамя,
хай кріпне, дужчає повстанська сім'я.

- 2 Задовго ми вже одинцем блукаєм в чистім полі.
Ідем з піднесеним плечем назустріч кращій долі.
Приспів

- 3 Не страшить нас найтяжча річ, і запал в нас не гасне,
пропаде скоро темна ніч, засяє сонце ясне
Приспів.

Ревіть бурі, бийте громи

Піднесено



Ре-віть бу-рі. Бий-те гро-ми, хай здриг-неть-ся вся зем-ля



Вдар-те в дзво-ни. у-кра-їн-ці. щоб по-чу-ла вся рід-ня

- 1 Ревіть бурі, бийте громи,
хай здригнеться вся земля.
Вдарте в дзвони, українці,
щоб почувла вся рідня

- 2 Сурма в похід закликає,
чуєш, друже, вже вставай!
кличе тебе голос предків:
"Україну визволяй!"

- 3 Рви до бою всіх з собою,
чи то сестра, чи то брат,
щоб по степах України
не бродив вже більше кат

- 4 І на східному кордоні
стане стрілець-партизан, —
впаде зона, що ділила
наддніпрянців й галичан

5 Обнімуться вільні друзі,
прапор волі піднімуть,
загримить ця пісня громом,
що всі будуть її чути.

6 Ревить, бурі, бийте, громи,
хай почує щільний світ,
як за волю України
виступає її цвіт.

Половина Полісся в болоті

Ходою



1 Половина Полісся в болоті,
половину вода залила,
тільки де-не-де хутір самотній,
тільки де-не-де клаптик села.

2 Очерст був мені за колиску,
в болотах я родився і зріс.
Я люблю свою хату поліську,
я люблю свій зажулений ліс

3 Я люблю свою хату поліську.
хоч обдрана хата моя,
я віддав би за неї відразу
і Тибет, і Урал, і Кавказ.

4. І звелися фронти мов гадюки
і зайняли цей клаптик землі,
А ми в лісі вчимося науки,
як свій наряд повести у бій

5. Ой ти школо, повстанська школо
більш в Європі нема таких шкіл
Пишуть хлопці на буках навколо -
на сторожа стоїть скоростріл

6. Будем крісом кресати і словом,¹
хто заб'є в нашу землю свій зуб,
щоб над Києвом, Хустом і Львовом,
заяснів синьо-жовтий тризуб!

¹ У ПодуфалійЗ. і слагою. (?)

Гей, хлопці, до бою

Гей, хлопці, до бою за волю і честь!
На наказ святої України
ми зброю несемо - наїзникам смерть
за муки, за кров, за руїни.

Соловки і тюрми для нас не страшні,
бо кров наша змицнить цю зброю,
із крові, із мук наші встануть борці,
пожаром катів нагородять.

Над нами літають сталеві орли,
серця в них живзятко клекочуть,
батеріі наші стоять у вогні
і гірко гармати регочуть.

Кинюта до бою, мов вихор летить -
лишає покоси криваві
Прапор синьо-жовтий високо горить -
Бандера веде нас до слави!

Хто любить Україну

Хто любить Україну, кохає свій народ,
Той піде до підпілля без жодних перешкод.

Лента за лентою набой подавай,
український повстанче, в бою не
відступай!

Ми будем карати ще й різати ножем —
прокляту комуни з України проженем
Лента за лентою

Споглянь Ти, Боже

Споглянь Ти, Боже, на світ широкий —
які заплакані облаха!

За що ми, бідні, терпимо муки?

За що ми в ката у руках?

Як ми хотіли здобути волю!

Як ми страдали по лісах!

Як ми хотіли розкути долю,
щоб кат не їздив більш до нас.

Споглянь Ти, Боже, на туя землю —
скільки сиріт та без батьків!

Як вони плачуть за своїм татом,
що й не побачать його навіки!

Споглянь Ти, Боже, на ті вдовиці —
страдають тяжко на землі.

Ніхто в житті їм не допоможе,

не мають радості вони
Споглянь Ти, Боже, на туя молодь,
як вона гине без кінця,
як вона гине і пропадає.

що й не побачить більш вінця

Ох знаєш, кате, за що катуєш,
за що по тюрмах садовись,
за що мордуєш і убиваєш...

Хіба не хочем жити ми?

Вийшла хмара

Вийшла хмара, вийшла чорна, на Вкраїні
стала

Україна під Москвою тяжко застогнала.
Плачуть-тужать у кайданах українські діти,
бо москаль й ЦсКа червона не дають нам
жити

То — податки, то — поставки, то — різні
культзбори.

Взяли вою з хліва худобу ще й хлібець з
комори

А ви хлопці українці, в тугу не ападайте,
та до бою за Вкраїну все приготуйте.
Виженемо з України, покажем де двері —
вже збира могутнє військо наш Степан
Бандера

Про долю повстанця

Ой у полі, при долині

Помірно



- 1 Ой у полі, при долині два дубки тоненькі;
вибирає наш Бандера хлопців молоденьких
- 2 Вибирає, вибирає, кучері втинає,
ще й до боку сталевій шаблі припинає.
- 3 Ой ви хлопці молоді, спати не лягайте,
бо як прийде москаль з поля, то води не дайте

Ялино, Ялино

Помірно



1. Ялино, Ялино, я в гай по калину, молодий повстанець,¹ липіаю дівчину (2)
2. Лишаю дівчину і матір стареньку, своїх вірних друзів, друзів молоденьких. (2)
3. Кувала зозуля, кувала сивсенька, забилось у грудях, у грудях серденько. (2)
4. Вчора ізвечора дстав я команду, щоби розгромити всю ворожу банду. (2)
5. Банду розгромили, сказав сам сотенний, у Чорному Лісі став тяжко ранений. (2)
6. Ялино, Ялино

¹ У Подуфалій³ я молодий повстанець, а в кінці, при повторенні я молодий стрілець (?)
Узлагоднюємо із музикою та з віршовим ритмом далішою тексту

Гей ви, хлопці, січові молодці

1. "Гей ви, хлопці, січові молодці, а де ж ваша слава?"
"Наша слава з ворогом розправа, ото наша слава."
2. "Гей ви, хлопці, січові молодці, а де ж ваші коні?"
"Наші коні в німця на припони, ото наші коні."
3. "Гей ви, хлопці, січові молодці, а де ж ваші школи?"
"Наші школи вороги довкола, ото наші школи."
4. "Гей ви, хлопці, січові молодці, а де ж ваші жінки?"
"Наші жінки автомати, фінки, ото наші жінки."
5. "Гей ви, хлопці, січові молодці, а де ж ваші хати?"
"Наші хати вороги закляті, ото наші хати."

Ой, сонечко ясне

Ой, сонечко ясне, чому ти не світиш
Чому прогнівилось на нас?
Чи, може, за тими борцями скуцаєш,
що в тюрмах проводять свій час?

Ой знаю я, діти, чого я сумую,
забилося серце мені –
я бачив як вчора судили українців¹
дві сотні відважних синів

Вели їх голодних, побитих багнетом,
на суд більшовицьких катів
та їх не злякали ворожі кулі,
хоч кожен з них жити хотів

Сади вишневі

Сади вишневі, рожеві квіти
на Україні скрізь цвітуть.
Українські хлопці своїм дівчатам
палкий привіт передають

¹ У Шморгуна, українців судили.

² У Шморгуна: хоч жити з них кожен.

“Була неділя, ми відіжджали,
великий жаль в нас серця обняв.
Тепер живемо в далекому краю,
де нас назчають воєнних справ
Як вивчим добре воєні справи,
тоді підемо усі на бій –
і кров проллється і злива й справа,
і задугає клич бойовий

В далекому краю ляже в могилу
і там спочине на вічний час.
На тій могилі посадим дуба,
щоб соловейко пісні співав
і, прилітавши на Україну,
про цю могилу нам розкавав.

Весняним ранком заплаче мати
і ще й заплаче уся сім'я
Немає сина, немає брата,
його прикрила сира земля ”

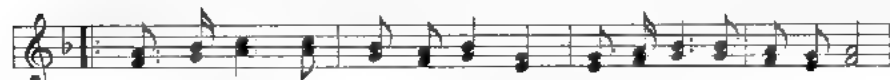
Про жертви, і їм належну шану

Ви за волю воювали Хлопці з лісу

Помірно, велично



Ви за во - лю во - ю - ва - ли, не бо я - ли - ся тю - рем,
ге - ро - їч - но у - ми - ра - ли в бо - ю з кля - тим мос - ка - лем



Хлоп - ці з л - су, хлоп - ці з лі - су, ви ге - ро - ї ли - ца - рі,



ви за во - лю У - кра - ї - ни кла - ли го - ло - ви сво - ї.

- 1 Ви за волю воювали, не боялися тюрем,
героїчно умирали в бою з клятим москалем.
Хлопці з лісу, хлопці з лісу, ви герої лицарі,
ви за волю України клали голови свої.
- 2 Ворогам ви не здавалися у нерівному бою,
ви нам волю здобували, склавши голови свої.
Хлопці з лісу
3. В сиріх скронах ночували і у селах і містах,
на Сибірі умирали, хоронили вас в лісах.
Хлопці з лісу..

Як сніги покриють землю

Як сніги покриють землю
рядним білим – не забудь,
не забудь про тую славу,
що лишилась нам з-під Крут
Триста юних одчайдушів

Сто раз більший був там ворог,
де спартакі-українці
полягли там на полях
Не шукайте Тернопіль,
тільки Крути спогадай,
де спартакі-українці
полягли за рідний край.

В сов'єцьких катівнях

В сов'єцьких катівнях, у червоних тюрмах,
страдав, довго мучивсь український юнак.

Кати його били а він промовляв:

"Вкраїна повстане віддячиться вам"

І мужи надлюдські ти гордо терпів.

Плював їм у вічі, сміявся з катів

Ти — син України, герою ти наш,

за правду ти загинув, за волю для нас

Земля тобі пухом, калина на ній

пташки хай співають про зігнаня мрій

Серед степу широкого

Серед степу широкого жовтий прапор має.

Знов Вкраїна на одного менше синів має

Він боровсь за тебе, краю, він тебе кохав,

він для тебе, Україно. все, що мав, видав.

Перше дав здоров'я своє у лясській тюрмі,

нині дав життя своє, Вкраїно, тобі.

Його вбила вража ЧеКа в авто

положила

та й вивезла в чисте поле та й похоронила

Не сумуй, матусю рідна, що сина убили —

на могилі ОУНівці присягу зложили.

Ой як прийде та година — встане Україна,

на могилі твого сина зацвіте калина!

Будуть пташки прилітати калину клювати,

буде йому, молодому, весело лежати

Будуть пташки прилітати цвіт калини їсти,

будуть йому приносити з України вісти.

Про смерть повстанця

Там на безмежному полі

(4) Помірно

Там на без-меж-но-му по лі ра-не-ний стрі-лець ле-жав

він зняв вго-ру карі очі по-ле без-меж-не про-щав.

1. Там на безмежному полі ранений стрілець лежав.
він зняв вгору карі очі, поле безмежне прощав.
2. "Прощай — ти поле безмежне, прощай — Вкраїно моя
думав що вільним я стану — ворог життя відібрав.
3. "Не жаль мені темних ночей, що я по лісі бродив —
а жаль мені карих очей, котрі так вірно любив."
4. Стала під білу березу — довго стояла вона,
та й не дждалась милого — його нема, тай нема
5. "Люба дівчино, йди спати, ти ся його не діждеш,
ніж ясне сонечко зійде, довго чекати будеш "
6. А ясне сонечко зійшло, на серцю сталася нудь,
від нині, люба дівчино, забудь милого, забудь.

Ой у полі жито гранатами зрито

1. Ой у полі жито гранатами зрито,¹
лежить не від нині² повстанець убитий
2. Його біле тіло від вітру зчорнило,
а личко біленьке³ зі'яло змарніло.
3. Не заплаче мати понад головою,
не посадить м'яту на могилу мою⁴
4. Береза не спустить віття на могилу,⁵
а дзвін не задзвонить, не сповістить милу
5. Один бір застогне, другий⁶ оп'єночі,
а ворон закряче, виймаючи очі.

¹ У Шморгуна: збито

² У Шморгуна: на виднині

³ У Шморгуна: рум'яне

⁴ У Шморгуна: м'яти на могилі моїй

⁵ У «Волинь». Не прийдуть дівчата на твою
могилу

⁶ У Шморгуна: Тільки бір застогне, та й
той

6. Убили повстанця московські найманці,
а кістки рознесли вовки сіроманці⁷
7. А вдома не плаче ні батько ні ненька,
дівчина не знає, не болить серденько.

Тиша за селом

Тиша за селом. Тихо гай шумить.
А у тім гаю повстанець лежить.
Ранений в бою, ранений у грудь,
він глядів в той бік, де його там ждуть.
“Вірний друже мій, мене залишай.
мене залишай, борони свій край
А милія скажи те що я казав
Я ж любив її, я ж її кохав.”
Нічка залягла туман яром впав —
вітер козаку про долю шептав

- ⁷ У Шморгуна: Тільки рано-вранці вітри
заголосять, / вовки сіроманці кістки
порозносять.

Про любов — і долі зов

Лист опада і ясний місяць

Помірно

Лист о - па да і яс-ний мі - сяць ти-хий ту

ман по-крив у - се Сто я ли в па рі, роз-мов -

ля - ли, бо зо - ни зна - ли раз на все

1. Лист опада і ясний місяць...
тихий туман покрив усе.
Стояли в парі, розмовляли,
бо вони знали раз на все
2. Пташки у лісі щебетали,
журилися, що буде зима,
а тут нараз червона орда
ліс ясенювий облягла.
3. Друзі не знали, що то за зрада,
заметушилися вони,
одні почалось відбиватись,
другі в кривці осталися.
4. А той провідник з Закарпаття
останнє слово говорив
“Браття ми гинемо за славу!”
І кожен сам себе убив

Ой, мала мати сина

Ой, мала мати сина, сина-юнака,
Покликала Україна – забрали до УПА.
Прийшов старий батько, сів коло стола,
підперся рукою: "Болить голова".
А стара мати його питає

З тюрм і таборів

У гарячих степах Казахстану

Не хочем носити ярма

У гарячих степах Казахстану
зколихнувшись спідтабори
Розігнулись утомлені спини.
бо наш стогін – лишень до пори
У гарячій пориві
розрвали нариві
ми не будем, не будем рабами
і не хочем носити ярма!

Братня кров Воркути і Норильська.
Рудника, Кінгіра й Колими
персповнила чашу насильства
і з'єднала усі табори

Тим, хто впали за волю,
поклонюємось сьогодні:
ми не будем, не будем рабами
і не хочем носити ярма!

Впали мурк, що нас розділяли,
і зустрілися брат і сестра,
дочка з батьком, дружина із мужем,
а дівча обніма юнака

Перший подих свободи
звів до купи народи:
ми не будем, не будем рабами
і не хочем носити ярма!

Воедино всі мови спілелися,
одна віра зібрла серця.

У тривогах і на барикадах –
з юнаком стало поруч дівча.

Наше гасло: свободу!
для усього народу.
ми не будем, не будем рабами
боротьбу доведемо до кінця!

Тюрма, тюрма

Тюрма, тюрма – яка велика
яка похмура і страшна
А я тюрми вже не боюся
бо в ній пройшли мої літа.

Я заикла вже до стін холодних,
до міцно замкнених дверей,
до вікон з ґратами стальними,

"Ой де наш син та й проживає?"

"Ой жие він, жие в зеленім гаю,
виросла могила на грудях йому"

А стара мати як те почула –
зложила руки, життя скінчила.

А старий батько вже довго не жив –
пішов у лісок, смерть собі зробив

до сліз і стогону людей
В тюрмі читать забороняють
і розмовляти не дають,
за пісню в карцер зачиняють,
а непокірних люто б'ють.

Сиджу я в лісі

Сиджу я в лісі між кущами,
з берези листя шелестить.
Такий чудовий літний вечір,
а я в неволі мушу жити.

І спершись на суху березу,
стоїть повстанець молодий,
з рідному селі чути співи,
а серце рветься до рідні
Я сам дорогу добре знаю,
я сам потраплю до села,
лиш тільки банда ця московська
невільний крок мені дала.

Не раз гуляв я з молодими
і мав я милую в селі...
Тепер сиджу я у сосниці,
милу я бачу лиш у сні.

За тебе, рідна Україно

За тебе, рідна Україно
за тебе, ненько, я попавсь,
за тебе не страшна могила
ані загатная тюрма.

Сиджу на кам'яній я лаві,
кайдани на руках бряжчать,
не видно сонця – лиш високо
сталеві ґрати блищать.

Як виїшло соняшне проміння –
відбило кам'яну стіну,
я прошу сонця: вийди вніче,
скажи про Україну рідну.

Як вона мучиться в неволі
хати руйнують ще й кують,
над нами, вірними синами,
вже свіжі могили ростуть.

Як виїшло соняшне проміння –
червоні стяги простяглись...
А ми, сини твої, Україно,
на дві дороги розійшлись.

¹ У Бориса: свобода

На Вкраїні, на Волині

На Вкраїні, на Волині,
зветься місто Ровно,
там є три тюрми великі
українців² повно.

Розкажу я у цій пісні
що тюрма і є тюрма –
ходить москаль до схід сонця,
всіх на ноги підійма.
Москаль в камеру заходить,
по кусочку хліб ділить,

² У Шморгуна в них українців.

кожен з'їв ту пайку хліба
та й молитву шепотить.

Нас поставили попарно,
тут команда. "Руки взад!"
А нам, в'язням-українцям,
покотилася сльоза

Сидимо ми, з нетерпінням ждем,
що друзі це прийдуть,
Розіб'ють тюремні мури
і нам волю всім дадуть.

А на волі всюди гарно,
всюди пташки щебетать,
і не будуть нас катюги
лушпайками годувать.

Інциденти

А в вівторок рано

Помірно



1. А в вівторок рано автомати грали, москалі прокляті повстанців шукали (2)
2. Агентів навезли москалі прокляті, котрі вишукали молодих повстанців (2)
3. Віднайшовши бункер, почали стріляти, молодим повстанцям казали ся здати. (2)

А в Лапшині, при долині (про сім героїв)

на мелодію "Нащо ж мене породила" № 253.

1. А в Лапшині, при долині сонце виринає, а босота облавою трошу обступає. (2)
2. Як босяки туо трошу крутом обступили, то повстанці-українці зброю готовили (2)
3. Ой треба ж нам, милі друзі, зброю готувати, щоби з тою кавалою до бою ставати (2)
4. Було сім там вірних друзів, наче рідні браття, розпочався бій кривавий в годині дев'ятій. (2)
5. Перший згинув, крикнув. "Прощай!" своїй рідній ненці. «Ведмідь» згинув, крикнув: "Слава! Слава Україні!" (2)
6. А Гриняшка, стара мати, там ся проходила, хоч пізнала свого сина, та й ся не признала. (2)
7. Позбирали всіх побитих, зложили на купи – тут приходить кат червоний рахувати трупи (2)

- 8 Познущались над вбитими вороги-тирани
та й повезли біле тіло в місто Бережани. (2)
9 А кров тую його мила собі позбирала
і в високій цій могилі її поховала. (2)

Ой у селі Радухівці

Ой у селі Радухівці

рано-ранної пори

та й побили наших друзів

в Купріяна на дворі

Як прийшли кати до хати –

стали катніх мордувати

Як прийшли кати до схрону –

крикнув старший: “Зброю здать!”

Як прийшли кати до схрону –

крикнув старший: “Зброю здать!”

А друзі на них подивились

та й стали у себе стрілять.

Повиягали друзів з ями –

друзі були неживі

Положили на соломі,

усіх трое роззули

Глянь же, тітко, подивися,

що у тебе на дворі –

вони боролись за Україну,

честь і славу берегли.

Ой у селі Радухівці...

Воєнні портрети

А в суботу рано

про «Ворона»

Помірно



А в су бо ту ра - но зір - ки ме рех - ті - ли як - раз о - дин



день до йор - да - ну за - ле - тів друг «Во - рон» в од -



ну сіль - ську ха - ту і тяж - ко атом - ле - ний за - снув

- 1 А в суботу рано зірки мерехтіли,
якраз один день до Йордану,
залетів друг «Ворон» в одну сільську хату
і тяжко втомлений заснув.
- 2 І спить він спокійно, нічого не знає,
мабуть і не сниться йому,
що кляті босяки розбилися на групи
і стали пукати його.
- 3 Зайшло два босяки до тієї хати
де спав він спокійненьким сном
Він сам не збудився і не отямився,
як стали будити його.
- 4 Друг «Ворон» не мав вже ніякої ради,
гранату у руки він взяв,
зубами відтяг і її підготував,
і під своє серце поклав
- 5 Глухий звук гранати рознісся далеко,
коли вже рознесло його...
Очей не видати, тїла не впізнати,
ніхто не впізнав би його
- 6 А молодь села пам'ятає
про славу геройську його,
про славу геройську ніколи не забуде
його рідненьке село.

В сороковсьмім році, в лозову неділю (про «Омелья» і «Рубана»)

В сороковсьмім році, в лозову неділю,
два наших повстанців впало у підпілью.
Гей, це «Омелько» і «Рубан» –
два [коробр] підпильники з ОУН.

Двох наших героїв, молодих повстанців,
п'ятдесят червоних сталінських займанців
в Білим Потоці, у селі,
обступили в Пшкови́ча будівлі

Клекотили кріси, грали кулемети,
землю потрясали зірвані гранати –
бились герої, стріляли,
із будинку, що горів вже, гукали

“Ой не гітсья кате, що нас двох не буде,
український нарід державу збуде,
гей, роздавлять вас у Кремлі,
тоді стануть вже народи всі вільні”¹

Молодечі літа і всі свої сили
лише Україні вони посвятили,
за Україну полягли –
з окупантом, лютим катом, бій вели²

З ворогами бились, навал відбивали,³
на кнець свій рідний гимн заспівали.
Гей, ще не вмерла і не вмере,
з України кат червоний пропаде!⁴

¹ У Конола: тоді стануть всі народи тай вільні.

² У Конола: за Україну в бій пішли / з окупантом, лютим катом, полягли

³ У Конола: до них промовляли

⁴ У Конола слідує ще така строфа. Самі пострілялись із власних пістолів, / живими не дались – це закон героїв / За Україну в бій пішли / з окупантом, лютим катом, полягли

Як будеш, мій брате, в Кутці на цвинтарі (про «Орису»)

Як будеш, мій брате, в Кутці⁵ на цвинтарі,
побачиш могилу малу,
сумну, занедбану, з хрестом березовим –
згадай про недавню борню

А в тій же могилі «Орися» повстанка
заснула вона вічним сном –
в бою за Україну впала як героїнка,
щоб не пом'януть її злом.

Вона відходила з раненим до міста,
щоби йому поміч найти,
щоби врятувати життя партизана
і знову в терен свій піти

У неділю рано, ще сонце не сходить (2)

(про «Довбуша»)

на мелодію “У неділю рано, ще сонце не
сходить (1)” (?)

- 1 У неділю рано,
ще сонце не сходить,
а вже Колин відпів
ля вигн виходить
2. Ще не всіли друзі
по квартирах стати,
як червоні з лісу
стали наступати
- 3 Опалила куля –
вже біяцію не встати,
лізе кат червоний
зіченьки виймати
4. «Довбуш»⁶ молоденький.
він – боець завзятий,
вймає пістолі
сам себе стріляти.
5. Не думайте, кати,
що вам так минеться –
за таких, як «Довбуш»
гісяча кладеться

⁵ Кутці – це село Котівка, біля Копичинець

⁶ У Шморгуна, оба рази: Довбиш.

У неділю рано, ще сонце не сходить (3)

(про «Шугай»)

на мелодію "У неділю рано, ще сонце не сходить (1)" (?)

- 1 У неділю рано,
ще сонце не сходить,
«Шугай» молоденький
по долина ходить
- 2 По долині ходить,
в руках коня водить,
в руках коня водить,
до хлопців говорить.
- 3 "Пасіть, хлопці, коні,
будем від'їжджати,
подемо далеко
волю здобувати"
- 4 Коні не пасуться,
води хочуть пити,
а в цюю хвилину
окопили кати
- 5 Прокляті катюги
три вистріли дали –
упав «Шугай» – сотник
у середу рано
- 6 Падаючи крикнув:
"Не здамся вам, кати,
хоча ви хотіли
живим мене взяти!"
- 7 Вмираючи крикнув:
"Не здамся вам, кати,
за все вам заплатить
Україна-маті!"

В тому лісі в'ється стежка (про «Нечая»)

В тому лісі в'ється стежка,
не одна, а більш п'яти –
незнайомому, чужому
трудно-трудно перейти.

Тею стежкою повстанці –
вони мали свою путь –
із далекої дороги
та й заходять віддихнуть
День осінній, день похмурий,
зайшли вони відпочити,
зв'язковий їм все доносить:
"Небезпека вам грозить!"

Сексот-юда в цю хвилину
враз чекістам все доніс,
перебравшись в їх одержу,
привіз вранці в темний ліс

Несподівано хотіли
окопити повстанців.
Друг «Нечай» був алярмовий –
він відразу їх уздрів.

Обзивався кріс «Нечая»,
«Холод» крикнув "Друзі, взять!"
Кулемет, неначе ворог,
на той час не став стрілять.

Ворожа куля не минула,
грудь пробила – він не чув,
дав команду: "Друзі, сміло!"

Автомата підтягнув

Крикнув: "Слава Україні!"

Крикнув: "Слава!" Сам схилився.

Крикнув: "Слава Україні!"

В цю хвилину кров'ю вмивсь.

Як прийшов до нього юда,

став одержу іздиждати.

"Ох сапожки!" – один каже –

"Як тепер його назвати?"

Не бандит – якийсь начальник.

Що б то було раніше знати!

Ціла в'язка тут паперів.

Треба було живим взяти."

Золота твоя могла,

ти собі її купиш –

скажи, юдо, перед смертю

де ж ти його тіло діш?

Помстим, помстим всім сексотам

за невинну братську кров,

за Україну, за героїв,

за гарячу любов

Спи спокійно, друже вірний,

нам приснився хоч ввч сні,

як квітки з тобою рвали

в темнім лісі навесні

Сьогодні мрії золоті (про «Кайдана»)

Сьогодні мрії золоті

снувалися в голові,

а завтра мрії, мрії ті

лежать в сирій землі

І знову день, весняний день.

настала сумна подія –

знову шуцмани⁷ убили

України сина

⁷ По німецьки, шуцман: стрілець.

Він був ще хлопець молодий,
«Кайдашем» його звали.
Він життя не пожалів
для української справи

Покинув батька, стару матір
сам пішов працювати,
та й почав по всій Волині
Січі закладати

Не раз він ночі не доспав,
не раз голодний бував,
але юнацтво на Волині
він організував

Рука противного шуцмана
його положила.
Невже умер оцей орел?
А де його могила?

Він не умер, він ще живий.
А дух його між нами,
Він кличе нас, гуртує всіх
до бою з ворогами.

Тіло його під кущами
лежить-спочиває,
хрест дубовий, вінок терновий
його дглядає

В лісі Каролінським (про «Шуляка» і «Недолю»)

В лісі Каролінським строчить кулемет,
чекісти облаву справляють.
Із лісу на поле несеться луна —
де друзів-повстанців шукають.

Кільцем окружили там наших друзів —
«Шуляк» і «Недоля» вже в крові.
«До бою, друзі, кому смерть не страшна,
хто хоче для України волі»

Строчать автомати Ручний кулемет
в останню хвилину приносять.
В бою не здаються «Недоля» й «Шуляк»,
і ласки в чекістів не просять.

Остання хвилинка. Прощальний момент
Гранати на себе рихтують.
І «Слава Україні!» лише до небес —
друзі свою смерть салютують.

І зриви гранат їх порвали тіла,
сини України вже мертві
Прощайте, друзі, бо ви чесно лягли,
не сплямили наші, честі

Ішли три повстанці (про Василя і Миколу)

Ішли три повстанці — Василь і Микола,
й Петрусь, наймолодший їх брат
В них зброя блищала, гранати стирчали —
був кріс, кулемет, автомат

Зайшли вони в хату щоб тут відпочити
і рушить, як наказ впаде,
громити комуну, червоною банду,
московськеє енкаведе.

Лиш сонце знялося, десята година —
червоні шуть з двох кінців
село оточити, повстанців шукати,
іх двісті на трьох повстанців.

Іх перший побачив повстанець Микола
і в руки схопив автомат:
«Друзі, уставайте — червоні довкола,
на пусто не кидай гранат»

Та ждати прийшлося не більше хвилини
Друзі вже були наготові
Червоні гукали здаватися в повнину
і тут відповів поклик кров.

Рвонули гранати, строчать кулемети...
Повинна, кати, вам така:
Ми вмієм боротись, ми вмієм вмирати,
ми — вірні повстанці УПА.

Ти згинув у бою, Миколо, героєм,
і двох твоїх вірних друзів.
Ви смертю своєю наблизили віддаль
до світлик, до волі шляхів.

І слава про вас, про героїв-повстанців,
не згине в далеких віках
Ми горло прямуєм, дорогу торуєм
вперед по лицарських слідах

Ти водив свою сотню до бою (про «Деркача»)

Ти водив свою сотню до бою,
перемогу ти скрізь добував,
і втішалась Україна тобою,
славний сотник, відважний «Деркач»

Бій кипів, коні падали й люди,
рвалися грізні гранати в диму...
Раптом куля влучила тебе в груди,
ти упав у тім самім бою.

Вірні друзі тебе підхопили,
до кривки тебе занесли,
на постелю героя положили,
а самі розійшлися сумні

Ти лежав у тій темній оселі —
стіни чорні, а стеля сумна
Гіркі думи героя обсили,
рана тяжко боліла, гнила.

Та не вмер ти із ранк, герою.
Став здоровшати славний «Перкач»
Раптом зрада тебе відшукала,
та не дався ти в руки катам.

На холодний курок натискав ти,
щоб відібрати в себе життя.

Ти упав на землю уже мертвий
кров червона стікала струмком.

Вітер віє, Україна сумує
за тобою, наш славний «Держач».
Ми за тебе заплатим комуні,
ми за тебе заплатим катам

Тиха нічка над землею (про «Беркута»)

*сотник «Рубач»; на мелодію нар. п. "Повій,
вітре, на Україну"*

Тиха нічка над землею,
світить місяченько,
десь у гаю за містечком
співа соловейко.

Городами «Беркут» іде,
в долі блистять річка,
блистять кулемет на плечак,
кулеметна стрічка

«Постой, хто йде!», – москаль крикнув,
а «Беркут» лягає.

Вже не чути соловейка
бо кулемет грає.

І в червоних кулемети
затаракотіли.

«Сдайсь, живою, бандит проклятий», –
москаль кричали

«Геть, проклята большевиз!»
«Беркут» одвічає

Крикнув. «Слава Україні!»
і далі стріляє.

Вийшла стрічка, він у ранах,
вийшли всі набойі,

Крикнув: «Слава Україні!» –
Так гинуть герої

Спи, герою, спи спокійно,
сину України

Хоч ти згинув, та ця слава
віколи не згине.

Стогне в неволі Україна (про вісім друзів)

на мелодію "Ой там далеко на Волині"

Стогне в неволі Україна,
в руїнах села і міста,
усюди мука і страждання,
усюди ллється кров людська.

У Великодню суботу,
в подільськiм селі Беневі,
там вісім друзів за Україну
вели кринавий лютий бій

Вночі в степу їх оточили
півтори сотні москалів.

До дня боролись юні друзі,
до дня кривавий бій кипів
Кати казились, наступали,
кричали: «Здайсь, бандьора, здайсь!»

У відповідь «Слава» лукала,
а «Луч», ранений, розірвався.

Ревуть стрекочуть скоростріли,
гранати рвуться тут і там
«Дніпро» і «Тріска» підірвались,
щоб не дістатися катам.

А врешті чути: «Брак патронів,
гранат вже мало, що робить?»

Набій останній всяк тримає,
щоб життя своє закінчить.

І тут упали «Байда» й «Гонта»,
«Сулим» юний «Яр» і «Крюк»
Упали гордо, як герої,
без страху, роздумів і мук.

«Прощайте друзі дороженькі,
у серцях юних біль здавить!»

А як настане час відплати,
за нас тиранам відомстить!

Прощайте батьку і ви кенько,
не плачте, щоб не глузував
над вами ворог, бо за волю
ваш син життя своє віддав."

Сумно в той день сходило сонце,
здавалось плакав степ шийний

там вісім друзів умирало
і світ для них вже був чужий

І снилась їм Вільна Україна,
квітуча, славна, дорога.

Для неї мучились, трудились,
за неї віддали життя

Ой на Україні

на мелодію колядки "Небо і земля" (?)

1. Ой на Україні, ой на Укра ні зорі засвітили,
бо з Віфлеєму, бо з Віфлеєму новину звістили.
Христос родився, Бог оплотився,
Бог правдивий творець, зніме всі окови,¹
зішле свободу нашому народу,
українському народу!
2. А найясніша, а найясніша зоря із востока,
з нею співає, з нею співає Україна широка:
Христос родився, Бог оплотився,
Бог правдивий творець, зніме всі окови,
зішле свободу нашому народу,
самостійному народу!

¹ Може Бог воплотився, / світу Сотворитель і всіх Відкупитель.

Жартівлива

І шумить і гуде

на мелодію нар. пісні "І шумить і гуде, дрібний дощик паде".

- 1 І шумить і гуде - то повстанець іде;
утікай, червоний кате, бо пропадеш, як знайде.
- 2 Оглядається босяк і не знає що то є,
а повстанець український вже по спині його б'є.
- 3 Як понюхав босяк наш повстанський кулак,
та й побіг під корч зелений витрясати переляк.
4. Україна не для вас, гітлери і сталіни,
в Україні Самостійний буде жить народ вільний!¹
- 5 Чи то лях, чи москаль, чи румун, мадяр, німак,
всі покинуть Україну, як пізнають наш кулак!

Примітки

- А в вівторок рано** Додаток ст 442
Дж. *Подуфалий* 3 ст 83, зап. В Подуфалий 1990 р., в с. Розгадів Зборівського р-ну від Михайла Когута, 1929 р.н освіта 7 кл Вар. А в неділю рано.
- А в Липшині, при долинні (про сім героїв)** Додаток ст 442
Дж: *Подуфалий* 2 ст 88, зап. Ганна Волошук в 1993 р., освіта середня спеціальна, муз. розшифрував В Подуфалий. Подана мелодія дуже подібна № 253 "Нашо ж мене породила". Оспівана подія відбулась в Липшині біля Бережан. В нерівному бою з НКВД загинули Микола Прокопів «Соловей», 21 років, Микола Гриняшко (у дж: Граняшко (?)), «Медвідь», 21 років. Федір Кавара «Марко», 22 роки, Степан Захарків «Марко», 21 років. Врятувалися Іван Кузнєв та Іван Возняк. Пор. "Зажирилась Україна", "У неділю дуже рано" (3), "Сонце ясне засвітило", "Сонце сходить і заходить, хмара наступає".
- А в неділю, дуже рано (1)** № 361. ст 249
Дж., *Неам* Б'65, зап.: Гусятинський р-н, 1974 р. Різноманітність наголовку і підтекстування музики як у джерелі. Мелодійний варіант п.сень "Куди вітер хмари носить" і "Нема щастя, нема долі". Див також "В неділю дуже рано" (2) . "У неділю дуже рано" (3)
- А в неділю дуже рано вітрець повиває (про Данила Пукало).** № 442 ст 307
Дж. *Кришук* №9 (стр. 1-14), зап. Кришук М.М. в 1990 р. від учасника фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну, «Вільне слово» ст. 3. (стр. 1-3, 5-7, 9-11 14, 15). Пісня присвячена народному меснику Данилу Пукало, член ОУН, якого було вбито польською поліцією, під командою генерала Заморського, поміж селами Вимислівка і Вибулів Козівського р-ну 2-го липня 1939 р. З кулями у тілі, у вогні і диму він продовжував відбиватися у підпаленій хаті і, як переказують, помер лише на вулиці з посмішкою на опечених устах. Його рятували застриками, завезли до лікарні в Бережанах, де він за годину помер. Його братів, Стефана, Луку і Левка зникли пізніше "червоні брати-визволителі". На місці хати де загинув Данило висипали символічну могилу, яка простояла польську й німецьку окупації. Її тричі руйнувала радянська влада (1959, 1975, і 1979 р.) Могилу відновлено 1991 р. (М. М. Кришук; і Григорій Сім'я, «Вільне слово» ст 3).
- А в неділю рано** № 159 ст. 117
Дж.: *Неам* А[24], зап.: с. Жолоби, Кременецький р-н, від Бориса Григоровича Стасюка. Вар.: "А в вівторок рано".
- А в середу дуже рано (про бій під Вулькою)**..... № 471 ст 328
Дж. Голяшб, зап. в с. Конюхи, р-н Козюва. Пісню склав Василь Курій, із с. Конюхи, воїн УПА, учасник бою під Вулькою. Бій відбувся осінню 1944 р. Пор. "У суботу рано-вранці"
- А в сосновім темнім лісі (Там у лісі поміж сосин)**..... № 440. ст 305
- А в суботу рано (про «Ворона»)** Додаток ст 443
Дж. *Подуфалий* 3 ст 72, зап. В Подуфалий 1990 р., в с. Гинювичі, Бережанського р-ну, від Ольги Стефанів, 1939 р.н, освіта середня спеціальна. Про події які відбулися 18 січня 1948 р. в селі Шумляни на Бережанщині. «Ворон» - Мицишин Михайло Григорович; при облаві НКВД підірвався гранатою, щоб не потрапити в руки катів.
- А мій мяденький, десь там за лісом** № 486 ст 343
Дж. лента *Суллим* Вар. нар. п. "Маруся гарна, Маруся пишна".
- А хто хоче воювати (У повстанцях).** № 487. ст 343
Дж: *СнігУПА* ст. 105. *Юркевич* № 37, СлівГоляша ст 29 сл і мел. - політвих. «Мар» (С. Голяш). осінь 1944 р., сотня к-ра «Нечая», Старосамбірщина, *Подуфалий* 3, ст 70. Повстала коли сотня сиділа на засідці, ждучи на московські машини зі спецвідділами НКВД (Голяш.)

А як Ленін умирав.....	№ 494.	ст. 348
Дж. Шморгун ст 79 зап. Є. Шморгун у с. Новожуків Рівненського р-ну		
АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ	№ 506	ст. 359
Дж.: ЗбірУПА ст. 14. Мелодія «Інтернаціоналу»		
Бабусю.....	№ 311.	ст. 218
Дж.: СнівУПА ст 81		
Бажаєм здоров'я (<i>Різдвяне побажання</i>).....	№ 509.	ст. 361
Дж.: Колядки ст. 3; СІЗ ст 244.		
Батько й мати на Сибірі.....	№ 205	ст. 148
Дж.: <i>Невм</i> Г:17, зап.: Бережани, від Сенів І., 1978 р		
Базар (1) (Мов олень той).....	№ 106	ст. 80
Базар (2) (Як олень той).....	№ 107	ст. 82
Без рідної буди (1) (<i>Марш сотні «Орлів»</i>).....	№ 51	ст. 40
Дж.: ЛитУПА 16 504, <i>Невмирущий</i> Г 7, зап. с. Топорівці, Городенківський р-н; Кашуба №45 (з Бридичини); «Державність» ст 66. Пор.: «Не маєм ми рідної стріхи», № 203		
Без рідної буди (2) (<i>Марш сотні «Орлів»</i>).....	№ 578	ст. 397
Дж.: <i>Добощ</i> №77		
Березневе ясне сонце (<i>Пісня про «Пісню»</i>).....	№ 456.	ст. 316
Дж. Голяш2 №106 «Пісня» — із Івано Франківськ, родом з Делятина, згинув в березні 1945 р в с. Березів.		
<i>Бескид</i> (На скалистому Бескиді).....	№ 409	ст. 282
Блдий місяць сховався за хмари.....	Додаток	ст. 429
Дж. Шморгун ст 14 (стр. 1-3, зап. О. Грив від своєї матері Степаниди Михайлівни з міста Рівного; <i>Пастушенко</i> ст 30 (стр. 1-4).		
Бог народився.....	№ 553.	ст. 382
Дж.: <i>Невм</i> Д[3], зап.: Зборівський р-н.		
Бог Предвічний народився (1).....	№ 539	ст. 375
Дж.: Колядки ст. 1; СІЗ ст 240.		
Бог Предвічний народився (2).....	№ 540	ст. 375
Дж. <i>Сулм</i> .		
Бог Предвічний народився (3).....	№ 541	ст. 376
Дж.: <i>Грицай</i> №[29].		
Бог ся раждає, люди веселиться.....	№ 515	ст. 364
Дж. Колядки ст 2, СІЗ ст 242.		
Бог ся раждає по світу цілому (1).....	№ 513	ст. 362
Дж. <i>Невм</i> А-16 (строфи 1-4), зап.: Залщики, від медсестри Гали Смик, 1982 р, лєнта <i>Сулм</i> (тільки текст, строфи. 1, 4 (рядок 1), 3 (рядки 2 і 4-6) і 5)		
Бог ся раждає по світу цілому (2).....	№ 514.	ст. 363
Дж. лєнта <i>Сулм</i>		
Боже великий, змилуйсь над тими.....	№ 530	ст. 371
Дж. <i>Невмирущий</i> Б.42 б), зап.: Бережанський р-н, 1971 р.		
Болять серце, болять груди.....	№ 359	ст. 247
Дж.: <i>Невм</i> Б:56, зап.: Монастирський р-н, 1974 р		
Бряцить збруя, скрипить в.з (<i>Мість партизана</i>).....	№ 65.	ст. 50
Дж. Голяш1 №96, зап. 1965 р.		
Був собі «бандьора».....	№ 417.	ст. 287
Дж.: <i>Берв</i> 1 ст 20		
Бувай, бо я вже віджджаю.....	№ 320.	ст. 223
Дж.: <i>Невм</i> Б:51, зап. с. Вишнівець, Збаразький р-н		
Бувай здоров коханий мій.....	№ 291	ст. 206
Дж.: Бжеська!; лєнта <i>Кавун</i> . Про спів повстанок у Крем'янецькій тюрмі, каже Кавун: "Дівчата співали й з великим почуттям — в кожному слові, в кожному		

звуків пісні брехала ніжність і смуток. Кожна нота зверталась до свого милого, прощалась з ним. А яка і не мала милого, то зверталась до того вимріяного, незнаного, якого і не судилось побачити. Бо жорстоке життя гнало її на тяжку долю - на двадцять п'ять років страшної каторги московської, в шахтах Колими чи Воркути. Дехто і повернувся - але в рідне село їх не пустили!"

- Бувайте здорові № 294. ст 208
Дж.: Гордасевич
- Бувало вип'ю шклянку пива № 251 ст 179
Дж. Кришук №36 б, зап.: Кришук М.М. в 1989 р. від Новоринської Е. І., 1932 р.н., у с. Конюхи, Козьвського р-ну. На мелодію пісні "Не плач матусю (2)" № 329.
- Бувало вчора до ранку № 249 ст 179
Дж.: На ленті Кульчик. На мелодію "Шуміли сосни і дуброви (1)"
- Буде, нам з тобою що згадати (1,2) № 379 ст 260
Дж.: (1) Неам Б.26, зап.: Заліщицький р-н, 1958 р.; (2) ПісніУН, ст. 6 (строфи 1-5)
- Будь здорова моя мила № 234 ст 169
Дж.: Неам Д(5), зап.: Чортківський р-н, 1970 р.
- Була весна і ми зустрілись знову № 396 ст 271
Дня. "Згадай, згадай останнє кохання"
- Була весна кругом і в серці № 399. ст. 274
Дж.: «Саник», ЛітУПА 12: 114.
- Бунт паперів я носив № 317. ст 221
Дж. Неамирущий Г.54, зап.: с Білобожниця, Чортківський р-н.
- В 1938-му році № 102 ст. 77
Дж.: ПісніУН, ст. 25; Олімпік № 2.
- В бій за славу (1,2) (Пісня про «Нечай») № 284. ст 201
Дж.: (1) СпівУПА ст. 89, СпівГоліша ст. 36; ЗбірУПА ст. 4, Громенко, ст. 96; Шморгун ст. 72 (стр. 1-4а, 5б), зап.: М. Федоришин від Віри Степанюк із с. Волошки Рівненського р-ну, (2) лента Неам. Мелодійні варіанти пісень "Це на Холмщині діялось, у початок зими", "На покинутих згарищах", "У повстанці, коханого проводжало дівча" "«Нечай» - псевдо бійця УПА Степана родом з с. Кустин Рівненського р-ну." (Шморгун ст. 73)
- В Большевиків руді морди № 496 б) ст 351
Дж. ПодуфалийЗ, ст. 93, за "Збірником революційних пісень" част. І, 1947, ст. 62
- В Вифлеємі зоря сходить № 519 ст 366
Дж.: Грицай №(17)
- В вишневому саду гуляв № 335 ст 233
Дж. Неам А.13, зап.: Городенка, від В. Василів, 1975 р.; Неам Г.41 зап. Нижній Івачів. Мелодійний варіант (1) пісні "Згадай же, Мамцю, той же вечір" Споріднена мелодія: "Ой там за гаєм, за розмаєм"
- В гаю, зеленому гаю, ... № 412. ст 283
Дж.: лента Сулим.
- В горах сумний час настав № 148. ст 111
Дж.: Бера! ст 40
- В Городенці на машині № 271 ст 193
Дж.: Неам Г.52, зап. с. Топорівці. Подія, яка лягла в основу цієї пісні, сталась в Городенці під час німецької окупації 1943 р. Німці створювали лігеншафти, де заставляли людей працювати. На молотарці працювали люди із с. Торговиця. Коло барабана, куди кидали снопи стояв хлопець Василь. Якось в барабан попало залізо і він поламався. Молотарка стала. Німецький поліцей скопив хлопця і зараз застрелив.
- В Загоріві на горі № 110. ст 85
Дж. «Саник», ЛітУПА 12: 94; Шморгун ст. 109 (як у ЛітУПА). Бій біля с. Загорів Локачівського р-ну Волинської обл. - один з найвідоміших героїчних боїв УПА.

Чота особливого призначення «Берези» (к-р Сосенко) з куреня «Остапа» зайняла монастир у Новому Загороді. Через те, що він був дуже вигідно розташований на височині й перехресті доріг, його також намагалися захопити німці. Бій розпочався рано-вранці 9 вересня 1943 р. масовим бомбардуванням німецької авіації та гарматним обстрілом з танків. У бою, що тривав три дні, під стінами монастиря загинули, але не здалися в полон, 29 повстанців. (Шморгун ст 110)

В Закарпатті радість стала № 140 ст 105
Дж. *Неам* Г 51 (стр 1-10), зап. с. Жалоби, Кременецький р-н, *Ліси* УН ст 27 (стр 1, 2, 3). Пісня з 1938 р.

В Зелені Свята, в маю рай (Шумлять гаї) № 308 ст 217

В Карпатах сум і жаль настав № 147 ст 111

Дж. *Вперед* ст 29, *Кардаш*, *Подуфалий* 2 ст 12 (стр 1 4), зап. В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл в м. Березани

В лісі Каролінськім (про «Шуляка» і «Недолю») Додаток ст 446

Дж. Шморгун ст 86, зап. Павло Сова із с. Демидівка Млинівського р-ну.

Каролінський ліс знаходиться біля села Вовкови Млинівського р-ну.

В нас велике свято нині № 574 ст 395

Дж. *Подуфалий* 2 ст. 73, зап.: В. Подуфалий 1992 р., в с. Жуків Березанського р-ну, від Володимира Шагая, 1941 р.н., освіта середня. Мелодійні варіанти див. під "Сього року сумні свята (1)".

В нашім селі на горбочку № 569 ст. 392

Дж.: *Неам* Б.2, зап.: Заліщицький р-н, 1976 р.

В неділю дуже рано (2) № 362 ст 249

Дж.: *Неам* Б:57 а), зап.: Буцацький р-н, 1974 р.

В селі на Вибранівці № 257 ст. 183

Дж.: *Неам* Б.42 а), зап. Гусятинський р-н, 1972 р. Споріднена мелодія. "Служив стрілець при сотні (2)"

В славних горах, у Карпатах № 414 ст. 284

Дж.: *Грицай* №10]

В сов'єцьких катівнях Додаток ст 438

Дж.: Шморгун ст 61, зап.: М. Свердлюк від О. І. Місюри із с. Тайкури Рівненського р-ну

В сороковсьм році, в лозову неділю (про «Омелька» і «Рубана»). Додаток ст 444

Дж. Конол

В сорокаднім році (3) Додаток ст 429

Дж.: Шморгун ст 50, із репертуару хору Рівненської «Просвіти».

В сорокпершм році, як стави гатили № 370 ст. 255

Дж.: Голяш 5, зап.: с. Попк, р-н Козова.

В сороктретім році (1) № 164 ст. 121

Дж.: *Спів* Голяш ст. 12, зап. С. Голяш від підстаршин зі школи «Олені»

В сороктретім році (2) (або В сорокчетвертм році) № 165 ст 121

Дж. *Спів* УПА 111; Юркевич №9; *Лента* Голяш, спів. С. Голяш

В степу під Херсоном (1,2) № 426 ст 293

Дж. *Спів* Голяша ст 12; *Записки* 2. Перейшла в Галичину із Волині. Мелодійний варіант (1) пісень "По Холмщині наші", "Всю ніч не вгавала", "Ішли ми до бою темними лісами" і "І знову заграли сталеві сурми".

В погідний день раненько (У лісі між кушами) № 418 ст 287

Дж. *Кришук* №1 (стр 3-11) зап. Кришук М.М. в 1989 р. від Новоринської Б.Г., 1932 р.н., у с. Конюхи, Козівського р-ну, Голяш 4, вар. 1 (стр. 1 3, 5 11) зап. с. Бишки, р-н Козова; *Подуфалий* 3, ст 81 (стр 1-11), ст. 81, зап.: М. Залотічний в 1990 р. в с. Конюхи Козівського р-ну з гуртового співу групи жінок 60-70 річного віку. У Кришука заголовок і перший рядок тексту є "У лісі між кушами" і такий текст подаємо під музикою. Попереджаючи у тексті перші дві строфи походять із листа

- Голяш (другий поданий ним варіант пісні "Шумє Корєв річка"), а дальш різноманітності наведені в примітках Перший варіант від Голяша подаємо під № 419 "Шумє Корєв річка (2)" (Див також і примітки) Вар.: "У Бишках на край лісу"
- В тому лісі в'ється стежка (аро «Нечая») Додаток ст 445
Дж. Шморгун ст 55, зап. І Юрчук у с. Сухівці Рівненського р-ну
- В четвер по полудню № 420 ст. 289
Дж. Подуфалий2 ст 66, зап. В Подуфалий в 1990 р., в с. Гиновичі Бережанського р-ну, від Ольги Стефанів, 1939 р.н., освіта середня спеціальна Мелодія подана під "Т був тихий вечір (3)" - записана малими нотами у 2-му вар. ("Темна нічка була (2)", № 321, ст 223)
- В чистім безмежному полі..... № 262. ст 186
Дж.: Невм Г.3 б), зап.: Залишки, 1975 р., Невм Г.22, зап. с. Нижній Івачів, Тернопільська обл. Вар.: "Ой там у полі безмежнім", 1 вар.
- В Чорне Море кров Дніпром пливе № 200. а) ст 144
Дж.: Невм Г.43, зап.: Підгайці Вар. малими нотами, див "Чорна хмара гомоном гуде".
- В Чорнім лісі (1) (Марш «Різнювців») № 12. ст. 11
Дж. СпівУПА ст. 20; Юркевич № 21, СпівГоляша ст. 17, Голяш3, Подуфалий3, ст 26
"Пісню уложив стрілець «Боян» з 1-ої сотні курня «Різуна» в Чорному лісі, біля Станиславова, 1943 р."
- В Чорнім лісі (2) (Марш «Різнювців») Додаток ст 428
Дж.: Подуфалий3, ст 26, муз зап.: В Подуфалий в 1991 р. в с. Купчинці, Козівського р-ну, від Івана Кужди, 1928 р. н., із с. Малі Чорнокині Чортківського р-ну
- В Чорному лісі № 549. ст 380
Дж.: Нові Коляди ст. 5
- Весь ліс покритєв сніжним пухом (Пісня про «Яструба») № 460. ст. 320
Дж.: СпівГол. ст 39, Голяш3 "Пісню написав «Дубовий» районний референт СБ в Льському повіті на Лемківщині, в пам'ять стрітьця «Яструба», який, після поранення помер 25 лютого, 1946 р."
- Весняний раночок № 114. ст. 88
Дж.: Невм Г.11, зап. с. Копачинці, від Гриців, 1976 р.
- Вже 22 роки № 57. ст 45
Дж.: Юркевич № 8, зап. від друга «Неболи», Німеччина, 1947 р.
- Вже більше літ двасті (Триста літ минає) № 120. ст 93
- Вже весна воскресла (1)..... № 161. ст. 118
Дж.: Невм Д|4|, зап.: Залишки, від Стахів І, 1978 р. Невм Г.24, зап. с. Коцюбинці, Гусятинський р-н (У вар. Г.24 кожна строфка містить 2 рядки, тобто по 2 числа даного запису), Бере2 ст 25 (рядки 1-4, 17-18' по 2 рядки у строфи, 2-ий повторється)
- Вже весна воскресла (2)..... № 162 ст 119
Дж. лента Терєф 5
- Вже вечір вечоріє (Лента за лентою) № 428 ст. 296
Дж. СпівУПА ст 29, СпівГоляша ст 9, ЗбірУПА ст 1; Бере1 ст. 11, Подуфалий3, ст 63, лента Билевич №44 (із плити). Мелодійний варіант (1) пісень "Сонце вже сховалося", "Служив стрілець при сотні (1)" і "Як виїхали ми з кривки". Пор. також "Хто любить Україну" Загально відома в УПА і серед населення Волині і Галичини.
- Вже громом грянув гнів народу (Гей Україна понад все) Додаток ст 428
Дж.: За Україну, ст 30-31; Подуфалий3, ст 9-10
- Вже досить мук (Впердє) № 78 ст 61
Дж. ЮнШлях, СпівУПА ст 14, СпівГоляша ст 16, Кап. Банд. (ар. В. Божика).
- Вже зринька зйшла ясно..... № 561 ст 387
Дж.: Грицай №|246|

- Вже настала лоба днина № 131. ст. 99
Дж. *Бере2* ст 4 Мелодія рос. пісн. "Із-за острова на стрежень". (На цю мелодію також: "Пам'ятаю той березень")
- Вже наш народ відродився. № 543. ст. 377
Дж. Нови Коляди ст. 1.
- Вже сонце зайшло за горою. № 381. ст. 262
Дж.: *Неам* Б:38 а), зап. Монастирський р-н, 1974 р., *Неам* Г:55 а), зап. с. Лазарівка, Монастирський р-н Мелодійний варіант пісень "Послухай дівчино красуче" і "Посиплється листя з берези"
- Вже час, вже час, народе встань (1) № 143. ст. 108
Дж. *Гладилович* зап. А. Гладилович від дівчат з Борислава й Тустанович на одній прогулянці націоналістичної молоді Дрогобицьчини, в 1937 р.; *Вперед* ст 28; ЗбірУПА ст 10; *Бере2* ст 1 (строфи 1, 4), *Подуфалий3*, ст 13; плита *Мамо*, "за пісенником «Гомін воли», 1941 р." (подана інформація про авторство М. Бигуна), *Записки*?
- Вже час, вже час, народе встань (2) Додаток ст. 431
Дж. *За Україну*, ст 31-32; *Подуфалий3*, ст 15 Можливо переспів (друк 1943 р.) ранішого твору (М. Бгуна (?), *Вже час* (1), зап. 1937 р.)
- Ви в дні весняні положили життя № 195. ст. 140
Дж. *Подуфалий2* ст. 72 (стр. 1-2), зап. В. Подуфалий в 1991 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Березани, Шморгун ст. 73 (стр. 1-4), зап. Л. В. Велесик, уродженка с. Гутвин Костопільського р-ну.
- Ви жертвою в бою нерівним лягли (*ПОХОРОННИЙ МАРШ*) № 199. ст. 143
Дж. *Крижук* №29 (Вар. тексту – у Борис ст. 73, не внесено у нашу збірку) Мелодія "Варшав'янки" (Пор. мел. "Ви в дні весняні положили життя".)
- Ви за волю воювали (*Хлопці з луку*) Додаток ст. 437
Дж. *Подуфалий2* ст 76, зап. В. Подуфалий, 9 серпня 1992 р. в м. Києві, відчас святк. 50 річчя УПА, від кошового Галицької Січі Ярослава Лихача, 1934 р.н., із с. Констанція, Борщівського р-ну Тернопільської обл.
- Ви хлопці, не сумуйте № 185. ст. 135
Дж. *Неам* Г 37, зап. с. Конюхів, Стрий, с. Кретівці Збаразький р-н. Мелодійний варіант пісні "Не плачте не журиться ви хлопці юнаки"
- Ви хлопці молодці. № 151. ст. 112
Дж.: *Неам* Г.48, зап. м. Підгайці
- Вибрався козак (Збирався козак).. № 220. ст. 159
- Вне буря, дрожить земля. № 24. ст. 19
Дж. ноти *Гордія* 3.
- Вийшла хмара, вийшла чорна Додаток ст. 435
Дж. Шморгун ст. 109, зап. В. Павлюк від Онисі Візної із с. Полиці Володимирецького р-ну.
- Виряжала мати сина. № 295. ст. 208
Дж. *Неам* Г:2, зап. Зборів, 1975 р., Олійник № 17; *Ой у лузі* ст. 88 (інакша мелодія).
- Вислав Сталін свої діти (Шукають "бандьори") № 496. а) ст. 349
Дж. (1) *Неам* Г:16 (строфи 2, 3, 5) зап. с. Конюхів, Стрий; (2) ленти *Тереф3* №5, *Дерек*, (3) *Бере1* ст 28 (строфи 1, 11, 6, 12), Юркевич №4 (строфи 1, 8, 11, 13), Спів-Голяш ст 2 (строфи 1, 7, 6, 13), *Подуфалий3*, ст 92, за "Збірником революційних пісень" част 1, 1947, ст. 59; (строфи 1, 9, 3, 8, 10, 4, 6, 11, 12), *Анон2* (строфи 1, 7, 11) Юркевич подає: "Пісню, слова і мелодію, написав сотен «Тараско», родом з Старо-Самбірщини. На Закерзоння перенесли стрільці з куреня «Прута», лизень, 1945 р." Невідомо на яку мелодію писав «Тараско» Пісня поширилася в Галичині в час німецької окупації а відтак і серед УПА Загально відома – під різні народні мелодії. Часто називали її «Шукають бандьори».

- Висока могила сиріє землі Додаток ст 430
Дж Шморгун ст 77, зап. Г Добринська в с. Кураш Дубровицького р-ну Пор.
"Широка могила з сиріє землі" і "Український народ".
- Виходь, виходь народе з тюрм № 80. ст 62
Дж.: *СпівУПА* ст 50.
- Від Пограду по Кавказ № 411. ст. 283
Дж : *Грицай* №[2] Мелодійний варіант нар. пісні "Туман яром котиться"
- Вд Сяну і Збруча (Вставай Україно) № 90 ст. 70
Дж. *Подуфалий2* ст 9, зап В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана
Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Вд тихого Дону до верхів Карпат № 18 ст 13
Дж : *Немирущий* Г 27, зап. у с. Шумляни, Бережанський р-н
- Вдкривай нам, світе, брами (*Рейдова повстанська*) № 172. ст 126
Дж.: «*Санію*», *ЛитУПА* 12 113
- Віє вітер, віє буйний № 112 ст 87
Дж : *Немирущий* Б:4, зап.: Чортківський р-н, 1977 р.
- В йна, війна, весь світ воює № 139. ст 104
Дж *Нем* Г 5, зап.: Стрий, від П. Гуштак, 1982 р., *Нем* Г 25, зап. с. Лазарівка,
Монастирський р-н
- В тер віє, сонце гріє (Сонце світить, вітер віє) № 196 ст. 141
Дж : *лентаГоліаш* (стр. 1-4, 6), співає Степан Конод; *Пастушенко* ст 18 (стр 1-6),
Шморгун ст 62 (стр. 1-3, 5, 6, 1), зап.: М. Семерик у с. Дермань Здолбунівського р-
ну.
- Влють вітри влють, повівають № 55 ст 44
Дж : ЗбірУПА ст 7, Юркевич № 11, *Степанюк*; Шморгун ст 48 (стр. 1, 2, 5), зап. В.
Павлюк від Окисі Взнюс із с. Полішч Володимирецького р-ну; Голіаш: від М.
Васько; ленти *Дерех*, *Тереф* 5, *лентаГоліаш* (співає М. Васько, Чикаго, 1991 р.). М.
Васько вивчила цю пісню в с. Шумляни, р-н Підгайці, від стрільця провідника
«Вихора», який працював на терені Підгаєччини Пісня загально відомо Мелодія
малими нотками із вар.: "Ой ладуйте криси і гармати" (гл. примітки під такою
назвою)
- Вкраїнська пісне, заграми Додаток ст 431
Дж : *За Україну* ст 28, *Подуфалий3*, ст. 19. Вар. "Збудись Україно, повстань"
- Український народе, це день твій наспів (1) № 122. ст. 95
Дж. лекта *Сулім*. Мелодійний варіант (1) пісні "Український народе, час тобі
наспів" Споріднені тексти: "У Луцьку під тюрмою" і "Висока могила"
- Вперед* (Вже досить мук) № 78 ст 61
Вперед! (Я не боюсь тюрми і ката) № 585. ст 403
Вперед (Доволі мук, недолі і страждання) № 79. ст 62
- Вселенная веселися № 518. ст 366
Дж.: *Нем* А 17, зап.: с. Слобідка, Городенка, від шофера Василя
- Вставай, народе № 529 ст. 370
Дж. Сіз ст 76 (текст); *Укр. коляди* ст 28 (мел.) Автор тексту: Марко Боеслав (див
під "Співай, шуми, зелений боре").
- Вставай Україно (Від Сяну і Збруча) № 90 ст 70
- Вставаймо, вставаймо № 91. ст. 71
Дж. *Подуфалий2* ст. 10, зап. В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана
Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Вставайте УПісти № 528. ст 370
Дж. *Грицай* №[16]
- Всю ніч не вгавала (40 Повстанців) № 425 ст 293
Дж. *СпівУПА* ст 65; *СпівГоліаша* ст 20; Шморгун ст 47 (як у *СпівУПА*., *лента*
Блевич №1. Мелодійні варіанти див. під "В степу під Херсоном" Співана

в УПА на Закерзонні 1946-7 р. Можливо оспівує смерть 40 повстанців в січні 1946 р в селі Ліски, Грубешівщина

- Всюди по Україні № 551. ст 381
Дж.: *Грицай* №18]
- Вчора Він ще жив № 599 ст 418
Дж. Бояч, нап. Глендейл, 1990 р (в 40-ву річницю смерті Р. Шухевича)
- Гарний вечорок (3) № 326. ст 226
Дж.: лента *Терефз* №8, спів Іван Терефенко. Див під "Гарні вечори на Україні (2,3)" Терефенко пам'ятає із 1943 р, із с. Долина, пов. Сянік Півня правдоподібно з Чернігівщини, з перед 1939 р. Співана на Чернігівщині.
- Гарні вечори, гарні та гарні (1) № 325 ст 226
Дж. *Неви* Б 18, зап. Монастирський р-н Див під "Гарні вечори на Україні (2,3)"
- Гарні вечори на Україні (2,3) № 326. ст 226
Дж. (2) *Неви* Г 9 (строфи 1-4, 6, 7), зап. Зборів, від М. Сенік, 1978 р., *Кришук* №11, зап. Кришук М.М. в 1990 р. від Панюс Г.М., 1938 р.н., у с. Колодівка, Пидволочиського р-ну, (3) лента *Терефз* (строфи 1, 3) "Пісня, правдоподібно з Чернігівщини, з перед війни з перед 39-го року; співана на Чернігівщині" (Терефенко) Мелодійні варіанти (1,2,3) пісні "Там у садочку, та й на яворі"
- Гарні вечори на Україні (4)..... № 327 ст 227
Дж. *Неви* Г 21, зап. с. Синевдсько, Стрий (Мелодія як вар. 2, із його варіантом 1' (поданий в кінці), у джерелі поданий тільки 2-ий голос.)
- Гей, бували хмари (Пісня про «Савура»)..... № 458 ст 318
Дж.: «Саник», *ЛітУПА* 12. 98, Шморгун ст 6 (як у *ЛітУПА* із поправкою)
Дмитро Клячківський – «Клим Савур» «Окрім» – член проводу ОУН на ПЗУЗ, член Головного Військового Штабу УПА й командир УПА–Північ. Один з перших пропагаторів і організаторів відділів УПА. Під його умілим керівництвом, у боях з німцями та з бандами червоних партизан, повстанц. в багатьох округах Полісся й Волині зовсім прогнали ворожі банди. Впав полковник «Клим Савур» героїською смертю в бою з переважаючими силами більшовицьких окупантів 12 лютого 1945 р., у лісі біля Оржівських хуторів, Клеванського р-ну, Рівненської обл.
- Гей, гей! Із-за гори військо наступає № 93. ст. 72
Дж. *Подуфалий* 2 ст 20, зап. В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Березани.
- Гей, в Україні пожари горять..... № 510 ст 361
Дж.: *ЛітУПА* 3 159, 161 Автор тексту Марко Боеслав (див під "Співай, шуми, зелений боре")
- Гей ви, хлопці, січові молодці Додаток ст 436
Дж.: Шморгун ст 14, зап.: Л. В. Велесик, уродженка с. Гутвин Костопільського р.ну
- Гей, готуйте хлопці зброю № 71. ст 54
Дж.: *СпеУПА* ст. 118
- Гей, готуйтесь, партизани (1,2) № 173 ст 127
Дж.: (1) *Неви* Г 5, зап. с. Топорівці, (2) *ПісніУН*, ст 5 (строфи 1, 5, 4, 6, 1)
- Гей же до зброї № 117 ст 90
Дж.: *Бере* 1 ст.31, Шморгун ст 16, зап. Г. Добринська в с. Кураш Дубровицького р-ну Мелодійний варіант (2) пісні "Де ж тая слава"
- Гей! Зимно, зимно на дворі № 556. ст. 383
Дж.: *Грицай* №23]
- Гей на півночі, на Волині (2) № 28. ст 23
Див.: Ой там далеко на Волині
- Гей, повстанці українські № 47. ст. 37
Дж.: *СпеУПА* ст 53; *СпівГоліша* ст 28, *Подуфалий* 3, ст 13 Загально відома в УПА і серед населення від 1944 р

- ГЕЙ, ПОЗІР!** (Чи то буря, чи то грим (21)) № 54 ст 44
- Гей, станьмо, браття, як один Додаток ст. 433
 Дж *Подуфалий2*, ст. 30, зап.: В. Подуфалий 1992 р., в с. Жуків Бережанського р-ну, від Теодозії Королишин, 1919 р.и, члена ОУН-УПА
- Гей, степами № 72 ст 55
 Дж. *СлвУПА* ст. 25, *Кап. Банд*, *ПісніУН* ст. 16, *Подуфалий2* ст. 41, Посвіт; плита *Гамін* ч. 8, *МаршУПА*. Автор слів і муз.: Степан Малюца, бандурист, у Львові до 1944 р., через Німеччину до США, помер в Клівленді 1992 р. Виконав пісню під супровід бандури на першому з'їзді УГВР, в Старосамбірщині, в липні 1944 р.
- Гей, там на горі № 153. ст. 114
 Дж. *Берв2* ст. 10
- Гей у Москві (на мотив "Гей на ставі...") № 482. ст 340
 Дж *ЛітУПА* 16- 508
- Гей, Україна понад все (Вже громом грянув гнів народу) Додаток ст 428
- Гей, хлопці, в коло № 74. ст 57
 Дж. *СлвУПА* ст. 150 (стр. 1-4), *СпівГоліша* ст. 13 (стр. 1-4), *Берв2* ст.18 (стр. 1-4), *ЗбірУПА* ст. 5 (стр. 2-5); *Подуфалий2* ст. 58 (стр. 1-4); *лента Гурт* (стр. 1-5)
- Гей, хлопці, до бою Додаток ст. 434
 Дж Шморгун ст. 34, зап. Петро Бенза в с. Муляниці Володимирського р-ну.
- Гей, хлопці, ударим прибоєм (ПІСНЯ ПОВСТАЙЦІВ)..... № 581. ст 400
 Дж.: *Волжаківський* ст. 55, *СіЗ* ст. 350 Автор слів – Микола Щербак, з поеми "Шлях у вчність", написано в Америці
- Гей, хлопці-молодці № 150 ст. 112
 Дж.: *ПісніУН*, ст. 31.
- Гей, чи ж то не яструб (Пісня про командира «Яструба») № 459 ст 319
 Дж «*Саники*», *ЛітУПА* 12 108 Дмитро Карпенко – «Яструб», родом з Полтавщини, колишній лейтенант ЧА, командир сотні «Сіроманців», а пізніше командир куреня УПА-Лисеня Славний погромник німецьких і більшовицьких окупантів України Очайдушний сміливець, улюблений командир, вірний бойовий товариш. Командував у боях під Уклевом П'ятином Загинув в акції на районний осередок Стріліська Нові, Дрогобицька обл., 17 грудня 1944 р., від заблуканої кулі. Нагороджений посмертно Золотим Хрестом Бойової Заслуги першої класи
- Гей, чобіт за чоботом (Як вийшли ми з кривки) № 490. ст 346
- Гей, шуміли смереки зелені (Гуділка) № 598. ст 418
 Дж *Подуфалий1*, *СіЗ* ст. 341 Автор слів Леся Храплива – поетка, письменниця, нар. у Львові; по війні студювала меліцину в Америці – редактор різних пластових видань, авторка численних збірок для дітей (*СіЗ* ст. 387)
- Гей, шуміть ліси і бори (Наша сотня) № 73. ст 55
 Дж *СлвУПА* ст. 124 Автор текету. Богдан Нижанківський («Бабай») – письменник поет сатирик, нар. 1909 р. Зах. Україна по війні в Німеччині, втік в Америку
- Гей, що нам браття нині робити? № 516. ст. 365
 Дж.: Нові Коляди ст. 7
- Гей-гу, гей-га – таке то в нас життя № 472. ст. 329
 Дж.: *ЗбірУПА* 11; *ПісніУН* ст.7, *СлвПласт* ст. 32, *лента Сулим* Переспів пластової пісні І Крушельницького ЛЧ (член пластового куреня «Лісові Чорти»).
- Гейть вороги з України № 92 ст 72
 Дж *Подуфалий2* ст. 13, зап.: В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Гимн Безсмертної Батави (Ми лідари без жаху і без смерті) № 30 ст 24
- ГИМН ПОНЕВОЛЕННИХ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ (1) № 507 ст 359
 Дж *ЛітУПА* 1- 233-4 (рос. й укр. версії), *ЗбірУПА* ст. 13, "3 поезії повстанської боротьби", машинописна збр.рка, 1947 р., «Молода Україна», 1990 № 6, ст. 8; Шморгун

ст 40 Передрук «гимну» з друкованих листочок УПА, 1943 р., 1 стор. Оригінали: Архів ЗП УГВР, тека листочок. фотокопії: Архів «Літопису УПА» Мелодія гімну СССР.

ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ (2) .. . № 508 ст 360
Дж. Борис, ст 51 (табірна пародія гімну СССР тільки в російській мові; подаємо в перекладі) Мелодія гімну СССР

Голово, ти моя нелетальна .. . № 314 ст 220
Дж. Кришук №10, зап.: Кришук М.М. в 1990 р. у с. Конюхи, Козівського р-ну Півня мучеників польських тюрм, написана в 1938 році Мелодійний варіант пісень "Покидаю я рідну Україну": "І нащо мене мати породила"

Голово, ти моя революційна .. . № 316 ст 221
Дж. Неамирущий Г.13 б), зап. Заліщики, 1980 р.

Голово, ти моя сконфіскована .. . № 315 ст 220
Дж. Неамирущий Г.13 а), зап. Заліщики, 1980 р. Мелодійний варіант пісні "Та й нащо мене мати породила"

Гомоніла наша Україна .. . № 170. ст 125
Дж. СпівГоліаша ст 37, Гриценко № 75, Гордєнко ст 132, лента *Тереф 3* №4

Горять вогні, моя Вкраїно, .. . № 138 ст. 104
Дж. Голіаш, зап. с. Потік, р-н Козова.

Грають сурми, грають (Україна, мати, кличе нас повстати) .. . № 9 ст 7
Дж. *Бере 1*, ст 9 (строфи 6 2 5); *ПістУН*, ст 3 (строфи 2, 3, 4, 5, 6); *Подуфалий2* (строфи 1-2, 6, 5), зап.: В. Подуфалий від концертної групи «Студентське Братство» Львів університету ім. І. Франка в 1990 р., під час концерту в с. Котів Березанського р-ну. *Олімпік* № 3 (строфи 2, 3, 4, 5), *Пастушенко* ст 28 (стр. 3а, 2б, 6), Шморгун ст 20, зап.: А. Пастушенко від Ніни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка); лента *Сирко* (строфи 1, 5, 2). Звана також "Марш молодих націоналістів" Повстала в часі польської окупації. Співали і в УПА.

Гуцулка (Гей, шумли смсрехи зелені) .. . № 598 ст. 418

Даремно пробують Вєраїну закути .. . № 8б. ст 67
Дж. Боян

Двадцять-дев'ятого жовтня (*Пісня про «Чайкур»*) .. . № 450. ст. 313
Дж. Неам А-8, зап.: Микулинці, від Рапая, 1976 р.

Де ж тая слава .. . № 116. ст. 90
Дж. Неам Б-8, зап. Буцацький р-н, 1973 р. Мелодійний варіант (1) пісні "Гей же до зброї"

Де ти, миленький мій .. . Додаток ст 425
Дж. Гордасевич

Деся далеко в лісі .. . № 270. ст. 193
Дж. Неам Б:34, зап. Козівський р-н, 1975 р. Див. також вар (1) "У осиню нічку вітер свіще полем"

Дивна новина .. . № 545. ст 377
Дж. Колядки ст. 2; СІЗ ст. 243- *Неам1*

Дівчина голубко .. . № 398 ст 273
Дж. *СлвУПА* ст 98; СпівГоліаша ст. 33; Пастушенко ст 21 (стр. 1 2, 6), Шморгун ст 18 (стр. 1, 2, 6), *Подуфалий3*, ст 52 Пісня з початку 1943 р., коли охотники відходили до УПА на Волинь. Мелодійний варіант пісень "Збирався козак" і "Прошався стрілець з своєю ріднею (3)".

Дні липневі як жар теплі (*про смерть пров. БСБ, про Бирчу*) .. . № 452 ст. 315
Дж. 36 рУПА ст 11

До бою правого (*Пісня холмських повстанців*) .. . № 36 ст 30
Дж. СлвУПА ст 152; СпівГоліаша ст 39; *Юркевич* № 23, лента *Силим* (мел. тут як у "По Холмщині наші") В УПА-док. т.1, ст 312- "пісня укладу виступа «Тараса»" писаря виховника сотні «Вовки» І (ц. зн. слова мел. – тут В. Юркевича, написана

правдоподібно в Америці На нотах Юркевича обр на чол. хор з бандурами – дата 1982 р.) Пісня повстала осінню, 1945 р. Присвячена курінному командирові «Ягоді», також званий «Черник» і «Герой Холмщини», який командував відтинком УПА-«Данилин» Наступ на місто Варяж і Хоробріз відбувся 26 травня 1945 р. Кулеметник із сотні «Вовки» П. д. «Кавка», твердить що цю пісню співали на мелодію «В степу під Херсоном». (Пор. «По Холмщині нашої»)

- До колгоспу стежка проста № 492 ст 347
 Дж. Шморгун ст 84, зап. А. Пашко із с. Вараш Володимирського р-ну
- До правого бою (По Холмщині нашої) № 427 ст 295
 Добрий вечір тобі (Ой радуйся земле...) № 547 ст 378
 Дж. Нов. Коляди ст. 2
- Довкола все затихло № 555 ст 383
 Дж. Грицай №[22]
- Довкола ліс шумить (1,2) № 191 ст 138
 Дж. (2) *СтепУПА* ст.71 (стр. 1, 2, 4, 6), *СпівГоліаша* ст. 11 (стр. 1, 2, 3, 6, 4, 7, 8), зап. С. Голіаш від підстаршин зі школи «Олені», Войтих.вський, Дашко (стр. 1, 2, 4, 5, 8); (1) лента *Білевіч №18*. Мелодійний варіанти (1,2) пісні «Шумлять гаї (В Зелені Свята, в маю рай)»
- Доволі кривди і наруги № 87. ст 68
 Дж. Камінська.
- Доволі мук, неволі і страждання (*Вперед*) № 79 ст 62
 Дж. ЗбірУПА ст. 2
- Доволі нам руїни і незгоди № 3. ст. 3
 Дж. *Неаширущий, Г8*, зап. Стрий від П. Гуштах, 1982 р. Текст як у № 1 (строфи 4, 1, 2, 3, 5, 6) Варіант (3) «Зродились ми великої години» Споріднені мотиви «Чи чуєш гук трагедії малюни» і «Іди від мене ти, моя кохана (2)».
- Доля з мене все глузує № 358 ст. 247
 Дж. Боян, нап.: концтабір Ашвіц, 1943-4 р.
- Дядько Гнат № 485. ст 342
 Дж. лента *Сулм* На мотив: «Ой хто, хто Миколая любить»
- Єднаймося, брати-галичани № 156. ст. 116
 Дж.: *Бере2* ст 34
- Живи Україно, свободним життям № 89. ст 69
 Дж. *Подуфалій2* ст. 8, зап. В. Подуфалій в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Жовтоблакитний стяг № 158 ст 116
 Дж. *Бере2* ст. 40, *Подуфалій3* ст. 5-6 (мелодія трохи інакша, вар. не подаємо), зап. В. Подуфалій 1992 р., в с. Жуків Бережанського р-ну, від Теодозі Королишин, 19.9 р.н., члена ОУН-УПА.
- З вогнем, мечем № 118. ст. 91
 Дж.: Юркевич 1 №10
- З полтавського бою (*Пісня про Мазепу*) № 441. ст. 306
 Дж. *ПіснУН* ст. 30
- З-покад Прип'яті (*КОБРИНЯЧКА*) № 61. ст. 47
 Дж. Хміль №55, *Юркевич* № 28. Автор тексту Іван Хміль (днв. під "На північній нашій кордоні (1) ").
- За власну могутню державу № 8. ст 6
 Дж. Бжеська1; Бжеський, Роман. *Говорить серце*, вид. 1962 р., ст. 49, лента *Каєун*. Автор слів, Роман Бжеський «Дажбожич», співучасник визвольних змагань, співтворець Укр. Нар. Республіки, 1918 р., та автор праць проти московської окупації України. По програвій боротьби за державність в н. осін в Крем'янці і провадив підпільний курс з метою виховати державно-думаючу молодь. Одним з його помічників, Олександр Глушко, поклав цей текст на музику. Обробку тої

музика виконував духовий оркестр польських уланів, в Білій Криниці не підозріваючи тексту "За власну могутню державу" Свідомо молодь Крем'янеччини, Дубенщини, і інших земель, співала її як національний гімн. При переході до повстанців могла або зберегтись музика Глувка, або створитись нова. Марія Казун співає її так як чула вона у в'язниці від повстанок. Олександр Глушко був в'язнем у польських в'язниці в Корці, та "повторником" (двома наворотками) на Сибірі (1939-53 р.).

- За гори сонце заходило № 246. ст. 177
Дж. *Нема* Г-50, зап. Городниця, Городенківський р-н. Мелодійний варіант пісні "Шуми сосни і діброви"
- За лисом, за гаєм № 240. ст. 172
Дж. *Подуфалий1*, зап. В. Подуфалий, на Бережанщині.
- За лисом сонце догоряло № 247. ст. 178
Дж.: лист Анон2
- За муром одцвили каштани (Чи чуєш Юрку?), № 353. ст. 244
Дж.: Кравців (стр. 1-9), Камінська (стр. 1-9); *Берсі* ст. 7 (стр. 5, 2, 1, 10). Мелодійний варіант пісні "Як Лопатинський за кордону (1)". Текст написав Богдан Кравців, з присвятою Юрієві Дачишині, липень-серпень 1933 р., у львівській в'язниці «Бригідки» Ю. Дачишин був арештований в 30-их роках за приналежність до ОУН і засуджений на 20 років тюрми; Кравців попав у камеру де сидів Юрко і Камінська, сама в'язень польських тюрм від 1947-55 р., подає: "В польських в'язницях в 40-50 роках була це найбільш віддушливо співана пісня в жіночих в'язницях. Ми співали дещо змінений текст. Я особисто, ніколи не припускала, що зустріну Юрія з пісні... [Свою історію] розказав мені особисто Юрій Дачишин, який проживає в Чикаго з досить слабим здоров'ям, але ще зі сильним духом". Б. Кравців поет, літературознавець, (нар. 1904) із Зах. України, редактор націоналістичних видань на Україні. Помер в Америці.
- За рідний край (Ми йдем у бія) № 19. ст. 14
За сибіром сонце сходить (про «Кармелюка») № 443. ст. 308
Дж. «Саники», *ЛітУПА* 12. 104, Шморгун ст. 69 (як у *ЛітУПА*) "«Кармелюк» — командир бойовки, родом з Будзанова, Тернопільської області. Непосида й великий очайдух. Тримав у постійному страху ворожу адміністрацію й озброєні більшовицькі банди в цілій околиці. Про його сміливі вчинки між народам кружляє багато оповідань і легенд." (*ЛітУПА*)
- За тебе, рідна Україно Додаток. ст. 441
Дж. Шморгун ст. 36, зап. Г. Добрянська в с. Кураш Дубровицького р-ну. Споріднені тексти "Сидів, читав я дні і ночі", "Сидів я день — думав я нічку", "Сидів я раз з двома друзими".
- Забудь мене, моя матусю (3,4,5) № 330. ст. 229
Дж. (3) *Нема* І 12 (стр. 1-4), зап. Чортківський р-н, (4) *Берсі* ст. 10 (малими нотами, стр. 1, 2, 3); (5) *Пастушенко* ст. 23 (стр. 1-4, 7-8); Шморгун ст. 24, зап. А. Пастушенко від Ніни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка - стр. 5, 6, і варіанти 8-10). Див. "Задай мене, моя матусю (1,2)". Мел. вар. "Свіча горить рожевим світлом", "Сидів я день — думав я нічку", "Сидів, читав я дні і ночі", "Лист опадає ясний місяць".
- Забудьте тугу, № 535. ст. 373
Дж. Нові Коляди ст. 4
- Завтра в далеку дорогу (1) № 223. ст. 162
Дж. *Нема* А. 10, зап. с. Бедринівці Заліщики, від М. Маєвського, 1962 р.
- Завтра в далеку дорогу (2,3), № 224. ст. 162
Дж. (2) листа *Вісник* №24, (3) листа *Гурт*. Текст: *СтівУПА* ст. 100, *Подуфалий2* ст. 48, СпівГолоса ст. 20 зап. від сотенного «Мирона» студента геології у Львові, 1946 р. на Лемківщині. Від Ірени Камінської «Це є пісня співана через сотню «Чер-

ника», яка прийшла рейдом в 44-ім році, в час переходу фронту з Чорного Ліса в Станіславівщині, і це співали в Сурницьких лісах ”

- Завтра в далеку дорогу (4) № 225 ст 163
Дж. Невм Г.6, зап. Городенка, від П. Николашин, 1972 р.
- Завтра в далеку дорогу (5) № 226 ст 164
Дж. Юркевич № 26.
- Заграв блеском..... № 81. ст 63
Дж.: СнівУПА ст. 128
- Задзвонить дзвін (уривок) Додаток ст 425
Дж : Гордієнко ст 63
- Зажурилась Україна № 421. ст 289
Дж. Подуфалій1 (стр 1-3), і Подуфалій2 (стр 1, 5, 7, 6, 8-11), зап. В. Подуфалій, 1990 р. в с. Урмань Бережанського р-ну, від Михайла Кулика, 1930 рн, освіта 6 кл.
“Співали повстанці в селі Урмань, р-н Бережани, та в околицьних селах”
Пор. “Ой у лісі між соснами (...)” Пор. текст “У неділю дуже рано” (3), “Сонце сходить, заходять, хмара”, “Сонце ясне засвітило”, “А в Лапшині, при долині”
- Зайшло за гори сонце № 431. ст 298
Дж : Невм А[22], зап. Гожнішів, від В. Мельника. 1972
- Замело тебе снігом, Вкраїно (Занесло тебе снігом, Вкраїно) № 137. ст. 103
Занесло тебе снігом, Вкраїно № 137 ст 103
Дж. Невм Г.47 (строфи 1-4), зап. Синевідсько, Стрий, Кришук №15 (строфи 1а,1б, 5), зап. Кришук М.М. в 1989 р від учасників фольклорного ансамблю с Поділля, Залищицького р-ну
- Заплакали карі очі (2) № 404. ст. 278
Дж (2) СнівУПА ст 77, СнівГоляш ст 6, Юркевич № 18 і 38, Войтихівський, від В. Дмитришина. Подуфалій2 ст 44, Шморган ст 42 (як у СнівУПА); (3) лента Білевич №42
- Заплакані карі очі (1). № 403. ст. 278
Дж.. Невм А.6, зап. Залищики, від Луців, 1980 р.
- ЗАПОВІТ ПОВСТАНЦЯ (Там за зрубом) № 276 ст. 196
Дж «Сани», ЛитУПА 12: 109.
- Заспіваймо паряночки..... № 567. ст 392
Дж. Невм Б.1 а), зап. Козівський р-н, від учительок, 1976 р.
- Заспіваймо пісні № 145. ст 109
Дж.: Берез ст 20
- Заспіваймо яглички № 568. ст 392
Дж. Невм Б.1 б), зап. с. Золочівки, Козівський р-н, 1977 р.
- За шумить ліси діброви (Повстанська Пісня) .. № 596 ст 416
Дж. Голяш №91
- Збирався козак (Вибирався козак) № 220 ст 159
Дж. Крилач у ЛитУПА 14. 53 (строфи 1-4, 6-9) Олійник № 8 (строфи 1, 2, 5, 3, 4, 6-9) Голяш15 (строфи 1-9); на ленті Невм1 Мелодійний варіант (1) пісні “Прощався стрелець з своєю ріднею (3)” і “Дівчино голубко”
- Збудись могутня Україно (1,2) № 82 ст 63
Дж (1) ЮнШлях (строфи 1-3, 6), (2) СнівУПА ст 46 (строфи 1-3, 6); ЗбірУПА ст 10 (строфи 1, 2, 6, 3), СнівГоляш ст 3 (строфи 1, 6, 3); Войтихівський (строфи 1, 3, 6), а) від Г. Собчука, б) від В. Дмитришина, Гордієнко, ст 23 (строфи 1, 2, 4); Шморган ст. 5, із репертуару хору Рівненської «Просвіти» (строфи 1-3, 5, 6, без приспіву) Голяш записав текст у підстаршинській школі в Старосамбірщині, куди вона прийшла зі школи УПА «Олені» на горі Магура. Загально відома в УПА
- Збудись Україно, повстань № 83 ст 65
Дж СнівУПА ст 48, СнівГоляш ст 19; Юркевич № 31, СнівПласт ст 70; Гордієнко, ст 64. Вар.: “Українська пісню, заграми”

- Згадай, згадай останнє кохання № 396 ст 271
 Дж. Каплуба №50 (з Бريدцини) (стр. 1-3, 5); Шморгун ст 91 (стр. 1-5), зап. С. Українець від І. О. Українця із с. Горбаків Гошанського р-ну, лента *Теребенко3* №2 спів Теребенко. Загально відома в УПА і серед населення
- Згадай же, Мамцю, той же вечір № 336 ст 233
 Дж. *Неам* А.14, зап. Городенка від В. Василів, 1972 р.; *Неам* Г.42, зап. с. Нижній Івачів, Тернопільський р-н. Мелодійний варіант (2) пісні "В вишневому саду гуляв".
- Згадай мене, моя матусю (1,2) № 329 ст 228
 Дж.: (1) *Неам* Б.19 (строфи 1-5), зап. Чортківський і Заліщицький р-ни; (2) *Кришук* №36 (строфи 1-3, 6), зап. Кришук М.М. в 1989 р. від Новоринської Е.І., 1932 р.н., у с. Конюхи, Козівського р-ну (Улюблена пісня УПА) Мелодія варіанту 2 – загального вжитку, на цю мелодію також "Бувало вип'ю шклянку пива" Варіант "Забудь мене, моя матусю"
- Зголосився до повстанців (*Повстанець*) № 408, ст 281
 Дж. *Юркевич* № 7, 13 Два рукописи тексту а) "Слова та мелодія кобзаря «Сприня» (В. Юркевич), літо 1945 р." б) "Друзям з сотні «Булава» присвячує чотовий «Юрченко». Ніварк, Нью Джерзі, 1958 р. Слова і мел. «Юрченко» (В. Юркевич)" На нотах (Юркевича обр. на чол. хор з бандурами) дата 1958 р.
- Зголосився комар до повстанців № 480, ст 339
 Дж. *СпівУПА* ст. 117, *ЮнШлях*
- Зелений гай, пахуче злля (4) (*Сон*) № 341 ст 236
 Дж. *Неам* Б.48 а), (стр. 1, 2, 6) зап. Бережанський р-н, *Пастушенко* ст 13 (стр. 1-7), Шморгун ст 23, зап. А. Пастушенко від Ніни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка) Мелодійний варіант (4) пісень "Ой там у лузі при дотині (2)" "Чужинче, йди скажи Україні" (мел. 2-ої стр.)
- Зелений гай, пахуче поле (1) (*Сон*) № 339 ст 235
 Дж. плита *Мама*; лента *Білевич* №46 (з плити) У МаршУПА: " "Сон", слова Грабовського, зап. від бандуриста Грицька Смирного з Дніпропетровська, який загинув в Комарні, Галичина, з рук МГБ."
- Зелений гай, пахуче поле (2,3) (*Сон*) № 340 ст 236
 Дж. (2) *Неам* Б.48 б) стр. 1) зап. Заліщицький р-н, (3) *Неам* Г.10 (стр. 1-4), зап. с. Дуліби, Стрий Мелодійний варіант (3) пісень "Ой там у лузі, при дотині (2)" і "Чужинче, йди скажи Україні" (мел. 2-ої стр.)
- Земле рідна, моя Батьківщино № 593 ст 411
 Дж. *Немирущий* А.[20] Написав. Іван Невмирущий, 1988 р.
- Зібралися всі повстанці Додаток ст. 425
 Дж. Гордасевич. Мабуть на мелодію нар. п. "Зібралися всі бурлаки"
- Зів'яли квіти відійшли (2) (Осіньні квіти вже зісхли (1)) № 177 ст 129
- Зіяли, Кобзарю, сину музи (1, 2) № 447, ст 311
 Дж.: (1) *Неам* А.3 (строфи 1-5, 8, 7, 9) зап. с. Смолянка, р-н Козів, від І. Остахів (2) *Подуфалиш* ст. 38 (строфи 1-3, 5-9, муз. малими нотами та з нар. 1) і 2)), зап. В. Подуфалиш 1991 р. від ансамблю «Союзу Українок» с. Боків Підгаєцького р-ну
- Зірвалася хуртовина № 210, ст. 151
 Дж. *СняПлат* ст. 138, *Юркевич* № 19, *Одійник* № 7, *Подуфалиш* ст. 49; лента *Білевич* №39
- Зорі померкли № 552 ст 381
 Дж. Нові Коляди ст. 3.
- Зоршла золота заграва № 163, ст. 120
 Дж. *Бере2* ст 36 (строфи 1, 2, 3, 4); *ПісніУН* ст 22 (строфи 1, 3, 6), Записки5 (від Голяшів вив. вчче, а стр. 5 із неідентифікованої копії із газети) Споріднені мелодії див. під "Сього року сумні свята (1)" Стр. 6 використана у пісні "Чужинче, йди скажи Україні" Слова Володимира Янова, присвячено крутинським героям (див. також у текстових примітках) – поет, психолог, соціолог (нар. 1908., із Львова

Один з провідних діячів українського студентського руху на ЗУЗ у 1930-их рр., в'язень польських тюрем і концтаборів в Березі Картузькій, по війні у Франції, член НТШ, ректор УВУ, провідний діяч Українського Християнського Руху, учасник багатьох міжнародних наукових конгресів

Зоря ясна засвітила № 560. ст 386

Дж. Грицай №24а

Зродились ми великої години (1)..... № 1. ст. 1

Дж. ноти Кардам за пісенником «Гомін Воли», 1941 р., плита *Вічна Слава УПА* (строфи 1, 2, 6.), *Подуфалий*2 (строфи 1-3, 5, 6 подає за жур «Тернопіль, №1, 1992 р»), ст 43, муз. за пісенником «Гомін Воли» 1941 р); *Подуфалий*3, ст 3 (строфи 1-6, із *За Україну*, ст 30, музика обох варіантів), *Записки*7, ж *Сурма* №1, ст 3 (строфи 1, 2, 6.), *Бере*2 ст 37 (строфи 1, 2, 6.) «Молода Україна» №3, ст 6 (строфи 1, 2, 3, 4), «Молодий Націоналіст», 199-?, ст 8, Войтихівський, вид В. Дмитришина (строфи 1, 2, 5, 6), Шморгун ст 8 (строфи 1, 2, 6 вар.) зап. Софія Созонюк із Рівного. Проголошений як Гімн ОУН у Відні, 1929 р. Автор слів – Олесь Бабій (нар 1897, помер в Чикаго) поет, прозаїк, перекладач і літературознавець, член ОУН, польський політв'язень, автор поеми «УПА», що вийшла в Америці

Зродились ми великої години (1) вар № 1. ст 1

Дж. *За Україну* ст 30, *Подуфалий*3, ст 3 Варіант строфок 1, 4, 6

Зродились ми великої години (2)..... № 2. ст 2

Дж. *Пісня* УН, ст 1; лент. *Сулим* Споріднені мотиви. "Чи чуєш гук зрадливої машини" і "Іди від мене ти, моя кохана (2)"

Зродились ми не з крови але в дійсність (1,2) № 10. ст 8

Дж. *СпівУПА* ст 133; *Спів* Голіаша ст. 7, *Кашуба* № 49 (із Брідщини); Шморгун ст. 80, зап. Л. В. Вельск, уродженка с. Гутвин Костопільського р-ну, (2) *Бере*1 ст 14; Войтихівський, лист Шиндіюра, *Подуфалий*3, ст 14, (1) ленти *Гурт, Сулим*. Співали повстанці на Волині і в Брідщині, 1943-44 р

Зродились ми не з крови але з дійсн № 10. ст. 8

Див. Зродились ми не з крови але в дійсність.

Зродились ми не з мріі але з чину № 10. ст 8

Див. Зродились ми не з крови але в дійсність.

І був тихий всмір (Темна нічка була) № 321. ст 223

Дж. (1) *Нема* Б.13 (строфи 1-4, 7, 6, 9), зап. з Тернопільщини, (2) *Бере*2 ст 6 (стр. 1-9), часопис «Волинь» (строфи 1-6) (3) Мелодія варіанту "В четвер по полудню" (текст у № 420, ст 289) подана малими нотами у вар. (2), Шморгун ст 107 (стр 1-7), зап. О. Пол. мирчук від Г. З. Куделко із Радивилова. Співали в роках 1944-47

І горді ми, що боремось за волю (вривок) Додаток ст. 425

Дж. *ЛитУПА* 12 145. із спогадів Михайла Неболи («Голка») Улюблена пісня сотенного «Чорного», із сотні «Бурлаки»

І знову заграли сталеві сурми. № 20. ст. 15

Дж. *Пісня* УН, ст 32, "з репертуару в'язнів мордовських концтаборів". Мелодійний варіант пісні "В степу під Херсоном" і її вар.

І знову хмари почорніли № 37. ст. 31

Дж. *Невмирущий* Б.27, зап. Борщівський р-н, із Самбірщини (строфи 1-5); Куличик, на ленті (строфа 5) Мелодійний варіант (1) пісні "Там по під лісом, темним бором", див. також її примітки

І нащо мене мати породила (1,2) (Нащо мене...) № 364. ст 251

Дж. (1) *Нема* А.23, зап. Тернопіль, лікарня, від Марії Сич; (2) *Подуфалий*2 ст 54 (стр. 1, 2, 4) зап. В. Подуфалий, 1990 р., в с. Жуків, Бережанського р-ну, від учасників худ. самодіяльності Л.Коли № 12, м. Дрогобича. Мелодійний варіант пісні "Покладаю я рідну Україну" і "Голово, ти моя неслатанна" Споріднена пісня – "Та й нащо мене мати породила" Пор. "Нащо ж мене породила" № 253

- І шумить і гуде Додаток ст 448
 Дж. *Подуфалий* 1 ст. 90, за "Збірником революційних пісень" част. 1, 1947, ст. 63
- Ідея в праці вас злучила (про «Дона», «Степа» і «Руха»), № 466, ст. 324
 Дж. «Сани», *ЛитУПА* 12 102. Михайло Сулук – «Дон», нар. 1921 р. у Новосітках, Пшасецького р-ну, Тернопільської обл. Тракторист. Член ОУН від 1929 р., чотовий УПА, булавний лицар Бронзового Хреста Бойової Заслуги. Згинув 23 лютого 1947 р. у бою в Загайцях. Ілько Нагудишин – «Степ», нар. 1924 р., селянин, член ОУН з 1942 р., виступ УПА, двічі, ранений у боях, лицар Бронзового Хреста Бойової Заслуги. Згинув 23 лютого 1947 р. у бою в Загайцях. Ілько Сулук – «Рух», нар. 1920 р. в Новосітках, столяр, член ОУН з 1936 р. Співняв функцію зв'язкового при різних проводах, аж до обласного включно. Дуже бойовий. Видзначений Бронзовим Хрестом Бойової Заслуги. Впав у бою з більшовиками в рідному селі восени 1948 р.
- Іди від мене ти, моя кохана (1,2,3,4) № 401 ст. 276
 Дж. *СпівУПА* ст. 159; Крилач – у *ЛитУПА* 14:147; *СпівГоліша* ст. 21, зап. від учасників школи «Олені», 1944 р., *ЗбірУПА* ст. 6; (4) *Подуфалий* 2 ст. 51
 "Повстанська пісня із репертуару бандуриста віртуоза Зіновія Штокалка (1920–1968)", з лент (1) *Білевиц* №9 (2) *Білевиц* №20 (з плити, співає З Штокалко). Мелодійний варіант (3) пісні "Чи чуєш гук зрадливої машини", Мелодію (1) також подають в ритмічному виді варіанту (3), але всюди висімки без крапок і з відхиленнями подані малими ногами (= вар. (2)). Співіднесені мотиви: "Зродились ми великої години (2)", "Доволі нам руїни і незгоди".
- Іди від мене ти, моя кохана (5) № 576 ст. 396
 Дж. *Гнатюшин* №68
- Ідуть по степах (1) № 583 ст. 401
 Дж. *Гнатюшин* №61; Хміль №61. Автор тексту Іван Хміль (дівч. під "На північчю наших кордоні (1)").
- Із гір Карпат лунає пісня волі (1,2) (*Марш «Сіроманців»*) № 25 ст. 20
 Дж. (1) *Невмирущий А І*, зап. с. Коремечі, р-н Перемишляни, від М. Савчука (2) *ЮнШлях: Подуфалий* 2 ст. 36. Марш куреня «Сіроманці» поширилася в Карпатах та за лінією Керзона 1944 р. Стала загальною відома в УПА.
- Із гір Карпат несеться гомін волі (3) (*Марш «Сіроманців»*) № 26, ст. 21
 Дж. *ЛитУПА* т. 12 ст. 131 (з журналу «На чатах», р. І, ч. 1, 1944 р.), *СпівУПА*, ст. 41, *СпівГоліша* ст. 5; *Берві* ст. 22 (строфи 1-3); *ПісніУН* ст. 2, *Шморган* ст. 50 (стр. 1-3), зап. С. Бабій від свого брата Кліма у 1966 р., м. Рівне, плита *Мамо*. Див. під вар. 1,2.
- Із ліса між кущами (В погідний день раненько)..... № 418 ст. 287
- Із московського болота № 171, ст. 125
 Дж.: *СпівГоліша*, ст. 37; *лентаГоліша* спів. С. Голіш.
- Із слів моїх "Люблю", зродилось № 392 ст. 270
 Дж. *Нем* Г 12 б), зап. Команчичи, від Гриця 1976 р. (музика подана вар. "Під небом чужим я скитаюсь" (1)).
- Із Трускавця до Городка № 97, ст. 74
 Дж. *Записки* 3 зап. З.Л. від П. Пільківа, Торонто, 1990 р. Мелодія, вар. стрілецької пісні (Р. Купчинського) "Заквітчали дівчатонька" (Купчинський, ст. 44).
- Ізійшов місяць із-за хмар № 377 ст. 259
 Дж.: *лента Білевиц* № 14, М. Громівко, ст. 59
- Ішли ми до бою темними лісами № 94, ст. 73
 Дж. *Подуфалий* 2 ст. 33 зап. В. Подуфалий в 1991 р. в с. Лапшині Бережанського р-ну, від Степана Дубницького, 1927 р.н., освіта 4 кл., та від Марії Дубницької, 1933 р.н., освіта 7 кл. Мелодійний варіант пісень "В степу під Херсоном", "По Холмщині яшній", "Всю н.ч. не вгавала" і "І знову заграли сталеві сурми"

- Йшли три повстанці (про Василя і Миколу) Додаток ст 446
 Дж. Шморгун ст 86, зап. Павло Сова із с. Демидівка Млинівського р-ну
 Ця трагедія відбулася в с. Підвисоке Радивилівського р-ну
- Йхав Гітлер на вичокку № 498. ст. 353
 Дж. лента Гурт (спів С. Бабяк), ЛітУПА 5 178 (стр. 1, 4а).
- Йхав козак через місто № 373 ст 257
 Дж. Кульчик (із Самбірщини). Варіант (2) пісні "Соловю, рідний брате"
- Йхали повстанці з поля № 488. ст 344
 Дж.: Грицай №[8]
- Йдуть по степах (2) № 584 ст 402
 Дж. Хміль №61 Автор тексту: Іван Хміль (див. під "На північній нашій кордоні (1) ")
- Йшли дівчата воду брати Додаток ст 440
 Дж. Шморгун ст 68, зап. М. Федоришин від Віри Степанюк із с. Волошки Рівненського р-ну, «Волинь»
- Київ зажурився (Київ журиться) № 517. ст. 365
 Дж.: Грицай №[19]
- Клонюся Тобі, Коляско Мрій № 588. ст 407
 Дж.: Хміль №52, ноти З. Л. Автор тексту: Іван Хміль (див. під "На північній нашій кордоні (1) ")
- Князь Київ журиться (Київ зажурився) № 517 ст 365
КОВРИНЯЧКА (З понад Прип'яті) № 61 ст 47
 Дж.: Хміль №55, Юркевич № 28 "Пісня повстала 1944 р. в селі Дивна – Кобринь, Полісся" Автор тексту: Іван Хміль (див. під "На північній нашій кордоні (1) ")
- Козаче, козаче – я тобі не вірю № 397 ст 272
 Дж. Білевич №42 (з ялти)
- КОЛИСКОВА – Ю. Шухевичу (Спя дитино, поки спиться) № 601. ст 420
 Дж.: Добощ №78.
- Край дороги, край дороги (Україно, Україно) № 115 ст 89
 Дж. Строби 1-4. Неам Б:6, зап.: Заліщицький р-н, 1972 р. Дальші строфи, див. "Україно, Україно" Мелодійний варіант (1) пісні "Україно, Україно".
- Кризь ліси дорота № 413 ст 284
 Дж. лента Білевич №35 (з плити).
- Кризь хмари № 149. ст 112
 Дж.: Вперед ст 30; Кардаш
- Куди вітер хмари носить № 334. ст 232
 Дж. Неам Б 59, зап. Тернопільщина, 1976 р. Мелодійний варіант пісень "Нема щастя, нема долі" і "А в неділю, дуже рано (1)". Споріднена мелодія "Сонце сходить і заходить (4)".
- Лав наших залізних (Марш «Месників») № 52 ст 41
 Дж. Гетьманець, ЛітУПА 16: 454; Сіз:196 і 227, мел. зап. З. Л. від Е. Штендери, Торонто 1992 р. (останні 4 такти реконструювані-неоригінальні). Автор тексту: Петро Волош-Василенко («Волош», «Полтавець», «Гетьманець») – нар. 1921 р. в с. Витовцях, Яготинського р-ну на Полтавщині. Поет, редактор підпільних видань ОУН і УПА, воляк УПА. Загинув смертю героя в бою з польсько-більшевницьким військом 21 травня 1946 р. в лавах УПА за так зв. Лінійку Керзона (Сіз ст 362, ЛітУПА 16: 482)
- Лента за лентою (Вже вечір вчоріє) № 428 ст 296
 Лети, моя думо в вечірню годину (1) № 386. ст 266
 Дж. Неам Б 71 б), зап.: Заліщицький р-н, 1974 р. Купчинський ст 53-4, Голян.2 №108 (з Воркути); Борис, ст 33. Мелодія Купчинського інакше, подана в джерелі Купчинський ст 53-4.

- Лети, моя думо, лети моя пісню (2) № 387. ст. 267
 Дж. Неам Б:71 а), зап. Шумський р-н, 1975 р., Неам Г:11, зап. с. Залісш. Шумського р-ну, Тернопільської обл., від Максимюк, Євгені Миколаївни, 1975 р.
- Лети, моя думо у пізню годину № 386. ст. 266
- Летіла зозуля горами долами № 252. ст. 179
 Дж. Неам Б:50, зап.: Козівський р-н, 1975 р., Неам Г:29, зап. с. Покропивна, Козівський р-н
- Лецівська коломийка (Ой Лецівко, Лецівочко) № 141. ст. 106
- Лечу до вас в різдвяний час № 309. ст. 217
 Дж. Голяш1 №94 Авторка — в'язень-повстанка живе в Англії Мелодія "Ой там далеко на Волині". Співали дівчата-підпільники в польських тюрмах
- Летється пісня буревісна № 59. ст. 46
 Дж. плита Пісні УПА ленти Білевиц №45 Терещ3 №3 Загально відома в УПА : серед населення Текст пристосовували до околиці "на Лемківщині", "на Волині" і т.п.
- Ліне пісня буревісна (переств І Хміль, № 60. ст. 46
 Дж. Хміль №54. Автор тексту Іван Хміль (див. під "На північнім нашім кордоні (1)")
- Ліни, пісню, ген до неба (Пісня кинотників УПА, Додаток. ст. 426
 Дж. Оберішин. Пісня вивчена від повстанців, в Тернопільщині, 1947 р.
- Лист опада і ясний місяць. Додаток. ст. 439
 Дж.: Подуфалий3 ст. 78, зап. В. Подуфалий, в 1991 р. від Романа Клемана, 1947 р.н., із Руда Рогатинського р-ну Мел. вар. (у мінорі) "Сидів я день ~ думав я нічку", "Сидів, читав я дні і ночі", "Забудь мене, моя матусю (3)" Пор.: "Ой там у лузі, при долині (1,2)", "У Бишках на край лісу"
- Лірична пісня УПА (Сльози скотились з її очей) № 293. ст. 208
- Ліс твій батько, нічка твоя мати № 56. ст. 45
 Дж. лента Сулим І Сулим «Лісний» " Я її співав! І з того дали мені псевдо «Лісний»",
- Літня зірка нічка № 292. ст. 207
 Дж. СпівГоляш3 ст. 29, лента Голяш, спів С. Голяш Співали повстанці на Лемківщині
- Лічу в неволі я дні і ночі № 357. ст. 246
 Дж. Неам Б:57 б), зап. Кременецький р-н, 1974 р.
- Лунає клич (1,2) № 62. ст. 48
 Дж. Голяш1 № 93; Голяш3, Войтихівський, від В. Дмитришина, лента Дерех.
 Оригінально стрілецька пісня, на слова А. Лотоцького а на мелодію "Wacht am Rhein" (див. вар. 3) Співали повстанці на Лемківщині на Святі Зброї, 31 серпня 1946 р. в лісах над селом Затварниця, повіт, Лісько. Загально відома в УПА і серед населення
- Лунає клич (3) № 63. ст. 49
 Дж. Сурма ст. 128, Ой у лузі, ст. 21 (Див. "Лунає клич (1,2)")
- Лунає клич (4) № 64. ст. 49
 Дж. Записки4 зап. З.Л. від М. Семка, Торонто, 1990 р. (Див. "Лунає клич (1,2)")
- Люба матусю, чи пам'ятаєш (1) (ПРОЩАЛЬНА) № 331. ст. 230
 Дж. Берв2 ст. 27, Шморгун ст. 91, зап. Л. Якобчук у с. Ходоси Рівненського р-ну.
- Люба матусю я все думками (2) (Люба матусю, я все до тебе) № 332. ст. 231
 Дж. Гордасевич; лента Царинник, Борис, ст. 38 (стр. 1, 2, 3, 6, 5), Шморгун ст. 91 (стр. 7), (див. під вар. (1)). Мелодія подана малими нотками під № 331

<i>Марш куреня «Бойків»</i> (Світить місяць понад темним лісом)	№ 34	ст 27
<i>Марш «Месників»</i> (Лав наших залізних)	№ 52	ст 41
<i>Марш Молоді</i> (Як сонце заслонить)	№ 595	ст 414
<i>Марш «Різуниців»</i> (В Чорнім лісі (1))	№ 12	ст 11
<i>Марш «Різуниців»</i> (В Чорнім лісі, густім борі (2))	Додаток	ст 428
<i>Марш «Сірих воєків»</i> (Нестримним потоком)	Додаток	ст 427
<i>Марш «Сроманців»</i> (1,2) (Із гір Карпат лунає пісня волі)	№ 25	ст 20
<i>Марш «Сроманців»</i> (3) (Із гір Карпат несеться гомін волі)	№ 26	ст 2
<i>Марш сотні «Орли»</i> (Що за військо це)	№ 95	ст 73
<i>Марш сотні «Орлів»</i> (1) (Без рідної буди)	№ 51	ст 40
<i>Марш сотні «Орлів»</i> (2) (Без рідної буди)	№ 578	ст 397
<i>Марш «Україна»</i> (Чорними хмарами вкрита руйна)	№ 597	ст 417
<i>Марш сотні «Хрина»</i> (Ми сотня лемківська завзята)	№ 31	ст 25
<i>Марш УПА - Захід</i> (Ми тицарі без жаху і без смерті)	№ 30	ст 24
<i>Марш «Чорного Лісу»</i> (1,2) (Ми сміли воїни суворі)	№ 50	ст 40
<i>Маршерують вже повстанці</i>	№ 75	ст 58

Дж. *СнівУПА* ст 12, Купчинський, ст 57 132, *СнівГоліш* ст 6, *ПісніУН* ст 17, *Подубайай* 2 ст 23, лента *Волесі* №6. Сл і муз написав Р Купчинський, у Кракові, 1941 р. для куреня Р Шухевича-Чупринки (для інформація походить із машинопису Романа Купчинського "Список моїх пісень", Нью Йорк, 1968) Назви "Маршерують добровольці", "Маршерують вже повстанці", а в *СнівУПА* "Гей, маршують вже повстанці" Стала загально відома в УПА і серед населення Мирослава Кальба, "голова" ДУН (Дружини Українських Націоналістів), у листі до "Гомін України", (Катьба2): " ми в ДУН співали і уже в 1941 році автором її слів і музики був сот Роман Шухевич В Нойгаммері на другому поверсі будинку, який займав Шухевич, в коридорі було фортепіано, при якому декілька вечорів сидів Шухевич і, граючи, писав і справляв ноти до маршу 'Маршерують добровольці' ". Тому, що ДУН не мали жодної своєї пісні, Шухевич подарував їм Після розв'язання куренів ДУН в грудні 1942 року майже всі учасники перейшли до УПА Принесли вони зі собою і нашу пісню 'Маршерують добровольці' " Можливо, що Шухевич "грав і справляв" пісню, випробовуючи новий твір отриманий від Купчинського.

<i>Мість партизана</i> (Бряцять зброя, скрипить віз)	№ 65	ст 50
<i>Ми зродилися із крові народу</i>	№ 4	ст 3

Дж: *Вперед* ст 32; *Берез* ст.3 (строфи 1, 3, 2); ж *Сурма* №1, ст 1, *Шморгун* ст 59 (стр. 1 [помилково подано стр. 2 із "Ми українські партизани"], 3, 4), зап. Софія Созонюк із Рівного. *За Україну*, ст 34, *Подубайай* 3, ст 11 (стр. 1-3, мел. з малими нотками, і з вар. приспіву; плита *Вічна Слава УПА, Записки* 7.

<i>Ми йдем вперед</i> (мел. з кол. УГА)	№ 5	ст 4
Дж.: <i>Вперед</i> , ст 22 (стр. 1, 2), <i>Ліра-Сурма</i> ст 594 (стр. 1, 3, 4), <i>ПісніУН</i> , ст 19, <i>СнівПлат</i> ст 117, на ленті, <i>Гурт</i> . Пісня УГА з часів чортківської офензиві, 1919 р. Загально відома в УПА Автор слів і мелодії Л. Лепкий. Написана у червні 1919 р. у Чорткові з нагоди перемоги над галерчиками		

<i>Ми йдем у бій</i> (За рідний край)	№ 19	ст 14
Дж. <i>Невирущий Г</i> 18, зап. Бережани, від І. Соня, 1978 р. (строфи 1, 2, 3), Купчинський ст 45, 59, 130, 132 (строфи 1, 2), <i>Ліра-Сурма</i> , ст. 590 (строфи 1, 2), Голіш 1 ч. 102 (тут подані останні 4 рядки тексту), плита <i>Мама</i> . Сл Романа Купчинського Назва «За рідний край» уживана головно для твору М. Гайворонського, де перекинутий текст другої половини першої строфи на початок, а друга строфа уживається в роді «рефрену» у Купчинського тільки ці дві строфи, за додатковими строфами гл. текст і примітки		

- Ми лідари без жаху і без смерті (*Гімн Безсмертної Батави*) № 30 ст. 24
 Дж. *СпівУПА* ст. 7; *ЛітУПА* 16 228; *ЗбірУПА* ст. 9; *СіЗ* ст. 53 (з журналу УПА для молоді «На чатах», ч. 1, Україна, 1946 р.); *ЮнШлях*, Войтихівський, від В. Дмитришина, *СпівГоліша* ст. 1; «Молода Україна», 1990 № 6, ст. 8, *ПодуфалийЗ*, ст. 7. На вірш Василя Пачовського «Гімн безсмертної батави», з прийнятий командуванням УПА як «Марш УПА-Захід» В УПА і почали співати під кінець 1944 року, а поширився по цій Галичині 1945 року Василь Пачовський (1878-1942) поет-молодомузичець, драматург, політичний діяч, активний учасник Листопадового зриву, бісець УГА (*СіЗ* ст. 381)
- Ми молоді хлопці лісові (Гей, хлопці, а коло) № 74 ст. 57
 Ми не дамо катувати народу Додаток ст. 432
 Дж. *За Україну*, ст. 41, *ПодуфалийЗ*, ст. 17
- Ми не з йдемося вже ніколи № 371 ст. 256
 Дж. *Неви* Б 70, зап. Бережанський р-н, 1975 р
- Ми нині тут - а завтра там № 203 ст. 146
 Дж. *лента Билевич №9* А Дербіш (з «Веселого Львова»)
- Ми ні за Сталіна, ні за Суворова (упивок) Додаток ст. 425
 Дж. П. Просвітянин «Микола Дужий», *Визвольний Шлях*, ч. 12, 1991 р., ст. 1479
- Ми партизани № 48 ст. 38
 Дж.: *СпівГоліша*, ст. 4 (строфи 1-6), зап. С. Голіш від сотенного полтвуховника «Липового» з курення к-ра «Прута» 1945 р., Юркевич № 3 (строфи 1, 3, 2); Войтихівський (строфи 1, 2, 4, 3, 5, 6), від Г. Собчука; *лента Терещів*. У Юркевича подано «сл. «Роланд Різак», муз. Мілько Халупа, родом з Самбора, абітурієнт 2-ої Акад. Гімназії, у Львові, 1944 р. Пісню уложено зимою 1944 р. в бункрі над с. Недільною, Старо Самбірщина. На Закерзонні перенесли її друзі з сотні «Сокола», 1-ша сотня куреня «Прута» липень, 1945 р.»
- Ми переможемо № 66 ст. 50
 Дж. «*Саник*», *ЛітУПА* 12: 115; *ПодуфалийЗ*, ст. 31
- Ми по таборах і тюрмах (2) № 167 ст. 123
 Дж. *Берв1* ст. 8 (Строфа 1 - як тут; строфи 2 і 3 - як в попереднім номері); *Шморган* ст. 93 (своєрідний варіант - два примітки), зап. Л. В. Велесик, уродженка с. Гутаки Костопільського р-ну, Бжеська1, *лента Кавун*. Мелодія народний варіант мелодії Купчинського. Тільки перша строфка годиться з текстом Купчинського Кавун «Улюбленою піснею [повстанців] була ... «Ми по таборах і тюрмах» Повстанці знали, що їх чекає люта доля, що їм прийде бути на каторзі московській багато років, і тому вони часто співали цю пісню і любили її дуже.» Пор. «По таборах і тюрмах (1)»
- Ми поклялись не розставатись (*Пісня*) № 587 ст. 405
 Дж.: *Хміль №58*, *ноти З. Л.* Автор тексту Іван Хміль (див. під «На північчю нашим кордоні (1)».)
- Ми сини могутньої країни № 144 ст. 109
 Дж. *Берв2* ст. 2
- Ми сміли воїни суворі (1,2) (*Марш «Чорного Лісу»*) № 50 ст. 40
 Дж. *ЛітУПА* 4 28, *СіЗ* ст. 102, *лента Неви1* (на мелодію Ми українські партизани) (2) *Добри* № 80 Мелодійний варіант (2) пісні «Ми українські партизани» Автор тексту Марко Боеслав - поет-упиць, родом із Західної України. Член ОУН з 1930 р., з 1942 р. у лавах УПА. Доля поета невідома. (*СіЗ* ст. 357)
- Ми сміло в бій підем (Ми сміло йдемо у бій) № 182 ст. 133
 Дж. *Берв1* ст. 35, Червона Калина, ч. 18 Мелодійний варіант пісень «Сонце ясне засвітило», «У неділю дуже рано (3)» і «У неділю до полудня» У Червоній Калині децю інша мел. Н. Нижанківського

- Ми сотня лемківська завзята (*Марш сотні «Хрїна»*) № 31 ст 25
 Дж. *СпівУПА* ст 136; *СпівГолыша* ст 14, Войтихівський, від В Дмитришина.
 Мелодійний варіант пісень "Як мати закута в кайдани" і "Чи чуєш, мій друже юначе". Пісня повстала 1946 р. Згадані в пісні «Вітер» це поручник, к-р чоти.
 «Омелько» – хорунжий, к р 1-ої чоти і заступник командира сотні. Вичислені села
 це місця де відбувалися битви б-и к-ра «Хрїна»
- Ми Українські Революціонери № 85 ст 66
 Дж. *Боян*.
- Ми українські партизани № 49 ст 39
 Дж.: *СпівУПА* ст 113 (строфа 1); *ЗбірУПА* ст 8 (строфи 3, 2); *ЮнШлях*; *ПісніУН* ст 15 (строфи 2, 3); *Берег* ст 37 (строфи 2, 3, 1), *Плита Вічна Слава УПА*, *Записки?*,
Подуфалій 2 ст 32 (на мелодію "Ой, там далеко на Волині"), зап.. В. Подуфалій.
 1992 р., в с. Жуків Бережанського р-ну від Галини Бойко, 1928 р.н., освіта – 4 кл.,
 лента *Білевич*. Мелодійний варіант (1) пісні "Ми сміли воїни суворі" (2)"
- МИЛИЙ (Там у ліс, при доріжці) № 416 ст 286
- Минули вже літа № 479 ст 337
 Дж.: *Боян*; *Кришук* №25, зап.: Кришук М.М. в 1989 р. від Кришук М.В., 1923 р.н., у
 с. Колодівка, Підволочиського р-ну. Боян подає автора слів і музики: Василя
 Іваника, а дату-місце написання: концтабір, Авшвиц, 1943–44 р. Подаємо
 реконструкцію на основі головної версії Бояна (додаємо секвенційне підвищення
 мелодики в середині пісні і ритмічні узлагіднення, а текст 2-ої строфи зліплений із
 обох джерел.)
- Минуло все як сон (Доле, чогось така проклята) № 479 ст 337
- Місяцю зоряний № 324 ст 225
 Дж.: *Неви* Б.46, зап.: Тернопільщина, 1975 р.
- Місяць жовтень, це вже осінь (Не сумуй, дівчино мила) № 375 ст 258
 Дж. *Боян*, нап. концтабір Авшвиц, 1943-4 р.
- Місяць на небо виходить № 501 ст 354
 Дж.: лента *Гурт* (спів. С. Бабак)
- Мов олень той (1) (*Базар*) № 106 ст. 80
 Дж.: 1) *Невириуций* Б.11 (стр. 1-3, 5-10, 12-14), зап. Бучацький, Монастирський р-н,
 1971 р., *Берег* ст 38 (стр. 1-3, 5, 8-10, 13-14) *СпівГолыша* ст 25 (стр. 1-3, 5, 7-10, 12-
 14), *ПісніУН* ст. 23 і 26 (стр. 1-5, 7-14); (2) *Пастушенко* ст 27 (стр. 1-3, 5, 6, 8-10, 7,
 мел. вар. малими нотами), *Шморган* ст 20, зап. А. Пастушенко від Ніни Гаврон із
 с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка, + стр 14). Ослідує
 подію під містом Базарем 21 листопада, 1921 р., коли російські окупанти
 розстріляли 359 воїнів армії УНР. Цю пісню співали й декламували в часі боротьби
 ОУН-УПА.
- МОЛОДІЙ ГЕНЕРАЦІЇ (Піднявся рідний стяг ізнов) № 586 ст 404
- Монастирська ще млою (*про «Тараса», «Гріма» і «Уляну»*) № 462 ст 321
 Дж.: «*Саник*», *ЛітУПА* 12-106. Василь Галюк – «Грім» – із Бараща, Бучацького р-
 ну. Член ОУН, станичний рідного села. Мирослав Кропедра – «Тарас», нар.
 1926 р. у Монастирських, Тернопільської обл. Член ОУН, старший вступ УПА
 «Уляна» – з Губина, Золото-Потцького р-ну. Член ОУН, авторка новел з
 революційної боротьби «Грім», «Тарас», «Уляна» – згинув героїськи 27
 липня 1947 р.
- Мордує Сталін люд гоїодний № 506 ст 359
 Дж.: *ЗбірУПА* ст. 14. Мелодія «Інтернаціоналу»
- Моя матусе № 318 ст 222
 Дж. Юркевич № 5, Голыш1 №95, Голыш2 №107. Пісня полтв'язи в
 Воркуті. Написала «Ореля», зі Станіславщини секретарка к-ра «Різуна» і
 «Довбуша», "Співали в Самбірщині, 1947-48 роки"

- На Україні дзвонять дзвони № 202 ст 145
Дж : *Бера* 2 ст 26
- На Україні, на Волині Додаток ст. 442
Дж Шморгун ст 66, зал. Мартин Шморгуя із с. Шейка в Білорусі, Гордасевич (стр 1)
- На вулиці сурма грає № 570. ст 393
Дж *Неам* Б 3 (стр 1 8), зап Бережанський р-н, 1977 р.; Записки (стр 9)
- На городі росте зілля. № 346. ст 240
Дж. *Неам* Б:63 б) (стр. 1, 2, 4-7), зап Тернопільщина, 1975 р[?]. Борис, ст 30 (стр. 1-4, 8) У Невмиручого місці запису подане при кінці слідуєчої пісні "Сонце сходить і заходить (2)", але обі пісні зазначені літерою "Б" Не ясно на яку мелодію співається даний текст "На городі росте зілля" чи, як вказано літерою "Б", на слідуєчу в джерелі мелодію "Сонце сходить і заходить (2)" чи на мелодію попереднього числа Б:63 а) "Як повіяв буйний вітер"
- На зеленій траві (1) [на мел. "Гей нум браття"]..... № 424. ст 292
Дж - *Сп.вУПА* ст 153.
- На зеленій траві (2)..... № 575. ст 396
Дж *Гнатилин* №66
- На купині під осокою..... № 268. ст 191
Дж. *Неам* Б:33, зап Шумський р-н, 1974 р., Пвстушенко ст. 17 (стр. 1, 3, 5, 6), Шморгуя ст 18 (стр. 1, 2, 3, 5, 6), зап. Г. Добринська в с. Кураш Дубровицького р-ну
- На лівничім нашім кордоні (1) (*УПіська Маршова*) № 58 ст 46
Дж Хміль №53 Автор тексту Іван Хміль поет упівець, походить з Полісся (Берестейщина) з селянської родини Переслідуваний у "демократичній" Поліції за українську національну діяльність конфісковано багато писань, арешти У червні 1941 р. був змушений покинути дружину і малого сина, з боєм пробившись із власної хати, оточеною советниками В УПА вступив 1943 р (?) В другій половині 1944 р. пройшов з рейдуєчим відділом на Захід з боями - через Словаччину, до Австрії де жив кілька років; потім переїхав до Англії, і врешті до Америки (СіЗ ст 388)
- На лівничім нашім кордоні (2) (*УПіська Маршова*) № 589 ст 408
Дж Хміль №53, *ноти ЗЛ*
- На покинутих згарищах № 285 ст 203
Дж *Сп.вУПА* ст 102, *СпівГояля* ст 26. Повстала на Волині 1943 р., перейшла до УПА-Захід за німецьких часів Мелодійні варіанти див. під "В бій за славу"
- На прощання, з другом довго говорила № 290 ст 206
Дж. Бжеська1, лента *Кавун*. Із «*Пісень українських повстаню*» яких співали повстанки у тюрмі в Крем'янці
- На синих небесах № 520. ст 367
Дж *Нові Коляди* ст 2.
- На скалистому Бескиді (*Бескиді*) № 409 ст 282
Дж. Юркевич № 2. "Слова й мелодія - «Юрченко», [нап.] 1945 р., на болотах коло с. Билина-Велика, Дрогобицьщина" На 2-му рукописі, із доданою 4-ою стр. "сотенному «Миронові», «Кобзар-Юрченко» Сприня, липень 1945" Мелодія нема
- На столі на сін № 546. ст. 378
Дж СіЗ ст 73. Автор тексту Марко Боєслав (див. під "Співай, шуми, зелений боре")
- На Україні, на Україні сталася новина № 550. ст 380
Дж. «Посвіт», №2, січень. 1990, зап. с Джурик, Чортківського р-ну
- На цвинтарі ніч темніє (У степу могила) № 279 ст 198
- Набирали добровольців № 407 ст 280
Дж : *Юркевич* № 16. "Рскрутська."

- Навколо небо червоніє № 113. ст 87
Дж.: *Невмирущий* Б.20, зап.: Збаразький р-н, 1973 р., *Невмирущий* Г'13, зап.: с. Вишнівець, Збаразький р-н.
- Над Берліном вітер віє, розвиває град № 497. ст 352
Дж.: *СпізГоліш* ст 32, лента *Гурт* (спів. С. Бабяк).
- Над Дубинськими галями № 446 ст 310
Дж. *лентаГоліш*, спів Ст Конол. Мелодійний варіант пісні "Ой, у селі Топорівцях".
- Над річкою Стиром (*Пісня про «Байду»*) № 455 ст 316
Дж. Кашуба №39 (з Брищанин), *лентаГоліш*, спів Кашуба (на мелодію "Там на краю ліса"). Пісня про транспорт на Волинь, якого розбили німці на самого Андрия 1943 р. Провідник транспорту «Байда».
- Над степами, над лісами (*Пісня про «Орлика»*) № 463 ст 322
Дж. «*Саник*», *ЛитУПА* 12: 97, *Подуфалий*3, ст. 33 Дмитро Мирон «Орлик» – один з найвизначніших українських націоналістів. Провідник, організатор теоретик, ідеолог бойовий воєк революції Крайовий провідник ОУН, учасник Другого Великого Збору Організації (1941 р.), автор загальновідомого твору – «Ідея і чин України». Виконав для революційної боротьби тисячі юнацтва, духовний батько УПА. Згинув від кулі агента гестапо в Києві 25 липня 1942 р.
- Налетіли комуністи (1,2,3) № 496. а) ст 349
Див. (Вислав Сталін свої діти)
- Народні Месники* (Рано вранці сонце сяє) № 602. ст. 421
- Нас питають якого ми роду (1) № 179. ст. 131
Дж.: *Невм* Г'46, зап. Підгайш, (строфи 1, 2, 4, 5, 8), *СпізГоліш* ст 24 (строфи 1, 2, 4, 6, 7); зап. С. Голіш від к-ра «Юрченка», (В. Юркевича), із куреня «Прута» підчас їх побуту на Лемківщині, перед рейдом на Словаччину літом 1945 р.
- Нас питають якого ми роду (2) № 180. ст. 132
Дж.: *ЮнШлях* (строфи 1, 2, 3, 7), *СпізУПА* ст 115 (строфи 1, 2, 3).
- Нас питають якого ми роду (3) № 181. ст 133
Дж.: *ПісніУН*, ст 18 (строфи 1, 2, 4, 7); Борис, ст 24 (строфи 1, 2, 4, 7).
- Насильством жорстоким республік свободу № 507 ст 359
Див.: *ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ*
- НАШ ДЕВІЗ* (Ні сліз, ні ридань) № 76. ст. 59
- Наша сотня* (Гей, шуміть ліси і бори) № 73. ст. 55
- Наш розкол: минули ("Гуцулка Ксеня" – уривок) Додаток ст. 425
Дж.: Гордієнко ст 134
- Нашо дівчино айстри сієм № 378. ст 260
Дж.: *Невм* Б.23, зап. Бережанський р-н, 1972 р.
- Нашо ж мене породила № 253. ст 180
Дж.: *Кришук* №44 (стр. 1-4), зап. Кришук М. М. в 1990 р. від Панюс Г. М., 1938 р. н., у с. Колодівка, П'яволочиського р-ну. *Подуфалий*2 ст 55 (стр. 1, 2, 4, 5), зап. В. Подуфалий, 1992 р. в с. Смиківці, на Тернопільщині, від вчителя музики Зиновія Бутковського, *Подуфалий*3 ст 43 (стр. 1-4), зап. В. Подуфалий 1992 р., в с. Шибалин Бережанського р-ну, від Михайла Олексішина, 1938 р. н., освіта вища. Мел. вар. "Шумли сосни", і інші Пор. "І нащо мене мати породила" № 364.
- Нашо мене мати породила (Нашо ж мене породила) № 253 ст 180
- Нашо мене мати породила (І нащо мене мати породила) № 364 ст 251
- Не маєм ми рідно' стріхи № 203 ст 146
Дж. *Невм* А 11, зап. Тернопіль, лікарня, від М. Івасів, 1968 р., лента *Білевіч* № 9 Пор.: Без рідної буди, № 51
- Не одна вже хмара (*про бій під Уневом*) № 109 ст 84
Дж. «*Саник*», *ЛитУПА* 12: 92 Бій під Уневом, Перемишлянського р-ну, – один з найбільших боїв УПА з більшовиками, відбувся 30 вересня 1944 р. Проти куреня УПА, під командуванням сот «Яструба» (Дмитро Карпенко), виступило понад

тисячу більшовицького війська, які від год. 9 до 23, при співді гармат, мінометів і танків, провели на становища повстанців 22 наступи. Ввечорі повстанці викралися з окруженого лісу, не натрапивши на жадну ворожу заставу, і відійшли. Більшовики, не свідомі цього, на другий день наступали на лс з кількох сторін і, натрапивши одні на одних, почали стрілянину між собою. Остаточно по кілька годинному бою порозумілись і, втративши по «бандеровцях» слід, вернулись до Перемишля. 1-го жовтня бій ішов далі під Пнятином. Втрати ворога понад п'ятсот вбитих іраних

- Не плакати нам (1, 2) ... № 152. ст. 113
Дж. (1) *Андрейко* №541, ст. 354 (подані автори — спів: Іван Д***, музики — Кишакевич. Тут строфи чотирирядкові), *Крижук* №2, взято з: Співаник Українських Січових Стрільців, Відень, 1918 р., ст. 6. Текст збережено за оригіналом (*Крижук* М.М.) (Тут 4-рядкові строфи). (2) *Неамирущий* Г. 49, зап. Підгайці, (у нього тільки 2 строфи, тобто перші 4 рядки)
- Не плач матусю (1,2) ... № 329. ст. 228
Див. "Згадай мене, моя матусю (1,2)"
- Не плач, народе ... № 533. ст. 372
Дж. Сіз ст. 75, Шостаковський В. "Коляда доби УПА" Автор тексту: Марко Боеслав (див. під "Співай, шуми, зелений боре")
- Не плачте не журіться ви хлопці юнаки ... № 502. ст. 355
Дж. лента *Бохно*. Мелодійний варіант пісні "Ви хлопці, не сумуйте" "Пісня була вже за німецьких часів."
- Не раз я чарочку випив ... № 250. ст. 179
Дж. Юркевич №1(6) Улюблена пісня к-ра «Зимови-Андрієнка» (син сот. Вітовсько-го) Зап. від к-ра В.П.Ж. «Листопад-Маковка», літо 1945 р.
- Не світило сонце зрання (Сонце сходить і заходить, хмара наступає) ... № 434. ст. 301
- Не страшна є нам атака (1) (*Пісня сотні «Бурлаки»*) ... № 32. ст. 26
Дж. СпівУПА ст. 158; СпівГолішів ст. 24 *ЛитУПА* 13 227-9, ленти *Гурт, Билевич* №8. Пісня повстала 1946 р., уложена спільними силами почотом сотні. Співали її стрільці сотні «Бурлаки» і підпілля в Перемишляні.
- Не страшна нам є атака (2) (*Пісня сотні «Бурлаки», муз. Я. Барнича*) ... № 579. ст. 397
Дж. *ЛитУПА* 13 227-9. Переробка тексту Я. Барнича (У нас змінено тільки "Все ми ціло", замість "Завши ціло")
- Не стрінемося вже більш ніколи ... № 310. ст. 2.8
Дж. Голішів №110 З Сибіру - Воркута
- Не сумуй, дівчино мила (Місяць жовтень, це вже осінь) ... № 375. ст. 258
- Не хилися берізонько ... № 288. ст. 205
Дж. *Кая Банд* №71 (із обр. Гр. Китастого)
- Не хочем носити ярма (У гарячих степах Казакстану) ... Додаток. ст. 441
- Не хочу я тліти повільно (*Пісня про «Ракету»*) ... № 464. ст. 322
Дж. «*Саники*», *ЛитУПА* 12 107, *Подуфалій* 3, ст. 35. Катерина Гусак «Ракета» — нар. 1921 р. у Новосілках, Підгаєцького р-ну. Учителка, член ОУН з 1940 р. Районна УЧХ, підпільниця. Заарештована в лютому 1947 р. отруїлась у тюрмі в Підгайцях. Після смерті відзначена Бронзовим Хрестом Заслуги.
- Не час тепер нам на хохання ... № 402. ст. 277
Дж.: Шморгун ст. 68, зап. М. Федоришин від Віри Степанюк із с. Волюшки Рівненського р-ну
- Недалечко Костополя ... Додаток. ст. 425
Дж. Шморгун ст. 80 зап. О. Смик від Миколи Огородника із с. Іванова Долина Костопільського р-ну

- Нема щастя, нема долі № 360. ст 248
Дж Кришук №37, зап: Кришук ММ в 1989 р. від учасників фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну. Мелодійний варіант пісень "Куди вітер хмари носить" і "А в неділю, дуже рано (1)"
- Неначе вихор в місті Бірчі (*Пісня про «Коників»*) № 451. ст 314
Дж СпаГояша ст.34, ГояшЗ, лента *Тереф.5* (Див "Ой хто ти, хто то йде на Бірчу")
- Нераз, вечірною порою. № 289. ст 205
Дж ГояшЗ від М Васько, *лентаГояш*, співає М Васько, Чикаго 1991 р "Ця пісня повстала в селі Шумляни, р-н Пялайді Уложити її двчата в пам'ять повстанця Стефана Чорного і його подруги Анни Головатой С Чорний згинув 1947 року Говорили, що був сотенним УПА." (?)
- Нестримним потоком, чота за чотою (*Марш «Сірих воликів»*) Додаток ст 427
Дж: *ПодуфалийЗ*, ст 24, текст, за рукописним "Збірником революційних пісень", 1947, част. 1, ст 29, муз. зап. В Подуфалий в серпні, 1992 р. в м. Києв, під час святк. 50 річчя УПА, від Богдана Вергуна, 1952 р.н., із с. Пробіжна, та Івана Вівата, 1949 р.н. із с. Малі Чорнокиніці Чортківського р-ну
- Нині радости свято. № 512. ст 362
Дж. СіЗ ст 119, Шостаківський В "Коляда доби УПА" Автор тексту. Марко Боселав (див. під "Співай, шуми, зелений боре")
- Н. сліз ні ридань (*НАШ ДЕВІЗ*) № 76. ст 59
Дж: *СпівУПА* ст. 32, СпівГояша ст 35 ж Сурма №1, ст 1, плита *Вічна Слава УПА*.
- Н.ч минає, сонце сходить. № 188. ст 136
Дж: *Грицай* №[7]
- Н.чка була темна (І був тихий вечір) № 321. ст 223
- Нова радість стала (1) № 521. ст 367
Дж: *лента Сулим*, Шморгун ст 96, зап. М. Свєрдлюк від О. І. Місюри із с. Тайкури Рівненського р-ну
- Нова радість стала (2) № 522. ст 368
Дж *Неам* А.18, зап.: с. Стрільче, Городенка, від І Кардаш, 1980 р.
- Нова радість стала (3) № 523. ст 368
Дж *Неам* Б.45 а), зап.: Кременецький р-н, 1976 р.
- Нова радість стала (4) № 527. ст 370
Дж.: Колядки ст. 1, СіЗ ст 241
- Ну і що ж що прийдеться умерти (1,2) № 184. ст 134
Дж (1) *ЮнШлях*, *СпівУПА* ст 43, СпівГояша ст 35 взята із журналу «Повстанськ» ч 5-6; *Пастушенко* ст 16 (стр. 1, 3, 4), *Подуфалий2* ст 27 (стр. 1, 3, 2, 4, вар. малими нотами, із повторенням т. 5-8, а пропущено від *тепо mosso*) - "Повстанська пісня із репертуару бандуриста-віртуоза Зновія Штокалка (1920-1968)"; Шморгун ст 92 (стр. 1, 3, 4), зап. Р. Солоневський у с. Вовкови Млинівського р-ну. Гладилевич реценція "Співаник УПА", (2) *лента Тереф.5*
- Нумо до зброї (*ПІСНЯ УПА*) № 84. ст 66
Дж СіЗ ст 298. Записан Ів Манило від Дм Тереника, в м. Милвія Нью Джерсі
- О мати закута в кайдани (Чи чуєш, мій друже юначе) № 133. ст 101
- О чарівні ночі майові № 40. ст. 33
Дж *Неамірущий* Б.52, зап. Кременецький р-н Мелодійний варіант (1) пісень "Там за лісом сонце сходить (1)" і "Сонце волі засіяло"
- Одна дорога йде до ліса. Додаток ст 426
Дж.: Кульчик
- Ой бабуню № 176. ст 129
Дж: *Грицай* №[13].
- Ой Богдане-Зиновію, не обачний сину Додаток ст 429
Дж. Борис, ст 67 Співали по таборах, на мелодію "Ще не вмерла Україна"

- Ой, ви хлопці, посходіться № 313. ст. 219
 Дж.: Неем Г 23, зап.: с. Дуліби, Стрий Мелодія нар. пісні (пор. "Прохожаю по садочку", Сорочинський, сотня ІІІ, ч. 34, цит. у Лисько З. Народні Мелодії № 5589) В листі до Ст. Голяша, 23.5.1991, о. Василя Прийма (псевда: М. Галичко, Борис Чорногор) згадує створені ним тексти "іцо їх співала ціла західна Україна": "Гей, ви хлопці, не сваріться, з дівчатами погодіться, пригадайте собі славу рідного краю кривау: під Крутами та під Львовом, офензиву під Чортковом", "Чи ви чули сестри й браття, про це славне Закарпаття, де Січ славна воювала за свій народ життя дала, за свій народ за свободу, за незалежність народу"
- Ой виїду я сяду Додаток ст. 440
 Дж.: Подуфалий 3 ст. 84, зап.: В. Подуфалий 1976 р., в с. Жуків Березанського р-ну, від Ганни Залипської, 1921 р.н., освіта 4 кл.
- Ой, війна, війна – світова війна № 306 ст. 216
 Дж.: Неем Г 26 б), зап.: с. Кут Товсте, Гусатинський р-н. Олійник № 11
- Ой, війна, війна – цей яка війна № 305 ст. 215
 Дж.: Неем Г 26 а), зап.: с. Нижній Івачів, Тернопільський р-н.
- Ой давно я давно в матинці була № 283. ст. 200
 Дж.: Бжеська І лентка Кааун. Кавун: Це пісня народня, але дівчата повстанки, знаючи яка тяжка їх доля чекає, співали й переробивши відповідно до своєї трагічної долі. Тому що я хочу, щоб назавжди залилася пам'ять про наших милих дівчат героїнь, я наспівую їй так як співали дівчата, сидючи в одній камері зо мною, в місті Крем'янци в 1949-му році, з лютого по серпень, коли мене забрали на етап і вивезли на Сибір.
- Ой заросли всі дороги № 142 ст. 107
 Дж.: Кришук № 47, зап.: Кришук М.М. від Олеськіва Андрія І, 1915 р.н., у с. Конохи, Козівського р-ну, Каміньська 2. Пісня доповстанська, відома в УГА. (Вставлена в даний розділ за текстом Кришука – див. примітки під текстом)
- Ой, звівся буйний вітер № 348 ст. 241
 Дж.: Олійник № 7 б) (стр. 1-4, 6), Записки І (стр. 2, 3, 5, 6, 7).
- Ой кате, кате № 193. ст. 139
 Дж.: Неем А 5, зап.: Борщів, від І. Михалюкова, 1978 р. "Пісня про тих, хто видавали патріотів".
- Ой ладуйте крси і гармати (Віноть вітри) № 55 ст. 44
 Дж.: Подуфалий 3, ст. 60, зап.: В. Подуфалий в 1992 р., в м. Березани, від Любомира Штокалка, 1932 р.н., освіта вища. Впроваджено під № 55. "Віноть вітри, віноть, повівають", мелодія – малими нотками (верхніми в 3-му рядку), а текст – у стофах 3 і 5 із варіантами як у примітках, та з доданим зворотом "ха-ха-ха" на кінцевих нотах 1-го закінчення.
- Ой Лецьківко, Лецьківочко (Лецьківська коломийка) № 141 ст. 106
 Дж.: Неем Г.60 "У с. Лецьківка, р-н Рожнів, Івано-Франківська обл., квартирувала сотня «Журавлі» і курінь «Довбуша», через те в 1946 р. село Лецьківка було дощенту спалено, а людей вивезено в Сибір. Народ поступово почав утікати додому [від] 1954 р. Зараз всі повернули що лишилися живі, відбудували село, тепер будують церкву. Про сотню «Журавлі» оповідав мені житель с. Логинька, стрілець цієї сотні." (І. Невмирущий, Додатки до Жмутку Г., Львів, літо 1990 р.)
- Ой, мала мати сина Додаток ст. 441
 Дж.: Шморгун ст. 51, зап.: О. Полімарчук від Г. З. Куделко із Радчиноліва
- Ой, між Спасом і Лугами № 437. ст. 302
 Дж.: Неем Г 18, зап.: (?) Спас і Луги села Долинського р-ну
- Ой на Україні (Коляда) Додаток ст. 448
 Дж.: Шморгун ст. 9, зап.: Є. Шморгун у с. Новожуків, Рівненський р-н
- Ой на горі жінці жнуть № 493. ст. 347
 Дж.: Неем В 2, зап.: Березанський р-н, 1977 р.

- Ой, на горі, на високій ... № 174. ст 128
Дж.: *Неви* Г:64. Мелодійний варіант пісні "Ой, у селі Топорівцях".
- Ой надлетів той крук чорний (1,2). ... № 267. ст 190
Дж.: (1) *Неви* Б:29, зап.: Монастирський р-н, 1974 р. (2) *Подуфалий* 3, ст 86-7, (мел. тут трохи інакше, вар не подаємо) зап.: В. Подуфалий, 1991 р. в м. Тернопіль, від Богдана Кусеня. 1939 р.н., освіта вища. (Пор. "Тридцятьсьомий рік минає").
- Ой не легка дорога до волі ... № 491. ст 347
Дж.: лента *Тереф* 3 №7 "Пісня опублікована в журналі УПА-ОУН «Український Перець», у 1942-му або 43-му році" Мелодійний варіант пісні "Ой пустіть".
- Ой піду я, піду, поміж ланами ... № 281. ст 199
Дж.: *Грицай* №9 «Беркут» родом зі Сокальщини був чотвим в курені «Ема», лізніше сотенним. Згинув 1944 р. (див. ЛіТУПА 7:131)
- Ой піду я скрізь лісами ... № 209. ст 151
Дж.: *Голяш* 3 від М. Васько, *лента* *Голяш*, співає М. Васько, Чіаго, 1991 р. Цю пісню співали повстанці в околицях Чорного лісу в роках 1945-46
- Ой плаче тужить стара мати (1) ... № 367. ст 253
Дж.: *Неви* Б:14, зап.: Заліщицький р-н, 1970 р.
- Ой плаче тужить стара мати (2) ... № 368. ст 254
Дж.: *Бере* 2 ст.9; *Оліяник* №20.
- Ой, покинув я вірну дівчину ... № 208. ст 150
Дж.: *Неви* Г:39, зап.: с. Кретівці, Збаржський р-н Мелодійний варіант пісні "Я сьогодні від вас відіжджаю (2)"
- Ой пустіть (Працання) ... № 400. ст 275
Дж.: *Снів* УПА ст 92; *Спів* *Голяш* ст 18 зап. від співаків з куреня «Прута», коли були на Лемківщині, 1945 р., в сел. Воля Горянська, повіт Лісько, Шморгун ст. 78 (стр. 1, 3, 4), зап.: Л. В. Велесик, уродженка с. Гутвин Костопільського р-ну; *ленти* *Білеви* №4, *Тереф* 5. Мелодійний варіант пісні "Ой не легка дорога до волі".
- Ой радуєся земле (Добрий вечір тобі) ... № 547. ст 378
Дж.: *Нови* *Коляди* ст. 2.
- Ой, сонечко ясне ... Додаток ст 436
Дж.: Шморгун ст. 61, зап.: О. Полімарчук від Т. З. Куделько із Радивилова.
- Ой сплелися фронти ... № 410. ст 282
Дж.: *Неви* Б:21, зап.: Зборівський р-н, 1976 р. Вар.: "Половина Полісся в болоті".
- Ой там далеко на Волині (1) ... № 27. ст 22
(1) *Неви* *мирущий*, А:9 (строфи 1-4), зап.: *Виневці* коло Гошова, від В. Красів; *Юркевич* № 24, *плита* "Соколи", *Бере* 1 ст 26, (строфи 1-5) (2) *Снів* УПА ст. 63; М. Галичко Золотий Мст. ст 84, *Спів* *Голяш* ст 17, *Подуфалий* 2 ст 30, Шморгун ст. 45 (стр. 1-5, 7, 8, + стр 7 із вар (1)), із репертуару хору Рівненської «Просвіти» (3) *Юн* *Шлях* (текст як під (1), строфи 1-4, 6) Автор М. Галичко (псевдонім о. В. Н. Прийми), написав слова цієї пісні ("Україна, травень, 1943") в пам'ять Василя Івахова, «Рос» Івахів, уродженець с. Підосільня, Перемишлянського р-ну – переслідувався поляками, часто був у тюрмах, був організатором (в 1941 р.) і командантом української військової школи в Поморянах, Березанщина У листі о. Прийма " я сидів з ним в тюрмі на Лонцького у Львові, по розгнанні нашої військової школи в Поморянах. В маленькій келі нас сиділо 25 осіб. Як ми разу одного протестували. то німцям здивовано запитав. 'То ж ви думаєте жити? Знайте, що хто раз тут попався то живим не виходить'. У тюрмі, 1941-42, вибух тиф та черв'яка та й я також був помер. На другий день, вже у трупарні, то я вже знову віджив. Виїшов на волю. Десь літом прийшов аж до моєї хати в Бачеві Василя Івахів, щоб попрацювати, бо мовляв їде на Волинь організувати відділи УПА." Івахів загинув на Волині 1943 р., як командир УПА-Північ.
- Ой там за гаєм, за розмаєм ... № 307. ст 216
Дж.: *Оліяник* № 15.

- Ой, там з-під нашого Львова № 96. ст. 74
Дж. *Немирущий* Г:62
- Ой там край дороги № 296 ст. 209
Дж. *Немирущий* Б.41 а), зап. Гусятинський р-н, 1977 р. Варіант пісні "Там під львівським замком"
- Ой там на Україні. № 304. ст. 215
Дж.: *Кришук* №30, зап. Кришук М.М. в 1989 р. від Колодій В.В., 19.9 р.н., у с. Хмелева, Заліщицького р-ну
- Ой там на горі дуб стоїть № 303 ст. 214
Дж. *Неми* Б.49, зап. Козівський р-н, 1975 р.
- Ой там на горі, там на високий № 256 ст. 182
Дж. *Неми* Б.16 б), зап. Заліщицький р-н Мелодійний варіант пісні "Ой чути, чути гарматні стріли"
- Ой там під горою (Ой там під лісочком) № 299 ст. 212
Ой там під Київом № 259. ст. 184
Дж. *Неми* Б.24 б), зап. Буцацький р-н. У джерелі подано як варіант "Б" пісні "Ой там під Львовом", співвається на ту саму мелодію.
- Ой там під лісочком (Ой там під горою) № 299 ст. 212
Дж. (3) *Кришук* №3 (4) ГоляшЗ від М. Васько, *лента* Голяш, співає М. Васько, Чікаго, 1991 р. Мелодійні варіанти (3,4) пісні "Там під львівським замком" "В с. Цюцьків, р-н Підгайці, на невисоких пагорбах був дубовий ліс, що його називали Дубина. Там перебували повстанці. Десять під кінець 1946 р. цей ліс оточили більшовицькі частини і почався бій. Між впадливими знайшла старенька матір свого сина як про це розказує пісня. Співали цю пісню в Підгайчині 1947 го року, звідкіля і пам'ятає її Марія Васько." (Пор. примітку до пісні "Там на краю ліса")
- Ой там під Львовом № 258 ст. 184
Дж. *Неми* Б.24 а), зап. Заліщицький р-н
- Ой там по під лісом, лісом темним бором (2) № 39 ст. 33
Дж.: *лента* *Білевич* №34 (з плити)
- Ой там у лісі, при долині (1,2) (Ой там у лузі при долині) № 432 ст. 298
Див. а) Ой там у лузі, при долині, б) Ой там у лузі, при дорозі
- Ой там у лузі, при долині (1,2) № 432 ст. 298
Дж. (1) *Неми* Б.28 (стр. 1, 2, 4-7), зап. Буцацький р-н, 1960 р., (2) *Кришук* №5 (стр. 1, 2, 4, 3, 6), зап. Кришук М.М. в 1989 р. від учасника фольклорного ансамблю с. Конохи Козівського р-ну З присвятою Петру Раку, *Подуфалий* 2 ст. 56 (стр. 1, 2, 4-6 на мелодію "Ой у лісі між соснами"), зап.: В. Полудфалий в с. Жукив Бережанського р-ну, 1992 р. від Марії Лесків, 1928 р.н., та Галини Бойко, 1928 р.н., освіта 4 кл. Мелодійний варіант (2) пісень "Зелений гай, пахуче поле (3,4)" і "Чу жинче, йди скажи Україні" (мел. 2-ої стр.). Пор. Лист опада і ясний місяць.
- Ой там у лузі при дорозі (3,4) № 433 ст. 300
Дж.: (3) *«Сладщина»*, 7.2.1990 р., ст. 3, (4) *Подуфалий* 2 ст. 57 (вар. малими нотами), зап. В. Подуфалий 1992 р., від Василя Бугая, освіта середня спеціальна, в с. Мужилів Підгайцького р-ну.
- Ой там у полі, безмежнім № 260 ст. 185
Дж. *Неми* Б.25, зап. Буцацький р-н 1968 р. Вар. "В чистім безмежному полі", "Там у безмежному полі", "Там на безмежному полі"
- Ой там у Чорнім лісі (3) № 255. ст. 182
Дж. ГоляшЗ, *лента* Голяш, співає Степан Конол, Шморгун ст. 53 (стр. 5, 3, 4), зап. О. Полімарчук від Г. З. Куделко із Радивиліова Варіант (3) пісні "У лісі, у темному"
- Ой ти Енріс Коновальцю (про *Евгена Коновальця*) № 127 ст. 97
Дж. *лента* Сулим Сулим з Німеччини приніс його зяйко до Журавля, Рава Руска, ще перед 2-ою світовою війною. Споріднена мелодія "Під Києвом, під Крутами (3)"

- Ой у лісі, в темнім гаю ... № 13 ст. 11
Дж. *Невмирущий* Г:2, зап.: с. Топорівці
- Ой у лісі, на полянці (*Пісня про «Соловейка»*) ... № 469 ст. 326
Дж. *Подуфалий* 2 ст. 59 – "повстанська пісня з репертуару гурту «Соколи» м. Дрогобич", Шморгун ст. 87, зап. С. Праск від Івана Сидорчука із Костополя, плита "Соколи"
- Ой у лісі між соснами (1) ... № 439 ст. 304
Дж. *Невм* Б:30, зап. Борщівський р-н, Олійник № 19 Мел. варіанти "Світить місяць, світить ясний" і "Зажурилась Україна"
- Ой у лісі, при долині (Ой там у лузі, при долині) ... № 432 ст. 298
- Ой у полі жито гранатами зрито ... Додаток ст. 439
Дж. Шморгун ст. 75 (стр. 1-6), зап. Б. Столярчук від своєї матері Марії Лаврентівни із м. Рівного, «Волинь» (стр. 1, 2, 4-7). Мабуть на мелодію нар. п. "Ой у полі жито".
- Ой у полі, при долині ... Додаток ст. 435
Дж. *Подуфалий* 2 ст. 52 (стр. 1-6), зап. В. Подуфалий, в серпні 1991 р. в м. Києві, під час святк. 50 річчя УПА, від Івана Данчевського, 1925 р.н., пенсіонера, з м. Львів
- Ой у селі Радухівці ... Додаток ст. 443
Дж. Шморгун ст. 78 зап. Є. Шморгун у с. Радухівка Рівненського р-ну.
- Ой, у селі Топорівцях (*Пісня про «Кармелюка»*) ... № 445 ст. 310
Дж. *Невм* Г:8, зап.: с. Топорівці Городенківський р-н. Мелодійний варіант пісн. "Ой, на горі, на високій" "Паначевський був стрибок родом з Серафинець – відзначався відданістю сталініцям «Кармелюк» – псевдонім повстанця Миколи Гуз з і. с. Красноставці, що сусідні від Топорівців."
- Ой, у славнім Львові сталася новина ... № 98 ст. 75
Дж. реконструкція із ленти Аноні
- Ой, хотіла б усі я забути ... № 394 ст. 271
Дж. Табірні пісні
- Ой хто то, хто то йде на Бірчу (*Пісня про «Коника»*) ... № 453 ст. 315
Дж.: СІЗ 224, ЗбірУПА №12, УПА-док. ст. 345, *лентаГоляш*, спів. С. Голяш (на мел. Ой там далеко на Волині") Пісня присвячена полковникові «Коніку», який загинув у наступі на місто Бірча у Святвечір Різдва Христового, 1946 р. Опис наступу на Бірчу: в УПА-док. т. 1 ст. 345, або в книзі «Під бойовими прапорами УПА», ст. 125. Співали на Перемищині та Лемківщині
- Ой чути, чути гарматні стріли ... № 206 ст. 148
Дж. *Невмирущий* Б:16 а) (стр. 1, 3-8), зап. Заліщицький р-н, Шморгун ст. 9 (вар. а) (стр. 1, 2, 6-8) зап.: Є. Шморгун у с. Новожиці. Рівненський р-н, Шморгун, ст. 9, вар. б) (стр. 1-4, 5а, 6б, 7, 8) зап.: П. Полицук від Н. М. Сиротюк із с. Велика Клецька Корешівського р-ну, *Подуфалий* 3, ст. 45 (стр. 1-4, 6-8) муз. малими нотами, із варіантами) зап.: В. Подуфалий 1991 р. в м. Тернопіль, від Богдана Кусеня, 1939 р.н., Ярослава Коника, 1938 р.н., Василя Павлишина, 1956 р.н. – художників майстерні «Освітлених». Мелодійний варіант пісн. "Ой там на горі, там на високій"
- Ой, що ж то за дівна у полі, могила (*про бійця УПА узбека*) ... № 465 ст. 323
Дж. *«Санию»*, *ЛитУПА* 12: 100, Шморгун ст. 64 (як у *ЛитУПА*), *Подуфалий* 3, ст. 41
- Оксачо, Оксано ... № 389 ст. 268
Дж. *Невм* Б:47, зап.: Заліщицький р-н.
- Осінь квіти вже зісхли (1) ... № 177 ст. 129
Дж. (1) *Невм* Б:40 (стр. 1, 2, 4, 3, 5), зап.: Шумський р-н, 1975 р. (2) *Берег* ст. 21 (стр. 1, 3, 6-7) Голяш 7, (стр. 1 і 3, із окремими приспівками), Шморгун ст. 19 (стр. 1, Звар. 3, 6), зап. Павло Сова із с. Демидівка Млинівського р-ну. "Цю пісню співали по цілій Галичині ще від 1936 року й уложили політичні в'язні в польській тюрмі в Бережанщині співали дві стрічки і два різні приспиви" [див. примітки] (Голяш.)

- Останній привіт тобі, мила (1) ... № 390 ст 268
Дж. *Записки* 5. Текст як у варіанті (2), № 594 (Дж. *Невирущий* Г:58).
- Останній привіт тобі, мила (2) ... № 594 ст 413
Дж.: *Невирущий* Г:58. Слова зап. с. Топорівці, Городенківський р-н; музику написав: І Невирущий; Борис, ст. 19
- Ось день війни народної (1,2) ... № 77. ст. 59
Дж. (1) лєнта *Влєвич №17*; (2) *СпівУПА* ст 38; *СпівГоляша* ст 16 зап. С. Голяш на вишколі юнацтва ОУН, літом 1943 р., в лісах біля Бишки, повіт Бережани, 36-рУПА ст. 9; Шморгун ст. 39 (як у *СпівУПА*). Пісня повстала на Волині, й перейшла в Галичину підчас німецької окупації
- Ох, як люблю ти наші гори ... № 474 ст 332
Дж. *СпівУПА* ст 58, *СпівГоляша* ст 30. Співали повстанці в школі «Олені», та в підстаршинській школі в лісах між селами Звір і Сприня, Старосамбірщина. Загально відома в УПА
- Партизан-борець провідник друг-Гриць (*ПРОВІДНИК ГРИЦЬ*) ... № 470. ст 327
Дж.: Галичко, ст. 67, Голяш3, лєнта *Голяш* (співає Ст. Голяш). Слова написав М. Галичко (псевдонім о. В. Н. Прийм), про Гриця Бабяка («Рись»), який згинув у Чорному лісі, 1943 р. Похоронений в с. Дусанів, між Рогатином і Перемишлянами. Співали повстанці на вишколі в Старосамбірщині.
- Пам'ятаю той березень ... № 319 ст 222
Дж. *Неам* А 12, зап. Тернопіль, лікарня, від М. Івасів, 1972 р.; *Неам* Г.40, зап. Підгайці. Мелодія рос. пісні «Із-за острова на стрежень» (На цю мелодію також: «Вже настала люба днина».)
- Пєкуча вістка: він упав ... № 600 ст 419
Дж. *Голяш*3 – передані ноти (із супроводом бандури), яких написали молоді бандуристки Ірина та Люба Завадівські, з Клівленд, Огайо, США. Слова взяті із довшої поеми Єврослава Курдидика «Доба велика і сувора» Твір написаний для Свята – 40 лїття смерті ген. хор. Т. Чупринки, і виконаний вперше на ньому, у Клівленд, 20 травня 1990 р.
- Під буйним дубом, при гвинтіві ... № 192 ст 139
Дж.: *Олійник* №14
- Під Києвом, під Крутами (1,2,3) ... № 124. ст. 96
Дж. (1) *Бєра*2 ст 39 (стр. -3, 5, 9, 10), (2) *Записки* 5, (3) *Пастушенко* ст 22 (стр. 1, 2, 5, 6, 4, 7, 8); Шморгун ст. 27, зап.: А. Пастушенко від Ніни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у *Пастушенка*). Мелодія «Сєго року сумні свята (1)» подана під текст «Під Києвом, під Крутами» у *Бєр*2 ст 39; від С. Голяша (*Записки* 5) походить мелодія 2, із завагою, що на ню співаютьсє також тексти «Сєго року сумні свята» і «Снитить місяць над зорями» Мелодії 1 і 2 загального вжитку (використовуютьсє й для інших текстів). Мелодія 3 споріднена із «Ой ти Євген Коновальцю» “29 ого січня 1918 р. згинуло під Крутами біля Ки'ва в геройському бою 300 молодих юнаків, київських школярів, які вирушили, щоб оборонити своїми грудьми столицю України, загрожєну червоною навалюю. Жертва Крутів – святіша для нас за многі інші, бо це був той великий і грізний час на початку наших визвольних змагань 1917–18-тих років, перший великий геройський чин, перша велика свідома жертва крові, яка пробудила й відродила сумління народу. Своїм чином здемаскували також Герої Крутів ідеологію большевизму як чужу й ворожу українському народові” (ЛітУПА 16 226 – Стояр.)
- Під Лугами ... № 301 ст 213
Дж.: *Неам* Г:63, зап.: с. Луги, Рожнітів.
- Під Львовом чорна хмара – чорнаша наступає ... № 99 ст 76
Дж.: (1) *Бєра*1 ст 24, (2) *Подуфалій*2 ст 19 (мєл. вар. – малими нєстами), зап.: В. Подуфалій 1992 р. від Василя Бугая, 1940 р.н., освіта – середня спеціальна, в с. Мужилів Пшавецького р-ну

Під небом чужим я скитаюсь (12)	№ 391	ст 269
Дж (1) <i>Неем</i> Г-12, зап.: Команчини, вид Гришів 1976 р., (2) <i>Білевич</i> №12 (стр. 1, 5, 2, 3, 4)		
Під шум лісів, під шеліт трав.....	№ 22	ст 16
Дж ноти <i>Горділ</i> - фотокопія рукопису автора (?) («Я Горділ» псевдонім Е Пасікн); фотокопія неідентифікованого видання пісні; ноти чол. кору «Прометей», Торонто (подані два тексти); плита <i>Мамо</i> . У першому джерелі подано: (вгорі) «Слова. Р Солтис», під нотами тільки 1-ша строфа, вдалік (під нотами. без дальшого тексту) «Дальші стрічки доробив Василь Давидак» «Альтернативний текст» (другий в 3-му джерелі, і на плиті Мамо) виготовлений за М. Боесланом (В Кардаш)		
Піднявся рідний стяг (знов <i>МОЛОДІЙ ГЕНЕРАЦІЇ</i>).....	№ 586	ст 404
Дж ноти З. Л		
<i>Пісня</i> (Ми і поклялись не розставатись).....	№ 587	ст. 405
<i>ПІСНЯ ПР</i> (Понад Тисою мчаться тіні).....	№ 157.	ст 1.6
<i>Пісня</i> кіннотників УПА (Лини, пісне, ген до неба)	Додаток	ст 426
<i>Пісня</i> куреня «Гайдамаків» (Там в горах, у Карпатах) ..	№ 35	ст. 29
<i>Пісня</i> кур. «Дзвони» (Ревили вихри дні і ночі) ..	№ 591.	ст. 410
<i>Пісня</i> львівських повстанців (Як засвітіться світла) ..	№ 473.	ст. 330
<i>ПІСНЯ ПОВСТАНЦІВ</i> (Гей, хлопці, ударим прибоєм)	№ 581.	ст 400
<i>Пісня</i> про «Байфу» (Над річкою Стиром) ..	№ 455	ст 316
<i>Пісня</i> про «Беркута» (Тиха нічка над землею) ...	Додаток	ст 447
<i>Пісня</i> про бійця УПА - узбека (Ой, що ж то за дівна) ..	№ 465	ст 323
<i>Пісня</i> про «Бурлаку» й «Ламту» (Що то за вистка) ..	№ 457	ст 317
<i>Пісня</i> про Василя і Миколу (Ішли три повстанці) ..	Додаток	ст 446
<i>Пісня</i> про вісім друзів (Стогніє в неволі Україна) ..	Додаток	ст 447
<i>Пісня</i> про «Веселого» (У неділю в Бережницях) ..	№ 468	ст 326
<i>Пісня</i> про «Ворона» (А в суботу рано) ..	Додаток	ст 443
<i>Пісня</i> про «Голуба», про Яремчуку (У неділю до полудня) ..	№ 108.	ст 83
<i>Пісня</i> про Данила Пукала (А в неділю дуже рано вітрець повіває) ..	№ 442.	ст 307
<i>Пісня</i> про «Деркача» (Ти водив свою сотню до бою) ..	Додаток	ст 446
<i>Пісня</i> про «Довбуша» (У неділю рано, ще сонце не сходить (2)) ..	Додаток	ст 444
<i>Пісня</i> про «Дона», «Степа» і «Руха» (Ідея в праці) ..	№ 466	ст. 324
<i>Пісня</i> про Євгена Коновальця (Ой ти Євген Коновальцю) ..	№ 127	ст 97
<i>Пісня</i> про Євгена Коновальця (Там далеко в Роттердамі) ..	№ 128	ст 98
<i>Пісня</i> про «Жука», «Гнатка» і інших (Там у Пенях) ..	№ 415	ст 285
<i>Пісня</i> про «Кайдаша» (Сьогодні мріє золоті).....	Додаток	ст 445
<i>Пісня</i> про «Кармелюка» (За сибіром сонце сходить) ..	№ 443.	ст. 308
<i>Пісня</i> про «Кармелюка» (Ой, у селі Топорівцях) ..	№ 445	ст 310
<i>Пісня</i> про командира «Яструба» (Гей, чи ж то не яструб) ..	№ 459	ст 319
<i>Пісня</i> про «Коника» (Неначе вихор в місті Бірчі) ..	№ 451	ст 314
<i>Пісня</i> про «Коника» (Ой хто то, хто то йде на Бірчу).....	№ 453	ст 315
<i>Пісня</i> про Мазепу (З полтавського бою). ..	№ 441.	ст 306
<i>Пісня</i> про «Малину», «Січа» (У Саджівці, в Бережівці) ..	№ 444.	ст 309
<i>Пісня</i> про «Нечая» (1,2) (В біій за славу) ..	№ 284.	ст 201
<i>Пісня</i> про «Нечая» (В тому лісі в'ється стежка) ..	Додаток	ст 445
<i>Пісня</i> про «Омелька» і «Рубана» (В сороковсьм році, в лозову неділю) ..	Додаток	ст 444
<i>Пісня</i> про «Орися» (Як будеш, мій брате, в Кутці на цвинтарі) ..	Додаток	ст 444
<i>Пісня</i> про «Орлика» (Над степами, над лісами) ..	№ 463.	ст 322
<i>Пісня</i> про «Пісню» (Березневе ясне сонце) ..	№ 456.	ст 316
<i>Пісня</i> про «Ракету» (Не хочу я тліти повільно) ..	№ 464.	ст 322
<i>Пісня</i> про «Савура» (Гей, бували хмари) ..	№ 458.	ст 318
<i>Пісня</i> про см героїв (А в Лапшині, при долині) ..	Додаток	ст. 442
<i>Пісня</i> про см героїв (Сонце ясне засвітило) ..	№ 449.	ст 313

Пісня про сім героїв (У неділю дуже рано (3))	№ 435	ст 302
Пісня про сім героїв на Крелебах (Сонце сходить і заходить, хмара)	№ 434	ст 301
Пісня про см. пров. БСБ; про Бірку (Дні липливі як жар теплі)	№ 452	ст 315
Пісня про «Соловейка» (Ой у ліс, на поляниці)	№ 469	ст 326
Пісня про «Тараса» «Громи» і «Уляну» (Монастирська)	№ 462	ст 321
Пісня про «Чаюку» (Двадцять-дев'ятого жовтня)	№ 450	ст 313
Пісня про чоловіка «Мороза» (Як нічка за горою сковалась)	№ 461	ст 320
Пісня про «Шугал» (У неділю рано, ще сонце не сходить (3))	Додаток	ст 445
Пісня про «Шугал» (Хто з повстанців та не знає)	№ 467	ст. 325
Пісня про «Шуляка» і «Недолю» (В лісі Каролінським)	Додаток	ст 446
Пісня про «Яструба» (Весь ліс покритий сніжним пухом)	№ 460	ст. 320
Пісня сотні «Бурлаки» (1) (Не страшна є нам атака)	№ 32	ст 26
Пісня сотні «Бурлаки» (2) (Не страшна є нам атака)	№ 579	ст 397
Пісня сотні «Шуми» («Співай, шуми»)	№ 33	ст 27
ПІСНЯ УПА (Нумо до зброї)	№ 84	ст 66
Пісня УПА, Ліщина (Сльози скотились з її очей)	№ 293	ст 208
Пісня холмських повстанців (До бою правого)	№ 36	ст 30
Пісня холмських повстанців (По Холмищин наші)	№ 427	ст 295
Плаче тужить стара мати (3)	№ 369	ст 254
Лж. ЗбрУПА ст 3, Юркевич № 35 Пісня знана вже у 1940 ім р.		
По бою було, крик затих (1,2)	№ 265	ст 188
Дж. (1) Неам Б-43, зап. Тернопільський р-н; (2) Берез ст 12 (строфи 1-6)		
По таборах і тюрмах (1)	№ 166	ст 122
Дж. Неам Б-55, зап. Збаразький р-н, 1972 р., Купчинський ст 60, 133 (стр. 13)		
Мелодія – варіант мелодії "Не сміє бути в нас страху" – гимн Ордену Лицарства Залізної Остроги сл і муз Р Купчинський Пісня створена у Львові, у в'язниці «Бригідки», 1921 р (Див Купчинський ст 134). Оригінальна мелодія Купчинського на перш 3 строфи даного тексту подібна як у вар. (2) "Ми по таборах і тюрмах"		
По Україні	№ 534	ст. 372
Дж. СІЗ ст 74 Автор тексту Марко Боеслав (див. "Співай, шуми, зелений боре")		
По Холмищині наші (Пісня холмських повстанців)	№ 427	ст 295
Дж. УПА док, т 1 ст 312; Загорода, лента Терез 2, спів С Загорода, «Верниволя»		
Мелодійні варіанти див під "В степу під Херсоном" Пісня про «Ягоду»-«Черника», командир хутора «Вовки», відтинку «Буг» що діяв на терені повітів Грубешів, Томашів (Стелан Загорода) Пісня укладу виступа «Тараса» писаря виховника сотні «Вовки» І (відноситься спів, автор мелодії невідомий) Пісня повстала осінню, 1945 р співали повстанці командира «Ягоди»-«Черника» після наскоку на м. Варяж і Хоробів, який відбувся 26 травня 1945 року. (УПА-док т 1, ст 312)		
Повіяв вітер степовий	№ 201	ст 144
Дж. Борис, ст 28; лента Аноні: «Двіні» № 3, грудень, 1989 р, ст 4		
Повстали ми не з мрії, але в дійсність	№ 10	ст 8
Повстанець (Зголосився до повстанців)	№ 408	ст 281
Повстанська Пісня (Запам'ятай ліси діброви)	№ 596	ст 416
ПОВСТАНСЬКА ПІСНЯ (Прощай, я їду вже в далеку дорогу)	№ 216	ст 157
Повстанський стяг наш лопотить	№ 67	ст 51
Дж.: «Сани», ЛітУПА 12 89, Подуфалій 2 ст 22		
Повстанці Соколи (Сонце вже сховалось)	№ 429	ст 297
Дж. Грицай №5]		
Поглянь, за вікном сніг	№ 478	ст 336
Дж. СпівУПА ст 83, СпівГоліаша ст 31; ленти Гурт, Белевич Співали підільники на Лемківщині та Перемишніні в роках 1944-47 Загально відома в УПА		

Подай дівчино ручку на прощання	№ 211	ст 152
Дж. <i>Неам</i> Б.15 (стр. 1-5), зап. Тернопільщина, 1974 р., ЗбірУПА ст 3 (стр. 1-5); <i>Бере</i> 1, ст 5 (стр. 1-5), <i>Подуфалий</i> 2 ст 43 (стр. 1-4), зап. В. Подуфалий, 1990 р., від Галини Бойко, 1928 р.н., в с. Жуків Бережанського р-ну, на Тернопільщині, <i>Пастушенко</i> ст 15 (стр. 2-5), Шморун ст 26, зап. А. Пастушенко від Н.ни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка); лєнта <i>Білевиц</i> №29		
Подивися дівчино на мене	№ 222	ст 161
Дж. <i>Неам</i> Г.10, зап. Зборів, від М. Сенік, 1978 р., <i>Неам</i> Г.32, зап. с. Нижній Іваців, Тернопільський р-н Пор. "Я сьогодні від вас від'їжджаю."		
Поїдем в світ, в далекий край (Прощайте ви, друзі мої)	№ 338,	ст 216
Покидаю я рідку Україну.	№ 207	ст 150
Дж.: <i>Неам</i> Г.38, зап. с. Лазарівка, Монастирський р-н. Мелодійний варіант пісні "Голово, ти моя неслегальна", "І нащо мене мати породила"		
Поклін тобі, Тарасе.....	№ 154,	ст 115
Дж.: <i>Бере</i> 2 ст 15		
ПОЛІССЯ (1) (Україна – степ і море)	№ 169,	ст 124
ПОЛІССЯ (2) (Україна – степ і море)	№ 582	ст 400
Половина Полісся в болоті.....	Додаток	ст 434
Дж. <i>Подуфалий</i> 3, ст. 54, зап. В. Подуфалий в 1992 р. в селі Криве Козівського р-ну від Дмитра Фундиги, 1925 р.н., пенсіонера, освіта 5 кл. Вар. "Ой сплелися фронти".		
Понад Львовом чорна хмара все небо укрила	№ 100	ст 76
Дж. <i>Подуфалий</i> 2 ст 17, зап. В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Березани.		
Понад Тисою мчаться гіни (<i>ПІСНЯ ГР</i>).....	№ 157	ст 116
Дж. Кал. Банд		
Попід лісом темним бором (Світить місяць понад темним лісом)	№ 34,	ст 27
Посиплється листя з берези.....	№ 385,	ст 265
Дж. <i>ПісніУН</i> , ст 20 Мелодійний варіант пісень "Послухай дівчино красуне" і "Вже сонце зайшло за горою"		
Послухай, кохана дівчино (4)	№ 384,	ст 264
Дж.: <i>ПісніУН</i> , ст. 11.		
Послухай дівчино красуне (1,2)	№ 382,	ст. 263
Дж. (1) <i>Неам</i> Б.38 б), зап. Лановецький р-н 1974 р., <i>Неам</i> Г.55 б), зап. с. Лазарівка, Монастирський р-н (тут мелодія як у "Вже сонце зайшло за горою"), (2) лєнта <i>Гурт</i> . (спів П. Грицай) Мелодійний варіанти пісень "Вже сонце зайшло за горою" і "Посиплється листя з берези"		
Послухай дівчино красуне (3).....	№ 383	ст 264
Дж. Березецький 1, ст. 4. Див. вар. (1)		
Послухайте, милі браття	№ 103	ст 78
Дж.: <i>Олімпік</i> № 4, Див. вар. (1)		
Послухайте любі друзі, що співати буду я.	№ 503	ст 356
Дж.: лєнта <i>Бохно</i> .		
ПОХОРОННИЙ МАРШ (ви жертвою в бою нерівним лягли)	№ 199	ст 143
Працання (Ой пустіть)	№ 400,	ст 275
Прийшла вістка до села	№ 175	ст 128
Дж. <i>Грицай</i> №12]		
Присудили мені	№ 344,	ст 238
Дж. Табірні пісні		
про бій під Гурбами (Шумів-веснів гурбинський ліс)	№ 111	ст 86
про бій під Уневом (Не одна вже хмара)	№ 109	ст 84
ПРОВІДНИК ГРИЦЬ Партизан-борець провідник друг-Гриць)	№ 470,	ст 327
Провожала раз дівчинонька	№ 217	ст 158
Дж.: <i>Грицай</i> №11]		

Пройшла весна, настало літо	№ 366.	ст 252
Дж.: <i>Олімпік</i> № 10.		
Прошавай, дівчино моя	№ 282	ст 200
Дж.: <i>Олімпік</i> № 9.		
Процався стрілець з своєю ріднею (3)	№ 221	ст 160
Дж.: <i>Юркевич</i> № 12 і 34. Мелодійний варіант (2) пісні "Збирався козак" і "Дівчино голубко"		
Процався стрілець зі ріднею своєю (1)	№ 227	ст 164
Дж.: <i>Невмирущий</i> Б 12 зап. Залищицький р-н, 1969 р.; <i>Світло</i> Яшча ст 13		
Процай, дорога Україно	№ 337	ст 234
Дж.: Табірні пісні		
Процай, я їду вже в далеку дорогу (<i>ПОВСТАНЬСЬКА ПІСНЯ</i>)	№ 216	ст. 157
Дж.: Хміль №59, <i>Грицай</i> №[4] Мелодійний варіант пісень "Що то за вистака сумна облетіла" і "Розпрацався стрілець зі своєю ріднею (2)" Автор тексту Іван Хміль (див. під "На північнім нашій кордоні (1) ")		
Процай холодная темнице	№ 365	ст 252
Дж.: <i>Неам</i> Д[1], зап. Залищицький р-н		
Процайте ви, друзі мої	№ 338	ст 234
Дж.: <i>Неам</i> А-15 (стр. 1-10, зап. с. Городище, Козівський р-н, від Олевси Симків, 1978 р., Борис, ст 21 (стр. 1, 2, 11, і додаткова одна на початку, див. примітки) " Народження у Львівській в'язниці пісня " (Борис, ст 21)		
Процайте, ви рідні села (1)	№ 212	ст 153
Дж. (1) <i>Неам</i> Б 39 зап. Монастирський, Бучацький р-ни, 1974 р.; <i>Неам</i> Г:19 а), зап. с. Лазарівка, Монастирський р-н		
Процайте, ви рідні села (2,3)	№ 213	ст. 154
Дж. (2) <i>Неам</i> Г 16, зап. Рогатин, с. Конюшки, 1979 р.; <i>Неам</i> Г 19 б), зап. с. Мозолівка, Підгаєцький р-н Шморгун ст 105 (стр. 1, 5, 3), зап. ЛІ Усик від Г Ю Гапончук та П. М. Печуна із с. Річки Корецького р-ну.		
Процайте, друзі, у далеку дорогу	№ 603	ст. 423
Дж. Сл. Любомирський, С. Поезії; <i>ноти З.Л.</i> , із муз. до фільму "Николи не забуду"		
<i>ПРОЩАЛЬНА</i> (Люба матусю, чи пам'ятаєш)	№ 331.	ст 230
Рам'я в рам'я, мов хвиля прибий	№ 23.	ст 17
Дж.: <i>ноти Гордій 2</i>		
Рано вранці сонце сяє (<i>Народні Месники</i>)	№ 602	ст 421
Дж. Дубів, Павло СТРУНИ ВІЧНОСТИ, Мельборн, 1984 р., ст 36-7, <i>ноти З.Л.</i>		
Ревіли вихри дні і ночі (<i>Пісня кур «Дзвони»</i>)	№ 591	ст 410
Дж.: ЛІТУПА 13:41; СІЗ ст 101, <i>Довом</i> №80.		
Ревіть бурі бийте громи	Додаток	ст 433
Дж. <i>Подубалий</i> 3, ст 28, зап. В Подубалий 1992 р., в хут Залужжя біля Поручина Бережанського р-ну, від Петра Болюха 1925 р. н., освіта 7 кл. Мед. зар. нар. пісні "Мені ворожка ворожила".		
<i>Різдвяне побажання</i> . (Бажаєм здоров'я)	№ 509	ст 361
Рожі й терни	№ 380.	ст 262
Дж. <i>Баян</i> , нап. Вишгорода, Вишневець, Волинь, 1942 і р		
Розвеселимся всі купно нині	№ 531	ст 371
Дж. <i>Невмирущий</i> Б 44, зап. Бережанський р-н		
Розвеселимся всі разом нині	№ 532.	ст. 372
Дж.: Колядки ст 2, СІЗ ст 242		
Розкажи, дідусю	№ 572	ст 394
Дж. «Юсянт», №2, січень, 1990 р., зап. с. Садове, Монастирського р-ну		
<i>РОЗЛУКА</i> (Стоїть гора кучерява)	№ 230.	ст 166

- Розпращався стрілець зі своєю ріднею (2). № 228 ст 165
Дж. *СпівУПА* ст 85, *ЗбірУПА* ст 6, «Жорна» № 4, 1990 р., *Подуфалий2* ст 47; лента *Білевич* № 19, Шморгун ст 8 (строфи 1-4) зап.: Л. Усік у с. Річки Кореського р-ну. Також мелодійний варіант пісень "Що то за вістка сумна облетіла" і "Прощай, я їду вже в далеку дорогу".
- Розпращались стрітьці вже з ріднями (1) № 229 ст 166
Дж.: *СпівУПА* ст. 156
- Розпращались стрітьці вже з ріднями (2) № 580. ст 399
Дж.: *ноти З. Л.*
- Розпрощався стрілець зі своєю ріднею (2) № 228 ст 165
Див. Розпращався стрілець зі своєю ріднею (2).
- Рости, рости черемшино 1) див. "Як повів буйний вітер" № 345 (1) ст 238
Рости, рости черемшино (2) № 345.(2) ст 239
Дж. плита "Сокони" Див. "Як повів буйний вітер", Мелодія (2)
- Рости, рости черемшино (3) № 347 ст 240
Дж. *Неам* Г 44, зап.: с. Шумляни. Бережанський р-н Мелодійний варіант (3) пісні "Як повів буйний вітер".
- Рушив кінь мій в далеку дорогу (1,2,3). № 214. ст 155
Дж.: 1) *Кашуба* № 47 (строфи 1, 2, 3, 7, 8) (з Брищанин), [Мелодія загальною відомою] Мелодійний варіант (1) пісні "Як повстанець в похід вибирався"; (2) лента *Гереф.3* №1 спів: І. Терещенко і Б. Федак, (3) *Кришук* №6 (строфи 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
- Рушив поїзд в далеку дорогу (1,2,3) № 214 ст 155
- Сяди вишневі, рожеві квіти Додаток ст 436
Дж. *Пастушенко* ст. 32
- Слапнуть кулі, гострі кулі № 264. ст 187
Дж.: *Неам* Г 36, зап.: м. Підволочиське.
- Світить місяць, світить ясний (1) № 136 ст 103
Дж. *Берел* ст 39; *Подуфалий3* ст 61 (На мел. "Ой у лісі між соснами (1)"), Борис, ст 47 (стр. 2-5). Споріднений текст: "Чом так сумно не весело"
- Світить місяць, світить ясний (2, № 186 ст 135
Дж.: *СпівУПА* ст 160 лента *Білевич* №23 (мелодія). Цю пісню співали в сотні к. ра «Кармелюка» в Старосамбірщині та на Ломківщині 1945-46 р.
- Світить місяць, світить ясний (3, № 187. ст 136
Дж.: лента *Білевич* №23.
- Світить місяць над зорями № 129. ст 98
Дж. *Неам* Б 7, зап. Борщівський р-н, 1971 р., Шморгун ст 104 (стр. 1, 2 - відтак див. "Цього року сумні свята (2)"), зап.: Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну. Мелодійні варіанти: див. під "Сього року сумні свята (1)"
- Світить місяць понад темним лісом (*Марш куреня "Байки"*) № 34 ст. 27
Дж.: *ЮнШлах* (строфи 1, 3, 2, 4), *СпівУПА* ст 17 (строфи 1-4), *СвітГолыша* ст 27 (строфи 1, 2, 4), *Юркевич* № 17 (строфи 1, 2, 4); *Кал. Банд.*, *ПіснУН* ст 12 (строфи 1, 2, 4); *Подуфалий2* ст 34, Войтихівський (строфи 1, 2, 4), від В. Дмитришина, лента *Білевич* №50 Мелодія за Юркевичем. Загальною відомою в УПА. У *МаршУПА*: "повстанська маршова пісня, записана в Чорн.м. Лісі, Станіславщині"
- Свеча горить рожевим світлом № 333 ст 232
Дж. *Кришук* №33, зап. Кришук ММ в 1989 р. від Новоринської ЕІ, 1932 р.н., у с. Комюхи, Козівського р-ну Мелодійний варіант пісні "Забудь мене, моя матусю (3)"
Пісня народилася у 30-их роках ХХ ст. в польських тюрмах. Була популярною в роки німецької окупації, в часи сталінських репресій
- "Свобода народам" № 69 ст. 52
Дж.: «Салки», *ЛітУПА* 12-90, Шморгун ст. 56 (як у *ЛітУПА*)
- Святий Вечір надходить № 524. ст 369
Дж. *Неамірущий* Б.45 Б), зап.: Козівський р-н, 1977 р.

- Святий Вечір вже надходить № 538 ст. 374
Дж: *Грицай* №25]
- Святий вечір настає № 537. ст. 374
Дж.: *Грицай* №104. (Пор. "Святий Вечір вже надходить")
- Сего року сумні свята (1) № 125. ст. 96
Дж. *«Посвіт»*, №2, січень. 1990 зап. с Пронятин, Тернопільського р-ну, Шморгун ст. 104 (стр. 4, 5, 3), зап. Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну Мелодія загального вжитку. Мелодійний варіант: Під Києвом, під Крутами, Світліть місяць над зорями (тут доданий 1-ий голос): Ця ви чули любі хлопці Споріднені мелоди Зоріла золота заграва, Чужинче, йди скажи Вкраїн (мес. 2 ві стр.) Як землю виоруть гранати (4)
- Серед диких степів № 272 ст. 194
Дж. *Берег* ст. 29 Варіант пісні "У неволі тяжкий"
- Серед неволі, на землі (*Повстанська Коляда*) № 511. ст. 361
Дж.: Гриценко №73.
- Серед плит (Ти будь здорова) № 477. ст. 335
Дж. *Невм* Б 66, зап. Тернопільський р-н, 1975 р., лєнта *Блевич*.
- Серед степу широкого Додаток ст. 438
Дж. Шморгун ст. 34, зап.: Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну
- Сиджу я в лісі Додаток ст. 441
Дж. Шморгун ст. 31, зап. Г. Добрянська в с. Кураш Дубровицького р-ну
- Сиджу я в темних мурах № 363 ст. 250
Дж.: *Невм* Б:67, зап.: Чортківський р-н, 1977 р.
- Сидить Сталін в коміші № 499. ст. 354
Дж. лєнта *Тереб* 3 №6
- Сидів, читав я дні і ночі № 354. ст. 245
Дж. *Невм* Г 14, зап. с. Го[], Калуш, 1978 р. Мелодійний варіант пісні "Забудь мене моя матусю (3)" "Лист опада і ясний місяць" Пор. "За тебе, рідна Україно"
- Сидів я день – думав я нічку № 355 ст. 245
Дж. лєнта *Сирко* Мелодійний варіант пісень "Забудь мене, моя матусю (4)" і "Сидів я раз з двома друзями". Пор. "За тебе, рідна Україно"
- Сидів я раз з двома друзями № 356. ст. 246
Дж. *Берег* ст. 29 Мелодійний варіант пісень "Забудь мене, моя матусю (4)" і "Сидів я день – думав я нічку", "Лист опада і ясний місяць". Пор. "За тебе, рідна Україно"
- Синє небо яснє зорі № 562. ст. 387
Дж. *Боян*, кап. Волинь, 1941 р. (?)
- Сирота мандрує на схід воювать № 302 ст. 214
Дж.: *Невм* Б:31, зап.: Шумський р-н, 1973 р.
- Сіла на машину № 322. ст. 225
Дж.: Гордасевич
- Скажи, серце, тую правду № 235 ст. 170
Дж. *Кришук* №23, зап.: Кришук М.М. в 1990 р. від Ляхович М.П., 1920 р.н., у с. Колодівка, Підволочиського р-ну.
- Скоро, скоро всі вставайте № 536. ст. 373
Дж.: *Грицай* №20]
- Слава в тчизні № 88. ст. 69
Дж. *Подуфалий* 2 ст. 7, зап. В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Слава і честь вам, борці за свободу № 68. ст. 51
Дж. *«Санік»*, *ЛитУПА* 12 110
- Служив стрілець при сотні (1,2) № 489 ст. 345
Дж.: Юркевич №6: (1) лєнта *Дерех*, (2) *Записки* 2 Співали в дільці УПА та населення Бойківщини і Лемківщини Мелодійний варіант (1) пісень "Вже вечір всьорі",

"Сонце вже сховалось", і "Як вийшли ми з криаки", і (2) пісні "В селі на Вибранівці"

- Слухайте хлопці історію шапки (ШАПКА ПОВСТАНЦЯ) № 190. ст. 137
Дж. Гриценко №72
- Сльози скотились з її очей (Ірична пісня УПА). № 293. ст. 208
Дж.: Оберниш. Пісня вивчена від повстанців, в Тернопільщині, 1947 р.
- Сміло, друзі (1) № 6. ст. 5
Дж. Бжеськаї, лента Каюн М. Канун "також вдома, ще до другої світової війни" Вона подає її поміж повстанськими піснями яких вона чула від повстанок у тюрмі в Крем'янці.
- Сміло, друзі (2) № 7. ст. 6
Дж. лента Дербін. Мелодія мабуть російська революційна На ту саму мелодію "У лісі під дубом столітнім."
- Соловію, рідний брате № 372. ст. 256
Дж. СлівУПА ст. 109 СлівГоляша ст. 38 Юркевич № 20 Варіант (1) пісні "Іхав козак через місто"
- Сон (1) (Зелений гай, пахуче поле) № 339. ст. 235
Сон (2,3) (Зелений гай, пахуче поле) № 340. ст. 236
Сон (4) (Зелений гай, пахуче зілля) № 341. ст. 236
Сон (5) (Широкий степ, пахуче поле) № 342. ст. 237
- Сонце світить, вітер віє (Вітер віє, сонце гріє) № 196. ст. 141
Сонце вже сховалось (Повстанці Соколи) № 429. ст. 297
Дж.: Грицай № [5]. Мелодійний варіант (2) пісні "Вже вечір вечоріє".
- Сонце волі засяло № 45. ст. 36
Дж.: Грицай № [11]. Мелодійний варіант (3) пісень "О чарівні ночі майові!" і "Там за лісом сонце сходить"
- Сонце над заходом № 219. ст. 158
Дж.: Невм Г 45, зап.: с. Топорівці, Городенківський р-н.
- Сонце сходить і заходить (1) № 348. ст. 241
Див.: Ой, зв'язався буйний вітер, № 348.
- Сонце сходить і заходить (2). № 349. ст. 241
Дж.: Невм Б 63 в, зап. Тернопільщина, 1975 р.; Невм Г 15, зап.: с. Вишнівець, Збаразький р-н
- Сонце сходить і заходить (3).... № 350. ст. 242
Дж.: Анон2, вар. 1
- Сонце сходить і заходить (4) № 351. ст. 242
Дж. Анон2 вар. 2 (усі строфи) лента Сулим (строфи 1, 2, 3, 5, 4, і 7) Споріднена мелодія "Куди вітер хмари носить" і її варіанти (пор. "А в неділю, дуже рано (1)") Сулим, про пісню: "тоже партизанська пісня Хлопець, котрий вернув з Волиня, власно з мого села. переспівав її, кілька раз, попросту, і ми її вхопили і пішли з тим в ліс. То був дуже гарний співак, могла бути його пісня. Але ми згинув в бою - він не живе. Ім'я - Стах, а Віжка - прізвище. Та ту пісню він приміз. звідки - я не знаю, чи з Волиня, чи Він був в «Запзняка»"
- Сонце сходить і заходить, хмара наступає (про сім героїв на Кулебах) № 434. ст. 301
Дж. Кришук №8 (стр. 1-5, 7-9), зап. Кришук М.М. в 1989 р. від Новояриської Е.І., 1932 р.н. у с. Конюхи, Козівського р-ну Подуфалій2 ст. 67 (стр. 1, 5, 3, 6, 7, 10, 11, 9, 12), зап.: В. Подуфалій 1990 р., в с. Урмань Бережанського р-ну, від Василя Яцикова, 1929 р.н., освіта середня спеціальна, "слова написав і музику підібрав уроженець с. Конюхи Степан Когут" Подуфалій3, ст. 67 (стр. 1-5 8-9), зап.: В. Подуфалій 1991 р., в м. Бережани, від ансамблю «Союзу Українок» із с. Боків Підгаєцького р-ну. Пісня написана в 1945 р. (Кришук). Кутеби - хут.р. біля села Нарав на Бережанщині (Подуфалій2) В обох виданнях Подуфалого мелодія дещо

- інакша, варіянтів не подаємо. Пор. "Зажурилась Україна", "У неділю дуже рано" (3), "Сонце ясне засвітило", "А в Лапшині, при долині"
- Сонце сходить — я журюся Додаток ст 430
Дж.: Пастушенко ст 20; Шморгун ст. 27, зап. А. Ф. Довбенко із с. Дермань Здоббунівського р-ну
- Сонце ясне засвітило (про см героїв) № 449 ст 313
Дж. Невм А 4, зап. с. Остальці, р-н Микulinці, від В. Гринів Мелодійний варіант пісні "У неділю до полудня", "У неділю дуже рано (3)" і "Ми сміло в білй підем" Пор. "Зажурилась Україна", "У неділю дуже рано" (3) "Сонце сходить і заходить, хмара", "А в Лапшині, при долині"
- Сорак Повстанців (Всю ніч не вгавала)..... № 425 ст 293
Дж.: СлівУПА ст 65; лента Більвич №1
- Сотня в Суходолі (коляда) № 544 ст 377
Дж. Невм Г 53, зап. (?), Суходіл і Лицівка — села Долинського р-ну
- Союз принуждений республік убогих № 508 ст 360
Див. ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СОВЕТСЬКОГО СОЮЗУ (2)
- Спи, дитино, поки спиться два КОЛИСКОВА (Ю. Шухевичу) № 601 ст 420
Співай, шуми, зелений боре (Пісня сотні «Шума») № 33 ст 27
Дж.: Сіз ст 171, СлівУПА ст 22, СлівГоляш ст 40, ЛтУПА 16: 227, Юркевич № 29.
Автор тексту: Марко Боеслав — поет-упівець, роком із Західної України. Член ОУН з 1930 р. з 1942 р. у лавах УПА. Доля поета невідома (Сіз ст. 357)
Сотенний «Шум», командир відділу УПА в Чорному лісі, згинув героїською смертю на полі Слави 21 III 1945 р.
- Споглянь Ти, Боже Додаток ст 435
Дж. Шморгун ст 90, зап. Павло Сова із с. Демидівка Млинівського р-ну
- Стань же мій дружко № 554. ст. 382
Дж. Грицай №[21]
- Старенька венька № 312. ст. 219
Дж. СлівУПА ст 94
- Стогне в неволі Україна (про всіх друзів) Додаток ст 447
Дж. Кекіш "Весною, 1948 р., у Великодню п'ятницю, відбувся бій з енкаведистами районної бойки УПА під командою «Сулими» Окружені ворогами біля с. Беневеа, р-н Підгайці після завязаного бою, полягли смертю героїв: «Сулима» — Петро Рапан з с. Новосілки, «Яр» — [?] з с. Новосілки, «Крук» — Петро Куфель з с. Соснів, «Дуч» — Дмитро Кожетинський зі с. Соснів, «Дніпро» — Дмитро Рудик зі с. Гончарова, «Тріска» — Григорій Денега з Беневеа, «Гонта» — Іван Лозинський з Беневеа, «Байда» — Іван Юрків з Беневеа Народ в їхню честь та пам'ять зложив цю пісню під мелодію «Ой тям далеко на Волині»" (С. Голяш)
- Стогне в ярмі Україна № 134. ст 102
Дж.: Невм Г:3, зап. с. Топоричі
- Стоїть гора кучерява (РОЗЛУКА)..... № 230 ст 166
Дж. Грицай №[14]
- Сумливу тишу, лїтьму ночі № 405. ст 279
Дж. Кашуба №48 (з Брилшини)
- Сумний, сумний святий вечір (Як настав той святий вечір) № 525 ст 369
- Сумні міста, сумні села № 178 ст 131
Дж. Невм Б:54, зап. Монастирський р-н, 1974 р
- Сумно грала чудова скрипка (3) № 476 ст 334
Див. Тужно грала чудова скрипка (3)
- Сьогодні мріє золоті (про «Кайдаша») Додаток ст 445
Дж. Шморгун ст 84, зап. П. Бенза від М. З. Пашка із с. Варах Володимирецького р-ну

- Та й нашо мене мати породила № 263 ст 186
 Дж. *Неам* Г'17 (строфи 1-6), зап. с. Михайлівка, Борщівський р-н Мелодійний
 варіант пісні "Голово, ти моя сконфісована" Споріднена пісня "І нашо мене
 мати породила"
- Там в горах з Карпатах (Пісня куреня «Гайдамаків») № 35 ст 29
 Дж. *СлівУПА* ст. 107; *СлівГолоша* ст 22 Пісня повстала в сотні «Гайдамаків»,
 а згодом перебрала як Марія куреня «Гайдамаків».
- Там далеко в Роттердамі (про *Евгена Коновальця*) № 128 ст 98
 Дж. *Подуфалий2* ст 14, зап. В Подуфалий в 1989 р від члена ОУН-УПА Івана
 Фанги, 1924 р.н., освіта 4 кл. в м. Бережани
- Там за зрубом (ЗАПОВІТ ПОВСТАНЦЯ) № 276. ст 196
 Дж. «*Саники*», *ЛітУПА* 12 109, Шморгун ст 53 (як у *ЛітУПА*); *Подуфалий3*, ст 21
- Там за лісом, по край зруба (Там у лісі поміж сосни) № 440. ст 305
- Там за лісом сонечко зходить (1) № 43. ст 35
 Дж. *Невмирущий* Г'19 а), зап. Городниця, Городенка, від В Сайка, 1978 р Тут
 подані тільки великі ноти з перших вісім тактів, які повторюються із другим
 закінченням. Малі ноти взяті з *ПіснУН* ст 4, триголосся від такту 9 до кінця –
 наша реконструкція
- Там за лісом сонечко зходить (2) № 44. ст 35
 Дж. *Невмирущий* Г'19 б), зап. Городниця, Городенка, від В Сайка, 1978 р (строфи
 1-4, 6), *Бере2* ст. 17 (строфи 1,2,6,3,4), *ПіснУН* ст 4 (строфи 1 б), Шморгун ст 58
 (строфи 1 + 3, див примітки), зап. Софія Созонюк із Рівного, *Подуфалий3*, ст 61 (з
 Молитва за Україну, ст 12), (строфи 1, 2, 6, 3, 4; мелодія подібна № 43, такти 1-8)
- Там за лісом сонце сходить (1) № 41. ст 34
 Дж. лекта *Сулм*. Мелодійний варіант (2) пісень "О чарівні ночі майовні" і "Сонце
 волі засіяло" Див. також "Там за лісом сонечко зходить" (2).
- Там за лісом сонце сходить (2) № 42. ст 34
 Дж. *СлівУПА* ст 27
- Там на безмежному полі Додаток ст 438
 Дж. *Подуфалий3*, ст 69, зап. В. Подуфалий в 1991 р. в с. Руда Рогатинського р-ну
 від Романа Клемана, 1947 р.н., освіта середня Вар. "Ой там у полі безмежнім" і
 вар
- Там на краю ліса № 297. ст. 210
 Дж. *Неам* Б 41 б), зап. Залищицький р-н, 1976 р.; Кашуба №46 (з Брідшини); Шпін-
 дора. Мелодійний варіант (1) пісні "Там під львівським замком" Кашуба "Це
 сталося пізньої осені 1943 р. в Бузяцьких лісах Німці зробили засідку на нашу
 боївку Згинув зв'язковий поблизь свого села Мати плакала і говорила ті слова,
 на підставі яких побудована пісня" (Пор примітку до пісні "Ой там під лісочком")
- Там на лівночі, на Волині (3) № 29 ст 23
 Дж.: *ЮнШлах*. Мелодійний варіант пісні "Ходить сюди до мене хлопці" (Див "Ой
 там далеко на Волині")
- Там під горою № 438. ст 303
 Дж.: *Грицай* №[3]
- Там під лісом, по край зруба (Там у лісі поміж сосни) № 440. ст. 305
- Там під лісом, темним бором (Там попід лісом, темним бором) № 38. ст. 31
- Там під львівським замком № 298. ст 211
 Дж. *Бере1* ст 12 (1, 2, 3, 4, 6, 5, 7); лекта *Гість* (строфи 1, 2, 3, 5, 6, 8, 9), Борис, ст
 64 (стр. 1-4, 6, 5, 7¹, 7²); Шморгун ст 105 (стр. 1, 2, 3, 7), зап. О. Лук'ячук із с.
 Богданівка Корецького р-ну, Анон3 Мелодійний варіант (2) пісень "Там на краю
 ліса", "Ой там під лісочком", "Ой там під горою", варіант пісні "Ой там край
 дороги"

- Там попід лісом темним бором (1) № 38. ст 31
 Дж. СпівУПА ст 74, СпівГоліш ст 3, Подуфалий2 ст 28 Шморгун ст 76 (стр 1, 4, 3), зап. Л. Войтович від Н. Я. Гоч із с. Калинівкв Сарненського р-ну, лента *Білевич* №2 Мелодійний варіант (2) пісні "І знову хмари почорніли" Перейшла з Волині на Галичину під кінець 1943 р. Загально відома в УПА. У МаршУПА подаю. "Ой там попід лісом" марш УПА з 1944 р., записаний при відділі Командира УПА "Різуна" в Чорнім Лісі, Станіславщина "Співалося, як було можливо, при похороні впадших, чи на апелях при згадці про впадших" (Камінська2)
- Там старенький батько Полаток ст 440
 Дж. Шморгун ст 46, зап. Є. Шморгун у с. Новожикув Рівненського р-ну
- Там у безмежному полі № 261. ст. 185
 Дж. Неам Г 3 а), зап. Зборів, 1975 р. Вар. "Ой там у полі безмежн.м", і вар.
- Там у лісі під кущами № 484 ст 341
 Дж. Неам А[21], зап. Городниця, Городенка, від В. Сайка, 1970 р.
- Там у лісі поміж сосни (2) (А в сосновім темнім лісі № 440. ст 305
 Дж. ЗбірУПА ст 7 (стр 1 3, 5 7), СпівГоліш ст 9 (стр 1 3, 5 8) зап. С. Голіш від стрільців чоти сотні «Левів», Старосамбірщина, 1944 р.; Голіш3 (2) (Малими нотами) Кришук №7 (стр. 1-3, 5-8), зап. Кришук М.М. в 1990 р. від учасника фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну; Шморгун ст 57 (стр 1-8), зап. Софія Созопок із Рівного, *Подуфалий3*, ст 74 (стр 1 3, 5 7), зап. В. Подуфалий, 1992 р. в м. Тернопіль, від Касяна Грибника, 1938 р.н., освіта середня; *лентаГоліш*, спів. С. Голіш (на мел. "Ой у лісі між соснами")
- Там у лісі, при доріжці (МИЛИЙ) № 416. ст. 286
 Дж. Грицько №15]
- Там у Пеньках на хуторі, під лісом (про «Жука» і інших) № 415. ст 285
 Дж. Кочол (стр. 1, 3, 2, 4-9, *лентаГоліш*, співає Степан Конял.
- Там у садочку, та й на яворі № 328 ст. 228
 Дж. Кришук №46, зап. Кришук М.М. в 1990 р. від учасників фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну Варіант пісні "Гарні вечори". Мелодійний варіант (5) пісні "Гарні вечори на Україні"
- Темна нічка була (І був тихий вечір) № 321. ст. 223
 Тернопіль мій, Тернопіль мій № 343 ст 237
 Дж. Неам Б:60 зап. Залищицький р-н, 1971 р.
- Ти будь здорова (Серед плит) № 477 ст 335
 Ти водив свою сотню до бою (про «Деркача») Додаток ст 446
 Дж. Шморгун ст 97, зап. М. Федоришин від Віри Степанюк із с. Волошки Рівненського р-ну Деркач – легендарний повстанець, мав сотню хлопців, всі були на конях. Був кмітливий воїн. Умів виходити з критичного становища. Робив напади на військові гарнізони, давав поміч людям, які ховалися від вивезення на Сибір у лобовий бій не вступав – жалів хлопців. "Ворога треба перехитрити," так говорив Деркач. Смерть Деркача така, він був у бою тяжко поранений і, щоб не потрапити до ворожих, зап. застрелив себе. Тоді Деркачу було 26 років. Сам він родом із села Угольці Гошинського району (Шморгун ст 101 із спогадів Наталії Христофорівни Блонської)
- Ти воскреснеш, моя Україно (Я сьогодні щось дуже сумую) № 121 ст 93
 Ти знемігся, мій милий № 604. ст 424
 Дж. Бжеська2 «Нові Дні», червень, 1984 р., ст 30; *ноти З.Л.* Бжеська, у наведений статті " пісню, яку прикис до хати мій покійний брат (воjak УПА, загинув в бою під Кокчами). Вона тим цікава, що наспівала її його дівчина і вона надзвичайно виразно характеризує дівчат милих наших воjakів, їхнє відношення до визвольної боротьби і показує обопільне бажання пожертвувати себе і свою любов – Батьківщині "

- Ти приходиш до мене щочоті № 395 ст. 271
 Дж. Гордасевич (строфи 1-3), Записник Голяпа, №16 (строфи 1, 2)
- Тиха ніч, Свята ніч № 559 ст. 385
 Дж.: *Грицай* №27]
- Тиха нічка над землею (про «Беркута») Додаток ст. 447
 Дж. «Державність» 3/92 ст. 57 Пісню склав сотник «Рубач», у м. Копичинці, на мелодію нар. п. «Повій, вітре, на Україну», на честь героїчної смерті «Беркута» «Беркут» (Вазушко, Мірко-Володимир – з м. Копичинці) був воїном у дивізії «Галичина» до часу битви під Бродами, влітку 1944 р., коли потрапив у большевицький полон; відтак утік до дому і вступив в УПА. В червні 1945 р., йдучи з друзями на домовлену зустріч, попав на засідку (хтось їх видав). Друзі розбіглися в різні боки, а «Беркут» заляг в городі з кулеметом і сам відбивався. На вимагання засадників здаватися відповів «Згинь, проклята большевія!» Ранений у спину перестав стріляти. На друге вимагання відповів «Слава Україні!» І знову почав відбиватися. До ранку не наважувались приступити до мертвого воїна. На другий день робили обшуки в селі Обличчя мерця побудив і порізав чоботом КаГЕБіст якого дразнила його краса. Не дозволяли декілька днів похоронити тіло. (Із статті Б. Доманського, у журналі «Державність» 3/92, ст. 56.)
- Тихий ліс (1) № 236 ст. 170
 Дж. *СпівУПА* ст. 69, *СпівГоляпа* ст. 10; зап. С. Голяпа від к-ра «Юрченка», (В. Юркевича), Лемківщина, 1944 р., Войтихівський, від В. Дмитришина; лента *Гурт*. Мелодійний варіант пісні «Тужно грала чарівная скрипка (2)»
- Тихий ліс (3) № 238 ст. 171
 Дж. *Юркевич* №27. Мел. тут В. Юркевича, написана правдоподібно в Америці. На нотах Юркевича обр. на чол. хор з бандурами – дата: 1982 р.
- Тихо, ліс (2) № 237 ст. 171
 Дж.: *Юркевич* №33
- Тихо спить, лицарі № 197 ст. 142
 Дж.: «*Саник*», *ЛітУПА* 12. 112
- Тиша за селом Додаток ст. 439
 Дж.: Шморгун ст. 65, зап. Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну
- То не в зорях небеса № 548 ст. 379
 Дж.: Нові Коляди ст. 5, *Укр. Коляди*: ст. 109 (мел.). (Пор. «У Шпакові, у селі»)
- То не грім заgrimів № 168 ст. 123
 Дж.: Шух-Тур-Пластун ст. 31 (строфи 1, 2, 4, 3), *Берез* ст. 35 (строфи 1, 3, 4); *Пастушенко* ст. 9 (стр. 1-4), Шморгун ст. 111, зап. А. Пастушенко від Ніни Гаврон із с. Корнин Рівненського р-ну у 1992 р. (як у Пастушенка) *Подуфалий* 3, ст. 51 (строфи 1, 3, 4), лента *Тереф. 4, Тереф. 5*. Співали ОУН-УПА на Лемківщині
- Тобі Рідний Краю № 592 ст. 411
 Дж. «Світло», липень-серпень 1987, ч. 7-8 (773-4), ст. 270, ноти М. Бойко, Торонто, 1990 р.
- Тридцятьсьомий рік минає № 105 ст. 78
 Дж. *Невмирущий* Г-21, зап. Залищики, від І. Мамалиги, 1979 р. (Пор. «Ой надлість той друк чорний (1,2)»).
- Триста літ № 119 ст. 91
 Дж.: *Неам* Г.65 (стр. 1, 2, 4, 5, 6, 9, 15, 16); *Берез* ст. 17 (стр. 1, 6, 8, 10-15); *Юркевич* № 276) (стр. 1, 4-6, 9); *ПістУН* ст. 10 (стр. 1, 4, 6, 5); *Записки* 5 (стр. 3); *Кришук* №32 (стр. 1, 4, 6, 7, 15). Повстала ще за польської окупації Юркевич: «пісня укр. націоналістів»
- Триста літ минає (Вже більше літ двісті) № 120 ст. 93
 Дж.: *Берез* ст. 19; *Андрейко* ст. 24-5.

- Тужно грала чарівная скрипка (1,2) № 475. ст. 333
 Дж.: (1) *Нева* Г.7 (стр. 1-6), зап.: Стрий, від П. Гуштак, 1982 р.; *Пісню* УН ст. 21 (стр. 1-6), Голяш3; від М. Васько, *лента* Голяш, співає М. Васько, Чикаго, 1991 р. (вар. з малими нотками). "...повстала після бою в селі Дитятині, р. н. Галич. Там в костелі скриналися повстанці. Хтось доніс про це москалям. Почався бій. Повстанці не ада-
 відлися. Тоді привезли гармати й почали розбивати костел. Всі згнулися. Один із повстанців, зі села Яблунів, мав скрипку на якій грав. Так повстала ця пісня." (2) *лента* *Білевич* Мелодійний варіант пісні "Тихий ліс (.)"
- Тужно грала чудова скрипка (3). № 476. ст. 334
 Дж. *Слв* УПА ст. 67 (стр. 1-3), Спів: Голяш ст. 31 (стр. 1-6), *Кришук* №35 (стр. 1-4, 6), зап.: Кришук М.М. в 1990 р. від учасників фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну, *Подуфалий2* ст. 46.
- Тучи та завої в степу далекім № 266. ст. 189
 Дж.: Бжеська1; *лента* *Кавун*. Про неї говорить М. Кавун. "Я чула її в Сибіру, співали повстанці, молоді хлопці й дівчата, які, відбувши п'ять років каторги, були звільнені, але не пустили їх додому – а лишили в Сибіру на Лісопаваллі і на П'єсочі. Забрали їх з дому, коли вони мали 16, 15 років, і дали їм такий "жороткий" строк – "тільки" п'ять років – "бо то були діти..." Пан Михайло Сорока і я підходили до них коли вони співали оту сумну пісню "Тучі та завої в степу далекім". Я казала панові Михайлові, "Но чому вони співають таких сумних, безнадійних пісень? Та ж є багато пісень повстанців бадьорих" А пан Михайло мені відповів, "Хай співають! Наші козаки, Запорозжці, такі відважні, зазяті, – [також] співали сумних пісень."
- Тюрма, тюрма Додаток. ст. 441
 Дж.: Борис, ст. 42 "пісня почута в Кінгівському таборі."
- У Бишках на край лісу № 448. ст. 312
 Дж.: *Подуфалий2* ст. 64 (стр. 1-3, 6-9), зап.: В. Подуфалий в 1991 р., в с. Лапшин Бережанського р-ну, від Степана Дубницького, 1927 р.н., освіта 4 кл., та від Марії Дубницької, 1933 р.н., освіта 7 кл.; Голяш5 (стр. 1-8), зап.: с. Потік, р-н Козова. Пор.: "Лист опала і ясний місяць" Вар. "В погідний день равенько"
- У гарячих степах Казахстану (Не хочем носити ярма) Додаток. ст. 441
 Дж.: Борис, ст. 3. Пісня повстала після сорок-денного страйку в Кінгівському таборі. "виникла ідея скласти пісню про Кінгівське повстання. Основну частину тексту цієї пісні склав Михайло Сорока. Внесли щось своє й дівчата. [Згадуються Софія Корчинська, Марія Кушпета, Ема Войдохович.] Вони ж наспівали мелодію нової пісні "У гарячих степах Казахстану" Майже день потратили, поки пісня була готова" (Борис, ст. 59)
- У горах Карпатах № 483. ст. 341
 Дж.: *Берел* ст. 25.
- У Карпатах в Широкому № 557. ст. 384
 Дж.: *Грицай* №261
- У Карпатах народився № 542. ст. 376
 Дж.: Нові Коляди ст. 6.
- У лісі між кущами (В погідний день равенько) № 418. ст. 287
 Дж.: *Кришук* №1 Див. "В погідний день равенько"
- У лісі під дубом столітнім № 300. ст. 213
 Дж.: *Пастушенка* ст. 31, Шморгун ст. 30, зап.: А. Ф. Довбенко із с. Дермань Здолбунівського р-ну (як у Пастушенка) Мелодія як у "Сміло, друзі (2)".
- У лісі темному, де біла береза (1, 2) № 274. ст. 195
 Дж. *Нева* Б.37 а), зап.: Борисівський р-н; *Подуфалий1*, №6, зап. (2) В. Подуфалий (мел. варіант малими нотками) [на Бережанщині]. Співали повстанці на Бережанщині (Ст. Голяш)
- У лісі темному, де біла береза (3) № 275. ст. 196
 Дж.: *Нева* Б.37 б), зап.: Заліщицький р-н, 1977 р. На мелодію (1).

- У лісі, у темному (1,2) № 254. ст 181
Дж.: (1) *Неам* Б.35 [а], зап.: Козівський р-н, 1974 р.; (2) *Неам* Б.35 б), зап.: Борщівський р-н, 1975 р. Варіанти (1,2) пісні "Ой там у Чорнім лісі"
- У Луцьку під тюрмою..... Додаток ст 430
Дж.: Шморгун ст. 77, зап.: Є. Шморгун у с. Новожиців Рівненського р-ну. Пор. "Вкранський народ"
- У неволі тяжкій..... № 273. ст 194
Дж.: із репертуару В. Бокоча (баритон з Укр.); Шморгун ст 74 (стр. 36, 26, 3а + приспів із стр. 2а), Шморгун ст 74, зап.: О. Луг'ячук від Надії Горкуни з с. Богданівка Корецького р-ну. Варіанти пісні: "Серед диких степів"
- У неділю в Березиці, (Пісня про «Веселого»)..... № 468. ст 326
Дж.: *Неам* Г.33, зап.: с. Березиниця, Стрий
- У неділю до полудня (Пісня про «Голуба», про Яремчука)..... № 108. ст 83
Дж.: *Неамирущий* Г.1, зап.: Зборів, від М. Грицяя, 1975 р. Мелодійний варіант пісень "Сонце ясне засвітило", "У неділю дуже рано (3)" і "Ми сміло в бій підем"
- У неділю дуже рано (1,2) № 361. ст 249
Дж.: "А в неділю, дуже рано" (1) і "В неділю дуже рано" (2)
- У неділю дуже рано (3) № 435. ст 302
Дж.: *Неам* Б.53, без означень. Мелодійний варіант пісень "Сонце ясне засвітило", "Ми сміло в бій підем" і "У неділю до полудня". Пор. текст "Зажурилась Україна", "Сонце сходить і заходить, хмара" і "А в Лапшині, при долині"
- У неділю рано, вранці № 406. ст 280
Дж.: *Неам* Б.17, зап.: Буцацький р-н, 1975 р.
- У неділю рано, ще сонце не зійшло..... № 323. ст 225
Дж.: Гордасевич
- У неділю рано, ще сонце не сходить (1)..... № 160. ст 118
Дж.: *Бері* ст. 27.
- У неділю рано, ще сонце не сходить (2) (про «Довбуша») Додаток ст 444
Шморгун ст 34, зап.: Є. Шморгун у с. Новожиців Рівненського р-ну. Про напад московських частин Коліна, і смерть повстанця «Довбуша»
- У неділю рано, ще сонце не сходить (3) (про «Шугая») Додаток ст 445
Дж.: Шморгун ст 43, зап.: О. Качановська від Т. С. Корнійчук із с. Гніздиш Корецького р-ну. Пісня про «Шугая», Дмитра Гр. Усика із с. Козак, Корецький р-н
- У осінню нічку вітер свище полем № 269. ст 192
Дж.: (1) *Кришук* №13, (стр. 1-7, 9) зап.: Кришук М.М. в 1990 р. від учасника фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну; (2) *Подуфалий* 3 ст. 65 (стр. 1-9), зап.: В. Подуфалий, в 1991 р. в с. Купчинці, Козівського р-ну, від Богдана Жереб'яного, 1924 р.н. (3) *Неамирущий* Б.34, (стр. 1-3, 9) зап.: Козівський р-н, 1975 р. див. вар. "Деся далеко в лісі".
- У повстанці, кохавого проводжало дівча..... № 286. ст. 203
Дж.: Бжеська!; лента *Кавун*. Мелодійний варіант (3) пісні "В бій за славу" Кавун. Автором пісні є дорога Маріяка Будник. Прекрасна дівчина! З тринадцяти років пішла помагати повстанцям. Була зв'язковою, доставляла повстанцям їжу, карчі. Брала їх білизну, носила в село де жінки прали її. Потім перейшла медичний вишкіл, стала сестрою, перев'язувала рани, допомагала хворим – а в разі небезпеки, її однієї відомими дорогами, вела вози на яких лежали ранені, проводила їх, перемовляла їх у безпечне місце. Була надзвичайно гарна, особливо очі в неї були гарні. Білі обличчя, чорне довге волосся, прекрасно наче намальовані брови, і чудесні очі! Погляд – глибокий, ніжний, іскристий. Цей погляд чарував навіть коридорних. Вони не могли з нею так брутально обходитись, як з іншими дівчатами. Її Засудили її на десять років, на каторгу. На допиті, як її страшно били! – дубовим поліном. Розбили на ній це дубове поліно ішла своїми ногами на допит, а приносили нарядні... Після десяти років каторги, не пустили її додому, до рідних, а відправили

- на Донбас у шахти. І вока хворена, на лігени, під землею проводила цілі дні. Врешті попала в лікарню, і там померла. Вічна її пам'ять!
- У повстанцях (А хто хоче воювати). № 487. ст. 343
- У полі могила. № 571. ст. 393
- Дж.: *Невмирущий* Б-9, зап.: Борщівський р-н, 1975 р.
- У Саджівці, в Бережівці № 444 ст. 309
- Дж. *Невм* Г 1, зап.: с. Топорівці. "Саджівка, Бережівка – урочища в околицях села Топорівці, Городенківського р-ну «Січ» і «Малина» – прибрані імена повстанців. Співається на мелодію народної пісні «Ой у саду криничонька» (Невмирущий).
- У саду де розкишався груша № 376. ст. 259
- Дж.: *Невм* Б-22, зап.: Гусатинський р-н.
- У степу могила (На цвинтарі ніч темніє) № 279 ст. 198
- Дж. (1) *СтеУПА* ст. 131 (стр. 1); (2) *Подуфалия* 2 ст. 69 (стр. 1-3), зап. В Подуфалій 1991 р., в с. Розгавів Зборівського р-ну, на святі Стрільської пісні, з гуртового сліву.
- У суботу рано-вранці № 436 ст. 302
- Дж. ЛітУПА 12 158, Голяш І №86. Із спогадів Михайла Неболи («Голка») Пор. "А в середу дуже рано"
- Український народ, час тобі наспів (2) № 123 ст. 95
- Дж.: Голяш ІЗ від М. Васько; *ЛенГоліш*, співає М. Васько. Чикаго, 1991 р. Мелодійний варіант (2) пісні "Український народ, це день твій наспів" Споріднені тексти "У Луцьку під тюрмою" і "Висока могила"
- Україна, мати, кличе нас повстати (Грають сурми, грають) № 9 ст. 7
- Україна – степ і море (1) (*ПОЛІССЯ*) № 169 ст. 124
- Дж.: Хміль №51. Автор тексту Іван Хміль (див. під "На північній нашій кордоні (1) ") Примітка Івана Хміль "на мотив "За горою світ біл". Не ясно чи це відноситься до мелодії "Поміж тими гороньками" як у Ф. Колесси «Вулиця»(?). чи до "Баламуте"? ("За горою світ біленький")
- Україна – степ і море (2) (*ПОЛІССЯ*) № 582 ст. 400
- Дж. Хміль №51, *Юркевич* № 22. Мелодія Юркевича – написана в Америці. Автор тексту Іван Хміль (див. під "На північній нашій кордоні (1) ").
- Україно моя, наша мати рідна № 183 ст. 133
- Дж. Кальба І У Кальби, про автора Бориса Бобинського («Бобо»): "З часів перебування у Гаях (1947-50 р.) запам'яталась одна із пісень авторства Бориса."
- Україно, Україно. № 115 ст. 89
- Дж. *Кришук* № 45, строфи 3, 4, записав Кришук М.М. в 1990 р. від Панюс Г.М., 1938 р.н., у с. Колодівка Підволочиського р-ну, строфи 3, 5, 6, 7 записав Кришук М.М. в 1990 р. від Кришук М.В., 1925 р.н., у с. Колодівка, Підволочиського р-ну. Мелодійний варіант (2) пісні "Край дороги, край дороги", варіант стрільської пісні "Хлопці алярм". Див. також примітки до "Край дороги..."
- Україно, Україно, квітучий наш край № 573 ст. 394
- Дж. Голяш ІЗ, передав Михайло Дзіман «Левко». Пісня зложена односельчанами села Дідушинці Великі, район Стрий, упавшим воїнам УПА з їхнього села. Над текстом дата (створення?): 4-го липня 1991 р.
- Український народ вставай зо сну № 15 ст. 12
- Дж.: *СлвУПА* ст. 35, Гордієнко ст. 147; СпівГоляша ст. 28; зап. в с. Бишки
- Повстала за часів польської окупації. Співали її в Бережанщині, в Старосамбірщині, і на Лемківщині. Мелодія французького гімну Марсельєзи
- Усюди кров, червона кров № 101. ст. 77
- Див. Червона кров, усюди кров (2)
- УПА їде № 70. ст. 53
- Дж.: «Саники», ЛітУПА 12 91
- УПА На Поліссі (Шувари, болото) № 590. ст. 409
- Утєська Маршова (1) (На північній нашій кордоні) № 58. ст. 46

- УПіська Маршова (2) (На північній нашій кордоні) № 589 ст 408
- Хай землю виорють гармати (3). № 244 ст 162
 Дж.: ЗбірУПА ст 4, Кашуба №40 (з Брідщини), Борис, ст 64 (стр. 1-6), *лентаГоляш*, спів Кашуба (з Брідщини, на мелодію "Гей на півночі на Волині", текст "Хоч землю виорять гранати", строфи 1-2 з'ясовані в примітках до № 255)
- Хай землю виорють гранати (2). № 243 ст 175
 Дж.: *СпілУПА* ст 87, СпівГоляш ст 8, ленти *Білевич* №3, *Тереф.3* №10. Терефенко: "Пісня співана в 1943 р., на мелодію «Сулки»"
- Хай землю виорять гранати (1) № 242 ст 174
 Дж.: *Нем* Б:32 (стр. 1-8), зап. Збаразький р-н, 1975 р. Шморгун ст 38 (стр. 1-4, 6-8), зап. Петро Бенза від М. З. Пашка із с. Вараж Володимирецького р-ну
- Хлопці з лісу (Ви за волю воювали) Додаток ст 437
- Ходить, ходить батько Сталія беріжком (1,2) № 481 ст 339
 Дж.: (1) Гриценко №74 (строфи 1, 2, 4), лента *Дерех*; (2) *Бері* ст 30 (півстрофи 1а, 1б, 2а, 3а, 3б)
- Ходить сюди до мене хлопці № 189 ст 137
 Дж.: *Нем* Г.20, зап. Залищики, 1975 р. Мелодійний варіант пісні "Там на півночі, на Волині (3)"
- Холошняки це зграями № 504 ст 357
 Дж.: лента *Божно*.
- Хоч землю виорють гранати (3) № 244 ст 175
 Дж.: ЗбірУПА ст 4, Кашуба №40 (з Брідщини); лентиГоляш (спів. Кашуба).
- Христос воскрес (1) № 565 ст. 390
 Дж.: Голяш1 №105
- Христос Воскрес (2) № 566 ст. 391
 Дж.: *Грицай* №30
- Христос рождається по всьому світу № 558 ст 385
 Дж.: *лентаГоляш*, співає Степан Конол
- Хто жний, уставай № 155 ст. 115
 Дж.: *Бері* ст 32
- Хто з повстанців та не знає (*Пісня про «Шугай»*) № 467 ст 325
 Дж.: *СпілУПА* ст 121. Вільна транскрипція на три голоси, змінені гармонічні функції, і ноти т. 13 н. 1: с на сіс, т 13 н. 1-3 були півнота з крапкою і 2 вісімки, т 14 н. 4: d на f. Йосип Позичанюк («Шугай», «Шаблюк» – член УГВР, керівник політичного відділу ГК УПА на Волині, уродженець Вінниччини, журналіст, письменник (літ. псевдонім. Д. Шахай), редактор газет "За Україну" і "За українську державу", пробоевик укр. самостійницького руху на східних укр. землях, в'язень німецьких і радянських тюрем. Загинув у бою з енкаведистами 21 грудня 1944 р., у віці 34 роки біля с. Юшківці, Ново Стришчанського р-ну, Дрогобицької обл. (ПіУПА 9 142, у ЛітУПА 8 59 подано "...згинув... у лютому 1945 р.")
- Хто любить Україну Додаток ст 435
 Дж.: Шморгун ст 19, зап. М. Федоришин від Віри Степанюк із с. Волошки Рівненського р-ну. На мелодію "Вже вечір вечор є" (?)
- Цвила, цвила калинонька № 287 ст 204
 Дж.: *СпілУПА* ст. 79; *Юркевич* № 14, СпівГоляш ст. 23, *Подуфалій*3, ст. 57; лента *Білевич* №49. Автор пісні, пров. «Тарас» (Дмитро Маївський), навчав її членам Надрайонового Проводу ОУН, з якими мав одностижнів народи осінню, 1945 р.
- Це на Холмщині діялось, у початок зими № 423 ст 290
 Дж.: Загорода, лента *Тереф* 2, спів С. Загорода. Мелодійні варіанти див. під "В бія за славу". "Ця пісня про бій з грудні 1944-му році, де впав сотенний «Карпо», співалася в курені «Вовки» на Холмщині: – «Карпо» командир сотні" (Ст. Загорода, «Верниволя»)

- Чи ви чули любі хлопці ... № 130 ст 99
Дж. Терещ.1 № 1 співає Михайло Капелюх (з України). Пісню пам'ятає з 1945 р., Вислок Великий біля Команчі. Мелодійні варіанти. Див. "Сего року сумні свята (1)"
- Цього року сумні свята (2) ... № 126. ст 97
Дж.: Берег ст 31; Шморгун ст 104 (стр. 6, 7, 8 - вілтак див. "Сего року сумні свята (1)"), зап., Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну Див. також під "Сего року сумні свята (1)".
- Чарівні дні кудись пройшли ... № 218. ст 158
Дж. СпівГояша ст. 28. зап. на Лемківщині; Гояш3.
- Червона кров, устода кров (1,2) (Усюди кров, червона кров) ... № 101. ст 77
Дж. (1) Берег ст.13. (2) малими нотками. Подуфалий3, ст. 47, зап., В. Подуфалий 4 липня 1992 р., в с. Денисів Козівського р-ну від учасників жіночого вокального ансамблю с. Ходачків.
- Через гори через доли ... № 14. ст. 11
Дж.: Записки3 зап. З.Л. від П. Пільківа, Торонто, 1990 р. Маршова, Карпатської Січі
- Через Київ на Україну... № 146. ст 110
Дж.: Берег ст 22
- Черемоше, брате... № 241. ст. 173
Дж.: Невм Г.9, зап.: Косів.
- Чи ви чули любі хлопці ... № 130 ст 99
Див.: Чи ви чули любі хлопці
- Чи то буря, чи гім (1)... № 53. ст. 42
Дж.: Невмирущий Г.28, зап.: Стрий, Дуліби, Берег ст 7 (строфи 1-3, 5, 4), Ленкий ст 17, Гояш5, зап., с. Потік, р-н Козова; Гордієнко, ст. 36; Борис, ст. 65 (стр. 1, 3, 5); Шморгун ст. 35 (стр. 1, 3, 5), зап.: Г. Добринська в с. Кураш Дубровицького р-ну, лента Невм1, Сирко, Дерех. Мелодія (1) На цю мелодію також: "Що за військо іде?".
- Чи то буря, чи то гім (2) (ГЕЙ, ПОЗІР) ... № 54. ст 44
Дж.: Ленкий ст. 19 Мелодія (2)
- Чи то в хмарах гуде (1) ... № 16. ст. 13
Дж. СпівУПА ст. 157 (стр. 1-3, 5-6), Шморгун ст. 39 (стр. 1-6), зап. Петро Бенза в с. Мульчиці Володимирецького р-ну Мел. укр. нар. п. "Ой у полі верба"
- Чи то в хмарах гуде (2) ... № 17 ст. 13
Дж. Гнатишин № 64 і 69 У рукописі автора. "Партизанська обр. А. Гнатишина" На других нотах, машинописом "Мел. А. Гнатишина"
- Чи то гім гримить ... № 21 ст 16
Дж.: Купчинський ст. 101/139, Подуфалий2 ст. 25. Запис: Ігор Соневицький; сл. і муз. Р. Купчинський, Львів, 1943 р. - "В листі до мене автор подав такі інформації про пісню: 'військова, для дивізії "Галичина", Львів, 1943'" (Соневицький)
- Чи чуєш, мій друже юначе (О мати закута в кайдани) ... № 133 ст 101
Дж.: СпівУПА ст. 60 (стр. 1, 6); СпівГояша ст.15 (стр. 1-6), Гояш5 (стр. 1, 6, 7, 2, 3), зап.: с. Потік, р-н Козова, Подуфалий2 ст. 52 (стр. 1-6), зап. В. Подуфалий, 1991 р. в м. Тернопіль, від Богдана Кусеня, 1939 р.н., Ярослава Коника, 1938 р.н., Василя Павлішина, 1956 р.н., Шморгун ст. 49 (як у СпівУПА); лента Терещ.1 № 3 співає Михайло Капелюх (з України). Мелодійний варіант (2) пісень "Як мати закута в кайдани" і "Ми сотня лемківська завзята"
- Чи чуєш, Юрку (За муром одцвіли каштани) ... № 353 ст 244
- Чи чуєш гук зрадливої машини [сл. Дан Мур] ... № 194 ст 140
Дж.: Грицай №[6]; СІЗ ст. 299 Мелодійний варіант пісні "Іди від мене ти, моя кохана (2)". Споріднені мотиви "Зродились ми великої години (2)", "Доволі нам рв'їні і незгоди" Автор слів Дан Мур - поет, родом із західних областей України, прибув підчас війни на Захід, з 1956 р. живе в Канаді (СІЗ ст. 376.)
- Чи чули ви браття ... № 526. ст. 370
Дж.: «Посвіт», №2 січень, 1990, зап., м. Золочеві, Львівської обл.

- Чого ти, дівчино, така сумна ходиш № 374. ст 257
Дж. (1) *Неам* А-7, зап.: с Поточище, Горошенка, від В Кузів; (2) (Малими нотами) Голяш3 від М Васько; *лента* Голяш №1, співає М Васько, Чікаго, 1991 р. "вивчила п у с Небивів, р-н Перегінсько. від Олі Римар Так співали п повстанці в Карпатах"
- Чом так сумно не весело..... № 135. ст 102
Дж. *Неам* Г-4, зап.: с Топорівці, Борис, ст 47 (стр. 6, 5, 4¹, 4²) Споріднений текст "Світить місяць, світить ясний (1)"
- Чорна хмара гомоном гуде № 200 б) ст 144
Дж. *Подуфалій*3 ст 56, зап. слів – Оріся Пушка в с. Лиса Підгаєцького р-ну, від Олени Доляк та Михайла Галушчака; зап. музики – В Подуфалій (подає малими нотами під № 200 а) Переспів вісни "В Чорне Море кров Дніпром пливе"
- Чорними хмарами вкрита руїна (*Марш «Україна»*) № 597. ст 417
Дж.: *Кап. Банд.*
- Чорні хмари наступають № 422. ст 290
Дж.: *Неам* Г-31, зап.: с. Стінка, Бучацький р-н
- Чотовий «Незломний» № 454. ст 316
Дж.: Юркевич № 1; *лента* *Тереф. 4* (співає Богдан Федак). Чотовий «Незломний», син учителя на Волині, останнє був придлений до сотні «Мирона» по приході з першого рейду УПА по Словаччині Помер 15-го жовтня 1945 р в с Руське над Сяном, де й похований на горбку біля церкви Пісню написав його вірний друг роєвий «Опришко» з 3-ої сотні «Булава» (к-ром був «Мирон»), мелодію – В Юркевич «Юрченко» Подана мелодія взята з запису співу Б Федака, без підтвердження що це музика «Юрченка», її нема у збірці Юркевича, хоч подає там 2 варіанти тексту і вся інформація про пісню. Їх неузгодженість – очевидна! У Юркевича текст записаний у двох варіантах: в одному нема 6-ої строфи, а в другому нема 8-ої
- Чувш сурми, грають (Грають сурми, грають) № 9. ст 7
- Чужинце, їди скажи Україні № 11. ст. 10
Дж.: *лента* *Тереф. 1* № 4, співає Михайло Капелюх, (з України). Пісню пам'ятає з 1945 р., Вислок Великий біля Команчи Варіант (3) пісн "Зродились ми не з крови" Мелодія стр. 1 подібна пісням "Зоріла золота заграва" і "Як землю виоруть гранати (4)"; мелодія і текст стр. 2 – "Зелений гай, пахуче поле (3,4)" і її вар. Текст стр. 1 подібний 6-ій строфі "Зоріла золота заграва".
- ШАПКА ПОВСТАНЦЯ* (Слухайте хлопці історію шапки) № 190. ст 137
- Широка могила з сиріої землі..... № 280. ст. 199
Дж.: Гриценко №76 Пор. "Висока могила сиріої землі".
- Широкий степ, пахуче поле (5) (*Сон*) № 342. ст 237
Дж.: Голяш2 №109 "Зі Сибіру - Воркута"
- Шістнадцятого серпня № 430. ст. 297
Дж.: *Неам* Д12), зап.: Бучацький р-н, 1976 р.
- Шувари болото (*УПА На Поліссі*) № 590. ст 409
Дж. Хміль №56, *ноти* З Л Автор тексту Іван Хміль (див. під "На північнім нашім кордоні (1)".)
- Шукають «бандьйори» (1,2,3) (Вислав Стал н свої діти). № 496 а) ст. 349
- Шумів-веснів гурбинський ліс (*про бій під Гурбами*). № 111. ст 86
Дж. «*Саники*, *ЛітУПА* 12: 95, Шморгун ст 29 (як у *ЛітУПА*). Бій під Гурбами, на Крем'янеччині – один з найбільших боїв УПА з більшовіками, відбувся 24 квітня 1944 р Втрати ворога 800, УПА – 80.
- Шумили сосни і дубови (1,2). № 248. ст 178
Дж.: (1) *Неам* Г-15, (стр. 1-3, 5, 6), зап.: Рогатин, с Конюшки, 1979 р., *Неам* Г-20 (стр. 1-3, 5, 6), зап.: с Мозолівка, Підгаєцький р-н; *Олійник* № 6; (2) *Подуфалій*1 №1, 1 *Подуфалій*2 ст. 42, (стр. 1, 2, 6¹, 6², 5, 4, вар. малими нотами, тут метр 4/4, починаючи на 4-ій долі, із 2/4 тактами 4 8, та з додавою чверть-півною після 1-ої

- фрази), зап.: В. Подуфалий в с. Жук в Бережанського р-ну Тернопільської обл, 1991 р., від Галини Бойко, 1928 рн., та від Теодозії Королишин, 1919 р. н. Мелодійний варіант пісні "За гори сонце заходило"
- Шумлять гаї (В Зелени Свята, в маю рай)..... № 308 ст 217
Дж. Борис, ст. 9. "Сумовита пісня-розповідь...", Голяш3 від М. Васько, *лента* Голяш (співає М. Васько, Чкаго, 1991 р.) Музику й текст подаємо за джерелами, не узгоджуючи Мелодійний варіант пісні "Довкола ліс шумить"
- Шумує Корсів річка (1)..... № 418 ст 287
Дж.: Голяш4 вар. 2. Див. "В погідний день раненько"
- Шумує Корсів річка (2) (*Юні партизани*)..... № 419 ст 288
Дж. Голяш4 вар. 1, зап.: с. Бишки, р-н Козова "Пісня оспівує подію, яка сталася осінню 1946 року в частині села Конюхи що називалася Корсів. Корсівський ліс тягнеться в сторону села Бишки, район Козова. Згинув стрілець Гриць Бойко з Цесюва. Врятувався Петро Рак з Конюх, який пізніше згинув в Бабинці, на краю ліса званого Рідкодубиця, між селами Бишки і Конюхи" (3 листів надісланих з с. Бишки, 1991 р., із записом 2-ох вар. тексту пісні) Пор. "В погідний день раненько"
- Щедрик, щедрик, щедрибочка..... № 564. ст 389
Дж.: *Грицай* №[28]
- Щедрик щедрий щедриками..... № 563. ст 388
Дж.: Нові Коляди ст. 8.
- Що за військо ще (*Марш сотні «Орли»*)..... № 95. ст 73
Дж. *Подуфалий*2 ст 40 (стр. 1, 3, 4), зап.: В. Подуфалий в 1991 р., в с. Розгаві 360-ривського р-ну, від групи чоловіків, 55-65 років, на святі стрілецької пісні; *Оберішин* (стр. 1-4) На мелодію "Чи то буря, чи грім (1)". Оберішин подає її як марш сотні «Орли», яка діяла у Будзівніському р-ні, на півдні Теробовельщини, і по цій Тернопільщині.
- Що то за вістка сумна облетіла (*про «Бурлаку» й «Лампу»*)..... № 457. ст 317
Дж.: *лента Гість*. Мелодійний варіант пісні "Розпращався стрілець зі своєю ріднею (2)" Пісню уклав "учитель"
- Що то за прапор лопотить..... № 46. ст. 36
Дж. *СнівУПА* ст. 9; *СнівГоляша* ст. 5; *ПісніУН* ст. 14 (стр. 1 3, 2); *лента Гурт*. Загально відома в УПА, серед населення Волині та Галичини у другій половині 1944 р.
- Юні партизани* (Шумує Корсів річка)..... № 419. ст 288
- Я бачив сам, як він упав..... № 198. ст 142
Дж. *Кришук* №16, зап.: Кришук ММ. в 1989 р. від учасників фольклорного ансамблю с. Конюхи, Козівського р-ну.
- Я бурлака, бурлакою (1,2)..... № 204 ст 147
Дж. *Кашуба* №44 (з Брідишини), лист Шпінджора. Співалася правдоподібно на мелодію якогось варіанту нар. пісні "Стоїть явір над водою" (Подано мелодію - здогадлив!)
- Я городами втікала..... Додаток ст 425
Дж.: Гордасевич
- Я не боюсь тюрми і кати (*Вперед!*)..... № 585. ст 403
Дж.: *Гнатишин* №63, *Хміль* №60. Автор тексту: Іван Хміль (див. під "На лівничим нашим кордоні (1)")
- Я не крав, не розбивав..... № 352 ст 243
Дж. *Неам* Б 64, зап. Теробовлянський р-н, 1975 р. Споріднена пісня "Сину, сину, сину мій" (як включена в нашу збірку, з періоду польських репресій і пацифікації, 1930-39 р.
- Я пам'ятаю ті слова (1,2)..... № 393 ст 270
Дж.: (1) *СнівУПА* ст. 155; *СнівГоляша* ст. 38; *Данилія*; *лента Бігевич* №21; (2) *Подуфалий*3 ст. 80, зап.: В. Подуфалий, в серпні 1991 р. в м. Києві, під час святк. 50

- річчя УПА, від Богдана Вергуна, 1952 р.н., та Івана Віната, 1949 р.н., із с. Малі Чернокінці Чортківського р-ну. (Ред. З.Л.)
- Я пам'ятаю ті слова (3) № 577 ст 397
Дж.: Гнатишин №65
- Я під небом чужим № 239 ст 172
Дж.: Невм Б 69, зап.: Тернопільський р-н, 1976 р.
- Я сьогодні від вас від'їжджаю (1) № 231. ст 167
Дж.: Невм А.2, зап.: с. Канютин Рогатин, від І Зеленця
- Я сьогодні від вас від'їжджаю (2) № 232 ст 168
Дж.: СнівУПА ст. 96 (стр. 1-5), СнівГояша ст. 18 (стр. 1-5), Юркевич № 15 і 32 (стр. 1, 3-5, 7), Подуфалий2 ст. 50; Шморгун ст. 114 (як у СнівУПА) Мелодійний варіант пісні "Ой, покинула я арну діачину" Пор.: "Подивися дівчино на мене" Із МаршУПА: "створена 1943 року на Волині та перевезена Українськими Повстанцями до Самбірщини Записав її бандурист Вол Юркевич" На нотах Юркевича. "Записана в Самбірщині, 1944 р." Загально відома в УПА і серед населення.
- Я сьогодні від вас від'їжджаю (3) № 233 ст 169
Дж.: Крылач - у ЛітУПА 14: 51 (стр. 1-5) Бера2 ст 19 (текст під вар (2), стр. 1-4), ПіснУН ст 13 (текст під вар (2), стр. 1-4), лєнта Билевич №7
- Я сьогодні щось дуже сумую (1,2,3) № 121. ст 93
Дж.: (1) Бера1 ст 34 (стр. 1, 2, 5); (2) (малими нотами) Кришук №4 записав Кришук ММ в 1989 р. від Колодій В.В., 1919 р.н., у с. Хмелева Заліщицького р-ну (Подані автори - слів. В. Бобинський музики М. Гайворонський (?)), Кап. Банд.; Пастушенко ст. 12 (стр. 1-3, 5), Шморгун ст. 111 (стр. 1-3, 5), зап.: А. Ф. Довбенко із с. Дермань Здолбунівського р-ну, (3) Возжаківський ст. 69
- Я чую, Оксано № 388. ст 267
Дж.: Кальба1, ст 1381 У Кальби, про автора, Бориса Бобинського («Бобо») "Борис полавши в цей табір - попав немов у свою стихію... На плечах у нього невідлучна гітара, співав дуже багато пісень, які сам творив і які згодом поширилися по інших концтаборах та приймалися як таборові пісні. Ось одна."
- Як багато жінок в світі - а мужчин не багато. № 505 ст 358
Дж.: лєнта Бохо
- Як будеш, мій брате, в Кутц. на цвинтарі (про «Орису») Додаток ст 444
Дж.: Конол.
- Як ввійшли ми з кринівки (Гей, щобіт за чоботом) № 490 ст 346
Дж.: Подуфалий2 ст. 70, зап.: В. Подуфалий в 1991 р., в с. Лапшин Бережанського р-ну, від Степана Дубницького, 1927 р.н., освіта 4 кл. Мелодійний варіант (3) пісень "Вже вечір вечоріє", "Служив стрелець при сотні" і "Сонце вже сховалось" Загально відома в УПА і серед населення Волині і Галичини.
- Як засвітається світла (Пісня львівських повстанців) № 473 ст 330
Дж.: ЗбірУПА ст. 5, Юркевич № 36; СнівГояша ст. 22, зап. від зв'язкових як приходили на Лемківщину 1946 року, Гояш3, Громенко ст. 84 5, лєнти Невм1, Гурт, Дерех, Билевич Пісня львівських повстанців, які днями скривалися в каналах, а тільки вночі виходили на вулиці Поширена також серед членства теренової сітки ОУН на Закарпатті: Рефрени (від слів: "Тож ловимо друзі" і "Я сьогодні знова") є тільки у двох джерелах на лєнти Невм1, і у ЗбірУПА (тут вони подані в протилежному порядку)
- Як землю виоруть гранати (4) № 245 ст 176
Дж.: лєнта Сирко. Тут поданий тільки нижній голос, триголосся від такту 5 до кінця - наша реконструкція Споріднені мелодії див. під "Сього року сумні свята (1)".
- Як Лопатинський з-за кордону (1,2) № 104 ст. 78
Дж.: (1) Невмирущий Б:10 (стр. 1-4, 6, 7, 8, 10, 11), зап.: Тернопільський і Монастирський р-ни, Оліїник № 13 (стр. 1, 3); (2) Бера1 ст 15 (стр. 1, 3, 4), Подуфалий2 ст. 15 (стр. 1, 3, 4, 5, 6, 9, 13), зап.: В. Подуфалий в 1989 р., від члена ОУН-УПА Івана

- Фанги, 1924 р н, освіта 4 кл в м Бережани, Шморгун ст. 82 (стр. 1-4, 7-9, 11, 12), зап. В. І. із с. Кривий Дубровицького р-ну; плита *Мама*, Записки? Юрія Лопатияського, з друзями (Зена, Васильків, Медвідь), вислав С. Бандера з Кракова в Україну на пост краевого провідника. Після переходу кордону в 1940 р. за ними слідили "три дні й три ночі" червоної пограничники Усі згинувли в бою.
- Як мати закута в кайдани. № 132 ст. 100
Дж. *Неам* Б:5, зап.: Заліщицький р-н, 1971 р. Мелодійний варіант (1) пісні "Чи чуєш, мій друже юначе" і "Ми сотня лемківська завзята"
- Як мені прийдеться вмерти (1). № 277. ст. 197
Дж. *Неам* Г.4, зап. Стрий, від П. Гуштак, 1982 р.
- Як нам прийдеться вмирати (2). № 278. ст. 198
Дж. *Бера* 1 ст. 23
- Як настав той святий вечір (Сумний, сумний святний вечір) № 525 ст. 369
Дж. «З листа з України», «Свобода», 23.3.1990 р. (стр. 1, 3-5); Голяш 5 (стр. 1-8), Борис ст. 49 (стр. 1, 2, 4, 5)
- Як настала доля чорна. № 495 ст. 348
Дж. *Неам* А 19, зап. Калуш, від В. Скрипка, 1979 р.
- Як нічка за горою сховалась (Пісня про чотого «Мороза») № 461. ст. 320
Дж. Стив Голяш ст. 41, Голяш 3. Пісня про чотого «Мороза» чотого, а згодом к-р сотні Провадия наступом на райцентр Яблонів, 27 липня 1945 р. (Мрчук П. «УПА», ст. 123-4.) Вік впав у селі Грабівка, район Калуш, в бою з більшовицькими парашутистами. Пісню уложив стрілець «Боян» з 1-ої сотні курія «Різуна» в Чорному лісі
- Як олень той (2) (Базар). № 107. ст. 82
Дж.: (3) *СпіваУПА* ст. 55 (Див. "Мов олень той", вгорі.)
- Як повняв буйний вітер. № 345. ст. 238
Дж.: (1) *Неам* Б:63 а) (стр. 1, 4, 5, 6, 2, 7, і 8), зап. Чортківський р-н; *Неам* Г:14 (стр. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, і 9), зап. с. Білобожниця, Чортківський р-н. Мелодійний варіант (1) пісні "Рости, рости черемшино (3)" (2) плита "Соколи" (стр. 2, 3, 7, 8, 10) Мелодія (2) - "Рости, рости черемшино (2)".
- Як повстанець в похід вибирався. № 215 ст. 156
Дж.: *Неам* Г:30 (стр. 1-3, 5, 6), зап.: с. Стійка, Бучацький р-н, с. Синевидське, Стрий, Шморгун ст. 105 (стр. 1-4), зап. Л. Войтович від Н. Я. Гоч із с. Калинівка Сарненського р-ну. Мелодійний варіант (4) пісні "Рушив кінь мій в далеку дорогу (1)"
- Як погаснуть світла (Як засвітяться світла) № 473. ст. 330
- Як програємо війну. № 500 ст. 354
Дж. лента *Тереф.3* №9. Терефенко. "Уривок пісні УПА, на мелодію "Ой нум хлопці до зброї", із 43-го року, десь з Полісся чи з Волині."
- Як сніги покриють землю. Додаток ст. 437
Дж. Шморгун ст. 26, зап.: Л. В. Велесик, уродженка с. Гутвин Костопільського р-ну
- Як сонце заслонить (Марш Молоді). № 593. ст. 414
Дж.: *Трипак*, неідентифікований рукопис
- Ялино, Ялино. Додаток ст. 436
Дж. *Подуфалин* 3 ст., зап.: В. Подуфалий 1991 р., в с. Гиновичі Бережанського р-ну, від Романів Подуфалюк, 1948 р н, освіта середня

Бібліографія

- Андрейко** Андрейко Дм. «*Земли України*», Нью Йорк, 1923 Збірка нар. пісень.
- Анон1** Анонімна лента: співає "Гість з України" Касетка
- Анон2** Анонімний лист, включає 6 текстів пісень (Почт дата: 24 квітня, 1990 р.)
- Анон3** "Там під львівським замком", неідентифікований запис тексту пісні, з приміткою: "Пісня почута і записана в с. Палагичі, (р-н Тлумач), 17 07 90 р."
- Берв1** *Пісенник – а ми туго червоно калину* пісні української національно-визвольної боротьби, зібрав і упорядкував Зиновій Бервецький Дрогобич, Товариство української мови ім Т Шевченка, 1990
- Берв2** *І скажем правду в очі всім* пісні української національно-визвольної боротьби борцям за волю України присвячую – Зиновій Бервецький Дрогобич, 1990
- Бжеська1** *Пісні повстанок Волині*, перепис текстів і пояснень до 8 пісень із касетки Кауун, із додатковими інформаціями, подає Надія Бжеська, з Вінниги Машинопис.
- Бжеська2** Лист, 3 травня, 1990 р., з долученою фотокопію ст. 30 із журналу «Нові Дні», червень 1984, де подані текст і пояснення до пісні *Ти знемигся, мій милий* В листі інформації про її брата (Михайло Кулик-Науменко, «Бджола» нар. 1925 р., згинув 1949 р.), про кого мова у наведений статті
- Білевич** Запис головно співу Ірени Білевич (подвійно записано на 2 голоси), включаючи повстанські пісні та розважоні (названі "Пісні Молодості"); також повстанські пісні із плит 2 касетки
- Бойко** Бойко М. *Тобі рідний краю*, на слова В Гренджа Донського (див. «Світло») Музику записав З Лавришин від автора М. Бойко, нот
- Бокоч** "У неволі тяжкий" співає В Бокоч, баритон з України, перепис на касетці із його концерту в Вічпегу 1987 р.
- Борис** Борис, Михайло. *Невільниця Софія*, вид. «Просвіта» Івано-Франківськ, 1992 р. "Повість з народних уст", на основі оповідань Софії Корчунської, в'язень Кінгірського табору, в степах Казахстану, поблизу міста Джезказгана, засуджена в 1950 р на 25-річну каторгу Подані тексти таборових пісень.
- Бохно** "Не плачте не журитесь ви хлопці юнаки" і інші жартівливі пісні в характері військового гумору 4 пісні, зап. на касетку, спів. Михайло Бохно, Торонто, 1990 р. Окремо записаний текст пісень, рукопис Бохна
- Боян** Болехівський-Боян, Петро: Збірка нот здебільша влених пісень (1930-90), але й одна Василя Іваника "Минули вже літа", Концтабір Авшвиц 1943-4. Також рецензія і програмки його сольних виступів. Згадані місця: Біле Чортків 1931, Вербівці-Городенка 1937; Концтабір Авшвиц 1943-4, Глендейл Каліфорнія 1990
- «Вільне слово»** «Вільне слово», [часопис], Козова, вид. районна Рада народних депутатів, ст. 3, 27 червня, 1992 р. про Данила Пукала (стаття і текст пісні "А в неділю дуже рано вітрець повіває").
- Вічна Слава УПА** *Вічна Слава УПА*, плита чол. хор «Прометей», жіні хор «Діброва», і дух орк «Батурині», дир. В. Кардаш, акомп. Н. Серета-Брехун Т-во колишніх вояків УПА ЗСА та Канади Плита.
- Вожаківський** Василяк-Вожаківський С.П., *Пісні та романси*, на тексти українських поетів Кліфтон, США, Асоціація діячів української культури, 1988
- Войтихівський** Збірка 11 текстів пісень, зібрав Адам Войтихівський, Штутгарт, Цуффенгаузен, Гренадір Касерне, Український Табір, 1948 6 стор., машинопис,

- з датою 6/5[19]48 р. Деякі пісні мають дописані прізвиська (джерел?) Володя Дмитришин, Собчук Григорій. Фотокопію збірки отримано від А. Войтихівського 27 квітня 1990 р., з Клівленд, Огайо
- «Волянь»** «Волянь» [часопис], Рівне, 7 серпня 1992 р., ст. 5. Пісні взяті зі співаника "Повстанські ночі" вид. на Волині, 1992 р., зап. на магнітну плівку М. Столяр і Ю. Резніченко, в с. Волошки Рівненського р-ну, від Вирі Степанюк, колишнього бійця УПА.
- Вперед** *Вперед*: збірка маршових пісень для чоловічого хору, склав Б. Кудрик, Львів, Бібліотека Інституту народної творчості, 1943 (Бібліотека Інституту народної творчості" ч. 31. Маршові пісні).
- Галичко** Галичко Микола' «Золотий Мит» (М. Галичко псевдонім о. В. Н. Приймун) Париж, 1957. Збірка поезій (вкл. "Гей на півночі, на Воляні" і "Партизан-борець-провідник-друг-Гриць")
- Гетьманець** Гетьманець Петро. *Мої повстанські марші (лірика грудня)*. Київ-Львів 1946. (Передрук В-ва "До Зброї")
- Гладилович** Два листи А. Гладиловича – 1) 24 квітня 1990 р. – долучено: рецензію "Співаник УПА", автор А. Гладилович (помилково поданий як "Савчак"), Український Самостійник, 15 липня 1951 р., та пісні "Вже час, вже час" (запис А. Гладилович, 1937 р.), "Ми українські партизани", і "Комарик".
2) 1 грудня 1990 р. – долучено: статтю Марш.УПА.
- Гнатишин** Гнатишин А. Композиції на повстанські тексти і обробки повстанських пісень (нумеровані 61-71).
- Гомін** *Ми стали волі на сторожі*, плита, Ансамбль Бандуристів «Гомін» Вид. головні управи Т-ва колишніх воєнів УПА ЗСА та Канади, «МУЗА», 1985 р. Плита.
- Гордасевич** Гордасевич Галина "Україно Будь Горда З Них!", журн. "Поклик Сумління", квітень, № 13 (27), Львів, 1991 р.
- Гордієнко** Гордієнко Микола: *З волинських і польських рейдів*. Торонто, Т-во к. воєнів УПА в Канаді і США. 1959
- Гордій1** Гордій Я. *Під шум лісів, під шелит трави*, («Я Гордій» псевдонім Е. Пасіки) Авторський рукопис, ноти, фотокопія.
- Гордій2** Гордій Я. *Рам'я в рам'я, мов хвиля прибіл*. Авторський рукопис, ноти, фотокопія
- Гордій3** Гордій Я. *Вис буря, дрижить земля*. Авторський рукопис, ноти, фотокопія
- Грицай** Співаник Ярослава Грицай «Чорноти», 3. пісень. (Усі записані на магнетофонну касетку, спів Параня Грицай, Торонто, 1990 р.).
- Грицай1** Збірка 3-ох текстів пісень Ярослава Грицай «Чорноти» (нумеровані 103-105) Перелісані і виправлені Ст. Голяшем
- Гриценко** Збірка 5 текстів пісень з Волині, зап. Антон Гриценко (нумеровані 72-76). Гриценко був у рядах УПА на Волині 1942-44 р.
- Громенко** М. Громенко *У великому рейді*, Мюнхен, «До Зброї», 1956
- Гурт** Магнетофонний запис повстанських пісень, співають гуртом і окремо: С. Голяш, М. Бохно, Ірена Камінська, С. Бабяк, В. Дашко, П. Грицай, і інші. Торонто, 1990 р. Касетка
- Голяш1** Збірка різних пісень, нот, віршків із преси, записок і т.п. (нумеровані 81-102).
- Голяш2** Збірка 5-ох пісень записані від гостей з України (нумеровані 106-110)
- Голяш3** Листи Ст. Голяша, із доданими копіями текстів і пісень, зібрані із преси, від людей, в Америці, 1990-1
21 січня 1991 р. Різдвяна картка, з повст. колядами: Бог Предвчний народився, і Розвеселився всі разом нині
29 січня 1991 р. Завжди про деякі пісні у ПісніУН (Грають сурми, грають, Триста літ, Зориле золота заграва і інші.)

- 28 лютого 1991 р. передані ноти виї І та Л Заядівських, з Клівленд – “Пекуча вістка: він упав”, із супровідним листом.
- 4-го липня 1991 р., машинопис (Голяша) тексту пісні “Україно, Україно, квітучий наш краю”
- 15 серпня 1991 р. Примітки до пісень із СтівГоляша, 6 стор.
- 30-го вересня 1991 р. два листи 1. до Е Штендери, 2 до З Л. дотучені – копія листа о. Василя Прийми до Ст Голяша, 23 5 1991, фотокопія з збірки М Галичко «Золотий Міг» (вкл. “Гей на півночі, на Волині” і “Партизан-борець провдник друг-Гриць”), тексти пісень записані машинописом (доповнює лентуГоляша) від Степана Конола (пість з України) від Марі Васько, рукозаписи Степана Конола; і інше
- 8-го жовтня 1991 р. Примітки доповнення до пісень із СтівГоляша, 4 стор
- 14-го жовтня 1991 р. і 23-го жовтня 1991 р. з долученими записами В Подуфалого, яких С Голяш отримав від нього особисто
- Голяш4** Листи із двома варіантами текстів пісні “Шумує Корсів річка”, оба записано в с. Бишки, р-н Козова вар. 1, висланий 6 листопада 1991, починає текстом “Шумує Корсів річка”; вар. 2, висланий 14 січня 1992, починає текстом “В погідний день раненько”
- Голяш5** Лист 25 лютого, 1992 р. Включає анонімний рукопис 9 текстів, із села Потик, р-н Козова (раніше Бережанський пов.)
- Голяш6** “А в середу дуже рано” текст пісні про бій УПА під с. Вулькою, осіною 1944 р. записано в с. Конюхи р-н Козова, неідентифікований рукопис, 1992 р. (Передав С.Г. ручно.)
- 5 серпня 1992 р. відомості про Степана Малицю, автора “Гей степами, темними ярами”
- Голяш7** Лист 29 вересня, 1992 р. пісня “Осіньні квіти вже зісхли” текст і інформація. Долучено записки Степана Конола (див. під Конол).
- Дербіш** *Сміло друзі*, співають Антін Дербіш і Василь Чупринда, Торонто, 1991 р. Касетка
- Дерех** Магнетофонний запис повстанських пісень, спів. М. Дерех і інші Торонто, 1990 р. Касетка
- «Державність»** «Державність», [журнал] 3/92, ст. 56 7 і 66.
- «Дзвін»** «Дзвін», [часопис] вид. тернопільського об'єдн. тов. «Меморіал», № 3, грудень, 1989 р., ст. 4.
- Добош** Добош М. Композиції на повстанські тексти (нумеровані 77-80)
- «Жорна»** «Жорна», [часопис] Польща, № 4, березень, 1990
- ж «Сурма»** «Сурма», [журнал] Співка незалежної української молод. м. Стрия, №1
- За Україну** За Україну, Пісенник, 1943 р., цитується за Подуфалій3
- Загорода** Записи текстів наспіваних у магнетофонним запис. Терезф2 Полав: Степан Загорода, «Верниволя» (з України), 1991 р.
- Записки1** Записки від «І. Невмирущого» Торонто, 1990 р.
- Записки2** Записки із власної пам'яті.
- Записки3** Записки від П. Пільківа, Торонто, 1990 р.
- Записки4** Записки від М. Семка, Торонто, 1990 р.
- Записки5** Записки від Ст. Голяша «Мар». Торонто, 1990–92 р. мелодія пісень “Під Києвом, під Крутами” і “Останній привіт тобі, мила”; 3-тя строфа пісні “Триста літ”, текстові деталі з пам'яті (н.пр. Як Лопатинський, з-за кордону) і інші
- Записки6** Записки від Володимира Дашка, «Марко» (Текст пісні “Довкола ліс шумить”.)
- Записки7** Записки від В. Кардаса про пісні “Як Лопатинський зза кордону”, “Ми зродились із крові народу”, “Ми українські партизани” “Зродились ми великої години” і інші, подані “за пісенником «Гомін волі», 1941 р.” Ці

- пісні принесли на Україну. "похідні групи". Дружини Українських Націоналістів, з Польщі.
- Записник Гояша** Рукописний таборний записник, зібрав С. Гояш, джерело СпівГояша.
- ЗбірУПА** Збір пісень УПА. Архів "Літопису УПА", Місія УПА, тека V, № 3-4. 11 + [4] стор., 21 x 30 см., машинопис.
- Кавун** *Пісні українських повстанок*, співає і пояснює Марія Кавун, із Крем'янецького повіту, Тернопільської області, де й була ув'язнена (від 1940 - 195-?). 17 пісень. 9 народних і 8 "повстанських" Запис на касетку. Ошawa, 1974 р., коли їй було понад 70 років. Подає "повстанські пісні" яких вона чула від повстанок у тюрмі в Крем'янці. Касетка. (Перепис текстів поданий у Бжеська)
- Кальба 1** Кальба М. *"Борис Бобинський («Бобо»")*, журн «Шлях Перемоги» ст 1375-85.
- Кальба 2** Кальба М. *"Авторство пісні Маршерають вже повстанці"*, стаття в часописі Гомін України, 31 березня 1993 р., ст. 15
- Камінська** *Давали кривди і наружи*, від Ірени Камінської запис на ленту і окремий перепис тексту й інформації у 1942 р. пісню одержав Олекс Сьола, диригент із с. Якиманичі пов. Перемишль. Також: *"За муrom одцвали каштани (Чи чуєш, Юрку?)"* запис тексту пісні з пам'яті Ірени Камінської.
- Камінська2** Завваги подані в листі до редакційної комісії цього видання, 1995 р.
- Кап. Банд.** з архіву «Капелі Бандуристів», ноти, Дітройт
- Кардаш** *Зродились ми великої години*, за пісенником «Гомін Волі», 1941 р., ноти, ар. В. Кардаша
- Кашуба** Збірка 12 текстів пісень, записані Богданом Кашубою (нумеровані 39-50) Пісні із Брідщини, співався також на Волині
- Кекиш** Зі споминок Петра Кекиша: пісня "Стогне в неволі Украина" (*про вісім друзів*) текст і інформації. (За переписом С. Гояша, лист [9 лютого, 1993 р.]
- Колядки** Колядки. Архів "Літопису УПА", Місія УПА, тека V, №1, 1 і 3 стор., 21 x 30 см., машинопис
- Конол** Запис 6-ох текстів: *"Вітер віє", "Ой там у чорнім лісі", "Христос ся раждає", "Там у Пеньках", "В 48-м році" і "Орися"* Записав Степан Конол, зі села Ягольниця, р-н Чортків.
- Кравців** Кравців Богдан, *"Вибрані поезії"* 1922-1947 Байройт 1948 З розділу «Строфи» – текст пісні *"За муrom одцвали каштани (Чи чуєш, Юрку?)"*.
- Крилич** Денники Ярослава Коцьолка «Крилича» (1944-47) (цит. у ЛітУПА т. 14; тексти пісень. ст. 51, 53, 147).
- Кришук** Збірка М.М. Кришука: 70 сторінок, машинопис текстів, з ручно дописаною музикою, та інформаціями про запис (дата, місце, співак, його вік), про авторів, про жанр і з іншими нотатками Разом 52 пісень.
- Кульчик** *"Чорноморець", "Солов'ю" і "Поніди лісом, темним бором"* Машинопис текстів, з датою 5 лютого, 1991р., і з нотаткою: "Ці пісні я дитиною чув, коли їх співала УПА у Самбірщині." Передає і наспівав на ленту др. Йосип Кульчик
- Купчинський** Купчинський, Роман *"Ми йдемо в бій"*, повний збірник пісень, записав, упорядкував і зредугував І. Соневицький. Нью Йорк, Червона Калина, 1977
- лентаГояш** Магнетофонний запис 2. повстанських пісень співають. Марія Василько, з Чикаго, працювала в підпіллі, 1945-46 р., в районах Галич і Підгайці (8 пісень); Степан Конол, (походж. з Ягольниця, р-н Чортків) (4 пісні), Богдан Кашуба (5 пісень), і Степан Гояш «Мар» (4 пісні) Касетка
- Лепкий** *До волі з неволі*, Пісні на слова Богдана Лепкого, упорядник Василь Подуфалий. [вид] Обласна організація добровільного товариства

любителя книги УРСР, Редакційно-видавничий відділ управління по пресі, Тернопіль, 1991 р.

Ліра[-Сурма]
ЛіраУПА

Ліра Сурма: великий збірник українських пісень, Нью Йорк, "Сурма", 1956. Літопис Української Повстанської Армії, т. 1. Торонто, Літопис УПА, 1976. (Серійне книжкове видання).

Мамо

Мамо! Чи чуєш мене?, плита, чол. хор «Прометей», жін. хор «Діброва», і дух орк. «Батурик», дир. В. Кардаш, акомп. Н. Середя-Брежун. Т-во колишніх воїнів УПА ЗСА та Канади. Плита.

МаршіУПА

"*Марші і Пісні УПА*", стаття в часописі "Українець - Час", без автора, 17 червня, 1951 р., ч. 24 (237). Дає, м.і., інформації про запис деяких повстанських пісень.

«Молода Україна»

«Молода Україна», [журнал] видання львівської крайової організації СНУМ-у, 1990. І. № 3, ст. 6, і № 6, ст. 8.

«Молодий Націоналіст»

«Молодий Націоналіст», [журнал] видання львівської крайової організації СНУМ-у № 1, квітень, 1990.

Невмирущий

Невмирущий Іван. Рукописна збірка пісень (Жмутки А, Б, В, Г, Г, і без чисел (Жм. Д). Повстанські і нео-повстанські пісні (тексти і музика), записані в Галичині в роках 1970-90, і Невмирущим, з поданими прізвиськами співців, та місцем і роком запису [Жм.уток А.] ч. 1-24 зшиток - нумерованих 1-19 + 1 без номеру; + 4 на окремих картках.

[Жм.уток Б-Г]. фотокартки, нумеровані в трьох серіях.

[Жм.уток Б], ч. 1-716 нум. 1-716, із заголовками "Пісні періоду до Визвольної війни", (1-9) "Пісні періоду Визвольної війни", (10-54) "Пісні з тюрем і таборів" (55-716)

[Жм.уток В., ч. 1-3. нумеровані 1-3, із заголовком: "Пісні після визвольного періоду (Поразка визвольної війни і утвердження режиму окупації)"

[Жм.уток Г], ч. 1-21. нумеровані 1-21, без заголовку.

[Жм.уток Г], ч. 1-66: рукописи Невмирущого, нумеровані 1-59, і записані З. Лавришином від Невмирущого (Львів, літо 1990 р.) нумеровані 60-66

[Жм.уток Д], ч. 1-10 фотокартки, нумеровані пісні, із заголовками "Пісні (1944-1952 рр.)", "Жартівливі". Разом. 10 пісень (Як їх поділив автор невідомо, бо вони були на окремих фотокартках)

Невмі!

Магнетофонний запис 6 пісень. Співає: «Іван Невмирущий» (з України) 1990 Касетка

«Нові Дні»

«Нові Дні», [журнал] червень, 1984 р., ст. 30

Нові коляди

Нові коляди, Курган, 1950. Виконано з техзв'язу «За волю України». 10 стор., 10 x 14 см. На 3-ій стор. "На світлі й тривку згадку з бурхливих підпільних днів нашому Другові Козакові присвячую В. С." Архів «Літопису УПА», фотокопія

Оберішки

Магнетофонний запис 3 пісень. Що за військо іде (марш сотні «Орли»), Сльози скотились з очей (Піричля пісня УПА), і Лили, лиско, туди до неба (Пісня кіннотників УПА). Співає: Ілля Оберішкин «Кобзар», родом із Рогатинщини, був надрайоновим провідником ОУН в Збаражчині та окружним референтом УЧХ в Тернопільщині. Пісні наспівані в Чикаго, під час його побуту в ЗСА. Запис С. Голяш, дата почти 12, січня, 1993 (Текст і дані: за машинописом С. Голяша.)

Ой у лузі

Ой у лузі червона калина: Українські Січові Стрілці у піснях. Упорядник: М. М. Кришук, Тернопіль, Редакційно-видавничий відділ обласного управління по пресі, Тернопільське обласне відділення Музичного товариства УРСР, 1990.

Олійник

Збірка В. Олійника: 20 пісень (машинопис текстів + окремі рукописи нотів) Включає повстанські пісні та інші. Деякі пісні аранжовані на 2 чи 3 голоси (Без джерел). Отримав на Україні, літом 1990 р.

- Пастушенко** *Ми йшли до бою, пісні Української Повстанської Армії*, упорядник А. С. Пастушенко, ред. М. Пшеничний, м. Дубно, «Наш край», 1992 р. Пісні записані в селі Дермань Здолбунівського району Рівненської області – від Семерик В. М., Довбенка А. Ф., Красовської М. С., Мороз В. С., Рудої В. С., Карпець Г. М. та Висоцької Н. В. у 1992 р. (Музичні варіанти з цієї збірки не всі впроваджені у нашу збірку)
- ПісніУН** *Пісні українських націоналістів*. Львів, Всеукраїнське політичне об'єднання "Державна самостійність України", 1990 (бракують ст. 9, 10, 28 і 29)
- Пісні УПА** *Пісні УПА (Українські повстанські пісні)*, плита, Ансамбль Українських Бандуристів С. Ганушевського, Капеля Бандуристів ім. Г. Хоткевича, бандуристи Р. Левинський і В. Юркевич, і вокальні ансамблі Арка. ARC 834, ARC 838 [1951 р.?] Плита
- Подуфалий1** 5 повстанських пісень в записі Василя Подуфалого, на Тернопільщині 1990-91 р., і одна оригінальна його пісня («Гуцулка»), фотокопія рукопису В. Подуфалого.
- Подуфалий2** *Повстанські Пісні*, (випуск 1-ий), ред. Василь Подуфалий, Тернопіль, 1992 р.
- Подуфалий3** *Повстанські Пісні*, випуск 2-ий, ред. Василь Подуфалий, Тернопіль, 1993 р.
- «Посвіт»** «Посвіт», [часопис] видання Тернопільського т-ва «Вертеп», №2, 11 і 12, 1990.
- Прийма** лист о. Василя Прийми до Ст. Голяша, 23.5 1991
- Прометей** з архіву чол. хору «Прометей», ноти, Торонто.
- «Санік»** *Повстанський стяг* (Збірник революційних пісень), [зібрав] «Санік», 1947 р. (вид. підпільне циклостильне, [Поділля (?)]) Оригінал: Архів ЗП УГВР, Й14 2) Тексти і музика. Передруковане в ЛітУПА т. 12: ст. 89-121.
- «Світло»** «Світло», [журнал] вид. ОО Василян, Торонто, липень-серпень 1987, ч. 7 8 (773-4), ст. 270. (В Гренджа-Донський Тобі Рідний Краю)
- Сирко** Магнетофонний запис 5 пісень. Співає: Григорій Сирко, Торонто, 1990 р. Вивчив пісні від партизанів у Бульварк, Чепцов, Монмоншір, Південна Валія (1947 –? р.) Касетка
- СІЗ** *Слово і зброя*, антологія української поезії присвяченої УПА і революційно-визвольній боротьбі 1942-1967. Упорядник і автор біографічних даних Леонід Полтава. [Торонто], Т-во к. вояків УПА в США та Канаді, і Братство к. вояків УПА в Європі, 1968.
- Соколи** Плита інструментально-вокального ансамблю «Соколи» з міста Дрогобич, 1990 р. ?)
- «Спадщина»** «Спадщина» [часопис] 7 2 1990 р., ст. 2-3
- СпівГоляша** [Співаник повстанських пісень] зібрав С. Голяш [з теренів: Самбірщина, Лемківщина], 44 стор., книжковий формат, 15 x 21 см., зі змістом, бракує титульної стор., калькова копія машинопису, 1947 р.
- СпівПласт** *В дорогу*: пластовий співаник. Австрбург, 1949
- СпівУПА** *Співаник УПА*. [Мюнхен], вид. 34 ОУН і Братства б. Вояків УПА, 1950
- Степанюк** Лист Дмитро Степанюк, 11 квітня 1990 р., Лондон-Онтаріо (Походж.: Крем'янець, Волинь). Слова і музика пісні "Віють вітри, віють, повівають"
- Сулим** Магнетофонний запис 14 пісень. Співає: Іван Сулим, «Лісний», Торонто, 1991 р. Походить з околиці Журавці, Рава Руська Касетка.
- Сурма** *Сурма*. збірник воєнних [стрілецьких] пісень. Львів, Червона Калина, 1922
- Табірні пісні** *Табірні пісні*, записала (з пам'яті) Галина Гордасевич, журн. "Поклик Сумління", Львів, № 13 (27), 1991
- Тереф.1** Магнетофонний запис трьох пісень. Співає Михайло Капелюх (гість з України) Пісні пам'ятає з 1945 р., Вислок Великий біля Команчі. Записав і передав І. Терефенко, Торонто 1991 р. Касетка

- Тереф.2** Магнетофонний запис двох пісень. Співає Степан Загорода, «Веринволя» (гість з України). Пісні пам'ятає з курся «Вовки», на Холмщині, під х-ром сотні «Карпом» (котрий згинув на хінськ 1944 р.), та к-ром «Ягдою» «Черником». Записав і передав І Терефенко, Торонто 1991 р. Касетка
- Тереф.3** Магнетофонний запис 10 пісень. Співають Іван Терефенко Богдан Федак Терефенко пам'ятає із 1943-45 р., із с. Долина, пов. Сянік. Записав і передав І. Терефенко, Торонто 1991 р. Касетка
- Тереф.4** Магнетофонний запис 3 пісень. Співає Богдан Федак. Записав і передав І. Терефенко, Торонто 1991 р. Касетка.
- Тереф.5** Магнетофонний запис 9 пісень. Співають Андрій Потічний, і гості. Записав і передав І Терефенко, Торонто 1991 р. Касетка
- Тритяк** Тритяк В. *Марш Молоді*. Неідентифікований рукопис, ноти фотокопія
- Укр. коляди** *Українські коляди* (з нотами), зібрав о. Марко Дирда ЧСВВ Торонто, Видавництво і Друкарня ОО Васильян, 1950
- УПА-док.** УПА в світлі документів з боротьби за Українську Самостійну Соборну Державу 1942-1950 рр. Видання Закордонних Частин ОУН. (т.І, ст 312, 345).
- Хміль** Збірка 10 піснених текстів Івана Хміль (нумеровані 51-60)
- Царинник** «Люба матусю, я все до тебе» записав на ленту Марко Царинник від М Оришкевич, жовтень 1991 р. Волинь. Касетка.
- Червона Калина** *Великий Співаник "Червоної Калини"*, збірник пісень стрілецьких історичних (козацьких), побутових, обрядових, жартівливих в опрацюванні для хорів – мішаного, мужеського й жіночого, за редакцією др. З Лиська, Львів, видавничча кооператива "Червона Калина" 1937
- Шморгун** *Ми у віч сміялися смерті*, Повстанські пісні, до 50-річчя УПА, упор Євген Шморгун, Рівненський Крайовий Народний Рух України, Рівне, вид. «Азалія», 1992
- Шпіндіюра** Лист від Василя Шпіндіюри, 5 го червня 1990, з текстами 3-ох пісень. В. Шпіндіюра був у сотні «Свободя» на Бродівщині в околицях Жарків, Майдан, Ожидів, Рожнів, від 1944-46.
- Шух-Тур** Немилівський В.: *Шух-Тур-Пластун*, Торонто, 1963
- Щурко** *Заплакали карі очі*, співає М Щурко, записано на касетку, Торонто, 1991 р.
- Ю»Шлях** [«ЮНАЦЬКИЙ ШЛЯХ», 1946 ?] Друковані повстанські пісні (тексти – машинописом, наголовки – каліграфічні, ноти рукописом, і місцями гравюри) неідентифіковане, незчеплені аркуші. (Надіслана А. Гладилоничем копія з цього видання пісні "Ми українські партизани" має дописаний зворот: «ЮНАЦЬКИЙ ШЛЯХ», ч. 9, р. 2, грудень 1947.)
- Юркевич** Юркевич В., «Юрченко» 1) Рукописна збірка 13 текстів пісень (деякі написані В Юркевичем). (нумеровані 1-13), 2) Рукописна збірка 26 пісень з нотами, у обробці на чоловічий хор у супроводі бандури (здебільша обробки В Юркевича). (нумеровані 13-38).

Показник

імен, географічних назв, вибраних гасел

У показник входять задані у піснях та примітках місцевості, псевда повстанців (подані у знаках « »), джерела (подані курсивом), прізвиська, як також і вибрані гасла із текстів пісень. Цифри відносяться сторінок, на яких знаходяться дані гасла або в текстах пісень або в текстових примітках. Цифри попереджені знаком № звертаються до числа пісень, а відповідне гасло знаходиться тільки у примітках до наведеної пісні; коли подібна ж мова про Додаток, де пісні не номеровані, замість № ужиті літери "ст.", відносячись до сторінки. У загальних примітках не заіндексовано текстові гасла.

Внески часто умовні, так що "борот(-ьба, -ися)" включає гасла "боротьба", "боротися" та інші слова спільного кореня "борот"; внесок "кла(-ли, -сти, -демо, с-ли, по-в, у в)" включає не тільки "клали, класти, кладемо", але й також "склали, поклав, уклав" та інші

-А-

Австрія, 470.
авто, 85, 225, 226,
227, 228, 307, 308,
438.
автомат, 270, 279,
284, 292, 309, 310,
321, 325, 326, 380
436, 442, 445, 446
Авшівц, 247, 258,
337, 459, 469.
агент, 351, 366, 442
АК, 370, 376.
Актори, 84.
Алтай, №338.
Америка, 457, 459,
460, 463, 470, 489,
492.
Англія, 466, 470
Андрей, 211.
Андрейко, Дм., 93,
113, 472, 489.
Андрій, 213
Анон1, 477, 480.
Анон2, 176, 241, 242,
243, 351, 454, 460,
485.
Анон3, 211, 212, 487.
армія, 22, 23, 54, 138,
360
«Арсен», 311.

«Артем», 311.

-Б-

«Бабай», 457.
Бабинця, 496
Бабій, О., 1, 463.
Бабій, С і К., 464,
465, 469, 471
Бабяк, Гр., 478.
Багрянний, І., 417.
Базар, 67, 80, 82, 83,
371, 401, 450, 469,
498; №179.
«Байда», 316, 447,
471, 479, 486.
банд(-а), 111, 235,
378, 436, 440, 441,
446, №158
Бандера, Ст., 11, 21,
34, 38, 45, 66, 67,
73, 79, 80, 102.
121, 128, 130, 133,
184, 236, 289, 329,
367, 371, 373, 425,
434, 435, 498.
№10, №82, №83,
№170, №521
бандерівський, 425
бандерівці, 128, 375;
№206
бандери (-ів), 285,
299, 300, 328.

бандеровцям, 340.
бандит, 38, 106, 315,
321, 445, 447.
Бандіт, 79
«бандьора», 287, 349,
350, 351, 447.
Бараш, 469.
Барнич, Я., 397, 472
Батава, 24.
Батулин, 122, 132.
батьківщина, 2, 8,
20, 21, 25, 47, 51,
196, 238, 258, 278,
291, 292, 297, 303,
314, 322, 360, 388,
389, 401, 410, 411,
412.
«Батькові», 376
Бачив, 475.
Бенева, 447, 486
Бенза, П., 457, 483,
484, 486, 489, 493,
494.
Березючий, З., 1, 2,
4, 7, 9, 21, 22, 35,
39, 43, 57, 76, 77,
79, 80, 81, 82, 91,
92, 94, 108, 109,
110, 117, 119, 120,
122, 123, 124, 130,
133, 145, 152, 168,
188, 189, 194, 197,

- 211, 224, 230, 244,
253, 254, 264, 339,
340, 341, 350, 351,
450, 451, 453, 454,
456, 457, 458, 459,
460, 461, 463, 464,
466, 467, 468, 469,
470, 475, 477, 478,
480, 481, 483, 484,
487, 489, 490, 491,
493, 494, 497, 498.
- Бережана**, 289, 301,
302, 307, 313, 443,
449, 450, 452, 454,
455, 456, 457, 459,
461, 467, 474, 481,
484, 485, 487, 498,
№119.
- Бережанський р н**,
92, 449, 450, 452,
453, 455, 457, 458,
459, 461, 462, 464,
465, 468, 469, 470,
471, 474, 476, 481,
482, 483, 485, 490,
496, 497, 498.
- Бережанщина**, 449,
460, 475, 477, 478,
485, 490, 492.
- Бережівка**, 309, 479,
492.
- Бережниця**, 326,
479, 491.
- «Береза»**, 452
- Береза**, 122, 123;
№167.
- Береза Каргузька**
463.
- Березів**, 450.
- Бересть**, 46, 122, 470.
- «Беркут»**, 199, 447,
475, 479, 489
- Берлін**, 352, 353, 369
- Бескид**, 282, 374,
450, 470.
- Берут**, 340.
- Бжеська**, Н, 5, 7,
189, 201, 204, 206,
207, 450, 459, 468,
470, 474, 485, 488,
490, 491.
- Бжеський**, Р., 6, 459
- «Бистрий»**, 427,
№108.
- Бишки**, 312, 452,
453, 466, 478, 490,
492, 496.
- Бігун**, М, 108, 454
- Бій**, 2, 4, 7, 11, 15, 17,
18, 19, 21, 26, 29,
31, 33, 34, 36, 37,
38, 39, 40, 46, 49,
50, 51, 60, 61, 62,
63, 66, 67, 72, 81,
82, 83, 84, 86, 94,
96, 108, 111, 114,
115, 117, 120, 121,
122, 124, 130, 133,
135, 136, 138, 140,
144, 149, 151, 158,
159, 165, 166, 173,
191, 196, 202, 206,
277, 279, 282, 283,
290, 293, 297, 301,
303, 315, 318, 320,
322, 323, 325, 328,
345, 359, 362, 367,
370, 373, 374, 380,
386, 387, 389, 406,
410, 422, 423, 424,
428, 434, 437, 442,
444, 446, 447,
№10, №27, №53,
№104, №140 (пор..
боі, бою).
- Бійці**(-я, -і), 30, 56,
323, 444; №28,
№44, №287,
№427.
- Біла Криниця**, 460
- Білас**, В. 74, 75, 76,
77, 84.
- Білевич**, І, 28, 32, 33,
39, 58, 60, 146,
147, 151, 152, 165,
166, 175, 204, 235,
269, 275, 296, 453,
455, 459, 461, 462,
464, 465, 466, 467,
468, 469, 471, 472,
475, 476, 478, 479,
480, 481, 483, 484,
486, 488, 490, 493,
496, 497
- Білий Потік**, 444.
- Білина** - Велика, 470.
- Білобожниця**, 451,
498.
- Білогорща**, 140.
- Білорусь**, 68.
- Білорусія**, 470.
- Білоє**, В., 142.
- більшовик**, 54, 181,
252, №461, №255
- більшовицьк(-ий, -і, -их)**, 34, 45, 86, 159,
308, 318, 326, 436,
440; №4
- «Бір»**, 289.
- Бірча**, 314, 315, 458,
473, 477, 479, 480.
- блакитно-жовтий**,
65; №89.
- Блонська**, Н Х., 488.
- Бобинський**, Б.
(«Бобо»), 133, 267,
268, 492, 497
- Бобинський**, В., 93,
497
- «Бобо»**, 492, 497.
- Богдан**, 79, 89, 92,
97, 99, 115, 395,
418, 429.
- Богданівка**, 487, 491.
- «Богун»**, 285
- Боеслав**, М, 27, 40,
361, 362, 370, 372,
378, 410, 455, 456,
468, 470, 472, 473,
479, 480, 486
- боець**, 325, 444.
- Божик**, В., 61, 453
- боі**, 4, 7, 282, 292,
296, 318, 376, 427,
№5, №31, №374
- боївка**, 326; №433.
- боївар**, 320.

- боївки, 320.
 боївочка, 390
 «Бойки» 27, 467, 483
 Бойківщина, 484
 Бойко, Гал. 469, 476, 481, 496.
 Бойко, Гр., 496
 Бойко, М., 411, 489.
 бойов(-ий), 11, 35
 42, 51, 56, 65, 205, 261, 319, 325, 422, 437; №398.
 бойовик, №272.
 «Бойовір», №13.
 бойців, №453
 Боків, 462, 485.
 Бокоч, В., 195, 491.
 болгар, 359.
 Болехівський-Боян, П., 66, 67, 247, 258, 262, 387, 418.
 Боялюх, П., 482
 большев(-ик, -изм), 126, 187, 285, 291, 293, 320, 346, 351, 363, 364, 366, 378, 447; №191, №351.
 большевицьк(-е), 282, 303, 316, 319.
 большевику, 380
 большевика, 182
 борб(-а), 52, 115, 198, 314, 357, 372, 379; №277.
 борець, 1, 22, 23, 327.
 «Борис», 285
 Борис, М., 43, 102, 103, 131, 132, 133, 145, 175, 176, 211, 211, 231, 234, 240, 266, 267, 268, 360, 413, 414, 441, 454, 458, 466, 467, 470, 471, 473, 478, 480, 482, 483, 487, 490, 493, 494, 495, 496, 497, 498.
 Борислав, 454
 борн(-я), 37, 112, 142, 323, 324, 424, 431, 432, 444; №379, №532.
 боровся, 76, 203, 242, 307, 438
 борош(-ись, -ось, -ися), 22, 23, 43, 76, 78, 80, 99, 105, 180, 219, 285, 393, 443, 447, №398
 борош(-яба, -ися), 2, 17, 38, 63, 67, 81, 82, 114, 130, 168, 197, 199, 222, 273, 274, 281, 292, 312, 313, 324, 327, 359, 373, 375, 411, 441, 446, №10, №26, №53, №434
 борщ(-я, -і), 2, 22, 23, 40, 42, 52, 59, 71, 100, 108, 110, 1.7, 122, 128, 143, 222, 277, 285, 295, 312, 314, 315, 327, 373, 394, 426, 434, 436, №36.
 Борщ, 40, 42, 373.
 Борщев, 351.
 Борщів, 474.
 Борщівський р-н, 454, 463, 477, 483, 487, 490, 491, 492.
 босими, 313
 босота, 312, 442
 босячня, 86, 351
 босяк, 332, 442, 443, 448.
 босяр(-и), 84, 196, 308, 309.
 Бошно, М., 472, 481, 493, 497.
 бою, 1, 2, 4, 7, 16, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 30, 32, 33, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 50, 52, 54, 56, 65, 67, 69, 70, 71, 73, 76, 79, 81, 83, 84, 90, 105, 110, 114, 117, 122, 133, 136, 143, 144, 145, 149, 152, 153, 154, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 166, 167, 168, 169, 188, 200, 204, 206, 209, 217, 258, 265, 272, 275, 277, 278, 279, 280, 283, 285, 290, 291, 292, 295, 296, 297, 298, 301, 302, 303, 306, 312, 313, 315, 317, 319, 320, 321, 323, 324, 343, 344, 360, 365, 368, 372, 381, 382, 383, 386, 388, 389, 406, 417, 419, 422, 424, 427, 432, 433, 434, 435, 437, 439, 440, 442, 444, 446, №143, №184, №33, №51, №53, №106, №117, №440.
 «Боян», 11, 320, 453, 498.
 Боян (Болехівський, П.) 66, 67, 247, 258, 262, 387, 418, 456, 458, 459, 469, 482, 484.
 Бригідки, 122, 123, 460, 480; №167
 Брішчина, 450, 462, 463, 471, 483, 486, 487, 493, 496
 Бродя, 282, 489.
 «Бродич», 387.
 Бродича 374
 БСБ, 458.
 «Бувалий», 86
 Буг, 30, 46, 47, 295, 480
 Бугай, В., 476, 478
 Будзанів, 308, 460

Будзанівський р-н, 496.
 Будник, Марійка, 491.
 Бузяцькі ліси, 487
 Буковина, 126
 «Булава», 282, 462, 495.
 «Бурлака», 317
 «Бурлаки», 26, 84, 463, 472, 479, 480, 496
 Бутковський, З., 471
 Бучацький р-н, 452, 453, 469, 476, 482, 491, 495, 498.
 бушмен, 53.

—В—

Ваврушко, М. В., 489
 Варшав(-а), 7, 92, 127, 131, 132, 136, 143; №167, №179
 варшавський, 130, №177
 Вараш, 459, 486, 493.
 Варяж, 30, 295, 459, 480
 варяжська, 132.
 Василякі — гл
 Вожаківський
 Василів В., 451, 462.
 Василь, 189, 193, 446, 451, 465, 479.
 Васильків, 79, 498.
 Василько, 286
 Васько, М., 45, 212, 213, 217, 258, 333, 334, 455, 473, 475, 476, 490, 492, 495, 496.
 «Ведмідь», 442
 Велесик, Л. В., 454, 456, 463, 468, 475, 498.
 Велика Клецька, 477.

Великодн(-ий), 390, 447.
 Вергун, Б., 473, 497
 «Верниволя», 480, 493.
 Верховина, 78, 219.
 верховини, 389.
 «Веселий», 326, 479, 491
 Веселий Львів, 468
 Вибранів, 183
 Вибранівка, 452, 485
 Вибудів, 449
 вивч(аємо), 261, 437.
 Вижгорода, 482
 визвол(-яти), 14, 33, 38, 39, 45, 47, 55, 58, 73, 76, 87, 92, 93, 102, 105, 106, 117, 124, 128, 132, 135, 173, 239, 241, 242, 275, 339, 366, 370, 373, 381, 384, 386, 400, 403, 418, 433; №210.
 визвольн(-ий), 17, 20, 21, 53, 235.
Визвольний Шлях, 468.
 Вимислівка, 449
 Вилевиці, 475
 Висла, 291
 Вислок (Великий), 99, 494, 495.
 Вифлеєм, 448, 451
 «Вихор», 455
 Вишневець, 482
 Вишнівець, 450, 471, 485
 В'ват, І., 473, 497.
 Відень, 113, 463, 472.
 Віжка, С., 485.
 Візна, О., 454, 455.
 Війтовці, 465.
 Вільна, 50, 62, 66.
 «Вільне слово», 307, 449.
 Вільшаник, 282.

Вильшинко, І., 50, 142.
 Вінниччина, 493
 вісім друзів, 447
 «Вітер», 25, 469
 Вітовський, сот., 472.
 Вітчизн(-а), 17, 69
 Вітчизн(-а), 18, 19, 47
Вічна Слава УПА, 463, 467, 469, 473
 Вкраїна, 7, 9, 10, 13, 14, 27, 29, 33, 34, 36, 38, 41, 42, 50, 51, 55, 61, 62, 65, 67, 68, 70, 79, 84, 85.
 український, 4, 12, 14, 18, 45, 55, 70, 76.
 Влодко, 310.
 Вовкан, 376
 «Вовки», 30, 459, 480, 493, №36.
 Вовкови, 452, 473
 воен(-ні), 178, 306, 437, 443.
Вожаківський, С. П. В. 94, 400, 457, 497
 вожд, 97, 99, 121, 122, 125, 322, 329, 371, 420
 Возняк, І., 449
 Войцехович, Е., 490
Войтихівський, А., 1, 2, 9, 24, 25, 28, 38, 49, 65, 171, 279, 459, 461, 463, 466, 468, 469, 483, 489
 Войтович Л., 488, 498.
 вол(я), 4, 5, 7, 10, 11, 12, 15, 18, 20, 21, 22, 23, 28, 36, 37, 38, 40, 42, 45, 46, 47, 49, 50, 53, 54, 59, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 70, 71, 74, 77, 84, 86, 87, 90, 91, 92, 97, 98,

- 99, 100, 101, 106,
107, 108, 109, 111,
112, 115, 117, 119,
120, 121, 124, 127,
130, 133, 135, 136,
140, 143, 144, 148,
151, 152, 156, 157,
158, 166, 167, 170,
174, 175, 177, 180,
189, 196, 199, 205,
208, 209, 217, 225,
231, 233, 236, 237,
239, 240, 241, 242,
244, 245, 247, 248,
259, 273, 274, 275,
276, 278, 279, 283,
290, 292, 293, 297,
298, 299, 300, 311,
312, 315, 318, 320,
321, 322, 324, 327,
336, 340, 347, 348,
360, 361, 362, 363,
364, 365, 366, 367,
368, 370, 372, 373,
374, 378, 379, 381,
382, 384, 386, 387,
388, 390, 391, 392,
400, 401, 403, 410,
411, 413, 415, 423,
425, 430, 432, 434,
435, 437, 438, 441,
442, 445, 446, 447;
№1, №9, №10,
№53, №120,
№121, №135,
№136, №161,
№164, №210,
№244, №338,
№379, №386
- Волга**, 135, 136.
- волинськ(-ий)**, 30,
295.
- Волинськ(-і)**, 323.
- Волинь(-ь)**, 22, 23,
136, 137, 262, 273,
276, 278, 279, 282,
316, 318, 328, 387,
420, 442, 446;
№440.
- волинськ**, 30, 295,
323.
- Волинь**, 451, 452,
453, 456, 458, 463,
465, 466, 469, 470,
471, 475, 477, 478,
482, 484, 485, 486,
487, 488, 493, 495,
496, 497, 498
- «Волинь»**, 224, 439,
440
- Володимир**, 366, 420,
425, 429.
- Володимирецький р-н**, 454, 455, 457,
459, 483, 484, 486,
489, 493, 494.
- Волош-Василенко**,
П., 465.
(*Гетьманець.)
- Волошин**, 77
- Волошки**, 451, 465,
472, 488, 493
- Волощук**, Г., 449.
- Воля Горянська**, 475
- вольн(-ий)**, 68.
- Воркут(-а, -и)**, 441,
451, 466, 469, 472,
495.
- Ворог**, 13, 54, 117,
286, 291, 346, 390,
391, 437.
- ворог**, 1, 4, 25, 26, 28,
30, 33, 38, 39, 41,
45, 46, 49, 50, 53,
54, 55, 58, 66, 67,
70, 72, 73, 74, 81,
84, 85, 86, 89, 90,
91, 92, 94, 96, 97,
98, 100, 101, 104,
105, 108, 110, 111,
112, 113, 117, 118,
119, 120, 121, 123,
124, 129, 130, 133,
137, 138, 142, 144,
149, 150, 158, 159,
160, 161, 180, 185,
192, 194, 195, 196,
202, 206, 222, 223,
225, 263, 264, 265,
271, 274, 277, 279,
282, 286, 288, 289,
291, 292, 293, 295,
296, 297, 298, 303,
307, 308, 309, 310,
311, 314, 315, 318,
321, 322, 323, 324,
325, 326, 328, 331,
332, 340, 344, 346,
364, 365, 374, 375,
379, 382, 383, 384,
386, 388, 389, 391,
394, 400, 410, 419,
422, 425, 429, 432,
436, 438, 444, 445,
446, 447, №53,
№78, №95, №121,
№167, №183,
№497
- ворожий**, 7, 11, 14,
25, 30, 42, 45, 51,
52, 55, 60, 81, 82,
85, 94, 98, 105,
108, 112, 116, 122,
127, 131, 142
- «Ворон»**, 443, 449,
479
- воюва(-ти)**, 26, 78,
106, 118, 128, 150,
166, 194, 200, 211,
214, 264, 272, 276,
282, 303, 316, 344,
352, 353, 362, 363,
364, 423, 437, 440,
№48, №273.
- впав**, 31, 79, 81, 82,
83, 143, 145, 152,
181, 183, 188, 202,
209, 210, 216, 217,
283, 289, 298, 303,
309, 310, 314, 320,
322, 323, 439
№27, №447
- впад(-е)**, 38, 54, 98,
222, 241, 324, 433,
435, 446, №48
- впал(-и, -о)**, 25, 73,
79, 83, 119, 120,

- 166, 214, 224, 248,
293, 297, 311, 317,
321, 371, 440, 441;
№1
впас(-ти), 277, 320
Вперед, 4, 5, 27, 36,
61, 63, 71, 108,
452, 453, 454, 465,
467, 496
Вульк(-а, -и), бій,
328, 449.
- Г—
- Гаврон, Н., 458, 460,
462, 469, 478, 481,
489
Гаї, 492.
Гайворонський, М.,
467, 497.
«Гайдамаки», 29,
479, 487.
Гайнівка, 47.
галицьк(-і), 30, 295.
Галицька Січ, 454.
Галич, 452, 453, 454,
462, 468, 474, 475,
477, 478, 488, 490.
галичан (-и), 116,
433.
«Галичина», 16, 17,
18, 490, 494.
Галичина, 452, 453,
454, 462, 468, 477,
478, 488, 496, 497.
Галичко, М., 23, 327,
474, 475, 478.
Галушак, М., 495.
Галюк, В., 469
Ганя, 286.
Гапончук, Г. Я., 482
гармат(-и), 5, 14, 20,
21, 25, 33, 35, 36,
45, 61, 62, 66, 73,
86, 90, 91, 101,
107, 108, 116, 141,
143, 148, 149, 152,
154, 156, 165, 166,
167, 175, 183, 187,
189, 195, 196, 206,
217, 261, 263, 264,
277, 284, 301, 334,
355, 361, 362, 427,
432, 434; №31,
№55.
Генка, 287.
герман (-ська, -щ),
91, 279, 298.
геро(-й, -ї), 22, 23,
30, 50, 52, 54, 61,
62, 67, 69, 73, 76,
80, 84, 96, 98, 100,
104, 116, 119, 120,
125, 141, 142, 162,
163, 180, 204, 209,
210, 212, 216, 218,
224, 258, 273, 278,
280, 285, 289, 292,
295, 297, 298, 299,
301, 302, 307, 312,
313, 315, 317, 318,
319, 321, 323, 324,
343, 372, 373, 377,
383, 410, 412, 437,
438, 440, 443, 444,
445, 446, 447,
№161, №279,
№299
«Герой», 86.
«Герой Холмищини»,
459.
«Гетьманець», П., 41,
465. (*Волош.)
Гиновичі, 449, 453,
498.
Гість, 487, 496.
гітлери, 448.
Гітлер, 126, 349, 353,
354, 366, 425.
Гічвиці, 25.
Гладилович, А., 108,
339, 454, 473.
Глушко, О., 6, 460
Гнатишин, А., 396,
397, 401, 403, 464,
470, 494, 496, 497
Гнатівна, 80.
«Гнатко», 285, 479
Гнізди, 491.
- Говерля, 111
Гожнішів, 461
«Голка», 463, 492
Головата, А., 473
голодранц(-і), 196,
339, 351, 378
голот(-а), 32, 33, 84,
85, 126, 133, 258,
302, 318, 321, 328,
433
«Голуб», 83, 479, 491.
«Гомін», 285
Гомін, 457, 467.
«Гомін волі», 454,
463
Гонта, 130, №177.
Гончарів, 486.
Горбаків, 462.
Гордасевич, Г., 451,
458, 462, 467, 470,
484, 489, 491, 496.
«Гордий», 123.
Гордіня, с., 282.
Гордієнко, М., 12, 43,
65, 66, 125, 340,
425, 458, 461, 462,
471, 492, 494
Гордій, Я., 16, 17, 19,
454, 479, 482
Горкун, Н., 491
Город, 74, 75
Городенка, 193, 451,
455, 461, 462, 473,
487, 488, 495.
Городенківський р-н,
450, 460, 477, 478,
485, 492.
Городин, 282.
Городище, 482.
Городниці, 460, 487,
488.
Городок, 464
Гоч, Н. Я., 488, 498.
Гошів, 475.
Гошанський р-н, 462
Гошинський р-н,
488.
Грабівка, 498

гранат(-а, -и), 33,
133, 216, 279, 291,
294, 299, 300, 301,
303, 310, 311, 312,
№55, №104,
№163, №184,
№242, №244,
№426, №432,
№434, №447
граніц(-я), 51, 327;
№104.
«Грегит», 40.
Гриб, О. і С. М., 450.
Грибик, К., 488.
Григорович, Б., 449
Григорович, М., 449
Гринів, В., 486.
Гринда, І., XV,
XXIV.
Гриняшк(-о, -а), 442,
449.
Гриць, 327, 462, 478,
481.
Грицай, Я., 157, 386,
450, 451, 452, 453,
455, 456, 459, 463,
465, 473, 475, 480,
481, 482, 484, 485,
486, 487, 488, 489,
490, 491, 493, 494,
496
Гриценко, А., 125,
458, 484, 485, 493,
495.
Гриців, 453, 464, 479.
«Грим», 321, 469, 480.
Громенко, М., 202,
254, 260, 330, 331,
451, 464, 497.
Грубешів, 456, 480.
грузинська, 174, 175.
грузинська коза,
341.
Губин, 469
Гузар, сотник, 105;
№140
Гузій, М., 477.
Гурби, бій, 86, 481,
495.

гурбинськ(-і), 86, 202
гурбинський л.с, 481,
495.
Гурт, 5, 9, 37, 57, 65,
171, 276, 351, 457,
461, 463, 465, 467,
469, 471, 472, 480,
481, 489, 496, 497.
Гусак, К., 472
Гусятинський р-н,
449, 452, 453, 474,
476, 492.
Гутвин, 454, 456,
463, 468, 475, 498.
Гуцульщина, 316
Гуштак, П., 455, 459
490, 498.

—Г—

ГеПєУ, 123, №167
герман, 10.
ГеСтаПо, 133, 471.
Глендейл, 456
Голяш, Ст., XV,
XXIV, 7, 9, 11, 15,
21, 22, 23, 25, 27,
29, 32, 33, 37, 38,
43, 57, 58, 59, 60,
61, 65, 66, 80, 81,
82, 83, 92, 101,
121, 125, 126, 130,
131, 132, 134, 138,
158, 159, 160, 163,
165, 166, 171, 173,
175, 202, 203, 204,
266, 271, 273, 275,
279, 287, 288, 294,
296, 305, 312, 314,
320, 330, 331, 332,
334, 343, 344, 346,
349, 351, 352, 353,
369, 372, 375, 393,
449, 450, 451, 452,
453, 454, 455, 456,
457, 458, 459, 461,
462, 463, 464, 466,
467, 468, 469, 470,
471, 472, 473, 474,
475, 476, 477, 478,

480, 482, 483, 485,
486, 487, 488, 489,
490, 492, 493, 494,
495, 496, 497, 498.
«Гонта», 447, 486
Гонта, 79, 128
гранат, 20, 21, 45, 52,
61, 62, 79, 120,
134, 148, 149, 174,
175, 176, 177, 218,
278, 294, 299, 311,
313, 321, 326, 365,
410, 420, 439, 443,
444, 446, 447;
№263 №434.
гранатомет 84.
грат(-и), 130, 222,
244, 441; №10,
№55, №348
Гренджа-Донський,
В., 404, 411.

—Д—

Давидак, В., 479
«Дажбожич», 459
Данилишин, Дм., 74,
75, 76, 77, 84
Данилів, 496
Данчевський, І., 477.
Дачишин, Ю., 460.
Дашко, В. «Марко»,
138, 459
Делятин, 450
Демидівка, 452, 465,
477, 486
Денєга, Гр., 486.
Денисів, 494
Дербин, А., 5, 147
468, 485
Дерех, М., 454, 455,
466, 484, 493, 494,
497
держава, 2, 6, 7, 38,
41, 42, 69, 73, 184,
243, 318, 351, 370,
373, 378, 389, 411,
425, 444.
Держава, 2, 24, 41,
50, 59, 73.

«Державність», 450, 489.

«Деркач», 446, 447, 479, 488.

Дермань, 455, 486, 490, 497.

Джурик, 470

«Дзвін», 480.

«Дзвони», 479, 482.

Дзіман, М., 492.

Дивна, 465.

Дитятин, 490

Діброва, 30, 295.

Дядушинці Великі, 492

Дмитришин, В., 65, 461, 463, 466, 468, 469, 483, 489.

Дніпр(-о), 34, 46, 49, 59, 72, 100, 101, 109, 110, 129, 144, 366, 381, 384, 386, 453, 495.

«Дніпро», 447, 486.

Дніпропетровськ, 462.

Дністер, 49, 410

Дністр(-а), 268, 284
дністровий, 285.

Добощ, М., 397, 410, 420, 450, 465, 468, 482; №50.

Добринська, Г., 455, 456, 460, 470, 484, 494.

доброволь(-ці), 16, 83 137, 281 №59, №75.

Довбенко, А.Ф., 486, 490, 497.

«Довбенка», 86.

«Довбні», 84.

Довбуш, 136, 332

«Довбуш», 303, 376, 386, 444, 469, 474, 479, 491.

Подяк, О., 495.

Полина, 456.

Долинський р-н, 474, 486.

Доманський, Б., 489.

Домб'є, 122.

Дон, 14, 38, 47, 49, 59, 70, 137, 368, 418, 455

«Дон», 324, 464, 479

Донбас, 233, 234, 276, 492.

Донецьк, 295.

донецьк(-і), 30

Дорошенко, 418

Дрогобицька обл., 457, 493.

Дрогобич, 282, 464, 477.

Дрогобиччина, 454, 470; №38.

Дубенщина, 460.

Дубина, 476

Дубинськ(-і), 310, 471

Дубів, П., 421, 482

Дубницька, М., 465, 490.

Дубницький, Ст.,

465, 490, 497.

«Дубовий», 320, 453.

Дубровицький р-н, 455, 456, 460, 470, 484, 494, 498.

Пуліби, 462, 474, 494

ДУН, 467

Дунай, 24, 46, 47

Дусанів, 478.

—Е—

Ема, 343

«Ема», куринь, 475

енкаведе, 446.

(«НКВД»)

енкаведист 291, 351

естонці, 359.

—Є—

Євген, 371.

—Ж—

Жалоби, 452

Жаркова, 310.

Жеребиний, Б., 491.

Жигмунт, 132.

жид (овини), №4, №481, №400.

Жовтанці, 319.

жовтий прапор, 438.

жовто-блакитний, 14, 70, 89, 112, 116, 429; №82, 330

жовто-синий, 20,

394, 395; №10

Жолоби, 449

«Жорна», 166, 483

ж.Сурма, 1, 2, 39, 59, 463, 467, 473

«Жук», 285, 479, 488.

Жуків, 452, 457, 459, 464, 469, 474, 476, 481, 496

«Журавель», 376

«Журавлі», 303, 474

Журавці, 476

—З—

За Україну, 453, 454, 455, 463, 467, 468, 493.

Завалівські, І та Л., 419, 478

Завадка, 25.

Загайці, 464

Загорів, 85, 451

Загорода, Ст., 295, 480, 493.

Закарпат(-тя), 11, 77, 78, 105, 118, 119, 184, 312, 439, 474.

Закарпатськ(-ий), 116, 219

Закерзоння, 454, 456, 468, 497

Залипська, Г., 474

Залізняк, 79, 294

«Залізняк», 42, 86, 486.

Залісці, 466.

- Залщицький р-н,
451, 452, 461, 462,
465, 466, 475, 476,
477, 482, 487, 488,
490, 497, 498.
Залшики, 450, 453,
458, 460, 461, 489,
493.
Залужжя, 482.
Заморський, ген.,
449.
Записки, 45, 79, 92,
99, 120, 152, 239,
241, 452, 454, 463,
464, 466, 467, 469,
470, 474, 478, 484,
489, 494, 498.
Запотічний, М., 452.
Зарваниця, 373.
Затварниця, 466.
Затуринський ліс,
427.
Захарків, Ст., 449.
Збаразьський р-н,
475.
Збаразький р-н, 450,
454, 471, 480, 485,
493.
ЗбірУПА, 24, 39, 45,
57, 62, 65, 152, 165,
166, 174, 176, 202,
255, 305, 315, 329,
330, 331, 359, 450,
451, 453, 454, 455,
457, 458, 459, 461,
464, 468, 469, 477,
478, 480, 481, 483,
488, 493, 497.
Зборів, 454, 456, 481,
488, 491, 496.
Зборівський р-н, 449,
450, 475, 492, 496.
Збруч, 70, 267, 427,
455.
Звір, 478.
Здолбунівський р-н,
455, 486, 490, 497.
Зеленець, І., 497.
Зена, 79, 498.
Зенко, 291.
Зеню, 248.
Зигмонт (Жигмунт),
132; №179.
зіркатий, 196, 352.
З.Л., 464, 465, 466,
468, 470, 479, 482,
483, 488, 494, 495,
497.
«Змюка-
Андрієнко», 472.
Золочів, 461, 494.
Золото-Потіський р-
н, 469.
зрад(а), 14, 75, 81,
83, 116, 137, 140,
160, 161, 220, 244,
272, 299, 300, 317,
439, 440.
зрадник, 76, 299, 324
383, 386.
Зоряна, 303.
ЗУЗ, 456, 463.
-І-
індус, 53.
Іван Д., 113, 114, 472.
Іваник, В., 337, 469.
Іванова Долина, 472.
Івано-Франківськ,
450, 474.
«Інтернаціонал»,
450, 469.
Івасів, М., 471, 478.
Івахів, В., 22, 23, 475.
«Ігор», 40.
Ігринов, 313.
-Й-
Йосиф, 352.
Йосько, 425.
Йордан, 443.
-К-
Канара, Ф., 449.
«Кавка», 459.
Кавказ, 2, 24, 27, 34,
36, 38, 45, 47, 49,
59, 68, 70, 115,
273, 283, 374, 375,
376, 434, 455, №1.
кавказькі, 389.
Кавун, М., 5, 6, 7,
123, 204, 206, 450,
459, 460, 468, 470,
474, 485, 490, 491.
Казахстан, 9, 122,
123, 441, 472, 490.
кайдан(-и), 14, 18,
39, 43, 45, 54, 66,
70, 72, 74, 75, 80,
88, 91, 92, 98, 99,
100, 101, 102, 108,
114, 116, 120, 130,
133, 143, 220, 221,
223, 225, 227, 228,
229, 230, 233, 241,
245, 246, 252, 278,
279, 361, 362, 363,
367, 368, 370, 372,
377, 381, 403, 435,
441; ст. 430.
«Кайдаш», 446, 479,
486.
Калуш, 485, 499.
Кальба, М., 58, 467,
492, 497.
Калинівка, 488, 498.
Калуш, 484, 498.
Камінська, І., XV,
XXIV, 68, 107,
194, 244, 459, 460,
461, 488.
Кам'яне, 25.
Кам'янка, 319.
Канада, 494.
Канютия, 497.
Кап. Банд., 28, 55,
61, 94, 281, 417,
418, 453, 457, 472,
481, 483, 495, 497.
Капелюх, М., 494,
495.
Кардаш, В., 1, 2, 452,
463, 465, 479.
Кардаш, І., 473.
Кармелюк, 308.

- «Кармелюк», 310,
460, 477, 479, 483
- Каролінський ліс,
446, 452, 480.
- Карпат(-и), 14, 20,
21, 28, 29 30, 42,
59, 70, 72 100,
101, 111, 116, 119,
124, 136, 276, 284,
290, 295, 328, 341,
373, 376, 384, 410,
411, 418, 420, 423,
452, 455, 464, 467,
479, 487, 490, 495
- карпатська, 11, 389
- Карпатська Січ, 494
- Карпенко, Д., 319,
457, 471.
- «Карпо», 291, 493.
- кат, 13, 17, 18, 21,
25, 27, 28, 34, 38,
40, 41, 42, 45 51,
52, 53, 54, 62, 65,
67, 71, 73, 75, 81,
82, 83, 88, 90, 91,
104, 105, 108, 111,
122, 123, 125, 126,
127, 130, 132, 133,
137, 139, 143, 149,
159, 166, 168, 191,
197, 199, 200, 204,
208, 218, 220, 222,
224, 225, 229, 230,
231, 235, 245, 246,
247, 253, 254, 255,
285, 287, 289, 291,
293, 299, 300, 301,
302, 311, 312, 313,
315, 316, 317, 324,
326, 329, 351, 359,
361, 365, 366, 367,
371, 373, 374, 378,
381, 403, 406, 410,
414, 416, 425, 427,
430, 433, 434, 435,
436, 438, 441, 442,
443, 444, 445, 446,
447, 448; №167,
№440, №521, ст.
431
- Кат, 17, 65, 95, 219,
225, 229, 230, 274,
287, 299 300 312,
369 378, 430 438,
447
- катівня, 438.
- каторги (жні), 50,
61, 67, 91, 125,
217, 232; №408
- кату(-с, -вати), 4, 5,
73, 88, 105, 221,
222, 230, 246, 247,
320, 362, 363, 367,
382, 387, 403, 432,
435
- Качановська, О., 491.
- Кашуба, Б., 9, 41,
156, 176, 177, 210,
279, 450, 462, 463,
471, 483, 486, 487,
493, 496.
- КаГЕБіст, 489.
- Кекіш, 486
- Керзона, лінія, 464,
465.
- Керзонська, 378
- Київ(-а), 121, 243,
282, 367, 430, 434.
- Київ, 10, 14, 34, 65,
67, 79, 96, 110,
113, 116, 120, 137,
236, 237, 248, 276,
294, 365, 366, 371,
372, 380, 381, 382,
384, 427, 429, 454,
465, 471, 473, 476,
477, 478, 484, 494,
496.
- Київом, 184
- Китастих, Гр., 417,
472
- Кишакевич, П., 113,
472.
- Кінгіри, 441.
- Кінгірський табір,
490.
- кіннот(-а), 13, 36, 80,
82, 189, 426, 434.
- кла(-ли, -сти, -демо,
с ли, по-в, у а),
55, 133, 141, 142,
160, 179, 211, 212,
213, 214, 283, 301,
302, 307, 313, 316,
318, 321, 323, 325,
376, 437, 440, 443,
444, 446; №179,
№428, №474.
- кладовище, 180.
- Клеванський р-н,
456
- Клеман, Р., 466, 487
- Клівленд, 457, 478.
- «Клим Савур», 318,
456. («Савур»)
- «Клим Савурівці»,
376
- Клячківський, Дм.,
456
- Кобзар, 110
- Кобринь, 47, 465
- Ковпак, 376
- Когут, Ст., 449, 485
- Кожетинський, Дм.,
486.
- Кожушне, 25
- Козак, с. Корецького
р-ну, 491.
- Козів, 462.
- Козівський р-н, 449,
451, 452, 453, 458,
461, 462, 466, 473,
474, 476, 481, 482,
483, 485, 488, 490,
491, 494, 496.
- Козов, 312.
- Козова, р-н, 449, 452,
458, 490, 494, 496.
- Колесса, Ф., 492.
- колгосп, 339, 340,
347, 348, 360.
- Колгоспник, 126.
- Колима, 205, 235,
340, 441, 451
- Колін, 444, 491

- Колки, Бій, 488.
 Колодіївка, 456, 469, 471, 484, 492.
 Колодій, В.В., 476, 497.
 Колонії, 25.
 Колядки, 450, 458, 473, 482.
 командир, 11, 13, 21, 25, 30, 34, 36, 42, 56, 85, 126, 134, 189, 209, 279, 283, 285, 290, 291, 295, 303, 314, 315, 318, 319, 320, 325, 326, 328, 344, 376, 384, 389, 420, 427.
 Команча, 25, 464, 479, 494, 495.
 Команчинці, 464, 479.
 Комарня, 462.
 компартия, 380.
 КомСоМол, 126, 131, 137.
 комун(-а), 4, 9, 10, 18, 28, 33, 47, 61, 62, 70, 71, 81, 83, 96, 110, 121, 125, 126, 135, 137, 138, 149, 277, 282, 303, 325, 340, 352, 363, 364, 365, 370, 376, 387, 390, 391, 427, 435, 446, 447; №16, №38, №49, №167.
 комуніст, 9, 110, 326, 340, 350, 352, 353, 360, 377, 378, 381.
 Комунисти, 375.
 Конев, 289.
 Коник, Я., 477, 494.
 «Коник», 314, 315, 473, 477, 479.
 Коновалець, Е., 97, 98, 99, 122, 125, 476, 478, 479, 487.
 Конол, Ст., 444, 452, 455, 471, 476, 488, 493, 497.
 Констанція, 454.
 контингент, 22, 351, 352, 366.
 Конюхи, 449, 451, 452, 454, 458, 462, 473, 474, 476, 483, 485, 488, 490, 491, 496.
 Конюшки, 482, 495.
 Копачинці, 453.
 Копичинці, 489.
 Корець (Корці), 460.
 Корецький р-н, 477, 482, 483, 487, 491.
 Коремечі, 464.
 Корнин, 458, 460, 462, 469, 478, 481, 489.
 Корнійчук, Т.С., 491.
 Королишин, І., 457, 459, 496.
 Корс(-а, -ів), 287, 288, 453, 496.
 Корчинський, С., 490.
 «Кос», №447.
 «Коси», 84.
 Косів, 494.
 Костопіль, 472, 477.
 Костопільський р-н, 454, 456, 463, 468, 472, 475, 498.
 Костопоп, 425.
 Котів, 458.
 «Кош», 311.
 Коцюбинці, 453.
 Кравців, Б., 244, 460.
 Краків, 58, 467, 498.
 Красів, В., 475.
 Красноставці, 477.
 кремлівськ(-ий), 359, 365.
 Кремль, 15, 18, 71, 104, 340, 359, 372, 427, 444.
 Крем'янець, 450, 460, 470, 474, 485.
 Кременецький р-н, 449, 452, 466, 473.
 Крем'янеччина, 460, 495.
 Кретівці, 454, 475.
 Криве, 481.
 Кривниця, 498.
 Крилач, 168, 276, 461, 464, 497.
 Крилів, 30, 295.
 Крим, 70.
 Кришук, М.В., 469, 492.
 Кришук, М.М., 89, 92, 94, 104, 107, 113, 114, 156, 179, 213, 220, 227, 228, 229, 248, 288, 299, 301, 305, 307, 334, 449, 451, 452, 454, 456, 458, 461, 462, 469, 471, 472, 473, 474, 476, 483, 484, 485, 488, 489, 490, 491, 492, 496, 497.
 крива(-ва, с-ваений, за-влений, -влять), 4, 24, 34, 38, 41, 42, 71, 81, 82, 83, 90, 91, 122, 133, 144, 151, 156, 159, 167, 195, 219, 273, 278, 301, 322, 324, 336, 350, 356, 362, 367, 371, 377, 381, 411, 418, 434, 442, 447; №106.
 крив(-ка), 129, 138, 299, 300, 311, 312, 313, 346, 351, 439, 440, 446, №248.
 Крилів, 30, 295.
 Крим, 70.
 кріс, 20, 21, 31, 35, 37, 40, 41, 45, 47, 49, 81, 82, 83, 99,

- 143, 446, №34,
№74.
- Кров, 156.
- кров (с-авлений), 3,
4, 5, 7, 8, 9, 11, 17,
20, 21, 22, 23, 24,
28, 31, 32, 33, 37,
39, 40, 41, 43, 50,
51, 59, 62, 65, 66,
67, 69, 71, 77, 78,
79, 82, 83, 88, 94,
96, 97, 99, 103,
104, 108, 111, 119,
122, 123, 124, 125,
132, 135, 136, 139,
141, 142, 143, 144,
146, 149, 152, 153,
154, 156, 160, 161,
167, 168, 179, 180,
181, 184, 187, 190,
191, 192, 193, 196,
202, 206, 214, 215,
216, 219, 220, 221,
241, 245, 246, 251,
253, 261, 286, 289,
291, 292, 299, 303,
304, 305, 314, 315,
317, 320, 323, 324,
325, 326, 327, 334,
340, 359, 360, 361,
362, 363, 365, 368,
372, 373, 376, 378,
379, 381, 383, 384,
387, 394, 406, 411,
416, 429, 430, 434,
437, 440, 441, 443,
445, 446, 447,
№121 №345,
№432
- кровоавий, 9, 24, 38,
378, 386
- Кроподра, М., 469.
- «Крук», 447, 486
- Крути, 67, 96, 120,
122, 130, 209, 371,
401, 437, 474, 476,
478, 484
- крутянські, 463
- Крушельницький, Т
329, 457.
- Кубань, 15, 43, 46,
47, 59, 112.
- Куделко, Т.З., 463,
474, 475, 476.
- Кужда, І., 453.
- Кузбас, 235
- Кузів, 449, 495
- кул(-я), 66, 71, 79, 81,
83, 97, 119, 149,
152, 154, 156, 171,
181, 182, 183, 187,
188, 189, 192, 206,
214, 216, 252, 263,
264, 265, 285, 286,
288, 289, 291, 313,
314, 316, 317, 320,
327, 389, 420, 422,
436, 444, 445, 446.
- Кулик, М., XV,
XXIV, 461
- Кулеби, 301, 480,
485.
- Кулемет, 380, 445.
- кулемет, 27, 32, 33,
57, 84, 136, 166,
174, 175, 177, 203,
279, 286, 291, 296,
297, 299, 300, 303,
308, 316, 317, 326,
365, 367, 379, 389,
401, 444, 446, 447,
№321, №330.
- кулеметник, №38
- кулеметчик, 296
- кулимет, 303.
- Кульчиці, 282
- Кульчик, Й., 31, 451,
463, 465, 473
- Куличинський, Р., 14
16, 58, 122, 123,
266, 267, 349, 351,
464, 466, 467, 468,
480, 494.
- Купчинці, 453, 491
- Куприян, 443.
- Кураш, 455, 456, 460
470, 484, 494.
- Курдидик, Я., 419,
478.
- Курий В., 449
- куринь «Ема», 475
- Кусень, Б., 475, 477,
494
- Кустин, 451
- Кут Товста, 474
- Кутованя, 282
- Кутш 444, 479, 497
- Куфсль, П., 486.
- Кушпета, М., 490
- II—
- Лавра, 373, 381, 384,
386
- Лавришин, З., 361,
399, 402, 404, 405,
407, 408, 409, 421,
423, 424
- Лаврівський, Ю., 55
- Лазарівка, 454, 455,
481, 482
- «Ламша», 317, 479,
496
- Лановецький р-н.
481
- Лапшин, 442, 449,
461, 465, 479, 486,
490, 491, 497
- латиш, 359
- Лебедова, 215
- Лебідь, 80.
- «Леви», 488
- «Левко», 492.
- лемків, 25.
- лемківське, 123.
- Лемківщина, 46, 316,
320, 374, 453, 461,
466, 471, 475, 477,
480, 483, 484, 489,
492, 494, 497,
№31, №38.
- Ленин, 340, 348, 360;
№481.
- Лепкий, Б., 42, 43,
494
- Лепкий, Л., 4, 467
- Леся, 303.

- Леськів, М., 476.
 Лецівка, 106, 466, 474.
 «Липовий», 468.
 Липська гора, 315.
 Лиса, 495
 «Листопад»
 Маковка», 472.
 Лисько З., 474.
 Лихач, Я. 454.
 лицар, 11, 22, 23, 24, 33, 38, 40, 47, 52, 55, 67, 69, 70, 85, 160, 161, 291, 327, 339, 367, 432, 437, 446
 Лицівка, 486
 Лімна, 314, 315.
 Ліра-Сурма, 467.
 ліс, 11, 16, 17, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 45, 50, 54, 56, 57, 73, 80, 82, 83, 86, 103, 111, 124, 130, 135, 137, 138, 140, 151, 161, 162, 165, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 185, 189, 192, 193, 195, 196, 199, 202, 203, 204, 205, 210, 212, 213, 214, 217, 225, 230, 235, 237, 259, 269, 276, 277, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 291, 292, 293, 295, 298, 299, 302, 304, 305, 308, 312, 313, 316, 318, 320, 322, 326, 327, 328, 329, 332, 333, 339, 341, 343, 344, 346, 365, 380, 384, 386, 389, 390, 391, 409, 416, 420, 426, 429, 434, 435, 437, 438, 439, 440, 441, 444, 445, 446; №121, №222, №227, №284, №432.
 Ліски, 456
 «Лісний», 466.
 «Лісовик», 359.
 лісові, 329.
 Лісопівалля, 490
 Ліський повіт, 453, 466, 475.
 літак, 85.
 ЛитУПА, 21, 24, 26, 27, 159, 160, 276, 318, 319, 353, 450, 451, 455, 456, 457, 458, 460, 461, 463, 464, 465, 468, 469, 471, 472, 475, 477, 478, 480, 482, 483, 484, 486, 487, 489, 492, 493, 495, 497.
 ЛМГ, 343.
 Логіанка, 474
 Лозинський, І., 486.
 Локавський р-н, 451.
 Лонцкого, тюрма, 475.
 Лопатинський, Ю., 79, 244, 460, 497, 498
 Лотоцький, А., 48, 49, 466.
 Луг (і, -ами), 109
 213, 302-3, 474, 478
 Лук'янчук, О., 487, 491.
 «Луна», 374.
 Луні, 84
 «Лупків», 25
 Луців, 461.
 Луцьк, 430, 455, 491, 492
 «Луч», 447, 486.
 Любомирський, С., 423, 482.
 ляг (за-, об-, на-, при-), 79, 83, 85, 94, 143, 149, 177, 178, 179, 280, 291, 292, 293, 304, 305, 311, 312, 313, 317, 324, 435, 439, 446, 447
 ляске, 315, 438
 лях, 4, 9, 25, 43, 47, 67, 75, 76, 90, 92, 98, 105, 111, 114, 115, 121, 135, 228, 243, 246, 307, 314, 353, 365, 432, 448; №49, №31, №4, №10, №169, №191, №147
 Ляхи, 243.
 Ляхович М П, 484
 ляхський, №10.
 ляхня, 121.
 Львів, 14, 16, 67, 79, 116, 118, 137, 282, 457, 458, 461, 463, 468, 474, 475, 476, 477, 478, 480, 481, 482, 494, №338.
 Львівська обл., 494.
 львівський замок, 211.
 львівські повстанці, 330.
 Львов(-а, -ом), 74, 75, 76, 80, 184, 210, 213, 282, 427, 434.
 -М-
 Магадан, 235.
 Магура, 462.
 маляр, 11, 77, 105, 111, 119, 121, 294, 448.
 маляри, 349, №147
 Мазепа, 15, 418, 306, 459, 479

- мазепин(-ка), 46,
167, 168, 440.
Маєвський, М, 460
Маївський, Дм, 204,
493.
Максим Залізник,
294.
«Малина», 309, 479,
492.
Малі Чорнокінци,
453, 473, 497.
Малюца, Ст., 55,
457.
Мамалига, І., 489
Мамо, 108, 454, 462,
464, 467, 479, 498.
Манастирська, 469.
Манастирський р-н,
481, 482.
Манило, І., 473.
«Мар», 343 449
«Марко», 449.
Марсильєза, 492.
Маруся, 225, 286,
297.
Марченко, 3.
МаршУПА, 457, 462,
483, 488, 497.
Махнівок, 30, 295
МВД, 133, 282;
№183
МГ, 133
МГБ, 462
Медведев, 376
Медвідь, 79, 498.
«Медвідь», 449
Мельборн, 482.
Мельник, В, 461.
месник, 4, 5, 24, 27,
28, 71, 417, 421,
422.
«Месники», 41, 465,
467
мест(-ь), 17, 24, 40,
50, 71, 324, 363,
372.
Микола, 183, 446,
465, 479.
Микулинц., 458, 486.
Милвил, Нью Джерзі,
473
Милуш, 298
«Мирон», 282, 316,
461, 470, 495.
Михайлівка, 487.
Михалків, І., 474.
Мицишин, М. 449.
Мірче, 30, 295.
Мірчук П., 498
Місюра, О.І., 452,
473.
Млинівський р-н,
452, 465, 473, 477,
486.
Млинські, 308.
могил(-а), 32, 33, 45,
50, 55, 78, 81, 82,
83, 85, 87, 89, 98,
100, 104, 105, 118,
119, 141, 143, 149,
150, 153, 154, 155,
157, 162, 166, 167,
168, 169, 180, 183,
184, 190, 194, 195,
197, 198, 199, 200,
202, 210, 211, 213,
215, 216, 225, 231,
245, 246, 248, 251,
252, 253, 254, 255,
258, 263, 264, 265,
273, 277, 293, 294,
301, 306, 312, 316,
323, 324, 373, 381,
385, 392, 393, 394,
420, 429, 430, 431,
437, 438, 439, 440,
441, 443, 444, 445,
446; №5, №244,
№330, №475,
№497.
Мозолівка, 482, 495.
Мокре, 25
молдаванин, 288.
«Молода Україна», 2,
24, 359, 360, 458,
463, 468
«Молодий Націона-
ліст», 2, 463
Монастирська, 321.
Монастирський р-н,
450, 454, 455, 456,
469, 475, 481 482,
486, 497.
мордовські, 15, 112,
306, 463
«Мороз», 320, 480,
498
Морохів, 25
Москал(-ь), 342, 442.
москал(-ь), 14, 29, 47,
73, 92, 96, 98, 102,
103, 111, 114, 115,
124, 130, 135, 206,
243, 288, 290, 294,
309, 315, 320, 321,
328, 339, 366, 387,
435, 437, 442, 447,
448; №124, №167
Москва(-а), 7, 10, 11,
67, 70, 79, 81, 83,
92, 95, 96, 98, 102,
111, 121, 122, 123,
127, 131, 132, 136,
225, 236, 237, 289,
299, 300, 340, 352,
353, 359, 387, 401,
403, 430, 435; №4,
№10, №27, №147.
москвин, 37
москву, №10
московські(-ий), 4, 70,
71, 81, 82, 93, 95,
102, 126, 130, 151,
219, 255, 277, 282,
318, 328, 359, 360,
367, 439, 441, 446;
№10, №319,
№367, №374,
№496, №400
Московщин(-а), 33,
37, 60, 105, 184,
234
Мотика, 75, 76
Мужилів, 476, 478.
Мульчиц, 457, 483,
484, 489, 494.
Мур, Д., 140, 494.

Муссоліні, 353

-Н-

«На чатах», 464, 468

Набої, 263

набої, 265, 296, 321,
435, 447

Набруж, 30, 295

навча(-є), 437

наддніпрянський,
126

наддніпрянці, 433

Нагудишин, І., 464

Назарівна, 80

Наливайко, 429

Напад, 37.

напад, 124, 285, 326.

Нараїв, 485

наука, 29, 282, 434.

Небилів, 495

Небота, 453, 463,
492.

Невмирущий, І., 1, 2,

11, 15, 21, 22, 32,

33, 41, 43, 79, 81,

82, 83, 84, 88, 99,

100, 105, 114, 118,

122, 131, 132, 146,

149, 152, 153, 154,

156, 161, 162, 165,

174, 177, 178, 179,

180, 181, 183, 186,

188, 192, 197, 210,

216, 221, 222, 224,

226, 227, 229, 234,

235, 238, 239, 251,

252, 261, 262, 263,

266, 267, 297, 298,

304, 309, 313, 331,

334, 350, 362, 363,

368, 393, 411, 413,

414, 449, 450, 451,

452, 453, 454, 455,

456, 458, 459, 460,

461, 462, 463, 464,

465, 466, 467, 468,

469, 470, 471, 472,

473, 474, 475, 476,

477, 478, 479, 480,

481, 482, 483, 484,

485, 486, 487, 488,

489, 490, 491, 492,

493, 494, 495, 496,

497, 498

невол(-я), 28, 33, 46

50, 53, 59, 60, 66,

67, 70, 71, 72, 86,

93, 94, 95, 101,

104, 105, 110, 111,

128, 169, 170, 173,

195, 196, 219, 227,

228, 231, 232, 235,

239, 241, 246, 258,

264, 266, 267, 275,

315, 318, 323, 324,

328, 364, 366, 367,

370, 371, 403, 411,

413, 424, 429, 430,

432, 441, 447;

№49, №76, №78,

№119, №121,

№135, №136,

№525

Недільна, 468

«Недоля», 446, 452.

480

«Незломний», 316,

495

Немизіда, 132

Немилівський (гл

Шух-Тур, у

Бібліографії), 124.

«Нечай», 202, 445,

449, 451, 453, 479.

Нижанківський, Б.,

55, 457.

Нижанківський, Н.,

468

Нижанковський, О ,

109

Нижній Івачів, 451,

453, 462, 474, 481

Николашин, П., 461

нимак (и), 47, 54

61, 85, 121, 137,

365, 448, №78

німець, 137

німецьк(-е), 60, 105,

279, 282, 381;

№10, №55, №298,

ст 445

Німеччина, 91, 426,

453, 457, 476.

німота, 106, 316, 318,

427, №38, №426.

німц(-и), 67, 106, 316,

376, 436, №10

Нічвал, 351

НКВД, 137, 226, 227,

235, 308, 312, 324,

375, 430, 449.

Новий Загорів, 452

«Нові Дні», 488

Нови Коляди, 453,

454, 457, 459, 460,

462, 470, 475, 489,

490, 496.

Новожуків, 450, 474,

477, 488, 491

Новоринська, Е.І.,

451, 452, 462, 483,

485.

Ново-Стрелищан-

ський р-н, 493.

Новосілки, 464, 472,

486.

Нойгаммер, 467.

Норильськ, 235, 441.

НТШ 463

-О-

Оберішин, І, 73, 208,

466, 485, 496.

Огородник, М., 472.

Озимина, 282

озимина, 141

Ой у лузі, 209, 454

466.

оков(-и), 28 39, 42,

50, 51, 61 62, 88,

125, 130, 142, 197,

198, 448.

окоп(-и), 117, 118,

119, 120, 156, 178,

215, 440; №264.

Оксана, 283.

окупант, 35, 102,
324, 365, 381, 384,
444

Олексішин, М., 471
«Олені», 452, 459,
462, 464, 478

Олесків, А., 474

Олійник, В., 7, 77, 79,
105, 159, 160, 178,
200, 209, 239, 241,
253, 254, 304, 451,
454, 458, 461, 462,
474, 475, 477, 478,
481, 482, 495, 497

Оля, 315

«Оля», 308.

«Омелько», 25, 444,
452, 469, 479.

«Опришко», 316,
495

«Орел», 327

«Ореля», 222, 469

«Орест», 285, 327

оржівське, 318.

Оржівські хутори,
456.

Оріся, 303

«Оріся», 444, 479,
496

«Орли», 40, 41, 73,
450, 467, 497

«Орлик», 322, 471
479

«Освітянин», 477

Остальці, 486

«Остап», 312, 452

Остахів, І., 462

Осубка, 340

отаман, 31, 32, 33,
45, 73, 113, 134,
144, 210, 212, 213,
278, 347, 430

ОУН 1, 3, 4, 76, 91,
121, 322, 323, 324,
329, 438, 444, 449,
452, 454, 455, 456,
457, 459, 460, 463,
464, 465, 468, 469,
471, 472, 475, 478,

481, 484, 486, 487,
489, 493, 497, №4
«Охрім», 456.

-П-

Павлишин, В., 477,
494

Павлюк, 429, 454,
455

пад(-уть), 52, 81, 82,
83, 120, 152, 187,
446; №44, №104

Паначевський, 310,
477.

Панюс Г.М., 456,
471, 492.

папашка, 299, 300.

Папіжан, 313.

Партизан, 327.

партизан, 11, 33, 38,
39, 50, 127, 129,

130, 133, 149, 162,

163, 164, 165, 166,

167, 174, 176, 192,

194, 195, 210, 211,

213, 276, 278, 279,

284, 285, 288, 290,

294, 303, 333, 369,

425, 433, 444,

№75, №273,

№457

партизанк(-а), 248,
320

партизанськ(-і) 162,
175, 177, 303 304,
305

Пасіка, Е., 479

Пастушенко, А.С.,

80, 81, 94, 96, 124,

134 141, 152, 191,

230, 237, 273, 430,

450, 455, 458, 460,

462 469, 470, 473,

478, 481, 483, 486,

489, 490, 497

патрон, 264, 265,

303, 447; №382.

Пачовський, В., 468.

Пашко, М.З., 459,
486, 493

Пеньки, 285, 479,
488

Переґінсько, 495.

Перемишляни, 464,
472, 478

Перемишлянський р-
н, 471, 475

Перемишль, 118.

Перемищина, 472,
477, 480

Петлюра, С., 9, 66,
117, 122, 125, 418,
№10

Петро, 287.

Петрусь, 446.

Печуна, П.М., 482

Підвисоке, 465.

Підволочиський р-н,
456 469, 471, 483,
484, 492.

Підгаєцький р-н,
462, 464, 472, 476,
478, 482, 485, 495.

Підгаєщина, 455,
476

Підгайці, 453, 454,
455, 471, 472, 473,
476, 478, 486.

Підгір'я, №265.

підкарпатськ(а),
№284

Підкарпаття, 303

Підкович, 444

Підлужний, 312.

Підосілля, 23, 475,
№28

Пільків, П., 464 494

Пін(-а), 46, 47

Пінськ, 46

Пісні УПА, 466.

ПісніУН, 1, 2, 5, 7,

21, 28, 35, 37, 39,

77, 80, 81, 82, 92,

105, 120, 127, 131,

132, 168, 261, 329,

333, 334, 451, 452,

456, 457, 458, 459,

- 463, 464, 467, 469,
471 481, 483, 487,
489, 490, 496, 497
«Пісня», 311, 316,
317 450, 479
Пісочка, 490.
Піятин, 84, 319, 457,
472.
повстан(ня, є), 4,
11, 39, 45, 46, 51,
60, 61, 62, 65, 66,
67, 75, 78, 79, 84,
97, 106, 122, 123,
125, 127, 129, 132,
133, 135, 137, 138,
143, 288, 310, 328,
353, 359, 366, 371,
374, 379, 384, 438,
№143, №242,
№268, №351.
повстанець, 31 32,
156, 159, 190, 196,
204, 205, 209, 281,
303, 436, 439, 440,
441, 446, 448;
№297, №298,
№299
«Повстанець», 473.
повстанка, 444.
повстанськ(-і), 13, 21,
30, 32, 51, 54, 59,
61 62, 86, 137,
168, 169, 203, 204,
270, 273, 282, 289,
295, 296, 325, 359,
378, 380, 412, 426,
433, 434, 448;
№56, №404.
повстанц(-і), 11, 20,
21, 26, 28, 32, 33,
34, 36, 37, 40, 41,
46, 58, 73, 84, 85,
126, 127, 133, 136,
137, 149, 157, 173,
190, 196, 204, 205,
206, 254, 256, 257,
260, 273, 278, 279,
280, 281, 284, 287,
289, 293, 297, 298,
302, 303, 308, 313,
315, 318, 319, 321,
325, 326, 333, 334,
339, 340, 344, 351,
365, 376, 378, 381,
387, 388 394, 409,
425 427, 439, 442,
444, 445, 446; №1,
№240 №242,
№298, №330.
повстанч(-і), 30, 31,
187, 204, 260, 296,
367, 389, 435,
№16, №44, №255,
№398
повстати, 7, 45
Поділля, 311; №53.
Поділля, село, 461.
подільський, 447.
Подуфала, Р, 498
Подуфалий, В. 1, 2,
4, 7, 8, 11, 32, 35,
37 45, 70, 73, 76,
77, 79, 97, 101,
103, 108, 111, 117,
124, 134, 141, 149,
152, 173, 178, 179,
180, 192, 195, 199,
251, 273, 276, 287,
288, 289, 299, 300,
301, 305, 311, 312,
326, 350, 351, 418,
449, 451, 452, 453,
454 455, 456, 457,
458, 459 460, 461,
462, 463 464, 465,
466, 467, 468, 469
471, 472, 473, 474,
475, 476, 477, 478,
480, 481, 482, 483,
484, 485, 487, 488,
489, 490, 491, 492,
493, 494, 495, 496,
497, 498.
Позичанюк, Й, 325,
493.
Покорна, О, 416
покрів, 370
Покрова, 374
Покропивна, 466
Полиці, 454, 455
Полімарчук, О, 463,
474, 475, 476
Полісс(я), 46, 124,
318, 374, 409, 434,
456, 465, 470, 475,
481, 492, 495, 498,
№59
поліськ(-і), 434
Поліщук, 47, 136.
Поліщук, П, 477
полонин(-и), 129,
389
Полтава, 132, 276
«Полтавець», 465
полтавськ(-і), 306
«Полтавці», 84.
Полтавщин(-а), 136,
420, 457, 465.
поляг(-ли), 43, 85,
105, 120, 142, 204,
219, 300, 416, 430,
437, 444, №179
поляк, 62, 74, 320,
359, №78, №167
польськ(-і), 378, 381
«Польску», 353
Польща, 105, 340
Поморяни, 475
поневолен(-і), 324.
Попрада, 283, 455.
Поручин, 482
Посадів, 30, 295.
Писвіт, 394, 457, 470,
482, 484, 494
Потік 452, 458, 490,
494
Потічний, А, 45;
№55.
Потічний, П XV,
XXIV.
Поточище, 495.
похова(-ти, -ють), 31,
33, 45, 77, 107,
141, 143, 152, 167,
181, 184, 190 196,
197, 198, 254, 255,
286, 289, 315, 323,

- 326, 376, 443;
№274, №384.
- похорон (-или), 78,
105, 149, 219, 255,
301, 313, 438;
№367.
- Почаїв, 373.
- Прапор, 329.
- прапор, 2, 9, 10, 14,
20, 21, 22, 34, 35,
37, 53, 69, 70, 73,
89, 91, 98, 100,
116, 117, 125, 127,
133, 137, 160, 166,
206, 223, 225, 243,
273, 280, 320, 360,
373, 377, 389, 393,
395, 400, 401, 404,
415, 422, 429, 434,
438; №82, №330
- Праск, С., 477.
- Приамурська, 11
- Прийма, о. В. Н., 474,
475, 478.
- Прикарпаття, 300
- прикри(-ти), 183,
374, 437; №228
- Прип'ять, 47, 459,
465
- присяг(-а, -ти), 24,
63, 81, 83, 114,
115, 135, 142, 148,
158, 273, 314, 315,
316, 338, 438;
№19.
- Пробіжна, 473
- проводник, 11, 20, 21,
38, 45, 186, 311,
315, 316, 327, 329,
333, 367, 439
- Прокопів, М., 449
- Прометей, 40
- «Прометей», 479
- Прокятин, 484.
- пропав, 17, 86, 262
- пропад(-е), 105, 240,
258, 260, 328, 388,
403, 430, 433, 435,
444, 448; №168,
№206.
- пропал(о, и), 92,
105, 149, 231, 344,
353, 366
- «Просвіта», 452, 461,
475.
- проща(-ти, -й), 19
22, 23, 29, 84, 85,
97, 127, 130, 149,
152, 153, 154, 159,
161, 162, 163, 165,
166, 167, 177, 178,
181, 185, 186, 187,
188, 190, 195, 196,
202, 203, 204, 206,
208, 217, 222, 224,
229, 230, 233, 234,
243, 248, 252, 253,
262, 270, 303, 306,
307, 312, 313, 317,
323, 327, 333, 335,
338, 406, 423, 438,
442; №184, №216,
№398, №476.
- «Прут», 454, 468,
471, 475.
- Пукало, Данило, 307,
449, 479
- Пукало, Стефан.
Лука і Левко, 449
- Пушка, О., 495
- п'ять героїв, 311
- Р--
- Рава Руська, 123,
476
- Радивилів, 463, 474,
475, 476.
- Радивилівський р-н,
465.
- Радухів, 443
- радянський, 302
- Рак, П., 476, 496.
- «Ракета», 323, 472,
479.
- ран(-и), 11, 37, 75,
79, 81, 82, 83, 84,
100, 101, 119, 120,
156, 181, 182, 183,
187, 191, 192, 195,
206, 217, 220, 221,
246, 266, 267, 283,
285, 289, 292, 296,
304, 305, 309, 370,
371, 381, 401, 418,
440, 446, 447;
№211
- ранен(-ий), 85, 152,
159, 181, 185, 186,
187, 188, 189, 190,
192, 202, 213, 289,
291, 296, 297, 301,
302, 304, 305, 316,
320, 321, 323, 326,
328, 436, 438, 439,
440, 444, 447,
№106
- Рапай, 458
- Рапан, П., 486
- революці(-я), 12, 126,
217, 221, 274, 291,
347
- революціонер, 66, 67,
285
- Римар, О., 495.
- «Рись», 478
- Рівне, 450, 463, 464,
467, 477, 487, 488
- Рівненський р-н.,
450, 451, 452, 453,
456, 458, 460, 461,
462, 465, 466, 469,
472, 474, 475, 477,
478, 481, 488, 489,
491, 493
- Рідкодубиця, 496.
- різун, 11
- «Різун», 40, 380, 453,
467, 469, 488, 498
- «різун», 320
- «Різуна», курінь
№12.
- Різуниці(и), 11
- «Різуниці», 453
- Річки, 482, 483
- РКМ 343
- Ровно, 442.

Рогатин, 478, 482,
495, 497.
Рогатинський р-н,
466, 487.
Рожнів, 474.
Рожнітів, 478.
Розвій-Поле, 143.
Розгадів, 449, 492,
496.
«Ролянд Різак», 38,
468.
Росі(-я), 132.
«Росс», 475.
Роттердам, 371.
Роттердам, 97, 98,
99, 140, 479, 487
«Рубан», 444, 452,
479.
«Рубач», 489.
Руда, 466, 487.
Руданськ(-е), 112
Рудик Дм, 486
Рудники, 441.
Рузвельт, 353.
руїн(-а), 2, 3, 10, 15,
30, 40, 42, 61, 62,
71, 73, 85, 104,
106, 107, 120, 122,
123, 125, 132, 133,
134, 208, 219, 232,
236, 261, 278, 279,
292, 295, 306, 314,
315, 362, 368, 369,
394, 401, 417, 418,
434, 447; №142,
№321.
румун, 111, 448;
№147.
Руське, 316, 495.
«Рух», 324, 464, 479
Рязан, 308.

—С—

«Савка», 386.
«Савур», 318, 456,
479 (гл. «Клим
Савур»);
Саджівка, 309, 479,
492.

Садове, 482.
Сайко, В., 487, 488
Самбір (-щина),
454, 463, 465, 468,
469, 497; №38.
Самбор, 282.
Самостійна, 448.
самостійна, 45, 73,
78, 89, 98, 103,
116, 191, 252, 313,
371, 376, 389, 393,
448.
«Саник», 451, 455,
456, 457, 460, 461,
464, 468, 469, 471,
472, 477, 480, 483,
484, 487, 489, 492,
495.
Сарненський р-н,
488, 498.
СБ (-іст), 315, 453,
458
Свердлов, М., 452,
473.
«Світло», 489.
Світ, 394
своб(-ода), 1, 2, 4, 5,
7, 12, 18, 20, 21,
22, 23, 37, 38, 51,
52, 53, 54, 59, 62,
66, 67, 70, 71, 72,
76, 80, 92, 99, 112,
114, 116, 127, 142,
143, 238, 243, 245,
277, 323, 324, 359,
360, 361, 375, 381,
384, 403, 411, 412,
427, 428, 441, 448;
№78, №169.
свободн(-ий), 66, 69,
70.
«Свобода», 498
сексот(а), 289, 312,
352, 365, 380, 425,
445.
Семен, 371
Семерик, М., 455.
Семко, М., 466
Сеник, М., 456, 481.

Сенів І., 450.
Серафимці, 477.
Середне, 25.
«Середний», 376
Серета, 186
Сибір, 5, 9, 71, 73,
88, 104, 105, 106,
122, 123, 148, 167,
232, 233, 235, 238,
243, 271, 279, 281,
312, 328, 351, 369,
370, 371, 378, 381,
387, 437, 450, 460,
472, 474, 488, 490,
495, №10, №38
сибір, 308.
сибірськ(-и), 217, 225,
235, 238, 365
сибіряче, 352
Сидорчук І., 477.
Симків, О., 482.
Синевідсько, 456,
461, 498
синьо-жовт(-ий), 2,
9, 10, 21, 35, 50,
91, 180, 243, 377,
401, 434.
Сирко, 7, 43, 458,
484, 494, 497.
Сиротюк, Н.М., 477
«Сич», 315.
Сич, М., 464.
«Сивач», 285
СіЗ, 24, 66, 450, 455,
457, 458, 465, 468,
470, 472, 473, 477,
480, 482, 486, 494
Сізімунт, 132.
сім героїв, 301, 302,
313, 442
сім друзів, 312
Сім'я, Гр., 449.
«Сірі вовки», 427,
467, 473.
сіроманці, 439.
«Сіроманці», 20, 21,
84, 319, 457, 464,
467
«Січ», 309, 479, 492.

- Січ, 11, 49, 91, 109,
111, 114, 116, 386,
393, 429, 446, 474
січов(-е, -их, -ик, -
ий, -и, -ці), 31, 45,
67, 111, 116, 119,
144, 197, 198, 242,
392, 393, 394, 436;
№38, №201,
№206, №272,
№273, №274.
Січових Стрильців,
№152.
Скритак, В., 498.
«Славко», 289, 410
Слобідка, 455
Словаччина, 470,
471, 495
Словіта, 84.
смерт(-ь, -і, -ний), 4,
5, 13, 17, 18, 22,
23, 24, 27, 38, 49,
52, 54, 56, 58, 60,
63, 65, 66, 70, 71,
76, 81, 82, 83, 85,
97, 102, 108, 122,
134, 138, 139, 140,
141, 143, 144, 154,
156, 157, 160, 161,
166, 168, 174, 175,
188, 192, 197, 199,
204, 208, 216, 223,
224, 244, 245, 255,
278, 279, 285, 288,
292, 293, 299, 300,
312, 314, 315, 320,
323, 324, 336, 358,
359, 372, 373, 379,
406, 411, 417, 418,
420, 422, 434, 438,
441, 445, 446,
№10, №46, №244,
№263, №367,
№521, ст 431
Смик, Г 450
Смик, О, 472.
Смиківка, 471
Смирний, Гр., 462.
Смолянка, 462.
«Сніг», 311.
Соборн(-а), 2, 6, 12,
46, 51, 54, 61, 62,
73, 157; ст. 431.
соборн(-а), 69, 81, 83,
108, 112, 125, 318.
Собчук, Г, 65, 461,
468.
Сова, П, 452, 465,
477, 486.
советськ(-е), 135,
340.
сов'єцьк(-е), 438.
Советський Союз,
360
Созонюк, С., 463,
467, 487, 488.
Сокальщина, 475.
сокіл, 23, 94.
«Сокіл», 468
Соколи, 22, 239, 241,
297, 326.
"Соколи", 475, 477,
483, 498
соловей (-ко), 16, 88,
157, 195, 196, 205,
216, 227, 228, 241,
247, 257, 259, 270,
283, 286, 299, 412,
437, 447.
«Соловей», 449
«Соловейко», 285,
326, 327, 477, 480
соловій, 256.
Соловк(-и), 122, 123,
125, 434.
Солтис, Р, 16, 479.
Соневицький, І, 494.
Сонів, І., 467.
Сорока, М, 490 (bis)
Сорочинський, 474.
Сосенко, 452
Соснів, 486.
сотн(-я), 25, 26, 27,
28, 32, 33, 35, 40,
55, 56, 73, 79, 83,
84, 86, 278, 279,
281, 282, 284, 297,
298, 302, 308, 311,
312, 314, 326, 328,
343, 345, 346, 365,
373, 374, 377, 384,
386, 387, 397, 436,
445, 446, 447,
№12, №36, №48
сотник, 35, 83, 429;
№35.
Софія, 65, 365, 371,
382
«Союз Українок»,
462, 485.
Союз, 298.
спад(-е), 62, 86.
«Спадщина», 300, 476.
Спас, 303, 474.
Співбляша, 101, 121,
125
СпівПласт, 5, 58, 66,
457, 462, 467
СпівУПА, 9, 13, 21,
24, 25, 26, 27, 28,
30, 32, 33, 34, 37,
54, 55, 56, 57, 58,
61, 65, 66, 83, 101,
121, 131, 132, 134,
138, 166, 168, 171,
174, 202, 203, 204,
273, 275, 279, 295,
334, 344, 449, 450,
451, 452, 453, 455,
456, 457, 458, 459,
461, 462, 463, 464,
467, 468, 469, 470,
471, 472, 473, 475,
478, 480, 483, 485,
486, 487, 488, 489,
490, 492, 493, 494,
496, 497, 498
спочи(-не), 84, 85,
118, 141, 149, 180,
197, 198, 199, 200,
216, 258, 264, 282,
285, 293, 312, 385,
393, 394, 424, 437,
446
Сприня, 470, 478.
«Сприня», 462
ССР, 340

- СССР, 104, 360, 458.
 Сталін, 9, 125, 126,
 340, 341, 347, 348,
 349, 350, 351, 353,
 354, 359, 360, 363,
 364, 370, 375, 380,
 425, 427, 454, 468,
 469, 471, 484, 493,
 495; №10.
 сталінні, 448.
 сталінськ(-і), 106,
 235, 319, 321, 351,
 366, 444; №507
 Сталінц(-і), 352
 Станіславів, 453,
 461, 469, 483, 488.
 станіславська
 гурма, 248.
 Старосамбірщина,
 449, 454, 457, 462,
 468, 478, 483, 488,
 492.
 Старяв, 100
 Стасюк, Б.Г., 449.
 Стахів І, 453
 Стебельський, Ст.,
 25.
 «Степ», 324, 464,
 479.
 степ, 94, 97, 104, 112,
 113, 116, 117, 124,
 127, 132, 141, 144,
 145, 160, 161, 165,
 166, 189, 194, 198,
 199, 200, 202, 212,
 215, 219, 235, 236,
 237, 238, 275, 276,
 278, 279, 283, 293,
 294, 295, 306, 319,
 322, 361, 367, 368,
 381, 387, 388, 389,
 392, 400, 401, 402,
 416, 430, 432, 433,
 438, 441, 447.
 Степанюк, В., 45,
 451, 465, 472, 488,
 493
 Степанюк, Дм., 455.
 Стефанів, О., 449,
 453.
 Стир, 316
 Стінка, 495, 498
 Столярчук, Б. і М.Л.,
 477.
 «Сторчан», 86.
 Стояр, 478.
 Стрий, 282, 454, 455,
 456, 459, 461, 462,
 474, 490, 491, 492,
 494, 498.
 стрілець, 82, 83, 141,
 143, 145, 149, 161,
 165, 171, 182, 183,
 184, 185, 186, 191,
 195, 196, 213, 242,
 297, 334, 345, 346,
 390, 391, 420, 433,
 436, 438, 440, 445;
 №12, №265,
 №440.
 стрілецьтво, 315
 стрілецьк(-і), 49, 50,
 89, 118, 165, 182,
 195, 200, 278, 334.
 Стрильська Нові, 457.
 Стрильц(-і) 67, 316.
 стрільц(-і, -я), 83, 90,
 100, 107, 114, 119,
 143, 149, 166, 171,
 183, 196, 199, 202,
 203, 208, 219, 302,
 315, 316, 345, 376,
 392, 393, 399;
 №106, №274,
 №295
 Стрільче, 473.
 «Студентське
 Братство», 458.
 Стужниці, 282
 стяг, 11, 18, 34, 51,
 53, 54, 56, 58, 63,
 73, 81, 83, 114,
 117, 142, 166, 280,
 329, 352, 386, 404,
 441; №19
 Суворов, 425.
 Суздаль, 131, 132.
 Сулим, І., 30, 34, 98,
 242, 243, 362, 363,
 447, 449, 450, 451,
 455, 457, 459, 463,
 466, 473, 476, 485,
 487.
 «Сулима», 447, 486.
 «Суліки», 493
 султан, №179.
 Сулук, М і І, 464.
 Сурма, 1, 2, 5, 15, 19,
 39, 49, 466
 Сурницький ліс, 461.
 Сухівці, 453
 Суходол, 486.
 США, 457, 478.
 Сян, 38, 47, 70, 90,
 115, 135, 137, 243,
 273, 340, 455, 495;
 №1
 Сянік, 456.
 «Сянік», 25.
 -Т-
 таб(-ір), 15, 86, 107,
 112, 122, 123, 177,
 220, 235, 247, 258,
 306, 328, 337, 403,
 412, 413, 440, 441;
 №10.
 Табірні пісні, 477,
 481, 482.
 тайг(-а), 225, 271,
 272.
 Тайкури, 452, 473.
 Тайшет, 235.
 Тарас, 92, 97, 99, 110,
 115, 135, 395, 418,
 481.
 «Тарас», 30, 204, 321,
 458, 469, 480, 493.
 «Тараско», 349, 454.
 Теребовельщина,
 496
 Тереник, Дм., 473.
 Терещенко, І., 38, 45,
 46, 101, 119, 120,
 124, 125, 134, 145,
 227, 275, 314, 349,

- 453, 454, 455, 456,
458, 462, 466, 468,
473, 475, 480, 483,
484, 489, 493, 494,
495, 498.
Тернопіли, 120, 437.
Тернопіль, 118, 238,
282, 464, 471, 475,
477, 478, 488, 494;
№442.
«Тернопіль», 463.
Тернопільська обл.,
453, 454, 460, 464,
466, 469, 474, 480,
481, 496.
Тернопільський р-н,
462, 484, 497.
Тернопільщина, 463,
465, 466, 469, 470,
471, 481, 485, 496.
Тиран, 17.
тиран, 120, 258, 259,
291, 362, 373, 443,
447.
Тирс(-а), 306.
Тис(-а), 2, 38, 45,
111, 116, 219, 368,
375, 376, 479, 481.
Гібет, 434.
тіл(-о), 43, 57, 65, 66,
78, 98, 116, 186,
190, 195, 196, 229,
230, 231, 251, 253,
255, 288, 289, 298,
301, 303, 307, 311,
312, 313, 320, 358,
439, 443, 445, 446;
№253, №367,
№440.
Томашів, 480.
Топорів, 310.
Топорівці, 450, 451,
456, 471, 475, 477,
478, 479, 485, 486,
492, 495.
Торговиця, 451.
Торонто, 464, 465,
466, 479, 489, 494.
три браття, 300.
три друзі, 299, 300.
тризуб, 15, 22, 46, 47,
62, 97, 108, 112,
117, 134, 273, 282,
318, 425, 429, 434,
440.
Тригак, В., 414, 498.
«Триска», 447, 486.
труп(-и), 50, 51, 73,
78, 81, 82, 83, 96,
125, 209, 219, 255,
289, 291, 301, 302,
313, 324, 410, 442,
№521.
Трускавець, 464.
Трускавц(і), 74, 75.
Трясило, 429.
Тулі, 308.
Туреччина, 87.
Тустанович, 454.
Тухоля, 122.
Тулі, 308.
Туреччина, 87.
Тюмень, 235.
тюр(-ми, -емні), 4, 5,
14, 15, 22, 23, 45,
60, 62, 66, 67, 68,
70, 71, 90, 91, 92,
93, 95, 96, 97, 103,
104, 105, 107, 108,
114, 120, 122, 123,
125, 126, 130, 133,
135, 159, 170, 208,
216, 219, 220, 222,
224, 230, 231, 232,
233, 235, 236, 237,
238, 239, 240, 241,
242, 243, 245, 246,
247, 248, 249, 250,
258, 275, 308, 323,
338, 360, 362, 363,
366, 367, 368, 370,
371, 381, 387, 403,
412, 430, 434, 435,
436, 437, 438, 441,
442, №126, №594.
УГА, 4, 467, 468, 474;
№142.
УГВР, 38, 457, 458,
493.
Угольці, 488.
узбек, 53, 323, 477,
479.
Узбекия, 324.
Узгір'я, 188.
Укр. Христ. Рух, 463.
Укр. Коляди, 489.
Укр. Нар.
Республіка, 460.
Україна, 1, 2, 4, 5, 6,
7, 8, 9, 10, 11, 12,
13, 14, 15, 16, 20,
21, 22, 23, 24, 25,
30, 33, 34, 35, 36,
37, 38, 39, 40, 42,
45, 46, 49, 50, 51,
52, 54, 59, 60, 61,
62, 63, 65, 66, 67,
68, 69, 70, 71, 72,
73, 74, 75, 76, 77,
78, 79, 80, 81, 83,
84, 85, 87, 88, 89,
90, 91, 92, 93, 94,
95, 96, 97, 98, 99,
100, 101, 102, 103,
104, 105, 106, 107,
108, 109, 110, 111,
112, 113, 114, 115,
116, 117, 118, 119,
120, 121, 122, 123,
124, 125, 126, 127,
128, 130, 131, 133,
134, 135, 136, 137,
138, 139, 140, 141,
142, 145, 148, 149,
150, 151, 152, 153,
154, 157, 158, 161,
162, 163, 164, 165,
166, 167, 168, 169,
173, 180, 185, 186,
187, 189, 190, 191,
194, 195, 196, 197,
198, 201, 202, 205,
206, 208, 209, 210,
211, 212, 213, 214,

215, 216, 217, 219,
222, 223, 224, 225,
226, 227, 228, 229,
230, 231, 232, 234,
236, 237, 238, 239,
241, 242, 243, 245,
246, 247, 251, 252,
253, 255, 258, 259,
261, 265, 266, 267,
268, 273, 274, 275,
276, 279, 280, 281,
282, 285, 289, 290,
291, 292, 293, 295,
297, 298, 299, 300,
301, 302, 303, 306,
307, 308, 311, 312,
313, 315, 316, 317,
318, 319, 320, 321,
322, 323, 324, 325,
327, 328, 333, 340,
342, 347, 349, 352,
354, 357, 359, 360,
361, 362, 363, 364,
365, 366, 367, 368,
369, 370, 371, 372,
373, 374, 375, 376,
377, 378, 379, 380,
381, 382, 384, 386,
387, 388, 389, 390,
391, 392, 393, 394,
395, 400, 401, 410,
412, 413, 414, 415,
417, 418, 419, 422,
423, 424, 425, 427,
428, 429, 430, 431,
432, 433, 434, 435,
436, 437, 438, 440,
441, 442, 443, 444,
445, 446, 447, 448,
449, 453, 455, 456,
457, 458, 459, 460,
461, 462, 463, 464,
465, 467, 468, 470,
471, 473, 474, 475,
476, 477, 478, 479,
480, 481, 482, 484,
486, 487, 488, 489,
491, 492, 493, 494,
495, 498.

Україна, 46.
Україна, Зах., 457,
460, 468, 474, 486
Українець, С., 462
Українець, І О., 462.
Український, 2, 12
український, 11, 20,
21, 37, 39, 40, 43,
44, 45, 46, 47, 73,
84, 149, 174, 230,
234, 242, 255, 263,
285, 287, 296, 317,
350, 362, 363, 367,
392, 394, 425, 430,
435, 438, 444, 446,
448.
українці 45, 70, 72,
80, 100, 101, 102,
103, 110, 132, 227,
239, 242, 290, 324,
350, 354, 363, 382,
394, 430, 433, 435,
436, 437, 442.
«Уляна», 321, 469,
480.
Унев(-а), 84, 302,
457.
Унів, 84, 319, 457,
471, 481.
УНР, 469
УПА, 20, 21, 22, 23,
24, 25, 26, 27, 28,
30, 32, 33, 34, 37,
39, 40, 45, 46, 47,
53, 54, 55, 56, 57,
58, 61, 62, 65, 66,
121, 135, 139, 140,
144, 158, 176, 203,
208, 258, 273, 282,
315, 318, 324, 344,
351, 359, 363, 364,
370, 375, 376, 381,
386, 390, 401, 409,
422, 426, 441, 446,
449, 452, 454, 455,
456, 457, 458, 459,
462, 464, 465, 466,
467, 468, 469, 470,
471, 472, 473, 475,

477, 478, 479, 480,
481, 483, 484, 485,
486, 487, 488, 489,
492, 493, 495, 496,
497, 498, №1,
№38, №287
«УПА», 463, 498
УПА «Данилів», 459
УПА док., 30, 295,
459, 477, 480
УПА-Захід, 24, 467,
468, 470
УПА-Лисоня, 457
УПА-Північ, 475
упав (-ших), 2, 22,
23, 24, 82, 143,
163, 165, 167, 204,
213, 296, 311, 314,
315, 325, 327, 338,
420, 440, 445, 446,
447; №27, №104,
№211, №297,
№284
упадеш, 260
упал(-о), 83, 258, 293,
311, 366, 447.
упасти, 437
УПіст, 370, 374
Урал, 434.
Урвєнськ, №284
Урмань, 289, 461,
485.
Усик, Дм., 491
Усік, Л., 482, 483
Усть Кут, 235

—Ф—

Фанга, І, 452, 454,
455, 456, 457, 459,
481, 484, 487, 498
фашизм, 291
фашист, 323
Федак, Б., 483, 495
Федоришин, М., 451,
465, 472, 488, 493
фіни, 359
Франція, 463
Франко, 450, 458
Фрітц, 425.

Фундига, Дм., 481

-Х-

Халупа, М., 38, 468.
 Харків, 225, 248, 276.
 Херсон, 294, 452,
 455, 459, 463, 465,
 480.
 хлопців дев'ять, 308
 Хмелева, 476, 497
 Хмель, 136, 366.
 «Хмель», 29.
 Хмельницький, Б.,
 97
Хміль, І, 47, 124, 157,
 400, 401, 402, 403,
 405, 407, 408, 409,
 459, 464, 465, 466,
 468, 470, 482, 492,
 495, 496.
 Ходачків, 494.
 Ходоси, 466.
 холмські, 30, 295
 Холмищина, 30, 295,
 451, 452, 459, 465,
 480, 493
 «Холод», 445
 Хоробрів, 459, 480.
 хорон(ити, с-ити),
 153, 154, 216, 235,
 265, 281, 332, 373,
 437; №211, №220.
 Хортиця, 386
 Храплива, Л., 418,
 457
 «Хрін», 25, 374, 467,
 469
 Хрущов, 126
 Хуст, 77, 78, 219,
 282, 434.

-Ц-

Цапури, 315.
 Царгород, 131
Царинник, М., 231,
 467.
 Ценів, 496
 Цепинський, Л., 416
 ЦК, 435

Цюцьків, 476.

-Ч-

ЧА, 457
 «Чайка», 313, 458,
 480.
 чекіст, 79, 110, 219,
 222, 317, 365, 380,
 445, 446.
 червон(-и), 9, 15, 17,
 18, 47, 70, 71, 73,
 77, 83, 88, 96, 102,
 104, 105, 125, 133,
 203, 208, 222, 254,
 285, 289, 299, 302,
 311, 312, 313, 326,
 369, 371, 401, 406,
 416, 425, 427, 430,
 433, 435, 438, 439,
 441, 442, 444, 446,
 447, 448, №158,
 №332, №434,
 №440, №507.
Червона Калина, 468.
 Червоний Хрест,
 305.
 Червоно-чорний, 51,
 329.
 Черемош, 173, 418
 Чернігівщина, 456
 «Черник», 459, 461,
 480.
 Черничин, 30, 295
 Черхав, 282.
 чеги, 359.
 Чигирин, 132
 Чікаго, 455, 460, 463,
 473, 475, 476, 490,
 492, 495, 496.
 ЧК, 125, 438.
 чорн(-е, -а, -ий, з-
 іло), 31, 40, 51, 54,
 55, 56, 65, 76, 84,
 85, 94, 97, 98, 99,
 105, 106, 118, 119,
 126, 141, 144, 162,
 165, 166, 167, 173,
 177, 178, 190, 194,
 195, 196, 199, 205,

209, 215, 216, 218,
 231, 245, 250, 251,
 253, 256, 279, 284,
 290, 293, 305, 318,
 326, 329, 338, 348,
 349, 350, 380, 387,
 393, 394, 415, 417,
 418, 428, 435, 439,
 446; №72, №121,
 №227, №295,
 №346, №367,
 №440

Чорне Море, 116,
 144, 389, 453, 495
 Чорний, Ст., 473
 «Чорний», 302, 463.
 «Чорний ворон»,
 250, 373.

Чорний ліс, 11, 40,
 182, 168, 380, 428,
 436, 453, 461, 467,
 468, 475, 476, 478,
 483, 486, 488, 491,
 498

Чорногор, Б., 474
 Чорногора, 418.
 Чорнокінці, Малі,
 453, 473, 497.

Чорнолісся, 409.
 чорноліськ(-и), 380
 «Чорнота», 128.
 Чорну і Святу, 51.

Чортків, 451, 453,
 455, 460, 462, 467,
 474

чортківський, 467.
 Чортківський р-н,
 451, 453, 455, 460,
 462, 470, 473, 484,
 497, 498

Чуква, 282

Чупринка, Т (Шухе-
 вич, Р), 36, 58,
 366, 373, 383, 384,
 387, 390, 391, 418,
 420, 467, 478

-Ш-

«Шаблюк», 493

«Шакай, Д.», 493.
 Шагай, В., 452
 Шанківський, Р., XI,
 XXI.
 шваб, 45, 47, 105.
 Шевченко (пор.
 Тарас), 92.
 Шейка, 470.
 Шелест, В., 136.
 «Шелестівці», 376.
 Шибалин, 471.
 Широке, 384, 490.
 шмірота, 326.
Шморган, Є., 1, 2, 4,
 9, 13, 21, 22, 23,
 32, 33, 35, 39, 43,
 45, 65, 79, 81, 82
 91, 94, 97, 99, 123,
 124, 130, 134, 141,
 149, 154, 156, 165,
 166, 174, 182, 191.
 195, 202, 211, 212,
 213, 224, 230, 231,
 237, 271, 272, 273
 275, 305, 318, 326,
 327, 367, 430, 436,
 439, 442, 444 450,
 451, 452, 453, 454,
 455, 456, 457, 458,
 459, 460, 461, 462,
 463, 464, 465, 466,
 467, 468, 469, 470,
 472, 473, 474, 475,
 476, 477, 478, 481,
 482, 483, 484, 486,
 487, 488, 489, 490,
 491, 493, 494, 495,
 497, 498.
 Шостаківський В.,
 472, 473.
 Шпаків, 489
Шпіндюра, В., 9, 148,
 210, 463, 487, 496.
 Штендера, Е., 465,
 XV, XXIV
 Штокалко, З., 464,
 473.
 Штокалко, Л., 474.

«Шутай», 325, 326,
 410, 445, 480, 491,
 493
 «Шуляк», 446, 452,
 480.
 «Шум», 27, 480, 486
 Шумляни, 449, 455,
 473, 483.
 Шумський р-н, 466,
 470, 477, 484.
Шух-Тур, 489.
 Шухевич, Р., 58, 418,
 456, 467
 Шухевич, Ю., 420,
 465, 486.

Щ

Щара (ріка), 46
 Щербак, М., 400,
 457.
Щурко, М., 279.

-Ю-

ЮнШлях, 22, 28, 39,
 61, 65, 453, 461,
 462, 464, 468, 469,
 471, 473, 475, 483,
 487.
*Юркевич, В. («Юрчен-
 ко», Ю.)*, 11, 30,
 38, 45, 55, 92, 121,
 151, 168, 204, 222,
 255, 279, 281, 282,
 316, 344, 351, 400,
 449, 452, 453, 454,
 455, 458, 459, 461
 462, 465, 468, 469,
 470, 471, 472, 475,
 480, 482, 483, 484,
 485, 486, 489, 492,
 493, 495, 497.
 Юрків, І., 487
 «Юрко», 285
 «Юрченко, Ю.»
 (Юркевич, В.),
 316, 400, 462, 470,
 471, 489, 495.
 Юрчук, І., 453.
 Юшківці, 493.

-Я -

Яблонів, 498
 Яблунів, 490.
 «Ягода», 30, 295, 459,
 480.
 Яготинський р-н,
 465.
 Якобчук, Л., 466
 Янів, В., 463.
 Янова Долина, 425
 Яремівка, 83, 479,
 491
 «Яр», 447, 486.
 Яселко, 25
 Ясельда, 47
 Ясіння, 116
 «Яструб», 84, 85, 86,
 319, 320, 453, 457,
 471, 479, 480
 Яциків, В., 485.

Зміст

Передмова	і
-----------------	---

I	Гімни й Марші	(№ 1-95)	1
II	Історичні	(№ 96-111)	74
III	Про Долю народу	(№ 112-142)	87
IV	Повстанський Самогляд	(№ 143-199)	108
V	Доля повстанця	(№ 200-281)	144
VI	Доля двичини, мами, рідні	(№ 282-313)	200
VII	З Тюрем і Таборів	(№ 314-370)	220
VIII	Любовні	(№ 371-402)	256
IX	Військовий побут	(№ 403-471)	278
X	Для розваги	(№ 472-479)	329
XI	Жартівливі	(№ 480-508)	339
XII	Коляди	(№ 509-566)	361
XIII	Після-повстанські пісні	(№ 567-574)	392
XIV	Після-повстанські авторські пісні	(№ 575-604)	396
	Додатки	(без чисел)	425

Примітки, Алфавітний показник	449-498
Б біографія (і коди джерел)	499-505
Показник імен, географічних назв, вибраних гасел	506-531
Зміст	532-539

I. Гімни й Марші

До-повстанські пісні

1	Зродились ми великої години (1)	1
2.	Зродились ми великої години (2)	2
3.	Доволі нам руїни і незгоди	3
4.	Ми зродились із крові народу	3
5.	Ми йдемо вперед	4
6.	Сміло друзі (1)	5
7.	Сміло друзі (2)	6
8	За власну могутню державу	6
9	Грають сурми, грають (Україна, мати, кличе нас повстати)	7

Повстанські Переспіви

10.	Зродились ми не з крові але в дійсність (1,2)	8
11.	Чужинце, йди скажи Вкраїні	10
12	В Чорнім лісі (1)	11
13.	Ой у лісі, в темнім гаю	11
14.	Через гори через доли	11
15.	Український народі аставай зо сну	12
16.	Чи то в хмарах гуде (1)	13
17.	Чи то в хмарах гуде (2)	13
18.	Від тихого Дону до верхів Карпат	14
19	Ми йдемо у бій	14

Пісні повстанського періоду

20.	І знову заграли сталеві сурми	15
21.	Чи то грім гримить	15
22.	Під шум лісів, під шеліт трав	16
23	Рам'я в рам'я, мов хвиль прибий	17
24.	Вне буря, дрожить земля	19

Повстанські пісні [пісні УПА]

25	Із гір Карпат лунає пісня волі (1,2) <i>Марш «Сіроманиці»</i>	20
26	Із гір Карпат несеться гомін волі (3) <i>Марш «Сіроманиці»</i> ,	21
27	Ой там далеко на Волині (1)	22
28	Гей, на півночі, на Волині (2)	23
29	Там на півночі, на Волині (3)	23
30	Ми лицарі без жаху і без смерті (<i>Гимн Безсмертної Батави</i>)	24
31	Ми сотня лемківська завзята (<i>Марш сотні «Хрина»</i>)	25
32	Не страшна є нам атака (1) (<i>я сотні Бурлака</i>)	26
33	Сп'вай, шуми, зелений боре (<i>Пісня сотні «Шума»</i>)	27
34	Світить місяць понад темним лісом (<i>Марш куреня «Бойків»</i>)	27
35	Там в горах, у Карпатах (<i>Пісня куреня «Гайдамаків»</i>),	29
36	До бою правого (<i>Пісня холмських повстанців</i>)	30
37	І знову хмари почорніли	31
38	Там попід лісом, темним бором (1)	31
39	Ой там попід лісом, лісом темним бором (2)	33
40	О чарівні ночі майови	33
41	Там за лісом сонце сходить (1)	34
42	Там за лісом сонце сходить (2)	34
43	Там за лісом сонечко зходить (1)	35
44	Там за лісом сонечко зходить (2)	35
45	Сонце волі засіяло	36
46	Що то за прапор лопотить	36
47	Гей, повстанці українські	37
48	Ми партизани	38
49	Ми українські партизани	39
50	Ми смілі воїни суворі (1,2) (<i>Марш «Чорного Лісу»</i>).	40
51	Без рідної буди (1) (<i>Марш сотні «Орлів»</i>)	40
52	Лав наших залізних (<i>Марш «Месників»</i>)	41
53	Чи то буря, чи грім (1)	42
54	Чи то буря, чи то грім (2) (<i>ГЕЙ, ПОЗІР!</i>)	44
55	Вноть витри, вноть, повивають (Ой ладуйте кріси	44
56	Ліс твій батько, нічка твоя мати	45
57	Вже 22 роки	45
58	На північній нашій кордоні (1) (<i>УПісьма Маршова</i>)	46
59	Лється пісня буревісна	46
60	Лине пісня буревісна (переспів І. Хмеля)	46
61	З понад Прип'яті (<i>КОБРИНЯЧКА</i>)	47
62	Лунає клич (1,2)	48
63	Лунає клич (3)	49
64	Лунає клич (4)	49
65	Брящуть зброя, скрипить віз (<i>Мість Партизана</i>)	50
66	Ми переможемо	50
67	Повстанський стяг наш лопотить	51
68	Слава і честь вам, борці за свободу	51
69	«Свобода народам»	52
70	УПА ще	53
71	Гей, готуйте хлопці зброю	54
72	Гей, степами	55
73	Гей, шумить ліс і бори (<i>Наша сотня</i>)	55
74	Гей, хлопці, в коло (<i>Ми молодії хлопці лісові!</i>)	57
75	Машерують вже повстанці	58
76	Ні слів ні ридань (<i>НАШ ДЕВІЗ</i>)	59

77	Ось день війни народної (1,2)	59
78.	Вже досить мук (Вперед)	61
79	Доволі мук, недолі і страждання (Вперед).	62
80.	Виходь, виходь народо з тюрм...	62
81	Заграв блеском	63
82	Збудись могуття Україно (1,2)	63
83.	Збудись Україно, повстань	65
84.	Нумо до зброї (ПІСНЯ УПА)	66
85	Ми Українські Революціонери	66
86.	Даремно пробують Вкраїну закути	67
87.	Доволі кривди і наруги	68
88	Слава Вітчизні...	69
89	Живи Україно, свободним життям	69
90.	Від Сяну і Збруча (Вставай Україно)	70
91	Вставаймо, вставаймо	71
92	Геть вороги з України...	72
93	Гей, гей! Із-за гори військо наступає	72
94	Ішли ми до бою темними лісами	73
95	Що за військо іде	73

II. Історичні

До-повстанські пісні

Про Біласа й Динкишина

96.	Ой, там з-лід нашого Львова.	74
97.	Із Трускавця до Городка	74
98	Ой, у славним Львові сталася новина...	75
99.	Під Львовом чорна хмара – чорніша наступає	76
100	Понад Львовом чорна хмара все небо укрила	76
101	Червона кров, усюда кров (1,2) (Усюди кров, червона кров)	77

Про Закарпатську Україну

102	В 1938-му році	77
103	Послухайте, милі браття	78

Про предтечні події

104.	Як Лопатинський з-за кордону (1,2)	78
105.	Тридцятьсьомий рік минає	80

Повстанські пісні

106.	Мов олень той що загнаний (1) (Базар)	80
107	Як олень той (2) (Базар)	82
108.	У неділю до полудня (пісня про «Голубан» (про Яремишу)	83
109	Не одна вже хмара (про бій під Уневом)	84
110.	В Загорові на горі	85
111.	Шумів-веснів гурбинський ліс (про бій під Гурбани).	86

III. Про долю народу

До-повстанські пісні

112	Віє вітер, віє буйний	87
113.	Навколо небо червоніє	87
114	Весняний раночок	88
115.	Край дороги, край дороги	89
	Україно, Україно	89
116.	Де ж тая слава	90
117	Гей же до зброї	90
118	З вогнем, мечем	91

119.	Триста літ ...	91
120.	Триста літ минає (<i>Вже більше літ дієсті</i>) ...	93
121.	Я сьогодні щось дуже сумую (1,2,3) ...	93
122.	Український народе, це день твій наспів (1) ...	95
123.	Український народе, час тобі наспів (2) ...	95
124.	Під Києвом, під Крутами (1,2,3) ...	96
125.	Сего року сумні свята (1) ...	96
126.	Цього року сумні свята (2) ...	97
127.	Ой ти Євген Коновальцю ...	97
128.	Там далеко в Роттердамі (<i>про Євгена Коновальця</i>) ...	98
129.	Світить місяць над зорями ...	98
130.	Ця ви чули любі хлопці ...	99

Пісні із запозиченими мелодіями

131.	Вже настала любя днина ...	99
------	----------------------------	----

Повстанські пісні

'Закута в кайдани'

132.	Я мати закута в кайдани ...	100
133.	Чи чуєш мій друже юначе (<i>О мати закута в кайдани</i>) ...	101
134.	Стогне в ярмі Україна ...	102
135.	Чом так сумно не весело ...	102
136.	Світить місяць, світить ясний (1) ...	103
137.	Занесло (Замело) тебе снігом, Україно ...	103
138.	Горять вогні, моя Україно ...	104

Чотири вороги

139.	Війна, війна - весь світ воює ...	104
140.	В Закарпатті радість стала ...	105

Пройдуть ці грізні хмари

141.	Ой Леївко, Леївочко (<i>Леїсська коломийка</i>) ...	106
142.	Ой заросли всі дороги ...	107

IV. Повстанський Світогляд

До-повстанські пісні

143.	Вже час, вже час, народе встань (1) ...	108
144.	Ми сини могутньої країни ...	109
145.	Заспіваймо пісні ...	109
146.	Через Київ на Україну ...	110
147.	В Карпатах сум і жаль настав ...	111
148.	В горах сумний час настав ...	111
149.	Кризь хмари ...	112
150.	Гей, хлопці-молоді ...	112
151.	Ви хлопці молодці ...	112
152.	Не плакати нам (1) ...	113
	Не плакати нам (2) ...	114
153.	Гей, там на горі ...	114
154.	Поклін тобі, Тарасе ...	115
155.	Хто живий, устайай ...	115
156.	Єднаймося, брати-галичани ...	116
157.	Понад Тисою мчаться тіні (<i>ПІСНЯ ГП</i>) ...	116
158.	Жовтоблакитний стяг ...	116
159.	А в неділю рано ...	117
160.	У неділю рано, ще сонце не сходить (1) ...	118
161.	Вже весна воскресла (1) ...	118
162.	Вже весна воскресла (2) ...	119

163.	Зориле золота заграва,	120
164.	В сороктретім році (1).....	121
Переспіви		
165	В сороктретім році (2) (або: В сорокчетвертім році)	121
166.	По таборах і тюрмах (1)	122
167.	Ми по таборах і тюрмах (2).....	123
168.	То не грім заgrimів	123
Пісні із запозиченими мелодіями		
169	Україна – степ і море (1) (ПОЛИССЯ)	124
170.	Гомоніла наша Україна	125
171.	Із московського болота	125
Повстанські пісні		
Зап'як		
172.	Відкривай нам, світе, брами (Рейдова повстанська)	126
173	Гей, готуйтесь, партизани (1,2).....	127
174.	Ой, на горі, на високій.....	128
175.	Прийшла вістка до села	128
176.	Ой бабуню	129
Про обставини повстання		
177.	Осінні квіти вже зісхли (1)	129
	Зів'ялі квіти відійшли (2).....	129
178.	Сумні міста, сумні села	131
'Якого ми роду'		
179.	Нас питають (1).....	131
180.	Нас питають (2)	132
181.	Нас питають (3)	133
Про наставлення повстаниці		
182.	Ми сміло в бій підем (Ми сміло йдем у бій)	133
183.	Україно моя, наша мати рідна	133
184	Ну і що ж, що прийдеться умерти (1,2).....	134
185.	Ви хлопці, не сумуйте	135
186.	Світить місяць, світить ясний (2)	135
187	Світить місяць, світить ясний (3)	136
188.	Ніч минає, сонце слодить	136
189.	Ходить сюди до мене хлопці	137
190	Слухайте хлопці історію шапки (ШАПКА ПОВСТАНЦЯ)	137
191.	Довкола ліс шумить (1,2)	138
192.	Під буйним дубом, при гвинтівці	139
Осудження катів		
193.	Ой кате, кате	139
Про жертви, і їм належну шану		
194.	Чи чуєш гук зрадливої машини	140
195	Ви в дні весняні положили життя	140
196.	Вітер віє, сонце гріє	141
Почесть убогим		
197.	Гірко спить, лицарі	142
198	Я бачив сам, як він упав	142
199	Ви жертвою в бою нерівним лягли (ПОХОРОННИЙ МАРШ)	143

V. Доля повстанця

До-повстанські пісні і переспіви

200.	а) В Чорне Море кров Дніпром пливе	144
	б) Чорна хмара гомоном гуде	144

201.	Повіяв вітер степовий.....	144
202	На Україні дзвонять дзвони	145

Повстанські пісні

Про долю повстанця, в загальному

203.	Не маєм ми рідної стріхи.....	146
	Ми нині тут – а завтра там	146
204	Я бурлака, бурлакую (1,2)	147
205.	Батько й мати на Сибірі.	148
206.	Ой чути, чути гарматні стріли.. ..	148
207.	Покидаю я рідну Україну	150
208	Ой, покинув я вірну дівчину	150
209.	Ой піду я скрізь лісами	151

Працання матері

210.	Зірвалася хуртовина	151
------	---------------------------	-----

Повстанець прощає дівчину

211.	Подай дівчино ручку на прощання ..	152
212	Прощайте, ви рідні села (1)	153
213.	Прощайте, ви рідні села (2,3)	154
214.	Рушив кінй мій в далеку дорогу (1,2,3) (Рушив поїзд.)	155
215.	Як повстанець в похід вибирався...	156
216	Прощай, я їду вже в далеку дорогу (ПОВСТАНСЬКА ПІСНЯ)	157
217.	Провожала раз дівчинонька	158
218.	Чарівні дні кудись пройшли.....	158
219.	Сонце над заходом.....	158

Повстанець прощається з милою і з матю

220.	Збирався козак (Вибирався козак)	159
221.	Прощався стрілець з своєю ріднею (3)	160
222.	Подивися дівчино на мене	161
223.	Завтра в далеку дорогу (1)	162
224.	Завтра в далеку дорогу (2,3)	162
225.	Завтра в далеку дорогу (4).....	163
226.	Завтра в далеку дорогу (5)	164

Повстанець прощається з ріднею

227.	Прощався стрілець зі ріднею своєю (1)	164
228.	Розпрощався стрілець зі своєю ріднею (2)	165
229.	Розпрощались стрільці вже з ріднями (1)	166
230.	Стоїть гора кучерява (РОЗЛУКА)	166
231.	Я сьогодні від вас від'їжджаю (1)	167
232.	Я сьогодні від вас від'їжджаю (2)	168
233	Я сьогодні від вас від'їжджаю (3)	169

Розлука з милою

234.	Будь здорова моя мила	169
235.	Скажи серце тую правду	170

Розлука з родиною

236	Тихий ліс (1)	170
237.	Тихо, ліс (2)	171
238.	Тихий ліс (3)	171
239	Я під небом чужим	172
240.	За лісом, за гаєм	172

'Краща країна' — це війна

241.	Черемоше, брате.....	173
242.	Хай землю внорять гранати (1)	174
243.	Хай землю внорять гранати (2)	175

244.	Хай землю внорють гармати (3) (Хоч землю внорють гранати) ..	175
245.	Як землю внорють гранати (4) ..	176
246.	За гори сонце заходило ..	177
247.	За лісом сонце догоряло ..	178
248.	Шумили сосни і діврови (1,2) ..	178
249.	Бувало вчора до ранку ..	179
250.	Не раз я чарочку випив ..	179
251.	Бувало вип'ю шклянку пива ..	179
Вони тою кров'ю — воли здобували.		
252.	Легла зозуля горами долами ..	179
253.	Нащо ж мене породила ..	180
Останнє слово говорить		
254.	У лісі, у темному (1,2) ..	181
255.	Ой там у Чорнім лісі (3) ..	182
256.	Ой там на горі, там на високій ..	182
257.	В селі на Вибранівці.	183
258.	Ой там під Львовом ..	184
259.	Ой там під Кийовом ..	184
260.	Ой там у полі безмежнім ..	185
261.	Там у безмежному полі ..	185
262.	В чистім безмежному полі ..	186
263.	Та й нащо мене мати породила ..	186
264.	Свищать кулі, гострі кулі ..	187
Смерть		
265.	По бою було, крик затих (1,2) ..	188
266.	Тучі та заві в степу далекім ..	189
267.	Ой надлетів той крук чорний (1,2) ..	190
268.	На купині під осокою ..	191
269.	У осінню нічку вітер свище полем (1, 2) ..	192
270.	Деся далеко в лісі (У осінню нічку (3)) ..	193
271.	В Городенці на машині ..	193
272.	Серед диких степів ..	194
273.	У неволі тяжкій ..	194
Похорон		
274.	У лісі темному, де біла береза (1) ..	195
275.	У лісі темному, де біла береза (2) ..	196
Заповіт		
276.	Там за зрубом (ЗАПОВІТ ПОВСТАНЦЯ) ..	196
277.	Як мені прийдесться вмерти (1) ..	197
278.	Як нам прийдесться вмирати (2) ..	198
Могила		
279.	У степу могила (На цвинтарі ніч темніє) ..	198
280.	Широка могила з скрої землі ..	199
281.	Ой піду я, піду, поміж лаками ..	199

VI. Доля дівчини, мамі, рідні

До-повстанські пісні

282.	Прощавай, дівчино моя ..	200
283.	Ой давно я давно в матінки була ..	200

Пісні із запозиченими мелодіями

284.	В бій за славу (1,2) (Пісня про «Нечая») ..	201
285.	На покинутих згаріщах	203
286.	У повстанці коханого провожало дівча ..	203

Повстанські пісні

Про долю діочини

287.	Цвила, цвила калинонька.....	204
288.	Не хилися беризонько.....	205
289.	Нераз, вечірною порою.....	205

Діочина працює повстанця, рідню

290.	На прощання, з другом довго говорила..	206
291.	Бувай здоров коханий мій ..	206
292.	Літня зірна нічка ..	207
293.	Сльози скотилися з її очей (<i>Лірична пісня УПА</i>) ..	208
294.	Бувайте здорові ..	208

Мати працює сима повстанця

295.	Виряжала мати сина ..	208
296.	Ой там край дороти.....	209
297.	Там на краю ліса ..	210
298.	Там під львівським замком ..	211
299.	Ой там під лісочком (Ой там під горою) ...	212

*Не ждять повстанця:**— втрата милого*

300.	У лісі під дубом столітнім ..	*213
301.	Під Лугами ..	213
302.	Сирота мандрує на схід воювать.....	214
303.	Ой там на горі дуб стоїть...	214
304.	Ой там на Україні ..	215

— втрати в родині

305.	Ой, війна, війна — щей яка війна ..	215
306.	Ой, війна, війна — світова війна.....	216
307.	Ой там за гаєм, за розмаєм ..	216
308.	Шумлять гаї (В Зелені Сзята, в маю рай) ..	217

— залишилися в пам'яті

309.	Лечу до вас в різдвяний час ..	217
310.	Не стрісємось вже більш ніколи ..	218

По втраті

311.	Бабусю ..	218
312.	Старенька ненька ..	219
313.	Ой, ви хлопці, посходіться ..	219

VII. З Тюрем і Таборів

'За зраду варогів'

314.	Голово, ти моя нелегальна ..	220
315.	Голово, ти моя skonфiскована.....	220
316.	Голово, ти моя революційна ..	221
317.	Бунт паперів я носив ..	221
318.	Моя матусе... ..	222

Арешт

319.	Пам'ятаю той березень.....	222
320.	Бувай, бо я вже віджджаю ..	223
321.	І був тихий вечір (Темна нічка була) ..	223
322.	Сіла на машину ..	225
323.	У неділю рано, ще сонце не зішло ..	225

Забрали милого

324.	Місяцю зоряний ..	225
325.	Гарні вечори, гарні та гарні (1).....	226

326.	Гарні вечори на Україні. (2),	226
	Гарний вечорок (3)	226
327.	Гарні вечори на Україні (4)	227
328.	Там у садочку, та й на яворі	228
Забрали сина, допону		
329	Згадай мене, моя матусю (1)	228
	Не плач матусю (2)	229
330.	Забудь мене, моя матусю (3,4,5)	229
331	Люба матусю, чи пам'ятаєш (1) (ПРОЩАЛЬНА)	230
332.	Люба матусю, я все думками (2)	231
З тюрем, і таборів		
333.	Свеча горить рожевим світлом.	232
334.	Куди вітер хмари носить.	232
335.	В вишневому саду гуляв	233
336.	Згадай же, Мамцю, той же вечір	233
337	Прощай, дорога Україно	233
338.	Прощайте ви, друзі мої	234
339.	Зелений гай, пахуче поле (1) (Сон)	235
340.	Зелений гай, пахуче поле (2,3) (Сон)	236
341.	Зелений гай, пахуче зілля (4) (Сон)	236
342	Широкий степ, пахуче поле (5) (Сон)	237
343	Тернопіль мій, Тернопіль мій	237
344.	Прасудили мені	238
345	Як появил буйний вітер (Рости, рости черемшино (1))	238
	Рости, рости черемшино (2)	239
346	На городі росте зілля	240
347	Рости, рости черемшино (3)	240
348.	Ой, зв'язав буйний вітер	241
	Сонце сходить і заходить (1)	241
349.	Сонце сходить і заходить (2)	241
350.	Сонце сходить і заходить (3)	242
351.	Сонце сходить і заходить (4)	242
352.	Я не крав, не розбивав	243
353.	За муром одцвили каштани (Чи чуєш, Юрку?)	244
354.	Сидів, читав я дні і ночі	245
355	Сидів я день — думав я нічку	245
356	Сидів я раз з двома друзями	246
357.	Лічу в неволі я дні і ночі	246
358.	Доля з мене все глузує	247
Діачина в тюрмі		
359.	Болять серце, болять груди	247
Передача		
360.	Нема щастя, нема долі	248
361.	А в неділю, дуже рано (У неділю дуже рано) (1)	249
362.	В неділю дуже рано (2)	249
363.	Сиджу я в темних мурах	250
Перед розстрілом		
364.	І нащо мене мати породила (Нашо мене) (1,2)	251
365.	Прощай холодная темниця	252
366.	Пройшла весна, настало літо	252
367.	Ой плаче тужить стара мати (1)	253
368.	Ой плаче тужить стара мати (2)	254
369.	Плаче тужить стара мати (3)	254

Плюють трупи

370.	В сорокпершій році, як стави гагиди	255
------	-------------------------------------	-----

VIII. Любовні

Із запозиченими мелодіями

371.	Ми не зйдемося вже ніколи	256
------	---------------------------	-----

Повстанські пісні

З повстанцями кохання

372.	Соловію, рідний брате..	256
------	-------------------------	-----

373.	Іхав козак через місто	257
------	------------------------	-----

Я плакат не буду

374.	Чого ти, дівчино, така сумна ходиш..	257
------	--------------------------------------	-----

375.	Місяць жовтень, це вже осін (Не сумуй, дівчино мила)	258
------	--	-----

Якщо любиш мене — то надійся

376.	У саду де розкішна груша	259
------	--------------------------	-----

Не жди повстанця

377.	Ізійшов місяць із-за хмари	259
------	----------------------------	-----

378.	Нащо дівчино айстри сієш..	260
------	----------------------------	-----

379.	Буде, нам з тобою, що згадати (1,2)	260
------	-------------------------------------	-----

380.	Рожі я терен..	262
------	----------------	-----

Чи тишиш, кохана той вечір

381.	Вже сонце зайшло за горою..	262
------	-----------------------------	-----

Який же то буде вінець?

382.	Послухай дівчино красуне (1,2).	263
------	---------------------------------	-----

383.	Послухай дівчино красуне (3)	264
------	------------------------------	-----

384.	Послухай, кохана дівчино (4)	264
------	------------------------------	-----

385.	Посиплється листя з берези..	265
------	------------------------------	-----

Тоді я вернусь до тебе...**Пісні до милої, до милого**

386.	Лети моя думо в вечірню годину (1)	266
------	------------------------------------	-----

387.	Лети моя думо, лети моя пісне (2)	267
------	-----------------------------------	-----

388.	Я чую, Оксано..	267
------	-----------------	-----

389.	Оксано, Оксано	268
------	----------------	-----

390.	Останній привіт тобі, мила (1)	268
------	--------------------------------	-----

391.	Під небом чужим я скитаюся (1,2)	269
------	----------------------------------	-----

392.	Із слів моїх, "Люб'ю", зродилось	270
------	----------------------------------	-----

393.	Я пам'ятаю ти слова (1,2)	270
------	---------------------------	-----

394.	Ой, хотіла б усе я забути..	271
------	-----------------------------	-----

395.	Ти приходиш до мене щоночі	271
------	----------------------------	-----

396.	Згадай, згадай останнє кохання.	271
------	---------------------------------	-----

397.	Козаче, козаче - я тобі не вірю.	272
------	----------------------------------	-----

Про любов — і далі тож

398.	Дівчино голубко..	273
------	-------------------	-----

399.	Була весна кругом і в серці	274
------	-----------------------------	-----

400.	Ой пустить (Працання)..	275
------	-------------------------	-----

401.	Іди від мене ти, моя кохана (1,2,3,4)	276
------	---------------------------------------	-----

402.	Не час тепер нам на кохання	277
------	-----------------------------	-----

IX. Військовий побут**Приймають у повстанці**

403.	Заплакані карі очі (1).	278
------	-------------------------	-----

404.	Заплакали карі очі (2)	278
------	------------------------	-----

405.	Сумливу тишу, п'ятому ночі	279
------	----------------------------	-----

406.	У неділю рано, вранці....	280
407.	Набирали добровольців	280
У повстанцях		
408.	Зголосився до повстанці в <i>(Повстанець)</i>	281
409.	На скалистому Бескиді <i>(Бескид)</i>	282
410.	Ой сплелися фронти	282
411.	Від Пограду по Кавказ	283
412.	В гаю, зеленому гаю	283
413.	Крізь ліси дорога	284
Інциденти		
414.	В славних горах, у Карпатах.....	284
415.	Там у Пеньках, на хуторі, під лісом <i>(про «Жука» і інших)</i>	285
416.	Там у лісі, при доріжці <i>(МИЛИЙ)</i>	286
417.	Був собі «бандьора»	287
418.	В погідний день раненько <i>(У лісі між кущами)</i>	287
419.	Шумує Корсів річка <i>(Юні партизани)</i>	288
420.	В четвер по полудню	289
421.	Зажирилась Україна	289
Перед боєм		
422.	Чорні хмари наступають	290
Бій		
Пісні із запозиченими мелодіями		
423.	Це на Холмщині діялось, у початок зими	290
424.	На зеленій траві (1) <i>(на мел. "Гей нум браття")</i>	292
Повстанські пісні		
425.	Всю ніч не вгавала <i>(40 Повстанців)</i>	293
426.	В степу під Херсоном (1,2)	293
427.	По Холмщині, нашій <i>(Пісня холмських повстанців)</i>	295
428.	Вже вечір вечоріє <i>(Лента за лентою)</i>	296
429.	Сонце вже сховалось <i>(Повстанці Соколи)</i>	297
430.	Шістнадцятого серпня	297
431.	Зайшло за гори сонце	298
432.	Ой там у лузі при долині (1,2)	298
433.	Ой там у лузі, при дорозі (3,4)	300
434.	Сонце сходить і заходить, хмара наступає <i>(сім героїв на Кулебах)</i>	301
435.	У неділю дуже рано (3).....	302
436.	У суботу рано-вранці	302
437.	Ой, між Спасом і Лугами	302
Везуть ранених		
438.	Там під горою	303
439.	Ой у лісі між соснами (1)	304
440.	Там у лісі поміж сосни (2) <i>(А в сосновім темнім лісі)</i>	305
Воснні портрети		
До-повстанські пісні		
441.	З полтавського бою <i>(Пісня про Мазену)</i>	306
442.	А в неділю дуже рано вітрець повіває <i>(про Данила Пукала)</i>	307
Переспіви		
443.	За сибіром сонце сходить <i>(про «Кармелюка»)</i>	308
444.	У Саджівці, в Бережівці <i>(про «Малину», «Січа»)</i>	309
Повстанські пісні		
445.	Ой, у селі Топорівцях <i>(про «Кармелюка»)</i>	310
446.	Над Дубинськими гаями.....	310
447.	Зійди, Кобзарю, сину музи	311

448	У Бишках на край лісу ...	312
449	Сонце ясне засвітило ...	313
450	Двадцять-девятого жовтня (про «Чайку») ...	313
451.	Неначе вихор в місті Бірчі (про «Коника») ...	314
452	Диї липини як жар теплі (про см. пров. БСБ; про Бірчу) ...	315
453.	Ой хто то, хто то йде на Бірчу (про «Коника») ...	315
454.	Чотовий «Незломний» ...	316
455	Над річкою Стиром (про «Байдун») ...	316
456	Березневе ясне сонце (про «Пісню») ...	316
457	Що то за вістка сумна облетіла (про «Бурлаку» й «Лампу») ...	317
458	Гей, бували хмари (про «Савуран») ...	318
459	Гей, чи ж то не яструб (про командира «Яструбан») ...	319
460	Весь ліс покритися сніжним пухом (Пісня про «Яструбан») ...	320
461	Як нічка за горою сховалась (Пісня про чотогового «Мороза») ...	320
462	Монастирська ще млою (про «Тараса», «Грама» і «Уляну») ...	321
463	Над степами, над лісами (про «Орлика») ...	322
464.	Не хочу я тліти повільно (про «Ракету») ...	322
465	Ой, що ж то за дивна у полі могила (про бійця УПА – узбека) ...	323
466	Ідея в праці вас злучила (про «Дона», «Степа» і «Руха») ...	324
467	Хто з повстанців та не знає (Пісня про «Шукаю») ...	325
468	У неділю в Бережниці (про «Веселого») ...	326
469	Ой у лісі, на поляниці (про «Соловейка») ...	326
470	Партизан-борець провідник друг-Гриць (ПРОВІДНИК ГРИЦЬ) ...	327
471	А в середу дуже рано (про бій під Вульками) ...	328

Х. Для розваги

Переспіви

472	Гей гу, гей-га таке то в нас життя ...	329
473	Як засвітається світла (Пісня львівських повстанців) ...	330

Повстанські пісні

474.	Ох, як люблю ті наші гори ...	332
475.	Тужно грає чарівна скрипка (1,2) ...	333
476.	Тужно грає чудова скрипка (3) ...	334

Сучасні популярні пісні

477	Серед плит (Ти будь здорова) ...	335
478	Поглянь, за вікном сніг ...	336
479	Минули вже літа ...	337

XI. Жартівливі

Переспіви народних пісень

480	Зголосився комар до повстанців ...	339
481	Ходить, ходить батько Сталін беріжком (1,2) ...	339
482	Гей у Москві (на мотив «Гей на ставі») ...	340
483	У горах Карпатах ...	341
484	Там у лісі під кущами ...	341
485	Дядько Гнат ...	342
486	А мій миленький, десь там за лісом ...	343

Повстанські пісні

487	А хто хоче воювати (У повстанцях) ...	343
488	Їхали повстанці з поля ...	344
489	Служив стрелець при сотні (1,2) ...	345
490	Як вийшли ми з крівки (Гей, чобіт за чоботом) ...	346
491	Ой не легка дорога до волі ...	347

Сатира

492.	До колгоспу стежка проста	347
493.	Ой на горі жінці жнуть	347
494.	А як Ленін умирав.....	348
495.	Як настала доля чорна	348
496.	а) Вислав Сталін свої діти (Шукають "бандьорні") (1,2,3).....	349
	б) В Большевиків руді морди.....	351
497.	Над Берліном вітер віє, розвиває град.....	352
498.	Іхав Гітлер на візочку	353
499.	Сидить Сталін в комішл	354
500.	Як програсмо війну.....	354
501.	Місяць на небо виходить.....	354
502.	Не плачте не журитесь ви хлопці юнаки	355
503.	Послухайте любі друзі, що співати буду я.....	356
504.	Холощники це зграми	357
505.	Як багато жінок в світі - а мужчин не багато.....	358

Політична сатира

506.	АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ (Мордує Сталін)	359
507.	ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СССР (1) (Насильством жорстоким)....	359
508.	ГИМН ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ СССР (2) (Союз принуждений)	360

XII. Коляди

Різдв'яне побажання

509.	Бажаєм здоров'я...(Різдв'яне побажання)	361
------	---	-----

Неозначений мотив

510.	Гей, в Україні пожари горять.....	361
511.	Серед недолі, на землі (<i>Повстанська Коляда</i>)	361
512.	Нині радості свято.....	362

На мотив «Бог ся раждає»

513.	Бог ся раждає по світу цілому (1)	362
514.	Бог ся раждає по світу цілому (2)	363
515.	Бог ся раждає, люди веселіться	364
516.	Гей, що нам браття нині робити?	365
517.	Київ зажурився (Князь Київ журиться).....	365

На мотив «Вселенная веселится»

518.	Вселенная веселится	366
519.	В Вифлеемі зоря сходить	366

На мотив «Нова радість»

520.	На синіх небесах.....	367
521.	Нова радість стала (1)	367
522.	Нова радість стала (2)	368
523.	Нова радість стала (3)	368
524.	Свят Вечір надходить	369
525.	Як настав той святий вечір (Сумний, сумний святий вечір)	369
526.	Чи чули ви браття	370
527.	Нова радість стала (4)	370
528.	Вставайте УПісти	370

На мотив «Вітай Ісусе»

529.	Вставай, народе ("Вітай Ісусе").....	370
530.	Боже великий, змилуйсь над тими	371

На мотив «Розвеселімся»

531.	Розвеселімся всі купно нині	371
532.	Розвеселімся всі разом нині	372

533.	Не плач, народе...	372
534.	По Україні	372
535.	Забудьте тугу.	373
На мотив «В Вифлєсмі новина»		
536.	Скоро, скоро всі вставайте	373
537.	Святий вечір наступає	374
538.	Святий Вечір вже надходить	374
На мотив «Бог Предвчний»		
539.	Бог Предвчний народився (1)...	375
540.	Бог Предвчний народився (2)...	375
541.	Бог Предвчний народився (3)...	376
542.	У Карпатах народився	376
543.	Вже наш народ відродився	377
На мотив «Дивная новина»		
544.	Сотня в Суходолі	377
545.	Дивная новина	377
546.	На столі на сні	378
На мотив «Добрий вечір тобі»		
547.	Добрий вечір тобі (Ой радуйся земле...)	378
На мотив «Ангел пастирям новина»		
548.	То не в зорях небеса	379
На мотив «Небо і земля»		
549.	В Чорному лісі...	380
550.	На Україні, на Україні сталася новина	380
На мотив «Во Вифлєсмі нині новина»		
551.	Всюди по Україні	381
552.	Зорі померкли	381
Своєрідні мотиви		
553.	Бог народився	382
554.	Стань же милий друже...	382
555.	Довкола все затихло...	383
556.	Гей! Зимю, зимю на дворі	383
557.	У Карпатах в Широкому	384
558.	Христос рождається по всьому світу	385
На мотиви чужих колад		
559.	Тиха ніч, Свята ніч	385
На народні мотиви		
560.	Зоря ясна засвітила	386
561.	Вже зриничка зійшла ясно	387
Щедрівки		
562.	Сине небо ясні зорі...	387
На мотив «Щедрика»		
563.	Щедрик щедрий щедрівками	388
564.	Щедрик, щедрик, щедрівочка	389
Великодні Пісні		
565.	Христос воскрес (1)...	390
566.	Христос Воскрес (2)	391

XIII. Після-повстанські пісні

Пісенні звороти до повстанської тематики

а) Під мотив Гаївок, Веснянок

567.	Заспіваймо ланяночки	392
568.	Заспіваймо ягліочки	392

569	В нашім селі на горбочку	392
570	На вулиці сурма грає	393
6) Під мотив народних		
571	У полі могила	393
572	Розкажи, дідусю	394
573	Україно, Україно, квітучий наш краю	394
574	В нас велике свято нині	395

XIV. Після-повстанські авторські пісні

На тексти повстанські

575	На зеленій траві (2)	396
576	Іди від мене ти, моя кохана (5)	396
577	Я пам'ятаю ті слова (2)	397
578	Без рідної буди (2) (Марш сотні «Орлів»)	397
579	Не страшна нам є атака (2) (Пісня сотні «Бурлаки»)	397
580	Розпрощались стрільці вже з рідними (2) ...	399

На тексти поетів-повстанців

581	Гей, хлопці, ударим прибоєм (ПІСНЯ ПОВСТАНЦІВ)	400
582	Україна – степ і море (2) (ПОЛІССЯ)	400
583	Ідуть по степах (1)	401
584	Йдуть по степах (2)	402
585	Я не боюсь тюрми і ката (Вперед!)	403
586	Піднявся рідний стяг ізнов (МОЛОДІЙ ГЕНЕРАЦІЇ)	404
587	Ми поклялись не розставатись (Пісня)	405
588	Клонюся Тобі, Колиско Мрій	407
589	На північнім нашім кордоні (2) (УПіська Маршова,	408
590	Шувари, болото (УПА На Поліссі)	409
591	Ревіли вихри дні і ночі (Пісня кур. «Дзвони»)	410
592	Тобі Рідний Краю	411

На різні тексти

593	Земле рідна, моя Батьківщино	411
594	Останній привіт тобі, мила (2)	413
595	Як сонце зaslонить (Марш Молоді)	414
596	Зашуміть ліси діброви (Повстанська Пісня)	416
597	Чорними хмарами вкрита руїна (Марш «Україна»)	417
598	Гей, шумили смереки зелені (Гуцулка,	418
599	Вчора Він ще жив	418
600	Пекуча вістка, він упав	419
601	КОЛИСКОВА – Ю. Шухевичу... (Спи, дитино, поки спиться)	420
602	Рано вранці сонце сяє (Народні Месники)	421
603	Прощайте, друзі, у далеку дорогу	423
604	Ти знемігся, мій милий	424

Додаток

Уривки з пісень

Зібралися всі повстанці	425
Я городами втікала	425
Де ти, миленький мій	425

І горді ми, що боремось за волю	425
Задзвонить дзвін	425
Наші розкоші минули (на мотив "Гуцулка Ксеня")	425
Ми ні за Сталіна, ні за Суворова	425
Недалечко Костополя	425
Одна дорога йде до ліса	426

Додаткові пісні

Марш і Гімни

Лини, пісне, гей до неба (Пісня кіннотників УПА)	426
Нестримним потоком, чота за чотою (Марш «Сірих вовків»)	427
В Чорн м лісі, густім борі (2)	428
Вже громом грянув гнів народу (Гей, Україна понад все,	428
В сорокпротім році (3)	429

Про долю народу

Ой Богдане-Зиновію, необачний сину	429
Блдий місяць сховався за хмари	429
Сонце сходить — я журюся	430
У Луцьку під тюрмою	430
Висока могила сирій землі	430

Повстанський світогляд

Вже час, вже час, народе встань (2)	431
Українська пісне, заграми	431
Ми не дамо катувати народу	432
Гей, станьмо, браття, як один	433
Ревіть бурі, бийте громи	433
Половина Полісся в болоті	434
Гей, хлопці, до бою	434
Хто любить Україну	435
Споглянь Ти, Боже	435
Вийшла хмара, вийшла чорна	435

Про долю повстанця

Ой у полі, при долині	435
Ялино, Ялино	436
Гей ви, хлопці, січові молодці	436
Ой, сонечко ясне	436
Сади вишневі, рожеві квіти	436

Про жертви, і їм належну шану

Ви за волю воювали (Хлопці з лісу,	437
Як вінги покриють землю	437
В совєцьких катівнях	438
Серед степу широкого	438

Про смерть повстанця

Там на безмежному полі	438
Ой у полі жито гранатами зрито	439
Тиша за селом	439

Про любов — і долі лав

Лист опада і ясний місяць	439
Ой вийду я, сяду	440
Йшли дівчата воду брати	440

Доля родини

Там старенький батько	440
Ой, мала мати сина	441

З тюрем і таборів

У гарячих степах Казахстану (Не хочем носити ярма).....	441
Тюрма, тюрма	441
Сиджу я в лісі...	441
За тебе, рідна Україно	441
На Україні, на Волині	442

Інциденти

А в вівторок рано.....	442
А в Липині, при долині	442
Ой у селі Радухівці	443

Воєнні портрети

А в суботу рано (про «Ворона»)	443
В сороковсьмій році, в лозову неділю (про «Омелька» і «Рубана»)	444
Як будеш, мій брате, в Кутці на цвинтарі (про «Орису») ..	444
У неділю рано, ще сонце не сходить (2) (про «Довбуша»)....	444
У неділю рано, ще сонце не сходить (3) (про «Шугая»).....	445
В тому лісі в'ється стежка (про «Нечая»)	445
Сьогодні мрій золоті (про «Кайдаша»)	445
В лісі Каролінським (про «Шуляка» і «Недалю»)	446
Ішли три повстанці (про Василя і Миколу) ..	446
Ти водив свою сотню до бою (про «Деркача») ..	446
Тиха нічка над землею (про «Беркута»)	447
Стогне в неволі Україна (про вісім друзів)	447

Коляда

Ой на Україні	448
---------------------	-----

Жартівлива

І шумить і гуде	448
-----------------------	-----

Примітки

Бібліографія ..	499
Показник	506

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Літопис УПА — це серійне книжкове видання. Його завдання — опублікувати, з дотриманням джерельної точності, документи й матеріали до історії УПА, а також стимулювати й видавати праці про діяльність УПА та історію України того періоду взагалі. Кожний том або група томів Літопису присвячені окремим темам і мають назву. Частина томів охоплює історію УПА за певний період на більших територіях, як, наприклад, на Волині, в Галичині, на українських землях під Польщею тощо. Кожна з цих територій може мати два-три, а то й більше томів. Додаткова серія книжок буде присвячена загальним темам, або збірникам спогадів, праць, або може бути книжкою одного автора на якусь тему. Збірники появляються не періодично, а в залежності від підготовки й опрацювання наступного тому. Нумерація книжок Літопису може йти інакше, ніж за оголошеним територіальним планом чи хронологією подій. Документи передруковуються з дотриманням джерельної точності, зі збереженням загальної форми оригіналу. Конечні виправлення чи відтворення пошкоджених місць відзначаються квадратними дужками або — де потрібно — пояснені в примітках. Так само відзначаються додані редакцією слова, пояснення чи заголовки в тексті. Інші підпільні матеріали — мемуари, меморандуми, публіцистика тощо — передруковуються без пропусків, проте можливі й правописні виправлення детально не відзначаються, хіба в особливих випадках. Як правило, передруки беруться з оригіналів, але при відсутності оригіналу до уваги береться найвірогідніша копія чи передрук. В усіх випадках точно подається джерело, а у випадку передрукованих архівних матеріалів — теж місце збереження даного матеріалу. Кожний том має довідник осіб та місцевостей і словник неясних слів, скорочень та маловживаних чи незрозумілих слів.

LITOPYS UPA — CHRONICLE OF THE UKRAINIAN INSURGENT ARMY

Litopys UPA is a series of books, produced with the aim of publishing source documents and materials relating to the history of the UPA, as well as stimulating and publishing works about the activities of the UPA and, in a more general way, the history of Ukraine of that period. Each volume or group of volumes of Litopys UPA is devoted to a specific theme and has a separate title. Some of the volumes deal with the history of the UPA in a given period of time or in a given region — for example, in Volyn', in Halychyna, in the regions of Ukraine held by Poland and so on. Two, three, or even more volumes may be devoted to general themes, to collections of memories, or to single books by individual authors dealing with particular questions. The appearance of Litopys UPA is not periodic, and depends on the pace at which successive volumes are compiled and prepared for print. The volumes may appear in an order other than indicated above, based on a territorial and chronological principle. In reprinting documents, we adhere strictly to their sources and preserve the general form, language and orthography of the originals. Places in the text where corrections have had to be made, or where the original documents have been damaged or had to be reconstituted, are designated with square brackets, or, if necessary, provided with explanatory footnotes. Words, explanations, or titles inside the texts that have been added by the editors are indicated in a similar manner. Other underground materials — memories, memoranda, works of publicists and the like — are also reprinted without omissions, but only in exceptional cases are linguistic and orthographic corrections indicated. Reprints are based on original texts. In cases where the original text is not available, the reprint is based on the most reliable copy of reprint. The sources of all materials used are clearly indicated and in the case of reprinted archival material, their present locations are also given. Each volume is provided with an index of names of persons and places and a glossary listing names that may not be clear, abbreviations and rarely-used or incomprehensible words.

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Серійне книжкове видання документів, матеріалів і наукових праць до історії Української Повстанської Армії.

Досі появилися томи літопису УПА:

Том 1. Волинь і Полісся: німецька окупація, книга перша. Початки УПА: документи і матеріали. Книга містить політичні й організаційні документи та матеріали до історії УПА на Волині і Поліссі. Третє, виправлене видання, 1989 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 2. Волинь і Полісся: німецька окупація, книга друга. Книга містить підпільні документи і матеріали про бойові дії УПА на Волині й Поліссі. Друге, виправлене видання, 1985 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 3 — 4. Чорний ліс: видання команди Станиславівського тактичного відтинка УПА, 1947 — 1950 роки. Книга перша і друга. Книги містять меморіали, біографічні нариси й документи про дії відділів УПА Станиславівського ТВ УПА. Частина матеріалів оповідання, новели й вірші.

Том 3, книга перша: 1947 — 1948. Друге, виправлене видання, 1987 р. 272 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 4, книга друга: 1948 — 1950 (продовження). Друге, виправлене видання, 1989 р. 288 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 5. Волинь і Полісся: німецька окупація, книга третя: спомини учасників. Книга містить спогади, рецензії і додаткові підпільні матеріали про дії УПА. Між мемуарами — звідомлення про договір про ненапад між ГК УПА й угорською армією. 1983 р., 312 стор., мапи, ілюстрації.

Том 6. УПА в світлі німецьких документів, 1942 — 1945: книга перша — липень 1944. Книга містить аналізи, меморандуми, звідомлення, звіти, а також переклади українських документів для центральних політичних, військових і поліцейських установ. 1983 р., 256 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 7. УПА в світлі німецьких документів — 1942 — 1945: книга друга — серпень 1944 — 1945 (продовження шостого тому). 1983 р. 272 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Том 8. Українська Головна Визвольна Рада: документи, офіційні публікації, матеріали. Книга перша 1944 — 1945. Книга містить основні документи Першого Великого Збору УГВР, передрук органу Президії УГВР *Вісник* (ч. 4/7/, серпень 1945) і статті та матеріали з 1944 — 45 рр., які стосуються цілості визвольного руху. 1980 р., 320 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 9. Українська Головна Визвольна Рада: книга друга, 1946 — 1948. Книга містить органи УГВР *Самостійність і Бюро інформацій УГВР* та інші матеріали, 1982 р., 520 стор., тверда обкладинка, ілюстрації, мапи, схеми.

Том 10. Українська Головна Визвольна Рада: книга третя, 1949 — 1952. Збірник містить документи, офіційні звідомлення, публікації й матеріали УГВР в Україні, між ними Бюро інформацій УГВР, вип. 4 6 9, 1984 р., 424 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 11. Тернопільщина: список впадших героїв української революції в боротьбі з московсько-більшовицьким окупантом за час від 13 березня 1944 до 31 грудня 1948 року. Це підпільне видання містить біографії 725 осіб, які загинули на території Тернопільської округи. Крім того, подає нові дані про смерть б. 100 невідомих повстанців, як загинули на території округи. 1985 р., XXXII — 248 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 12. Третя подільська воєнна округа УПА («Лисоня») — містить видані командою воєнної округи: Короткі описи боїв відділів УПА — «Лисоня» від листопада 1943 до серпня 1945 року, збірник підпільних пісень *Повстанський стяг* — виданий з приводу п'ятиріччя УПА, в 1947 році, та інші документи й матеріали групи УПА «Лисоня», 1989 р., 352 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 13. Перемищина — Перемиський курінь. Книга перша — Денник відділу «Бурлаки» (Володимира Щигельського) — містить денник цього відділу («Ударники» 4, 94 а) за час від жовтня 1946 до 24 жовтня 1947 року, ведений бунчужним «Буркуном», з еп логом Богдана Гука («Скали»). Книга має також різні документи сотні, такі, як накази, списки вояків, господарські документи тощо. 1986 р., 370 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 14. Перемищина — Перемиський курінь. Книга друга: Денники й документи містить денники сотенного «Крилача» (Ярослава Коцьолка) з 1944 і 1947 років, продовжувані по його смерті сотенним «Бурлакою» (Володимиром Щигельським), денник сотні «Крилача» (ведений бунчужним «Орестом») і документи обох сотен. 1987 р., 262 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 15. Константин Гіммельрайх: Спогади командира відділу особливого призначення «УПА-Схід»; спогади. Автор — киянин — оповідає про свої переживання від вибуху війни 1941 року до «звільнення» з УПА і рейду на Захід в 1945 році. мобілізація до ЧА, німецький полон, окупований Київ, участь у підпіллі ОУНм, к р вд. УПА (ОУНм) в Карпатах, старшинська школа УПА, мандри по Подлл й к-р вд. особливого призначення «УПА-Схід». 1987 р., 266 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 16. Підпільні журнали закерзонської України, 1945 — 1947. Збірник містить передруки наступних підпільних журналів: *Тижневі вісті, Лісовик, Інформативні вісті, Інформатор і Перемога*. Всі числа цих журналів супроводяться англomовним резюме. Збірник має статтю про історію підпільної видавничої діяльності на Закарпатті та Акт оскарження О. Лебедович. 1987 р., 608 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 17. Англomовні видання українського підпілля, 1946 — 1947. Збірник містить передруки підпільних видань: *Нові Лідіце, Виселення єпископа Коциловського, Вибори в СРСР, Нова голодова катастрофа в Україні, Фашистське страшило, До братніх чеського і словацького народів*. 1988 р., 192 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 18. Карпатська група УПА «Говерля»; книга 1: Документи, звіти та офіційні публікації. Містить передрук підпільного видання командування групи «Шлях перемоги», звіти команд тактичних відділів УПА й звіти командирів відділів та підвідділів УПА, 24 ТВ УПА «Маківка». 1990 рік, 328 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 19. Карпатська група УПА «Говерля»; книга 2: Спомини, статті та видання історично-мемуарного характеру. Включає збірку нарисів і споминів, друкованих у підпіллі. Майже всі спомини написані старшинами і вояками УПА ще на Україні або негайно після переходу на еміграцію. 1992, 357 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 20. Показчик до «Літопису УПА»; книга 1: 1-19 томів. Книга містить показники псевдонімів, прізвищ, географічних назв, інституцій, поазбучні списки авторів та надрукованих матеріалів й інші дані про перших 19 томів «Літопису УПА». 1994, 528 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 21. УПА в світлі німецьких документів, 1941 — 1943. Книга третя — червень 1941 — травень 1943. Книга містить звіти, меморандуми, а також переклади українських документів для центральних політичних і поліцейських установ. 1991, 271 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 22. УПА в світлі польських документів. Книга перша — Військовий Суд Оперативної Групи «Вісла». Містить вироки, звіти та кореспонденцію Військового суду Оперативно́ї групи «Вісла» за період від травня до вересня 1947 р. 1992, 627 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 23. Медична опіка в УПА: документи, матеріали і спогади. Більша частина книги — це спомини санітарів, медиків, лікарів й інших працівників санітарної служби й Українського Червоного Хреста (УЧХ). В книзі теж поміщені підпільні документи й біографії працівників УЧХ. 1992, 480 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 24. Ідея і чин: орган Проводу ОУН, 1942 — 1946. У цій книзі надруковано головний політично-інформативний журнал Проводу ОУН на Українських Землях, що появився в роках 1942 — 1946. Журнал містив важливі інформації про боротьбу УПА, німецьку та російську окупаційну політику, розвиток української політичної думки. 1995, 592 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Том 25. Пісні УПА. Збірка всіх пісень, тематично пов'язаних з боротьбою УПА. Збірник включатиме не тільки властиві пісні вояків УПА, але й уложені пзніше в тюрмах і концтаборах, чи уложені народом. Збірник включатиме тексти пісень, їх варіанти, мелодію і варіанти, а також дані про саму пісню, її авторів й оспівуваних у піснях героїв чи події. Збірник має понад 500 пісень. 1997, XXIV + 556 стор., тверда обкладинка.

Том 28. Марія Савчин: Тисяча доріг; спомини. Автор оповідає про свої переживання від вибуху війни (від 1944 до 1953 — в підпіллі) до свого приходу на еміграцію у 1954. Від 1945 була дружиною В. Галаси, заступника пров. ОУН Закерзонського краю, від 1947 співробітника ГОСП в Карпатах, і від 1948 — пров. ОУН ПЗУЗ. Авторка перебувала разом з ним на Закерзонні, в Карпатах, на Волині й накінець — у тюрмі КГБ у Києві. 1995, 600 стор., тверда обкладинка, ілюстрації.

Підготовляються до друку такі томи «Літопису УПА»:

Том 27. Роман Петренко: За Україну, за її волю; спогади. Автор — волиняк — оповідає про свою діяльність від вибуху війни у 1939 до відходу на Захід у 1945. Спочатку автор був діячем ОУН Сарненської округи (від січня 1942 в підпіллі), згодом — шефом господарського відділу ШВО УПА «Заграва», від літа 1943 — ГВШ (потім КВШ УПА-Північ к-р Д. Клячківський) і від літа 1944 — старшиною для особливих доручень при ГСЗС УГВР під керівництвом М. Лебеда. Тверда обкладинка, ілюстрації, мапи.

Холмський тактичний відтинок УПА («Данилів»): містить огляди й документи про дії УПА на Холмщині й Підляшші в 1945 — 1948 роках. Мж документами — звіти Холмського ТВ УПА, хроніки (денники) сотень УПА, звіти зі зустрічей представників УПА з представниками польського резистансу з ВіН-у («Вольносьць і Незавіслосьць»), звіт зі зустрічі з англійським кореспондентом та інше.

Замовлення з-поза України та оплати за окремі томи просимо ласкаво слати на адресу:

LITOPYS U.P.A.

P. O. BOX 97, Station «C»

Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada

Редакція та Адміністрація «Літопису УПА»



ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА В США Й КАНАДІ
та
ТОВАРИСТВА КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА
ім. ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ В США Й КАНАДІ
ВИДАВНИЧИЙ КОМІТЕТ «ЛІТОПISУ УПА»

*С. Баб'як, М. Базно, С. Голяш, В. Дашко, М. Зінько, Ірина Камінська,
М. Ковальчин, М. Кошик, Б. Крук, М. Кулик, Р. Кулик, М. Лебедь, М. Мігус,
В. Новак, С. Новицький, Р. Петренко, Марія Пискір, П. Потічний,
М. Ріпецький, І. Росія-Юрко, З. Соколюк В. Сорочак,
Я. Струтинський, М. Федак, Марта Філь,
Л. Футала, Є. Штендера*

Адміністрація:

М. Кулик, В. Дашко, Р. Кулик, М. Мігус, І. Росія-Юрко

Адреса Адміністрації:

LITOPYS U.P.A.

P.O. Box 97, Station «С»

Toronto, Ontario, M6J 3M7, Canada

Адміністрація в Україні:

В. Чорновус, Ю. Штендера

Адреса:

СП «Літопис УПА»

290006, м. Львів, пл. Міцкевича, 6/7, Україна.

тел/факс (0322) 72-40-64

Наукове видання
ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

ТОМ 25

ПІСНІ УПА

Зібрав і зредагував Зеновій Лавришин

Передмова англійською мовою

Видавець Спільне українсько-канадське підприємство
«Літопис Української Повстанської Армії»
290006, м. Львів, пл. Мицкевича 6/7
телефон/факс (0322) 72-40-64

Технічний редактор *Зеновій Стецьків*

Підписано до друку 17.03.97 р. **Формат** 70 x 100 1/16
Папір друкар. № 1. **Офсетний друк.** **Тираж** 6000.
Умовн. друк. арк. 49,4
Обл. вид. арк. 38.
Зам. № 270 7



ПІСНІ УПА
ЛІТОПИС УПА, ТОМ 25

LITOPYS UPA
Volume 25

SONGS OF THE UPA

Compiled and edited by Zenovy Lawryshyn
With preface in English

Toronto	Published by Litopys UPA	1996
L'viv	Published by Ukrainian Canadian Joint Venture «Litopys UPA »	1997

ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ
Том 25

ПІСНІ УПА

Зібрав і зредагував Зеновій Лавришин
Передмова англійською мовою

Торонто	Видавництво Літопис УПА	1996
Львів	Спільне українсько-канадське підприємство «Літопис УПА»	1997

**ВИДАННЯ
ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА В США І КАНАДІ
ТА
ТОВАРИСТВ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА
ІМ. ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКИ В США І КАНАДІ
ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ**

Редагує Колегія
Відповідальний редактор Є Штендера
Співредактор П Й Потчиний

Copyright ©1996 by Litopys UPA
ISBN 0-920092-23-3

©1997 Спільне українсько-канадське підприємство «Літопис УПА»
ISBN 5-7707-7577 7

ОБКЛАДИНКА МИРОНА ЛЕВИЦЬКОГО

Cataloguing in publication data:

Pisni UPA /z brav i zredaguvav Zenovy Lavryshyn - Toronto: V-vo Litopys UPA, 1996

— XXIV+555 p. scores 24 cm
(Litopys Ukraïns'koi povstans'koi armii t. 25)

Added title in English: Songs of the UPA
With music
Introduction also in English
Includes bibliographies and index
ISBN 0-920092-23-3

1. Patriotic music - Ukraine 2. Ukraïns'ka povstans'ka armia - War songs
3. Ukraine - History, 1941- — Sources I. Lavryshyn Zenovy 1943- Series

M1764.P57 (DK508.79 L5 t.25)

50-РІЧЧЯ ВЕЛИКОГО РЕЙДУ ВІДДІЛІВ УПА В ЗАХІДНУ ЄВРОПУ — 1947

Присвячуємо цей том Літопису УПА
всім воякам і старшинам УПА, які чесно виконали наказ
Головного Командування УПА й понесли в світ правду про
визвольну боротьбу українського народу

Редакція «Літопису УПА»

Видання цього тому «Літопису УПА» уфундували жертвенні патріоти, які відгукнулися на заклик Фінансової комісії Видавництва «Літопис УПА» під головуванням п. Степана Голяша та Адміністрації «Літопису УПА». Їх імена будуть поміщені в Інформативному Бюлетені Видавництва «Літопис УПА»

Передмова

В цьому томі зібрані пісні, які постали в добу дій Української Повстанської Армії (УПА) й українського підпілля або в часі пом'янути двома світовими війнами. Тому в ширшому розумінні термін «ПІСНІ УПА» стосується не лише пісень самого повстанського руху, але й до-повстанської народної творчості того й пізнішого часу.

Організація матеріалу

Загальна організація матеріалу впливає із жанрово-тематичного порядку, якого загальний та детальний види явно представлені у змісті цього видання. В «Додатку» вміщено уривки пісень, а також тексти пісень, які надійшли вже після закінчення й нумерації збірки.

Збірка поділена на п'ятнадцять підрозділів: гимни й марші, історичні пісні, доля народу, повстанський світогляд, доля повстанця, доля дівчини, матері, рідні, тюрми й табори, любовні, військовий побут; розважливі, жартівливі, коляди, післяповстанські пісні, післяповстанські авторські пісні, та додатки, які групує пісні за вище поданими категоріями. Книга також має «Примітки», «Бібліографію» та «Показник».

В книзі два роди приміток: загальні, текстові. В загальних примітках, що зібрані окремо наприкінці книжки, в скороченому вигляді подаються списки джерел даної пісні, починаючи з головного. Для легшої орієнтації пісні подано в алфавітному порядку та, де це можливе, вказано час і місце запису, особу, від якої записано, та інформації про освітні особи чи події, з їх порядковим числом та сторінкою в збірці. З порядку строф, поданих в загальних примітках після назви джерела (як і з текстових), можна легко відтворити стан текстів у джерелах. Якщо не подано змін, то це означає, що тексти у джерелах і у збірці такі самі.

Джерела групуються, зокрема, коли існує декілька варіантів, за відповідними числами (1), (2), і т. д., причому головне джерело подається першим. Деколи обговорюваний текст пісні вміщено під одним числом, а музику подано під іншим. Тоді треба брати під увагу теж примітки у варіантах.

У текстових примітках (уміщених після кожної пісні) з'ясовано головні різновиди тексту пісень. Анотаційна цифра стоїть при кінці обговореного тексту, якого остаточний зміст виявляється в порівнянні з ано-

тованим текстом (Звичайно число складів в обох випадках є однаковим) Окремі внески можуть стосуватися більшої чи меншої частини тексту, але вони завжди кінчаються анотаційною цифрою У випадках, коли анотований текст переходить цю цифру, текст який замінює слова після наведеної цифри, ставиться в дужки Якщо в ряді джерел подано одне із них в дужках, то відповідне йому відхилення від поданого анотаційного тексту також подане в дужках В окремих випадках анотаційна цифра поставлена на початку строфи або після її числа Це означає, що анотація стосується до цілої строфи

Бібліографія подає головні джерела пісень збірки а «Покажчик» вказує на імена, псевдоніми, географічні назви й вибрані гасла із текстів пісень

До збірки входить чимало пісень міжвоєнного періоду, які наявно приготувляли шлях повстанському рухові («Вже час, вже час - народе встань! Диктуй ворогам тут Україну!») Часто це варіанти стрілецьких пісень («Лунає клин», «Ми по таборах і тюрмах», «Лети моя думо», «Повіяв в тер степовий») та пісень з часів Визвольних Змагань (пісня УПА «Ой заросли всі дороги») постання Закарпатської України чи пісенної творчості, пов'язаної з діями ОУН Пісні ранішого або пізнішого походження, для легшої орієнтації згруповані в різних розділах, як, наприклад, «Доповстанські пісні», «Повстанські переспіви», та «Післяповстанські пісні» Деякі тематично повстанські пісні появилися друком далеко перед самим постанням УПА як, наприклад, «Як Лопатинський з-за кордону» «Ми зродились з крові народу» «Ми українські партизани», «Зродились ми великої години», уміщені в пісеннику «Гомін волі» (1941 р.)

Не завжди вдалося чітко розмежувати ці категорії пісень, бо й не завжди можна було точно визначити час походження кожної пісні Подібно як пісні снових стрільців, що викликали паралельну народну творчість і стали вважатися «стрілецькими», так само багато пісень мають пряме відношення до повстанського жанру («Дядько Гнат»), хоч вони й не співалися в УПА, але тому, що багато з них ще не появлялися друком, ми подаємо їх у збірці з наміром етнографічного збереження

В збірці зроблено спробу приблизити текстові та музичні варіанти пісень, хоч це не завжди вдавалося Наприклад, «На городі росте зілля» могла б співатися на мелодію пісні «Як пов'яв буйний вітер», «Рости, рости черемшино» (2) або й на мелодію «Сонце сходить заходить» Тому, однак, що на це немає джерельних даних, цього в тексті не вказується «Пісню холмських повстанців», наприклад, вміщено й під різними жанрами, відмінними наголовками та з відмінною музикою («До бою правого», та «По Холмщин нашій») Також, часами, як у випадку пісні

«Бувало вип'ю шклянку пива», текстові подібності ведуть до пісні «Шумили сосни і дїброви», тоді як музичні — до «Не плач матусю» (2). Часто подібні вирази, а то й цілі строфи знаходимо у відмінних контекстах і з різними темами («На городі росте зілля» — строфа 3 «Рости рости черемшино» — строфа 4, та «Будь здорова моя мила» — строфа 7). Тому й категоричність розподілу матеріалу, як його зміст мусять залишатися дискусійними.

Намагання в'яснити, котрі мелодії оригінальні, котрі використуються під різні тексти або котрі з них запозичені з народних, а то й з чужих пісень, також проблематичні («По бою було, крик затих»). Причиною неясності є те, що такі запозичення дуже часті та що повстанські пісні творилися до великої міри на існуючі мелодії, як служили музичною основою для декількох пісень водночас (мелодія пісні «Ой там далеко на Волині» служила музичною основою також пісням «Ой хто то, хто то йде на Бірчу» «Ходіть сюди до мене хлопці», «Хай землю виорють гармати» (3) та інші). Пісня «Зродились ми великої години» має свою діоматичну мелодію (1) але також і мелодії (2,3) на загально відомі мотиви.

Крім того, знані автори повстанських пісень — це здебільша тільки автори текстів. Часто мелодії пристосовувано в чисто пропагандивних цілях. Наприклад, рина Камінська згадує, що у зв'язку з перемаршами Червоної Армії дуже часто підставлявано слова підпільних пісень під мелодії пісень цієї армії («Хай землю виорють гармати» на мелодію грузинської «Сул ко» чи «Вже настала люба днина» «Пам'ятаю той бережень» на мелодію пісні про Стеньку Разіна).

Переспіви народних і стрілецьких пісень, як теж і запозичення українських і чужих мелодій (особливо російських популярних романсів), де тільки можливо, роблено старання їх виявити. Згруповані музичні варіанти зазначено цифрами в дужках і подано на початку музики. Цифри в дужках після заголовка пісні зазначають існування точних, або близьких повторень даної пісні. Варіанти пісень або їх мелодій, яких не вдалося згрупувати разом, пояснено в «Примітках». Менші цифри в означенні музичних варіантів відносяться до окремого варіанту пісні, якого відхилення від поданої музики також часто подається применшеними нотами.

Внутрішні варіанти пісень, тобто малі й незначні їх відмінності у різних джерелах, подаються відразу після кожної пісні й позначені цифрами, які звертають до відповідно зазначених місць у музиці. Варіант вповні замінює музику, подану під ломаною рискою після даної цифри. Повторення цифр над музикою означає, що варіант, позначений даною цифрою, замінює музику в усіх зазначених місцях. Коли є більше варіантів, позначених певною цифрою, кожний з них замінює відповідно зазначену

музику. В деяких випадках часто з ціллю заощадити місце, довелося записувати деякі додаткові варіанти применшеними нотами. З огляду на те, применшені нотні записи можуть означати, орнаментику (нормальні, апожіатурні й інші записи) і підголоски, багатоголосся, не подане в джерелі (коли відсутні гармонічні колізії), внутрішні варіанти, відхилення окремого варіанту пісні (коли музичний варіант позначений малою цифрою).

Тематика

Тема й мотив повстання проти окупантів, поневолення й тиранії — найбільш видна ознака повстанського жанру. В повстанських піснях висловлюється одвертий заклик до боротьби, до помсти ворогам України, але також любов до Батьківщини та відданість її революційним провідникам (Бандері, Чупринці та іншим). Оспівування боїв УПА, подвигів окремих її вояків, пісні про важке підпільне життя, туга за дівчиною, ріднею, милим — усе це теж важливі теми цього жанру. Тема заслання, тюрем і концтаборів творить своєрідну паралельну течію таборових пісень, яка відрізняється від суто повстанського жанру.

Ключові слова й образи

Терміни «козак», «стрілець», «січовик», «повсталець», «партизан» дуже широко виступають у повстанських піснях і часто вільно замінювались в різних варіантах деяких пісень. Дуже часто, на збереження протирежимних пісень, слова й терміни, які вважались небезпечними замінювано на нейтральні. Тому часом нелегко відрізнити повстанські пісні від стрілецьких.

Характерним образом повстанських пісень виступає лис. Однак поміж поетичними образами найбільше вражає образ трави, добре відомий і в доповстанських піснях («Повівав в тер степовий», «Тучі та завої в степу далекий»). В повстанських піснях образ трави вживається для звичайного опису («Куди вітер хмари носить», «В степу під Херсоном»), але теж і в порівнянні з полеглим вояцтвом («Мов олень той» (1), «Ой чути, чути гарматні стріли»). Деінде використовується образ кровю закрашеної трави («Рушив к нь мій в далеку дорогу», «Ой чути, чути гарматні стріли», «Тай нащо мене мати породила», «В бій за славу»). В деяких піснях образ трави сповіщає про близьку смерть («Розпрощався стрілець зі своєю ріднею», «В сел на Вибранівці», «На зеленій траві» (1)). Часом цей образ символізує забуття — слідів, стежок, могил, які заростають травою («Ой покинув я вірну дівчину», «В бій за славу», «І на що мене мати

породила» (1-2) Пов'язання трави з могилою також помітне в піснях («Подивися дівчино на мене», «Я сьогодні від вас від'їжджаю», «У лісі темному» (2), «Буде нам з тобою, що згадати») т.д. Знаходимо теж і мотив відродження в образі трави, але тільки з перспективи вшанування пам'яті полеглих («Вже весна воскресла, трави зеленіють»).

Джерела та стан запису

В Україні донедавна снувала строга заборона й цензурування повстанських пісень, а то й активне нищення джерельної бази, що дуже часто призводило до затертя їх первісного виду. В діаспорі під «редакторським пером» чи дешево-популярних звукозаписах, не тільки втрачався первісний вид цих пісень, але часто витворювалися нові різновиди їх текстових і музичних деталей. Дехто справляв мову чи музику з великою шкодою для самої пісні.

Прямих джерел повстанських пісень відносно мало. Крім пісень Саника (1947 р.) збірки «Нові коляди» та пісень, що появилися в підпільному виданні «Юнацький шлях» (1946 р.), це переважно машинописи виключно текстів – у співанику Голяша (1947 р.), «Збір пісень УПА» з Архіву «Літопису УПА» та пісні, що походять з Денника сотенного Крилача (1944 — 1947 рр.). До цього можна б додати записи в Німеччині від вояків УПА у машинописі Адама Войтихівського (1948 р.), як також авторські рукописи Бояна, що походять з 30-х та 40-років. Існують також збірки «Гомін волі» (1941 р.) та «За Україну» (1943 р.), які, однак, були недоступні при опрацюванні цього збірника.

Видання «Співаник УПА» (1950 р.) у великий мір базується на співанику Степана Голяша, але з мовними «поправками» та з музикою в обробці для чоловічого хору. При «Літописі УПА» архівом пісень займався якраз Степан Голяш з допомогою В. Юркевича та М. Дзманя. В архіві зберігаються папки саме Юркевича, Кашуби, Грицяя, Гриценка, Гнатишина, Добоша та різне. При цитуванні цього архіву згадуємо окремі папки, але й подаємо нумерацію Голяша.

Найбільшим джерелом цього тому треба вважати збірку повстанських пісень Романа Шанківського (Івана Невмирущого), підпільно записаних у роках 1950-1990. Він подав понад 150 пісень, в більшості з нотами. Згодом використано також сучасні збірки з України М. М. Крищука, В. Олійника та Василя Подуфалого. Значним вкладом в цю літературу є нові видання в Україні, як, наприклад, «Пісні українських націоналістів», дві збірки З. Бервецького, а також збірки В. Подуфалого, А. С. Пастушенка та Є. Шморгуна. Витинки з преси, листи, записні ленти, ноти, книжки, плас-

тинки й інформації від поодиноких людей доповнюють ці джерела. Бібліографія подає дані про всі збірки, використані у цьому томі.

З цього різноманітного матеріалу, не відкидаючи нічого, вирішено в головному тексті подавати найкращий варіант пісні (див. «Ми українські партизани» та варіанти) а всі інші включити до приміток у підтексті або, коли йдеться про мелодію – до списків музичних варіантів. Очевидно, хоча повного перепису варіантів, правдоподібно, не досягнуто, дальша праця над повстанськими піснями повинна все ж таки стати легшою.

Варто також згадати, що в деяких випадках зроблено певні текстові реконструкції (наприклад, на початок «Зродились ми не з крові але з дійсність»), які чітко зазначено в анотаціях. Також і з музичного боку доводилося робити витяги мелодій з дотеперішніх хорових обробок. В таких випадках або у випадках, коли бракувало автентичного багатоголосся, додано дво- чи триголосся, навіть якщо це поміняло гармонічні функції або інші подані в джерелі елементи, що видавалися невластивими для даної пісні (наприклад «Ми лицарі без жаху і без смерті»). Це зроблено не так задля обробки пісні, як радше для накреслення її гармонічного тла.

Часом додано голоси, яких бракує (часто на лентах наспівано тільки другий голос). В таких випадках перший голос передано малими нотами, щоб підкреслити додаток, якого бракувало в джерелі, але якого дана пісня потребує («В чорнім лісі»). В інших піснях («Там за лісом сонечко зходить» (1) і «Як землю виорють гранати» (4)) зроблено це вільно, без поменшених нот. Тут подано здогадні музичні реконструкції, припускаючи, що дві частини могли б чергуватись антифонально з подібними контрастами у фактурі та що голе повторення, як зазначено в джерелах, нецікаве, а то й нехарактерне для цих пісень.

Ритміка

Ритмічна проблематика виявляє два загадкові моменти: 1) питання точкових ритмів, 2) метро-ритмічні асиметрії. Обидві проблеми завважуємо у варіантах пісні «Іди в д мене ти, моя кохана». Точкові ритми у варіанті (3) не виконуються точно, а радше в невимірній асиметричній пропорції, довше до коротшої ноти, дещо зближено до шести-восьмого метру, причому ненаголошені вісімки виконуються також скорочено. Це виявляється зовсім природно під впливом елементів мовного ритму і вимагає тільки певного нехтування засад точного ритму, але точний запис був би ірраціональним, і тому тут і деінде, умовно вживається точковий запис. Зате у варіанті (2), хоч метро-ритм подібний, як у варіанті (3), зроблено запис рівними вісімками. З цього виходить, що в повстанських піснях практикуються різновиди ритмічної асиметрії, навіть коли записи повністю

симетричні. Якщо порівняти варіант (1), бачимо, що перші ноти всіх фраз та останні ноти фраз 1 і 3 подовжені, з певним асиметричним наслідком на метр. Чи така асиметрія питома ознака пісн "а чи" виконання — питання дискусійне. Для асиметрія є корисною у повільнішому пісенно-співучому характер пісні, тоді як вид варіанту (2) більш відповідний для швидшого популярно-танкового характеру пісн. Зате такі асиметричні подовження а часом і скорочення (див. «Там під горою») трапляються досить часто у каденціях фраз. Часом це має зовсім принагідне використання і може записуватися у вигляді фермати, з приводу якої додається одна доля (навіть у марші) — якої можна, але не обов'язково дотримуватися (див. «Подай дівчино ручку на прощання» «Чи то буря, чи гімн» (1,)). Деінде це вказує тенденцію скорочувати надто довгі ноти («Як повстанець в похід вибрався» «Рушив к нь мий в далеку дорогу» (1,2)) або подовжити надто короткі для вигідного в дновлення дихання пом'як фразами (див. «Будь здорова моя мила», «Дядько Гнат») чи й для вокального привабливості важливих у фразі нот (див. «Тихий ліс» (1,)). Самозрозуміло, що усюди є також й естетичні причини для цих асиметрій.

Такі розбіжності в якійсь мірі пов'язані з тим, хто виконує пісню. Жінки, наприклад, виконують пісні дричніше з різновидними асиметріями, тоді як чоловіки — суворіше, дуже ритмічно, з нахилом до шаблонної симетрії. Подібні заваги можна б примітити до окремих жіночих та чоловічих репертуарів. Прикладом випадкового порушення метро-ритму може послужити пісня «Замело тебе снігом, Україно». Зміна у 3/4 такту яку наведено над 7-им тактом у відношенні до варіанту поданого малими нотами, видається химерною, ненавчливою, але й вона може мати важливий момент у формі, бо передбачує завершальний каданс у пісенному періоді.

Проблема передтакту

Серед повстанських пісень маємо приклади різних видів ненаголошеного початку фрази. У маршах домінує тенденція зберегти і підтвердити сильну першу долю такту, а часто появляються односкладові, двоскладові і трискладові передтакти. Зате навіть сюди просякають тенденції починати такт ненаголошеним складом. В пісні «Світлий місяць понад темним лісом» у 4-дольній фразі наголос завжди лежить на третій долі, хоч у четвертому рядку переходить на першу долю. Хоча запис у 2/4 метрі й оминає проблему передтакту, все ж таки відчуття ненаголошеної першої долі у 4-дольній період крізь перші три рядки кожної строфи кінцеве для приготування розв'язки в 4-му рядку («сотня повстанців гордо виступа»).

У пісні «До бою правого» маємо заступлені обі метричні традиції Перша мелодія, пізнішого походження (Юркевича), дотримується старої традиції, дуже поширеної в українській народній пісні, яка випливає з метричних основ силабічного вірша, бо тут такт починається ненаголошеним складом У другій мелодії в пісні «По Холмщині нашій», на мотив «В степу під Херсоном», маємо справжній передтакт, що й свідчить про важливість тут тонічного акценту На цю мелодію треба б співати «До правого бою» У піснях «За гори сонце заходило» та «Шумили сосни і д брови» питання передтакту досить енігматичне в першій половині пісні, а справжній передтакт вирішується щойно в другій половині

Якщо метр, що виходить з традицій силабічного вірша, назвати «силабічним», а другий «тонічним», то треба ствердити, що силабічний в рш виявляє певну стійкість навіть у загальному контексті переважаючого тонічного метру Це видно в пісні «Із московського болота». Сама мелодія пісні беручи абстрактно, виявляє безумовно сильні тонічні акценти на всіх перших долях Натомість текст вимагає наголосів, синкопованих на третю долю (відповідаючи античний стопі пеон-III: [˘˘˘˘]), виявляючи не так тонічні акценти мелодії як радше метричні основи старого тексту пісні «Розпрягайте хлопці коні», або інакше, його пісенно-ритмічні властивості

В повстанських піснях силабічні і справжні тонічні метри чергуються майже скрізь, хоч з певною перевагою тонічного Існують, однак, й суміжні випадки, які викликають певні сумніви й непевності щодо їх метричного запису Рекомендуємо порівняти «Сего року сумні свята» з варіантом «Світить місяць над зорями», а також з «Вже настала люба днина» чи радше з її першовидом «Із-за острова на стрежень» Останню пісню можна було б дуже легко переписати, починаючи з чвертковим або двоскладовим передтактом.

Коляди

Коляди подані в джерелах здебільша без музики, хоча часто із зазначеними «аріями» Немає певності, що вдалося віднайти відповідні варіанти кожної колядки, особливо у випадку «Дивна новина» Музика до 2-го варіанту «Щедрика», подана на ленті Грицяя, виявляє своєрідні особливості, а з цього виринають питання про відношення 1-го варіанту до «Щедрика» Леонтовича, якого подаємо, але який не вказаний у джерелі

Щиро вдячний усім, хто допоміг у підготовці цього тому. Зокрема, дякую членам Комісії «Літопису УПА» п. Степанові Голяшеві, п-і. Ірині Каміньській, а також п. Євгену Штендері за допомогу в доборі матеріялу та ідентифікації й описі пісень. За мовну редакцію дякую п. Ігорю Гринді. Миколі Кулику дякую за постійну підтримку та адміністративну допомогу у виданні цієї книги. Професорові Петрові Й. Полічному належить спеціальна подяка за редакційний нагляд, допомогу у вступній статті та тверду настанову приспішити видання цієї книги.

Зенон Лавришин

Preface

This volume is a collection of songs which were composed during the period of operation of the Ukrainian Insurgent Army (UPA) and the Ukrainian underground, or during the period between the two world wars. In its broader sense, the term «insurgent songs» refers not only to the songs of the insurgent movement, but also to insurgent and popular compositions of the insurgent period and later.

Organization of Materials

The materials in this collection are generally organized in terms of the genres and themes into which they fall. The «Appendix» presents excerpts of songs, as well as texts of songs which we received only after completion of the collection.

The materials are divided into 15 chapters: hymns and marches, historical songs; destiny of the people, insurgent philosophy, insurgent's destiny, girl's destiny; mother's destiny, family's destiny, prisons and camps, love songs, military life, diversions, humorous songs, carols, post-insurgent songs; post-insurgent songs with known authors and appendices, which group together songs in specific categories. The volume also has «Notes», a «Bibliography» and an «Index».

Two types of annotation are used in the volume – general notes and textual notes. The general notes, which are presented together at the end of the book, provide abbreviated lists of sources of a given song, beginning with the main source. To help the reader, we give the songs in alphabetical order and where possible, state the time and place of notation, the person from whom it was obtained and information about the persons or events which are the subjects of the song, as well as the song's number and page in the book. The arrangement of verses provided in the general notes after the name of the source (as also in the textual notes) shows the state of the texts in the sources. If no changes are given, this means that the texts in the sources and in the collection are the same.

The sources, especially when there exist several versions, are grouped according to number (1), (2), etc., with the main source being given first. Sometimes there are conflicts (if the text of the song is given under one num-

ber and the music under another) In these cases the notes in the variants should also be consulted

The textual notes (provided after each song) mainly present different versions of the texts of songs The number of the note is given at the end of the text, the final content of which can be compared with the annotated text (Generally the number of syllables in both cases is the same) Individual notes may refer to larger or smaller portions of text, but these portions always end with an annotational number In cases where the annotated text continues past the note number, the text representing an alternative version of the words after the note number is put into brackets If in a listing of sources one is placed in brackets, the deviation from the provided annotated text is also given in brackets In some individual cases, the note number appears at the beginning of a verse, or after its number This means that this note refers to the whole verse

The «Bibliography» gives the main sources of the songs in the collection, while the «Index» lists the names, pseudonyms, geographical names and selected key phrases from the texts of the songs

Included in this collection are many songs from the interwar period, which clearly paved the way for the insurgent movement («Vzhe chas, vzhe chas – narode vstan'! Dyktuy voroham tut Vkrayinu») Often these are variants of riflemen's songs («Lunaye klych,» «My po taborakh i turmax,» «_ety moya dumko,» «Poviyav viter stepovy»), songs from the period of the Liberation Struggle (UHA song «Oy zarosly vsi dorohy»), the Transcarpathian uprising or compositions related to OUN activities To ease the reader's task, songs of earlier or later origin are grouped in other chapters, for example, «Pre-insurgent Songs,» «Insurgent Reworkings of Existing Songs» and «Post-insurgent Songs» Some songs with an insurgent theme appeared in print long before the actual formation of the UPA, for example, «Yak _opatyn'skyi z za kordonu,» «My zrodylys iz krovy narodu,» «My ukrayin ski partyzany,» and «Zrody ys' my velykoyi hodyny,» which are included in the song book «Horn n voli» (1941)

We did not always succeed in clearly differentiating among these categories of songs because it was not always possible to clearly identify the period of a song's origin Just like the songs of the Sich Riflemen, which inspired a parallel popular production of songs, which came to be regarded as songs of the «riflemen» genre, many popular songs were also produced about the UPA (for example, «Ty znemishsia myi mylyi») Also not all the songs are directly related to the insurgent genre («Diad'ko Hnat»), although they were sung in the UPA But because many of them had never appeared in print, we decided to include them in the collection purely for reasons of ethnographic preservation

In the collection, we have tried to bring together textual and musical variants of songs, although we did not always succeed. For example, «Na horodi roste zillia» could be sung to the melody of the song «Yak poviyav buynyi viter,» «Rosty, rosty cheremshyno» (2) or even «Sontse skhodyt' i zakhodyt'». However, because no documentation for this exists, we did not indicate this in the text. «Pisnia kholmshchyn povstantsiv,» for example, can be found under different genres, titles and melodies («Do boyu pravoho,» and «Po Kholmshchyni nashiy»). In some cases, such as that of the song «Buvalo vyphu shklianku pyva,» similarities of text link it to «Shumily sosny i dibrovy,» while musical similarities link it to «Ne plach matusiu» (2). Often, similar features or even entire verses are found in different contexts with differing themes («Na horodi roste zillia» – verse 3, «Rosty, rosty cheremshyno» – verse 4, and «Bud zdorova moya myla» – verse 7). For this reason, the exactness of categorization of the songs remains a matter of debate.

Also problematical has been the attempt to determine which melodies are original, which ones are used with which texts and which are borrowed from popular songs, or even foreign songs («Po boyu bulo kryk zatykh»). This is difficult because such borrowings are very frequent. Insurgent songs were largely created on the basis of existing melodies, which served for arrangement of several different songs at the same time (the melody of the song «Oy tam daleko na Volyni» was also used as the basis for the songs «Oy, khto ide na Birch,» «Khodit' siudy do mene khoptsi,» «Khay zemliu vyoraiut' harmaty» (3) and others). The song «Zrodylys' myvelykoyi hodyny» has its own melody (1), but was also sung to other well-known melodies (2, 3).

Furthermore, the known authors of insurgent songs were in most cases the authors of the texts only. Melodies were frequently adopted for purely propagandistic purposes. For example, Iryna Kamin'ska mentions that in relation to the arrival of the Red Army, the words of insurgent songs were very often put to the melodies of Red Army songs («Khay zemliu vyoraiut' harmaty» based on the Georgian melody «Suliko,» or «Vzhe nastala iuba dnyna» and «Pamiataju toj berezen'» based on the melody of the song about Sten'ka Razin).

Whenever possible, we have tried to identify reworkings of popular and rifleman's songs, as well as borrowings of Ukrainian and foreign melodies (especially Russian popular romances). Different melodic variants which are grouped together are marked by numbers in brackets, which are shown at the beginning of the musical notation. Numbers in brackets after the title of the song denote the existence of exact or close repetitions of a given song. Variants of songs or melodies which could not be grouped together are explained in the «Notes.» Smaller numbers marking musical variants refer to a specific

variant of a song, with the musical variant often also being provided in smaller musical notation.

Internal variants of songs that is, small and insignificant differences among different sources, are given immediately after each song and marked by numbers referring to the appropriately marked places in the music. The variant fully replaces the music provided under the broken line after the given number. The repetition of numbers above the music means that the variant marked by the given number replaces the music in all the marked places. When there are several variants marked by a given number, each of them replaces the correspondingly marked music. In some cases, often in order to save space, we had to provide some additional variants in smaller musical notation. For this reason, smaller musical notations can mean ornamentation (normal appoggiatura and other notation), and second voices, polyphony not provided in the source (when there is no harmonic collision), internal variants, deviation of a given variant of the song (when the musical variant is marked with a small number).

Themes

The most obvious characteristic of the insurgent genre is the theme of rising up against occupying powers, enslavement and tyranny. Insurgent songs express an open call to battle and to revenge against the enemies of Ukraine, as well as love for the motherland and devotion to her revolutionary leaders (Bandera, Chuprynka and others). UPA actions, heroic deeds of individual soldiers, the hard underground life, longing for one's girl, family or boy are also important subjects of this genre. The theme of banishment, prisons and concentration camps is also important and constitutes a specific, parallel category of camp songs, which differ from the strict insurgent genre.

Key Words and Images

The terms *kozak*, *rifleman*, *Sich fighter*, *insurgent* and *partisan* are used very widely in insurgent songs and often alternate each other in different variants of the same songs. Very often, in order to preserve anti-regime songs, words and terms considered dangerous were substituted with more neutral ones. For this reason, it is often not easy to differentiate insurgent songs from rifleman songs.

A characteristic image in insurgent songs is that of the forest. Among poetic images, the most striking is the image of grass. This image is also

common in pre-insurgent songs («Poviyav viter stepovyi,» «Tuchi ta zavoyi v stepu dalekim»). In insurgent songs, the image of grass is used in a purely descriptive way («Kudy v ter khmary nosyt',» «V stepu pid Khersonom») but also as an image of fallen soldiers («Mov olen' toy» (1), «Oy chuty, chuty harmatni strily») In other places, we encounter the image of grass coloured with blood («Rushyv kin' my v daleku dorohu,» «Oy chuty, chuty harmatni strily » «Tay nashcho mene maty porodyla » «V biy za slavu») In some songs the image of the grass foretells coming death («Rozprashchavsia strilets zi svoeyu ridneyu,» «V seli na Vybranyts,» «Na zeleniy travi» (1) At times, the grass symbolizes forgetting of traces paths or graves, which grow over with grass («Oy pokynuv ya virnu divchynu,» «V biy za slavu,» «I nashcho mene maty porodyla» (1, 2) Also apparent in the songs is the link between grass and the grave («Podyvsia divchyno na mene,» «Ya siohodni vid vas v dyzhdzhayu,» «U lisi temnomu» (2), «Bude nam z tobouy shcho zhadaty,» and others The image of grass also implies rebirth, but only from the point of view of paying respect to the fallen («Vzhe vesna voskresla, travy zeleniyut'»).

Sources and State of Notation

In Ukraine until recently, there was strict prohibition and censorship of insurgent songs and even active destruction of their source base, which very often led to the loss of a song's original form In the diaspora, under the influence of the «editorial pen» or because of low-quality popular recordings, not only were the original forms of songs frequently lost, but new forms of textual or musical details were created. In some cases, the language was corrected, in other cases, the music and in each case, the song suffered harm:

There are relatively few direct sources of insurgent songs. Apart from Sanyk's songs (1947), the «Nov. kol ady» collection and songs published in the underground publication «Yunatskyi shliakh» (1946), the sources are the typescripts of texts only in Golash's songbook (1947) «Zbir pisen' UPA» from the «Litopys JPA» Archive and songs taken from the «Journal of Company Commander Krylach» (1944 – 1947). Adding to this are some notations made in Germany from UPA soldiers in the manuscript of Adam Voritykhivsky (1948) and Boian's author's typescripts from the 1930-s and 1940-s There are also the collections «Homin vo i» (1941) and «Za Ukrayinu» (1943), but they were not yet accessible when this collection was being prepared

The publication «Spivanyk UPA» (1950) is largely based on Stepan Golash's songbook, but with linguistic «corrections» and musical arrangements for a men's choir. Stepan Golash directed the «Litopys UPA» song archive, with the

help of V. Yurkevych and M. Dziman. The archive has the files of Yurkevych, Kashuba, Hrytsai, Hrytsenko, Hnatyshyn, Dobosh and miscellaneous. When we cite this archive we mention its individual files and provide Golash's numeration.

Our main source is the collection of insurgent songs «secretly» recorded by Roman Shankvskyi (Ivan Nevmyrushchyi) in 1950-1990. He presented over 150 songs, a portion of them with music. Later we also used present-day collections from Ukraine by M. M. Kryshchuk, V. Oliynyk and Vasyl Podufalyi. An important contribution to this literature are some new editions from Ukraine, for example «Pisni ukraïnskykh natsionalistiv,» two collections by Z. Beretskyi, V. Podufaliy, A. S. Pastushenko and Ye. Shmorhun. Clippings from the press, letters, recordings on tape, notes, books, records and information from individuals complete these sources. The bibliography provides information about all the collections used in this volume.

Basing ourselves on this varied material, we decided to put in the main text the best variant of a song (see «My ukraïnski partyzany» and variants) and include all others in the notes or, for the melody, in the lists of musical variants. What we have here is, most likely, not a complete collection of variants. But we believe that this collection will facilitate the work of later researchers of insurgent songs.

In some cases, we have done textual reconstructions (for example, the beginning of «Zrodylys' my ne z krov' ale v diysnist»), which we have clearly indicated in the notes. Also, with respect to the music, we sometimes had to take excerpts of melodies from existing arrangements for choirs. In such cases, or when there was a lack of authentic polyphony, two or three voices have been added, even if this changed the harmonic functions or other elements given in the source, if they seemed unauthentic for the given song (for example, «My lytsar bez zhakhu i bez smerty»). This was done not as an arrangement of the song, but rather to sketch its harmonic background.

In some cases, «missing» voices have been added (often on the tapes, only the second voice was sung). In such cases, the first voice is shown in small notes to emphasize that it is an addition and was missing in the source, but is needed for the song («V chornim lis»). In other songs («Tam za lisom sonechko zakhodyt'») (1) and «Yak zemliu vyorayut' granaty» (4), this was done freely, without smaller notes. Here we give the probable musical reconstructions, assuming that two parts could alternate in antiphonal style with similar contrasts in the manner of execution and that an unadorned repetition, as noted in the sources, is not interesting and not characteristic to these songs.

Rhythm

The problem of rhythm involves two difficult aspects: 1) the question of dotted rhythms and 2) metrical-rhythmical asymmetries. We see both problems in variants of the song «*Idy vid mene ty, moya kokhana.*» Dotted rhythms in variant (3) are not performed in an exact manner, but rather in an unmeasured, asymmetrical proportion of the longer to the shorter note, somewhat related to the 6/8 meter, with the unstressed eighths being also performed in a shortened way. This is very natural in view of the influence of spoken rhythm and requires only some disregard for the principles of exact rhythm; however, a more accurate notation would have been irrational and for that reason, here and in other places, we use dotted notation for this purpose. However in variant (2), although the meter and rhythm are similar to that of variant (3), the notation is made in even eighths. From this we see that various rhythmical asymmetries were practised in insurgent songs, even when the notations are fully symmetrical. When we compare variant (1), we see that the first notes of all the phrases and the last notes of phrases 1 and 3 are all elongated with a certain asymmetrical effect on the meter. Whether this asymmetry is original to the song is a debatable question. This asymmetry is useful for slower singing, while the form used in variant (2) is more useful for performance of the song in the faster, popular-dance manner. However, we meet such asymmetrical lengthenings and sometimes shortenings (see «*Tam pid horoyu*») quite often in phrase cadences. Sometimes this may be a completely random change and can be noted in the form of a fermata, which adds one beat (even in a march) and which can be, but does not have to be, adhered to (see «*Poday divchyno ruchku na proshchannia,*» «*Chy to buria chy him*» (1). In other places, there is a tendency to shorten overly long notes («*Yak povstanets v pokhid vybyravsia,*» «*Rushyv kin' miy v daleku dorohu*» (1,2) or lengthen overly short notes, in order to take a breath between phrases (see «*Bud' zdorova moya myla,*» «*Diad'ko Hnat*») or to vocally highlight important notes in the phrase (see «*Tykyhi lis,*» (1)). Clearly, there are always also aesthetic reasons for these asymmetries.

To some extent, these deviations are also related to the singer. Women, for example, perform songs more lyrically with various asymmetries, whereas men sing more severely, very rhythmically, with a tendency toward standardized symmetry. Similar observations can be made about specific women's and men's repertoires. An example of chance transgression of the meter-rhythm is the song «*Zamelo tebe snihom, Vkrayino.*» The change to 3/4 time, coming on the seventh beat in relation to the variant which is shown in small notes, appears to be whimsical, an invention of the singer. But it too may have an

important purpose, because it looks forward to the last cadence in the song period.

Problem of the First Beat

In insurgent songs, there are examples of different types of unstressed beginnings of phrases. The marches have a strong tendency to maintain and emphasize the strong first beat, and there are often one-syllable, two-syllable and three-syllable forebeats. However, even here we see the tendency to begin the beat with an unstressed syllable. In the song «Svityt' misiats ponad temnym lisom,» the four-beat phrase always has the stress falling on the third beat, although in the fourth line it moves to the first beat. Although the notation is in 2/4 time and avoids the problem of a forebeat, nevertheless the feeling of the unstressed first beat in a 4-beat period through the first three lines of each verse is essential to prepare for the solution in the 4th line («sotnia povstantsiv hordo vystupala»).

In the song «Do boyu pravoho» we see both metrical traditions. The first melody, which is of later origin (Yurkevych) follows the old tradition, very widespread in Ukrainian popular songs, which reflects the meter of the syllabic poem. Here, the beat begins with an unstressed syllable. In the second melody, in the song «Po Kholmshchyni nashiy» and the motif «V stepu pid Khersonom,» we have a real forebeat which shows the importance here of more accurate stress. «Do pravaho boyu» should be sung to this melody. In the songs «Za hory sontse zakhodylo» and «Shumily sosny i dibrovy» the question of forebeat is quite unclear in the first half of the song and is resolved only in the second half.

If the meter reflecting the syllabic poem tradition is called «syllabic» and the other «tonic,» then we can say that syllabic meter shows a certain presence even in the general context of a dominant tonic meter. We see this in the song «Iz moskovskoho bolota.» If looked at in an abstract way, the melody clearly shows strong tonic stresses on all first beats. However, the text of the song requires stresses syncopated to the third beat (in accordance with the ancient peon III foot: | ~ ~ ~ |), showing not so much tonic stresses, but rather the meter of the old text of the song «Rozpriahayte khloptsi koni» or, rather, its songlike rhythmical characteristics.

In insurgent songs, syllabic and true tonic meters alternate almost everywhere, although with some dominance of the tonic. There also exist borderline cases, which cause some doubt as to their metrical notation. We suggest comparing «Seho roku sumni sviata» with the variant «Svityt' misiats nad zoriamy,» as well as «Vzhe nastala liuba dryna» or rather, its first form, «Iz-

za ostrova na strezhen'» The last song could be rewritten very easily beginning with a quarter note or two-syllable forebeat.

Carols

In the sources, the carols are usually given without music, although often with indicated «arias.» We cannot be certain that we have succeeded in finding all the variants of every carol, especially in the case of «Dyvnaia novyna.» The music to the second variant of «Shchedryk» as provided on Hrytsai's tape has some particular qualities, which gives rise to questions about the relationship of the first variant to Leontovych's «Shchedryk,» which we give, but which is not indicated in the source.

* * *

I want to thank everyone who helped in the preparation of this volume. In particular, I thank the members of the «Litopys UPA» Commission, Mr. Stepan Golash and Ms. Iryna Kamin'ska, and also Mr. Yevhen Shtendera for their help with the selection of materials and identification and descriptions of songs. For linguistic editing I thank Mr. Ihor Hrynda. I am grateful Mykola Kulyk for his ongoing support and administrative assistance in the publication of this book. Special thanks to Professor Petro J. Potichnyj for his editorial supervision, help with the introductory article and determination to speed up the publication of this book.

Zenon Lavryshyn



ЛІТОПИС УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

25